

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

Fuzûlî

dîvân

Mehmet Kanar

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - <https://rantey.org>

ŞİİR

Fuzûlî

Hayatı hakkında ayrıntılı bilgi yoktur. Asıl adının Mehmed, babasının adının Süleyman olduğu bilinmektedir. Fuzûlî-yi Bağdâdî adıyla tanındığı için onun Bağdat doğumlu olduğunu söyleyenler varsa da, Bağdat dışında bir yerde doğmuş olması daha akla yatkındır. Doğum tarihi de kesin olarak bilinmemektedir. 1480 veya daha sonraki yıllarda doğduğu tahmin edilmektedir. Irak-ı Arab denilen bölgede yaşayan Bayat Türkmenlerindendir.

Şairin tahsili hakkında verilen bilgilere de fazla güvenilemez. Arapça ve Farsça'yı çok iyi derecede öğrenmiştir. Öte yandan, devrinde geçerli ilimlere vâkıf olduğu anlaşılmaktadır.

Şiirde Habîbî adlı Azerî şairin etkisi altında kalan Fuzûlî, şairliğinin ilk yıllarında Safevîlerin Bağdat Valisi İbrâhîm Hân'ı övmüştür. 1534 yılında Bağdat'ın Osmanlı yönetimine geçmesinden sonra Kanunî'yi, sadrazamı ve bazı devlet büyüklerini öven şiirler yazarak hâmi edinmeye çalışmıştır. Kanunî'nin emriyle vakıf maaşına bağlanan şair, kendisine daimî bir hâmi bulamamıştır.

Hayatını Kerbela, Hille, Necef ve Bağdat'ta geçiren Fuzûlî 1556 yılında Bağdat ve civarında başgösteren veba salgını sırasında vefat etmiştir.

Fuzûlî'nin Şiîliği, Sünniliği, Hurûfiliği hakkındaki tartışmalardan bir sonuç çıkarmak zordur. Onun bu mezheplere eşit mesafede duran, âlim, samimi, sûfîmeşrep bir şair olduğunu söylemek mümkündür.

Şiirde onu ulaştığı yüksek makâma getiren şey coşkusu, samimiliği, dildeki sadeliği ve ifade gücüdür. Üç dilde şiir yazabilen Fuzûlî henüz hayattayken geniş bir coğrafyada tanınır hale gelmiştir. Şiirlerinde Osmanlı Türkçesi ile Azerî Türkçesi harmanlanmıştır. Fuzûlî kasidelerinde şiir sanatlarını ustalıkla uygulayan, tumturaklı ifadelere sahip bir şairdir. Gazellerinde de lirik, âlim bir şair olarak karşımıza çıkar. Mecâzî aşk ile ilâhî aşkı şiirlerinde başarıyla kullanmıştır.

Fuzûlî'nin Başlıca Eserleri:

Türkçe eserleri: *Divân*, *Leylâ vü Mecnûn* mesnevîsi; *Beng ü Bâde* [Afyon ile Şarap, 440 beyit]; *Hadis-i Erbaîn* [Kırk Hadis] çevirisi; *Hadikatü's-süedâ* [Kutlular Bahçesi].

Farsça eserleri: *Divân*, *Heft Câm* [Yedi Kadeh] adlı sâkiname, *Enisü'l-kalb* [Kalbin Dostu] adlı kasîde, *Rind ü Zâhid*, *Sıhhat u Maraz* [Hüsün ü Aşk].

Arapça eserleri: *Divân*, *Matla'u'l-îtikâd* [İtikâdın Doğuş Yeri].

Mehmet Kanar

Prof. Dr. Mehmet Kanar 1954 yılında Konya’da doğdu. İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi’nde Doğu Dilleri ve Türkoloji eğitimi aldı. Aynı Fakültenin Doğu Dilleri ve Edebiyatları Bölümü’nde akademik kariyer yaptı. 2007 yılından bu yana Yeditepe Üniversitesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü’nde öğretim görevlisi olarak ders vermeyi sürdürüyor. Mehmet Kanar’ın gramer, sözlük, tenkidli neşir, dil öğretim seti, araştırma, sadeleştirme, çeviri, öyküleştirme çalışmaları çeşitli yayınevleri tarafından yayımlanmıştır. Sâdi-i Şîrâzî, Şeyhî, Gölâmrizâ E’vânî, Muhammed-i İstîlâmî, Sâdık Hidâyet, Samed Behrengî, Franz Babinger, F.W. Hasluck ve Helmut Ritter, Mehmet Kanar’ın Türkçe’ye kazandırdığı klasik ve modern şair ve yazarlar arasındadır.

Mehmet Kanar’ın yayınevimizden yayımlanan kitapları:

Mevlânâ, *Mesnevî*; Hâfız-ı Şîrâzî, *Dîvân*; Ferîdüddîn Attâr, *Esrâr-nâme* ve *Îlâhînâme*; Fahreddin Es’ad-i Gorgânî, *Vîs ile Râmîn*; Sohrâb Sepehrî, *Sekiz Kitap*; Sâdık Hidâyet, *Kör Baykuş*; Ali Muhammed-i Efgânî, *Ahu Hanım’ın Kocası*; Mehmet Rauf, *Eylül*; Ahmed Şamlu, *Yüreğimin Kışlarında (Bütün Şiirleri)*; Sâdi-i Şîrâzî, *Gülîstan*; Bâkî, *Dîvân*.

Fuzûlî
Dîvân

Ayrıntı: 943
Şiir Dizisi: 6

Dîvân
Fuzûlî

Hazırlayan, Sadeleştiren, Manzum Çeviren
Mehmet Kanar

Bu çevirinin tüm yayım hakları
Ayrıntı Yayınları'na aittir.

Kapak Tasarımı
Petek Yılmaz

Kapak Düzeni
Gökçe Alper

Yayıma Hazırlık ve Uygulama
Ahmet Çelik, Levent Turhan Gümüş, Hediye Gümen

Baskı
Ali Laçın - Barış Matbaa - Mücellit
Davutpaşa Cad. Güven San. Sit. C Blok No. 286
Topkapı / Zeytinburnu - İstanbul - Tel. 0212 567 11 00
Sertifika No: 33160

Birinci Basım: İstanbul, Kasım 2015
İkinci Basım: İstanbul, Eylül 2019
Baskı Adedi 2000

ISBN 978-605-314-050-4
Sertifika No.: 10704

AYRINTI YAYINLARI
Basım Dağıtım San. ve Tic. A.Ş.
Hobiyar Mah. Cemal Nadir Sok. No.:3 Cağaloğlu – İstanbul
Tel.: (0212) 512 15 00 Faks: (0212) 512 15 11
www.ayrintiyayinlari.com.tr & info@ayrintiyayinlari.com.tr

twitter.com/ayrintiyayinevi

facebook.com/ayrintiyayinevi

instagram.com/ayrintiyayinlari

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

Fuzûlî
Dîvân

Hazırlayan, Sadeleştiren, Manzum Çeviren:
Mehmet Kanar

Sunuş

Bir şairin mürettep dîvânında, gelenekselleşmiş sıraya uyulur. Kasîdelerle başlar, gazellerle devam eder. Ancak, kasîdeler genel olarak bir devlet büyüğünü veya herhangi birini övmek, karşılığında geçimlik para vb. şeyler elde etmek amacıyla yazıldığından şairin duygu dünyasını, şiir anlayışını yansıtmayabilir. Bu yüzden dîvânlarda kasîdelerin diğer şiirlerden ayrı değerlendirilmesinde fayda vardır.

Sunulan Fuzûlî Dîvânı, tenkidli metin neşri çalışması değildir. Türk edebiyatının fikrimce en büyük şairinin şiir dünyasının daha iyi anlaşılması amacıyla hazırlanmıştır. Bu yüzden tam transkripsiyon alfabesi kullanılmaktan kaçınılmış, sadece “hı” harfinin altına çizgi konulmuş (h), nazal nûnlar “ñ” şeklinde gösterilmiştir.

Şiirler sadeleştirilirken 1. gazelden 204. gazele kadar nesren sadeleştirme yapılmıştır. Şairin kullandığı mazmunların, kavramların daha iyi anlaşılması amaçlanmıştır. 205. gazelden itibaren mümkün olduğunca kafiye tutturularak serbest nazım tarzında çeviri yapılmıştır. Şiirler numaralandırılarak vezinleri de yazılmıştır.

Şiirlerin çevrimyazısında dönem ve coğrafya dikkate alınarak Fuzûlî'nin dili mümkün olduğu kadar yansıtılmaya çalışılmış, Ali Nihad Tarlan'ın *Fuzûlî Dîvânı Şerhi* ile Abdülbaki Gölpınarlı'nın

*Fuzûlî Divânı** adlı kitaplarından; el yazması ve matbu eserlerden**, Hüseyinzade Muhammed Sadîk'ın *Fuzûlî Divânı* ile web sitesindeki*** bilgi ve belgelerden yararlanılmıştır.

Son olarak, kasidelerin içinde ayrı bir yere sâhip olan Su Kasidesi'ne yer verilmiştir.

Metin kısmından sonra; Fuzûlî'nin birkaç anlamda kullandığı kelimeler, bunların arka planları ve yapıldığı göndermeler bir sözlük düzeninde verilmiştir.

Fuzûlî ve eserleri hakkında daha geniş bilgi ve bibliyografya için Abdülkadir Karahan'ın *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*'ndeki Fuzûlî maddesine**** ve tarafımızca yayımlanmış Doğubilimciler***** çalışmasına bakılmalıdır.

Bu çalışmanın yararlı olmasını dilerim.

Prof. Dr. Mehmet Kanar

* Önsöz, Gazeller, Terkipler, Kıt'âlar, Rubâiler, Lûgatçe, İndeks, Fihrist; 2. Basım, İnkılâp Kitabevi, İstanbul, 1961, 234 sayfa.

** *Fuzûlî Divânı*, Bulak, 1254 hicrî kamerî.

*** www.duzgun.ir, *Düzgün Sevenler Sitesi* – Düstâdârân-i Doktor Huseyn Muhammed-zade Sadîk.

**** DİA, XIII/240-246.

***** AKMED, CD-Kitap.

Gazeller

Gazel 1

Fâilâtün Fâilâtün Fâilâtün Fâilün

Kad enâre'l-'ıšku li'l-'uşşâki minhâce'l-hüdâ
Sâlik-i râh-ı hakikat ıška eyler iktidâ

İşkdur ol neş'e-yi kâmil kim andandur müdâm
Meyde teşvîr-i harâret, neyde te'sîr-i sadâ

Vâdî-yi vahdet hakikatde makâm-ı işkdur
Kim müşaḥḥas olmaz ol vâdide sultândan gedâ

Eylemez ḥalvetserây-ı sırr-ı vahdet mahremi
Âşıkı ma'sûkdan, ma'sûku âşıkdan cüdâ

Ey ki ehl-i ıška söylersen melâmet, terkin it.
Söyle kim mümkün midür tağyîr takdîr-i Hüdâ?

İşk kilki çekdi ḥat levh-i vücûd-i âşıka
Kim ola sâbit Hâk isbâtında nefy-i mâ'adâ

Ey Fuzûlî! İntihâsız zevk bulduñ işkdan
Beyledir her iş ki Hâk adiyle kılsañ ibtidâ

Gazel 2

Mef'ûlû Fâilâtü Mefâilü Fâilün

Yâ men ehâte 'ilmuke'l-eşyâe kullehâ
Ne ibtidâ saña mutasavver, ne intihâ

Kim virse cân yolunda, bulur ḥâk-i makdemûñ
Gûyâ ki ḥâk-i râhuñadur nakd-i cân behâ

Sensen kılan mezâhir-i ümmîd ü bîm idüb
Mûsîni ilm genci, asâsını ejdehâ

Senden bulubdur Ahmed-i Mürsel makâm-ı kurb
Tahsîn-i yâ vu sîn ile teşrîf-i tâ vu hâ

Yâ'kûb'da nişâne-yi şevkuñ gam u elem
Yûsuf'da neş'e-yi nazaruñ behcet ü bihâ

Bulmazdı kahruñ açmasa ḥân-ı siyâsetin
Hel min mezîd lokmasına dûzeḥ iştiḥâ

Yârab belâ-yı kayda Fuzûlî esîrdür
Ol bîdili bu dâm-ı küdürerden it rehâ

Gazel 1

Aşk âşıklara hidâyet yolunu aydınlattı. Hakikat yolunda giden kişi aşka uyar.

Aşk dediğin tam anlamıyla bir neşedir. Şaraptaki sıcaklık, neydeki etkili ses sürekli ondan kaynaklanır.

Aslına bakılırsa vahdet vâdisi denilen şey aşk makâmıdır. Bu vâdide sultân ile yoksul birbirinden ayrılamaz.

Vahdet sırrının o başbaşa kalınan sarayının mahremi olan kişi âşığı mâşuktan, mâşuğu da âşıktan ayırmaz.

Âşıkları kınayıp duran sen! Terk et kınamayı. Tanrı'nın takdirini değiştirmek mümkün mü? Söyle haydi.

Tanrı'nın varlığını kanıtlamak ve Tanrı dışında her şeyin fânî olduğunu tespit etmek için aşk kalemi âşığın varlık levhasının üstüne bir çizgi çekiverdi.

Fuzûlî! Âşık olarak sonsuz zevke eriştin. Tanrı adıyla hangi işe başlarsan, işte böyle zevk alırsın.

Gazel 2

Ey ilmi her şeyi kavrayan Tanrım! Senin ne başın ne sonun tasavvur edilebilir.

Kim yolunda can verse, bastığın yerin toprağına erişir. Yolunun toprağına erişmenin bedeli olarak can akçesi verilir.

Mûsâ'yı ilim hazînesi yapan, onun asâsını ejderhâya dönüştüren sensin. Böylelikle ilim hazînesi umût mazhârı, yılana dönüşen asâ da korku mazhârı oldu.

Yâsin ve Tâhâ sûrelerinde de belirtildiği gibi Resûl'ün, adı övülmüş Muhammed sana yakınlık makâmına erişti.

Sana duyulan şevkin belirtisi Yakup Peygamber'de gam ve elemle, sana bakışın verdiği neşe Yûsuf peygamberde güzellikle kendini gösterir.

Senin kahrın ceza sofrasını açmasaydı, cehennem "Hel min mezîd" lokmasına karşı iştahlanmazdı.

Tanrım, Fuzûlî dünya işlerinin belâsına düşmüş, esir olmuştur. Gönلünü kaybetmiş bu âşığını bulanıklık tuzağından kurtar.

Gazel 3

Mef'ûlû Fâilâtü Mefâilü Fâilün

Yârab hemîşe lutfunu it rehnümâ maña
Gösterme ol tarîki ki yetmez saña, maña

Kat' eyle âşinâlığum andan ki gayrdur
Ancak öz âşinâlaruñ it âşinâ maña

Bir yirde sâbit it kadem-i i'tibârumı
Kim rehber-i şeriat ola muktedâ maña

Yoğ mende bir amel saña şâyeste âh eger
A'mâlûme göre vire adlün cezâ maña

Çavf ü çatarda muztaribem, var ümîd kim
Lutfuñ vire beşâret-i afv ü atâ maña

Men bilmezem maña gereğîn, sen hâkimsen
Men' eyle, virme her ne gerekmez saña, maña

Oldur maña murâd ki oldur saña murâd
Hâşâ ki senden özge ola müddeâ maña!

Habs-i hevâda koyma Fuzûlîsîfat esîr
Yârab hidâyet eyle tarîk-i fenâ maña

Gazel 4

Mefâilün Mefâilün Mefâilün Mefâilün

Zihî zâtuñ nihân u ol nihândan mâsivâ peydâ
Bihâr-ı sun'uña emvâc peydâ, ka'r nâpeydâ

Bülend ü pest-i âlem şâhid-i feyz-i vücûduñdur
Değül bihûde olmak yoğ iken arz u semâ peydâ

Kemâl-i hikmetüñ ızhâr-ı kudret kılmağa itmiş
Gubâr-ı tîreden âyine-yi gîtînümâ peydâ

Demâdem aks alur mir'ât-ı âlem kahr u lutfuñdan
Anıñçün geh küdüret zâhir eyler geh safâ peydâ

Gehî toprağa eyler hikmetüñ min mehlikâ pinhân
Gehî sun'un kılur toprağdan min mehlikâ peydâ

Cihân ehline tâ esrâr-ı ilmüñ kalmaya mahfî
Kılıbdur hikmetüñ küffâr içinde enbiyâ peydâ

Nisâr-ı şefkatüñdür kim ola ızhâr-ı hamdünçün
Fuzûlî tîre tab'ından kelâm-ı cânfezâ peydâ

Gazel 3

Tanrım, lûtfunu daime benim rehberim et. Sana götürmeyen yolu bana gösterme.

Yabancılarla olan tanışıklığımı sonlandır; senin öz âşinâlarını bana âşinâ kıl.

Benim îtibâr adımlarımın bir yerde sabit olmasını sağla. Uyacağım rehber şeriat rehberi olsun.

Senin adaletin benim amellerime bakıp ceza verecekse, ne yazık ki benim sana yaraşan bir amelim yok.

Korkular, tehlikeler içinde çırpınıyorum. Yine de lûtfunun bana af ve bağış müjdesi vermesini umuyorum.

Ben bana gereken şeylerin ne olduğunu bilemiyorum. Sen hikmet sâhibi Yüce Tanrı'sın. Sana gerekmeyen şeyleri bana da verme, buna engel ol.

Senin murâdın neyse, benim de murâdım odur. Senin dışında bir dileğimin olması söz konusu bile olamaz, hâşâ.

Beni Fuzûlî gibi nefsin isteklerine hapsolmanın esiri hâline getirme. Yârabbi, sende yok olma yolunu göster bana.

Gazel 4

Zâtın nasıl da gizli, ama o gizliden tüm varlıklar ortaya çıkmış. Yaratış denizlerinin dalgaları görünüyor ama bu denizlerin dibi görünmüyor.

Âlemin yüksek yerleri, alçak yerleri, tümü senin varlığının feyzine tanıktır. Daha yeryüzü ile gökyüzü yok iken var olmak boşuna değildir.

Hikmetindeki o mükemmellik yok mu; kudretini göstermek için koyu renkli bir tozdan dünyayı gösteren ayna ortaya çıkarmış.

Şu âlem denilen ayna senin kahrını ve lûtfunu yansıtır durur. Bu yüzden bazen bulanık bazen parlak görünür.

Senin hikmetin bazen bin ay yüzlü dilberi toprağın altına saklar. Bazen de yaratış gücün topraktan bin ay yüzlü dilber çıkarır.

İnsanlar senin ilminin sırlarından uzak kalmasın diye hikmetin kâfirlerin içinde peygamberler çıkarır.

Sen bize şefkatini saçıyorsun. Buna hamdetmek amacıyla Fuzûlî içi kararmış şairlik gücüyle cana can katan sözler ediyor.

Gazel 5

Fâilâtün Feilâtün Feilâtün Feilün

Aşrakat min feleki'l-behceti şemsen ve behâ
Mele'el-âlemu nûren ve surûren ve behâ

Çıhdı bir gün ki ziyasında temâmî-yi rüsûl
Oldu mahv eyle ki hûrşid şua'ında Sühâ

Oldu bâzâr-ı cihân revnakı bir dürr-i yetim
Ki değül iki cihân hâsılı ol durre behâ

Rütbe-yi hikmet-i mi'râc-ı kemâline göre
Hükemâ fırkası dûn, felsefe cem'i süfehâ

Müntehi-yi ma'rifeti hâl diliyle dâim
Kılur ehl-i Haka esrâr-ı hakikat inhâ

Nice takrîr ideyüm vasfını bir şâhuñ kim
Aña vassâf ola Yâsin ü mu'arraf Tahâ

Ey Fuzûlî reh-i şer'ini dut ol râhberün
Bu tarîk ile dalâletden özün eyle rehâ

Gazel 6

Fâilâtün Fâilâtün Fâilâtün Fâilün

Ey olub mi'râc bürhân-i ulüvv-i şân saña
Yire inmiş gökden istikbâl içün Kur'ân saña

Hîn-i da'vî-yi nübüvvet müddei ilzâmına
Câhil iken il, senüñ ilmüñ yiter bürhân saña

Kilk-i hükmüñ çekdi harf-i sâir-i edyâna hat
Hükm isbât itdi nefy-i sâir-i edyân saña

Bâki-yi mu'ciz ne hâcet dîn-i Hâk isbâtına?
Âlem içre mu'ciz-i bâkî yiter Kur'ân saña

Vasf-ı Cibrîl-i Emîn itmiş kabûl-i hîdmetüñ
Sırr-ı Hâk keşfine anınla yetüb fermân saña

Sensen ol hâtem ki ref'itmiş cemî'-i hâtemi
Hâtem-i hükm-i risâlet dapşurup devrân saña

Ol kadar zevk-i şefâat cevher-i zâtuñda var
Kim gelür arz-ı hatâ ma'nîde yüz ihsân saña

Gazel 5

Güzellik göğünde bir güneş doğdu. Âlem nûrla, sevinçle, güzellikle doldu.

Öyle bir güneş doğdu ki onun ışığında, Sühâ yıldızının Güneş ışığında görünmez olması gibi bütün resûller görünmez oldu.

Dünya pazarı eşi bulunmaz öyle bir inciyle canlandı ki iki dünyanın kazancı o incinin bedelini karşılayamaz.

Onun olgunluk miracının hikmet derecesi yanında hâkimler topluluğu aşâğıda kalır, bütün felsefeciler de sefihtir.

Onun mârifet öğretmeni hal diliyle sürekli olarak erenlere hakikat sırlarını öğretir.

Öyle bir şâhın özelliklerini nasıl söyleyeyim? Yasin sûresi onun vasıflarını sayar döker, Taha sûresi onu tanıtır.

Fuzûlî! O rehberin şeriat yolundan git. Bu yola girerek kendini sapkınlıktan kurtar.

Gazel 6

Peygamberim! Miraç senin şânının yüceliğinin kanıtı olmuş. Kur'ân seni karşılamak için gökten yere inmiş.

İddiâcıyı susturmak için, peygamberliğini ilan ettiğinde, başkalarının cehâleti karşısında senin ilmin senin kanıtın olarak yeterliydi.

Hükmünün kalemi diğer dînlerin harfi üstüne bir çizgi çekti. Hükmün diğer dînlerin geçersizliğini sana kanıtladı.

Hâk dînini ispat etmek için kalıcı mucizeler göstermeye ne gerek var? Âlemde kalıcı mucize olarak Kur'ân sana yeter.

Emin Cebrâil sana hizmet etmeyi kabûl etmiş. Hâk sırlarının keşfi için sana onun aracılığıyla ferman gelmiş.

Devrân sana resûllük hükmünün yüzüğünü vermiş. Bu yüzük sayesinde bütün yüzükler hükümsüz kalmış. İşte o yüzük sensin.

Zâtının cevherinde o kadar çok şefâatçi olma zevki var ki mânâ âleminde sana yüz ihsan hatâsını sunmaya gelir.

Mâh-ı nevdür yoğsa sen kıldukda seyr-i âsümân
Kaldırub barmağ getürmiş âsumân î mân saña

Yâ Nebî lutfuñ Fuzûlî'den kem itme ol zemân
Kim olur teslîm miftâh-ı der-i gufrân saña

Gazel 7

Fâilâtün Fâilâtün Fâilâtün Fâilün

Kârger düşmez hadeng-i ta'ne-yi düşmen maña
Kesret-i peykânun itmişdür demürden ten maña

Ol menem seng-i melâmetden kim alub çevremi
Oldu zencîr-i cünûn bir kal'a-yı âhen maña

Andanam rüsvâ ki seylâb-ı sirişküm çâk idüb
Zahm-i tiguñ kanı geydürdükçe pîrâhen maña

Dembedem şem'-i cemâlûñden münevver olmasa
Ey gözüm nûru! Gerekmez dîde-yi rûşen maña

Hîç meskende karârum yoğdurur ol zevkden
Kim kaçan hâk-i ser-i kûyuñ ola mesken maña

Başda bir serv-i semenber vaslınun sevdâsı var
Sûd kılmaz bağbân nezzâre-yi gülşen maña

Ey Fuzûlî odlara yansun bisât-ı saltanat
Yigdür andan Hâk bilür bir gûşe-yi külhan maña

Sen gökyüzünde seyrederken görünen hilâl miydi yoksa gökyüzü
parmağını kaldırıp sana îmân mı etmişti?

Sevgili Peygamberim; bağışlama kapısının anahtarı sana teslim edildiğinde
Fuzûlî'den lûtfunu esirgeme n'olur.

Gazel 7

Düşmanın kınama okları bana işlemez. Gür kirpiklerin bana demir gibi
zırh giydirmiştir.

Kınama taşlarına karşı delilik zinciri çevremi sardı, bana demir kale
kesildi. İşte savunmada kalan o kişi benim.

Kılıcının açtığı yaradan çıkan kan, gözyaşı selimi dağıtıp bana kanlı
gömlek giydirdiği için rezil rüsvâ oldum.

Gözümün nûru! Cemâlinin nûruyla sürekli aydınlanmasa, bu gören göz
gerekmez bana.

Sokağının toprağını mesken edindiğim andan beri o zevkle bir yerlerde
duramaz oldum.

Başımda yâsemin göğüslü bir dilberin sevdâsı var. Ey bahçıvan! Gül
bahçesini seyretmenin bana hiçbir faydası yok.

Fuzûlî, saltanât düzeni ateşlerde yansın. Allâh bilir ya, bir külhan köşesi
bana ondan yeğdir.

Gazel 8

Fâilâtün Fâilâtün Fâilâtün Fâilün

Ey meleksîmâ ki senden özge hayrândur saña
Hâk bilür; insan dimez her kim ki insândur saña

Virmeyen cânın saña bulmaz hayât-ı câvidân
Zinde-yi câvid aña dirler ki kurbândur saña

Âlemi pervâne-yi şem'-i cemâlün kıldı ışk
Cân-ı âlemsün, fidâ her lâhza min cândur saña

Âşıka şevkûnle cân virmek iyen müşkil değül
Çün Mesîh-i vaktsen, cân virmek âsândur saña

Çıhma yârüm giceler, ağyâr ta'nından saşın
Sen meh-i evc-i melâhatsen, bu noksândur saña

Pâdişâhum, zulm idüb âşık seni zâlim dimiş
Hûbrûlardan yaman gelmez, bu bühtândur saña

Ey Fuzûlî, hûbrûlardan tegâfüldür yaman
Ger cefâ hem gelse anlardan ki ihsândur saña

Gazel 9

Mef'ûlû Fâilâtü Mefâilü Fâilün

Câm içre mey ki dâire salmış habâb aña
Ayînedür ki aks salur âfitâb aña

Zâhid suâl iderse ki meyden nedür murâd?
Bizde safâdur, anda küdüret cevâb aña

Kan yaş töküb yanında döner âteşün kebâb
Ma'sûka benzer âteş ü âşık kebâb aña

Eyler gönülde eşk hatuñ şevkini füzûn
Oddan çıkar buhâr saçıldukca âb aña

Çeşmün marîzi oldu gönül, la'lüne yetür
Renc-i humâra düşdü, devâdur şerâb aña

Teklîf-i cennet eyleme kûyunda gönlüme
Çün cennet ehlidür; ne virürsen azâb aña?

Mesdûddur Fuzûlî'ye meyhâneler yolu
Yârab hidâyet eyle tarîk-i sevâb aña

Gazel 8

Ey melek yüzlü! Sana senden başka herkes hayrân. Allâh bilir ya, insan olan seni görünce sana insan demez.

Sana canını vermeyen, ebedî hayata kavuşamaz. Sana kurbân olana ölümsüz derler.

Aşk, âlemi cemâlinin mumuna pervâne etti. Âlemin canısın sen. Her an bin can fedâdır sana.

Aşığa senin şevkinle can vermek o kadar da zor gelmez. Sen zamanın Mesih'i olduğun için senin için can vermek kolaydır.

Sevgilim, geceleri sokağa çıkma, yabancıların kınamasından sakın. Sen güzelliğin doruğunda parlayan bir aysın; böyle yaparsan senin için kusur sayılır.

Pâdişâhım! Âşık senin hakkında haksızlık etmiş, sana zâlim demiş. Güzel yüzlülerden kötülük gelmez. Bu sana yapılan bir iftiradır.

Fuzûlî, güzelleri bilmezden gelmek hiç de iyi bir şey değil. Onlardan cefâ da gelse, aslında sana yapılan bir iyiliktir.

Gazel 9

Kadehte, kabarcıkların daireler oluşturduğu mey, aslında güneşin ona yansıdığı bir aynadır.

Zâhit “Meyden maksât nedir?” diye soracak olsa, onun cevâbı “Bizde safâ, onda bulanıklıktır.”

Kebap, kan yağ dökerek ateşin yanında döner. Ateş mâşuğa benzer, kebab da onun âşığı.

Gözyaşlarım, ayva tüylerinin gönlümdeki şevkini çoğaltır. Ateşe su saçıldıkça buhar çıkmaz mı?

Gönlüm gözlerinin hastası oldu, ulaştır onu lâl dudaklarına. Mahmûrluk derdine düştü, şarap dudakların ona devâ gelir.

Senin yanındayken gönlüme cenneti teklif etme. Zaten cennettendir; neden ona azâp veriyorsun? Başka cennet mi var?

Fuzûlî'ye meyhânelerin yolu kapanmıştır. Yârabbi, sen ona doğru yolu göster.

Gazel 10

Fâilâtün Fâilâtün Fâilâtün Fâilün

Dûstum âlem senüñçün ger olur düşmen maña
Gam değül; zîra yetersen dûst ancak sen maña

İşka saldum men meni pend almayub bir dûstdan
Hiç düşmen eylemez anı ki itdüm men maña

Cân ü ten oldukca menden derd ü dağ eksük değül
Çıhsa cân, hâk olsa ten, nî cân gerek nî ten maña

Vasl kadrin bilmedüm hicrân belâsın çekmedin
Zulmet-i hecr itdi çün mübhem işi rüşen maña

Dûd-i aḡgerdür maña serv ile gül ey bâḡbân
Neylerem men gülşeni? Gülşen saña, gülḡan maña

Gamze tiḡin çekdi ol mâh, olma gâfil ey göñül
Kim mukarrerdür bugün ölmek saña, şîven maña

Ey Fuzûlî çıhsa cân, çıḡman tarîk-i ıḡkdan
Rehgüzâr-ı ehl-i ıḡk üzre kılun medfen maña

Gazel 11

Mefâilün Feilâtün Mefâilün Feilün

Kemâl-i hüsn virübdür şerâb-ı nâb saña
Saña helâldür, ey mugbeçe, şerâb saña

Seni melek görelî işka yazmaz oldı günâh
Velî yazıldı bu yüzden besî sevâb saña

Lebün suâline virmez cevâb uşşâkuñ
Suâl olursa bu senden, nedür cevâb saña?

Cezâ güninde sorulmaz ḡatâlar eyledüḡün
Yiter fiḡân ile men virdiḡüm azâb saña

Meni karârum ile koymaz olduñ ey gerdûn
Yeridür âhum ile virsem inkulâb saña

Safâ-yı cevher-i tiḡinden umma kâm ey dil
Saḡınma su vire ey teşne bu serâb saña

Fuzûlî başuña ol serv sâye saldı bugün
Uluvv-i rif'at ile yitmez âfitâb saña

Gazel 10

Dostum, âlem senin için bana düşman kesilirse, sorun yok. Çünkü dost olarak sen yetersin bana.

Bir dosttan öğüt almayıp, kendimi aşka bıraktım. Benim kendime ettiğimi hiçbir düşman bana etmez.

Bu bedende canım oldukça benden dert ile yürek dağı eksik olmaz. Canım çıksa, bedenim toprak olsa, aşk için bana ne can ne beden gerekir.

Ayrılık derdi belâsını çekmeden vuslatın değerini bilemedim. Ayrılığın verdiği karanlık belirsiz işimi aydınlığa çıkardı.

Bahçıvan! Selvi ile gül benim için kor ateşten çıkan duman gibidir. Gül bahçesini ne yapayım? Gül bahçesi senin, külhan benim olsun.

Gönlüm! O ay yüzlü sevgili gamze kılıcını çekti, gaflete düşme, aman! Çünkü bugün senin ölümün, benim ağıt yakmam kesindir.

Fuzûlî! Canım çıksa da aşk yolundan çıkmam. Benim kabrimi âşıkların yolu üzerinde hazırlayın.

Gazel 11

Saf şarap sana mükemmel güzellik veriyor. Meyhâneci çırağı! Şarap sana helâldir.

Melek seni gördüğünden beri aşkı günâh sayıp günâh defterine yazmaz oldu. Aksine, bu yüzden sana çok sevâp yazıldı.

Âşıkların dudakların hakkında sorulan sorulara cevâp vermiyor. Bu soru sana sorulursa, cevâbın ne olurdu?

Kıyâmet gününde ne hatâlar yaptığın sana sorulmayacak. Feryatlarımla sana çektirdiğim azâp yeterlidir.

Hey felek! Beni kendi hâlîme bırakmadın; dur durak bilmez biri yaptın. Çektiğim âhlarla seni başaşağı çevirsem, yeridir doğrusu.

Gönlüm! Onun kılıç cevherinin safâsından murat bekleme. Hey susuz! Bu serabın sana su vereceğini sanma.

Fuzûlî! O selvi boylu bugün senin başına gölgesini saldı ya; onca yüksekliğine rağmen, güneş ışığı sana ulaşamaz.

Gazel 12

Fâilâtün Fâilâtün Fâilâtün Fâilün

Riştédür cismüm ki devr-i çerh virmiş tâb aña
Merdüm-i çeşmüm düzer her dem dür-i sırâb aña

Sâye-yi zülfün şebistânındadır şem'-i ruğun
Nice yetsün kadr ile hırşid-i âlemtâb aña

Dürd-i mey tek garka-yı hûnâbe gördüm gönlümi
Gör ne geldi başına, n'itdi şerâb-ı nâb aña

Dürd derdidür safâbağş-ı harîf-i bezm-i ışk
Sâkiyâ çoğ itme teklîf-i şerâb-ı nâb aña

Kâmet-i ham birle bir ehl-i kerâmetdür kaşuñ
Daş olubdur gûyiyâ baş eğmemiş mihrâb aña

Çeşmüñi ehl-i nazar kasdına ta'yîn eyleyen
Nâz u gamzeñden müheyyâ eylemiş esbâb aña

Terlemiş ruhsâr ile hûblar açarlar gönlümü
Gör ne gülşendür ki âteşten virürler âb aña

Silk-i ehl-i hâle çekmiş zâhidi eşk-i riya
Mis kimi kim sîm kadrin bildirür sîmâb aña

Ey Fuzûlî kalmamış gavgâ-yı Mecnûndan eser
Gâlibâ efsâne-yi Leylî getürmüş hâb aña

Gazel 12

Bedenim bir iptir; çarkıfeleğin dönüşü onu bük müştür. Gözbebeklerim her an onun için parlak gözyaşı incileri hazırlar.

Yanağının mumu zulfünün gölgesindeki yatak odasındadır. Âlemi aydınlatan güneş onca kadri varken oraya nasıl ulaşsın?

Gönlümü şarap tortusu gibi kanlı gözyaşlarına batmış gördüm. Gör hele, neler geldi başına; saf şarap neler etti ona?

Aşk meclisinde içki içen arkadaşa safâ veren tortulu şarabın verdiği derttir. Sâkı! Ona sık sık saf şarap teklifinde bulunma.

Kaşın, o eğik duruşuyla sanki bir kerâmet ehlidir. Güyâ mihrap ona baş eğmediği için taş olmuştur.

Gözlerini sana bakanları öldürmek üzere tayin eden Tanrı, nazınla, gamzelerinle öldürme araçlarını da hazırlamış.

Güzeller terlemiş yüzleriyle gönlümü açarlar. Gör işte, nasıl bir gülbahçesidir bu. Ona suyunu ateşten verirler.

İkiyüzlülük gözyaşları zâhidi sûfiler safına koymuş. Bu durum tıpkı bakırın hâline benzer. Gümüşün değerini ona cıva gösterir.

Fuzûlî! Mecnûn'un kavgasından geriye eser kalmamış. Galiba Leylâ masalı onun uykusunu getirmiş.

Gazel 13

Fâilâtün Fâilâtün Fâilâtün Fâilün

Işk etvârın müselleme eyledi gerdûn maña
Munca kim yel tek yögürdi, yitmedi Mecnûn maña

Kıldı menden ref' teklif-i nemâzı mestlik
Saldı ancak neş'e-yi câm-ı mey-i gülğûn maña

Bâğbân! Ger meyl kılman servûne, ma'zûr dut
Servden yigrek gelür ol kâmet-i mevzûn maña

Dûstlar! Kan yaş töküb kıldı meni rüsvâ-yı halk
Veh ki düşmen çıhdı âhir dide-yi pürhûn maña

Ölmezem her kanda kim olsam, giriftâr olmadın
Bir belâdur göz, bir âfetdür dil-i mahzûn maña

Ey Fuzûlî nâvek-i âhumla aldum intikâm
Döne döne gerçi bidâd itdi çerh-i dñn maña

Gazel 14

Fâilâtün Fâilâtün Fâilâtün Fâilün

Gam diyârında ecel peyki güzâr itmez maña
Yoğ sanub vârum meğer kim i'tibâr itmez maña

Yâr cevri itmez maña ağyâr ta'lim itmedin
Billâh ağyâr eyleyen ihsânı yâr itmez maña

Dağıdur her lâhza raht-ı ayşımı âhum yeli
Hansı nâhak zulmdür kim rüzgâr itmez maña

Işk zevkiyle hoşem, terk-i nasihat kıl refik
Men ki tiryâkîmizâcem, zehr kâr itmez maña

Çerhden aşurmadın yâduñla âh-ı âteşin
Gadr idüb gerdûn şererden zer nisâr itmez maña

Nakd-i cân târâc-ı gamdan sahlamak düşvâr olur
Işk tâ seng-i melâmetden hisâr itmez maña

Yâd-i la'lüñle Fuzûlî gözleyüb râh-ı 'adem
Var bir tedbîr ammâ âşikâr itmez maña

Gazel 13

Felek benim tavırlarıma aşk tavırlarını hâkim kıldı. Hatta Mecnûn bile rüzgâr gibi koştu; yine de bana yetişemedi.

Sarhoşluk benim üstümden namaz kılma görevini kaldırdı. Bana sadece gül renkli şarap kadehinin neşesini verdi.

Bahçıvan! Senin bahçendeki selviye meyletmiyorsam, beni mâzur gör. Çünkü boyu bosu güzel sevgilim bana selviden daha hoş geliyor.

Dostlar! Kanlı gözyaşı döken gözlerim beni halk içinde rezil rüsvâ etti. Vay, vay, vay! Sonunda bana nasıl da düşman oldu!

Nerede olursam olayım; aşka tutulmadan ölmem. Benim için göz bir belâ, hüznünlü gönül bir âfettir.

Fuzûlî! Aşâğılık felek döne döne bana çok zûlmetti, ama ben de âh oklarımla ondan intikamımı aldım.

Gazel 14

Gam diyârında ecel ulağının yolu bana hiç düşmez. Galiba benim varlığımı yok sanıyor; bu yüzden bana değer vermiyor.

Başkaları cevretmeyi öğretmeden yâr bana cevretmez. Vallâhi başkalarının yaptığı iyiliği yârim bana yapmıyor.

Âh çekişlerimden oluşan rüzgâr her an yaşayış düzenimi dağıtıp bozar. Zamanın bile bana etmediği bu zulüm nasıl haksız edilen bir zulümdür!

Arkadaş! Âşk zevkiyle mutluyum; bana öğüt vermeyi bırak. Ben panzehir mizaçlıyım; senin öğüt zehrin bana etki etmez.

Ateşli âhlarımı seni anarak gökyüzünün üstüne çıkarmadığım sürece felek bana haksızlık eder; kıvılcım altınlarını üstüme saçmaz.

Âşk, kınanma taşıyla çevreme hisar örmediği sürece can nakdini gamın yağmalamasından saklamak güç iştir.

Fuzûlî, senin lâl rengi dudaklarını anarak yokluk yolunu gözlüyor. Düşündüğü bir tedbir var, ama bana belli etmiyor.

Gazel 15

Fâilâtün Feilâtün Feilâtün Feilün

Cânumun cevheri ol la'l-i güherbâra fidâ
Ömrümün hâsılı ol şive-yi reftâra fidâ

Derd çekmiş başum ol hâl-i siyeh kurbânı
Tâb görmüş tenüm ol turre-yi tarrâra fidâ

Gözlerümden saçılan katre-yi eşküm güheri
Lebleründen tökülen lü'lü-yi şehvâra fidâ

Çâk-ı sînemde olan kanlu ciger pâreleri
Mest çeşmünde olan gamze-yi hûnîhâra fidâ

Pâre pâre dil-i mecrûh-i perîşânumdan
Ser-i kûyunda olan her ite bir pâre fidâ

Cân u dil kaydını çekmekden özüm kurtardum
Cânı cânâneye itdüm, dili dildâre fidâ

Ey Fuzûlî nola ger sahlar isem cân-ı azîz?
Vakt ola kim ola bir şûh-i sitemgâre fidâ

Gazel 16

Fâilâtün Feilâtün Feilâtün Feilün

Gamdan öldüm, dimedüm hâl-i dil-i zâr saña
Ey gül-i tâze, revâ görmedüm âzâr saña

İç mey-i nâb ki bağırından ider cümle kebâb
Âteş-i ışk ile 'uşşâk-ı cigerhâr saña

Mey-i gülğûnda degül nergis-i mestûn aksi
Kadeh olmuş göz açub âşık-ı dîdâr saña

Ârızuñ gül gül idübdür mey-i gülğûntâbı
Veh ki bir gülden açılmış nice gülzâr saña!

Bâğa seyr it bu ruḥ ü la'l ile kim gonçe vü gül
Göstere hûn-i dil ü dîde-yi hûnbâr saña

Dir idüm kâmetüne serv velî özge imiş
Harekât ü revîş ü şive-yi reftâr saña

Eğilüb taraf-ı bunâgûşına derd-i dilümi
Yâ utağan diye yâ turre-yi destâr saña

Gazel 15

Canımın cevheri inciler yağdıran o lâl dudağa fedâ olsun. Ömrümün kazancı o yürüyüş şekline fedâ olsun.

Dert çekmiş başım o siyah yanak beninin kurbânıdır. Büklüm büklüm olmuş bedenim o kapkaççı sevgilinin kâküllerine fedâdır.

Gözlerimden saçılan gözyaşı damlalarının incisi dudaklarından dökülen, şâhlara yaraşan incilere fedâdır.

Yarılmış göğsümde duran kanlı ciğer parçaları sarhoş gözlerindeki kan içici yan bakışa fedâdır.

Darmadağın olmuş yaralı gönlümün her parçası senin sokağında duran köpeklere fedâdır.

Kendimi can ile gönül kaygısını çekmekten kurtardım. Canımı cânâneye, gönlümü onu alan sevgiliye fedâ ettim.

Fuzûlî! Aziz canımı saklıyorsam, ne çıkar bundan? Zamanı gelince zâlim, şûh bir sevgiliye fedâ ederim.

Gazel 16

Gam çekmekten öldüm, inleyen gönlümün hâlini sana demedim. Tâze gülüm! Seni incitmeyi doğru bulmadım.

Saf şarap iç. Çünkü ciğer kanı yutan âşıklarının tümü aşk ateşinin üstünde senin için bağırılarından kebab yapıyor.

Gül renkli şaraptaki görüntü, sarhoş bakışlı nergis gözlerinin aksi değildir. Kadeh gözünü açınca yüzüne âşık olmuş. Göz görüntüsü aslında kadehtir.

Yanakların gül renkli parlak şarabı gül gül etmiş, yanaklarının gölgesi şaraba düşmüştür. Vay, vay! Bir gülden sana ne çok gülbahçesi açılmıştır!

Bu yanaklarınla, bu lâl dudaklarınla bahçeye çık, dolaş. Gonca ile gül sana gönül kanını, kan yağdıran gözleri gösterebilirsin.

Senin boyunu selviye benzetir, selvidir derdim. Ama bu hareketler, bu davranış, bu yürüyüş tarzı bambaşka bir şeymiş; sana özgüymüş.

Ya gece külâhım ya da destârımın ucu eğilsin, kulağına gönlümün derdini söyleyin.

Tâ giriftârunam, âzâd olabilmen gamdan
Hiçkim olmasun, ey serv, giriftâr saña

La'l-i nâbun hevesi bağrumı kan eyledüğin
Âh kim kanlu yaşum itmedi ızhâr saña

Ey Fuzûlî, feleğün var senüñle nazarı
Kim gam u mihnetini virdi, ne kim vâr, saña

Gazel 17

Fâilâtün Fâilâtün Fâilâtün Fâilün

Gamzesin sevdün gönül, cânuñ gerekmez mi saña?
Tığa urduñ cism-i üryânuñ, gerekmez mi saña?

Âteşin âhumla eylersen maña teklîf-i bağ
Bâğbân! Gülberg-i ħandânuñ gerekmez mi saña?

Yile virme, dağıdub her dem ayaglardan götür
Ey perî! Zülf-i perişânuñ gerekmez mi saña?

Ey kemânebrû! Rakîbe virme gamzeñden nasîb
Oğ atarsen daşa; peykânuñ gerekmez mi saña?

Yandurub cânım cihânsûz itme berk-i âhumı
Âsumân! Hırşîd-i râğşânuñ gerekmez mi saña?

Küfr-i zülfünden meni men' eylemek lâıyk değül
Sûfî! İnsâf eyle; imânuñ gerekmez mi saña?

Dutalum kim eşk seylâbına yohdur i'tibâr
Ey Fuzûlî! Çeşm-i giryânuñ gerekmez mi saña?

Sana tutkun olduğum sürece gamdan kurtulamam. Selvi boylum! Kimse sana tutulmasın.

Âh âh! Kanlı gözyaşlarım, lâl dudaklarına duyduğum arzunun bağrımı kan içinde bıraktığını sana bildirmedi.

Fuzûlî! Feleğın gözleri senin üzerinde. Çünkü ne kadar gam, sıkıntı varsa, hepsini sana verdi.

Gazel 17

Gönlüm onun gamzesini sevdin; peki bu can sana gerekmiyor mu? Çıplak bedenini gamze kılıcının üstüne attın; bu beden sana gerekmiyor mu?

Bahçıvan! Böyle ateşli âhlar çekerken bana bahçende dolaşmamı teklif ediyorsun. Bağın yanabilir. Gülen gül yaprakların sana gerekmiyor mu?

Ey peri! Her an zülûflerini rüzgâra tutup dağıtma; ayaklardan uzak tut. Bu dağınık saçlar sana gerekmiyor mu?

Yay kaşlım! Rakібimi o yan bakışlarıyla nasіplendirme; bakma ona. Bakış oklarını taşa atıyorsun sen. Zarâr görür okların; o temrenler sana gerekmiyor mu?

Canımı yakıp da âhlarımdan çıkan yıldırımlarla dünyayı yakarım deme. Gökyüzüne benzeyen sevgilim! Sana parlak güneş, o parlak yüz gerekmiyor mu?

Hey sofı! Onun zülfünün siyahlığını görmeyi bana yasaklaman doğru değil. Elini vicdânına koy; sana îmân gerekmez mi? Zülûflerin küfrü sana gerekmez, ama siyah zülûf bana gerekir.

Fuzûlî! Diyelim ki gözyaşı sellerine o kadar da önem verilmez, peki ağlayan gözler sana lâzım değil mi?

Gazel 18

Fâilâtün Fâilâtün Fâilâtün Fâilün

Gerçi, ey dil; yâr içün yüz virdi yüz mihnet saña
Zerrece kat'-ı mahabbet itmedin rahmet saña

Sağlama nakd-i gam-ı ışkum ey cân, zâhir it
Kim virem habs-i bedenden çıhmağa ruhsat saña

Çâre-yi bihbûdumu sordum mu'âlicden; didi
Derd derd-i ıskdur, mümkün değül sıhhat saña

Dutaram yarın kıyâmetde, habîbüm, dâmenün
Mestsen gaflet şerâbından, bugün mühlet saña

İşk ehlin âteş-i hicrâna eylersen kebâb
Döne döne imtihân itdüm, budur âdet saña

İncidür nâlem seni, nola ger bir tiğ ile
Çeşm-i cellâduñ ide ihsân maña, minnet saña

Sende dün gördüm, Fuzûlî, meyl-i mihrâb u nemâz
Terk-i ışk itmek mi istersen? Nedür niyyet saña?

Gazel 19

Mef'ûlû Fâilâtü Mefâilü Fâilün

Ey bîvefâ ki âdet olubdur cefâ saña
Billâh cefâdur “olma” demek “bîvefâ” saña

Geh nâz u geh kırışme vü geh gamzedür işün
Cânın sevenler olmasa yig âşinâ saña

Min cân olaydı kâş men-i dilşikestede
Tâ her biriyle min kez olaydum fidâ saña

İşkuñda mübtelâlığını ayb iden sanur
Kim olmak ihtiyâr iledür mübtelâ saña

Ey dil ki hecre döymeyüb istersen ol mehi
Şükr it bu hâle, yoğsa gelür yüz belâ saña

Ey gül! Gamuñda eşk ruğ-i zerdüm itdi âl
Bildürdi ola sûret-i hâlüm sabâ saña

Düşmez çü şâh kurbı, Fuzûlî, gedâlara
O şâhdan iltifât ne nisbet maña saña

Gazel 18

Gönlüm! İlahî rahmet sana sevgisini zerre kadar kesmeden, sevgilin dolayısıyla sana yüz türlü mihnet verdi.

Ey cân! Aşkımın gam nakdini saklama; ortaya çıkar. Sana beden hapsinden çıkmaya izin vereyim.

İyileşme çâremi doktora sordum; dedi ki: Derdin aşk derdidir; sağlığına kavuşman mümkün değil.

Sevdiğim! Yarın kıyâmette eteğine sarılırım. Gaflet şarabıyla sarhoş olmuşsun. Bugün sana süre tanıyorum.

Âşıkları ayrılık ateşinde kebab ediyorsun. Döne döne kebab olurken denedim bunu. Âdetin budur senin.

İniltilerim seni incitiyor. Cellat gözün bir bakış kılıcıyla beni öldürse, ne olur sanki! Sana minnet duyuyum.

Fuzûlî! Dün sende mihrâba, namaza bir eğilim gördüm. Yoksa aşkı terk etmek mi istiyorsun? Niyetin nedir?

Gazel 19

Ey vefasız! Cefâ etmek senin âdetindir. Vallâhi, sana “Vefasız olma” demek de cefâdır.

Senin işin kâh naz yapmak, kâh göz kırpmak, kâh yan bakmaktır. Canını sevenlerin sana âşinâ olmaması, onlar için iyidir.

Ben kalbi kırık âşığım; bin canım olsa, her canımla sana bin kez fedâ olurdum.

Aşk işinde sana müptelâ olduğum için beni ayıplayan kişi sanır ki sana müptelâ olup olmamak âşığın elindedir.

Gönlüm! Ayrılık derdi çekmeye dayanamaz, bir de o Ay yüzlüyü istersin. Bu hâline şükret; yoksa başına yüz belâ gelir.

Ey gül! Senin gamın yüzünden döktüğüm gözyaşları, sararmış yüzümü kırmızıya boyadı. Ne halde olduğumu galiba sana sabâ rüzgârı bildirdi.

Fuzûlî! Yoksulların o şâha yakın olması mümkün değil. Şâh hangi gerekçe ile bana, sana iltifat etsin ki?

Gazel 20

Fâilâtün Feilâtün Feilâtün Feilün

Şeb ki miftâh-ı meh-i nev ola gencînegüşâ
Kıla peymâne-yi gerdûnı cevâhirpeymâ

Gizleyüb çeşme-yi hırşîd suyun kûze-yi çerh
Katre katre kıla encüm reşehâtın peydâ

Lâlereng ola şafakdan felek-i minâfâm
Daşra salmış kimi aks-i mey-i gülgûn minâ

Meh-i nev câminı devre getüre sâkî-yi dehr
Encümi çerhe sala neş'e-yi teşîr-i hevâ

Men hem ol rûhfezâ râhı tøkern sâgara kim
Nağl-i himmet reşehâtından ala neşv ü nemâ

Dutar olsam ne aceb mey eteğin dürdsıfat?
Eyleyübdür nice toprağı bu iksîr tılâ

Câm devrinde Fuzûlî oğuram mey vasfın
Âteş-i hırmen-i gam âb-ı hayât-ı hükemâ

Gazel 21

Fâilâtün Fâilâtün Fâilâtün Fâilün

Fakr mülkü taht, âlem terki efserdür maña
Şükr lillâh devlet-i bâkî müyesserdür maña

Zülf ü ruhsârı hayâliyle nedür hâlün dimen
Eyleyem kim gice vü gündüz berâberdür maña

Hûr u Tûbâ vasfın, ey vâiz, bugün az eyle kim
Hemdem ol Tûbâkıyâm u hûrpeykerdür maña

Aradan, ey şem', çıh, bir gûşe dut kim bu gice
Bezm bir hırşîdta'atdan münevverdür maña

Viridi bâd-ı subhdem hırşîd-i raşşân müjdesin
Şem'veş, veh kim, bu dem ölmek mukarrerdür maña

Zâhidâ! Sen kıl teveccüh gûşe-yi mihrâba kim
Kible-yi tâat ham-ı ebrû-yi dilberdür maña

Ey Fuzûlî! Cem' olur peyveste il nezzâreme
Arsa-yı deşt-i cünûn sahrâ-yı mahşerdür maña

Gazel 20

Geceleyin hilâl anahtarı hazîneyi açınca gökyüzü kadehini mücevherlerle donatır.

Gökyüzü testisi güneş pınarının suyunu gizler, sonra yıldız sızıntılarını damla damla ortaya çıkarır.

Gül renkli şarabın aksi dışarıya mineler göndermiş gibi mine renkli gökyüzü şafak dolayısıyla lâle rengini alır.

Dünya sâkîsi yeni ay kadehini dolaştırmaya başlar. Havanın yarattığı bu neşe yıldızları döndürmeye başlar.

Ben de cana can katan o şarabı kadehe dökeyim de himmet fidanı onun sızıntılarını içip gelişsin.

Tortu gibi ben de meyin eteğini tutsam, buna şaşılır mı? Bu iksir nice toprağı altına dönüştürmüştür.

Fuzûlî! Kadeh dönerken, onun devrinde meyin vasıflarını okurum. Şöyle yazar: Mey, gam harmanını ateşe verir, hükemânın hayat suyudur.

Gazel 21

Benim için fakîrlik mülkü taht, âlemi terk etmek ise taçtır. Allâh'a şükürler olsun; ebedî devlete kavuştum.

Bana “Onun zülfü, yüzü yüzünden neden bu haldesin?” diye sormayın. Ben böyleyim. Gece ile gündüz benim için birdir.

Vâiz! Bugün bana hûrîlerin, Tûbâ ağacının özelliklerini çok anlatma. Çünkü Tûbâ boylu, hûrî vücûtlı sevgili ile birlikte oldum.

Ey mum! Aradan çekil, bir köşede dur. Çünkü meclisim güneş yüzlü birinin parlaklığıyla aydınlanmıştır.

Sabah vakti esen rüzgâr bana parlak güneşin geleceği müjdesini verdi. Eyvah eyvah! Şimdi benim mum gibi ölmem kesindir.

Hey zâhit! Sen mihrap köşesine dön yüzünü. Oysa benim ibâdet kıblem sevgilimin mihrâba benzeyen kaşının eğrisidir.

Fuzûlî! Eller sürekli beni seyretmek için toplanır. Delilik ovasının geniş düzlüğü benim için mahşer meydanıdır.

Gazel 22

Fâilâtün Fâilâtün Fâilâtün Fâilün

Şerbet-i la'lûñ ki dirler çeşme-yi hayvân aña
Ol virür cân dembedem uşşâka vü men cân aña

Oğlarındur kim tiken tek sancılıbdur her taraf
Gülbün-i gamdur kadüm, her gonce bir peykân aña

Hâl ü hatdur bilmen ol âyîneruhsâr üzre kim
Yâ gözümden aks salmış merdüm ü müjgân aña

Dutma ey kan dembedem tuğyân idüb ten çâkini
Koy bu manzardan demî nezzâre kılsun cân aña

Bahre lü'lü' dişlerüñ vasfın meger söyler sabâ
Kim kulag dutmuş sadef içre dür-i galtân aña

Gönlüme salmış iken hatuñ zevkin felek kan yutdurub
Tıfl tek kim oğudurlar zecr ile Kur'ân aña

Ey Fuzûlî! Ol sanem efgânuña rahm eylemez
Daşa benzer gönlü, te'sîr eylemez efgân aña

Gazel 23

Fâilâtün Fâilâtün Fâilâtün Fâilün

Her zemân manzûr bir şûh-i sitemgerdür maña
Kanda olsam, bir belâ Hâk'dan mukarrerdür maña

Ol ham-ı ebrûya kılsam secde her sâ'at, nola
Kible ile ol ham-ı ebrû berâberdür maña

Gam degül cismümde ger seng-i melâmet zağmı var
Şihne-yi bâzâr-ı sevdâyem, bu zîverdür maña

Gözde hûnâlûde peykânun hayâliyle hoşem
Her biri gûyâ ki bir berg-i gül-i terdür maña

Zağmlardan miñ ağız açdum edâ-yı şükr için
Her oğun bir ni'met-i gayr-i mükerrerdür maña

Akl irşâdiyle bulmak kâm mümkindür veli
Dâm-ı râh ol halka-yı zülf-i mu'anberdür maña

Ahter-i bahtum vebâlin gör kim ol mehden gelen
Mihrlerdür özgeye, cevır u cefâlardur maña

Ey Fuzûlî menzil-i maksûda yitsem, yoğ aceb
Hidmet-i pîr-i mugân irşâdı rehberdür maña

Gazel 22

Lâl dudaklarının şerbet gibi suyuna ölümsüzlük suyu derler. O, her an âşıklara can verir, ben de ona can veririm.

Bakış okların diken gibi her tarafıma saplanır. Benim boyum gamın gül fidanıdır. Her gonca ise o fidanın temreni gibidir.

O, ayna gibi parlak yüz üzerinde görünenler ben ile ayva tüyü mü yoksa gözbebeklerim ile kirpiklerim oraya mı yansımış, bilmiyorum.

Ey kan! Sürekli taşıp da parçalanmış bedenini kaplama. Bırak da bir süreliğine olsun, cân buradan onu seyretsin.

Galiba sabâ rüzgârı denize senin inci dişlerinin özelliklerini anlatıyor. Bak, istirdiyenin içindeki yuvarlak inci de kulak vermiş, onu dinliyor.

Gönlüm ayva tüylerini seyretmenin zevki içindeyken felek zorla Kur'an okutturulan çocuk gibi kan yutturuyor bana.

Fuzûlî! Puta benzeyen o güzel sevgili senin feryatlarına bakıp da acımaz. Onun gönlü taşa benzer. Feryatların onu etkilemez.

Gazel 23

Benim her zaman baktığım kişi, cevreden şûh bir sevgilidir. Nerede olursam olayım, mutlaka Allâh tarafından bana bir belâ gelir.

Her an o kaşın eğrisine secde etsem, ne çıkar bundan? Kible ile o kaşın eğrisi benim için birdir.

Bedenimde atılan kınama taşlarının açtığı yara varsa, gam değil. Ben sevdâ çarşısının zaptiyesiyim; bu durum benim için süstür.

Gözümde kana bulanmış ok temreninin hayâli var; bu hâlimden memnunum. Her ok temreni bana bir tâze gül yaprağı gibi gelir.

Teşekkür edebilmek için yaralarımından oluşan bin ağız açtım. Bana attığın her bakış oku tekrârı gelmeyecek bir nîmettir.

Aklın yol göstermesiyle mutlu olmak mümkündür ama o ambere bulanmış zülûflerin halkası yürüyeceğim yolda bana tuzak kesilir.

Baht yıldızımın vebâline bakar mısın? O Ay yüzlüden başkalarına sevgi, bana ise cevir ve cefâ gelir.

Fuzûlî! Gideceğim yere ulaşırsam, buna şaşılmamalı. Çünkü meyhâne pîrine hizmet etmek benim için rehber demektir.

Gazel 24

Mefâîlün Mefâîlün Mefâîlün Mefâîlün

Menüm tek hiç kim zâr ü perîşân olmasun yârab
Esîr-i derd-i ısk u dâğ-ı hicrân olmasun yârab

Demâdem cevrlerdür çekdüğüm bîrahm bütlerden
Bu kâfirler esîri bir müselmân olmasun yârab

Görüb endîşe-yi katlümde ol mâhı, budur derdüm
Ki ol endîşeden ol meh peşimân olmasun yârab

Çıharmak itseler tenden çeküb peykânun ol servüñ
Çıhan olsun dil-i pürhûn u peykân olmasun yârab

Cefâ vü cev' ile mu'tâdem, anlarsuz n'olur halüm?
Cefâsına had ü cevrine pâyan olmasun yârab

Dimen kim adli yoğ yâ zulmü çoğ, her hâl ile olsa
Gönül tahtına andan gayri sultân olmasun yârab

Fuzûlî buldu genc-i âfiyet meyhâne küncinde
Mübârek mülkdür; ol mülk, vîrân olmasun yârab

Gazel 25

Mef'ûlû Mefâîlû Mefâîlû Feûlün

Ey nâvek-i şevkûñ siperi sîne-yi ahbâb
Zülfün hamı erbâb-ı vefâ saydına kullâb

Mihrâbda şekl-i ham-ı ebrû-yi latîfün
Vâcib bu cihetden kamuya secde-yi mihrâb

Sûzum dir idüm, şem' saña eyleye rûşen
Nezzâre-yi ruhsârûña yoğ şem'de hem tâb

Hurşid-i cemâlünden ol ay saldı nikâbun
Subh oldu, dur ey baht, nedür munca şekerhâb?

Dün subh yetürdüm feleğe mevc-i sirişküm
Gark itdi felek üzre olan encümü girdâb

Sâki meğer ol la'l sözün dir mey-i nâba
Kim düşdi ayağına, elin öpdü mey-i nâb

Cem'iyyet-i esbâba gönül virme Fuzûlî
Kim tefrikadur hâtıra cem'iyyet-i esbâb

Gazel 24

Yârabbi, hiç kimse benim gibi inlemesin, perîşân olmasın. Aşk derdinin esiri olmasın, ayrılık acısıyla dağlanmasın.

Merhametsiz put yüzlü güzellerden sürekli cevir çekerim. Yârabbi, bir Müslüman bu kâfirlerin esiri olmasın.

O Ayyüzlünün beni öldürmeyi düşündüğünü anlıyorum. O Ayyüzlü bu düşüncesinden vazgeçip pişman olmasın. Yârabbi asıl derdim budur.

O selvi boylunun attığı okun temrenini bedenimden çekip çıkarmak isteseler, Yârabbi, çıkan şey temren olmasın, kanlı gönlüm olsun.

Ben sevgilinin cevrine, cefâsına alışkırım. Onlar olmazsa, ne olur benim hâlîm? Yârabbi onun cevrinin, vefasının sonu, sınırı olmasın.

“Onun adaleti yoktur” veya “Zûlmü çoktur” demeyin. Yârabbi, ne olursa olsun, ama gönül tahtımda ondan başka sultân olmasın.

Fuzûlî, afiyet hazînesini meyhâne köşesinde buldu. Mübârek mülktür. Yârabbi, o mülk harâbeye dönmesin.

Gazel 25

Şevkinin okuna karşı kalkan, sevenlerinin göğsüdür. Zülûflerinin kıvrımı vefa sâhiplerini avlamak için çengeldir.

Mihrapta lâtif kaşlarının eğri şekli var. Bu yüzden herkesin mihrâba secde etmesi vâciptir.

Mum sana anlatsın diye, içimdeki yangını ona anlatırdım. Mumda da yüzünü seyredecek güç yok.

O Ay yüzlü yüzünün güneşinden peçeyi indirdi. Sabah oldu. Ey baht! Kalk! Bu kadar şekerleme de nedir?

Dün sabah gözyaşı dalgalarımı feleğe kadar ulaştırdım. Meydana gelen girdap gökyüzündeki yıldızları suya batırdı.

Sâkî! Galiba o lâl dudaklı sözünü saf şaraba söylüyor. Çünkü saf şarap onun elini öpüp, ayağına kapandı (kadehe doldu).

Fuzûlî! Huzûr sebepleri bir araya toplandıysa da, sen buna gönül verme. Çünkü sebeplerin bir araya gelmesi gönül için dağınıklık demektir.

Gazel 26

Fâilâtün Fâilâtün Fâilâtün Fâilün

Subh çekmiş çerçe, çalmış daşa tığun âfitâb
Zâhir itmiş ol meh-i dellâke ayn-i intisâb

Dembedem tahrîk-i tığinden bulur başlar safâ
Eyle kim su mevc urub peydâ kılur herdem habâb

Her ser-i mûyumda bir baş olsa mûy-i ser kimi
Kesse varum tığ-i hûnrîzinden, itmen ictinâb

Keşf-i esrâr-ı melâhat cevher-i tığindedür
Kim alur başlardaki sevdâ cemâlinden nikâb

Gussasından başumuñ mûyı tek incelmış tenüm
Kim tenümle tıği ortasında başumdur hicâb

Tığ-i çâbükseyrine âhû-yi Çîn dirsem nola
Seyr kıldukca töker sahrâ-yı Çine müşk-i nâb

Mûy-i jûlîdemle tığinden ümîdüm kesmezem
Ey Fuzûlî! Hâlî olmaz berk-i lâmi'den sehâb

Gazel 27

Müfteilün Müfteilün Fâilün

Subh salub mâh ruğuñdan nikâb
Çık ki temâşâyâ çıka âfitâb

Rişte-yi cânım yiter it pürgirih
Salma ser-i zülf-i semensâya tâb

Mest çıhub salma nazar her yaña
Görme revâ kim ola âlem herâb

Kesme nazar cânib-i uşşâkdan
Nâle-yi dilsûzdan it ictinâb

Giceler encüm sayaram subha dek
Ey şeb-i hecrüñ maña yevmü'l-hisâb

Dûzeğe girmez sitemüñden yanan
Kâbil-i cennet degül ehl-i azâb

Gazel 26

Sabah gökyüzünü döndürmeye başlamış, güneş kılıcını taş vurmış. O tellaklık yapan Aya, mensup olduğu pınarı göstermiş.

Her an, kılıcını hareket ettirmenle başlar safâ bulur. Öyle ki su dalgalanmaya başlar; her an hava kabarcıkları oluşturur.

Saç ucu gibi her tüyümün, kılımin ucunda bir baş bulunsa, kan döken kılıcı ile varlığı kesse, asla çekinmem.

Güzellik sırlarının keşfi senin kılıcının cevherindedir. Çünkü başlardaki sevdâ senin cemâlinden örtüyü çeker alır.

Bedenim üzüntüden saçımdaki saçlar gibi incelmıştır. Bedenimle onun kılıcı arasındaki engel benim başımdır.

Hızlı giden bakış okuna Çin ceylanı dersem, ne çıkar bundan? Çünkü gezindikçe Çin ovalarına saf misk döker.

Saçlarım pörsüdüğü halde senin kılıcından umûdumu kesmem. Fuzûlî! Çakan şimşek bulutsuz olmaz.

Gazel 27

Sabahleyin Ay yüzündeki peçeyi indir de Güneş senin yüzünü seyre çıksın.

Canımın ipine bu kadar düğüm attın; yeter artık. Yâsemin kokulu zülûflerinin ucunu bükme artık.

Sarhoşça çıkıp her tarafa göz gezdirme. Âlemin harap olmasını doğru bulma.

Âşıkların tarafına bakmaktan vazgeçme. Gönül yakan iniltilerden kaçın.

Geceleri sabaha kadar yıldızları sayarım. Ayrılık gecen bana kıyâmet günü gibi gelir sevgilim.

Senin zulûmlerinden yanan âşık cehenneme girmez. Azâp ehli ise cennete lâyıık değil.

Saldı ayagdan gam-ı âlem meni
Vir maña gam def'ine sâkî şerâb

Rahm kıl üftâdelerün hâline
Hiç gerekmez mi saña bir sevâb?

Nûş ideli bâde-yi la'l-i lebün
Nergîs-i mestün kimi hâlüm herâb

Yâr su'âl itse ki hâlün nedür?
Haste Fuzûlî ne virürsen cevâb

Gazel 28

Fâilâtün Fâilâtün Fâilâtün Fâilün

Gâlibâ bir ehl-i dil toprağıdur dürd-i şerâb
Kim kılub hürmet, binâlar dutmuş üstünde hebâb

Berk u bârân sanma kim gördükce âh ü eşkümi
Bilmezem nemdür ki ebr ağlar maña, yanar sehâb

Ey soran hâlüm! Bu istiğnâ su'âlinden ne sûd?
Hâlüm eylersen su'âl ammâ işitmezsen cevâb

Deşt-i gamda hâk-i kabrüm üzre serv ü girdbâd
Çekse baş ol servden su kesme ey seyl-i serâb

Yetmeyüb vaslına sen Leylîveşün bir ömrdür
Men kimi Mecnûn olub sahrâya düşmüş âfitâb

Ol büt ebrûsun koyub mihrâba döndürmen yüzüm
Koy meni zâhid; maña çoğ virme Tanrı'yçün azâb

Nakd-i ömrün bir sanem ışkunda sarf itdün temâm
Ey Fuzûlî âh eğer senden sorulsa bu hisâb

Âlemin gamı beni elden ayaktan düşürdü. Sâkî! Şu gamı defetmek için bana şarap ver.

Düşkün âşıkların hâline merhamet et. Sana bir sevâp bile gerekmez mi?

Lâl dudaklarından akan bâdeyi içtiğimden beri sarhoş nergis gözlerin gibi, hâlim haraptır.

Sevgili “Nasılsın?” diye soracak olsa, yaralı Fuzûlî; nasıl cevâp vereceksin?

Gazel 28

Sanırım, şarap tortusu bir gönülden anlayanın toprağından oluşmuştur. Çünkü hava kabarcıkları ona hürmet ederek üstünde binâlar kurmuş.

Şimşek ile yağmur benim neyim olur? Bilmiyorum. Ama âh çekişlerimi, gözyaşlarımı gördükçe bulut şimşekler çıkararak yanar, sonra hâlime ağlayarak yağmur yağdırır.

Ey hâlimi soran! Bir soru soruyorsun, ama istiğna dolu. Bundan çıkarın ne? Hâlimi soruyorsun, ama vereceğim cevâbı dinlemiyorsun.

Gam çölünde bulunan kabrim üzerinde hem selvi hem girdap var. O selvi başını yukarılara çekecek olsa da, ey serap seli; sen suyunu ondan kesme!

Güneş, Leylâ'ya benzeyen senin gibi bir güzele kavuşamadığı için benim gibi Mecnûn olmuş, çöllere düşmüştür.

O put yüzlü sevgilinin kaşlarını bırakıp da yüzümü mihrâba çevirmem. Zâhit! Bırak beni. Allâh rızâsı için bana bu kadar azâp çekirme!

Fuzûlî! Bütün ömrünü o put yüzlü sevgilinin aşkıyla tükettin. Ya bunun hesabı senden sorulacak olursa!

Gazel 29

Fâilâtün Fâilâtün Fâilâtün Fâilün

Kılsa vasluñ şâmumı subha berâber, yoğ aceb
Resmdür fasl-ı behâr olmak berâber rûz u şeb

Gün ki sâyeñ düşdiği yirden durar bir vechi var
Gelse âlikadrlar, fakr ehli durmakdur edeb

Olmadın meyḥâne-yi ışkuñda mest-i câm-ı zevk
Düzmedi bezm-i felekde Zühre kânûn-i tarab

Nûr-i ruḥsâruñdur ol maksad ki îmân ehline
Kılsa Hâk rûzî cehennem âteşin oldur sebeb

Gâlibâ maksad visâlûñdür ki dün gün durmayub
Çerḥ sergerdân gezer, bilmez nedür renc ü ta'ab

Beste-yi zencîr-i zülfûñdür nesîm-i termizâc
Teşne-yi câm-ı visâlûñdür muhît-i ḥuşkleb

Kılma feyz-i ni'met-i vasluñ Fuzûlî'den dirîğ
Yohdur özge maksadı; senden seni eyler taleb

Gazel 30

Fâilâtün Fâilâtün Fâilâtün Fâilün

Sen yüzüñden âlemi rûşen kılub salduñ nikâb
Yazıya salsun bu günden böyle nûrun âfitâb

Sen ne nûr-i pâksen ey mazhar-ı sun'-i İlâh
Kim alur nûru ruḥuñdan âfitâb ü mâhtâb

Aks-i rûyuñ suya salmış sâye zülfûñ toprağa
Anber itmiş toprağın adın, suyuñ ismin şerâb

Yilde bulmuş bûy-i zülfûñ suda aks-i ârızuñ
Kim yeli bağına basub suya göz tikmiş habâb

La'lgûn meydür elüñde sâgar-ı sîmîn ile
Yâ nigîn-i la'ldür reşk-i lebûñden olmuş âb

Kilk-i kudret levh-i sînemde seni kılmış rakam
Eyleyüb mahbûblar mecmû'asından intihâb

Ey Fuzûlî her amel kılsañ ḥatâdur gayr-ı ışk
Budurur ben bildüğüm. Vallahu a'lem bi's-sevâb

Gazel 29

Sana kavuşmak akşam ile sabahımı bir etse, buna şaşılmaz. Zaten bahar mevsiminde gece ile gündüz eşit olur.

Gölgenin düştüğü yerden güneş kalkar; bunun sebebi var. Değerli insanlar geldi mi fakîr olanların ayağa kalkması edebîn gereğidir.

Zühre senin aşk meyhânende zevk kadehi ile sarhoş olmadıkça felek meclisinde neşe kanununu akord etmedi.

Allâh îmân ehline cehennem ateşini nasîp etse, bunun sebebi yüzünün nûrudur.

Sanırım, feleğin maksâdı sana kavuşmaktır. Çünkü gece gündüz durup dinlenmeden, yorgunluk bilmeden başı dönerek gezer durur.

Hoş mizaçlı, meltem zülûflerinin zincirine bağlanmıştır. Dudağı kurumuş muhit ise vuslat kadehine susamıştır.

Sana kavuşma nîmetinin feyzini Fuzûlî'den esirgeme. Başka maksâdı yoktur; senden seni ister.

Gazel 30

Yüzündeki örtüyü indirince âlemi aydınlattın. Bugünden sonra Güneş de ışıklarını ovalara yaysın.

Ey Allâh'ın yaratma gücünün mazhârı! Sen nasıl tertemiz bir nûrsun! Çünkü Güneş ile Ay ışığını yanağından alır.

Yüzünün aksi suya düşmüş, zülûflerin de toprağa gölgesini salmış. Böylece toprağın adı amber, suyun adı şarap olmuş.

Rüzgârda zülfünün kokusunu, suda yanağının aksini bulmuş. Böylece hava kabarcığı yeli bağına basmış, suya gözünü dikmiş.

Elindeki gümüş kadeh ile lâl renkli şaraptır ya da lâl taşından yapılmış yüzük kaşı, dudaklarını kıskanmaktan erimiştir.

İlahî kudret kalemi güzeller topluluğundan seni seçmiş, göğüs levhama senin adını yazmıştır.

Fuzûlî! Aştan başka ne yaparsan yap, hatâdır. Ben sadece bunu bilirim. Allâh en doğrusunu bilir.

Gazel 31

Fâilâtün Fâilâtün Fâilâtün Fâilün

Kûhken Şirîne öz nakşun çeküb virmiş firîb
Gör ne câhildür; yonar daşdan özi' yçün bir rakîb

Kaşlaruñ yayı bir oğ lûtfeylemiş her âşıka
Men hem andan eylerem bir oğ temennâ; yâ nasîb

Tûtiyâ-yı hâk-i pâyüñ feyzine yol bulmasam
Nûr-i çeşmüm ayb kılma; kör olur dirler garîb

Muztaribdür çâre-yi derdümde veh kim bilmeyüb
Bir devâsuz derde uğratmış özün miskîn tabîb

Berk-i âhumdan evüm her gûşe bulmuş rañneler
Gel gör ey gül kim giriftâr-ı kafesdür andelib

Ey maña sabr it diyen hâl-i dilümden bîhaber
İşk olan yirde n'ider ârâm ya neyler şekîb?

Ey Fuzûlî! İncime senden tegâfûl kılsa yâr
Resmdür kim göstere ahibâba istiğnâ habîb

Gazel 32

Fâilâtün Fâilâtün Fâilâtün Fâilün

Ol ki her sâat gülerdi çeşm-i giryânum görüb
Ağlar oldu hâlüme bîrahm cânânum görüb

Eyleyen ta'yîn-i eczâ-yı müdâvâ derdüme
Terk idüb cem' itmedi hâl-i perîşânum görüb

Lâleruğlar göğsümüñ çâkine kılmazlar nazar
Hiç bir rahm eylemezler dâğ-ı hicrânum görüb

Dut gözün ey dûd-i dil çerhün ki devrin terk idüb
Kalmasun hayretde çeşm-i gevherefşânum görüb

Suda aks-i serv sanmañ kim koparub bâğbân
Suya salmış servini serv-i hırâmânum görüb

Pertev-i hırşîd sanmañ yirde kim devr-i felek
Yire urmuş âfitâbun, mâh-i tâbânum görüb

Ey Fuzûlî bil ki ol gül'arızı görmüş değül
Kim ki ayb eyler menüm çâk-i giribânum görüb

Gazel 31

Dağ delen Ferhâd kendi resmini yapıp, Şirin'i aldatmış. Bak şu câhile!
Taştan kendisi için rakip yontuyor.

Kaşlarının yayı her âşığa bir ok lûtfetmiş. Ben de o kaştan bir ok isterim; ya nasîp!

Bastığın toprağı gözüme ilaç yapamıyorsa, gözümün nûrunu ayıplama.
Dediklerine göre garipler kör olurmuş.

Zavallı doktor, derdime çâre bulmak için ızdırıp çekiyor. Vah vah! Devâsız
derde düştüğünü bilmiyor.

Ah çekişlerimden oluşan yıldırımlarla evimin her köşesinde gedik açılmış.
Ey gül! Gel de gör; bülbül kafeste kalmış.

Hey bana “Sabret” diyen! Gönlümdeki halden haberin yok. Aşk olan yerde
sakinlik ne gezer? Sabretmek ne işe yarar?

Fuzûlî! Sevgili senin varlığını bilmezden geliyorsa, bu duruma bakıp
incinme. Âdettir; sevgili, dostlarına karşı istiğnalı davranır.

Gazel 32

O merhametsiz sevgilim, ağlayan gözlerime bakar, sürekli gülerdi. Şimdi
hâlimi görünce ağlamaya başladı.

Derdimi iyileştirmek için ilaç hazırlayan sevgilim, perîşân hâlimi görünce
ilaç hazırlamayı bıraktı.

Lâle yanaklı güzeller göğsümde açılan yarığa bakmazlar. Ayrılık acısı
yüzünden göğsümdeki dağlanma yerini görünce hiç merhamet etmezler.

Gönül dumanım! Feleğin gözünü kapa. İnciler saçan gözlerimi görünce
dönmeyi bırakıp, hayrette kalmasın.

Sudaki selviyi, selvi görüntüsü sanmayın. Bahçıvan benim salınan selvi
boylumu görünce, kendi selvisini söküp suya atmıştır.

Yerdeki ışığı Güneş ışığı sanmayın. Feleğin dönüşü, Ay gibi parlak yüzlü
sevgilimi görünce Güneşi yere çalmıştır.

Fuzûlî! Yırtılmış yakama bakıp beni ayıplayan kişi, o gül yanaklıyı
görmemiştir. Bu yüzden beni ayıplar.

Gazel 33

Fâilâtün Fâilâtün Fâilâtün Fâilün

Rûzigârum buldu devrân-ı felekden inkılâb
Kan içen oldum ayağın çekti bezmünden şerâb

Şu'le-yi âh ile yandurdum dil-i sergeştini
Bir od oldum çizginen çevremde olmaz mı kebâb?

La'lûn ile bâde bahş itmiş zihî gümrâhlığ
Oldu vâcib eylemek ol bîdebedden ictinâb

Virmez oldu yol visâle pîç-i zülfün âh kim
Rişte-yi tedbîrden devrân-ı kecrev açdı tâb

Olmadı ol mâha rûşen yandüğüm hicrân günü
Yandüğün şeb tâ seher şem'ün ne bilsün âfitâb

Göz ki peykânun hayâliyle saçar her yana eşk
Bir sadefdür katre-yi bârânı eyler dürr-i nâb

Oldu ebr-i dūd-i âhum perde-yi ruhsâr-ı mâh
Âh kim almaz cemâlinden henüz ol meh nikâb

Kesmedi menden ser-i kûyunda âzârın rakîb
Ey Fuzûlî! Nişe cennet içre yoğ dirler azâb

Gazel 34

Fâilâtün Fâilâtün Fâilâtün Fâilün

Derd-i işkum def'ine zahmet çeker dâ'im tabîb
Şükr kim olmuş aña zahmet, maña râhat nasîb

Bir zebândur şerh-i gam takrîrine her berg-i gül
Eylemez bîhûde gül gördükde efgân andelîb

Bilse zevküm vasldan firkatde efzûn olduğın
Vasldan men'üm revâ görmezdi reşkinden rakîb

Tân-ı gafletdür perîtal'atlara ızhâr-ı hâl
Sanma kim ahabb hâline olur gâfil habîb

Âh bilmen n'eyleyem kurtulmag olmaz kayddan
Men harîf-i sâdedil hûblar cemâli dîlîfirîb

Şem' kurbiyle tefâhur kılma ey pervâne kim
Hırmen-i ömrün köyer berk-i fenâdan ankarîb

Nola ağlarsa Fuzûlî ravza-yı kûyuñ anub
Lâcerem giryân olur kulgac vatan yâdun garîb

Gazel 33

Feleğin dönüşü yüzünden zamanım değişti. Şarap meclisimden ayağını çekince kan içer oldum.

Ahlarımın alevi ile yaktım âvâre gönlünü. Bir ateş oldum. Çevremde dönen hiç kebab olmaz mı?

Lâl dudakların ile bâde bağışlamış felek! Bak şunun yoldan çıkmış hâline! Bundan böyle o edepsizden uzak durmak vâcip oldu.

Zülûflerinin kıvrımı sana kavuşmaya yol vermez oldu. Âh şu vampiri giden devrân tedbir ipinin düğümünü çözdü.

Ayrılık günü nasıl yandığımı o Ay yüzlüm öğrenmedi. Güneş mumun sabaha kadar yandığını ne bilsin?

Gözlerim, bakış okunun hayâliyle her tarafa gözyaşı saçıyor. Yağmur damlasını saf inciye dönüştüren istirdiyedir.

Ahlarımın çıkan duman bulutu sevgilimin yüzüne perde oldu. O ay yüzlüm cemâlinden ö örtüyü kaldırmaz.

Rakîbim senin sokağının başında beni üzmeyi bırakmadı. Fuzûlî! Hani Cennetin içinde azâp yok diyorlardı?

Gazel 34

Doktor sürekli olarak aşk derdimi iyileştirmek için zahmet çekiyor. O zahmet çekti ama, şükürler olsun, rahatlık da bana nasîp oldu.

Her gül yaprağı gamı açıklayan bir dildir. Bülbül gülü görünce, öyle boş yere feryat etmez.

Ayrılık derdi çekerken aldığım zevkin vuslat zevkinden fazla olduğunu bilseydi, kıskanç rakîbim vuslat için bana engel olmaya kalkmazdı.

Peri yüzlülere hâlini belli etmek gafletin tâ kendisidir. Sevgilinin dostların hâlinden gâfil kaldığını sanma.

Ne yapacağımı bilmiyorum; zincirden kurtulmak mümkün değil. Ben safderûn biriyim; güzellerin cemâli ise gönül aldatıyor.

Hey pervâne! Muma yakınım diye övünüp durma. Yakında yokluk yıldırımıyla ömrünün harmanı yanar.

Fuzûlî senin evinin bahçesini anıp ağlasa, ne çıkar bundan? Kuşkusuz bir garip vatanını andıkça ağlar.

Gazel 35

Fâilâtün Fâilâtün Fâilâtün Fâilün

Pâyband oldum ser-i zülf-i perîşânûñ görüb
Nutkdan düşdüm leb-i la'l-i dürefşânûñ görüb

Oda yakdum şem'veş cânım bakub ruhsârûña
Çerhe çekdüm dûd-i dil serv-i hırâmânûñ görüb

Gezdürür her yan gözüm eşk üzre bağrum pâresin
Hil'at-ı gülğün ile raşş üzre cevânûñ görüb

Bir zemân geçmez ki dil tîğûndan olmaz çâk çâk
Açılır her dem dutulmuş gönlüm ihsânûñ görüb

Gönlümü tenhâlig eylerdi perîşân sînede
Olmasaydı cem' her yanında peykânûñ görüb

Bend ü zindân-ı'gam u mihnetden olmuşdum hâlâs
Âh kim düşdüm yine zülf ü zenehdânûñ görüb

Ey Fuzûlî munca kim dutduñ nihân hâl-i dilûñ
Âkıbet fehmi itdi il çâk-i girîbânûñ görüb

Gazel 36

Fâilâtün Fâilâtün Fâilâtün Fâilün

Gayre eyler bîsebeb miñ iltifât ol nûşleb
İltifât itmez maña mutlak; nedür bilmem sebeb

Cevr olur âdet gazab vakti; ne âdetdür bu kim
Cevrin az eyler maña ol mâh çün eyler gazeb

Nola gamzeñ fikri düşdüyse dil-i sûzânuma
Zâlimûñ ger olsa âteş menzili, olmaz aceb

Dembedem ger dürr-i eşküm düşse gözden, vechi var
Yaş uşağlardur yetim, anlarda yoğ resm-i edeb

Cevri gönlümdür çeken; gözdür gören ruhsârûnı
Allâh Allâh, kâm alan kimdür, çeken kimdür ta'ab

Yâr bidâd eylemez uşşâk feryâd itmedin
Her nice rûzî mukadder olsa vâcibdür taleb

Mutrib ağlatma sürûduñla Fuzûlî hasteni
Seyl-i eşkinden saşın, kopmaya bünyâd-ı tareb

Gazel 35

Dağınık zülüflerinin ucunu gördüm; ayağım bağlandı. İnci saçan lâl dudaklarını gördüm; konuşamaz oldum.

Yüzüne baktım, canımı mum gibi ateşte yaktım. Salınan selvi boyunu gördüm; gönlümden çıkan dumanları gökyüzüne yükselttim.

Gül renkli kaftanını, at üzerinde dolaşmanı gördüğüm için gözüm bağrımın parçasını gözyaşı üzerinde her tarafa götürüyor.

Gönlümün senin bakış kılıcınla paramparça olmadığı bir an bile geçmez. Sana tutulan gönlüm her ân ihsânını görünce açılır.

Gönlüm senin her tarafındaki ok temrenlerini görüp toparlanmasaydı, yalnızlık göğsümde gönlümü perişân ederdi.

Gam ile sıkıntının zincirinden, zindanından kurtulmuştum. Âh âh! Yine zülüflerini, çene çukurunu gördüm, o çukura düştüm.

Fuzûlî! Gönlünün hâlini bunca zaman sakladın. Sonunda yabancılar yakanın yırtığını görüp durumunu anladı.

Gazel 36

O bal dudaklı başkalarına, sebep yokken bin iltifatta bulunur. Bana hiç iltifat etmez. Sebep nedir? Bilmiyorum.

Öfkelenince birinin cevretmesi âdettir. Oysa sevgilimin nasıl âdeti var? O Ay yüzlü öfkelendiği zaman bana az cevir çektirir.

Gamzelerinin fikri yanan gönlüme düştüyse, ne çıkar bundan? Zâlimin oturduğu yer ateş olsa, şaşılmaz buna.

Gözlerimin incisi her an gözümünden dökülse, sebebi var. Gözyaşlarım genç, yetim çocuklardır; edep nedir, bilmezler.

Cevri çeken gönlüm, yüzünü gören ise gözümdür. Allâh Allâh! Murat alan kim, acı çeken kim?

Âşıklar feryat etmeden, sevgili zûlmetmez. Kısmette ne takdir edilmişse, onu istemek gerekir.

Çalgıcı! Ezgilerinle hasta Fuzûlî'yi ağlatma. Gözyaşı seliyle neşenin temeli yıkılmasın sakın!

Gazel 37

Mef'ûlû Fâilâtü Mefâilü Fâilün

Çünkü gözüm gelmedi hergiz hayâl-i hâb
Sâkî getür piyâle vü doldur şerâb-ı nâb

Fursatdurur bu gice gelün içelüm meyi
Şem' ile mutrib ü men ü sâkî-yi müşgnâb

Ma'mûr dut neşât ile cân meskenün müdâm
Nice nice bu dehr ider hâneler herâb

Zerrâk zâhidün içelüm kanını sabûh
Mahrûm sûfinün kılalum bağrını kebâb

Hergiz zemâne kimseyi hoşnûd kılmadı
Her fikr nâmuvâfık u her fi'l nâsevâb

Zâyi' geçürme fursatını; ağla her nefes
Bu ömr-i nâzenîn çü bilürsen, kılur şitâb

Gel ey harîf şimdi nasîhat kabul kıl
Cevr eyleme Fuzûlî'ye; hâcet degül 'itâb

Gazel 38

Mef'ûlû Fâilâtü Mefâilü Fâilün

Vasluñ maña hayât virür, firkatün memât
Sübhâne hâlikî hâlaka'l-mevte ve'l-hayât

Hicrânuña tehammül iden vasluñı bulur
Tûbâ li men müsâ'adeti's-sabru ve's-sebât

Mihrüñdür iktinâ'-i makâsıd vesîlesi
Mâ şâ'e men erâde bihi'l-fevze ve'n-necât

Tökmüş riyâz-ı tab'uma bârân-ı şevküñi
Men enzele'l-miyâhe ve ahyâ bihi'n-nebât

Hâk âferînişe sebeb itdi vücûduñı
Evcebe bi'z-zuhûri zuhûri'l-mükevvenât

İzed serîr-i hüsne seni kıldı pâdişâh
A'lâ kemâle zâtike fi ahseni's-sıfât

Kılduñ edâ-yi na't Fuzûlî, temâm kıl
Kellemt bi's-selâmi ve temmemte bi's-salât

Gazel 37

Uykunun hayâli bile gözüme gelmedi. Sâkî getir kadehi, doldur saf şarabı.

Mum, çalgıcı, saf misk kokan sâkî var, bir de ben vâрім. Tam zamanı; gelin, bu gece mey içelim.

Sevinçle can meskenini sürekli mâmur tut. Çünkü bu dünya ne evleri harâbeye döndürür.

Sabah vakti hilekâr zâhidin kanını içelim. Mahrûm sûfinin bağrını kebab edelim.

Zamâne kimseyi mutlu etmedi. Her fikri uygunsuz, her eylemi yanlış buldu.

Bu fırsatı kaçırma; her nefesinde ağla. Çünkü bu nâzik ömrün acele ettiğini biliyorsun.

Arkadaş; gel öğüdümü dinle. Fuzûlî'yi üzme. Çıkışmaya gerek yok.

Gazel 38

Sana kavuşmak bana hayat verir; ayrılığın beni öldürür. Allâh'ım, sen yaratıcısın; hayâtı da ölümü de sen yarattın.

Senden ayrı kalmaya dayanan, sonunda sana kavuşur. Sabır, sebât edebilen kişiye ne mutlu!

Senin sevgin bütün maksâtların hâsıl olmasına bir vesiledir. Dilediğine başarıyı, kurtuluşu nasîp edersin.

Şairlik bahçeme şevk yağmurunu yağdırdın. Yağmur yağdırır, o suyla bitkileri yeşertirsin.

Hâk senin varlığını yaratılışın sebebi yaptı. Sen zuhur ettiğin için varlıkların zuhurunu gerekli kıldı.

Tanrı seni güzellik tahtının pâdişâhı yaptı. Olgun zâtına en güzel sıfatları ekledi.

Fuzûlî! Naâtını edâ ettin; bitir artık. Esenlik içinde konuştun, salât ile tamamladın.

Gazel 39

Mefâilün Feilâtün Mefâilün Fa'lün

Yürü yiter maña ey sîm-i eşk bîdâd it
Ger akçeñ ile alınmış kul isem, âzâd it

İtürme itleri âvâzınuñ göñül zevkin
Yiter kara giceler herze herze feryâd it

Harâb olan göñül, ey büt, senüñ makâmuñdur
Tegâfûl eyleme, bir kaç daş ile âbâd it

İşitmedüñ mi göñül ışk müşkil olduğunu
Saña bu müşkil işi kim didi ki bünyâd it?

Hilâf-i âdete çoğ olma; ey perî, mâ'il
Yiter füsûn ile teshîr-i âdemîzâd it

Sabâ esîrleri kasdın eylemiş ol gül
Bizi hem anda, eğer düşse fursatuñ, yâd it

Fuzûlî ister iseñ izdiyâd-ı rütbe-yi fazl
Diyâr-ı Rûmı gözet, terk-i hâk-i Bağdâd it

Gazel 40

Fâilâtün Fâilâtün Fâilâtün Fâilün

Aks-i ruhsâruñ ile oldu müzeyyen mir'ât
Beden-i mürdeye feyz-i nazaruñ virdi hayât

Benedürdüm kadd-i mevzûnuña fi'l-cümle eğer
Cân içinde elif itseydi kabûl-i harekât

Hat bu mazmûn iledür taraf-ı zenehdânuñda
Ki bu zindânuñ esîrine yoğ ümmîd-i necât

Kâkülün kıldı mukarrer maña sergeşteliği
Dimesün kimse ki yoğ gerdiş-i devrâna sebât

Gamze peykânın ider âşıkâ çeşmüñ sadaka
Eyle kim merdüm-i mün'im vire muhtâca zekât

Âferin cevher-i makbûlüñe kim âlemde
Mümkün olmaz bu sıfât ile ki sensen bir zât

Ey Fuzûlî verâ' u zühd ile mu'tâd olduñ
Bilmedüñ hâlûñi; bîhûde geçürdüñ evkât

Gazel 39

Ey gümüş renkli gözyaşı! Haydi bana ettiğin zûlmü kes artık. Paranla alınmış kul isem, beni azat et.

Onun itleri havlıyor diye gönül zevkini kaybetme. Yeter artık karanlık geceler; boş boş feryat et.

Put yüzlüm! Harap olan gönlüm senin makâmındır. Bilmezlenme; sen de birkaç taş ile mâmurlaşmasına yardımcı ol.

Gönlüm! Aşkın zor bir iş olduğunu işitmedin mi? Kim dedi sana böyle zor bir işe giriş diye?

Ey peri! Âdete aykırı davranmaya meyletme. Yeter artık, afsûnlarınla insanları büyüle.

O gül, sabâ rüzgârına esir olanlara kasdetmiş. Bir fırsatını bulursan, bizi de orada yâd et.

Fuzûlî! Fazîlettteki rütbenin yükselmesini istersen, Bağdat diyârını terk et, Anadolu diyârını gözet.

Gazel 40

Yüzünün yansımasıyla ayna süslendi. Bakışlarındaki feyiz ölmüş bedene hayat verdi.

Uzun sözün kısası; cân içinde bulunan elif hareket edebilseydi, ben de o elifi düzgün boyuna benzetirdim.*

Çenende ayva tüylerinle yazılmış şu yazı var: Bu zindanda esir olanın kurtuluş umûdu yoktur. Çene çukuruna düşen âşık bir daha oradan kurtulamaz.

Kâküllerin yüzünden başdönmelerim kesinleşti. Artık kimse “Devrânın dönüşünde sebât yok” demesin.

Gözlerin âşğa bakış oklarını sadaka olarak verir. Zengin insan muhtâca nasıl sadaka verirse, gözlerin de öyle verir.

İçindeki o makbûl cevhere aferin! Çünkü bu özellikleri olan bir zât âlemde mümkün değil, bulunamaz.

Fuzûlî! Dînî bütünlüğe, zâhitliğe alıştın. Oysa hâlini bilmedin; zamanını boş yere geçirdin.

* Cân kelimesi cim, elif ve nûn harfleriyle yazılır. Cim harfi elife bitişiktir. Ancak elif harfi nûn harfine bitişmez. Cim harfine bağlı olduğu için serbest değildir.

Gazel 41

Fâilâtün Fâilâtün Fâilâtün Fâilün

Ey esîr-i dâm-ı gam! Bir gûşe-yi meyhâne dut
Dutma zühhâduñ muhâlif pendini; peymâne dut

Dişledümse la'lüñ, ey kanum töken; kahr eyleme
Dut ki kan itdüm; adâlet eyle; kanı kana dut

Çizginürken başına şem'-i ruhuñdan cânımı
Men' kılma anı hem ol şem'e bir pervâne dut

Ger saña efgânumı bihûde dirse müdde'î
Ol söze dutma kulağ; men çekdügüm efgâne dut

Kılmazam zencîr-i zülfi terkin; ey nâsih meni
Hâh bir âkil hayâl it hâh bir divâne dut

Ey olub sultân diyen "Dünyâda menden gayrı yok"
Sen seni bir cuğd bil; dünyânı bir vîrâne dut

Ey Fuzûlî dehr Zâl'inüñ firibinden saşın
Olma gâfil; er kimi depren; işüñ merdâne dut

Gazel 42

Fâilâtün Fâilâtün Fâilâtün Fâilün

Bahr-i ıška düşdün ey dil, lezzet-i cânı unut
Bâliğ olduñ, gel rahimden içdügün kanı unut

Virdi rihletden haber mûy-i sefid ü rûy-i zerd
Çihre-yi handânı vü zülf-i perîşânı unut

Çek nedâmetden göğsü dîd-i dili, tök kanlu yaş
Serv-i nâzı terk kıl, gülberg-i handânı unut

Gör ganîmet fakr mülkinde gedâlık şîvesin
İtibâr-ı mansıb u dergâh-ı sultânı unut

Çekme âlem kaydını ey serbülend-i fakr olan
Saltanat tahtına irdün; bend ü zindânı unut

Ma'siyet dersün yiter, tekrâr kıl, dönder varak
Özge harfün meşkin it; evvelki ünvânı unut

Levh-i hâtır sûret-i cânâna kıl âyinedâr
Anı yâd it; her ne kim yâduñda var, anı unut

Ey Fuzûlî! Çek melâmet rehgüzârından kadem
Lâhza lâhza çekdügün bihûde efgânı unut

Gazel 41

Gam tuzağının esiri! Bir meyhâne köşesine çekil. Zâhitlerin aykırı öğütlerini dinleme; kadehi al eline.

Kanımı döken sevgili! Lâl dudağını ısırımdısa, bana kahrılanma. Say ki kan döktüm. Adaletli ol; sen de kana karşı kan iste.

Yanağının mumu çevresinde dönenirken cânıma engel olma. Cânımı da o mumun bir pervânesi say.

İddiâcı sana feryatlarımın boşuna olduğunu söylese, kulak verme onun sözlerine; feryatlarımı dinle.

Ben onun zülûflerinin zincirini bırakmam. Öğütçü! Beni ister akıllı biri hayâl et, istersen bir divâne say.

Hey sultân olup da “Dünyada benden başka sultân yok” diyen! Sen kendini bir baykuş, dünyanı da bir harâbe say.

Fuzûlî! Dünya Zal’ının aldatmasından sakın! Gaflete düşerim deme. Erkek gibi davran; erkek gibi yap işini.

Gazel 42

Gönlüm! Aşk denizine düştün; cânın tadını unut. Erginleştin; gel, ana rahminden içtiğin kanı unut.

Ak saçların, sararmış yüzün göçten haber verdi. Gülen yüzü, dağınık saçları unut.

Pişmanlıktan ileri gelen gönül dumanını göklere yükselt; kanlı gözyaşları dök. Nazlı, selvi boylu güzeli bırak; gülen gül yaprağını unut.

Fakr ülkesinde yoksulluk tarzının ganîmet olduğunu gör. Makâm itibârını, sultânın huzûrunu unut.

Ey yoksullukla başını yücelten! Âlemin bağılıklarına katlanma. Saltanât tahtına ulaştın; zinciri, zindanı unut.

“Günâha girme; yeter artık” dersin; tekrâr et, sonra çevir sayfayı. Başka sözleri çalış; önceki konu başlığını unut.

Gönül levhanı cânânın yüzüne ayna tutmakla görevlendir. Onu an; aklında başka kim varsa, hepsini unut.

Fuzûlî! Kınanma yolundan ayağını çek. Boş yere sürekli ettiğin feryatları unut.

Gazel 43

Mefâilün Mefâilün Mefâilün Mefâilün

Tılısm-ı genc için miñ ism-i a'zam yâd dutduñ dut
Tılısmı sındırub genci bulub ismi unutduñ dut

Töküp mey câm-i mey dutmak temennâsın çıkar başdan
Yüküş kanlar töküp âlemde çoğ hûnâbe yutduñ dut

Şerâb-ı nâb zevkinden ne hâsıl? Çün değül bâkî
Nihâl-i ömre miñ kez su virüb âhir kurutduñ dut

Çü nî Cemşîd bulmuşdur bekâ keyfiyyetin nî Cem
Bu bezm içre Cem ü Cemşîd elinden câm dutduñ dut

Fuzûlî kıl kıyâs-ı hâlûn ehl-i dehr hâlinden
Kumâr u mekr ü tezvîri hiyel ehlinden utduñ dut

Gazel 44

Fâilâtün Fâilâtün Fâilâtün Fâilün

Mürde cismüm iltifâtıñdan bulur her dem hayât
Ölürem ger kılmasan her dem maña bir iltifât

Yazabilmez leblerüñ vasfın temâm-ı ömrde
Âb-ı hayvân virse kilik-i Hızır'a zulmetden devât

Men fakîrem, sen gâni, vergil zekât-ı hüsn kim
Şer' içinde hem mañadur hem saña vâcib zekât

Görmeyince hüsnüñü imâna gelmez âşıkun
Yüz peyember cem' olub göstereceler miñ mu'cizât

Mazhar-ı âsâr-ı kudretdür vücûd-i kâmilün
Feyz-i fitratdan garaz sensen, tufeylün kâ'inât

Cevher-i zâtıñdadur mecmû'-i evsâf-ı kemâl
Bu sîfât ile ki sensen, handa var bir pâk zât?

Işka tâ düşdüñ Fuzûlî, çekmedüñ dünyâ gamın
Bil ki kayd-ı ışk imiş dâm-ı te'allukdan necât

Gazel 43

Say ki hazîne tılsımı için bin ism-i âzam öğrendin. Say ki tılsımı bozdun, hazîneyi buldun, ismi unuttun.

Mey dökmek, mey kadehi tutmak arzusunu çıkar aklından. Say ki âlemde çok kan döktün; bir o kadar kanlı su içtin.

Saf şarap zevkinden eline ne geçecek? Çünkü kalıcı değil. Ömür fidanına bin kez su verdin, sonra kuruttun say.

Kalıcılığı ne Cemşid ne Cem elde edebildi. Say ki mecliste Cem ile Cemşid'in elinden kadeh aldın.

Fuzûlî! Dünyadaki insanların hâline bak, kendi hâlinle karşılaştır. Say ki kumarda, hile hurdada hilekârlara baskın çıktın.

Gazel 44

Ölü bedenim her an senin iltifatınla dirilir. Her an bana ilgi göstermezsen, ölürüm.

Hayat suyu Hızır'ın kalemine karanlıktan çıkarıp divit verirse, ömrü boyunca dudaklarının özelliklerini yazamaz.

Ben fakîrim, sen zenginsin. Güzelliğinin zekâtını ver. Çünkü şerîatta hem senin hem benim için zekât vâciptir.

Yüz peygamber bir araya gelip bin mucize gösterse, âşığın, senin yüzünü görmediği sürece îmâna gelmez.

Mükemmel vücûdun, ilahî kudret eserlerinin mazhârıdır. Fıtrattaki feyizden amaç sensin; kâinat ise senin asalağıdır.

Olgunluk vasıflarının tümü zâtının cevherindedir. Bu özelliklerin ışığında, nerede temiz bir zât varsa, o sensin.

Fuzûlî! Âşık olduğundan beri dünya gamını çekmedin. Bil ki aşk bağı, dünya bağlarının tuzağından kurtuluş demekmiş.

Gazel 45

Mefâilün Mefâilün Mefâilün Mefâilün

Sabâ! Ağyârdan pinhân gamum dildâra ızhâr it
Hâbersüz yârümi hâl-i herâbumdan haberdâr it

Getür yâdum anuñ yanında ger görseñ ki kahr eyler
Hamûş olma, yine düşnâm takrîbiyle tekrâr it

Göñül gam dünlerin tenhâ geçürme; iste bir hemdem
Ecel hâbindan efgânlar çeküb Mecnûn'u bidâr it

Çü yoğ, ışk âteşi bir şu'le çekse, tâkatüñ ey ney
Baş ağrıtmâ, dem-i ışk urma ancak nâle vü zâr it

Meni reşk oduna pervâne tek, ey şem', yandırma
Yiter hırşîd-i ruhsârûñ çerâğ-ı bezm-i ağyâr it

Giriftâr-ı gam-ı ışk olalı âzâde-yi dehrem
Gam-ı ışka meni bundan beter, yârab, giriftâr it

Fuzûlî bahınak olur ol güneş yâdıyla hırşîde
Ne vech ilen kim olsa gün geçer; fikr-i şeb-i târ it

Gazel 46

Fâilâtün Feilâtün Feilâtün Feilün

Hat-ı ruhsârûñ ider lûtfda reyhân ile bahs
Hüsni-i sûretde cemâlün gül-i handân ile bahs

Cenneti kûyuna zühd ehli münâsib diseler
Ne münâsib ki kılâm bir nice nâdân ile bahs

Yüzüne durmasun âyîne urub lâf-ı safâ
Ne revâ meh kula hırşîd-i dırağşân ile bahs

Gerçi şimşâdda çoğ lâf-ı letâfet vardur
Haddi yoğdur ki ura serv-i hırâmân ile bahs

Kılsa cân la'li ile feyz yetürmek bahsin
Cânib-i la'lini dut ey göñül, it cân ile bahs

Düşer od şem' diline bu sebebdan ki kılur
Dil uzadub giceler ol meh-i tâbân ile bahs

Sıfât-ı hüsnün ider haste Fuzûlî; ne aceb
Hüsni-i güftârda ger eylese Hassân ile bahs

Gazel 45

Sabâ rüzgârı! Başkalarından gizli tuttuğum gamımı sevgiliye göster.
Habersiz yârimi harap hâlimden haberdar et.

Bana kahrettiğini görürsen, onun yanında beni an. Susma, ona küfür gibi
gelse de tekrârla.

Gönlüm! Gam gecelerini yalnız geçirme. Bir arkadaş ara. Ecel uykusu
dolayısıyla feryat et; Mecnûn'u uyandır.

Ey ney! Aşk ateşi bir yalazlanacak olsa, buna dayanacak gücün yok. Baş
ağrıtmı; aşktan dem vurma; sadece inle.

Ey mum! Kıskançlık ateşiyle beni pervâne gibi yandırma. Yüzünün
güneşini yabancıların meclisine çerağ yap; bu yeter.

Aşk gamına tutulduğumdan beri dünya bağlarından kurtuldum. Allâh'ım;
beni aşk gamına bundan beter tutulmuş biri yap.

Fuzûlî! O güneş yüzlümü anarak Güneşe bakabilirim. Ne şekilde olursa
olsun, Güneş batır, gün geçer. Sen karanlık geceyi düşünmeye bak.

Gazel 46

Yüzündeki ayva tüyleri lûtufta reyhan ile yarışır. Cemâlin yüz güzelliğinde
gülen gülle yarışır.

“Zâhitler onun evinin bulunduğu cennete münasiptir” derlerse, hiç
münasip olur mu? Bir sürü câhil ile bunu tartışacak değilim.

Ayna, safâ lâfları edip yüzüne karşı durmasın. Bir Ay'ın parlak Güneşle
tartışması uygun olur mu?

Şimşirin çot lâtif sözleri olsa da salınan selvi ile tartışmak haddi değildir.

Cân onun lâl dudağı ile üstünlük tartışmasına girerse, gönlüm; sen lâl
dudak tarafını tut; cân ile tartışmaya giriş.

Mum, dilini uzatıp geceler boyunca o parlak Ay ile didiştigi için diline ateş
düşer.

Fuzûlî! Güzellikleri anlatman rakibini yorar. Güzel sözde Hassan ile
yarışsa, buna şaşılmaz.

Gazel 47

Feûlün Feûlün Feûlün Feûlün

Cihân içre her fitne kim olsa hâdis
Aña serv-i kaddündür elbette bâ'is

Medârisde tahkîk-i mûy-i miyânuñ
Dekâyıkdan ortaya salmış mebâhis

Muvahhidlere kılma inkâr zâhid
Mey-i vahdeti sanma ümmü'l-ḥabâ'is

İki dîdesüz âleme Yûsuf u sen
Size yoḥ cihân içre imkân-ı sâlis

Maña cem' olur handa kim var bir gam
Menem mülk-i ıṣk içre Mecnûn'a vâris

Töküb eşk kûyuñda vasluñ diler dil
Saçar nef' içün dâne toprağa hâris

‘Îzâr u lebûñ vasfın eyler Fuzûlî
Aña hem müfessir direm hem muhaddis

Gazel 48

Fâilâtün Feilâtün Feilâtün Feilâtün Feilün

Ey gubâr-ı kademûñ arş-i berîn başına tâc
Şeref-i zâtıña ednâ-yı merâtib Mî'râc

Müntehî şer'üñe edyân-ı temâmi-yi rüsûl
Bahrsen; sâ'ir-i erbâb-ı risâlet emvâc

Ḥâzin-i genc-i şef â'at seni kılmış İzed
Hiç kim yoḥ ki saña olmaya âḥir muhtâc

Sünnetûñ mağfiret esbâbına minhâc-ı husûl
Tâ'atûñ ma'siyet emrâzına tedbîr-i ilâc

Ḥalka taklîd-i sülûkuñ sebep-i hüsn-i ma'âş
Mülke taḡyîr-i tarîkûñ eser-i sû'-i mizâc

Kâ'im olmazdı nizâm u nesak-ı asl-ı vücûd
Virmeseydûñ eser-i 'adl ile dünyâya revâc

Şükr li'llâh ki Fuzûlî'ni idüb dâḥîl-i feyz
Rağbetûñ dâ'ire-yi ḥavfdan itmiş iḥrâc

Gazel 47

Dünyada hangi fitne çıkacak olsa, buna senin selvi boyun sebep olur.

Medreselerde ince belinin araştırılması, ince nüktelerin ele alınma konularını gündeme getirmiş.

Hey sofu! Muvahhidleri inkâr etmeye kalkışma. Vahdet şarabını da kötülüklerin anası sayma.

Yûsuf ile sen bu âlemin iki gözüsünüz. Şu dünyada sizin yanınızda bir üçüncü kişi yoktur.

Nerede bir gam varsa, gelir, bende toplanır. Aşk ülkesinde Mecnûn'un vârisi olan kişi benim.

Gönlüm senin sokağında gözyaşı dökerek sana kavuşmayı diler. Ekinci de fayda sağlamak için toprağa tohum saçar.

Fuzûlî senin yanaklarının, dudaklarının özelliklerini anlatır. Bu yüzden ben ona hem müfessir hem muhaddis derim.

Gazel 48

Ayağını bastığın toprak yüksek arş tabakasının başına taç olur. Miraç, zâtının şerefi karşısında mertebelerin en düşüğü sayılır.

Bütün resûllerin getirdiği dinlerin son durağı senin şerîatındır. Sen denizsin, diğer peygamberler ise dalgadır.

Allâh seni şefâat hazînesinin hazînedarı yapmış. Sonunda sana muhtaç olmayan kimse yoktur.

Senin sünnetin bağışlanma sebeplerine götüren bir yoldur. Sana itâat etmek günâha girme hastalıklarına karşı tedâvî yöntemidir.

Senin gittiğin yolu taklit etmek, halk için güzel yaşantı sebebidir. Sana giden yolu değiştirmek beden mülkünün mizâcına kötü etkide bulunur.

Adalet yolunda dünyaya canlılık kazandırmasaydın, varlık âleminin aslında düzen hâkim olmazdı.

Allâh'a şükürler olsun! Fuzûlî'yi feyiz alanına almışsın. Sana duyduğu ilgi onu korku dairesinden çıkarmış.

Gazel 49

Fâilâtün Fâilâtün Fâilâtün Fâilün

Münharifdür sâkîyâ endûh-i dünyâdan mizâc
Bâde dut kim illet-i endûha gafletdür ilâc

Çekme taht ü tâc kaydın; biserüpâlîğ gözet
Kim ayağa benddür taht u belâdur başa tâc

Fakr mülkün dut ger istiğnâda istersen kemâl
Saltanatdan geç kim ol vâdide çoğdur ihtiyâc

Terk ü tecrîd ihtiyâr it kim diyâr-ı ışkda
Fakr bâzârına erbâb-ı fenâdandur revâc

Bir perî zülfün dutup hâlinden alsan kâm-ı dil
Dut ki Çin mülkünü dutduñ, Hind'den alduñ harâc

Nakş-i zâ'ildür; umûr-i dehre kılma i'tibâr
Olsa hâsıl fakrdan hüzn ü gınâdan ibtihâc

Ey Fuzûlî men melâmet mülkinüñ sultânıyam
Berk-i âhum tâc-ı zer, sîm-i sirişküm taht-ı 'âc

Gazel 50

Fâilâtün Fâilâtün Fâilâtün Fâilün

Cân çıhar tenden, gönül; zikr-i leb-i yâr eylegec
Ten bulur cân yeñleden; ol lâfzı tekrâr eylegec

Kılma ey efgân; gözün bîdâr mest-i hâb iken
Olmaya bir fitne peydâ; ola bîdâr eylegec

Sohbetümden âr idüb, ey gül, meni terk itme kim
Gül olur efsürde; terk-i sohbet-i hâr eylegec

Varumı fikr-i dehânuñla yoğ itdüm kim kazâ
Beyle emr itmiş maña yoğdan meni var eylegec

Arz-ı ruhsâr it bugün ey meh güm olsun gökde gün
Eyle kim encüm olur güm arz-ı ruhsâr eylegec

Her zebân bir tiğdür gûyâ Züleyhâ katline
Yûsuf'ı almağda ehl-i ışk bâzâr eylegec

Nâle vü zâruñ, Fuzûlî, hoş gelür ol gülruha
Açılır gül gönölü; bülbül nâle vü zâr eylegec

Gazel 49

Sâkî! Dünyanın kederleri yüzünden mizâcım bozuldu. Şarap ver çünkü gaflette kalmak üzüntü illetinin ilâcıdır.

Taht, taç kaygısını çekme; yoksul biri olmaya çalış. Çünkü taht ayak bağıdır. Taç ise başa belâ olur.

İstiğna hâlinde kemâle ulaşmak istiyorsan, fakîrlik ülkesine git. Saltanâtı bırak bir tarafa. Çünkü saltanât denilen vâdide çok şeye ihtiyaç duyulur.

Her şeyi terkedip dünyadan soyutlanma yolunu tercih et. Çünkü aşk diyârındaki yoksulluk pazarı her şeyiyle fânî olabilenler sayesinde canlanır.

Peri gibi güzel bir dilberin zülûflerini tutup benini öperek gönlünün murâdını alırsan, Çin ülkesini zaptetmiş, Hindistan'ı haraca bağlamış gibi olursun.

Yoksulluğunla hüznleniyor, zenginliğinle seviniyorsan, böyle şeylere önem verme; çünkü dünya işidir. Bunlar kaybolan bir resme, görüntüye benzer.

Fuzûlî! Ben melâmet ülkesinin sultânıyım. Âhlarımdan çıkan şimşek altın tâcım, gümüş renkli gözyaşlarım ise fildişi tahtımdır.

Gazel 50

Gönül, yârimin dudağını anınca, canım bedenimden çıkar. O sözü tekrârlayınca bedenim yeniden cana kavuşur.

Ey feryat eden! Uykü sarhoşuyken gözlerini açma. Gözünü açtığında bir fitne çıkmasın sakın!

Gülüm benim! Sohbetimden arlanıp beni terk etmeye kalkma. Gül bir dikenle sohbet etmeyi bırakırsa, solar.

Ağzını düşünmekten kendi varlığımı yok ettim. Çünkü kader beni yoktan var edince, bana böyle olmamı emretmiş.

Ayyüzlüm! Bugün yüzünü göster de, güneş gökyüzünde kaybolsun. Nitekim güneş de gökyüzünde yüzünü gösterince yıldızlar kaybolur.

Âşıklar Yûsuf'u almak için pazarlık yapmaya başlayınca her dil âdetâ Züleyha'yı öldürmek için bir kılıç kesilir.

Fuzûlî! İniltilerin o gül yanaklının hoşuna gider. Bülbül inlemeye başlayınca gülün gönlü ferahlar.

Gazel 51

Fâilâtün Mefâilün Fa'lün

Ey gönül; yârı iste; cândan geç
Ser-i kûyun gözet; cihândan geç

Yâ tama' kes hayât zevkinden
Yâ leb-i la'l-i dilsitândan geç

Mülk-i tecrîddür ferâgat evi
Terk-i mâl eyle; hânümândan geç

Lâmekân seyrinün azîmetin it
Bu herâb olacak mekândan geç

İtibâr itme mülk-i dünyâya
İtibâr-ı ulüvv-i şândan geç

Ehl-i dünyânun olmaz âhireti
Ger bunu ister iseñ, andan geç

Meskenün bezmgâh-ı vahdetdür
Ey Fuzûlî! Bu hâkdândan geç

Gazel 52

Mef'ûlû Mefâilü Mefâilü Feûlün

Gönlüm açılır zülf-i perîşânunı görgeç
Nutkum dutulur gonce-yi handânunı görgeç

Bahdukca saña kan saçılır didelerümden
Bağrum delinür nâvek-i müjgânunı görgeç

Ra'nâliğ ile kâmet-i şimşadı kılan yâd
Olmaz mı hacil serv-i hırâmânunı görgeç

Çoğ ışka heves ideni gördüm ki hevâsın
Terk itdi senün âşık-ı nâlânunı görgeç

Kâfir ki değül mu'terif-i nâr-ı cehennem
İmâna gelür âteş-i hicrânunı görgeç

Nâzüklik ile gonce-yi handânı iden zikr
İtmez mi hayâ la'l-i dürefşânunı görgeç

Sen hâl-i dilün söylemeseñ nola Fuzûlî
İl fehm kılur çâk-i giribânunı görgeç

Gazel 51

Gönlüm! Yâri iste, cândan vazgeç. Onun sokağının başını gözle; dünyadan vazgeç.

Ya yaşama zevkinden umûdunu kes ya da gönül alan sevgilinin lâl dudağından vazgeç.

Ferâgat evi sayılan gönül bir soyutlanma ülkesidir. Malını terk et; ailenden, soy sopundan vazgeç.

Mekânsızlık âlemini seyretmek amacıyla yola çık. Bu harap olacak dünya denilen mekândan vazgeç.

Dünya mülküne önem verme. Şân yüceliğini önemsemekten vazgeç.

Dünya düşkünlerinin âhireti olmaz. Bunu istiyorsan, ondan vazgeç.

Senin oturacağın yer vahdet meclisidir. Fuzûlî! Bu toprak dünyadan vazgeç.

Gazel 52

Dağılmış zülüflerini görünce gönlüm açılır. Gülen gonca dudaklarını görünce nutkum tutulur, konuşamaz olurum.

Sana baktıkça gözlerimden kanlı gözyaşları saçılır. Kirpik oklarını görünce bağrım delinir.

Şimşirin boyunu güzellikle anan kişi, senin salınan selvi boyunu görünce utanmaz mı?

Aşka heves eden çok kişi gördüm. Senin inleyen âşığını görünce aşk hevesini terketti.

Cehennem ateşinin varlığını itiraf etmeyen kâfir, senin ayrılık derdinin ateşini görünce îmâna gelir.

Gülen gül goncasını nâzikliğiyle anan kişi inciler saçan lâl dudağını görünce hayâ etmez mi?

Fuzûlî! Gönlünün hâlini söylemesen, ne çıkar bundan? Yabancılar yakandaki yırtığı görünce zaten hâlini anlar.

Gazel 53

Mefâilün Mefâilün Mefâilün Mefâilün

Olur kaddüm düta işkuñ yolunda bir belâ görgec
Tarik ehline âdetdür tevâzu' âşinâ görgec

Nihân işkumı ma'lûm itse âlem dûd-i âhumdan
Aceb yoñ kim gümân-ı genc ider halk ejdehâ görgec

Füzûn oldukca işkuñ, germ olur eşküm yügürmekde
Egerçi su bürûdet kesbini eyler hevâ görgec

Oñuñ her lâhza kim bağrum deler, gönüm kılır efgân
Bî'aynih eyle kim feryâd ider itler gedâ görgec

Revâc-ı nakd nakş-ı sikkedendür; nola kadr itse
Maña il cism-i üryânumda nakş-ı bûriyâ görgec

Men-i dervîşe il hem cevır ider sen cevır kıldukca
Kim eyler zulm men'in pâdişâhum sen revâ görgec

Fuzûlî'ni yaşur ey za'f mehveşler cefâsından
Ki mehveşler kılurlar miñ cefâ bir mübtelâ görgec

Gazel 54

Fâilâtün Fâilâtün Fâilâtün Fâilün

Ger değül bir mâh mihriyle menüm tek zâr subh
Başın açub nişe her gün yañasın yırtar subh

Gün değül, her gün bir ay mihriyle göğsün çâk idüb
Tâze tâze dağlardur kim kılır ızhâr subh

Tiğ-i hırşîd ile ref' olsa yeridür kim müdâm
Yandırub pervâneyi, şem'e virür âzâr subh

Subhu şâm u şâmı subh olmuş menem âlemde kim
Şâm şem'-i bezm olub ayrıldı menden yâr subh

Gör ne âşıkdur ki bir hırşîd vaslın bulmağa
Sarf ider her lâhza miñ miñ lü'lü'-i şehvâr subh

İşkda sâdıklık ızhâr itdi dâğın gösterüb
Gâlibâ dirlerdi kâzib; kıldı andan âr subh

Hecr şâmında gam itmişdi Fuzûlî kasd-ı cân
Olmasaydı merhametden dem urub gamhâr subh

Gazel 53

Aşkın yolunda bir belâyâ uğrarsam, boyum iki büklüm olur. Tanıdık birini görünce alçakgönüllü davranmak bu yolda gidenlerin âdetidir.

Ah çekişerimle oluşan dumandan herkes gizli aşkımı anlarsa, buna şaşmamalı. Çünkü halk bir ejderhâ gördü mü, orada hazîne bulunduğunu sanır.

Aşkın arttıkça, koşuşturmaktan gözyaşlarım ısınır. Su havayla karşılaşınca soğumaya başlasa da, benim durumum başkadır.

Bakış okların her an bağrımı deler, gönlüm feryat etmeye başlar. Bu durum, dilenci görünce köpeklerin havlamaya başlamasına benzer.

Bir paranın geçerliliği, üstündeki yazıdan anlaşılır. Çıplak vücûdumdaki hasır izlerini görünce yabancılar hâlimi takdir etse, ne çıkar bundan?

Sen cevrettikçe başkaları da ben yoksula cevreder. Pâdişâhım! Sen cevri uygun görüyorsan, kim bu zülme engel olabilir ki?

Ey zayıflık! Fuzûlî'yi ay yüzlülerin edeceği cefâdan kaçır. Çünkü ay yüzlüler aşka tutulmuş birini görünce bin türlü cefâ ederler.

Gazel 54

Sabah bir Ay yüzlünün aşkıyla benim gibi inlemese de, her gün nasıl da başını açıp yakasını yırtar!

Sabah, her gün bir Ay'ın aşkıyla göğsünü yırtar, göğsündeki yeni dağları gösterir. Bu yüzden göğsünü yırtan Güneş değildir.

Sabah Güneş kılıcıyla ortadan kalksa yeridir. Çünkü sürekli olarak pervâneyi yandırır, mumu incitir.

Şu âlemde sabahı akşam, akşamı sabah olmuş biri varsa, benim. Çünkü yârim akşamleyin meclisin mumu oldu, sabahleyin benden ayrıldı.

Sabahın nasıl bir âşık olduğuna bak. Her an binlerce şâhlara lâayık inciye tüketir.

Sabah göğsündeki dağları gösterip aşkta sâdik olduğunu gösterdi. Sanırım, ona yalancı diyorlardı, bu yüzden ar etmişti.

Fuzûlî! Sabah merhametten söz açıp dert ortağım olmasaydı, ayrılık akşamında gam canıma kasdetmişti.

Gazel 55

Mefâilün Feilâtün Mefâilün Feilün

Eğer murâd ise virmek safâ-yı cevher-i rûh
Felekmişâl yürüt sâgar-ı şerâb-ı sabûh

Buyurma tevbe maña ol şerâbdan nâsih
Ki görse anı dutar cezm-i terk-i tevbe Nasûh

Hücûm-i gamda maña anı itdi zevrak-ı mey
Kim itmedi anı tûfân olanda keştî-yi Nûh

Müdâm çeşmüme kan doldurur hâdeng-i gamuñ
Yuva başumda dutan kuşları idüb mecrûh

Dil oldu tîğ-i firâkuñla şerha şerha velî
Ne sûd çün saña olmadı hâl-i dil meşrûh

Tenümde sancılı nâveklerüñle şâdem kim
Der-i belâ bu kilid iledür maña meftûh

Fuzûlî oldu belûñ fikriyle mûymisâl
Henüz bulmadı ol sırra ihtimâl-i vuzûh

Gazel 56

Fâilâtün Fâilâtün Fâilâtün Fâilün

Hansı mâhuñ, bilmezem, mihriyle olmuş zâr subh
Her gün eyler halka bir dâğ-ı nihân ızhâr subh

Batdı encüm, çıhdı gün yâ bir esîr-i ışkdur
Tökdü dürr-i eşk, çekdi âh-ı ateşbâr subh

Nola ger emvâta ihyâ virse subhuñ demleri
Zikr-i la'lüñdür kim eyler dembedem tekrâr subh

Müjde bir hûrşidden virmiş meğer bâd-ı sabâ
Kim nisâr eyler aña yüz miñ dür-i şehvâr subh

Âşık-ı sâdıkdur, ızhâr-ı gam eyler her seher
Âh ile halkı yuğusundan kılur bîdâr subh

Bir musavvirdür ki zerrîn kilik ile her gün çeker
Safha-yı gerdûna nakş-ı ârız-ı dildâr subh

Ey Fuzûlî şâm-ı gam encâmına yoğdur ümîd
Bir tesellîdür saña ol söz ki dirler var subh

Gazel 55

Maksât rûh cevherine safâ vermekse, arıtmaksa, sabah şarabı koyulmuş kadehi gökyüzü gibi dolaştır.

Öğütçü! Bana şaraba tövbe etmemi söyleme. Mesnevî'deki Nasûh bile onu görse, tövbe etmeyi bırakır.

Gamlar hücûm ettiğinde mey şişesinin bana ettiğini, Tûfan çıktığında Nûh'un gemisi etmedi.

Gamının okları başımda yuva yapan kuşları yaralayıp gözlerime sürekli kan doldurur.

Ayrılığının kılıcıyla gönlüm dilim dilim yarıldı. Ama ne fayda? Yine de gönlümün hâli sana açıklanmadı.

Bedenime saplanmış kirpik oklarıyla mutluyum. Çünkü belâ kapısı bana bu anahtarla açılır.

Fuzûlî, belinin inceliğini düşünmekten kıl gibi inceldi. Ama hâlâ o sırrın açığa çıkma ihtimâli yoktur.

Gazel 56

Sabah hangi Ay'ın aşkıyla inliyor? Bilmiyorum. Çünkü her gün halka gizli bir dağ yarasını gösteriyor.

Yıldızlar battı, Güneş doğdu. Belki de sabah bir âşık esiridir. Gözyaşı incilerini döktü, ateş yağdıran âh çekti.

Sabahın nefesleri ölüleri diriltirse, ne var bunda? Sabah her an senin lâl dudaklarını anar durur.

Seher yeli bir güneşten müjde getirmiş olmalı ki sabah ona şâhlara lâyıkh yüz bin inci saçar.

Sabah sâdık bir âşıktır; her seher vaktinde gamını belli eder. Âh çekerek halkı uykusundan uyandırır.

Sabah bir ressamdır. Her gün altın kalemiyle gökyüzünün levhasına sevgilinin yanağını resmeder.

Fuzûlî! Gam akşamının biteceğini ummuyorum. "Sabah var" derlerse de, bu senin için söylenen bir teselli sözüdür.

Gazel 57

Mef'ûlû Fâilâtün Mef'ûlû Fâilâtün

Ol müşgbû gazâle ihlâsum eyle vâzih
Bellig sabâ selâmen miskiyetu'r-revâih

Olgac habîbe vâsıl sen bizden hem olma gâfil
Lâ takta-i'r-resâil, lâ tektumu's-sarâih

Yüzde sirişk kanı söyler gam-ı nihânı
Kad tezheru'l-me'ânî bi'l-ḥattı fi'l-levâih

Men mübtelâ-yı hicrân, menden ırag cânân
Ve'l-omru keyfe mâ kân misle'r-riyâhi râih

İşkun Fuzûlî-yi zâr terk itmek oldu düşvâr
Yâ ârifem bimâ sâr lâ teksiru'n-nesâih

Gazel 58

Müfteilün Fâilün Müfteilün Fâilün

Kimsede ruḥsârîna tâkat-i nezzâre yoḥ
Âşıkı öldürdü şevk, bir nazara çâre yoḥ

Bağrı bütünler maña ta'n iderler müdâm
Hâlümi şerh itmeğe bir ciğeri pâre yoḥ

Yığdı menüm başuma dehr gamın, n'eylesin
Bâdiye-yi ışkda men kimi âvâre yoḥ

Dehrde hemtâ saña var perî; yoḥ dimen
Var güzel çoḥ velî sen kimi ḥunḥâre yoḥ

Gözde gezer çizginüb katre-yi eşküm müdâm
Katre-yi eşküm kimi çerḥde seyyâre yoḥ

Çâk görüp göğsümü, kılma ilâcum tabib
Zâyî' olur merhemün, mende biter yâre yoḥ

Zârlıḡum ışkdan var Fuzûlî velî
Ol meh-i bîmihrden rahm men-i zâre yoḥ

Gazel 57

O mis kokukulu ceylana içten bağlılığımı açıkla. Seher yeli! Ona hoş kokulu selâmımı ilet.

Sevgiliye ulaştığın zaman bizi de unutma. Esirgeme bizden mektupları; gizleme bizden belli şeyleri.

Yüzümdeki kanlı gözyaşlarım içimdeki gamı söyler. Tasarı hâlinde yazılanlardan anlamlar anlaşılmaz.

Ben ayrılık derdi müptelâsıyım; cânânım benden uzakta. Nasıl olursa olsun; ömür esen yel gibidir.

İnleyen Fuzûlî! Aşkını terk etmek güçleşti. Olup bitenleri bilen! Öğüdü çok verme.

Gazel 58

Kimsede yüzüne bakacak güç yok. Şevk, âşığı öldürdü; bir o bakışın çâresi yok.

Bağrı sağlam olanlar sürekli beni suçluyor. Hâlimi açıklayabileceğim ciğeri parçalanmış biri yok.

Felek, dünyanın gamını benim başıma yığdı. Daha ne yapsın peki? Aşk çölünde benim gibi âvâre yok.

Dünyada senin benzerin peri var; yok demiyorum. Çok güzel var ama senin gibi kan dökücüsü yok.

Gözyaşı damlam gözümde sürekli dolanır durur. Gökyüzünde benim gözyaşı damlam gibi gezegen yok.

Doktor! Göğsümü yarılmış görüp beni tedâviye kalkışma. Merhemim boşa gider; çünkü bende iyileşecek yara yok.

Fuzûlî! Aşk yüzünden inliyorum, ama o sevgisiz ay yüzünün ben inleyen âşığa merhamet ettiği yok.

Gazel 59

Fâilâtün Feilâtün Feilâtün Feilün

Nola ger kocsa miyânuñ kemer-i zer güstâh
Getirüb çoğları ortaya zer eyler güstâh

Hâk-i sâgar gil-i Cemşiddür ey pîr-i mugân
Haber it sâkîye kim dutmaya sâgar güstâh

Reşk odiyle yakılır rişte-yi cânım ki niçün
Değer ol ârıza gîsû-yi mu'anber güstâh

Revzenüñden koma kim gün düşe halvetgehüñe
Harem-i şâha ne lâyıık, gire çâker güstâh?

Sahla ey eşk edeb, gitme ser-i kûyuna çoğ
Ki düşer gözden ü yüzden, sürülür her güstâh

Hevesüm bâde-yi gülğûna bu ümmîd iledür
Kim olam mest, dutam dâmen-i dilber güstâh

Beñzedürsen özüñü itlerine her sâ'at
Ey Fuzûlî olabilmez saña beñzer güstâh

Gazel 60

Fâilâtün Fâilâtün Fâilâtün Fâilün

Reng-i rûyundan dem urmuş, sâgar-ı sahbâya bağ
Âfitâb ilen kılır da'vî, dutulmuş aya bağ

Şem' başından çıharmış dūd-i şevk-i kâkülün
Böyle kûteh ömr ile başındaki sevdâya bağ

Ey selâmet ehli! Ol ruhsâra bağma zinhâr
İhtirâz eyle melâmetden; men-i rüsvâyâ bağ

Bildi ıskundan nemedpûş olduğum âyîneves
Rahm idüb bir kez maña bağmaz; bu istiğnâyâ bağ

Sinemi çâk eyle, gör dil ıztırâbın ıskdan
Revzen aç her dem hevâdan mevc uyan deryâyâ bağ

Ey diyen kim şâm-ı ikbâlün ne yüzden tîredür
Sâye salmış aya ol gîsû-yi anbersâyâ bağ

Ey Fuzûlî her nice men' eylese nâsih seni
Bağma anuñ kavline, bir çihre-yi zibâyâ bağ

Gazel 59

Altın kemer, belini kucaklasa, ne çıkar bundan? Çünkü altın birçok kişiyi ortaya çıkarıp küstahlaştırır.

Meyhâneci! Kadehin balçığı Cemşid'in toprağından geliyor. Sâkiye haber ver; kadehi öyle saygısızca tutmasın.

“O amber kokulu saçlar o yanaklara niçin küstahça değıyor?” diye canımın fitili kıskançlık ateşiyile yanıyor.

Yalnız kaldığın odana pencereden güneş ışığının girmesine izin verme. Hizmetkâr, şahın haremine lâıyk değıldir. Küstahça içeri girebilir mi hiç?

Gözyaşım! Edepli ol; onun sokağına sık sık gitme. Çünkü her küstah gözden, yüzden düşer, sürülür.

Sarhoş olur da sevgilimin eteğini cesaretle tutarım umüduyla gül renkli şarabı içmeye heves ederim.

Fuzûlî! Kendini her an onun köpeklerine benzetiyorsun. Senin gibi küstah olamaz.

Gazel 60

Bak şu şarap kadehine! Yüzünün renginden dem vuruyor! Güneş ile iddiâlaşıyor; bak hele şu tutulmuş aya!

Mum senin kâkülünün şevkiyle başından duman çıkarmış. Kısa ömürlü olduğı halde bak şunun başındaki sevdâya!

Esenlikte bulunanlar! O yüze bakmayın sakın! Rezil olmuş bana bakın da kınanmaktan kaçının.

Aşkıyla ayna gibi kecelere büründüğümü anladı. Merhamet edip bir kere bana bakmıyor. Bakar mısın şunun istiğnasına!

Göğsümü aç da aşk yüzünden çektiğim gönül ızdırâbını gör. Dışarıdan bir pencere aç da içinde çalkalanıp duran denize bak.

Bana “İkbâl akşamın neden böyle karanlık?” sorusunu soran! Ay'a gölgesini düşürmüş o amberli saçlara bak.

Fuzûlî! Öğütçü istediğı kadar sana engel olsun. Dinleme onun sözünü; güzel bir yüze bak.

Gazel 61

Fâilâtün Fâilâtün Fâilâtün Fâilün

Leblerün tek la'l ü lafzuñ tek dūr-i şehvâr yoḥ
La'l ü gevher çoḥ; lebün tek la'l-i gevherbâr yoḥ

Senden itmen dâd, cevruñ var, lûtfuñ yoḥ diyüb
Mest-i zevk-i şevküñem; birdir yanumda var yoḥ

Kime ızhâr eyleyem, bilmen bu pinhân derdi kim
Var yüz miñ derd-i pinhân; kudret-i ızhâr yoḥ

Devr sermest-i şerâb-ı gaflet itmiş âlemi
Munca sermestün temâşâsına bir huşyâr yoḥ

Ḥalkı medhûş eylemiş ḥâb-ı şeb-i tûl-i emel
Subh tahkiki âlâmâtına bir bîdâr yoḥ

Sûreti zîbâ sanemler çoḥ dimen bütḥânede
Var çoḥ ammâ bir saña beñzer büt-i ḥunḥâr yoḥ

Ey Fuzûlî sehldür her gam ki gamḥârı ola
Gam budur kim mende miñ gam var bir gamḥâr yoḥ

Gazel 62

Fâilâtün Fâilâtün Fâilâtün Fâilün

Germdür şâm u seher mihrünle çerḥ-i lâciverd
Geh sirişk-i âl ider ızhâr geh ruḥsâr-ı zerd

Subha beñzer âşık-ı sâdık dimeñ âlemde kim
Bir nefes geçmez ki çekmez sûz-i dilden âh-ı serd

Yaḥşî sanma ey gönül ehl-i ḥîred etvârını
Olma gâfil, ışk derdinden yaman olmaz bu derd

Zulmet-i gam ıztırâbın çekmez ol âzâde kim
Her te'allukdan ola ḥurşîdveş âlemde ferd

Mümkin oldukça felek mansûbesinden kıl hâzer
Nişe kim ḥâlî degül bidâd nakşından bu nerd

Ey Fuzûlî kesme ol mehveş cemâlinden ümîd
Sabr kıl kim devr devrânı degül bihûdegerd

Gazel 61

Dudakların gibi lâl, sözlerin gibi şâhlara yaraşır inci yok. Lâl, mücevher çok, ama dudakların gibi inciler yağdıran lâl yok.

“Cefâ ediyorsun, lûtfetmiyorsun” diyerek senin elinden şikâyet etmem. Senin şevkinin verdiği zevkle sarhoşum; var veya yok bence aynıdır.

Ben gizli derdimi kime açacağımı bilmiyorum. Yüz bin gizli derdim var, ama açıklayacak gücüm yok.

Yaşadığımız devir bütün âlemi gaflet şarabıyla sarhoş etmiş ama bunca sarhoşu seyredecek bir ayık kişi yok.

Uzun emeller gecesinin verdiği uyku, halkı kendinden geçirmiş. Gerçek sabahın olup olmadığını belirtilerle araştırarak bir uyanık yok.

“Puthanede güzel yüzlü put çoktur” demeyin. Çok put var ama senin gibi kan dökücü bir sanem yok.

Fuzûlî! Dert ortağı olunca, her gama katlanmak kolaydır. Bakar mısın üzüntüme? Bin türlü gamım var, bir dert ortağım yok!

Gazel 62

Lâcivert renkli gökyüzü sabah akşam senin sevgi güneşinle ısınır. Bazen kanlı gözyaşı bazen sararmış yüz gösterir.

“Âlemde sâdık olan âşık gerçek sabaha benzer” demeyin. Gerçek âşığın gönül yangısıyla soğuk âh çekmediği bir nefeslik ânı bile yoktur.

Gönlüm! Akıl sâhiplerinin tavırlarının güzel olduğunu sanma. Gaflete düşme. Bu dert aşk derdinden beter değildir.

Güneş gibi âlemde her türlü bağlantı karşısında özgür olan kişi gam gecesini karanlığının ızdırâbını çekmez.

Elinden geldikçe şu çarkıfelektan sakınmaya bak. Bu çarkıfelek denilen tavla, zulüm oyunu oynamaktan geri kalmaz.

Fuzûlî! O ay yüzlünün cemâlini görme umûdunu yitirme. Sabret. Bu devrin dönüşü boşuna değil ya!

Gazel 63

Fâilâtün Fâilâtün Fâilâtün Fâilün

Nâledendür ney kimi âvâze-yi ıskum bülend
Nâle terkin kulmazam ney tek kesilsem bend bend

Kıl meded ey baht yoğsa kâm-ı dil mümkün değil
Böyle kim ol dilrübâ bîderddür men derdmend

Dâğlardur odlu göğsümde karası kopmamış
Yâ sebât-ı ısk için od üzre bir nice sipend

Açılır gönülüm gehî kim girye-yi telhüm görüb
Açar ol gülruğ tebessüm birle la'l-i nûşhand

Hâk-i râhuñdan meni kaldurabilmez sâye tek
Kılsa gerdûn âfitâbuñ her şu'ân bir kemend

Câm dut dir sâkî-yi gülçihre zâhid terk-i câm
Ey gönül fikr eyle gör kim hansıdur dutmalı pend

Ey Fuzûlî sûret-i fakruñ kabûl-i dûstdur
Hiç dervîşi senüñ tek görmedüm sultânpesend

Gazel 64

Fâilâtün Fâilâtün Fâilâtün Fâilün

Göz hatuñdan merdümün mahv itmedin bulmaz murâd
Zâyî' eyler hüsnüñü hattuñ sevâd üzre sevâd

Olabilmez çîn-i zülfüñden cüdâ göz merdümü
Cârî olmuşdur bu âdet, turrasız olmaz midâd

Gönlüñ âhumdan terahhum sûretin gösterdi lik
Mevcden su nakşına çoğ itmek olmaz i'timâd

Eşk ü âhum nefreti kat' itdi ilden ülfetüm
Çizginen çevremde yâ girdâbdur yâ girdbâd

Geçdi tenden oğlaruñ tenhâ kalub dil dembedem
Nâleler eyler geçen hemdemlerin itdükçe yâd

Çâk-i sînemden gönül çıdukca şâd olsam nola
Böyle âfetden yağasın kurtaran olmaz mı şâd?

Şive-yi şimşâd-ı kaddüñ görse eyler bağbân
İ'tidâl-i servden elbette selb-i i'tikâd

Koyma nâkıs ehl-i derd içre Fuzûlî'ni tabîb
Eyle bir dermân ki derdin ide gün günden ziyâd

Gazel 63

Aştaki şöhretli sesimin ney gibi yüksek perdeden olmasının sebebi iniltimdir. Ney gibi çoğum boğum kesilsem de inlemeyi terk etmem.

Bahtım! Yardım et. Yoksa gönlümün murâdına ermem mümkün değil. Durum şu: O gönül çelen sevgili dertsiz, ben ise dertliyim.

Ateş yanan göğsümde kararmış parçaları kopmayan şeyler dağlanma yerleridir. Ya da aşka dayanmak için ateş üzerine atılmış siyah üzerlik taneleridir.

Bazen o gül yanaklı sevgili acı acı ağlayışlarımı görünce gülümseyerek lâl dudaklarını açar.

Felek, gökyüzündeki güneşin her ışınını kemend yapıp geçirse vücûduma, tıpkı bir gölge gibi beni senin geçtiğin yoldan kaldıramaz.

Gül yüzlü sâkî “Kadeh tut”, sofı ise “Kadehi terk et” der. Gönlüm! Düşün hele; hangisinin sözünü dinlemeli?

Fuzûlî! Fakîrlık tarzın dost tarafından kabûl edilmiştir. Sultân tarafından beğenilen senin gibi bir yoksulu hiç görmedim.

Gazel 64

Gözlerim gözbebeklerini ortadan kaldırmadan murâdına eremez. Siyah ayva tüylerin üzerinde siyah bulunması yüzünün güzelliğini kaybettirir.

Gözbebeklerim zülûflerinin kıvrımından ayrı olamaz. Yaygın bir âdettir bu; kamış kalem löksüz olmaz.

Gönlüm çektiğim âhlar yüzünden acıyacağını gösterdi ama çalkantılı suların ne yapacağına fazla güvenilmez.

Yabancılar gözyaşlarım, çektiğim âhlar yüzünden benimle ilişkilerini kopardılar. Çevremde dönüp duran ya girdap ya hortumdur.

Gönlüm yalnız kalınca, bakış okların sürekli bedenimi delip geçti. Gönlüm gelip geçen ve hemdemi olan okları hatırladıkça inler durur.

Gönül, göğsümdeki yarıktan dışarı çıktıkça şâd olsam, ne çıkar bundan? Böyle âfetten yakasını kurtaran şâd olmaz mı?

Bahçıvan şimşir gibi boyunun salınış tarzını görse selvideki düzgünlük konusundaki görüşünden vazgeçer.

Doktor! Fuzûlî’yi dert sâhipleri içinde eksik bırakma. Öyle bir tedâvide bulun ki günden güne derdimi artırsın.

Gazel 65

Fâilâtün Fâilâtün Fâilâtün Fâilün

Ey mezâk-ı câna cevruñ şehd ü şekker tek lezîz
Dembodem zehr-i gamuñ kand-i mükerrer tek lezîz

Âteş-i berk-i firâkuñ nâr-ı dûzeḡ tek elîm
Cür'a-yı câm-ı visâlûñ âb-ı kevser tek lezîz

Şerh-i ahvâlüm sen-i meste nasîhat kimi telḡ
Telḡ güftâruñ men-i maḡmûra sâgar tek lezîz

Dâḡ-ı ıṣkuñ derdi zevk-i saltanat tek dilpezîr
Ḥâk-i kûyuñ seyri feth-i heft kişver tek lezîz

Nola bulsam zevk köydürdükce göḡsüm üzre dâḡ
Ehl-i derde dâḡ olur bîderde zîver tek lezîz

Tâze tâze dâḡ-ı derdüñdür dil-i sûzânuma
Filmesel hırs ehline cem'iyet-i zer tek lezîz

Ey Fuzûlî âlemüñ gördüm kamu ni'metlerin
Hiç ni'met görmedüm dîdâr-ı dilber tek lezîz

Gazel 66

Fâilâtün Fâilâtün Fâilâtün Fâilün

Cilve-yi aks-i ruḡuñ âyîne de ey reşk-i hûr
Rûşen itmiş anı kim ḡurşîddendür aya nûr

Berk-i âhum gök yüzün dutmuş, sirişküm yer yüzün
Sohbetümden hem vuhûş itmiş teneffür hem tuyûr

Işk resmi ger budur müşkil yiter dermâna derd
Derd ehli bîzebân, bîderdler mest-i gurûr

Dâḡ-ı dilsûzu firâkuñ kıldı gün günden füzûn
Nûr-i mâh efzûn olur ḡurşîdden oldukca dûr

Vâde-yi lûtfuñ çoḡ ammâ baḡt yâr olmaz, ne sûd?
Gül bitürmez âb-ı şîrin virmekile ḡâk-i şûr

Târ-ı zülfüñdür mi ruḡsâruñda cânlar meskeni
Yâ biraḡmış bir reh-i pür pîçüḡam gülzâre mûr

Ol ser-i kûy itleri içre Fuzûlî yoḡ yerüm
Bes maña mâtemserâ men handan u handan sürûr?

Gazel 65

Senin cevrin can damağına bal, şeker gibi lezzetli gelir. Gamının zehri saf şeker gibi leziz gelir.

Ayrılık şimşeginin ateşi cehennem ateşi gibi elem verir. Vuslat kadehinden içilen yudum kevser suyu gibi lezzetlidir.

Hâlimi açıklamak sen sarhoşa öğüt gibi acı gelir. Acı sözlerin ben mahmûra kadehteki şarap gibi leziz gelir.

Aşkınla dağlanmanın verdiği dert saltanât zevki gibi gönülden kabûl edilir. Sokağının toprağını seyretmek yedi ülkeyi fethetmek gibi zevk verir.

Göğsümdeki dağlanmış yerler sızladıkça zevk alsam ne çıkar bundan? Dert sâhipleri için dağlanmak, dertsiz olana süsün verdiği zevki verir.

Yanan gönlüme aşk derdinin açtığı yeni dağlamalar bana, biriken paralar dolayısıyla hırs sâhiplerinin duyduğu zevk gibi zevk verir.

Fuzûlî! Âlemin bütün nîmetlerini gördüm. Sevgilimin yüzü kadar haz veren bir nîmet görmedim.

Gazel 66

Hûrîlerin kışkandığı sevgilim! Yüzünün aynadaki görüntüsü ışığın Güneşten Aya gittiğini açıklığa kavuşturmuştur.

Ahlarımдан çıkan şimşekler gökyüzünü sarmış, gözyaşlarım yeryüzünü kaplamıştır. Konuşmalarım yüzünden hem yaban hayvanları hem kuşlar ürkmüştür.

Aşkın yolu yordamı buysa, derdimin dermân bulması zordur. Dert sâhipleri dilsiz kalmış, dertsiz olanlar ise gurur sarhoşu olmuş.

Senden ayrı kalmanın gönül yakıcı dağlamaları günden güne artıyor. Nitekim Güneşten uzaklaştıkça Ayın parlaklığı da artar.

Bana çokça lûtuf vaâinde bulunuyorsun, ama bahtım bana yardımcı olmuyor. Neye yarar? Tuzlu toprağa tatlı su versen de gül bitirmez ki.

Yanaklarında canların meskeni olan şey, tel tel zülûflerin mi? Yoksa karıncalar gül bahçesinde kıvrım kıvrım yol mu açmış?

Fuzûlî! Sevgilinin sokağındaki köpekler arasında bile yerim yok. Benim mâtem evim bana yeter. Ben neredeyim, o sevince nail olmak nerede?

Gazel 67

Mefâilün Mefâilün Mefâilün Mefâilün

Yanan ışk âteşine, âteş-i düzeğden îmendür
Ne kim bir kez yanar, yandırmak anı gayr-i mümkündür

Bırıldım zevrak-ı dil eşk bahrine, sahn ey mâh
Temevvüc virmesün teşvîş aña kim anda sâkindür

Ruğundan nûr uğurlar; şem' başın kesseler câ'iz
Budur bir kul serencâmı ki sultânına hâ'indür

Dehânuñ dürcünü hâl-i lebün gözden nihân itmiş
Emânet gör ki hindû mahzen-i lü'lüye hâzindür

Gamuñ kim tökdü kanum, dilde pinhân olduğın bildüm
Ki halvet çekmeğün te'siri keşf-i sırr-ı bâtındur

Ciğer dağına merhem oldu peykânun bihamdillâh
Sa'âdet kevkebine ahter-i bahtum mukârindür

Fuzûlî hâlî olmaz sûret-i dil dûst fikrinden
Bu ma'niden ki Beytullâh dirler kalb-i mü'mindür

Gazel 68

Mefâilün Mefâilün Mefâilün Mefâilün

Meni zikr itmez il, efsâne-yi Mecnûn'a kâ'ildür
Ne beñzer ol maña; derdi anuñ takrîre kâbildür

Beyâbangerd Mecnûn'dan gam u derdüm su'âl itmeñ
Ne bilsün bahr hâlin ol ki menzilgâhı sâhildür

Menüm tek olabilmez şöhre-yi şehir-i belâ Mecnûn
Kabûl eyler mi bu rüsvâlîğî her kim ki âkildür?

Ne müşkil hâlî olsa âşıkun ma'sûk ider çâre
Ger ol bîderd bilmezse bu hâlî, hâl müşkildür

Firâk eyyâmı seylâb-ı sirişkünden haber virmez
Kıyâmet mâcerâsından gör ol zâlim ne gâfildür

Fakîh-i medrese ma'zûrdur inkâr-ı ışk itse
Yoğ özge ilmüne inkârumuz; bu ilme câhildür

Fuzûlî; il seni Mecnûn'dan efzûn dir melâmetde
Buña münkir değül Mecnûn, dahi ma'küle kâ'ildür

Gazel 67

Aşk ateşinde yanan, cehennem ateşinden kurtulur. Bir şey bir kere yandı mı, onu bir daha yakmak mümkün değildir.

Gönül kayıgımı gözyaşı denizime salıverdim. Ay yüzlüm, dikkatli ol! O denizde bulunanları deniz dalgaları perişân etmesin!

Mum senin yüzünden ılık çalıyor. Başını kesseler, caizdir. Sultânına hainlik eden bir kulun sonu işte böyle olur.

Dudağındaki ben ağzının mücevher kutusunu gizlemiş. Hazîne kime emânet edilmiş, bak! Bir Hindû inci hazînesinin bekçisi olmuş.

Kanımı dökünce gamının gönlümde saklanmış olduğunu anladım. Halvette kalıp riyazet çekince, sonuçta içteki sırlar keşfedilir.

Çiğirimdeki dağlanmış yerlere kirpik oklarının temreni merhem oldu. Allâh'a şükürler olsun, artık bahtımın yıldızı mutluluk yıldızına yaklaşmıştır.

Fuzûlî! Gönül dostu düşünmeyi hiç terk etmez. Zaten bu yüzden müminin kalbine Beytullah derler.

Gazel 68

Elâlem beni anmaz; Mecnûn'un efsânesine kulak verir. O bana nasıl benzeyebilir ki? Onun derdini söylemek mümkündür.

Çöllerde dolaşan Mecnûn'a gamımı, derdimi sormayın. Sâhilde oturanlar denizin hallerini nasıl bilebilir?

Mecnûn belâ şehrinde benim gibi meşhur olamaz. Akli başında olan biri böyle rezil rüsvâ halde yaşamayı kabûl eder mi?

Âşğın ne kadar sorunu olursa olsun, mâşuk çâresini bulur. O dertsiz sevgili benim hâlimi anlamazsa, işte o zaman durum kötü demektir.

Ayrılık günleri ona gözyaşı sellerimin haberini vermez. Bakar mısın şu zâlime! Kıyâmet günü olup bitenlere karşı gaflet içindedir.

Medresedeki fıkıhçı aşkı inkâr ederse, mâzurdur. Onun diğer bilgilerini inkâr ettiğimiz yok ama aşk ilmini bilmez.

Fuzûlî! Kınanmışlıkta eller senin Mecnûn'dan üstün olduğunu söylüyor. Zaten Mecnûn da bunu inkâr etmiyor; mâkûl sözü kabûl ediyor.

Gazel 69

Fâilâtün Fâilâtün Fâilâtün Fâilîn

Ol perîveş kim melâhat mülkünün sultânıdır
Hükm anuñ hükmü maña, fermân anuñ fermânıdır

Sürdü Mecnûn nevbetin, şimdi menem rüsvâ-yı ışk
Doğru dirler; her zemân bir âşıkun devrânıdır

Lâhza lâhza gönlüm odundan şererlerdür çıhan
Katre katre göz töken, sanmañ, sirişküm kanıdır

Çâkler cismümde tîğ-i ıskdan; ayb etmeñiz
Kim cünûn gülzârınuñ bunlar gül-i handânıdır

Ey Fuzûlî! Ola kim rahm ide yâr efgânuña
Ağlagıl zâr anca kim zâr ağlamak imkânıdır

Gazel 70

Mefâilün Mefâilün Mefâilün Mefâilün

Menem kim bir leb-i handân için giryânlığum vardur
Perişân turralar devrinde sergerdânlığum vardur

Yaşum taht-ı revândur; tâc-ı zerrîn şu'le-yi âhum
Görün kim devlet-i ışk ile ne sultânlığum vardur

Yumulmaz eşk tuğyânında ansuz çeşm-i hûnbârum
Hayâl-i sûret-i cânâna hoş hayrânlığum vardur

Sirişküm gör, meni ey ebr; özüñden kem hayâl itme
Hevâ-yı ışk ile miñ sence eşkefşânlığum vardur

Fuzûlî câm-ı mey terkin kılub zühd ile takvâdan
Kamu dâneya rüşendür bu kim nâdânlığum vardur

Gazel 69

O periye benzeyen dilber güzellik ülkesinin sult nıdır. Benim için onun verdiği hüküm kesin hüküm, verdiği ferman kesin fermandır.

Mecnûn sırası gelince, hükmünü sürdü. Şimdi aŐta rezil r sv  olan kişi benim. Doğru derler; her zaman bir âşığın devrânı söz konusudur.

Gönlümün ateşinden her an kıvılcımlar çıkmaktadır. Damla damla dökülen gözyaşlarıma bakıp da bunların kanlı gözyaşı olduğunu sanmayın.

AÇ kılıcı yüzünden v c dumda yarıklar görüyorsunuz. Beni ayıplamayın. Bunlar Mecn nluk denilen g l bah sesinin gülen g lleridir.

Fuzûlî! Bakarsın, sevgilinin senin feryatlarına acıyacağı gelir. Bu yüzden mümkün olduğu kadar hüngür hüngür ağlamaya  alıŐ.

Gazel 70

Ben gülen bir dudak için ağladım. Dağılmış kâküller devrinde âvâre oldum.

Gözyaşlarım tahtirevan,  h  ekiŐilerimden çıkan alevler altın t cımdır. AÇ devletiyle nasıl bir sult nlık s rd Ğ m  görün.

Gözyaşlarım taşıp kabardığında kan yağdıran gözlerim sevgilimin hayâli olmadan kapanmaz. Çünkü sevgilimin yüzünün hayâline karşı çok hoş bir hayr nlığım var.

Hey bulut! G r gözyaşlarımı da beni kendinden aŐaĐıda biri sanma. AÇ arzularımla ben senden bin kat fazla y Ő dökerim.

Fuzûlî! Sofuluk, takvâ yüzünden mey kadehini terk ettim. Bütün bilgi sâhipleri benim ne kadar câhil olduğumu bilir.

Gazel 71

Fâilâtün Fâilâtün Fâilâtün Fâilün

Zevk şevkiyle cihân kaydın çeken zahmet çeker
Ehl-i zevk oldur kim andan dâmen-i himmet çeker

Gün çeker yirden göğe her dem gubâr-ı râhuñı
Tûtiyâ için velî gökden yire minnet çeker

Hâlî itmiş gayrdan zülfün hayâli gönلümü
Nola sâhibkeşf ise, bir ömrdür halvet çeker

Çek sabûhı, subh nakkâşına arz-ı ârız it
Boyle çeksün ger felek levhine bir sûret çeker

Servkâmetler semenruhsârlar toprağıdır
Her semen kim açılır, her serv kim kâmet çeker

Ey çeken gayr ile pinhân bezm idüb mey gâh gâh
Yâd kıl anı ki bezmün yâd idüb hasret çeker

Katre-yi eşküm katârı çâk-i sînemden girüb
Ten evine daşradan bâr-ı gam u mihnet çeker

Ey Fuzûlî! Baḡmayam tâ gayra, her ḡunîn müje
Âteşin bir mildür kim çeşmüme gayret çeker

Gazel 72

Fâilâtün Fâilâtün Fâilâtün Fâilün

Her kitâba kim leb-i la'lün hadîsin yazeler
Rişte-yi cân birle ışk ehli anı şîrâzeler

Bu ne sırdur; sırr-ı ışkuñ dimedin bir kimseye
Şehre düşmüş “Men seni sevdüm” deyü âvâzeler

Şeyhler meyḡâneden yüz dönderürler mescide
Bîtarikatleri gör kim doğru yoldan azeler

Çâklar göğsümde sanmañ kim açubdur tiğ-i ışk
Gönلümün şehrine mihrün girmeğe dervâzeler

Ey Fuzûlî! Yâr eğer cevri itse, andan incime
Yâr çevri âşîka her dem mahabbet tâzeler

Gazel 71

Zevk alma uğruna dünyanın işi gücüyle uğraşan kişi zahmet çeker.
Dünyanın işi gücüyle uğraşmaktan uzak duran kişi zevk sâhibidir.

Güneş her an senin geçtiğin yolun tozunu gökyüzüne çeker.
Ama bu tozu göz ilâcı olarak gökten yere kadar minnet dolu olarak çeker.

Zülfünün hayâli gönlümü başkalarından temizlemiştir. Gönlümün böyle
keşif sâhibi olmasına şaşmayın. Bir ömürdür halvette çile çeker.

Sabah şarabını iç; sabahın ressamına yanağını göster. Ressam olan güneş
gökyüzü tuvaline bir resim yapacaksa, yanağını resmetsin.

Burası selvi boyluların, yâsemin yanaklıların yetiştiği, öldüğü topraklardır.
Her yâsemin burada açılır, her selvi burada boy atar.

Başkalarıyla gizlice meclis kurup zaman zaman mey içen sevgili! Meclisini
anıp hasret çeken âşığını da hatırla.

Gözyaşı damlalarımın oluşturduğu katar göğsümdeki yarıktan içeri girip
beden evime dışarıdan gam ile mihnet yükü çeker.

Fuzûlî! Başka şeylere bakmamam için her kanlı kirpik ateşten bir mil olur,
gözüme kıskançlıkla saplanır.

Gazel 72

Hangi kitapta lâl dudağın ile ilgili yazı yazsalar, âşıklar o kitaba cân ipinden
şirâze geçirir.

Bu nasıl sırdır? Aşkının sırrını daha kimseye söylemediğim halde, şehirde
“Ben seni sevdim” lâfları dolaşüyor.

Şeyhler meyhânedен mescide yöneliyor. Bak şu yol yordam bilmeyenlere!
Doğru yoldan çıkıyorlar.

Aşk kılıcının göğsümde yarıklar açtığını sanmayın. Aslında senin sevginin
gönlümün şehrine girmesi için şehir kapıları açıyor.

Fuzûlî! Yâr cefâ etse de ondan incinme. Yârin cefâsı âşığın sevgisini her an
tâzeler.

Gazel 73

Fâilâtün Fâilâtün Fâilâtün Fâilün

Seyr kıl, gör kim gülistânun ne âbütâbı var
Her taraf miñ serv-i sersebz ü gül-i sırâbı var

Pence-yi berg-i çenâr itmiş müheyyâ şâneler
Anlamış gûyâ ki sünbül kâkülünün tâbı var

Râhat için ferş salmış sebze-yi ter gülşene
Nergisün görmüş gözün maḥmûr, sanmış ḥâbı var

Bulunur her derde isterseñ gülistânda devâ
Hokkasında goncenün san kim şifâ cüllâbı var

Gâlib olmuş ḥalka zevk-i seyr-i gülşen gâlibâ
Çekmeğe ḥalkı benefşe zülfünün kullâbı var

Güldü gül, açıldı nergis, lâle doldu jâleden
Ey hoş ol kim işret ü ayş itmeğe esbâbı var

Ger Fuzûlî meyl-i gülzâr itse fasl-ı gül, nola
Ayş için ḥûnâbe-yi dilden şerâb-ı nâbı var

Gazel 74

Fâilâtün Feilâtün Feilâtün Feilün

Serv-i âzâd kadûnle maña yeksân görünür
Neye sergeşte olan baḥsa ḥırâmân görünür

Cân görünmez diseler tende, inanman nişe kim
Lutfdan her nice baḥsam tenüñe, cân görünür

Didüm ahvâlüm cânâna kılâm arz velî
Görebilmen özümü anda ki cânân görünür

Ey diyen sabr kıl, âh eyleme yâri göricek
Maña düşvârdur ol, ger saña âsân görünür

Sordum ahvâlümi işkuñda müneccimlerden
Baḥdılar tâlî' evine, didiler: Kan görünür

Ne kemândârsen ey meh ki atub gamze oḥın
Yıḥduḡıñ saydda nî zaḥm ü ne peykân görünür

Bir sanem zülfüne gûyâ ki virübdür göñlün
Ki Fuzûlî'nün iyen hâli perîşân görünür

Gazel 73

Seyret, gül bahçesinin nasıl bir parlaklığı var? Her tarafta bin yeşil selvi, alımlı gül var.

Çınar yaprağının pençesi âdeta taraklar hazırlamış. Sümbül kâkülünün büküm büküm olduğunu anlamış gibi.

İstirahat için tâze çimenler gül bahçesine yaygı döşemiş. Nergisin mahmûr gözünü görmüş, uykusu olduğunu sanmış.

İstersen gül bahçesinde her derdin devâsı bulunur. Sanki gül goncasının hokkasında şifâli gülsuyu var.

Halkta gül bahçesini seyir zevki baskın çıkmış. Galiba halkı gül bahçesine çekmek için menekşenin zülûflerinin ucunda kanca var.

Gül güldü, nergis açıldı, lâle çiğ taneleriyle doldu. Ne mutlu eğlenmek, işret etmek için sebepleri olanlara!

Fuzûlî gül mevsiminde gül bahçesine gitmeye niyetlense, buna şaşmamalı. Çünkü onun da eğlenmek için gönül kanından yapılmış hâlis şarabı var.

Gazel 74

Selvi ile senin boyun bana bir görünür. Başı dönen kişi neye baksa, ona salınır gibi gelir.

“Bedendeki cân görünmez” deseler, inanmam. Çünkü ben senin bedenine bakacak olsam, lâtifliğinden dolayı cân görünür.

Hâlimi sevgilime anlatayım dedim, ama kendimi göremem bir türlü. Baktığım her yerde sevgilim görünüyor.

Bana “Yârinı görünce şabret, âh çekme” diyen! Dediğin sana kolay görünse de, benim için zordur.

Senin aşkında uğradığım halleri müneccimlere sordum. Tâlihime baktılar, “Kan görünüyor” dediler.

Ay yüzlüm; sen nasıl bir okçusun öyle! Gamze oklarını atıp yere serdiğin avında ne yara ne ok temreni görünüyor.

Fuzûlî galiba bir dilberin zülûflerine gönlünü vermiş. Bu gidişle onun hâli çok perişân görünüyor.

Gazel 75

Fâilâtün Fâilâtün Fâilâtün Fâilün

Çeşm-i sûretbâzuma müjgân safı hengâmedür
Kana batmış her müjem bir şûh-i gülgüncâmedür

Tâ hatuñ üzre ham-ı ebrûlaruñ sergermiyem
Her sözüm derd-i dil imlâsına bir sernâmedür

Gösterür her dem alâmetler kıyâmetden kadûn
Kâ'im itmiş haşr bürhânın, aceb allâmedür!

Yüzde nakş-ı hûn-i dil râz-ı nihânum fâş ider
Şerh-i gam tahrîrine her kirpügüm bir hâmedür

Derdüm oldur kim müselmân olmuş ol tersâbeçe
Küfre olan zulmler ta'nı bugün islâmedür

Ey sabâ rahm it kim ol bîderd kılmış terk-i cevri
Çâre-yi derd-i dilüm mevkûf bir i'lâmedür

Ey Fuzûlî! Bulmadum reng-i riyâdan bir safâ
Nola ger meylüm bu reng ile mey-i gülfâmedür

Gazel 76

Fâilâtün Fâilâtün Fâilâtün Fâilün

Şu'le-yi şem'-i ruhuñ ağyâra bezmefrûz olur
Âh kim yetgeç maña bir berk-i âlemsûz olur

Gayr çeşmünden bulur her dem nigâh-ı merhamet
Men ne kıldum kim nasîbüm nâvek-i dildûz olur?

Her gün açar gönlümü zevk-i visâlün yenîleden
Gerçi güller açmağa her 'ilde bir nevrûz olur

Hâle tek çıkmaz evinden mâhta'atlar müdâm
Her kimüñ devr-i kamerde tâli'i firûz olur

Sâ'idüñ zevkiyle terk itmiş Fuzûlî âlemi
Meyl-i sahrâ eylemez bir kuş ki destâmûz olur

Gazel 75

Sûretler oynatan gözüm karşısında kirpiklerimin safı bir oyun seyircisidir.
Kan içinde kalmış her kirpiğim gül renkli kıyafet giymiş bir dilber gibidir.

Ayva tüylerinin üzerindeki eğri kaşlarıyla ilgilendiğimden beri her sözüm
gönül derdimi yazdıracağım bir başlık yerine geçer.

Uzun boyun her an kıyâmet alâmetleri gösteriyor. Mahşerin kanıtlarını
ortaya çıkarmıştır. Bu yüzden bir allâme sayılır.

Gönül kanımın aldığı şekil yüzümde sırlarımı ifşâ ediyor. Her kirpiğim,
gamımı açıklayarak yazacağım kalem yerine geçer.

O Hristiyan çocuğu Müslüman olmuş! Derdim bu yüzden. Çünkü
kâfirlere olan zulüm suçlaması bugün Müslümanlara yapılacaktır.

O dertsiz sevgili zûlmetmeyi terk etmiştir. Sabâ! Sevgiliye zûlmü terk
etmemesini bildir. Çünkü gönül derdimin çâresi bu bildirme işine bağlı.

Fuzûlî! İkiyüzlülük ederek gönül safâsı bulamadım. Bu durumda gül renkli
şaraba meyledersem, buna şaşılmamalıdır.

Gazel 76

Yanak mumunun alevi başkalarının meclisini aydınlatır. Ama sıra bana
gelince âlemi yakan bir şimşek kesilir.

Başkaları her an gözlerinde merhamet bakışı bulur. Ben ne yaptım ki?
Nasibim gönül delen ok temreni olur.

Gerçi güllerin çiçek açması için her yıl bir kere nevrûz olur, ama sana
kavuşma zevkiyle benim gönlüm her gün çiçek gibi açılır.

Kimin Ay devrinde bahtı açık olursa, ay yüzlü dilberler hâle gibi onun
evinden çıkmaz olur.

Fuzûlî, kolunun verdiği zevkle âlemi terk etmiştir. Alıştırılmış bir kuş da
kolu terk edip kırlara meyletmez.

Gazel 77

Mefâilün Feilâtün Mefâilün Feilün

Sabûh için maña dürd-i mey-i şebâne yeter
Eser çü var, herâb olmağa behâne yeter

Cefâ oğun maña yağdırmañ ancak ey eflâk
Dimeñ ki yeddi kemândâra bir nişâne yeter

Kopardı merdüm-i çeşmüm gönül binâsın kim
Habâb-ı eşk hevâ nakdine hîzâne yeter

Lebûñ hayâli ile pâre pâre oldu ciğer
Güvâh-ı hâl maña eşk-i dâne dâne yeter

Beyâna yetmeğe derd ü gamum fesâneleri
Zebânum âteş-i dilden çıhan zebâne yeter

Harîf-i bezm-i gamem hûn-i dil şerâbum olub
Terâne-yi tarabum âh-ı âşıkâne yeter

Rakîb kılsa cefâ, men vefâ; velî şâdem
Ki yahşî yahşîya uğrar, yaman yamane yeter

Sen ey rakîb! Hazer kıl şerâr-ı âhuma kim
Bu şu'leden seni yahmağa bir zebâne yeter

Fuzûlî! İstemezem mesned-i Cem ü Cemşîd
Maña nişîmen-i devlet şerâbhâne yeter

Gazel 77

Sabah içkisi için bana gece içtiğim şarabın tortusu yeter. Etkisi olduğuna göre harap olmak için bahâne yeter.

Hey felekler! Cefâ oklarını sadece bana yağdırmayın. “Yedi okçuya bir hedef yeter” demeyin.

Gözbebeklerim gönül binâsını yerinden kopardı. Arzuların nakdi olarak gözyaşı kabarcığının harcanması yeterlidir.

Dudaklarını hayâl ederken ciğerim paramparça oldu. Bu hâlimin tanığı olarak bana damla damla gözyaşlarım yeter.

Gönlümün, gamımın efsânelerini dilimin anlatması için, gönül ateşimden çıkan dil biçimli yalazlar yeter.

Ben gam meclisinde bulunan biriyim. Şarabım gönül kanıdır. Eğlence şarkısı olarak âşıkane çektiğim âhlar yeter.

Rakîbim cefâ ediyor, ben vefa gösteriyorsam, yine de memnunum. Çünkü iyi iyiyi bulur, kötü ise kötüye yeter.

Hey rakip! Âhlarımın kıvılcımından sakın. Çünkü bu alevin bir yalazı seni yakmaya yeter.

Fuzûlî! Cem’in, Cemşid’in tahtını istemiyorum. Devlet tahtı olarak bana şaraphâne yeter.

Gazel 78

Mef'ûlû Fâilâtü Mefâilü Fâilün

Geh gözde geh gönülde hadengün mekân dutar
Her handa olsa kanlunu elbette kan dutar

Dil çekse nola cân ü teni hâk-i kûyuña
Hâr ü hes iltür anda ki kuş âşiyân dutar

Zikr-i lebünle zülfüne cân buldu destres
Anuñ kimi kim oğuyub efsûn, ilan dutar

Dil dutdu gonce ile berâber dehânuñı
Bu akl-ı nâkıs ile özün hürdedân dutar

Hurşid hırmenine urar şu'le şu'le od
Âhum ki lâhza lâhza reh-i âsumân dutar

Cân eyledükçe meyl-i temâşâ-yı kâmetün
Göz revzenün sirişk-i revânum revân dutar

Dutmak diler Fuzûlî kapuñda makâm lik
Bu sırrı kimseye açabilmez, nihân dutar

Gazel 79

Mefâilün Mefâilün Mefâilün Mefâilün

Perişân halk-ı âlem âh ü efgân itdügümdendür
Perişân olduğum halkı perişân itdügümdendür

Ten-i zârumda derd-i ışk gün günden füzûn olmak
Yeten biderde tedbîr ile dermân itdügümdendür

Gözüm kim bağrumuñ kanın töker pergâle pergâle
Demâdem ârizû-yi la'l-i cânân itdügümdendür

Değül bihûde ger yağsa felekden başuma daşlar
Binâsın tişe-yi âhumla vîrân itdügümdendür

Kaçan rüsvâ olurdum kan yudup sabr idebilseydüm
Melâmet çekdiğüm bihûde efgân itdügümdendür

Hatâ senden değül, cismüm oğundan binasib olmak
Habâb-ı eşk-i gülgün içre pinhân itdügümdendür

Fuzûlî! İhtilât-ı merdüm-i âlemden ikrâhum
Perivesler hayâlin mûnîs-i cân itdügümdendür

Gazel 78

Bakış okunun temreni bazen gözümü bazen gönlümü mekân tutar.
Nerede olursa olsun, kanlıyı elbette kan tutar.

Gönlüm canımı, bedenimi sokağının toprağına çekse, buna şaşılmaz. Kuş
yuva yaptığı yere çer çöp taşır.

İfşûn okuyarak yılan tutan kişi gibi canım da dudaklarını anarak
zülûflerine ulaştı.

Gönlüm gül goncası ile senin ağzını bir tuttu. Bu eksik aklıyla kendisini
incelikten anlar zeki biri sanıyor.

Zaman zaman gökyüzüne yükselen âhlarım Güneş harmanına alev alev
ateş vurur.

Canım boyunu seyretmek istedikçe akan gözyaşlarım göz penceresini
hemen kapatır.

Fuzûlî kapında yer tutmak ister ama bu sırrı kimseye açamaz, gizli tutar.

Gazel 79

Ah çekip feryat ettiğim için âlem halkı perîşân olmuştur. Halkı perîşân
ettiğim için perîşân oldum.

Aşk derdinin inleyen bedenimde günden güne artmasının sebebi, gelen
dertsizleri tedbirini alıp iyileştirmemdir.

Sürekli olarak cânânın lâl dudaklarını arzu ettiğim için gözlerim bağrımın
kanını parça parça döker.

Gökyüzünden başıma taşlar yağsa, sebepsiz değil. Çünkü gökyüzünün
binâsını âh çekiş kazmamla yıktım.

Kan yutup sabredebilseydim, hiç rûsvâ olur muydum? Boş yere feryat
ettiğim için kınanmalara maruz kalıyorum.

Bedenimin senin oklarından nasîpsiz kalmasında senin hatân yok. Sebep,
bedenimi gül renkli gözyaşı kabarcıkları içine saklamamdır.

Fuzûlî! Periyi andıran dilberlerin hayâlini can dostu edindiğim için insan
arasına girmekten kaçıyorum.

Gazel 80

Mefâilün Mefâilün Mefâilün Mefâilün

Hoşem kim dembedem giryân gözüm ol hâk-i pâdandur
Ziyânı olmaz ol göz yaşınıñ kim tütüyâdandur

Demâdem merdüm-i çeşmüm içre kan zülf ü hâlünden
Beli ekser ma'âşî ehl-i deryânuñ karadandur

Dime Ferhâd kanın tökmüş ancak ışk şemşîri
Menüm gör kanlu yaşum kim bu hem ol mâcerâdandur

Mu'anber sünbülünden almadın bû, olmadum rüsvâ
Bu rüsvâlıg maña senden değül, bâd-ı sabâdandur

Habâb-ı eşk içinde mûy-i jûlîdemle hoşhâlem
Başumda bu hümayûn sâye ol âlî hümadandur

Vefâ resmin unutmuşsen deyü incinmezem andan
Bu kim menden cefâ kem eylemezsen, hem vefâdandur

Kemâl-i hüsn-i meşreb ârî olmakdur ta'arruzdan
Riyâ ehline hem çoğ i'tirâz itmek riyâdandur

Fuzûlî! Tökme çoğ yaş; ihtiyât it; gitmesün nâgeh
Gözünden sürme kim gerd-i reh-i ehl-i safâdandur

Gazel 81

Mef'ûlü Fâilâtü Mefâilü Fâilün

Kabrüm daşına kim gam odundan zebânedür
Ta'n oğun atma kim hatarı çok nişânedür

Eyler kadeh zemâne gamın def' gâlibâ
Devr-i kadeh muhâlif-i devr-i zemânedür

Kaldurdu eşk dün meni ol âsitâneden
Kim maksadum menüm dahî ol âsitânedür

Nezr itmişem firakuña kim yoğ nihâyeti
Nakd-i sirişkümü ki tükenmez hizânedür

Cân virmeyem mi gurbete kim bîm-i ta'neden
Yâd-ı vatan figânuma sensüz behânedür

Gazel 80

Mutluyum, çünkü gözüm o ayak basılan toprak yüzünden sürekli yaş dökmektedir. Göz ilâcı olan tutya sebebiyle akan gözyaşının zararı olmaz.

Gözbebeklerim zülüflerin ve benin yüzünden sürekli kan içer. Evet, denizcilerin çoğunun geçimi karadan sağlanır.

“Aşk kılıcı sadece Ferhâd’ın kanını dökmüş” deme. Benim kanlı gözyaşlarımı da gör. Benim gözyaşlarım da öyle bir mâcerâ dolayısıyla akıyor.

Amberli sümbül saçlarının kokusunu almadan rezil olmadım. Bu rüsvâlîğim bana senden değil, seher yelinden dolayı gelmiştir.

Dağılmış saçlarımla gözyaşı kabarcığı içinde kalmaktan mutluyum. Başımdaki bu kutlu gölge o yüce hü mâ kuşundan gelmektedir.

“Vefa göstermeyi unutmuşsun” diye ona gücenmem. Bana cefânı eksik etmemen senin vefalı olduğunu gösterir.

Güzel huydaki olgunluk saldırmaktan uzak durmaktır. Riyâkârlara çok itiraz etmek de ikiyezülülükten ileri gelir.

Fuzûlî! Çok gözyaşı dökme ki gözündeki sürme ansızın akıp gitmesin. Çünkü o sürme safâ sâhiplerinin yürüdükleri yolun toprağından alınmıştır.

Gazel 81

Gam ateşinin bir yalazı olan kabrimin taşına kınanma okunu atma. Çünkü tehlikesi çok olan bir hedeftir.

Kadeh zamânenin verdiği gamı uzaklaştırır. Galiba kadehin dönüşü zamânenin dönüşüne aykırıdır.

Gözyaşlarım dün gece beni o eşikten kaldırdı. Oysa benim maksâdım o eşikti.

Sonu olmayan ayrılığına, tükenmez hazîne olan gözyaşı nakitlerimi nezrettim.

Şu gurbete canımı vermez miyim hiç? Kınanma korkusu yüzünden, sen yokken vatani anmak bana bahâne olur.

Vâ'iz sözüne dutma kulak; gâfil olma kim
Gaflet yuğusunun sebebi ol fesânedür

Ey dil! Hazer kıl âteş-i âhuñla yanmasun
Cismüm ki derd kuşlarına âşiyânedür

Menden, Fuzûlî, isteme eş'âr-ı medh ü zem
Men âşıkam; hemîşe sözüm âşıkânedür

Gazel 82

Fâilâtün Fâilâtün Fâilâtün Fâilün

Cânı kim cânânı içün sevse, cânânın sever
Cânı içün kim ki cânânın sever, cânın sever

Her kimüñ âlemde mikdârıncadur tab'ında meyl
Men leb-i cânânımı, Hızır âb-ı hayvânın sever

Başa dem düşdükce taksîr eylemez, eyler meded
Ol sebebden muttasıl çeşmüm ciğer kanın sever

Müşg-i Çin âvâre olmuşdur vatandan men kimi
Hansı şûñuñ, bilmezem, zülf-i perişânın sever

Su ki sergerdân gezer; başında vardur bir hevâ
Gâlibâ bir gülruñuñ serv-i hırâmânın sever

Âkıbet rüsvâ olub, mey tek düşer il ağzına
Kim ki bir sermest sâkî la'l-i handânın sever

N'olacakdur; terk-i ışk itme Fuzûlî vehm idüb
Gâyeti, dirler, ola bir bende sultânın sever

Vâizin sözüne kulak verme. Gâfil olma. Çünkü gaflet uykusunun sebebi onun söylediği masallardır.

Gönül! Âhının ateşiyle bedenim yanmasın; sakın bundan. Çünkü bedenim dert kuşlarının yuvasıdır.

Fuzûlî! Benden övücü veya yerici şiir isteme. Ben âşığım; bu sebeple sözüm âşıkane'dir.

Gazel 82

Kim canını cânânı için severse, cânânını sever. Ama kim cânânını canı için severse, canını sever.

Âlemde herkesin meyli tabiatındaki kapasiteye göre değişir. Ben cânânımın dudağını severim, Hızır ise ölümsüzlük suyunu sever.

Vakit gelip de başıma kan üşüştükçe gözlerim hiç kusur etmez, yardıma koşar. Bu yüzden gözlerim hep ciğer kanını sever.

Çin miski benim gibi vatanından uzaklaşmış, âvâre olmuştur. Hangi şûhun dağılmış saçlarını sever? Bilmiyorum.

Su başı dönmüş halde gezer; başında bir hevesi olmalı. Sanırım bir gül yanaklının salınan selvi boyunu sever.

Kim bir sarhoş sâkînin gülen lâl dudağını severse, sonunda rezil rüsvâ olur, mey gibi ellerin ağzına düşer.

Fuzûlî! Kuruntulara kapılıp da aşkı terk etme. Ne olacak sanki? Diyecekleri söz "Belki bir kul sultânını seviyor" cümlesidir.

Gazel 83

Mefâilün Mefâilün Mefâilün Mefâilün

Sabâdan gül yüzünde sünbül-i pür pîçütâb oynar
Sanasan per açub gülşende bir müşgîn gurâb oynar

Hayâl-i ârızuñ cevân ider bu çeşm-i pürnemde
Niçük kim mevc itmiş suda aks-i âfitâb oynar

Ruñuñ görgec olur sûz-i derûn u dûd-i dil hâsıl
Bahâr eyyâmı sıçrar berk-i rahşende, sehâb oynar

İrağ olsun yaman gözden; ne hoş sââtdür ol sâât
Ki uşşâk ile ma'sûk eyleyüb nâz ü itâb, oynar

Riyâyî zâhid-i huşkuñ semâ'ından n'olur hâsıl
Hoş ol kim rind-i meyhâre içüb câm-ı şerâb oynar

Bu gamlar kim menüm vardır ba'îrûñ başına koysan
Çıkar kâfir cehennemden, güler, ehl-i azâb oynar

Kılır göz perdesin hûnâb-ı hasret çâk her dem kim
Ruñunda lezzet-i didâr zevkinden nikâb oynar

Fuzûlî reşkden ditrer dil-i pürhûnu uşşâkuñ
Bunâgûşunda yârûñ her zemân kim la'l-i nâb oynar

Gazel 84

Mef'ûlü Mefâilü Mefâilü Feûlün

Âh eyledüğüm serv-i hırâmânûñ içündür
Kan ağladüğüm gonce-yi handânûñ içündür

Sergeşteliğüm kâkül-i müşgînûñ ucundan
Âşüfteliğüm zülf-i perişânûñ içündür

Bîmâr tenüm nergis-i mestûñ eleminden
Hûnîn ciğerüm la'l-i dürefşânûñ içündür

Yakdum tenümi vasl günü şem' tek ammâ
Bil kim bu tedârük şeb-i hicrânûñ içündür

Kurtarmağa yağmâ-yı gamuñdan dil ü cânı
Sa'yüm nazar-ı nergis-i fettânûñ içündür

Cân vir gönül ol gamzeve kim munca zemânlar
Cân ile seni besledüğüm anuñ içündür

Vâ'iz bize dün dûzeñi vâsf itdi Fuzûlî
Ol vâsf senüñ Külbe-yi Ahzânûñ içündür

Gazel 83

Sabâ rüzgârından dolayı gül yüzünde kıvrım kıvrım sümbül saçların oynasır.
Sanki gül bahçesinde bir kara karga kanatlarını açıp oynasır.

Bu nemli gözlerimde yanaklarının hayâli dolaşır. Sanki dalgalanmış suda güneşin akisleri oynasır.

Yüzünü görünce içim yanar, gönlümden duman çıkar. Nitekim bahar günlerinde parlak şimşekler çakar, bulutlar oynasır.

Kötü gözlerden uzak olsun; ne hoştur o anlar! Mâşuk âşıklarına naz eder, çıkışır; birlikte oynasırlar.

İkiyüzlü kuru zâhidin sema etmesinden ne hâsıl olabilir? Oysa mey düşkününü rindin şarap dolu kadehi içip oynaması ne hoştur!

Bendeki şu gamları devenin başına koysan, kâfir cehennemden çıkar, azâp çekenler oynar.

Hasretle akan kanlı gözyaşları her an göz perdesini yırtar. Yüzünün tadına varma zevkiyle yanağındaki örtü oynar.

Fuzûlî! Yârin kulak memesindeki saf lâl küpe hareket ettikçe âşıkların kanlı gönülleri kıskançlıktan titrer.

Gazel 84

Salınan selvi boyun yüzünden âh çekiyorum. Gülen gonca ağzın için kan ağlıyorum.

Misk sürülmüş kâküllerin yüzünden başım dönüyor. Dağılmış zülüflerin yüzünden dağıttım kendimi.

Mest bakışlı nergis gözlerinin verdiği elem yüzünden vücûdum hastadır. İnciler saçan lâl dudakların yüzünden ciğerim kan ağlıyor.

Vuslat günü bedenimi mum gibi yaktım, ama bu hazırlığın senden ayrı kalacağım gece için yapıldığını birmelisin.

Gönlümü, canımı gamının yağmalamasından kurtarmak için çalışıyorum. Çünkü senin fettan nergis gözlerinin yağmasına engel olmak için çabalıyorum.

Gönlüm! O yan bakışa canını ver. Çünkü bunca zamandır seni bunun için can ile besliyorum.

Fuzûlî! Vâiz dün bize Cehennemi anlattı.
Aslında anlattıkları senin Hüzünler Kulüben içinmiş!

Gazel 85

Fâilâtün Fâilâtün Fâilâtün Fâilün

Kansı gülşen gülbünü serv-i hırâmânuñca var?
Kansı gülbün üzre gonce la'l-i handânuñca var?

Kansı gülzâr içre bir gül açılır hüsnün kimi?
Kansı gül bergi leb-i la'l-i dürefşânuñca var?

Kansı bâğuñ var bir naḥli kadün tek bârver?
Kansı naḥlün hâsılı sib-i zenehdânuñca var?

Kansı hûnîn sen kimi cellâda olmuşdur esîr?
Kansı cellâduñ kılıcı nevk-i müjgânuñca var?

Kansı bezm olmuş münevver bir kadün tek şem'den?
Kansı şem'ün şu'lesi ruḥsâr-ı tâbânuñca var?

Kansı yirde tapılır nisbet saña bir genc-i hüsn?
Kansı gencün ejderi zülf-i perîşânuñca var?

Kansı gülşen bülbülü söyler Fuzûlî sen kimi?
Kansı bülbül nâlesi feryâd ü efgânuñca var?

Gazel 86

Fâilâtün Fâilâtün Fâilâtün Fâilün

Gûşe-yi ebrûlaruñda çeşm-i câdûlar mıdur?
Yohsa girmiş yaya tîrendâz hindûlar mıdur?

İkd-i şebnemdür gül-i ter üzre yâḥud her taraf
Katre katre inmiş ol ruḥsâr üze sular mıdur?

İki ejderdür ki bir genc üste baş koymuş yatar
Yâ müselsel ârızuñ devrinde gîsûlar mıdur?

Eşk-i çeşmümdür ser-i zülfün ḥayâliyle müdâm
Yâ düzülmüş rişte-yi müşgîne lü'lûlar mıdur?

Sen misen ancak Fuzûlî böyle ḥûblar mâilî?
Yohsa ışk ehli kamu sen tek belâcûlar mıdur?

Gazel 85

İlhangül gül bahçesindeki gül fidanı senin salınan selvi boyun gibidir? İlhangül fidanının goncası senin gülün lâl dudakların gibidir?

İlhangül gül bahçesinde senin güzelliğin gibi bir gül açılır? İlhangül gül yaprağı inciler saçan lâl dudakların gibidir?

İlhangül bahçenin senin boyun gibi verimli bir fidanı var? İlhangül fidanın mahsulü senin çene çukurun gibidir?

İlhangül kanlı kâtil senin gibi cellâdın esiri olmuştur? İlhangül cellâdın senin kirpik uçların gibi kılıcı var?

İlhangül meclis senin boyun gibi bir mumdan aydınlanmıştır? İlhangül mumun parlak yüzün gibi şûlesi var?

Nerede sana benzeyen bir güzellik hazînesi bulunur? İlhangül hazînenin senin dağınık saçların gibi ejderhâsı var?

Fuzûlî! İlhangül gül bahçesinin bülbülü senin gibi söyler? İlhangül bülbül senin feryat ve figânına sâhip?

Gazel 86

Kaşlarının köşesinde duranlar büyücü gözler midir? Yoksa yay çekmiş okçu Hindûlar mıdır?

Görünenler tâze gül üstündeki çiğ dizisi midir yoksa o yanağın her tarafında damla damla belirmiş sular mıdır?

Görünenler, bir hazînenin üstüne başını koymuş, yatan iki ejderhâ mıdır? Yoksa yanağının devrinde kendini gösteren zincir biçimli saçlar mıdır?

Görünenler zülûflerinin ucunun hayâliyle sürekli akan gözyaşlarını mıdır yoksa mis kokulu ipe dizilmiş inciler midir?

Fuzûlî! Böyle güzellere meyleden sadece sen misin yoksa bütün âşıklar senin gibi belâ mı arar?

Gazel 87

Mefâîlün Mefâîlün Mefâîlün Mefâîlün

Müjem serçeşmeler menzil dutan âşüfte Mecnûn'dur
Anuñcün beste-yi zencîr-i seyl-i eşk-i gülğündur

Sevâd-ı nokta-yı girdâba benzer merdüm-i çeşmüm
Ki dâ'im garka-yı girdâb-ı eşk-i çeşm-i pürhündur

Hamîde kâmetüm kim dâğ-ı dilden kana gark olmuş
İçinde noktası gûyâ ki kan altındaki nûndur

İşit derd-i dilüm, efsâne-yi Mecnûn'a meyl itme
Kim ol efsânededen hem añlanan mütlak bu mazmûndur

Ferahbağş-ı dil-i ma'sûk olur şerh-i gam-ı âşık
Sürûd-i bezm-i Şîrîn, nâle-yi Ferhâd-ı mahzûndur

Kemend-i çîn-i zülfün vehmi gitmez zâr gönlümden
Maña ol rişteyi ejder kılan bilmen ne efsûndur?

Fuzûlî virmedi ta'n oğları göz yaşına teskîn
Öñün bend itmek olmaz hâr ü hâşâk ile; Ceyhündur

Gazel 88

Mefâîlün Mefâîlün Mefâîlün Mefâîlün

Gubâr-ı secde-yi râhuñ hat-ı levh-i cebînümdür
Sücûd-i dergehün sermâye-yi dünyâ vü dînümdür

Eğer azm-i reh itsem, şevk-i vasluñ hâdî-yi râhum
Ve ğer ârâm hem dutsam, hayâlün hemnişinimdür

Hevâ-yı ravza-yı kûyuñ behâr-ı gülşen-i cânım
Nihâl-i kâmetün servüm, izâruñ yasemînümdür

Yakînümdür ki maksûdum olur hâsıl saña yetsem
Bihamdillâh maña senden yaña rehber yakînümdür

Talebkâr-i visâlem; müjde-yi vasluñ dirîğ itme
Kim ol müjde ferâhbağş-ı dil-i endûhgînümdür

Götürdü zevk-i vasluñ hâtırumdan ravza pervâsın
Sözün kevser; münevver meclisün Huld-i Berînümdür

Gazel 87

Kirpiklerim pınarbaşlarını yurt tutan perîşân Mecnûn'dur. Bu yüzden gül renkli gözyaşı sellerinin zinciriyle bağlanmıştır.

Gözbebeklerim girdabın ortasındaki kara noktaya benzer. Sürekli olarak kanlı gözyaşlarımın girdabına batmıştır.

Gönlümdeki dağlar yüzünden kana batmış iki büklüm boyum, içinde noktasıyla “kan” kelimesindeki “nûn” harfini andırır.

Gönül derdimi dinle; Mecnûn'un efsânesiyle fazla ilgilenme. Zaten o efsâneden anlaşılan şey de gönül derdindir.

Âşğın gamını açıklaması mâşuğun gönlüne ferahlık verir. Şirin'in meclisinde okunan şarkılar da hüznü Ferhâd'ın iniltileridir.

Zülûf kıvrımlarının kemendini inleyen gönlüm sürekli olarak düşünür. Gözümde o zinciri ejdere dönüştüren şey hangi efsûndur? Bilmiyorum.

Fuzûlî! Kınanma okları gözyaşı akışını durdurmadı. Çerçöp ile gözyaşı seline bend çekmek mümkün değil; çünkü Ceyhûn olmuştur.

Gazel 88

Geçtiğim yolda secde edip başımı koyduğum toprak benim alın levhamdaki yazıdır. Senin eşiğinde secdeye kapanmak dünyamın, dînîmin sermâyesidir.

Yola çıkmaya kalksam, sana kavuşma şevki bana yol gösterir. Oturacak olsam, hayâlin de benimle birlikte oturur.

Evinin bahçesinin havası, canımın gül bahçesindeki bahardır. Fidan boyun bu bahçedeki selvim, yanakların da yâseminimdir.

Sana kavuşacak olsam, amacıma ulaşacağım. Bunu iyi biliyorum. Hamdolsun; beni sana kavuşturacak rehber ise kesin bilgidir.

Sana kavuşmak istiyorum. Vuslat müjdesini benden esirgeme. Çünkü o müjde kederli gönlüme ferahlık verir.

Sana kavuşma zevkiyle Cennet bahçesini unuttum. Senin sözün benim için Kevser Suyu, aydınlık meclisin ise Yüksek Cennetimdir.

Maña yüz gösterür her lâhza yüz miñ şâhid-i devlet
Çü mir'ât-ı ruhuñ manzûr-i çeşm-i pâkbînümdür

Serîr-i saltanat zevkinden efzûndur maña ol söz
Ki lûtf ileñ dimişsen bir gulâm-ı kemterînümdür

Berî oldum Fuzûlî gayrdan ol dilrübâ ancak
Enîsüm, mûnisüm, yârüm, nigârüm, nâzenînümdür

Gazel 89

Mefâîlün Mefâîlün Mefâîlün Mefâîlün

Dimiş her gonceye âşıklıgum râzın sabâ dirler
İl ağzın dutmak olmaz, korharam, ey gül saña dirler

Esîr-i derd-i ışk u mest-i câm-ı hüsn çoğ ammâ
Biziz meşhûr olan; Leylî saña, Mecnûn maña dirler

Senûñ mihr ü vefâ gösterdüğüñ ağyâra çoğ gördüm
Galatdur kim seni bîmihr oğurlar, bîvefâ dirler

Saña dirler büt-i Çîn, zülfüne zünnâr söylerler
Zihî îmânı yoğlar küfr söylerler, hatâ dirler

Maña dirlerdi il kim bir melekdür sevdüğüñ hâlâ
Görenler men fakîri, gökden inmiş bir belâ dirler

Marîz-i ışk ıkd-i zülfün eyler ârizû zîrâ
Mu'âlicler bu mühlik derde müşkildür devâ dirler

Fuzûlî âşık anlar ki dirler terk-i ışk eyle
Dimezler mi hatâ "Tağyîr kıl hükm-i kazâ" dirler

Bana her an yüz bin devlet güzeli yüzünü gösterir. Çünkü iyi niyetle bakan gözlerimin baktığı şey, senin aynaya benzeyen yüzündür.

Lûtfedip benim için “En değersiz kulumdur” demişsin. Bu söz bana saltanât tahtından fazla zevk verir.

Fuzûlî! Başkalarından uzaklaştın. Sadece o gönül çeken dilber benim can dostum, ünsiyet ettiğim yârim, sevdiğim, nârin sevgilimdir.

Gazel 89

Sabâ rüzgârının her goncaya âşıklığının sırrını açıkladığı söyleniyor. Elin ağzını kapatmak mümkün değil. Gülüm! Korkarım, sana da söylerler.

Aşk derdinin esiri, güzellik kadehiyle sarhoş olan çoktur ama meşhur olan biziz. Sana Leylâ, bana Mecnûn derler.

Senin başkalarına sevgini gösterdiğini, vefalı kaldığını çok gördüm. Senin sevgisiz, vefasız olduğunu söylüyorlar; yanıştır bu söz.

Sana Çin putu, zülûflerine de zünnâr diyorlar. Bak şu îmânsızlara! Bunlar kâfirce sözler söylüyor, hatâ ediyorlar.

Elâlem bana “Senin sevdiğin bir melektir” derdi. Ama şimdi ben fakîri görenler hakkımda “Gökten inmiş bir belâdır” derler.

Aşk hastası olan kişi zülûflerinin boğumunu arzu eder. Tabipler bu ölümcül derdin dermânının zor olduğunu söyler.

Fuzûlî! Âşığa “Aşkı terk et” diyenler, “Kaderin hükmünü değiştir” demeye getirerek yanlış söylemiyorlar mı?

Gazel 90

Fâilâtün Fâilâtün Fâilâtün Fâilün

Hüsnüñ oldukça füzûn ışk ehli artuk zâr olur
Hüsn ne mikdâr olursa, ışk ol mikdâr olur

Cennet için men' iden âşıkları didârdan
Bilmemiş kim cenneti âşıklarun didâr olur

Zâhid-i bîhod ne bilsün zevkini ışk ehlinün
Bir aceb meydür mahabbet kim içen huşyâr olur

İşk derdinden olur âşık mizâcı müstakîm
Âşkuñ derdine dermân itseler, bîmâr olur

İşk sevdâsına sarf eyler Fuzûlî ömrünü
Bilmezem, bu hâb-ı gafletden kaçan bîdâr olur

Gazel 91

Mef'ûlü Mefâilü Mefâilü Feülün

Ey gül! Ne aceb; silsile-yi müşg-i terün var
Vey serv! Ne hoş; cân alıcı işvelerün var

Acıtdı meni acı sözün, tünd nigâhuñ
Ey naḥl-i melâhat! Ne belâ, telḥ berün var

Peykânlarun ile doludur çeşm-i pürâbum
Ey bahr! Sanursen senün ancak güherün var?

Ol sengdile nâle-yi zâruñ eser itmiş
Ey dil! Saña bu zevk yeter tâ eserün var

İşk içre, gönül, dime ki men bîhodem ancak
Ey yâr özüñden senün ancak ḥaberün var

Çoḥ baḥdıḡuña gamze ilen bağrın ezersen
Her kime ki baḥmazsen, anuñla nazarun var

İşk ehline ol mâh Fuzûlî nazar itmiş
Sen hem özüñü göster eğer bir hünerün var

Gazel 90

Güzelliğın ne kadar fazla olursa, âşıkaların da o kadar inler. Güzellik ne kadar olursa, aşk da o kadar olur.

Cennet uğruna âşıkları sevgiliyle görüşmekten alıkoyan kişi âşıkların cennetinin sevgilinin yüzü olduğunu bilememiş.

Kendinde olmayan zâhid, âşıkların aldığı zevki ne bilsin? Sevgi öyle acayip bir şaraptır ki bu şarabı içen ayılır.

Aşk derdi sayesinde âşığın mizacı sağlıklı kalır. Âşığın derdini tedâvî edecek olurlarsa, âşık hastalanır.

Fuzûlî ömrünü aşk sevdâsıyla tüketiyor. Bu gaflet uykusundan ne zaman uyanır, bilmiyorum.

Gazel 91

Gülüm! Tâze miskten zincir gibi saçın var. Şaşılmaz buna. Selvi boylum! Can alıcı işvelerin var; ne hoş!

Acı sözlerin, sert bakışların canımı acıttı. Güzellik fidanı! Ne belâ, ne acı meyven var!

Yaşlı gözlerim bakış oklarının temreniyle dolu. Hey deniz! Sadece senin incilerin var sanma.

Perişân iniltilerin o taş yürekliye tesir etmiş. Gönlüm! Böyle etkilediğın sürece bu zevk sana yeter.

Gönlüm! “Aşkta kendinden geçen kişi sadece benim” deme. Dostum; senin sadece kendinden haberin var.

Çok baktığın kişilerin bağrını bakışlarınla ezersin. Kime bakmazsan, ona ilgi duyuyorsun demektir.

Fuzûlî! O ay yüzlü, âşıklarına bakmış, iltifat etmiş. Bir hünerin varsa, sen de kendini göster.

Gazel 92

Mef'ûlû Fâilâtü Mefâilü Fâilün

Tökdükçe kanımı oĖuñ, ol âsitân içër
Bir yerdeyem esîr ki toprağı kan içër

Ehl-i zemâne kanına çoğ teşnedür zemîn
Kanın kimüñ tökerse felek, ol revân içër

Mey içmedin açılmaz imiş bâb-ı mağfîret
Sevgendler bu bâbda pîr-i mugân içër

Ukbâda Kevser istemesün rind-i meykede
Dünyâda bes değül mi mey-i ergavân içër?

Gamzeñ görünmeyüb göze, kanlar içër müdâm
Zâhid kimi ki bâdeni ilden nihân içër

Meyden egerçi tevbe virür il Fuzûlî'ye
Ey serv! Sen kadeh sunar olsañ, revân içër

Gazel 93

Mefâilün Mefâilün Mefâilün Mefâilün

Girüb meyĖâneye muğ meşrebiyle kim ki Ėû eyler
Olub mü'min behişte kâfirem ger ârizû eyler

Meğer divânedür sevdâ-yı ebrûsiyle zâhid kim
Bağhub mihrâba dâ'im öz özüyle güftügû eyler

Demâdem katre katre kan yaşumdur kim çığar gözden
Veyâ peykânlaruñ kim âteş-i dil anı su eyler?

Reh-i işkuñda olman tengdil sevdâ hücûmundan
Tarık-i saltanat her kim durar, gavgâya Ėû eyler

Didüm kimdür perîşân eyleyen âşıklar ahvâlin
Sabâ gösterdi târ-ı sünbül-i zülfin ki bû eyler

Fuzûlî zülfüne bağlandı ammâ eyle inceldi
Ki gûyâ za'f anı hem zülfüne bir târ-ı mü eyler

Gazel 92

Bakış okların kanımı döktükçe, kapının eşiği kanımı içer. Öyle bir yerde
esirim ki o yerin toprağı kan içer.

Toprak günümüzde yaşayanların kanına çok susamıştır. Felek kimin kanını
dökerse, toprak hemen içer.

Bağışlanma kapısı mey içmeden açılmazmış. Meyhâneci bu konuda çok
and içer.

Meyhânedeki rind âhirette Kevser suyunu istemesin. Dünyada erguvan
renkli mey içmesi yeterli değil mi?

Bakışların göze görünmeden sürekli kan içer. Tıpkı zâhid gibi
başkalarından gizlice içer.

Elâlem Fuzûlî'yi meye tövbe ettirmeye çalışır. Selvi boylum! Sen kadeh
sunarsan hemen içer.

Gazel 93

Kim meyhâneye girip muğların meşrebine alışırsa, mümin olur. Böyle bir
mümin Cenneti arzu ederse, kâfirim!

Zâhid onun kaşının sevdâsıyla divâne olmuş galiba.
Çünkü sürekli mihrâba bakar, kendi kendine konuşur.

Gözümden sürekli olarak damla damla çıkan kanlı gözyaşım mı
yoksa gönül ateşimin erittiği temrenlerin midir?

Aşkınin yolunda sevdâ hüçüm edince canım sıkılmaz.
Kim saltanât yoluna girerse, kavgaya alışır.

“Âşıkların hâlini böyle perîşân eden kimdir?” diye sordum. Sabâ, onun
zülûflerinin sümbülü andıran telini göstererek “Bu eder” dedi.

Fuzûlî senin zülfüne bağlandı, ama o kadar inceldi ki zayıflığından sanki
zülfünün bir teli gibi oldu.

Gazel 94

Mefâilün Mefâilün Mefâilün Mefâilün

Saçuñ endîşesi tahrîk-i zencîr-i cünûnumdur
Cünûnum def'ine zikr-i leb-i la'lüñ füsûnumdur

Diyâr-ı derd sergerdâniyem her kim meni ister
Delîl-i râh katre katre eşk-i lâlegûnumdur

Felekte berk-i âhumdan serâser yandı kevkebler
Kalan odlara yanmış·kevbek-i baht-ı zebûnumdur

Gelen nâveklerüñ bir bir yaħub koymaz bulam zevkin
Meni hirmân oduna yandıran sûz-i derûnumdur

Ser-i kûyuñda göñlüm berk-i âhın sanma bîhûde
Karangu gece azm-i kûyuñ itsem rehnümûnumdur

Lebi şîrinlerüñ şevkiyle Ferhâd'ı menem asrıñ
Yanumda cem' olan seng-i melâmet Bîsütûnumdur

Fuzûlî hâlî olmak câm-ı ayşum sâf sahbâdan
Nişân-ı baht-ı nâfercâm u ikbâl-i nigûnumdur

Gazel 95

Fâilâtün Fâilâtün Fâilâtün Fâilün

Mende Mecnûn'dan füzûn âşıklıĝ isti'dâdı var
Âşık-ı sâdık menem; Mecnûn'ıñ ancak adı var

Nola kan tökmekte mâhir olsa çeşmüm merdümü
Nutfe-yi Kâbil'dürür; gamzeñ kimi üstâdı var

Kıl tefâħur kim senüñ hem var men tek âşıkıñ
Leyli'nüñ Mecnûn'ı, Şîrin'üñ eĝer Ferhâd'ı var

Ehl-i temkînem; meni beñzetme, ey gül, bülbüle
Derde yoĝ sabrı anuñ; her lâhza miñ feryâdı var

Eyle bedhâlem ki ahvâlüm görende şâd olur
Her kimüñ kim devr cevrenden dil-i nâşâdı var

Gezme ey göñlüm kuşu ĝafil fezâ-yı ışkda
Kim bu sahranıñ güzergâhında çoĝ sayyâdı var

Ey Fuzûlî! Işk men'in kılma nâsihden kabûl
Akl tedbîridür ol; sanma ki bir bünyâdı var

Gazel 94

Saçını düşünmek benim bağlandığım deli zincirini hareket ettirir. Lâl dudaklarını anmak divâneliği başımdan atmak için okuduğum efsündür.

Ben dert diyârında âvâre dolaşan biriyim. Beni görmek isteyenler için yere düşmüş lâle renkli gözyaşlarım yol rehberidir.

Ahımın çıkardığı şimşeklerden gökyüzündeki bütün yıldızlar yandı. Geri kalan yıldız ise, ateşlerde yanmış, düşük bahtımın yıldızıdır.

İçimdeki yangın, senden gelen bakış oklarını bir bir yakar; okların tadını çıkarmama izin vermez. Bu yüzden beni mahrûmluk ateşiyle yakar.

Senin sokağında iken gönlümden gelen âh şimşeklerini boşuna sanma. Karanlık gecelerde sokağına gidecek olsam, bana yol gösterir.

Şirin dudaklılara olan şevkim dolayısıyla asrın Ferhâd'ı benim. Yanımda biriken kınanma taşları ise benim Bisütûnumdur.

Fuzûlî! Yaşayış kadehimde saf şarabın bulunmaması uygun olmayan bahtımın, ters dönmüş ikbâlîmin belirtisidir.

Gazel 95

Bende Mecnûn'dan daha fazla âşıklık yeteneği var. Doğru, gerçek âşık benim. Mecnûn'un ancak şöhreti var.

Gözbebeklerim kanlı yaşlar dökmekte mahâretliyse, buna şaşılmaz. Çünkü Kabil'in soyundan geliyor. Senin yan bakışların gibi ustası var.

Benim gibi bir âşığın olduğu için övün. Nitekim Leylâ'nın Mecnûn'u, Şirin'in de Ferhâd'ı var.

Gönlüm, ben temkinli biriyim. Beni bülbüle benzetme. Onun dert çekecek sabrı yok, her an bin feryâdı var.

Hâlim o kadar kötü ki kimin zamânenin cevri yüzünden mutsuz bir gönlü varsa, benim hallerimi görünce mutsuzluğunu unuttur, mutlu olur.

Gönlümün kuşu! Aşk fezâsında gaflet içinde gezme. Çünkü bu sahrâda çok avcı var.

Fuzûlî! Öğütçünün senin âşık olmanı engellemesini kabûl etme. O, akıl tedbirine göre davranıyor; engellemesinin bir aslı olduğunu sanma.

Gazel 96

Mefâilün Mefâilün Mefâilün Mefâilün

Mukavves kaşların kim vesme birle reng dutmuşlar
Kılıçlardır ki kanlar tökmeginden jeng dutmuşlar

Kılub tağyîr-i sûret vesmeden yağmâ kılurlar dil
Harâmî kaşların resm ü reh-i nîreng dutmuşlar

Gönül mir'âtını eyler mükedder akl teklîfi
Hoş ol bibâkler kim terk-i nâm u neng dutmuşlar

Fenâ-yı ömrden gûyâ değüller gonce tek vâkîf
Olar kim özlerin dünyâ için dilteng dutmuşlar

Menem kim sengsâr-ı mihnetem bâzâr-ı ışk içre
Belâ dâğın kazan Ferhâd ile hemseng dutmuşlar

Lebûn devrinde zâhidler dutup meyhâneler küncin
Kılub tesbîh terkin târ-ı zülf-i çeng dutmuşlar

Seher bülbüller efgânı değül bihûde gülşende
Fuzûlî nâle-yi dilsûzuna âheng dutmuşlar

Gazel 97

Fâilâtün Fâilâtün Fâilâtün Fâilün

Âşiyân-ı murg-i dil zülf-i perîşânûndadır
Kanda olsam, ey perî, gönülüm senûn yanındadır

Aşk derdiyle hoşem, el çek ilâcumdan tabîb
Kılma dermân kim helâküm zehri dermânûndadır

Çekme dâmen nâz idüb üftâdelerden, vehm kıl
Göklere açılmasun eller ki dâmânûndadır

Gözlerüm yaşın görüb şûr, itme nefret kim bu hem
Ol nemekdendür ki la'l-i şekkerefşânûndadır

Mest-i hâb-ı nâz ol; cem' it dil-i sadpâremi
Kim anuñ her pâresi bir nevk-i müjgânûndadır

Bes ki hicrânûndadır hâsiyyet-i kat'-ı hayât
Ol hayât ehline hayrânem ki hicrânûndadır

Ey Fuzûlî şem'veş mutlak açılmaz yanmadın
Tâblar kim sünbülinden rişte-yi cânûndadır

Gazel 96

Rastık çekilince başka renge bürünen eğri kaşların aslında kan dökmekten pas tutmuş iki kılıçtır.

Rastık ile şekil değiştirerek gönül yağmalarlar. Harâmî kaşların hile hurda yolunu tutmuş.

Aklın teklifi gönül aynasını bulandırır. O korkusuzlar şöhreti, hayâyı terk etme yolunu ne hoş tutmuşlar!

Dünya uğruna gönül darlığı çekenler sanki gonca gibi ömrün fâniliğinden haberdar değil.

Aşk pazarı içinde mihnet taşına tutulan beni belâ dağını kazan Ferhâd'la bir tutmuşlar.

Dudaklarının devrinde zâhitler meyhâne köşesine yerleşmiş; tespih çekmeyi bırakarak çengin zülûf telini tutmuşlar.

Seher vakti bülbüllerin gül bahçesinde feryat etmesi boşuna değil. Fuzûlî gönül yakıcı iniltilerine dem tutmuşlar.

Gazel 97

Gönül kuşumun yuvası dağınık zülûflerinin arasındadır. Ey peri! Nerede olursam olayım, gönlüm senin yanındadır.

Doktor! Ben aşk derdiyle mutluyum; beni tedâvî etmeyi bırak. Beni tedâvî etme; çünkü senin tedâvîn beni öldürecek zehirdir.

Naz edip düşkün âşıklarından eteğini çekme; düşün bir kere. Eteğine sarılmış eller dua için göklere açılmasın!

Gözyaşlarımı tuzlu görüp nefret etme. Bu tuzun tadı, havası senin şeker saçan lâl dudaklarından gelir.

Naz uykusuyla sarhoş ol; yüz parçaya bölünmüş gönlümü topla. Çünkü gönlümün her parçası bir kirpiğinin ucundadır.

Senden ayrı kalmanın bir özelliği de hayattan kopmadır. Senden ayrı iken yaşayanlara hayrânım.

Fuzûlî! Sevgilinin sümbül saçının etkisi dolayısıyla fitile dönüşen can ipindeki bükümler mum gibi yanmadığın sürece kesinlikle açılmaz.

Gazel 98

Fâilâtün Feilâtün Feilâtün Feilün

Sâkîyâ, câm dut ol âşîka kim kayguludur
Kaygu çekmek ne içün? Câm ile âlem doludur

Telh güftârsız olmaz leb-i yâr ey âşık
Çoğ heves eyleme ol şerbete kim ağıludur

Dil-i pürhûnuma yağdurma belâ peykânın
Hazer it şişeye; nâgeh zarar eyler; doludur

Koyalum başı kamu hum-i bâde ayağına
Dutmamak olmaz anuñ hürmetini; bir uludur

Gönlümüñ zaḥmına peykânunuñ kıldum merhem
Genc-i gamdur; nola ger beyle demür kapuludur

Munca kim kûhsıfat başuma daşlar urulur
Dide-yi baḥtum uyanmaz; ne yaman uyḥuludur!

Nergisün fikri Fuzûlî göz ü gönlümde gezer
Dutar âhu vatan ol yirde ki otlu suludur

Gazel 99

Mefâilün Mefâilün Mefâilün Mefâilün

Sülûk-i fakr etvârum; mezâk-ı ışk hâlümdür
Tecerrüd âlemi seyrinde âlem pâymâlümdür

Ḥayâlümde budur kim bulmuşam âlemde bir ḥilkat
Ne âlem, hansı ḥilkat, sanduğum bâtil ḥayâlümdür

Cünûn feyziyle âzâd olmuşam kayd-ı âlâyıktan
Kemâl-i fazl terk-i rütbe-yi fazl u kemâlümdür

Menem şem'-i visâle yanduran pervâneveş vârin
Fenâ-yı mutlakum cânân ile bezm-i visâlümdür

Tabîbâ! Kılmışam teşḥîs; derd-i ıskdur derdüm
Alâmet âh-ı serd u rûy-i zerd ü eşk-i âlümdür

Hevâdan mevce gelmiş bahr-i derdem şâhid-i hâlüm
Dil-i pürıztırâb u nâle-yi bî- i'tidâlümdür

Fuzûlî! Âlem-i fakr ü fenâda mün'im-i vaktem
Diyâr-ı meskenet nakd ü kanâ'at mülk ü mâlümdür

Gazel 98

Sâkı! Kaygılı olan âşığa kadeh sun. Kaygılanmak da ne için? Âlem kadeh dolu.

Âşık! Sevgilinin dudağından acı sözler de çıkar. Zehirli olan o şerbete çok heves etme.

Kanlı gönlüme belâ oklarının temrenlerini yağdırma. Gönül şişesine dikkat et; yoksa ansızın zarar verir; çünkü doludur.

Hepimiz başımızı şarap küpünün dibine koyalım, âdetâ ayağına kapanalım. Ona saygısızlık etmek doğru değil, çünkü uludur.

Bakış oklarının temrenini gönlümdeki yaraya merhem yaptım. Gönüm gam hazinesi olduğuna göre böyle demir kapılı olmasına şaşılmaz.

Başıma dağ büyüklüğünde taşlar vurulur ama bahtımın gözü yine de uyanmaz. Ne derin uykusu vardır!

Fuzûlî! Nergis gözlerin düşüncesi hem gözümde hem gönlümde gezer. Nitekim ceylan da otlu, sulak olan yeri yurt tutar.

Gazel 99

Benim tavrım fakr denilen dervişlik yolunda ilerlemektir. Hâlim ise aşktan zevk almaktan ibarettir. Dünya ile ilgili her şeyden soyutlanarak daldığım âlemde gezinirken bu âlem ayaklarımın altında kalır.

Şu âlemde yaratılmış bir varlık olduğumu hayâl eder dururum. Ne âlemi? Ne yaratılışı? Benim sandıklarım, saçma sapan hayâllerden ibarettir.

Divâneliğimin bana verdiği feyiz sayesinde dünya ile ilgili her türlü bağdan kurtuldum. Erdem ve mükemmellik rütbesini bir tarafa bırakmak benim erdemdeki mükemmelliğimdir.

Tüm varlığını pervâne gibi vuslat mumunda yakan biri varsa, o benim. Cânân ile vuslat meclisine girdiğimde ben kesinlikle yok olurum.

Doktorcuğum; teşhisi koydum; derdim aşk derdidir. Bunun belirtileri soğuk âh çekişler, sararmış bir yüz, kanlı gözyaşıdır.

Havadan dolayı dalgalanmaya başlamış bir dert deniziyim. Bu hâlimin şahidi ızdıraplı gönlüm ile düzensiz iniltilerimdir.

Fuzûlî! Bu yoksulluk ve fânîlik âleminde zamanın zenginiyim. Dervişlik ülkesi benim nakdim, kanâat ülkesi ise malımdır.

Gazel 100

Mefâilün Mefâilün Mefâilün Mefâilün

Şifâ-yı vasl kadrin hecr ile bîmâr olandan sor
Zülâl-i şevk zevkin teşne-yi didâr olandan sor

Lebûn sırrın gelüb güftâra menden özgeden sorma
Bu pînân nükteni bir vâkîf-ı esrâr olandan sor

Gözü yaşluların hâlin ne bilsün merdüm-i gâfil
Kevâkib seyrini şeb tâ seher bîdâr olandan sor

Gamuñdan şem' tek yandım, sabâdan sorma ahvâlüm
Bu ahvâli menümle tâ seher bîdâr olandan sor

Habersiz olma fettân gözlerün cevrin çekenlerden
Habersiz mestler bîdâdını huşyâr olandan sor

Harâb-ı câm-ı ışkâm; nergis-i mestün bilür hâlüm
Harâbât ehlinün ahvâlini hammâr olandan sor

Mahabbet lezzetinden bîhaberdür zâhid-i gâfil
Fuzûlî! İşk zevkin zevk-i ıskı var olandan sor

Gazel 101

Mefâilün Mefâilün Mefâilün Mefâilün

Ham açıldukca zülfünden belâ vü mihnetüm artar
Bihamdillâh ki ömrüm uzanır, cem'iyyetüm artar

Dimeñ eksük meni tedric ile yâkût olan daşdan
Boyandukca ciğer kaniyle kadr ü kıymetüm artar

Dutagör göz yolun ey eşk kim temkînüm eksüldür
Bu sûrethânenün gördükce nakşın hayretüm artar

Marîz-i derd-i ışkâm, terk-i âlemdür murâdum kim
Bu nâhoş mülkde eğlendüğümce mihnetüm artar

Ne şerbetdür gamuñ kim içdüğümce eksilür sabrum
Ne sihr eyler ruhuñ kim bakduğumca rağbetüm artar

Büküldü kâmetüm hasret yükünden veh ki âlemd
Ümidüm eksilüb her lâhza yüz miñ hasretüm artar

Çoğ oldukca gam u derdüm reh-i ışk içre hoşhâlem
Fuzûlî şâd olub şükr itmeyem mi? Ni'metüm artar

Gazel 100

Vuslatın verdiği şifânın değerini ayrılık acısı ile hastalanana sor. Şevk zülâlinin verdiği zevki sevgilinin yüzünü görmeye susamış olana sor.

Konuşmaya başlayıp dudaklarının sırrını benden başkasına sorma. Bu gizli, ince husûsu sırlara vâkıf olan birine sor.

Gaflet içinde olanlar gözü yaşlıların hâlini nasıl bilsin? Yıldızları seyretmeyi sabaha kadar uyanık olana sor.

Üzüntünle mum gibi yandım; durumumu sabâya sorma. Bu durumu benimle birlikte sabaha kadar uyanık kalana sor.

Fettan gözlerinin cevriyi çekenlerden habersiz olma. Habersiz sarhoşların ettiği cevri ayık olanlara sor.

Aşk kadehiyle harap oldum; sarhoş nergis gözlerin hâlimi bilir. Meyhânede bulunanların hâlini meyhâneciye sor.

Gâfil zâhid muhabbet zevkinden habersizdir. Fuzûlî! Aşk zevkini, aşk zevki olana sor.

Gazel 101

Zülüflerinin büklümleri açıldıkça çektiğim belâ ve sıkıntı artar. Şükür Allâh'a; ömrüm uzar, huzûrum artar.

Benim zamanla yakuta dönüşen taştan eksik olduğumu söylemeyin. Ciğer kanına boyandıkça değerim artar benim.

Gözyaşlarım! Gözün yolunu kes çünkü temkinimi eksiltiyor. Bu sûretler dünyasının nakışlarını gördükçe hayretim artar.

Ben aşk derdi hastasıyım. İsteğim âlemi terk etmektir. Bu hoş olmayan diyârda kaldığım sürece sıkıntım artar.

Senin gamın nasıl bir şerbettir? Bu şerbeti içtikçe sabrım azalır. Yanakların nasıl bir sihir yapar? Çünkü baktıkça ona râğbetim artar.

Hasret yükü dolayısıyla belim büküldü. Eyvah! Bu âlemde her an umûdum eksilir, hasretim yüz bin kat artar.

Aşk yolunda gam ile derdim çok oldukça mutlu olurum. Fuzûlî! Şâd olup hâlîme şükretmeyeyim mi? Çünkü nîmetim artar.

Gazel 102

Mefâilün Mefâilün Mefâilün Mefâilün

Nola ger reşk-i ruhsârûnla bağı hûbların kandur
Daşı te'sîr ile la'l eyleyen hırşîd-i raşşândur

Müjeñ ger sengdiller gönlünü dilse, aceb olmaz
Añun tek âbnûs ok lâyıkı fûlâd peykândur

Perîveşler dil-i sahtına düşmüş mihr-i ruhsârûn
Senün aksün alan fûlâd gözgüler firâvândur

Dehânun dürcü kaydın kim çekerler hûrpeykerler
Periler tâatiyçün hâtem-i hükm-i Süleymândur

Senün yolunda hûblar sürseler, yüz nola emrûnle
Melek hayli sücûd-i Âdem itmek nass-ı Kur'ândur

Katı gönlüne bağı daşların düşmüş gam-ı ışkuñ
Bir oddur ışk-ı dilsûzuñ ki daşlar içre pinhândur

Gezer kûyunda her yan çoğ girîbânçâk gülruhlar
Bu reng ile Fuzûlî ol ser-i kûy bir gülistândur

Gazel 103

Mef'ûlû Fâilâtü Mefâilü Fâilün

Sabrum alub felek maña yüz miñ belâ virür
Az olsa bir metâ', aña il çoğ behâ virür

Düşdüm belâ-yı ışka hıredmend-i asr iken
İl şimdi menden alduğı pendi maña virür

Sanmañ aceb rutab yirine virse la'l-i ter
Bir nahl kim yaşum aña neşvünemâ virür

Ûâk-i deründür ol ki dün ü gün sevâb için
Hem aya sürme hem güneşe tûtiyâ virür

Kılmaz kabûl sûret-i ikbâli munca kim
Âyîne-yi vücûduma cevruñ cilâ virür

Ney kimi cismüm oldu oñundan delük delük
Dem urduğunca yerlü yerinden sedâ virür

Her derdsizden umma Fuzûlî devâ-yı derd
Sabr eyle ol ki derd virübdür, devâ virür

Gazel 102

Yüzünü kıskandığı için güzellerin bağı kanıyorsa, buna şaşılmaz. Taşa tesir ederek onu lâl'a dönüştüren parlak Güneştir.

Kirpiklerin taş yürekliilerin gönlünü delse, buna şaşılmaz. Böyle bir abanoz oka yaraşan şey çelik temrendir.

Yüzünün güneşi peri gibi dilberlerin katı gönlüne aksetmiş. Senin aksini alan çelik aynalar çoktur.

Hûrî vücûtlular senin hazîneyi andıran ağzına bağılırlar. Bu ağız, perilerin itaat etmesi için âdetâ Süleymân hükmünün mührü gibidir.

Güzeller senin emrinle yolunda yüzlerini yere sürse, buna şaşılmaz. Melekler Kur'ân'ın hükmü ile Âdem'e secde etmiştir.

Aşkınin gamı taş yürekliilerin katı gönlüne düşmüş. Gönül yakıcı aşkın taşların içine saklanmış bir ateştir.

Birçok gül yanaklı yakalarını yırtarak senin sokağında orada burada gezinir. Fuzûlî bu renklerle sevgilinin sokağı gül bahçesine dönmüştür.

Gazel 103

Felek sabrımı benden alır, karşılığında yüz bin belâ verir. Bir mal az olduğunda başkaları ona yüksek fiyat verir.

Zamanın akıllısı sayılırken aşk belâsına düştüm. Elâlem benden dinlediği öğütü şimdi bana verir

Gözyaşımın beslediği bir hurma fidanı hurma yerine parlak lâl verirse, bunu tuhaf karşılamayın.

Gece gündüz sevâba girmek için hem Aya sürme hem Güneşe göz ilacı tutya veren şey senin kapının toprağıdır.

Ettiğin cevirler vücûd aynamı o kadar parlatır ki ikbâlin bana kazandıracaklarını kabûl etmez.

Senin oklarından dolayı bedenim ney gibi delik deşik oldu. Her nefes alış verişimde her yerinden ses verir.

Fuzûlî, her dertsizden derdine dermân umma. Sabret; derdi veren dermânını da verir.

Gazel 104

Mefâilün Mefâilün Mefâilün Mefâilün

Ezel kâtibleri uşşâk bahtın kare yazmışlar
Bu mazmûn ile hat ol safha-yı ruhsâre yazmışlar

Havâs-ı hâk-i pâyuñ şerhini tahkik idüb merdüm
Gubâr ilen beyâz-ı dide-yi hûnbâre yazmışlar

Gülistân-ı ser-i kûyuñ sıfâtın bâb bâb ey gül
Hat-ı reyhan ile cedvel çeküb gülzâre yazmışlar

İki satr eyleyüb ol iki meygûn la'ller vasfın
Görenler her birin bir çeşm-i gevhrebâre yazmışlar

Girüb büthâneye kılsan tekellüm, cân bulur şeksüz
Musavvirler ne sûret kim der ü divâre yazmışlar

Muharrirler yazanda her kime âlemde bir rûzî
Maña her gün dil-i sâdpâreden bir pâre yazmışlar

Etibbâ nüsha-yı dermân yazanda ehl-i emrâza
Perîveşler lebin em dib men-i bîmâre yazmışlar

Yazanda Vâmık u Ferhâd ü Mecnûn vasfın ehl-i derd
Fuzûlî adını gördüm, ser-i tûmâre yazmışlar

Gazel 105

Fâilâtün Feilâtün Feilâtün Feilâtün

Veh ne kâmet ne kıyâmet bu ne şâh-ı gül-i terdür
Ne belâdur nazar ehline, ne hoş medd-i nazardur

Göz yoludur ki gönül mülkine hûblar girer andan
Dutma ey eşk anı billâh ki aceb râhgüzerdür

Ne güher bulsa beğenmez biraður yazıya deryâ
Gâlibâ kim aña maksûd dişûñ kimi güherdür

İşk aybını bilübsen hüner ey zâhid-i gâfil
Hünerüñ aybdur ammâ didüğüñ ayb hünerdür

Sitemüñ gerçi yamandur, anı terk eyleme billâh
Ki tegâfûl sitemünden dahi elbette beterdür

Âhîr olmaz nice kim göz yaşı aḥarsa hemânâ
Ki demâdem aña imdâd kılan hûn-i ciğerdür

Serserî basma kadem ışk tarîkine Fuzûlî
İhtiyât eyle ki gâyetde hatarnâk seferdür

Gazel 104

Ezeldeki kader yazıcıları âşîğın bahtını kara yazmışlar. Âşîğın alnına bunun muhtevasını yazmışlar.

Gözbebekleri ayağını bastığın toprağın özelliklerini araştırmış, daha sonra bunu tozla, gubâr yazısıyla kan akıtan gözlerin beyazına yazmışlar.

Gülüm! Sokağındaki gül bahçesinin özelliklerini bölümler hâlinde ve etrafına cetveller çekerek reyhanî hat ile yazmışlar.

Şarap renkli dudaklarını görenler, bu lâl dudakların vasıflarını iki satır hâlinde inciler yağdıran gözlere yazmışlar.

Puthaneye girip konuşacak olsan, ressamların kapıya, duvara yaptığı resimler, hiç kuşku yok, canlanır.

Kader yazıcıları âlemde herkese bir nasîp yazarken benim için her gün yüz parça olmuş gönülden bir parça yazmışlar.

Doktorlar hastalara ilaç reçetesi yazarken ben hastaya “Her gün peri gibi dilberlerin dudaklarını em” diye ilaç yazmışlar.

Dert sâhipleri Vâmık'ın, Ferhâd'ın, Mecnûn'un özelliklerini yazarken –gözümle gördüm– Fuzûlî'nin adını listenin başına yazmışlar.

Gazel 105

Vay vay! Bu ne boy, ne kıyâmet koparış, ne tâze gül dalıdır! Bakanlar için ne belâdır! Ne hoş uzun uzun seyredistir!

Güzeller göz yolu ile gönül mülküne girer. Gözyaşım! Kapama göz yolunu. Vallâhi çok ilginç bir yoldur.

Deniz hangi inciye bulsa, beğenmez, karaya atar. Galiba onun maksâdı dişin gibi bir incidir.

Hey gâfil sofu! Aşkı ayıplamayı hüner sanıyorsun. Senin hünerin ayıptır, ama o dediğin ayıp hünerdir.

Gerçi zûlmün kötüdür ama Allâh aşkına zûlmü terk etme. Âşîğın tanımazdan gelmen zûlmünden de beter!

Gözyaşı ne kadar akarsa aksın, bitip tükenmez. Çünkü ciğer kanı her an ona yardım etmektedir.

Fuzûlî! Aşk yolunda adımını rastgele atma. İhtiyatlı ol. Çünkü son derece tehlikeli bir yolculuktur.

Gazel 106

Fâilâtün Fâilâtün Fâilâtün Fa'lün

Lâhza lâhza lebûn anub idicek efgânlar
Katre katre saçılır dîdelerümden kanlar

Katre katre dime kandur ki çıhar çeşmümden
Dembedem gönülüm oduyla eriyen peykânlar

Kaşlaruñ yayına meyl eyleyeli cân u gönül
Dün ü gün men bilürem kim ne çekerler anlar

Açma kâkül girihin başuñ içün görme revâ
Ki perîşân olalar bir nice sergerdânlar

Yel değer zülfüne yâ koymayub öz hâli ile
Gezdürürler anı elden ele her dem cânlar

Eyle uşşâka cefâlar ki vefâlar göresen
Sanma kim zâyî' olur eyledüğüñ ihsânlar

Sorma zühhâda Fuzûlî reh ü resmin ışkuñ
Ne bilürler revîş-i ehl-i hîred nâdânlar?

Gazel 107

Mefâilün Mefâilün Mefâilün Mefâilün

Hevâ-yı ışk başda, dilde nâr-ı firkat var
Belâ hâkinde ten pâmâl, gözde âb-ı hasret var

Nola bezm-i belâda sine-yi nâlânı çâk itsem
Derûn-i dilden ol yâre yine arz-ı mahabbet var

Meh-i nev sañma, dutmuş çerhi tîğ-i şu'le-yi âhum
Adû-yi bednihâda, ölmez isem, yine niyyet var

Lebûn yâdına cân virmiş deyü Ferhâd-ı dil cânâ
Yine efvâh-ı âlemde aceb Şîrîn hikâyet var

Gehî derd-i firâk-ı yâr gâhî ta'ne-yi ağyâr
Fuzûlî sanma bu mihnetserâda istirâhat var

Gazel 106

Her an dudaklarını anıp feryat edince gözlerimden damla damla kan saçılır.

Gözümden damla damla çıkan şeylerin kan olduğunu söyleme. Her an gönlümün ateşiyle eriyen ok temrenleridir.

Yay kaşlarına yöneldiğinden beri canım ile gönlümün gece gündüz ne çektiğini ben bilirim.

Başın için; kâküllerinin düğümünü çözme. Nice başı dönmüş âvârenin perîşân olmasını revâ görme.

Zülûflerini rüzgâr mı dağıtır ya da cânlar onları kendi hallerine bırakmayarak sürekli elden ele mi gezdirir? '

Vefa görmek için âşıklarına cefâ et. Yaptığın iyiliklerin boşa gideceğini sanma.

Fuzûlî! Aşkın yolunu yordamını sofulara sorma. Câhiller akıl sâhiplerinin yöntemini nereden bilecek?

Gazel 107

Başımda aşkının havası, gönlümde ayrılık ateşi var. Bedenim belâ toprağında ayaklar altında kalmış; gözlerimde hasret gözyaşı var.

Belâ meclisinde inleyen göğsümü yarsam, ne çıkar bundan? Gönlümde o yâre yine muhabbetimi sunuşum var.

Gökyüzünü yeni ayın kapladığını sanma; âh alevlerimden oluşan kılıçtır o. Ölmezsem yine kötü yaratılışlı düşmana hamle niyetim var.

Sevgilim! Gönül Ferhâd'ı dudaklarının anısına can vermiş diye halkın ağzında dolaşan şirin hikâyeler var.

Fuzûlî! Bazen yârdan ayrılık derdi bazen başkalarının kınaması derken, şu sıkıntı yurdunda rahatlık olduğunu sanma.

Gazel 108

Mefâîlün Mefâîlün Mefâîlün Mefâîlün

Yoluñda cân viren kimi derûnumda alâmet bar
Şehîd-i tiğ-i ışk olmağa göñlümde şehâdet bar

Beni gel öldürüp kurtar belâdan çünki ey hûnî
Ne sende merhamet, şefkat ne mende sabr ü tâkat bar

Töküldü gözlerüm yaşı, nazar kılmađuñ ey mehrû
Düşübdür ılduzum; düşkün sitâremde nuhûset bar

Efendüm pâdişâhumsen; kime varub idem şekvâ
Maña çoğ cevri ü zulm itdüñ, saña senden şikâyet bar

Gedâ-yı âlemi sultân ü sultânı gedâ eyler
Şerâb-ı ışk-ı dilberde Fuzûlî özge hâlet bar

Gazel 109

Mefâîlün Mefâîlün Mefâîlün Mefâîlün

Nevâ vü sâz ile mey·nûş idenler dilrübâlardur
Çeken derd ü belâ bezm-i gam içre bînevâlardur

Perişân itme kâkûl başuñ içün ey perîpeyker
Ki her bir kâkûlün târında yüz miñ mübtelâlardur

Gel ey zâhid eğer ehl-i yakîni görmek istersen
Özünden bigümân bigâne olmuş âşinâlardur

Geçüb dildâre yâr olmak dilerseñ müdde'âlardan
Seni yâründen ağyâr eyleyen bu müdde'âlardur

Cefâ vü cevri çoğ dilberlerüñ mihr ü vefâsı az
Fuzûlî çek elüni; n'itmek olur bîvefâlardur

Gazel 108

İçimde, yolunda can verenlerde görülen alâmetlerden var. Gönlümde aşk kılıcıyla şehit olmak için şehâdet var.

İ ley kanlı dilber! Gel beni öldür, belâdan kurtar. Çünkü ne sende merhamet, şefkat ne bende sabır ile tâkat var.

Ay yüzlüm! Gözyaşlarım döküldü de bakmadın. Yıldızım düştü; düşkün yıldızımda bir uğursuzluk var.

İfendim; pâdişâhımsın. Kime gidip şikâyet edeyim seni? Bana çok acı çektirdin, zülmettin. Sana senden dolayı şikâyet var.

Fuzûlî! Âlemdaki yoksulu sultân, sultânı yoksul eder. Dilberin aşk şarabında bir başkalık var.

Gazel 109

Sazla sözle mey içenler gönülçelenlerdir. Gam meclisinde dert ile belâ çekenler zavallı âşıklardır.

Peri vücûtlum! Başın için, kâküllerini dağıtma. Çünkü kâkülünün her bir telinde yüz bin müptelâ âşık vardır.

Zâhid! Gel; yakîn sâhiplerini görmek istersen, bunlar kuşkusuz kendilerine yabancı kalmış âşinâlarındır.

Hakkındaki iddiâlardan vazgeçip de sevgiliye yâr olmayı istersen, bil ki seni sevgiline karşı yabancılaştıran şey, bu iddiâlardır.

Cefâsı, cevri çok olan dilberlerin sevgisi, vefası az olur. Fuzûlî! Çek elini. Vefasızdır bunlar. Ne yapılabilir ki?

Gazel 110

Fâilâtün Feilâtün Feilâtün Feilün

Mihri gönlümde nihân olduğun ol mâh bilür
Kimse bilmez fukârâ sırrını, ol şâh bilür

Sormañız ol meh ile hâl-i dilüm Tañrı için
Bileli anı, özüm bilmezem, Allâh bilür

Gâh yüz lûtf kılur gâh tegâfûl gûyâ
Gâh bilmez bu giriftârlıgum gâh bilür

Cân fidâ eylemeği yâre hemîn men bilürem
Bu tarîki, dime, bir gâfil ü gümrâh bilür

Nazar-ı lûtf dirîğ itme Fuzûlî'den kim
Saña sıdk ile özün bende-yi dergâh bilür

Gazel 111

Fâilâtün Fâilâtün Fâilâtün Fâilün

Buldu kuyuñda devâ derd-i dil-i bîmârimuz
Sen ağasın, biz kuluz, kûyuñdadur tîmârimuz

Zâhidâ, gör sineçâki şu'lesin, bizden saşın
Bir ocağuz biz ki sûzandur der ü divârumuz

Nola ger olduysa fânî Kûhken; men bâkiyem
İşka bizdendür bekâ, yoğdur yoğ olmak varumuz

Gülşen-i gam naḥliyüz perverde âb-ı dîdeden
Dağlar berg; âh-ı âteşbârumuzdur bârumuz

Ehl-i terkiñ kuluyuz; oldur bize cândan azîz
Yûsuf ise ḥodfurûş; anuñla yoğ bâzârumuz

Eşkümüz girdâbı âlî; ömrümüz bünyâdı pest
Gör ne alçak dirlik ile çizginür pergârumuz

Ey Fuzûlî cevri-i yâr ü ta'ne-yi ağyârdan
Var yüz miñ gam. Bu hem bir gam ki yoğ gamḥârumuz

Gazel 110

O Ay yüzlü, sevgisinin gönlümde gizli olduğunu bilir. Fakîrlerin sırrını kimse bilmez; o şâh bilir.

Allâh aşkına, o Ay yüzlü ile olan hâlimi sormayın. Allâh bilir ya, onu tanıdığımdan beri kendimi bilmiyorum.

Bazen lûtfeder, bazen bilmezlenir. Sanki bu âşıklığımı bazen bilmez, bazen bilir gibi davranır.

Yâra can fedâ etmeyi sadece ben bilirim. Bu yolu bir gâfilin veya yolunu kaybetmiş birinin bildiğini bana söyleme.

Fuzûlî'den lûtufkâr bakışını esirgeme. Çünkü kendisini sana sâdık bir dergâh kulu bilir.

Gazel 111

Hasta gönlümüzün derdi senin yanında dermân buldu. Sen ağasın, biz kuluz. Senin yanında bize bakılır.

Hey zâhid! Göğsü yarılmış olanın alevlerini gör, bizden sakın. Kapısı, duvarı yanan bir ocağız biz.

Dağ delen Ferhâd fânî olup öldüyse, ne çıkar bundan? Ben kalıcıyım. Aşkın kalıcılığı bizden gelir; varlığımızın yok olması diye bir şey söz konusu değildir.

Gam gülşeninin gözyaşıyla sulanmış fidanıyız. Dağlı yaralar yaprağımız, ateş yağdıran âhlarımız meyvemizdir.

Dünyayı terk edenlerin kuluyuz. Bunları canımızdan aziz tutarız. Yûsuf kendini beğenmiş; kendini satmaya kalkıyor. Onunla alışverişimiz yok.

Gözyaşımızın girdabı yükseklerde oluşur; ömrümüzün temeli ise aşağıdadır. Hayat pergelimizin nasıl düşük bir yaşam dairesinde döndüğüne bak.

Fuzûlî! Yârin cefâları, başkalarının suçlamaları yüzünden yüz bin gamımız var. Bunca gama rağmen bir dert ortağımız yok.

Gazel 112

Fâilâtün Fâilâtün Fâilâtün Fâilün

Ham kad ile ağılaram ol turre-yi tarrârsız
Gerçi dirler: Çengden çıkmaz terennüm târsız

Sîne-yi çâkümden eksük itme tîr-i gamzeñi
Ey gül-i ra'nâ! Bilürsen kim gül olmaz hârsız

Sahlamazdum nâvekûn gözde, belâsın çekmesem
Beslemezdüm su virüb ol nağli olsa bârsız

Yol azarsen zulmet-i hayretde ey dil! Vâkıf ol
Zinhâr ol kûya varma âh-ı âteşbârsız

Girye-yi zâr ile hoşhâlem ki bahr-i ıskda
Eşksiz göz bir sadefdür lü'lü-yi şehvârsız

Câna âzâr-ı hadengün hoş gelür ey kaşı yay
Bir sıfârîş kıl ki bizden olmasun azârsız

Zühdden geçmez Fuzûlî; eylemez terk-i riyâ
Pend çoğ virdüm; işitmez; arsızdur arsız!

Gazel 113

Mefâilün Mefâilün Mefâilün Mefâilün

Tarîk-i fakr dutsam, tab' tâbî, nefs râm olmaz
Gınâ kılsam taleb, esbâb-ı cem'iyyet temâm olmaz

Dehânuñdan eser görmeyen; miyânuñdan nişân veh kim
Men-i nâkâma ömrümden müyesser hîç kâm olmaz

Mukîm-i kûy-i derd eyler meni âh-ı ciğersûzum
Bu âheng-i melâlefzâya bundan yiğ makâm olmaz

Mürîd-i sâkîyem kim lûtfu ehl-i derde dâ'imdür
Ne hâsıl ehl-i zühduñ şefkâtinden kim müdâm olmaz

Didüm :Uşşâka cevır itme. Didi ol hûblar şâhı
Siyâset olmayınca ışk mülkiñde nizâm olmaz

Lebünden katre katre kan içer gönlüm kerâhetsiz
Şekerden olıcak mey katresi, gûyâ harâm olmaz

Fuzûlî'ni melâmet eyleyen biderd bilmez mi
Ki bâzâr-ı cünûn rüsvâlarında neng ü nâm olmaz

Gazel 112

() yankesici kâküller yokken, belim bükük, ağlarım. Gerçi, teli olmayınca çengden terennüm çıkmazmış.

Bakış oklarını yarılmış göğsümden eksik etme. Alımlı gülüm! Bilirsin, gül dikensiz olmaz.

Belâsını çekmesem, bakış oklarının temrenini gözümde saklamazdım. Meyvesiz olsa, o fidanı su verip sulamazdım.

Gönlüm! Hayret karanlığında yolunu kaybedersin. Öğren işi. Ateş yağdıran âhların olmadan sakın o sokağa gitme!

Hüngür hüngür ağlamalarım dolayısıyla mutluyum. Çünkü aşk denizinde yaş dökmeyen bir göz, iri incisi olmayan istiridyeye benzer.

Yay kaşlım! Okunun acıtması canımın hoşuna gider. Bakış oklarını tembihle; sürekli canımızı acıtsın.

Fuzûlî sofuluktan vazgeçmiyor, ikiyezlülüğü terk etmiyor. Çok öğüt verdim, ama dinlediği yok. Arsız işte n'olacak!

Gazel 113

Dervişlik yoluna girsem, tabiatım uymaz, nefsim boyun eğmez. Zenginlik istesem, bunun sebepleri hazırlanamaz.

Vay vay! Ne ağzının ne belinin bir izini görebiliyorum. Mutsuzum ben; ömrümde hiçbir murâdım gerçekleşmez.

Çiğەر yakan âhlarım beni dert sokağında oturtur. Bıkkınlık getiren bu nağme için bundan iyi makâm olmaz.

Ben sâkı'nin mürîdiyim. Çünkü dert sâhiplerine sürekli olarak lûtfeder. Şarapları olmayan sofuların göstereceği şefkat ne işe yarar ki?

"Âşıklara cevretme" dedim. O güzeller şâhı dedi ki: Öldürme cezası olmayınca, aşk ülkesinde düzen olmaz.

Gönlüm hiç tiksınmeden dudaklarından damla damla kan içer. Denildiğine göre mey damlası şekerli olunca, harâm olmazmış.

Fuzûlî'yi kınayan dertsiz sevgili, divânelik pazarının rüsvâlarında ar hayâ denilen şeyin bulunmadığını bilmez mi?

Gazel 114

Fâilâtün Fâilâtün Fâilâtün Fâilün

Âlem oldu şâd senden; men esîr-i gam henûz
Âlem itdi terk-i gam; mende gam-ı âlem henûz

Cân bağışlardı lebûñ ızhâr-ı güftâr eyleyüb
Urmadın îsî leb-i cânbağışlığdan dem henûz

Secdegâh itmişdi ışk ehli kaşuñ mihrâbını
Kılmadın hayl-i melâ'ik secde-yi Âdem henûz

Câna derdüñ, cisme peykânun revân itmişdi hüküm
Cism ile cân irtibâtı olmadın muhkem henûz

Eşk sarf eyler felekden kâm hâsıl kılmağa
Bu güher kadrini bilmez dîde-yi pürnem henûz

Perde-yi çeşmüm makâm itmişdi bir tersâbeçe
Olmadın mehd-i Mesîhâ dâmen-i Meryem henûz

Ey Fuzûlî eyledi her derde dermân ol tabîb
Bir menüm zahmumdur ancak bulmayan merhem henûz

Gazel 115

Fâilâtün Fâilâtün Fâilâtün Fâilün

Gamze peykânın gözüñ men mübtelâdan sahlamaz
Sarf ider ehl-i nazar nakdin, gedâdan sahlamaz

Dil n'ider yanumda? Çün kılmaz meni gamdan halâs
Çekmen ol ta'vîz bârın kim belâdan sahlamaz

Câna cismüm ol hadeng-i gamzeden olmaz penâh
Hiç cevşen kimseni tîr-i kazâdan sahlamaz

İşkdan bir dem ten-i sûzanı dûr itmez felek
Veh nice fânûsdur! Şem'i hevâdan sahlamaz

Âlemi şeydâ kılur ger olsa hem gözden nihân
Her perîveş kim ser-i zülfün sabâdan sahlamaz

Eylerem bihod figân gördükce kûyuñ itlerin
Âşinâ derd-i nihânın âşinâdan sahlamaz

Bisebeb sanmañ Fuzûlî'niñ melâmet çekdüğün
Bîhaberdür; meşrebin ehl-i riyâdan sahlamaz

Gazel 114

Âlem seninle mutlu oldu ama ben hâlâ gam esiriyim. Herkes gamı terk etti; bütün âlemin gamı bende henüz.

Henüz İsâ can veren dudaklarından nefes vermeden önce dudakların konuşmaya başlayarak can verirdi.

Melekler topluluğu Âdem'e secde etmeden önce âşıklar kaşının mihrabını secdegâh edinmişti.

Beden ile can arasındaki bağ sağlamlaşmadan önce ilahî hüküm cana derdini, bedene bakış oklarının temrenlerini göndermişti.

İncinin değerini bilmeyen bu yaşlı gözler hâlâ felekten murâdını almak için gözyaşı tüketiyor.

Meryem'in eteği henüz İsâ'nın beşiği olmadan önce bir Hristiyan çocuğu göz perdemo kendine makâm edinmişti.

Fuzûlî! O doktor her derdin dermânını buldu, ama sadece benim yarama merhem bulunmadı.

Gazel 115

Gözlerin bakış oklarının temrenini ben yoksuldan esirgemez. Bakış ve inâyet sâhipleri ellerindeki nakdi harcar, yoksuldan esirgemez.

Gönül benim yanımda ne yapar, ne işe yarar ki? Çünkü beni gamdan kurtarmıyor. Beni belâdan esirgemeyen muskanın yükünü çekemem.

Bedenim o bakış oku karşısında canım için koruyucu kesilmez. Kader okuna karşı hiçbir zırh koruma görevini yapamaz.

Felek yanan bedenimi bir an olsun aşktan uzaklaştırmaz. Bu nasıl fânustur? Mumu rüzgârdan korumaz!

Zülüflerinin ucunu sabâ rüzgârından saklamayan peri gibi güzeller, göze görünmeseler de âlemi çılgına çevirirler.

Sokağındaki köpekleri gördükçe kendimde olmadan feryat ederim. Âşinâ olan kişi içindeki gizli derdi âşinâdan saklamaz.

Fuzûlî'nin bu kadar çok kınanmasını sebepsiz saymayın. Kendinden haberi yok; bu yüzden meşrebini ikiyüzlülerden saklamaz.

Gazel 116

Fâilâtün Fâilâtün Fâilâtün Fâilün

Râz-ı ıřkuñ sahlaram dilde nihân ey serv-i nâz
Gitse başum şem' tek, mümkün değül ifşâ-yı râz

Hûblar mihrâb-ı ebrûsuna meyl itmez fakih
Ölse kâfirdür. Müselmanlar! Aña kılmañ nemâz

Kimse ol bedhûya ızhâr idebilmez hâlümü
Ey sürûd-i nâle! Tañrı'yçün sen olgıl çâresâz

Kâlıbım görmüş tehî; tökmek diler bir tâze rûh
Berk-i âhum kim gelen peykânıña virmiş güdâz

Men hod öldüm; ey türâbımdan olan sâgar müdâm
Rindler bezmin gezüb bir bir yetür menden niyâz

Hûbsûretlerden, ey nâsih, meni men' itme kim
Pertev-i envâr-ı ğurşîd-i hakîkatdür mecâz

Ey Fuzûlî! Kalmışam hayretde. Bilmen n'eyleyem
Devr zâlim, baht nâfercâm, taleb çoğ, ömr az

Gazel 117

Mefâilün Mefâilün Mefâilün Mefâilün

Göñülde miñ gamum vardur ki pinhân eylemek olmaz
Bu hem bir gam ki il ta'nından efgân eylemek olmaz

Ne müşkil derd olursa, bulunur âlemde dermânı
Ne müşkil derd imiş ıřkuñ ki dermân eylemek olmaz!

Fenâ mülküne çoğ azm itme ey dil! Çekme zahmet kim
Bu tedbîr ile def'i- derd-i hicrân eylemek olmaz

Sahın göñlüm yıkarsen, pendden dem urma ey nâsih
Hevâ-yı nefis ile bir mülkü virân eylemek olmaz

Dehânuñ üzre la'lüñ istemiş dil; def'i müşkildür
Görünmez hiç cürmü. Yoğ yere kan eylemek olmaz

Du'âlar eylerem; menden yaña bir dem güzâr itmez
Ne çâre? Sihr ile servi ğırâmân eylemek olmaz

Fuzûlî âlem-i kayd içre sen dem urma ışkundan
Kemâl-i cehl ile da'vâ-yı irfân eylemek olmaz

Gazel 116

Nazlı selvi boylum! Aşkının sırrını gönlümde saklıyorum. Mum gibi başım kesilse de sırrı ifşâ etmem mümkün değil.

Fakîh, güzellerin kaşının mihrabına dönmüyor. Böyle ölürse, kâfir olacak. Müslümanlar! Onun cenâze namazını kılmayın.

Kimse o huysuza hâlimi anlatamaz. Terennümlü iniltilim! Allâh aşkına sen bu işin çâresine bak.

Ahlarımından çıkan şimşek, bakış oklarının temrenlerini eritmiş. Beden kalıbımı boş bulduğu için yeni bir rûh kalıbı dökmek istiyor.

Ben zaten ölmüşüm. Toprağımdan yapılan kadeh! Sürekli olarak rindlerin meclisini dolaşarak her birine dileklerimi ilet.

Öğütçü! Güzel yüzlülere karşı ilgi duymama engel olma. Çünkü mecâz dediğin, hakikat güneşinin nûrlarının parıltısıdır.

Fuzûlî! Hayretler içinde kaldım; ne yapacağımı bilmiyorum. Devir zâlim, bahtım uygun değil, talebim çok, ama ömrüm kısa.

Gazel 117

Gönlümde bin türlü gam var; gizlemek mümkün değil. Hem de öyle bir gam ki elâlemin kınaması yüzünden feryat etmek de doğru değil.

Âlemdede ne kadar müşkül dert varsa, dermânı bulunur. Ama senin aşkın ne müşkül dertmiş! Tedâvî edilmesi mümkün değil.

Gönlüm! Yokluk ülkesine gitmeye çok da niyetlenme. Boşuna zahmet çekme; çünkü bu yöntemle ayrılık derdinden kurtulmak mümkün değil.

Öğütçü! Sakın bana öğüt vermeye kalkma! Yoksa gönlümü yıkarsın. Nefis arzularıyla bir mülkü harap etmek doğru değil.

Gönlüm ağzının üstünde duran lâl dudakları istiyor. Ne kendisi görünüyor ne cürmü var. Yok yere kan dökmek doğru değil.

Dualar etsem de benim tarafıma geldiği yok. Çâre ne olabilir? Sihir yaparak bir selviyi saldırmak mümkün değil.

Fuzûlî! Bu bağıllık âleminde onun aşkıdan bahsetme. Bunca cehâletle âriflik davâsına kalkışılmaz.

Gazel 118

Fâilâtün Fâilâtün Fâilâtün Fâilün

Nice ıllardur ser-i kûy-i melâmet beklerüz
Leşker-i sultân-ı irfânuz; velâyet beklerüz

Sâkîn-i hâk-i der-i meyhâne-yüz şâm u seher
İrtifa'-ı kadr içün bâb-ı sa'adet beklerüz

Cîfe-yi dünyâ değül kerkes kimi matlûbumuz
Bir bölük ankâlaruz; Kâf-ı kanâ'at beklerüz

Hâb görmez çeşmümüz endîşe-yi ağyârdan
Pâsbân-ı genc-i esrâr-ı mahabbet beklerüz

Sûret-i dîvâr idübdür hayret-i ıskuñ bizi
Gayr seyr-i bağ ider, biz künc-i mihnet beklerüz

Kârvân-ı râh-ı tecrîdüz, hatar havfın çeküb
Gâh Mecnûn gâh men devr içre nevbet beklerüz

Sanmañuz kim giceler bihûdedür efgânumuz
Mülk-i ışk içre hisâr-ı istikâmet beklerüz

Yatdular Ferhâd ü Mecnûn mest-i câm-ı ışk olub
Ey Fuzûlî! Biz, olar yatdukca, sohbet beklerüz

Gazel 119

Fâilâtün Fâilâtün Fâilâtün Fâilün

Teşne-yi câm-ı visâlûñ âb-ı hayvân istemez
Mâ'il-i mûr-i hâtuñ mülk-i Süleymân istemez

Zulmet-i zülfûñ giriftârı dem urmaz nûrdan
Tâlib-i şem'-i ruhuñ hırşid-i rahşân istemez

Cevrden âh itme ey âşık ki ayn-i lûtfdur
Dûst esbâb-ı kemâl-i hüsne noksân istemez

Eylemez meyl-i behişt üftâde-yi hâk-i derûñ
Sâkîn-i künc-i gamuñ seyr-i gülistân istemez

Âşık iseñ, rind ü rüsvalıĝdan ikrâh itme kim
İşk sırrın iktizâ-yı devr pinhân istemez

İşkdan vehm itmesün âşık, yakar göñlüm deyü
Hiç sultânem diyen mülkünü vîrân istemez

Ey Fuzûlî! Muttasıl devrân muhâlifdür saña
Gâlibâ erbâb-ı isti'dâdı devrân istemez

Gazel 118

Yıllardır kınanma sokağının başında bekliyoruz. İrfan sultânının askeriyiz; vilâyet bekliyoruz.

Sabah, akşam demez, meyhâne kapısının toprağında otururuz. Değerimizin yükselmesi için saâdet kapısını bekliyoruz.

Bizim istediğimiz, akbaba gibi dünya leşi değil. Biz bir bölük anka kuşuyuz; kanâatin Kaf Dağı'nı bekleriz.

Yabancıların saldırmamasından endişelendiğimiz için gözümüze uyku girmez. Muhabbet sırlarının hazînesine bekçilik ediyoruz.

Aşkının verdiği hayret bizi duvar resimlerine döndürdü. Elâlem bağda bahçede dolaşır; biz sıkıntı köşesinde bekleriz.

Biz dünyadan soyutlanma yolunda ilerleyen kervanız. Tehlike korkusunu çektiğimizden bazen Mecnûn bazen ben, sıra ile nöbet tutarız.

Geceleri feryâdımızın boşuna olduğunu sanmayın. Aşk ülkesinde doğruluk hisarının nöbetini tutuyoruz.

Ferhâd ile Mecnûn aşk şarabıyla sarhoş olup yattılar. Fuzûlî! Onlar yattıkça biz sohbet meclisini bekleriz.

Gazel 119

Senin vuslat kadehine susayan kişi hayat suyunu istemez. Karıncaya benzeyen ayva tüylerine heveslenen kişi Süleymân saltanâtını istemez.

Zülûflerinin karanlığına tutulan kişi nûrdan bahsetmez. Yanak mumuna tâlip olan kişi parlak güneşi istemez.

Hey âşık! Sevgilinin cevirlere yüzünden âh çekme. Bunlar lûtfun tâ kendisidir. Dost, mükemmel güzelliğin sebeplerinde eksiklik olmasını istemez.

Kapının toprağına düşen âşık Cennete yönelmez. Senin gam köşende oturan kişi gül bahçesinde dolaşmak istemez.

Âşıksan, rindlikten, rezil rüsvâ olmaktan çekinme. Devir bunu gerektiriyor; aşk sırrının gizli kalmasını istemez.

Âşık "Gönlümü yakar" diye kuruntuya kapılmasın. "Sultânım" diyen kimse, ülkesinin harap olmasını istemez.

Fuzûlî! Felek sana sürekli muhâliftir. Galiba karşısında yetenekli kişilerin bulunmasını istemiyor.

Gazel 120

Fâilâtün Fâilâtün Fâilâtün Fâilün

Halka ağzuñ sırrını her dem kılur ızhâr söz
Bu ne sırdur kim olur her lâhza yoğdan var söz

Arturan söz kadrini sıdk ile kadrin arturur
Kim ne mikdâr olsa, ehlin eyler ol mikdâr söz

Vir söze ihyâ ki dutduğda seni hâb-ı ecel
İde her sâ'at seni ol yuğudan bîdar söz

Bir nigâr-ı anberînhatdur gönüller almağa
Gösterür her dem nikâb-ı gaybdan ruhsâr söz

Olmayan gavvâs-ı bahr-i ma'rifet, ârif değül
Kim sadef terkîb-i tendür; lü'lü'-yi şehvâr söz

Hâzin-i gencîne-yi esrârdur her dem çeker
Rişte-yi ızhâra miñ miñ gevher-i şehvâr söz

Ger çoğ istersen Fuzûlî izzetün, az it sözü
Kim çoğ olmağdan kılubdur çoğ azizi hâr söz

Gazel 121

Mefâilün Mefâilün Mefâilün Mefâilün

Maña bâd-ı sabâ ol serv-i gülruğdan haber virmez
Açılmaz gonce-yi bahtum, ümidüm nağlı ber virmez

Töküp göz yaşını sensiz helâküm isterem amma
Ecel peykine seyl-i eşk girdâbı güzer virmez

Gözümde mesken it, hâr-ı müjemden ihtirâz itme
Gül-i handâna her dem hâre yâr olmak zarar virmez

Eğer cân almağ istersen, tenümden tîğüñi kesme
Ki pejmürde nihâle virmeyince su, semer virmez

Kıyâs it şem'den, vehm eyle çerhüñ inkılâbından
Kim ol baş almağa kasd itmeyince tâc-ı zer virmez

Belâ zımnında râhat olduğın ızhâr ider halka
Felek bîhûde hâr-ı huşkden gülberg-i ter virmez

Fuzûlî dehrden kâm almak olmaz, olmadın giryân
Sadef su almayınca ebr-i nîsandan, güher virmez

Gazel 120

Söz her an halka, ağzının sırrını açıklar. Bu, nasıl bir sırdır ki her an söz yoktan var oluyor!

Doğruluğuyla sözün değerini artıran kişi kendi değerini de artırır. Söz ne kadar değerli olursa, sâhibini de o kadar değerli kılar.

Sözüne hayat ver. Sen ecel uykusunu uyumaya başladığında o söz her an seni uykundan uyandırır.

Söz, gönüller alan, ayva tüyleri amber kokan bir dilber gibidir. Her an gayb âleminin örtüsü ardından yanağını gösterir.

Mârifet denizine dalmayan kişi ârif değildir. Bedenimiz bir istiridye ise, sözümüz şâhlara lââyık incidir.

Söz sırlar hazînesinin bekçisidir. Her an binlerce iri inciye ipe dizerek açığa çıkartır.

Fuzûlî! Çok izzetli biri olmak istiyorsan, az konuş. Çünkü çok konuşma yüzünden nice aziz insan değerini düşürmüştür.

Gazel 121

Sabâ rüzgârı bana o gül yanaklı, selvi boyludan haber vermez. Bahtımın goncası açılmaz; umûd fidanım meyve vermez.

Sen olmadığın için gözyaşı dökerek ölmek isterim ama gözyaşı sellerimin oluşturduğu girdap ecel ulaşına geçit vermez.

Gözümü kendine mesken edin; diken andıran kirpiğinden çekinme. Gülen gülün her an diken ile yâr olması ona zarâr vermez.

Can almak istiyorsan, bakış kılıcını bedenimden çıkarma. Çünkü solmuş fidana su verilmeyince meyve vermez.

Mumun hâline bakıp kıyasla. Feleğin halden hâle girmesinden kork. Felek baş almaya kastetmedikçe altın taç vermez.

Felek boşu boşuna kuru dikenden tâze gül yaprağı çıkarmaz. Halka belâya katlanmanın rahat olduğunu dolaylı olarak göstermek ister.

Fuzûlî! Ağlamadıkça felekten murat almak mümkün değil. İstiridye Nisan bulutundan su almadıkça inci vermez.

Gazel 122

Mefâilün Mefâilün Mefâilün Mefâilün

Nem-i eşküm mükedder hâtırumdan def'-i gam kılmaz
Bu rüşendür ki nem âyineden jengârı kem kılmaz

Ham-ı ebrû-yi müşgînün görürse zâhid-i kecbîn
Daği kâmet sücûd-i gûşe-yi mihrâba ham kılmaz

Saňa ey şûh-i sengîndil dimen büt nişe kim büt hem
Egerçi sengildür, böyle bîdâd u sitem kılmaz

Cefâ vü cevri ile kan oldu bağrum yârab ol bedhû
Niçün terk eylemez cevri ü cefâsın, bir kerem kılmaz?

Murâdum giryeden kesb-i gubâr-ı rehgüzârundur
Gözüm yaşı demâdem çihremi bîhûde nem kılmaz

Hatuñ devrinde eşk-i âl ile derd ü gamum şerhin
Dem olmaz kim ruḥ-i zerdümde müjgânım rakam kılmaz

Fuzûlî hastedil tâ ravzâ-yı kûyuñda sâkindür
Temennâ-yı behişt ü meyl-i gülzâr-ı İrem kılmaz

Gazel 123

Fâilâtün Feilâtün Feilâtün Feilün

Kûhkenden görünür kûhda âsâr henûz
Ol ne beñzer maña; anuñ eseri var henûz

Çekdi Mecnûn ayağın bâdiyeden lîk virür
Kanlu güller ayağından çekilen hâr henûz

Vâdi-yi ıskda sevdâyile sergeşte idüm
Gelmedin gerdişe bu künbed-i devvâr henûz

Nokta-yı hâline bağlanmış idi cân u gönül
Gezmedin dâ'ire-yi devrde pergâr henûz

Mâha çekdüm şeb-i hicrân âlem-i şu'le-yi âh
Âh kim olmadı ol mâh haberdâr henûz

Nâle-yi zârım ile halka harâm oldu yuḥu
Kara bahtım yuḥudan olmadı bîdâr henûz

Merhem-i vasluñ ile buldu kamu derde devâ
Bu Fuzûlî elem-i hecr ile bîmâr henûz

Gazel 122

Gözyaşımın ıslaklığı bulanık hâtırımdan gamı uzaklaştırmaz. Apaçık bir şeydir bu; nem aynanın pasını azaltmaz.

İğri görüşlü sofı, misk kokulu kaşının yayını görürse, bir daha mihrap köşesinde secde etmek için eğilmez.

Taş yürekli, şüh sevgilim! Ben sana "Putsun" demiyorum. Çünkü put taş yürekli olsa da böyle zûlmetmez.

Onun ettiği cefâlar yüzünden bağrım kan doldu. Yârabbi, o huysuz sevgilim niçin zûlmü terk etmez, niçin bana kerem etmez?

Ağlamaktan maksâdım, geçtiğin yolun tozunu tutmaktır. Gözlerimin yüzümü böyle sürekli ıslak tutması boşuna değildir.

Ayva tüylerinin devrinde, kirpiklerim gamımın şerhini sürekli olarak kanlı gözyaşlarımla sararmış yanaklarıma yazar.

Gönlü yaralı Fuzûlî senin bahçende oturduğu sürece ne Cenneti ne İrem bağlarını ister.

Gazel 123

Dağ delen Ferhâd'ın dağda bıraktığı izler hâlâ görünür. O bana nasıl benzesin? Onun hâlâ izleri var.

Mecnûn çölden ayağını çekti, çöle gitmez oldu. Ama ayağından çıkarılan dikenler hâlâ kan rengi gül verir.

Bu dönen gökkubbe henüz dönmeye başlamadan önce, ben aşk vâdisinde sevdâ ile dolanıp duruyordum.

Pergel bu devrin dairesinde henüz dönmeye başlamadan önce canım ile gönlüm senin beninin noktasına bağlanmıştı.

Ayrılık gecesinde âh çekiş şûlelerimin âlemini Ay'a çektim. Ne yazık ki Ay yüzüm henüz bundan haberdar olmadı.

İniltirlerim yüzünden halka uyumak harâm oldu. Ama kara bahtım henüz uykudan uyanmadı.

Senin vuslat merhemini herkes derdine dermân buldu. Fuzûlî ise hâlâ ayrılık derdinin elemiyle hastadır.

Gazel 124

Mefâilün Mefâilün Mefâilün Mefâilün

Figân kim bağıruñ ol lâleruñ kan olduğun bilmez
Çiğer pergâlesinde dâğ-ı pinhân olduğun bilmez

Habîbüm gönlümü cem' eylemez ruhsârı devrinde
Meğer zülfü kimi hâlüm perîşân olduğun bilmez

Kılır taksîr idüb bir lûtf her dem gönlüm almağda
Vefâ resmin sanur düşvâr, âsân olduğun bilmez

Gözeller devlet-i vaslın bulub mağrûr olan âşık
Neşât-ı vaslda endûh-i hicrân olduğun bilmez

Dil-i sâdpâreden bîdâdı kesmez gamze-yi mestüñ
Ne gâfil pâdişehdür! Mülkü virân olduğun bilmez

Sanur zâhid özün hâlî hayâlünden; galatdur bu
Bu hayrân olduğundandır ki hayrân olduğun bilmez

Fuzûlî hasteye düşmen sözüyle düst cevri eyler
Zihî sâde! Mu'arız kavli bühtân olduğun bilmez

Gazel 125

Fâilâtün Fâilâtün Fâilâtün Fâilün

Ey gönül ol hançer-i müjgâna eylersen heves
Kasd-i cân itdün bekâ-yi ömrden peyvendi kes

Çekme gurbet azmine ey sârbân mahmil sahin
Kim bu yolda bîm-i gurbetdendür efgân-i ceres

Hâl-i zârumdan seni feryâdum âgâh eyledi
Şükrülillâh oldu feryâdum maña feryâdres

Birbirine sancılıb her yan tenümde oğlaruñ
Mürg-i rûhum kaydına olmuş müretteb bir kafes

Tâ'ne-yi ehli-i melâmetden ne noksân âşıkâ?
Berk-i lâmi' def'in eyler mi hücum-i hâr ü hes

Sûz-i işkuñ tende nâgeh bulmasun noksân deyü
Cân çıhınca isterem çıhmaya tenden bir nefes

Ey Fuzûlî men kana'at mülkinüñ sultânıyam
Saltanat esbâbı eğnümde pelâs-ı fakr bes

Gazel 124

İyyahlar olsun! O lâle yanaklı, bağırımın kanadığını bilmiyor! Parça parça olmuş ciğerlerimde gizli dağlanma yaraları bulunduğunu bilmiyor.

Sevgilim parlak yüzünün devrinde dağınık gönlüm bir araya getirip beni huzûra kavuşturmuyor. Sanırım, hâlimin kendi saçları gibi perişân olduğunu bilmiyor.

Bir lûtfedip her an gönlümü almakta kusur ediyor. Vefalı olmanın güç bir şey olduğunu sanıyor, ama kolay olduğunu bilmiyor.

Güzellere kavuşma devletine nail olan âşık kavuşmanın verdiği neşede ayrılık kederi olduğunu bilmiyor.

Sarhoş bakışın yüz parça olmuş gönlüme zûlmetmeyi bırakmıyor. Ne gâfil pâdişâh! Ülkesinin harap olduğunu bilmiyor.

Zâhid kendini senin hayâlinden uzakta sanıyor. Yanlışlık var burada. Bunun sebebi, onun sana hayrân olmasıdır, ama hayrân olduğunu kendisi de bilmiyor.

Dost, yaralı Fuzûlî'ye düşmanın sözüne bakıp cevrediyor. Amma da saf! Düşman sözünün bühtân olduğunu bilmiyor.

Gazel 125

Gönlüm! O kirpik hançerine heveslenirsen, canına kastettin demektir. Bu takdirde yaşamaktan umûdunu kes.

Kervancı! Gurbete gitmek üzere mahfeni bağlama; sakın! Çıngırağın bu yoldaki feryâdının sebebi gurbet korkusudur.

Benim feryâdım seni perişân hâlimden haberdar etti. Allâh'a şükürler olsun; feryâdım imdâdına koştı.

Bakış okların vücûdumun her yanına bir bir saplandı. Böylece rûh kuşumu hapsedmek için düzgün bir kafes oluşturdu.

Kınayıcıların kınamasıyla âşığa ne eksiklik gelir? Çerçöpün hücum etmesi parlak şimşegi durdurur mu?

Aşkının yangını bedenimde ansızın sona ermesin diye canım çıktığı zaman vücûdumdan bir nefes bile çıkmamasını isterim.

Fuzûlî! Ben kanâat ülkesinin sultânıyım. Saltanât gerekçesi olarak bana sırtımdaki yoksulluk paçavrası yeter.

Gazel 126

Mef'ûlû Fâilâtü Mefâilü Fâilün

Hâk-i reh itdi âşık-ı miskîni ol heves
Kim pâybûs-i yâre kaçan bula destres?

Râz-ı derûnı daşraya salmak revâ değül
Budur günâhı kim asılır muttasıl ceres

Dîdâr-ı dûstdur iki âlem netîcesi
Yoğ andan özge âşıkâ âlemde mültemes

Sinem hevâ-yı ışkuñ ile doldu ney kimi
Dem urduğumca âh ü figândur çıhan nefes

Her kayd olursa mahz-ı belâdur ki bülbüle
Ger şâh-ı gülden olsa küdüret virür kafes

Ol gamzeden gönül eğer isterseñ iltifât
Tiğ-i tecerrüd ile cihândan alâka kes

Olmaz vücûd-i âşıkâ ışk içre i'tibâr
Dözmez Fuzûlî âteş-i sûzâna hâr ü hes

Gazel 127

Fâilâtün Fâilâtün Fâilâtün Fâilün

Göz yaşumdan sûz-i pinhânum kılur ârif kıyâs
Bîhaber te'sîr-i encümden değül ahterşinâs

Kan yeter kim dembedem gözden inüb örter tenüm
Deşt-i gam Mecnûniyam; men handan u handan libâs

Hıştler tek bir biri üzre ciğer pergâlesin
Göz yığub salmış habâb-ı hûn binâsıyçün esâs

Ey sabâ jûlîdemû başında Mecnûn'un saşın
Bitekellûf gitme kim Leylî evidür ol pelâs

Lâhza lâhza ham kadüm peykânun ister yâ kılur
Zerre zerre mâh-ı nev hürşîdden nûr iktibâs

Tiğ-i gamzeñ eyle bürrândur ki cellâd-ı ecel
Tökse kan ta'cîl içün tiğün'dan eyler iltimâs

Ey Fuzûlî zehr-i kahr ile doludur tâs-ı çerh
Çekmez anuñ kahrını her kim çeker bir dolu tâs

Gazel 126

“Yârin ayağını bir zaman olur da öpebilir miyim?” hevesi o zavallı âşığı yol üstündeki toprak hâline getirdi.

İçerde tutulan sırrı açığa vurmak doğru değildir. Zaten bu günâhı yüzünden çan sürekli asılır.

İki âlemin amacı, sonucu yârin yüzünü görmektir. Âşığın âlemde bundan başka istediği bir şey yoktur.

Göğsüm ney gibi aşkının havasıyla doldu. Ben üfledikçe çıkan nefesim âha, feryat etmeye dönüşür.

Her türlü bağ bir belâdır. İsterse gül dalından yapılmış olsun, kafes bülbüle bıkkınlık getirir.

Gönlüm! O bakışların sana yönelmesini istersen, soyutlanma kılıcıyla dünyadan ilgin kes.

Aşkta âşığın vücûduna îtibâr edilmez. Fuzûlî! Çerçöp, yakıcı ateşe dayanmaz.

Gazel 127

Ârif olan kişi gözyaşlarına bakarak içimdeki yangını kıyas yoluyla anlayabilir. Yıldızbilimci yıldızların etkisinden habersiz olmaz.

Sürekli olarak gözümden inip bedenimi örten kan, bana giysi olarak yeter. Ben gam çölünün Mecnûn'uyum. Ben nerede, giysi nerede?

Kan kabarcığının binâsını inşa etmek üzere gözlerim ciğer parçalarını kerpiç gibi üst üste dizerek temel atmış.

Sabâ rüzgârı! Sakın Mecnûn'un dağınık saçları arasında teklifsizce dolaşma! Çünkü paçavrayı andıran o saçlar Leylâ'nın evidir.

İki büklüm olmuş boyum her an bakış oklarının temrenlerini ister. Hilâl de her an güneşten zerre zerre nûr alır.

Bakış kılıcın o kadar keskin ki ecel cellâdı kan dökeceği zaman, işi bir an önce bitirmek için senin bakış kılıcını ister.

Fuzûlî! Feleğin taşı kahır zehriyle doludur. Kim bir tas dolusu şarap içerse, onun kahrını çekmez.

Gazel 128

Fâilâtün Fâilâtün Fâilâtün Fâilün

Mesken, ey bülbül, saña geh şâh-ı güldür geh kafes
Nice âşksan ki âhuñdan dutuşmaz hâr u hes

Yâr kûyunda müselmânlar ger olsaydı yerüm
Kâfirem ger Ravza-yı Rıdvân'a eylerdüm heves

Kûh feryâdı sedâsın virdi Ferhâd'ıñ dimeñ
Nakş-ı Şîrindür virüb âvâz, olur feryâdres

Nâka Leylî mahmelin çekmiş beyâban seyrine
Eyle Mecnûn'u bu hâletden haberdâr ey ceres

Bir nefes kalmış hayâtumdan habîbüm, subha diñ
Nola ger bir mihr gösterseñ maña âhir nefes

Hâlî itdüm dil hevâ-yı ihtilât-ı halkdan
Bezm-i gamda ney kimi hemdem maña feryâd bes

Ey Fuzûlî ger saña cem'iyet-i dildür murâd
Bağla bir dildâre göñlün; gayrdan peyvend kes

Gazel 129

Fâilâtün Fâilâtün Fâilâtün Fâilün

Dehr bir menzil, halâyık kârbânı bîş imes
Söz kamu efsâne, il efsânehânı bîş imes

Terk-i fikr-i dünyâ vü sevdâ-yı ukbâ eyle kim
Dünyâ vü ukbâ hayâlî vü gümânî bîş imes

Ehl-i haşmet kisvetin zerbeft ider, bilmez kim ol
Bâğ-ı cem'iyet behârına hazânı bîş imes

Ger tüvânâlığ sözün söyler melûl itgeç kazâ
Her kimi görsen tüvânâ, nâtüvânı bîş imes

Eyleyüb mihnet zemânında demâdem ıztırâb
İsteme râhat ki râhat hem zemânı bîş imes

Ömr nakdin sûd sevdâsına zâyî' eyleme
Ol kim adın sûd kılmazsen, ziyânı bîş imes

İ'tibâr, ey dil, Fuzûlîden götür kim ol fakîr
Bîdil ü bîçâre vü bîhânumânî bîş imes

Gazel 128

Bülbül! Senin meskenin bazen gül dalı, bazen kafestir. Sen nasıl âşıksın?
Âh çekişlerinden çerçöp tutuşmuyor!

Müslümanlar! Yârin ikamet ettiği yerde yerim olsaydı, kâfir olayım ki
Rıdvan'ın Cennet bahçesine heves etmezdim.

“Dağ Ferhâd'ın feryatlarını yankılandırıyor” demeyin. Ses verip imdadına
koşan şey, Şirin'in sesidir.

Deve, Leylâ'nın mahfesi alıp çölde dolaşmaya çıkmış. Çan! Bu durumu
Mecnûn'a bildir.

Sevdiğim! Hayatımdan geriye bir nefes kaldı. Sabaha söyleyin. Bana son
nefesimde müşfik davranıp güneşi gösterse ne olur sanki?

Gönlümü halkla haşır neşir olma hevesinden uzaklaştırdım. Gam
meclisindeki ney gibi bana da feryatlarım yeter.

Fuzûlî! Murâdın gönlünün dağılmaması, huzûrlu olmaksa, bir sevgiliye
gönlünü bağla; başkalarıyla olan bağını kopar.

Gazel 129

Dünya bir konak yerinden, insanlar da onun kervanından başka şey
değildir. Sözlerin hepsi masaldır, elâlem de bu masalları okuyandan başka
bir şey değil.

Dünya düşüncesini, âhiret sevdâsını terk et. Dünya ile âhiret bir hayâlden,
zandan öte değil.

Gösteriş düşkünleri sırmalı giysiler giyer. Oysa huzûr bahçesindeki bahar
yerine sonbaharın gelmesi çok sürmez.

Kader onu üzgün bırakınca güçlülükten söz edebilir mi? Kimi güçlü
görürsen, aslında güçsüzden başkası değil.

Sıkıntı zamanında sürekli ızdırap çekip rahatlık isteme. O rahatlığın
zamanı da çok sürmez.

Kâr sevdâsına ömrünün nakdini yitirme. Kâr saymadığın şeyin zarârı çok
olmaz.

Gönlüm; Fuzûlî'ye de fazla itibâr etme. O fakîr de âşık, evsiz barksız
birinden öte değil.

Gazel 130

Fâilâtün Feilâtün Feilâtün Feilün

Ey hoş ol mest ki bilmez gam-ı âlem ne imiş
Ne çeker âlem için gam, ne bilür gam ne imiş

Bir perî silsile-yi ışıktına düşdüm nâgeh
Şimdi bildüm sebab-i hilkat-ı Âdem ne imiş

Vâ'iz evsâf-ı cehennem oğur ey ehl-i vera'
Var anuñ meclisine, gör ki cehennem ne imiş

Oğu göğsümden ütüb kalmış imiş peykânı
Ah bildüm, sebab-i âh-ı demâdem ne imiş

Ey Fuzûlî meze-yi sâkî yü sahbâ bildün
Tevbe kıl tâ bilesen zerk ü riyâ hem ne imiş

Gazel 131

Mefâilün Mefâilün Mefâilün Mefâilün

Bu gün tığın çeküb çıkmışdur ol nâmihrîbân serhoş
Sağın ey rahm iden cânına kim bilmez amân serhoş

Aña huşyâr iken derd-i dil isterdüm diyem sâkî
Peyâpey sunma câm ü kılma ol servi revân serhoş

Değül takvâdan itsem bâde terkin, vehmüm andandur
Ki ızhâr eyleyem halk içre ışıktın nâgehân serhoş

Meğer kan içmek ile esrimişdür nergis-i mestün
Besî mey nûş idenler gördüm, olmaz böyle kan serhoş

Mey-i işkuñla sermest olduğum ilden nihân kalmaz
Muhâl-i akldur kim sahlaya râzın nihân serhoş

Göñül tâ oldu biğod, aldı gamzeñ cânımı tenden
Virür yağmâya nakd-i gencin, olgac pâsbân serhoş

Fuzûlî gayr ilen halvet meğer bezm itmiş ol gülruh
Rakîb-i kecrevi gördüm bu gün bârî yaman serhoş

Gazel 130

Âlem gamının ne olduğunu bilmeyen sarhoşa ne mutlu! Ne âlem için gam
çeker ne gamın ne olduğunu bilir.

Ansızın bir perinin aşk zinciriyle bağlandım. Âdemin yaratılış sebebinin
ne olduğunu şimdi anladım.

'Takvâ sâhipleri! Vâiz cehennemin özelliklerini anlatıyor. Gidin onun
meclisine de cehennemin ne olduğunu anlayın!

Onun bakış okları göğsümden geçti, bedenimde temrenleri kaldı. Sürekli
âh çekmemin sebebini ah işte o zaman anladım.

Fuzûlî! Sâkînin zevkini, şarabın lezzetini anladın. Tövbe et de yalan
dolanın, ikiyüzlülüğün ne olduğunu anla.

Gazel 131

O şefkatsiz sevgili bugün sarhoş olarak, kılıcını çekip çıkmıştır. Ey canını
seven! Sakın! Çünkü sarhoş dediğin aman tanımaz.

Sâkî! Ona ayıkken gönlümün derdini açmak isterdim. O salınarak yürüyen
selvi boylu güzelime arka arkaya içki sunma, onu sarhoş etme.

Şarap içmeyi bırakacak olsam, bu iş takvâ dolayısıyla olmaz. Sarhoş kafayla
onun aşkını halk arasında söyleyivermekten korkuyorum.

Mest bakışlı nergis gözün galiba kan içerek sarhoş olmuş. Çok şarap içen
gördüm, ama böyle fitil gibi sarhoş olan görmedim.

Aşkının şarabıyla sarhoş olduğum elâlemden gizli kalmaz. Sarhoşun sırrını
saklaması akılcı imkânsız bir şeydir.

Gönlüm kendini bilmez hâle gelince yan bakışların canımı bedenimden aldı.
Hazîne bekçisi sarhoş olunca hazîne de ne var ne yok yağmalatır.

Fuzûlî! O gül yanaklı sevgilim bugün bir başkasıyla başbaşa kalmış. Bugün
yengeç yürüyüşlü rakîbi gördüm; fenâ halde sarhoş olmuş. Aman ne güzel!

Gazel 132

Feilâtün Feilâtün Feilâtün Feilâtün

Büt-i nevresüm nemâza şeb ü rûz râgıb olmuş
Bu ne dîndür, Allâh Allâh, büte secde vâcib olmuş

Eser-i kabûl-i tâ'at ana virmiş eyle hâlet
Ki kulûb-i ehl-i hâle harekâtı câzib olmuş

Ferahum görüb cefâsın hasenâta dâhil eyler
Ne melek kim ol perînûn ameline kâtib olmuş

Ne aceb ger olsa gamdan dünüm ü günüm berâber
Nazarumdan ol yüzü gün nice gün ki gâ'ib olmuş

Gam-ı hecridür ki artar eseriyle ışk zevki
Galat eylemiş Fuzûlî ki visâle tâlib olmuş

Gazel 133

Fâilâtün Fâilâtün Fâilâtün Fâilün

Bilmez idüm bilmek ağzuñ sırrını, düşvâr imiş
Ağzını, dirlerdi, yoñ; didüklerince var imiş

Âciz imiş yıñmağa âhiyle kûhu Kûhken
N'eylesün miskîn? Anuñ ışkı hem ol mikdâr imiş

Daşa çekmiş halk içün Ferhâd Şîrîn sûretin
Arz kılmış halka mahbûbun; aceb bî'âr imiş!

Kâ'be ihrâmına zâhid, didiler, bil bağladı
Eyledüm tahkîk, anuñ bağlanduğı zünnâr imiş

Ömrlerdür eylerem ahvâl-i dünyâ imtihân
Nakd-i ömr ü hâsıl-ı dünyâ hemân bir yâr imiş

Zevk-i didâriyle dildârûñ yoñ itdüm varumı
Devlet-i bâkî ki dirler, devlet-i didâr imiş

Dün Fuzûlî ârizuñ görgeç revân dapşurdu cân
Lâf idüb dirdi ki cânım var emânetdâr imiş

Gazel 132

Yeni yetme, put yüzü sevgilim gece gündüz namaz kılmaya kalkışmış.
Allâh Allâh! Bu nasıl dîndir? Bir puta secde etmesi vâcib olmuş!

İbâdetinin kabûl edilme alâmetleri ona öyle bir hal vermiş ki onun
davranışları hal ehli olan sûfilerin kalpleri için câzibeli olmuş.

Bendeki ferahlığa bakıp onun ettiği cefâları sevâp hanesine iyilik olarak
yazıyor. O peri gibi sevgilinin amel defterini yazan melek, nasıl bir
melektir?

Çektiğim gam yüzünden gecemle gündüzüm bir olduysa, buna şaşılmaz.
Çünkü o güneş yüzü sevgilim günlerdir gözümün önünden kayboldu.

Aşk zevki, sevgiliden ayrı kalmanın verdiği gamın etkisiyle artar. Fuzûlî
sevgiliye kavuşmayı istemekle yanlış yapmış.

Gazel 133

Ağzının sırrını bilmenin güç olduğunu bilmiyordum. Ağzının olmadığını
söylerlerdi; dedikleri gibiymiş.

Dağ delen Ferhâd âh çekişleriyle dağı yıkmaktan âcizmiş. Ne yapsın
zavallı? Onun aşkı o kadarmış.

Ferhâd halk görsün diye Şirin'in resmini kayaya nakşetmiş. Sevgisini halka
göstermiş; amma da utanmazmış!

Dediklerine göre zâhid Kâbe ihrâmına bürünmüş. Araştırdım bunu; meğer
onun beline bağladığı şey zünnârmiş.

Kendimi bildim bileli dünyanın hallerini sınıyorum. Ömürden, dünyadan ele
geçen şey bir sevgiliymiş.

Sevgilinin yüzünü görmenin verdiği zevkle kendi varlığımı yok ettim.
Dedikleri gibi kalıcı devlet sevgiliyi görme devletiymiş.

Dün Fuzûlî senin yanağını görünce hemen canını teslim etti. "Benim
cânım var" deyip duruyordu; meğer bir emânetçiymiş.

Gazel 134

Feilâtün Feilâtün Feilâtün Fa'lün

Dil ki sermenzili ol zülf-i perîşân olmuş
Nola cürmü ki asılmasına fermân olmuş

Şâhsen; mülk-i melâhetde saña kullar çoğ
Biri oldur ki varub Mısır'da sultân olmuş

Rahm idüb âşıkını haşr günü yahmayalar
Ki bu dünyâda esîr-i gam-ı hicrân olmuş

Didiler gam gidürür bâde; çoğ içdüm sensüz
Gam-i hicrâna müfid olmadı; ol kan olmuş

Bâğbân-ı çemen-i dehre hayâl-i dehenün
Sebeb-i terbiyet-i gonçe-yi handân olmuş

Âdem evvel ser-i kûyuñ virüb almış cennet
İşidüp ta'n-ı melek soñra peşimân olmuş

Ey Fuzûlî! Menüm ahvâlüme bir vâkıf yoğ
Beyle kim âlem anuñ hüsnüne hayrân olmuş

Gazel 135

Fâilâtün Fâilâtün Fâilâtün Fâilün

Goncesin gül bülbülün katline peykân eylemiş
Bülbül açılğan gülü yüzüne kalkan eylemiş

Gül arûsın sulh için bülbül nikâh itmiş meğr
Özini yaşıl budağ içinde pinhân eylemiş

Gonçe peykânını tîz itmeklik için şâh-ı gül
Cismini başdan ayağa misl-i sühân eylemiş

Dehr ara ger bir sınık dîvâr görsen, eyle bil
Ol Süleymân mülkidür kim çerh virân eylemiş

Ey Fuzûlî! Mihrine aldanma çerhin gerdişi
Göke yetürmüş velî hâk ile yeksân eylemiş

Gazel 134

Gönlümün ikamet ettiği yer o dağınık zülüfler olmuş. Suçu neymiş ki asılmasına emir çıkmış?

Sen şahsın. Güzellik ülkesinde senin kulun çoktur. Bunlardan biri de Mısır'a gidip sultân olmuştur.

Mahşer gününde acısınlar, âşığını yakmasınlar. Çünkü dünyada hicrân gamının esiri olmuştur.

Şarabın gamı alıp götürdüğünü söylediler. Ben de sensiz çok şarap içtim. Ayrılık gamına hiç yararı olmadı. O şarap şaraplıktan çıkmış, kan olmuş.

Dünya çayırılığının bahçıvanı için ağzının hayâli gülen gül goncaları yetiştirmesine sebep olmuş.

Âdem ilkin senin yurdunu vererek, Cenneti almış. Ama meleklerden azar işitince, yaptığına pişman olmuş.

Fuzûlî! Hiç kimsenin hâlimden anladığı yok. Herkes onun güzelliğine hayrân olmuş.

Gazel 135

Gül, bülbülü öldürmek için goncasını temren hâline dönüştürmüş. Bülbül ise açılan gülü yüzüne kalkan yapmış.

Bülbül barışmak için gül gelinini nikâhına almış; sonra da yeşil dallar arasına saklanmış.

Gül dalı gonca temrenlerini sivriltmek için bedenini baştan ayağa törpüye döndürmüş.

Dünyada yarılmış bir duvar görürsen bil ki orası, feleğin harâbeye çevirdiği Süleymân ülkesidir.

Fuzûlî! Dünyanın sevgisine aldanma. Çünkü feleğin dönüşü Güneşi göklere kadar çıkarmış, sonra da yerle bir etmiştir.

Gazel 136

Mefâilün Mefâilün Mefâilün Mefâilün

Habâb-ı eşk-i hûnîn cismümi ilden nihân itmiş
Gam-ı ıskuñ men-i rüsvâyı bînâm ü nişân itmiş

Götürmüş hâkden tuğyân-ı eşküm hâr u hâşâki
Başum üzre melâmet kuşlarıyçün âşiyân itmiş

Büküp mihnet yükünden kaddümi, çıkmış tenümden cân
Tavâf-ı kûyuñ itmek kasdına tayy-ı mekân itmiş

Senüñle itdügiyçün da'vîyi takvîm-i hüsn içre
Felek ta'zîr idüb Leylîni rüsvâ-yı cihân itmiş

Meğer terkîb-i îsî gerd-i hâk-i dergehüñdendür
Ki durmuş, hâkden kadr ile azm-i âsumân itmiş

Gezen peykânlaruñdur tende yâ cân bağına ıskuñ
Belâ serçeşmesinden her taraf sular revân itmiş

Fuzûlîden mizâcın münharif gördüm bu gün yârüñ
Meğer fırsat bulub bir şemme hâl-i dil beyân itmiş

Gazel 137

Fâilâtün Fâilâtün Fâilâtün Fâilün

Tâ ki tâk-ı zernigârın çerh vîrân eylemiş
Hişt-i zerrîni sabâ ferş-i gülistân eylemiş

Kâtib-i takdîr hatt-ı sebze tahrîr itmeğe
Levh-i gülzâra hazân bergin zerefşân eylemiş

Kat' idüb fasl-ı hazân âb-ı revân şîrâzesin
Nüşa-yı gülzâruñ evrâkın perîşân eylemiş

Devr cevrin gör ki nüzhetgâh-ı ehl-i zevk iken
Cûybâr u gülşeni zencîr ü zindân eylemiş

Rûzgârın tîre, bahtın kare, nutkın lâl idüb
Mâtem-i gül bülbüli zâğ ile yeksân eylemiş

Eylemiş tedbîr teşvîş-i hazân târâcına
Lâle rengin rahtını dâğ içre pinhân eylemiş

Ey Fuzûlî! Dehr hâlin şâh-ı gülden kıl kıyâs
Kim virüb evvel tecemmül soñra üryân eylemiş

Gazel 136

Kanlı gözyaşı kabarcığı bedenimi yabancıların gözünden saklamış. Aşkının
gırtlığını rezil rüsvâ olmuş beni adsız, alâmetsiz biri hâline getirmiş.

Gözyaşımın taşkını topraktan çerçöpü alıp götürmüş; kınanma kuşları için
başımda bunlarla yuva yapmış.

Sıkıntıların verdiği yük belimi iki büklüm yapmış, bedenimden can çıkmış,
evini tavaf etmek için mekân değiştirmiş.

Güzellikte seninle yarıştığı için felek Leylâ'yı azarlamış, dünyaya rezil
etmiş.

İsâ'nın varlığı senin eşiğinin toprağından oluşmuş herhalde. Çünkü yerden
kalkmış, gökyüzüne yükselmiş.

Bedenimde dolaşan şeyler, senin oklarının temrenleri mi? Yoksa aşkın, cân
bahçesinin her tarafına belâ pınarından sular mı akıtmış?

Bugün Fuzûlî'den dolayı yârin mizacının biraz değişmiş olduğunu gördüm.
Galiba Fuzûlî bir fırsatını bulmuş, hâlini ona çıtlatmış.

Gazel 137

Felek altın işlemeli kemeri yıktığından beri sabâ rüzgârı altın kerpiçlerle
gül bahçesini döşemiş.

Takdir yazıcı, koyu yeşil renkli yazısını yazsın diye gül bahçesinin
levhasına sonbahar yapraklarını zerefşân gibi dağıtmış.

Güz mevsimi akarsuyun şirâzesini kesmiş, gül bahçesi kitabının
yapraklarını dağıtmış.

Bak şu devrin cevrine! Zevk sâhiplerinin gezinti yeriye akarsuyu zincire
vurmuş, gül bahçesini zindana çevirmiş.

Gülün mâtemi bülbülün gününü karartmış, bahtını döndürmüş, onu
şakıyamaz hâle getirmiş, karga ile aynı seviyeye düşürmüş.

Lâle, sonbaharın her şeyi birbirine katıp yağmalamasına karşı önlem almış,
rengini içindeki siyah dağa gizlemiş.

Fuzûlî! Gül dalının başına gelenlere bakarak dünyanın hallerini kıyasla.
Çünkü ilkin onca zenginlik, şatafat vermiş, sonra çırcıplak bırakmış.

Gazel 138

Fâilâtün Fâilâtün Fâilâtün Fâilün

Cismümi yandırma; rahm it yaşuma ey bağırı daş
İhtiyât it; yanmasun nâgeh kuru yanında yaş

Hoş geçer nezzâre-yi hüsnüñle ömrüm; var ümîd
Kim ide makbûl-i dergâhuñ meni hüsn-i ma'âş

Fitne yayın kurmağa âteş mi olmuş ihtiyâc
Kim urarsen âleme âteş, çatub peyveste kaş

Tavf-ı kûyuñda ayağdan başa ırmış bir meded
Nola ger kaddüm büküb her dem ayağum olsa baş

Ey habâb-ı eşk! Nâyâb it ten-i üryânımı
Kim bu rüsvâ perдеми çâk itdi, sırrum kıldı fâş

Pâre pâre göñlümün sûz-i derûna tâbı yoğ
Göz yolundan katre katre kan olub çıışaydı kâş

Ey Fuzûlî! Gark-ı hûnâb itdi göz merdümlerin
Göreym, kullâb-ı müjgâna urulsun kanlu yaş

Gazel 139

Mefâilün Feilâtün Mefâilün Feilün

Zihî cevâhir-i ihsân-i âma ma'den-i hâs
Dür-i şefâat için bahr-i rahmete gavvâs

Yetüb huzûruña Mî'râc vakti kılmışlar
Kamer husûl-i me'âsir, Süheyl kesb-i havâs

Felek hem ol gice bulmuş sefâ ki sûfi tek
Karâr dutmayub olmuş bu bezmde rakkâs

Reh-i mütâba'atundur tarîk-i fevz ü necât
Hevâ-yı merhametündür ümîd-i hayr u halâs

Tefâhür eyle Fuzûlî ki andan özge değül
Saña zemânede nakş-ı sahîfe-yi ihlâs

Gazel 138

Taş yürekli sevgilim! Vücûdumu yakma; gözyaşlarıma acı. İhtiyatlı davran;
kuru yanında ansızın yaş olanlar da yanmasın.

Güzelliğini seyrederek mutlu yaşıyorum. Bu güzel yaşayışla eşığının
makbûl kullarından biri olmayı umuyorum.

İltne yayını kurmak için ateşe ihtiyaç mı duyulmuş ki sürekli kaşlarını
çatarak âlemi ateşe veriyorsun?

Evinin etrafında dönmek için ayağım başıma yardım etmiş. Belimi iki
büklüm etsen, her an ayağım baş olsa ne çıkar bundan?

Gözyaşı kabarcığı! Çıplak bedenimi gözden kaybet. Çünkü bu rezil beden
sır perdemı yırttı, sırlarımı ifşâ etti.

Parça parça olmuş gönlümün içimdeki yangına dayanacak gücü yok. Keşke
damla damla kan olup göz yolumdan çıksaydı!

Fuzûlî! Gözlerim gözbebeklerini kana batırdı. Kanlı gözyaşlarımın kirpik
çengellerine asıldığını görmek isterim.

Gazel 139

Halka ihsan mücevherlerini saçmak için ne özel bir maden! Şefâat incisini
çıkarmak için 'Tanrı'nın rahmet denizine dalmış.

Mirâca çıkacağın sırada Ay, huzûruna gelerek iyilikler elde etmiş, Süheyl
yıldızı ise kendine has özellikler kazanmış.

Felek o gece saflık elde etmiş, tıpkı bir sûfi gibi yerinde duramayıp Miraç
meclisinde raksetmiş.

Başarıya, kurtuluşa götüren yol sana itâat yoludur. Senin merhamete nail
olmamız yolundaki arzun bizim hayır ve kurtuluş umûdumuz olmuştur.

Fuzûlî! Bugün senin ihlâs sayfanda sadece onun adı yazılı. Bu yüzden
övünebilirsin.

Gazel 140

Fâilâtün Fâilâtün Fâilâtün Fâilün

Halka hûblardan visâl-i râhatefzâdur garaz
Âşika ancak tasarrufsuz temâşâdur garaz

Havz-ı kevserden ki dirler Ravza-yı Rıdvân'da var
Sâkî-yi gülçihre vü câm-ı musaffâdur garaz

Zâhidâ! Terk itme şâhidler visâli râhatın
Ger ibâdetden hemin gilmân u havrâdur garaz

Zevksiz lâzım çıhar dünyâdan ol dünyâperest
Kim aña dünyâdan ancak zevk-i dünyâdur garaz

Râhat olsaydı garaz, dünyâda fakr isterdi halk
Gâlibâ kim halka bir bihûde gavgâdur garaz

Ârif ol; sevdâ-yı ışk inkârın itme ey hâkim!
Kim vücûd-i halkdan ancak bu sevdâdur garaz

Kıl Fuzûlî terk-i ibrâm-ı tekellüm kim yeter
Sûret-i hâlûn ger ızhâr-ı temennâdur garaz

Gazel 141

Fâilâtün Fâilâtün Fâilâtün Fâilün

Kıl sabâ gönlüm perîşân olduğın cânâne arz
Sûret-i hâlin bu vîrân mülküñ it sultâne arz

Derhem olmuş sünbülün gûyâ ki kılmışdur aña
Mûbemû hâl-i dilüm diller uzadub şâne arz

Tende cânım bir perînüñdür; emânet sahlaram
Ol zemândan kim emânet kıldılar insâne arz

Halk küfr ehline îmân arz ider; men dembedem
Küfr-i zülfüñ eylerem göğsümdeki îmâne arz

Sûret-i bîcân ile cennet dolar büthâne tek
Kılsalar cennetde tasvîrûñ çeküb gilmâne arz

Mün'imüñ arz-ı tecemmüldür işi fakr ehline
Nola ger dil kulsa her dem derd-i işkuñ câne arz

Ey Fuzûlî beyle pinhân dutma eşk-i âlüñi
Eyle her reng ile kim var ol gül-i handâne arz

Gazel 140

Halk için güzelden maksât, rahatını artıracak vuslatın gerçekleşmesidir. Aşğın maksâdı ise hiçbir tasarrufta bulunmadan sadece güzeli seyretmektir.

Cennette Rıdvan Bahçesi'nde bulunan Kevser Havuzundan maksât, gül yüzlü sâkî ile saf şarap doldurulmuş kadehtir.

Hey sofu! İbâdetinle hûrîlere, gılmanlara kavuşmayı amaçlıyorsan, bu dünyada güzellere kavuşmanın verdiği huzûru terk etme.

Dünya düşkünün bir kişinin dünyadan amacı, buranın tadını çıkarmaksa, yapamaz bunu; dünyanın zevkini süremeden terk eder.

Dünya hayatından maksât, rahatlık olsaydı, insanlar fakîrlik yolunu tercih ederdi. Sanırım halkın maksâdı boşu boşuna didinip durmaktır.

Ey bilge! Ârif ol, aşk sevdâsını inkâra kalkışma. Çünkü halkın varlığından maksât, bu sevdâdır.

Fuzûlî! Bırak böyle zorakî konuşmaları! Maksâdın dileğini açğa çıkarmaksa, zaten görünüşün yeterli.

Gazel 141

Sabâ rüzgârı! Gönlümün perişân olduğunu yâre arz et. Bu harâbeye dönmüş mülkün durumunu sultâna anlat.

Sümbül saçların dağılıp birbirine karışmış. Sanırım tarak, dili andıran dişlerini uzatıp gönlümün hâlini tel tel saçına anlatmış.

Bedenimdeki can, bir periye aittir. İnsana emânet olarak verildiği zamandan beri bu emâneti saklıyorum.

Halk kâfir olanlara îmân sunuyor, îmâna gelmelerini istiyor. Oysa ben zülûflerinin kara kâfirliğini sürekli olarak göğsümdeki îmâna sunuyorum.

Resmini yapıp da Cennette gılmana gösterecek olsalar, Cennet puthane gibi cansız sûretlerle dolar taşar.

Zenginin işi gücü yoksullara karşı gösteriş yapmaktır. Benim gönlüm de aşkının derdini her an câna gösterse ne olur sanki?

Fuzûlî! Kanlı gözyaşlarını böyle saklama. Hangi hileye başvurursan vur, o gülün güle gözyaşlarını göster.

Gazel 142

Fâilâtün Fâilâtün Fâilâtün Fâilün

Kılmağıl muhkem gönül dünyâya akd-i irtibât
Sen bir âvâre müsâfirsen, bu bir vîrân rıbât

Bu çemende gonceler güller gören ârif bilür
Kim sebât üstünde kalmaz hiç kabz u inbisât

Ehl-i irfândur cihân keyfiyetin tahkîk iden
Kim neşâtından bulur yüz gam, gamından yüz neşât

İşk devrânı maña dapşurdu Mecnûn nevbetin
Hâlî olmaz nakş-ı erbâb-ı vefâdan bu bisât

Her yiten mehrûya sarf itme Fuzûlî ömrüñi
Bîvefâlardan hazer kıl, dut tarîk-i ihtiyât

Gazel 143

Fâilâtün Fâilâtün Fâilâtün Fâilün

Dürcdür la'l-i revânbağşuñ, dür-i şehvâr lafz
Dürcden dürler tökersen eyleseñ izhâr lafz

Eyle ağzuñ tengdür kim söyleşür sâ'at saña
Gerçi nâzükdür, virür elbette bir âzâr lafz

Yetmek olmaz lafz-ı cânbağşuñla ağzuñ sırrına
Vahydür gûyâ bu kim mutlak ağız yoğ, var lafz

Nişe la'lüñ gec gelür güftâra gûyâ kim görür
Men kimi ol la'lden ayrılmağa düşvâr lafz

Gonce la'lüñle letâfetden dem urmuş, bilmezem
N'eyler izhâr eylegec ol la'l-i gevherbâr lafz

Ey Fuzûlî! İsterem dildâr hâlüm sormaya
Reşkden kim bulmaya vasl-ı leb-i dildâr lafz

Gazel 142

Gönlüm! Dünyaya sımsıkı bağlanırım, deme. Sen âvâre bir yolcusun; bu dünya ise harâbeye dönmüş bir kervansaraydır.

Bu çimenlikte goncalar, güller gören ârif, daralmanın da, rahatlamamanın da sürekli olmadığını bilir.

İrfan sâhipleri dünyanın durumunu araştırır; dünyanın sevincinde yüz türlü gam, gamında ise yüz türlü sevinç bulur.

Aşk devrânı, Mecnûnluk sırasını bana verdi. Bu düzende daîmâ vefa sâhiplerinin izleri vardır.

Fuzûlî! Karşına çıkan her Ay yüzlü uğruna ömrünü harcama. Vefasız dilberlerden sakın; ihtiyatlı olmaya çalış.

Gazel 143

Cana can katan lâl dudağın bir mücevher kutusu, sözlerin ise şâhlara yaraşır incidir. Konuşacak olursan, o mücevher kutusu ağzından inciler dökmeye başlarsın.

Ağzın o kadar dar ki sözcükler ağzından güçlkle çıkar. Sözlerin nâzik olsa da ağzından çıkarken daracık ağzına zarâr verir.

Can bağışlayan sözlerinle ağzının sırrına ulaşmak mümkün değil. Sözlerin vahye benziyor. Ortada ağız yok, ama söz var.

Lâl dudakların konuşmaya nasıl da geç başlar! Sözlerin sanki benim gibi o lâl dudaktan ayrılmayı güç görüyor.

Gül goncası lâl dudaklarına bakarak lâtiflikten bahsetmiş. İnciler yağdıran lâl dudakların konuşmaya başlarsa, ne yapar, bilemiyorum.

Fuzûlî! Kıskançlığım yüzünden sevgilimin hâlimi sormasını istemem. Ya o söz, sevgilimin dudağıyla vuslata ererse!

Gazel 144

Fâilâtün Fâilâtün Fâilâtün Fâilün

Âfitâb-ı tal'atun dutdukca evc-i irtifâ'
Katl-i ehl-i ışka tığ-i gamzedür andan şu'â'

Deş dutmak âdetin koymuşdu Mecnûn ışkda
Şöhre-yi şehr olmağın resmin men itdüm ihtirâ'

Zerk deryâsında bir hâşâkdur kim çizginür
Sûfi-yi şeyyâd kim devrân dutup eyler semâ'

Geçdüğüm dünyâ vü 'ukbâdan senünçün oldu fâş
Doğru dirler "Küllü sırrın câveze'l-isneyni şâ'

Ol büt-i serkeş gelür, salmış cemâlinden nikâb
Ey selâmet el-firâk! Ey akl ü îmân el-vidâ'

Cân ü dil bir ömrdür tığun'çün eylerler cedel
Gelmedin tığun senün ortaya, kat' olmaz nizâ'

Ey Fuzûlî! Âhîret mülkine lâzımdur sefer
Beyle gâfil gezme; takvâdan müheyyâ kıl metâ'

Gazel 145

Fâilâtün Fâilâtün Fâilâtün Fâilün

Yâr vaslın isteyen kesmek gerek cândan tama'
Her kişi kim vasl-ı yâr ister, kesün andan tama'

Arizû-yi vasl-ı cânân câna âfetdür gönül
Yâ te'alluk cândan üz yâ vasl-ı cânândan tama'

Çün maña bir zerre yoğ tâb-ı temâşâ-yı cemâl
Men kimem vasl itmek ol hırşîd-i rahşândan tama'

Âşık oldur kim temennâ-yı belâ-yı hecr ide
Yoğsa çoğdur mihr iden ol mâh-ı tâbândan tama'

Rişte-yi tûl-i emel dâm-ı belâdur; n'eyleyem
Üzmek olmaz ol ser-i zûlf-i perîşândan tama'

Ârızun görmek hayâtum tâze eyler. Veh ne ayb
Ger gedâ vech-i ma'âşın kılsa sultândan tama'

Gazel 144

Güneş gibi doğan yüzün yükseldikçe, yüzünden çıkan ışık, âşıkları öldürmek için yan bakış kılıcına dönüşür.

Mecnûn aşkta çöllere düşme âdetini koymuştu. Şehirde meşhur olma âdetini de ben icat ettim.

Hani döne döne semâ eden çılgın sûfiler vardır. Aslında onlar ikiyüzlülük denizinde dönüp duran çöpe benzerler.

Senin için dünyadan, âhiretten vazgeçtiğim ifşâ oldu. Doğru derler: Bütün sırlar, ikiye aştı mı yayılır.

O serkeş güzel, yüzündeki örtüyü kaldırmış, geliyor. Hey esenlik! Ayrılık vakti geldi. Aklım, îmânım! Elveda!

Canımla gönlüm senin kılıcın için mücadele ediyorlar. Araya kılıcın girmedikçe bu kavga kesilmeyecek.

Fuzûlî! Âhîret ülkesine yolculuk yapman gerekiyor. Böyle gâfil gezme; takvâ ile yolculuk erzâkını hazırla.

Gazel 145

Kim yârine kavuşmak isterse, candan vazgeçmelidir. Yâre kavuşmak isteyen kişiden umûdunuzu kesin.

Gönlüm! Cânâna kavuşma arzusu can için bir âfettir. Ya candan ilgini kes ya cânâna kavuşma umûdunu bırak.

Bende onun cemâlini seyretmek için zerre kadar güç yok. Bu durumda o parlak güneşe kavuşmayı nasıl isteyebilirim?

Âşık dediğin ayrılık belâsını arzular. Yoksa o parlak Aydan sevgi bekleyen çok âşık vardır.

Ardı arkası kesilmeyen arzular, belâ tuzağıdır. O dağınık zülûflerin ucunu arzu etmemek elimde değil; ilgimi kesemem.

Yanağını görmek bana yeniden hayat verir. Yoksulun geçimliğini sultândan beklemesi ne ayıp şeydir!

Muttasıl hirmân kılır hâsıl tama'dan ehl-i hırs
Turfa kim artar aña geldükce hirmândan tama'

İster iseñ hasret ü hirmâna her dem düşmemek
Kes Fuzûlî dehrden ümmîd ü devrândan tama'

Gazel 146

Fâilâtün Fâilâtün Fâilâtün Fâilün

Dil uzadur bahs ile ol ârız-ı handâne şem'
Od çıhar ağzından; itmez mi hazer kim yâne şem'?

Nola gayret âteşi cânum eritse mum tek
Bu ne sözdür kim dimişler ârız-ı cânâne şem'

Ârız-ı cânân ile bahs-i kemâl-i hüsn ider
Dil ucundandur ki her sâat düşer noksâne şem'

Geh ayağı bağılu geh boynı; nedendür bilmezem
Bir perî ışkında olmuşdur meğer divâne şem'

Nola gönlüm ârızuñ isterse, cânum kâmetüñ?
Resmdür; âlemde bülbul gül sever, pervâne şem'

Kıl şebistânı müşerref kim nisâruñ kılmağa
Rişteden dürler çeküb cem' eylemiş dâmâne şem'

Ey Fuzûlî şevkden yakduñ tenüñ rûz-i visâl
N'itdün ey gâfil? Gerekmez mi şeb-i hicrâne şem'?

Gazel 147

Mefâilün Mefâilün Mefâilün Mefâilün

Gel ey râhat sanan esbâb-ı dünyâ; kılma nâdânlığ
Tarik-i fakr dut kim fakr imiş âlemde sultânlığ

Murâd er saltanatdan kâm-ı dildür, nefse tâbi'sen
Ne hâsıl saltanat adıyla kılmağ bendefermanlığ

Perişânlığdan ey halk-ı cihân siz cem' idün hâtır
Ki men cem' eyledüm her kanda vardur bir perişânlığ

Ne tâli'dür bu kim âlemde âğâz itmedüm bir iş
Kim ol işden serencâm itmedüm hâsıl peşîmanlığ

Maña zulm-i sarîh ol kâfir eyler; kimse men' itmez
Fuzûlî küfr ola mı ger disem yoğdur müselmânlığ?

Hırslı insanların tamâh etmekten ellerine mahrûmluk geçer. Şaşılacak şeydir; ne kadar mahrûm olursa, o kadar tamâhlanır.

Fuzûlî! Her an hasret çekmemek, mahrûmiyete düşmemek istiyorsan, dünyadan umûdunu, devrândan tamâhını kes.

Gazel 146

Mum iddiâyâ girip o gülen yanağa dil uzatıyor. Ağzından ateş çıkıyor; mum yanmaktan çekinmez mi?

Kıskançlık ateşi canımı mum gibi eritse, ne çıkar bundan? Cânânın yanağına mum demişler; böyle söz olur mu hiç?

Mum cânânın yanağı ile bahse giriyor; mükemmel güzellik iddiâsında bulunuyor. Mum dili yüzünden her an eksilmeye yüz tutuyor.

Mumun bazen ayağı, bazen boynu bağlıdır. Sanırım mum bir perinin aşkı yüzünden divâne olmuş, ama bunun sebebini bilmiyorum.

Gönlüm yanağını, canım da boyunu bosunu arzu etse, ne çıkar bundan? Âdetdir; âlemde bülbül gülü, pervâne de mumu sever.

Yatak odanı şereflendir. Mum da ayağına saçmak için dizi dizi inciler hazırlamış, eteğinde biriktirmiş.

Fuzûlî! Kavuşma günü şevkle bedenini yaktın. Hey gâfil! Ne yaptın sen? Ayrılık gecesi için mum gerekmez mi?

Gazel 147

Hey dünya sebeplerini rahatlık sanan! Câhillik etme. Fakîrlik yolunu tut. Çünkü fakîrlik âlemde sultânlıkmış.

Saltanâttan maksâdın gönlünün murâdıysa, sen nefsine tâbi olmuşsun demektir. Saltanât diye emir kulu olmakla ne elde edilir?

Bütün insanlar! Perîşânlıktan korkmayın; içinizi ferah tutun. Çünkü nerede perîşânlık varsa, hepsini kendimde topladım.

Nasıl tâlihdır bu! Şu dünyada hangi işe girecek olsam, sonunda bu işten elime pişmanlık geçti.

O kâfir bana açıkça zülmediyor da kimse ona engel olmuyor. Fuzûlî! “Dünyada Müslümanlık diye bir şey yok!” desem küfür olur mu?

Gazel 148

Fâilâtün Fâilâtün Fâilâtün Fâilün

Sâkîyâ mey sun ki dâm-ı gamdurur hüşyârlıĝ
Mestlikdür kim kılur gam ehline gamhârlıĝ

Var fikrin, yoĝ gamın çekmek nedür bir câm ilen
Bîhâber kıl kim maña bir ola yoĝluĝ varlıĝ

Cân metâ'ınuñ behâsıdur ne kim devrân ider
Turfa bu kim sanuram şefkatdür ol gaddârlıĝ

Menden âhîr çün kılur bîzârlıĝ esbâb-ı dehr
Dehr esbâbından ol yeĝ kim kılam bîzârlıĝ

Çekme zahmet; çek elüñ tedbîr-i derdümden tabîb
Kim deĝül sen bildüĝüñ, men çekdüĝüm bîmârlıĝ

Tâ'ne-yi aĝyâr çekmekdür işüm bir yâr içün
Kim olub aĝyâre yâr, eyler maña aĝyârlıĝ

Ey Fuzûlî! Eylerem kat'-ı te'alluk yârden
Bu tarîk içre maña tevîk iderse yârlıĝ

Gazel 149

Fâilâtün Fâilâtün Fâilâtün Fâilün

Ayş içün bir turfa menzildür behâr eyyâmı bağ
Anda dutsun gonceveş her kim ki ayş ister otâĝ

Gonceler açıldı seyr-i bâĝ idüñ ey ehl-i dil
Kim görüb güller, gönüller açılan çağdur bu çağ

Senden, ey bülbül, füzûndur mende mihnet fasl-ı gül
Sensen ü miñ tâze gül, hâlâ men ü miñ tâze dâĝ

Bâĝa servüm geldüĝin bilmiş seherden şâĥ-ı gül
Rûşen itmiş rehğüzârı üzre her yan miñ çerâĝ

Çekseler zencîr ile gülzâre gitmen kim maña
Sünbül-i zülfüñ firâkıdan müşevveşdür dimâĝ

Mevsim-i güldür velî gitmen çemen seyrine kim
Ravza-yı kûyuñ maña ol seyrden virmiş ferâĝ

Mahrem olmaz rindler bezminde mey nûş itmeyen
Ey Fuzûlî! Çek ayaĝ ol bezmden yâ çek ayaĝ

Gazel 148

Sâkî! Mey sun, çünkü ayık kalmak gam tuzağıdır. Sarhoşluk ise gamlı insanlara dert ortaklığı eder.

Varlığı düşünmek, yok olmanın gamını çekmek de nedir? Bir kadeh ile beni bunlardan habersiz biri hâline getir de varlık ile yokluk gözümde bir olsun.

Devrânın insana yaptıkları cana karşılık ödetilen bedeldir. Şaşılacak şey doğrusu! Ben bu gaddarlıkları şefkat sanıyorum.

Mademki sonunda dünya nîmetleri benden bezecektir, iyisi mi, ben de dünya nîmetlerinden bezeyim.

Doktor! Boşuna zahmet etme; derdimi tedâvî etmeyi bırak. Çünkü benim çektiğim hastalık, senin bildiğin hastalıklardan değil.

Benim işim gücüm bir yâr uğruna elâlemin kınamalarına maruz kalmaktır. Oysa sevgilim yabancılara yâr olurken, bana yabancı muamelesi yapıyor.

Fuzûlî! Tanrı bu yolda başarılı olmam için bana yardım ederse, yârdan da ilgimi keserim.

Gazel 149

Bahar günlerinde bahçe güzel vakit geçirmek için harika yerdir. Kim güzel yaşamak istiyorsa, çadırını gül goncası gibi oraya kursun.

Gönül sâhipleri! Goncalar açıldı; bahçede gezinin. Şimdi gülleri seyrederek gönüllerin açılacağı zamandır.

Bülbül! Gül mevsiminde benim ızdırâbım senden fazladır. Sen varsın, yanında bin yeni açmış gül var. Oysa şimdi ben vârim, bin tane de dağlanmış yaram var.

Gül dalı, seher vaktinde selvi boylumun geldiğini anlamış da geçeceği yol üstünde her tarafta bin چراغ yakmış.

Beni zincire bağlayıp çekseler, yine de gül bahçesine gitmem. Çünkü sümbülü andıran zülüflerinden ayrı kaldığım için aklım karışmıştır.

Gül mevsimi olsa da çayır çimen seyrine gitmem. Çünkü evinin bahçesi beni oradaki seyirden müstağni kılmıştır.

Rindlerin meclisinde mey içmeyen kişi sırlara mahrem olamaz. Fuzûlî! Ya o meclisten uzak dur ya da kadeh kaldır.

Gazel 150

Fâilâtün Feilâtün Feailâtün Feilün

Ey hadeng-i gamuña sine-yi ahbâb hedef
Muntazır hancer-i müjgânuña cânlar saf saf

Hâk-i dergâhuña her subh sürer gün yüzünü
Gâlibâ andan aña hâsıl olubdur bu şeref

Hâselillâh ki bu divâne-yi şevk-i hatuña
Sebeb-i kayd ola zencîr-i sûtûr-i Mushaf

Saldı deryâya sabâ hancer-i gamzeñ vehmin
Ki çıharmaya dahî gevher-i nâsüfte sadeñ

Ey gönül! Âleme aldanma; saña reng virür
Hâkdür kim anı geh la'l kılur gâh hâzef

Bezm-i Cemşîd fenâ bulmağile bildüm kim
Devr cevrenden imiş nâle-yi ney, nevha-yı def

Ey Fuzûlî taleb-i rütbe-yi irfân eyle
Cehl ile hâsıl-ı evkât-ı şerîf itme telef

Gazel 151

Fâilâtün Feilâtün Feailâtün Feilün

Mihnet-i ışk, ey dil, âsândur deyü çoğ urma lâf
İşk bir yükdür ki ham bulmuş anuñ altında Kâf

Olma gâfil dürdkeşler sohbetinden ey gönül
Ger dilerseñ, idesen âyîne-yi idrâki sâf

Subhdem zülfüñ dağıt yâ şâm arz-ı ârız it
Koyma subh u şâm arasında tarîk-i ihtilâf

Reşk-i ruhsâruñ dil-i hırşide salmış ıztırâb
Gayret-i kaddüñ mizâc-i şem'e virmiş inhirâf

Vehmüm andandur ki mümkün olmaya gamdan necât
Ferricillâhümme hemmî neccinî mimmâ eḫâf

Hâk-i küyuñ Kâ'be'ye nisbet kılan bilmez mi kim
Bunda her dem, anda bir nevbet olur vâcib tavâf

Ey Fuzûlî zâhid er da'vâ-yı akl eyler, ne sûd
Nefy-i zevk-i ıškdur cehline ayn-ı i'tirâf

Gazel 150

Dostların göğsü gamının okuna hedef olmuştur. Cânlar saf saf sıra olmuş, kirpik hançerini beklemektedir.

Güneş her sabah eşiğinin toprağına yüzünü sürüyor. Galiba bu davranışı yüzünden güneş böyle şerefli olmuştur.

Ayva tüylerini arzulamaktan divâneye dönen ben âşığı, hâşâ, Kur'ân satırlarının zinciri bile bağlayamaz.

Yan bakışlarının hançeri, istiridye delinmemiş inci çıkarmasın diye denize korku saldı.

Gönlüm! Dünyaya aldanma; gözünü boyar, aldatır seni. Dünya, toprağı bazen lâl taşına bazen değersiz seramiğe dönüştürür.

Cemşid'in meclisi sona erdiğinde ney iniltisinin, def ağıtının dünyanın cevrenden kaynaklandığını anladım.

Fuzûlî! İrfanda rütbe sâhibi olmayı iste. Ömrünün değerli vakitlerini câhillikle telef etme.

Gazel 151

Gönlüm! Aşk ızdırâbına kolay katlanılır diye çok konuşma. Aşk öyle ağır bir yükür ki Kaf Dağı bile onun ağırlığı altında iki büklüm olmuştur.

Gönlüm! İdrak aynanı saflaştırıp pürüzsüz hâle getirmeyi dilersem, tortulu şarap içenlerin sohbetinden gâfil kalma.

Ya sabahleyin zülûflerini dağıt ya akşam yanaklarını göster. Sabah ile akşam arasında bu kadar ihtilafı bir yol bırakma.

Yüzünü kıskanması güneşin içine ızdırıp düşürmüş. Boyunu kıskandığı için mumun mizacı bozulmuş.

Bu gamdan kurtulmanın imkânsız olmasından korkuyorum. Allâh'ım; bu keder yüzünden bana rahatlık ver; korktuğum şeylerden kurtar beni.

Evinin toprağını Kâbe'ye benzeten kişi, burada her an, Kâbe'de ise bir kere tavaf etmenin vâcip olduğunu bilmiyor mu yoksa?

Fuzûlî! Zâhid akıllı olduğunu iddiâ ediyorsa, elden ne gelir? Onun aşk zevkini inkâr etmesi, câhilliğini itiraf etmesi demek.

Gazel 152

Mefâilün Mefâilün Mefâilün Mefâilün

Olur ruhsârûña gün, la'lüñe gülberg-i ter âşık
Saña eksük değül gökden iner yirden biter âşık

Maña maksûd terk-i ışk idi; veh kim meni hüsnüñ
Olub gün günden efzûn, kıldı gün günden beter âşık

Temâşâ-yı cemâlününden nazar ehlini men' itme
Ne sûd ol hûb yüzden kim aña kılmaz nazar âşık?

Çemende pâybûsuñdan olubdur sebzeler hürrem
Heman bir sebzece olmağa âlemde yeter âşık

Kılursen miñ ciğer kan her yaña baħdukca ey zâlim
Ne baħmakdur bu? Her dem handan alsun bir ciğer âşık?

Kırarsen ehl-i ışk; dutalum kimse elüñ dutmaz
Ne işdür bu? Gerekmez mi saña ey sîmber âşık?

Ne pervâne döyer bir şu'leye ne şem' bir âha
Fuzûlî! Sanma kim beñzer saña âlemde her âşık

Gazel 153

Fâilâtün Fâilâtün Fâilâtün Fâilün

Tâb-ı ħurşîd meh-i rûyuña virmiş revnak
Tâ ki zîbâ hatt için ola bu tezhîb-i varak

Aks-i kaddüñle gören dâ'ire-yi âyineyi
Dir: Meh-i bedrdür engüşt-i nübüvvetden şak

Saña gülşende nisâr itmek için her nergis
Götürübdür başa altun dolu bir sîm tabak

Her sanem Mushaf-i hüsn-i Hâk'a bir âyetdür
Mekteb-i ışkda her dil aña bir tıfl-ı sebak

Saña âşıklığımızdur bize bürhân-ı cünûn
Hüsne akl ehli mukayyed olabilmez mutlak

Resmdür âşika gelmek kaşı yaylardan oħ
İşk peydâ olalı beyle kurulmuş bu nesak

Şâhdur hüsn bisâtında bu gün ol gülrûħ
Ey Fuzûlî! Men-i âvâre sürülmüş beydak

Gazel 152

Güneş, yanağına, tâze gül yaprağı lâl dudağına âşık olur. Senin âşıkların eksilməz; gökten iner, yerden biter.

Maksâdım aşkı terk etmektir. Vay vay vay! Güzelliğin günden güne artarak, beni her gün daha beter âşık etti.

Sana bakan âşıkların cemâlini seyretmesine engel olma. Âşık bakmıyorsa, o güzel yüzün faydası ne?

Yeşillikler çimenlikte ayağını öptükleri için böyle gelişmiş. Âlemde bir yeşillik kadar olmak bile âşık için yeterlidir.

Hey zâlim! Her yana baktıkça bin ciğeri kan doldurursun. Bu nasıl bakış öyle? Âşık her an bir ciğeri nerede bulsun?

Âşıklarını kırıp geçiriyorsun. Kimse elini tutup engel olmaz mı? Bu nasıl iştir? Gümüş göğüslü! Sana âşık lâzım değil mi?

Ne bir aleve pervâne ne bir âh çekişe mum dayanır. Fuzûlî! Âlemdeki her âşığın sana benzediğini sanma.

Gazel 153

Güneşin parlaklığı yüzünün Ay'ına aydınlık vermiş. Böylece sayfayı andıran güzel ayva tüylerin için tezhip oluşmasını sağlamak istemiş.

Boyunun aksini yuvarlak aynada gören kişi der ki: Peygamber'in parmağıyla ikiye bölünmüş dolunaydır bu.

Her nergis gül bahçesinde sana saçmak üzere başına altın dolu bir gümüş tabak koymuş.

Her put yüzlü güzel, Tanrı'nın güzellik Mushaf'ında bir âyettir. Her gönül ise, aşk okulunda aşk öğrenimi gören bir çocuktur.

Sana âşıklığımız, mecnunluğumuzun kanıtıdır. Akıl sâhipleri ise kesinlikle kendilerini güzelliğe bağlamaz.

Âşğa, yay kaşlı güzellerden ok atılması âdettir. Aşk var olduğundan beri bu düzen böyle kurulmuş.

Fuzûlî! O gül yanaklı sevgili bugün güzelliğin satranç tahtasında şâhtır. Ben âvâre âşık ise ileri sürülmüş bir piyâdeyim.

Gazel 154

Feilâtün Feilâtün Feilâtün Feilâtün

Olmaz oldu görüb ahvâlümü il hûblara âşık
Işk nehyinde bu rüsvâlığı gör şer'e muvâfık

Gelür olsañ kıluram ferş-i rehûñ perde-yi çeşmüm
Dahı nem var' azîzüm göze karşı saña lââyık?

Gülüp açılmak umulmaz dehenünden meğer oldur
Cüzv kim lâyetecezzâ dir aña ehl-i dekâyık

Bağrumıñ pârelerin gözlerim asmış müjelerden
Merdüm-i gûşenişin handan u handan bu alâyık

Giceler şem' yanar, eşk töker subh gelince
Cân virür subh gelen demde; zihî âşık-ı sâdık!

Sebkat itmişdi ciğer kanı gözüm yaşına bir vakt
Işk hükm itdi yine; cârî ola âdet-i sâbık

Ey Fuzûlî! Özüñi gûşenişin it hum-i mey tek
Ola tâ kim olasen kâşif-i esrâr-ı hakâyık

Gazel 155

Fâilâtün Feilâtün Feilâtün Fa'lün

Ey firâk-i leb-i cânân! Ciğerüm hûn itdün
Çihre-yi zerdümi hûnâb ile gülğün itdün

Ciğerüm kanını göz yaşına töktün ey dil
Vara vara anı Kulzüm, bunu Ceyhûn itdün

Nice hüsn ile seni Leylî'ye nisbet kılayum?
Bilmeyüb kadrümi terk-i men-i Mecnûn itdün

Söyledün kim dutaram şâd gönüllerde makâm
Şâd iken bu söz ile gönlümü mahzûn itdün

Ahd kıldun ki cefâ kesmeyesen âşıkdan
Âşıkı va'de-yi ihsân ile memnûn itdün

Cür'a cür'a mey içüb zîb-i cemâl arturduñ
Zerre zerre gözümün nûrunu efzûn itdün

Ey Fuzûlî ahıdub seyl-i sirişk ağlayalı
Işk ehline figân itmeği kânûn itdün

Gazel 154

Elâlem güzellere karşı aşkta ne hallere düştüğümü görüp artık âşık olmaz oldu. Bu rüsvâlîğimin aşkı yasaklamakta şerîata da uygun olduğunu gör.

Gelecek olursan, gözümün perdesini yoluna sererim. Kıymetlim! Sana lâayık olan, gözden başka neyim var ki?

Ağzının gülerek açılmasını kimse beklemez. Sanırım, inceliklerden anlayan kişilerin “bölünmez” dediği en küçük şeydir.

Gözlerim bağrımın parçalarını kirpiklerime asmış. Bir köşede oturan gözbebeğim nerede, bu asılanlar nerede?

Mum geceleri yanar, sabah olana kadar yaş döker. Sabah oldu mu canını verir. Ne sâdık âşıktır!

Bir zamanlar ciğer kanım, gözyaşlarımı geride bırakmıştı. Aşk hükmünü verdi: Yine eski âdet yürürlükte olsun!

Fuzûlî! Mey küpü gibi bir köşede otur. Bakarsın, hakikatlerin sırrını keşfedersin.

Gazel 155

Cânânın dudağından ayrılık! Sen ayrılık; ciğerimi kan doldurdun. Sararmış yüzümü, kanlı gözyaşlarıyla gül rengine boyadın.

Gönlüm! Ciğerimin kanını gözyaşlarımın üstüne döktün. Gitgide birini Kızıldenize, diğerini Ceyhûn nehrine döndürdün.

Güzelliğine bakıp seni Leylâ'ya nasıl benzeteyim? Değerimi bilmedin; ben Mecnûn'u terk ettin.

“Ben şen gönüllerde yer edinirim” dedin. Şen gönlümü bu sözünle mahzûn ettin.

Âşığa cefâ etmeyi bırakmamaya âhdettin. Sonra ihsan vaâdinde bulunarak âşığı memnun ettin.

Yudum yudum mey içerek güzelliğinin süsünü artırdın. Gözümün nûrunu zerre zerre fazlalaştırdın.

Fuzûlî! Ağlayıp gözyaşı selini akıttığından beri âşıkların feryat etmesini kanun hâline getirdin.

Gazel 156

Fâilâtün Fâilâtün Fâilâtün Fâilün

Kıldı zülfün tek perîşân hâlümi hâlün senün
Bir gün, ey bîderd, sormazsen, nedür hâlün senün

Gitdi başundan, gönül, ol servkaddün sâyesi
Ağla kim idbâra tebdîl oldu ikbâlün senün

Zînet için cism dîvârında itmezdüm yerin
Çekmeseydi ışk levh-i câna timsâlün senün

Tiz çekmezsen cefâ tîğın meni öldürmeğe
Öldürür âhır meni bir gün bu ihmalün senün

Gark-ı hûnâb-ı ciğer kılmış gözüm merdümlerin
Ârizû-yi hâl-i müşğîn ü ruḥ-i âlün senün

Dâmgâh-i ıskdan dut bir kenâr ey murg-i dil
Sınmadın seng-i melâmetden per ü bâlün senün

Sâyeves çoḡdan Fuzûlî ḥâk-i kûyuñ yasanur
Ol ümîd ile ki bir gün ola pâmalün senün

Gazel 157

Fâilâtün Feilâtün Feilâtün Fa'lün

Cân virür rayihâ-yı türbet-i pâkûñ ey tâk
Nevverallâhu leke'l-ardu sekallâhu serâk

Hürmet itdün meye, ta'zîm ile dutduñ sâkî
Azzemallâhu leke'l-ecru alallâhi cezâk

Ser-i kûyuñda garîbüz; bize bir mûnis yoḡ
Tâle mâ ânesene'l-kalbu ce'alnâhu fidâk

Safha-yı dilde bulunmaz eser-i sûret-i gayr
Hîne mâ halle nefe'l-gayre ani'l-kalbi hevâk

Reh-i ıskunda götür gayrdan ey dil rağbet
Feizâ şî'te refîkan elemu'l- 'ıskı kefâk

Ḥâb-i gafletde gönül vasldan olduñ mahrûm
Fâze men nâle ile'l-vasli ve mâ ḥâbe sivâk

Ey Fuzûlî ne bilür ehl-i vera' mey zevkin
Enkere'l-hikmete men lâmeke cehlen ve nehâk

Gazel 156

Senin benin benim hâlimi zülüflerin gibi dağıttı, perîşân etti. Dertsiz sevgilim! Bir gün bile “Ne haldesin?” diye sormazsın.

Gönlüm! O selvi boylunun gölgesi başından çekildi. İkbâlin tâlihsizliğe dönüştü. Bu yüzden ağla.

Aşk, canımın levhasına resmini çizmeseydi, beden duvarında süs için yer açmazdım.

Beni öldürmek için cefâ kılıcını hemen çekmezsen, sonunda bir gün bu ihmâlin beni öldürür.

Misk kokulu beninle al yanağını arzulamak gözbebeklerimi ciğer kanına batırdı.

Gönül kuşum! Kınama taşlarıyla kolun kanadın kırılmadan önce aşkın tuzağından bir kenara kaç.

Fuzûlî bir gün ayaklarının altında ezilme umûduyla uzun zamandır gölge gibi evinin çevresindeki toprağa uzanmış, yatmaktadır.

Gazel 157

Asma! Temiz toprağının kokusu can verir. Allâh yerini nûrlandırсын, toprağını sulasın.

Sâki! Meye hürmet ettin, saygıyla tuttu. Allâh ecrini büyük tutsun, ödülünü versin.

Senin evinin bulunduğu sokakta garibiz; bir can dostumuz bile yok. Gönlümüzce bize ünsiyet eden biri yok; kalbimize mûnis olan her şeyi sana fedâ ettik.

Gönül sayfasında senden başkasının resmi yok. Senin aşkın gönlümüze gelince, yabancı olan ne varsa dışarı çıkardı.

Gönlüm! Onun aşkının yolunda başkalarına ilgi duymayı bırak. Bir arkadaş arzu ettinse, aşk elemini sana yeter.

Gönlüm! Gaflet uykusundayken sevgiliye kavuşmaktan mahrûm oldun. Sevgiliye kavuşan kurtulup bu işi başardı; senden başka hiç kimse hüsrâna uğramadı.

Fuzûlî! Günâhtan kaçınanlar mey zevkini nereden bilecek? Seni câhillikle kınayan ve mey içmeni yasaklayan kişi hikmeti de inkâr etmiş sayılır.

Gazel 158

Fâilâtün Feilâtün Feilâtün Fa'lün

Çeşmümi eşk ile genc-i dür-i meknûn itdün
Merdüm-i çeşmümi ihsân ile Kârûn itdün

Mey-i gülğünü didün "Akla ziyândur" zâhid
Bu mudur akl ki terk-i mey-i gülğün itdün?

Cânum alduñ mey içün sâkî, içürdün maña kan
Dâd elünden ki meni âl ile mağbûn itdün!

Hattuñuñ âfet-i cân oldığını bildürdün
Lutf kılduñ ki meni vâkıf-ı mazmûn itdün

Dil dutar mâr-ı ser-i zülfünü vehm eylemeyüb
Bilmezem kim aña ta'lîm ne efsûn itdün

Tanımaz oldu meni ta'ne iden ehl-i riyâ
Şükr kim hâlümü, ey ışk diğergün itdün

Ey Fuzûlî! Ne murâd oldu müyesser, bilmem
Munca kim hasret-i la'liyle ciğer hûn itdün

Gazel 159

Fâilâtün Fâilâtün Fâilâtün Fâilün

Şem'-i rûyuñ âfitâb-ı âlemârâdur senün
Nûr-i Hâk hûrşîd-i ruhsârûnda peydâdur senün

Sensen ol gevher ki dürc-i mümkinât içre bugün
Mümkün olan aybdan zâtuñ müberrâdur senün

Cân virür la'lün temennâsında miñ âb-ı hayât
Feyziñe lebteşne yüz Hızır ü Mesîhâdur senün

Serv ü gül nezzâresin n'eyler saña hayrân olan?
Kim kadûñ serv ü ruhuñ gülberg-i ra'nâdur senün

Râz-ı ıskuñ halkdan kılmağ nihân mümkün değil
Âşkıñ ol vechden âlemde rüsvâdur senün

Kıldı şevküñ eşk gavvâsı gözüm merdümlerin
Ey dür-i ter! Menzilün gûyâ bu deryâdur senün

Barça âfâk ehlden çekmiş te'alluk dâmenin
Tâ Fuzûlî hasteye vasluñ temennâdur senün

Gazel 158

Gözlerimi gözyaşlarıyla gizli inci hazînelerine döndürdün. Gözbebeklerimi
ihşanda bulunarak Kârûn gibi zengin ettin.

Hey sofû! Gül renkli şarap için “Akla zarâr verir” dedin. Gül renkli şarabı
terk ettin; akıl bu mudur?

Sâkî! Mey için canımı aldın, bana kan içirdin. Elaman elinden! Hile yapıp
beni aldattın.

Ayva tüylerinin can için âfet olduğunu bildirdin. Meseleyi bana
bildirmekle lûtfettin.

Gönlüm kuruntulara kapılmadan yılana benzeyen zülüflerinin ucunu
tutuyor. Ona nasıl bir efsûn edip öğrettin? Bunu bilmiyorum.

Beni kınayan ikiyüzlüler artık beni tanıyamaz oldu. Ey aşk! Şükürler olsun;
hâlimi değiştirdin.

Fuzûlî! Sevgilimin lâl dudağının hasretiyle ciğerimi bunca kanattın. Hangi
murâdın gerçekleşti? Bilmiyorum.

Gazel 159

Senin yüzünün mumu âlemi süsleyen güneştir. Tanrı'nın nûru yüzünün
güneşinde belirmiştir.

Bugün varlıkların mücevher kutusu içindeki inci sensin. Senin zâtın
mümkün olabilecek kusurlardan arınmıştır.

Bin hayat suyu lâl dudaklarını arzulayarak can verir. Senin feyzine yüz
Hızır ile Mesih susamıştır.

Sana hayrân olan âşık, selvi ile gülü seyredip de ne yapsın? Çünkü boyun
selvi, yanağın parlak alımlı güldür.

Halktan sana duyulan aşkın sırrını saklamak mümkün değildir. Bu yüzden
senin âşığın âlemde rezil olmuştur.

Sana duyduğu arzu gözbebeklerimi gözyaşı denizinde dalgıç yaptı. Parlak
inci! Galiba senin yerin bu denizdir.

Yaralı Fuzûlî sana kavuşmak istediği için bütün insanlardan elini eteğini
çekmiştir.

Gazel 160

Fâilâtün Fâilâtün Fâilâtün Fâilün

Eyle ra'nâdur gülüm serv-i hırâmânun senün
Kim gören bir kez olur elbette hayrânun senün

Kâkülün tek başuña çizginmek ister hâtırum
Ey men ü yüz men kimi sergeşte kurbânun senün

Ârızun devrinde cem'iyetden olsun nâümîd
Olmayan âşüfte-yi zülf-i perîşânun senün

Çün acebdür la'le gûyâlık ne mu'cizdür bu kim
Eyler ızhâr-ı suhan la'l-i dürefşânun senün

Çerh yayından atıldı kasduma tîr-i ecel
Lîk andan tîzrek teprendi müjgânun senün

Dâğ-ı hicrânun odın beñzetmek olmaz düzehe
Olmasun kâfir esîr-i dâğ-ı hicrânun senün

Ey Fuzûlî! Eyle kim bîmâr-ı derd-i ıksan
Yoğdurur ölmekden özge hîç dermânun senün

Gazel 161

Fâilâtün Fâilâtün Fâilâtün Fâilün

Dâğ-ı hicrân ile yanmağdan ciğer kan olsa yeğ
Mülk-i dil gam menzili olunca vîrân olsa yeğ

Yâri ağyâr ile görmek âşîka düşvâr olur
Beyle görmekden esîr-i derd-i hicrân olsa yeğ

Sîneme peykânunı gönder gönül def'ine kim
Sînede sûzan gönül olunca peykân olsa yeğ

Sırrum rüsvâlığum fâş itmedin âlemlere
Zâr cismüm eşk girdâbında pinhân olsa yeğ

Dağıdırsa nola ıkd-i zülfünü her dem sabâ
Fitne ehli olanun cem'i perîşân olsa yeğ

Dün Fuzûlî sehv idüb geçmiş mey ü mahbûbdan
Tevbe idüb bu yaman işden peşimân olsa yeğ

Gazel 160

Gülüm! Salınan selvi boyun o kadar güzeldir ki seni bir kez gören, elbette hayrânın olur.

Gönlüm kâkülün gibi başının çevresinde dönmek ister. Hem ben hem benim gibi başı dönen yüz âşık senin kurbânın olsun.

Kim senin dağınık saçların yüzünden kendini dağıtmazsa, yanaklarının devrinde gönül huzûrundan umûdunu kessin.

Bir la'lin konuşmasına şaşılır. Bu nasıl mucizedir? İnciler saçan lâl dudağın söz söyleyerek mucize gösterir.

Beni öldürmek için felek yayından ecel oku atıldı. Ama senin ok kirpiklerin ondan daha çabuk davrandı.

Ayrılığının dağlama ateşini cehenneme benzetmek mümkün değil. Kâfir bile senin ayrılık dağının esiri olmasın.

Fuzûlî! Aşk derdinden dolayı öyle bir hasta olmuşsun ki ölmekten başka senin dermânın yoktur.

Gazel 161

Ayrılık dağlanmasıyla ciğer kan dolarsa, tercih edilir. Gönül ülkesi gamın konak yeri olunca, yıkılması tercih edilir.

Âşığın yârini başkalarıyla birlikte görmesi gücüne gider. Onu bu halde görmektense, ayrılık derdinin esiri olması daha iyidir.

Gönlümü uzaklaştırmak için göğsüme temrenli bakış oklarını gönder. Göğsümde yanan bir gönül olunca, orada temren olması daha iyidir.

Rezilliğim sırrımı âlemlere ifşâ etmeden inleyen, perîşân bedenim gözyaşı girdabında gizlensin; daha iyi.

Sabâ rüzgârı her an zülûflerinin düğümünü açıp saçlarını dağıtırsa, buna şaşılmaz. Bütün fitne çıkaranların perîşân olması daha iyi.

Dün Fuzûlî bir hatâ etmiş, meyden, sevgiliden vazgeçmiş. Bu kötü davranışı yüzünden tövbe edip pişman olması daha iyidir.

Gazel 162

Fâilâtün Fâilâtün Fâilâtün Fâilün

Kıymaduñ sâkîn-i kûyuñ olana peykânûñ
Bir içim su ile ağırlamaduñ mihmânûñ

Nâvek-i gamze dirîğ eyleme âşıklardan
Kesme erbâb-ı vefâdan nazar-ı ihsânûñ

İsteğüñ cân idi, hâk-i derüñe dapşurdum
Yetdi ol hûd yerine; şimdi nedür fermânûñ?

Câna yetdüm elem-i hecrüñ ile ey zâlim
Rahm kıl cânûñ için var ise bir dermânûñ

Dâdâhem saña; dâmen ne çekersen menden?
Yoğ mu vehmüñ ki dutam haşr günü dâmânûñ

Zâlim olsañ ne aceb; yoğ saña dûzeğ vehmi
Saña hûd yetmeyecekdür senüñ öz hicrânûñ

Vasl eyyâmı revân yâre fidâ eylemedüñ
Ey Fuzûlî gam-ı hicrân ile çıhsun cânûñ

Gazel 163

Mef'ûlû Fâilâtü Mefâilü Fâilün

Ey meh! Menümle düstlarum düşmen eyledüñ
Düşmen hem eylemez bu işi kim sen eyledüñ

Peykânlaruñla doldı tenüm; âferîn saña
Bîdâd çekmeğe tenümi âhen eyledüñ

Tahsîn saña ki göñlüm evin tîre koymaduñ
Her zağm-ı nâveküñ aña bir revzen eyledüñ

Olsun ziyâde rif'atüñ ey âh-ı âteşîñ
Mihmetserâmuñ bu gice rûşen eyledüñ

Eksülmesün tarâvetüñ ey eşk-i lâlegün
Gül gül damub makâmumızı gülşen eyledüñ

Cân çıhsa menzil itmeğe ev dut habâbdan
Ey göz yaşı ki kasd-ı binâ-yı ten eyledüñ

Mümkin degül cihânda Fuzûlî ikâmetüñ
Bihûde sen bu merhalede mesken eyledüñ

Gazel 162

Sokağında oturan için ok temrenini atmaya kıyamadın. Konuğunu bir içim su ile ağırlamadın.

Âşıklardan yan bakış oklarını esirgeme. Vefa sâhiplerinden ihsan bakışlarını kesme.

İsteğin candı, kapının toprağına teslim ettim. Canım yerine ulaştı; şimdi emrin nedir?

Hey zâlim! Ayrılığının elemi yüzünden canım burnuma geldi. Canının hâtırı için, bir dermânın varsa, et bana, merhamet et.

Senden adalet istiyorum; neden benden eteğini çekiyorsun? Mahşer günü eteğine sarılacağımdan korkmaz mısın?

Zâlim olsan da buna şaşılmaz; senin cehennemden korktuğun da yok. Sen kendinden ayrılamazsın; bu yüzden ayrılık derdi çekmezsin.

Vuslat günleri yâre rûhunu hemen fedâ etmedin. Fuzûlî! Ayrılık derdinin gamını çekerek canın çıksın.

Gazel 163

Ay yüzlüm! Dostlarımı bana düşman ettin. Senin yaptığın işi düşman bile yapmaz.

Bedenim bakış oklarının temrenleriyle doldu. Aferin sana! Bedenimi zulme dayanmak için demir gibi sağlamlaştırdın.

Gönül evimi karanlıkta bırakmadın. Aferin sana! Oklarının yaralarıyla bedenimde pencereler açtın.

Ateşli âhlarım! Yükselişin çok olsun. Bizim bu sıkıntı çektiğimiz evi aydınlattın.

Lâle renkli gözyaşım! Tâzeliğin eksilmesin. Gül şeklinde damlayıp yerimizi gül bahçesine döndürdün.

Canım yurt edinmek için bedenimden çıkacak olursa, hava kabarcığından ev tut. Gözyaşlarım! Beden binâsını yıkmaya kastettin.

Fuzûlî! Bu dünyada ikamet etmen mümkün değil. Sen bu konak yerinde boş yere mesken edindin.

Gazel 164

Mefâilün Mefâilün Mefâilün Mefâilün

Sabâ lûtf itdün, ehl-i derde dermândan haber virdün
Ten-i mecrûha cândan, câna cânândan haber virdün

Hazân-ı gamda gördün ıztırâbın bülbül-i zâruñ
Behâr eyyâmı tek gülberg-i handândan haber virdün

Sözünü vahy-i münzel ger disem men, hiç küfr olmaz
Cihânı dutmuş iken küfr, îmândan haber virdün

Didiler yâr uşşâkuñ gelür cem itmeğe göñlin
Meğer kim yâre uşşâk-ı perîşândan haber virdün

Süleymân mesnedinden dîv-i gümreh rağbetin kesdün
Denizde hâtem-i hükm-i Süleymân'dan haber virdün

Fuzûlî rûzigârum tîre gördün şâm-ı hicrândan
Nesîm-i subh tek hûrşîd-i raşşândan haber virdün

Gazel 165

Mefâilün Mefâilün Mefâilün Mefâilün

Bekâ mülkün dilersen, varıñı yoğ eyle dünyâ tek
Etek çek gördüğünden âfitâb-i âlemârâ tek

Te'alluk zulmetin tecrîd hûrşîdine kıl matla'
Eğer âlemde bir gün görmek istersen Mesîhâ tek

Gönül her sûret-i şîrinê virme; iç mey-i ma'nî
Hazer kıl, daşa çalma tîşeñi Ferhâd-ı şeydâ tek

Yeter tâvus tek' ucb ile kıl ârâyîş-i sûret
Vücûduñdan geçüb âlemde bir ad eyle ankâ tek

Güher tek kılma tağyîr-i tabî'at, delsele bağıruñ
Karâr it; her hevâdan olma şûrengîz deryâ tek

Refiküñ olsa dilsiz cânver, hem sakla râz andan
Sağın sırruñ düşürme dillere Mecnûn-i rüsvâ tek

Fuzûlî! Kâ'inât esbâbıñuñ kıldum temâşâsın
Nedâmetsiz tenâ'um yoğ tasarrufsuz temâşâ tek

Gazel 164

Sabâ rüzgârı! Dert sâhiplerine dermân haberini verdin. Yaralı vücûduma candan, cânıma cânândan haber verdin.

İnleyen bülbülün gam sonbaharında çektiği ızdırâbı gördün. Bahar günleri gibi gülen gül yaprağından haber verdin.

Sözlerine “indirilmiş vahiy” dersem, küfür sayılmaz. Kâfirlik bütün dünyayı kaplamışken, îmândan haber verdin.

Dediler ki yâr âşıkların gönüllerini almaya geliyor. Galiba yâre perîşân âşıklardan haber verdin.

Yolunu şaşırmış şeytanın Süleymân tahtına göz koymasına engel oldun. Denizde Süleymân hükmü yazılı yüzükten haber verdin.

Fuzûlî! Ayrılık akşamı dolayısıyla günlerimin karanlıkta geçtiğini gördün. Seher yeli gibi parlak güneşten haber verdin.

Gazel 165

Kalıcılık ülkesine gitmek istersen, varlığını tıpkı Dünya gibi yok et. Âlemi süsleyen güneş gibi gördüğün herkesten eteğini çek.

Eğer âlemde İsâ gibi bir gün görmek istersen, dünya bağları ile ilgili karanlığı soyutlanma güneşinin doğuş yeri hâline getir.

Her Şîrin görünüşlü güzele gönül verme; mânâ meyini iç. İhtiyatlı ol; çılgın âşık Ferhâd gibi kazmanı taşa vurma.

Kibirlenerek dış yüzünü süslemen yeter artık. Varlığından vazgeç, âlemde geriye zümrüd-ü anka gibi ad bırak.

Bağrını inci gibi delectek olsalar, tabiatını değiştirme. İstikrarlı ol; deniz gibi her hava değişiminde kabarma.

Arkadaşın dilsiz biri de olsa, sırrını ondan sakla. Sakın rezil olmuş Mecnûn gibi sırrını dillere dűřürme!

Fuzûlî! Dünyadaki bütün sebepleri izledim. Tasarruf edilmeden seyretmek kadar güzel nîmet olamaz. Çünkü böyle seyrin pişmanlık vermez.

Gazel 166

Feilâtün Feilâtün Feilâtün Fa'lün

Dehenin derdüme dermân didiler cânânun
Bildiler derdümi; yoğdur, didiler, dermânun

Olsa mahbûblarun ıskı cehennem sebebi
Hûr u gılmânı kalur kendisine Rıdvân'un

Urmazam sıhhat için merhem oğun yâresine
İsterem çıhmaya zevk-i elem-i peykânun

Ne bilür oğumayan Mushaf-ı hüsnün şerhin
Yire gökden ne için indüğünü Kur'an'un

Yirden, ey dil göğ, kovmuşdu sirişküm meleği
Anda hem koymayacalıdır oları efğânun

Geçdi meyhâneden il mest-i mey-i işkuñ olub
Ne meleksen ki herâb itdün evin şeytânun

Ey Fuzûlî! Olubam garka-yı girdâb-ı cünûn
Gör, ne kahrın çekerem döne döne devrânun

Gazel 167

Fâilâtün Fâilâtün Fâilâtün Fâilün

Ey gönül çoğ seyr kılma günbed-i devvâr tek
Sâkın olmak seyrden yeğ nokta-yı pergâr tek

Ûn virür cân riştesi ham kâmetünden çeksem âh
Yel değüb çeng üzre bir âvâza gelmiş târ tek

Sînemi nây oğlarun deldi, dem urduhca gönül
Ûn virür her bir delükden nâle mûsikâr tek

Ârızun üzre ham-ı zülfün añub dün tâ seher
Dolanurdum her taraf odlara düşmüş mâr tek

Cism-i zârum tiğ-i bîdâduñdan oldu çâk çâk
Tünd sudan rañneler peydâ kılan dîvâr tek

Bilmeyüb bihbûdumı cevruñden itdüm ictinâb
Telh şerbetlerden ikrâh eyleyen bîmâr tek

Gazel 166

Canânın ağzının derdimin dermânı olduğunu söylediler. Derdimi bildiler,
"Dermânın yoktur" dediler.

Mahbûblara âşık olmak cehenneme gitme sebebi olursa, bu durumda
Rıdvan'ın hûrîleri, gılmanları kendisine kalır.

Oklarının açtığı yaraya iyileştirmek için merhem sürmem. Temrenlerinin
acısinin verdiği zevk bitmesin isterim.

Senin güzellik Mushaf'ının şerhini okumayan biri Kur'ân'ın gökten yere
niçin indiğini ne bilir?

Gönlüm! Gözyaşlarım melekleri yerden gökyüzüne kovmuştu. Feryat
figânın onları orada da bırakmayacaktır.

Elâlem senin aşkının meyiyle sarhoş olup meyhâneden geçti. Sen nasıl bir
meleksin? Şeytanın evini bile harap ettin!

Fuzûlî! Cinnet girdabında boğuluyorum. Döne döne şu devrânın ne
kahırlarını çektiğimi gör.

Gazel 167

Gönlüm! Dönen gökkubbe gibi çok dolaşma. Pergelin bir noktada duran
ayağı gibi hareket etmeden durmak daha iyidir.

İki büklüm olmuş vücûdumla bir âh çekecek olsam, çeng üzerinden
rüzgârın geçmesiyle telin ses vermesi gibi can ipim de ses vermeye başlar.

Neye benzeyen okların göğsümü deldi. Gönlümden gelen nefesi verdikçe,
tıpkı mûsîkâr gibi vücûdumun her deliğinden bir inilti sesi yükselir.

Geceleyin sabaha kadar yanaklarının üzerindeki zülûflerinin kıvrımını
anıyor, ateşe düşmüş yılan gibi her bir tarafta dolanıyordum.

İnleyen perîşân bedenim, basınçlı su karşısında gedikler açılmış duvar gibi
senin zûlmünün kılıcıyla parça parça oldu.

İyileşeceğimi anlayamadım da, acı şuruptan tiksinen hasta gibi senin
cevirlerinden kaçındım.

Hâtıruñ şâd eyledüñ ehl-i vefâ göñlün yıhub
Bir imâret yapmağa miñ ev yıhan mi'mâr tek

Bibekâdur, neş'e-yi mey zevkin itdüm imtihan
Hiç zevk-i bâkî olmaz neş'e-yi didâr tek

Ey Fuzûlî! Hâtır-ı ehl-i safâ âyinedür
Çerh devrinden eser âyînede jengâr tek

Gazel 168

Fâilâtün Fâilâtün Fâilâtün Fâilün

Var ümîdüm kim görüb cevlanuñı olsam helâk
Gerd-i na'l-i bâdpâyıñ örte cismüm üzre hâk

Öldüğüm menzilde defnüm kılmağa sanmañ lahid
Yer görüb gurbetde ahvâlüm, girîbân itdi çâk

Mest cân virdüm mezârum üzre ta'zîm eyleyüb
Kubbe yapub dâne-yi engûr eyvân dutdı tâk

Çün cefâ mu'tâdıyam, bilmen, nedür mihr ü vefâ
Bilmese mihr ü vefâ resmin cefâkârum, ne bâk?

Her küdüretden meni pâk itdi seyl-i hûn-i dil
Şükrülillâh âteş-i ıskuñ meni yandurdı pâk

Âh bilmen, n'eyleyem, cânumda râhat kalmadı
Gözlerüm nemnâk ü sinem çâk ü gönlüm derdnâk

Gayr nakşın mahv kılmuşdur Fuzûlî sîneden
Mâ lehu fi'd-dehri matlûbun ve maksûdun sivâk

Bir köşk yapmak için bin ev yıkan mîmâr gibi vefa sâhiplerinin hâtırını kırıp kendi gönlünü şâd ettin.

Mey neşesinin zevkini sınıdım; kalıcı değil. Sevgilinin yüzünü görünce alınan zevk gibi kalıcı bir zevk olamaz.

Fuzûlî! Safâ sâhiplerinin gönlü bir ayna gibidir. Feleğin dönüşüyle aynanın üstünde oluşan pas gibi, onların gönlü de paslanır.

Gazel 168

Umûdum var; senin dolaştığını görüp helâk olursam, rüzgâr gibi koşan atının nalından kalkan toz vücûdumu toprakla örter.

Beni defnetmek için öldüğüm yerdeki çukuru mezar sanmayın. Toprak, gurbet ellerdeki hâlimi görmüş, bana acıyarak yakasını yırtmıştır; yaka yırtığıdır o.

Ben sarhoşken can verdim. Saygısından üzüm çekirdeği mezarımın üstüne bir kubbe yaptı; asma ise eyvan kurdu.

Ben cefâ çekmeye alışkınım. Sevgi, vefa nedir; bilmem. Benim zâlim sevgilim sevginin, vefanın yolunu yordamını bilmiyorsa bilmesin; neden korkacağım ki?

Gönlümden akan kanlı sel beni her türlü kirlilikten, bulanıklıktan arıttı. Allâh'a şükür; aşkının ateşi beni bir iyice yaktı.

Canımda rahatlık diye bir şey kalmadı. Âh, ne yapacağımı bilmiyorum! Gözlerim ıslak, göğsüm yarılmış, gönlüm dertli.

Fuzûlî göğsünden başkalarının resmini sildi.

Onun dünyada senden başka istediği, senden başka maksâdı yok.

Gazel 169

Feilâtün Feilâtün Feilâtün Feilün

Gelür ol serv-i sehî; ey gül ü lâle; açılun
V'ey meh ü mihr! Çıhıñ, kudrete nezzâre kılun

Âzm-i bâğ eylemiş ol serv-i revân ey güller
Zer nisâr idegelün; cümle yığılun; derilün

Götürün dîdelerüm oğlarını toprağdan
Bu yarar nesnelerün kadrini yahşısca bilün

Göz yaşı tığünüz için tökülür ey hûblar
Sizi tâ itmeye rüsvâ; görünen demde silün

Eylemeñ ey dil ü cân hancer-i müjgânına meyl
Bilürem noldığın âhir; gelün, andan kesilün

Düşdü od cânuma, ey tende olan peykânlar
Kızmadan ma'reke, bir yana, erinmeñ, çekilün

Ey Fuzûlî! Kadimüz kıldı felek ham ya'nî
Vaktidür çıhmağa dünyâ kapusından, eğilün

Gazel 170

Mefâîlün Mefâîlün Mefâîlün Mefâîlün

Lebün reşki mizâcın telh kıldı bâde-yi nâbuñ
Kaşun meyli yüzünü kıbleden dönderdi mihrâbuñ

Girihler buldu cânım riştesi tesbîh târı tek
Maña gör n'itdi âhir ârizû-yi zülf-i pürtâbuñ

Ayağun tozına yüz sürmeğe virmez sabâ ruhsat
Yüzün şebnemle yüz kez yumadın gülberg-i sırâbuñ

Sabâ ol zülfî depretdükçe teşvîşüm ziyâd eyler
Şahın depretme kim bağrumdadur başı bu kullâbuñ

Der ü divârına güstâh yüz sürmüş deyü gerdün
Yüzünü giceler sürter yire tâ subh mehtâbuñ

Mahabbet zâhir itmek cürmüne kan tökmek istersen
Habîbüm, munca hem rağbet nedür cürmüne ahabâbuñ?

Fuzûlî gamze-yi merdümküşünden iltifât ister
Sanur kim iltifâtı rahm olur kurbâna kassâbuñ

Gazel 169

Ey gül! Ey lâle! O selvi boylu geliyor; açılın. Ey Ay! Ey Güneş! Çıkın da o kudreti seyredin.

Güller! O selvi boylu sevgili bahçeye gidiyor. Hepiniz toplanın, onun ayağına altın saçın.

Gözlerim! Sevgilinin attığı okları topraktan alıp götürün. Böyle yararlı nesnelerin değerini iyi bilin.

Güzeller! Gözyaşları sizin kılıçlarınız için dökülüyor. O gözyaşları sizi rezil etmesin! Gördüğünüz anda silin.

Ey gönül! Ey cân! Orun kirpik hançerlerine meyletmeyin. Bunların ne olduğunu biliyorum. Gelin, onlardan ilginizi kesin.

Vücûduma saplanmış ok temrenleri! Cânıma ateş düştü. Üşenmeyin; savaş kızışmadan bir yana çekilin.

Fuzûlî! Felek belimizi iki büküm etti. Bu demektir ki dünya hanının kapısından çıkma vakti gelmiştir. Eğilin!

Gazel 170

Dudaklarını kışkandığı için saf şarabın mizacı acılaştı. Kaşına duyduğu meyil yüzünden mihrap yüzünü kıbleden sana çevirdi.

Canımın ipi tespih ipi gibi düğüm düğüm oldu. Kıvrım kıvrım zülüflerini arzulamak bana neler etti, gör!

Sabâ rüzgârı, suya doymuş parlak gül yaprağının yüzünü çiğ taneleriyle yüz kez yıkamadıkça ayağının tozuna gülün yüz sürmesine izin vermez.

Sabâ rüzgârı o zülüfleri hareket ettirdikçe ızdırâbım daha da artar. Zülüfleri sakın hareket ettirme! Çünkü çengele benzeyen bu zülüflerin ucu bağrımdadır.

Kapına, duvarına küstahça yüz sürmüş diye felek mehtâbın yüzünü geceler boyu sabaha kadar yere sürter.

Sevdiğim! Muhabbetini göstermeyi suç sayıp muhabbet gösterenin kanını dökmek istiyorsun. Dostlarının suçuna karşı bu kadar rağbet etmen de nereden çıkıyor?

Fuzûlî, âşık öldüren yan bakışlarından bir iltifat ister. Çünkü kasabın kurbâna iltifat etmesinin merhamet olduğunu sanıyor.

Gazel 171

Mefâilün Mefâilün Mefâilün Mefâilün

Ne hoşdur ârızuñ devrinde zülf-i anberefşanuñ
Bu devrânda ne hoş cem'iyyeti var ol perişanuñ

Ruñuñ devrinde bir divânedür sevdâlu zülfüñ kim
Perişanlığdan olmuş men kimi meşhûrı devrânuñ

Hevâdan kâkülüñdür deprenen yâ rişte-yi cândur
Ki her dem çizginüb başña, ister, ola kurbânuñ

Karârubdur tütün tek rûzigârum ol zemândan kim
Tenüm hâşâkine odlar urubdur berk-i hicrânuñ

İşümdür sâye tek yirden yire yüz urmağ ol günden
Ki başumdan gidübdür sâye-yi serv-i hırâmânuñ

Müsel sel zülf-i müşğînüñden arturmuş ruñuñ revnak
Zihî sünbül ki olmuş zîveri gülberg-i handânuñ

Fuzûlî'ni ayağdan saldı bâr-ı mihnet-i işkuñ
Niçün dutmazsen, ey kâfir, elini bir müselmânuñ?

Gazel 172

Fâilâtün Fâilâtün Fâilâtün Fâilün

Ey musavvir! Yâr timsâline sûret virmedüñ
Zülf ü ruñ çekdüñ velî tâb ü tarâvet virmedüñ

İşk sevdâsından, ey nâsih, meni men' itme kim
Yoh imiş akluñ; maña yahşı nasihat virmedüñ

Dün ki fırsat düşdü hâk-i dergehünden kâm alam
N'oldu ey göz yaşı? Göz açmağa fırsat virmedüñ

Göz yumub âlemden, isterdüm açam ruhsârûña
Cânum alduñ; göz yumub açınca mühlet virmedüñ

Bu mudur rahmüñ ki hâlüñ eyler iken kasd-ı cân
Çıhdı hattüñ kim anı men' ide; ruhsat virmedüñ

Virme hüsn ehline yârab kudret-i resm-i cefâ
Çün cefâ çekmekde ışk ehline tâkat virmedüñ

Ey Fuzûlî! Öldüñ efgân itmedüñ rahmet saña
Rahm kılduñ halka, efgânuñla zahmet virmedüñ

Gazel 171

Yanaklarının devrinde amber saçan zülüflerin ne hoştur! Bu devrânda o perişân âşğın ne huzûru vardır!

Yüzünün devrinde sevdâlı siyah zülüflerin bir divânedir. Perîşânlığı yüzünden benim gibi bu zamanda meşhur olmuştur.

Rüzgârlı havadan dolayı hareket eden kâkülün mü yoksa her an başının üstünde dönüp duran ve sana kurbân olmak isteyen can ipim midir?

Ayrılığının yıldırımını bedenimin çerçöpünü ateşe verdiği zamandan beri gündüzlerim duman gibi kararmıştır.

Salınan selvi boyunun gölgesi başımdan gittiğinden beri işim gölge gibi yerlere yüz sürmek oldu.

Misk kokulu, zinciri andıran zülüflerin yanaklarının parlaklığını artırmış. Bu ne güzel sümbül! Çünkü gülen gül yaprağının süsü olmuş.

Aşkının verdiği sıkıntıların yükü Fuzûlî'yi elden ayaktan düşürdü. Hey kâfir! Bir Müslümanın elini neden tutmazsın?

Gazel 172

Ressam! Yârin resmine bir türlü şekil veremedin. Zülüflerini, yanaklarını resmettin ama o parlaklığı, tâzeliği veremedin.

Öğütçü! Aşk sevdâsında bana engel olma. Aklın yokmuş senin. Bana güzel öğüt vermedin.

Dün onun eşiğinin toprağından istediğimi alabilmek için bir fırsat çıkmıştı. Gözyaşım! Ne oldu sana? Bir göz açmaya fırsat vermedin.

Âlemden vazgeçip yüzüne bakmak için gözümü açmak isterdim. Bir göz açıp kapayacak kadar süre tanımadın; canımı aldın.

Yanağındaki benin canıma kastedecekken, ayva tüylerin ferman ile engel olmayı kalkıştı; izin vermedin ona. Senin merhametin bu mu?

Yârabbi! Madem âşıklara cefâ çekecek tâkati vermedin, güzellere de cefâ etme kudretini verme.

Fuzûlî! Öldün, ama ölürken feryat etmedin! Aferin! Halka acıdın; feryatlarınla zahmet vermedin.

Gazel 173

Fâilâtün Fâilâtün Fâilâtün Fâilün

Çerç her ay başına salmış kaşuñdan bir hayâl
Bu cihetdendür her ay başında olmak bir hilâl

Mâh-ı nev olmuş kaşuñ sevdâsınuñ sergeştesi
Şehrden şehre gezer âvâreler tek mâh u sâl

İtdiğüyçün hüsnüñe karşı kemâl ızhârı gün
Bir gün olmaz kim aña gerdün yetürmez bir zevâl

Subh kıldıñ cilve; gün çekdi özin bir gûşeye
Şâm arz itdün ruñuñ; şem'i eritdi infî'âl

Kılma gözden çihre vü hâlün nihân kim salmaya
Dûd-i âhum âfitâb-ı çihre-yi gerdûna hâl

Olmayub makbûl-i hâk-i dergehün mâh-ı temâm
Za'f-ı tâb'ı virdi gün günden aña tağyîr-i hâl

Ey Fuzûlî! Mâhnisbet mahv kıl varuñ temâm
Ger dilerseñ bulmak ol hürşîd ile bir ittisâl

Gazel 174

Fâilâtün Fâilâtün Fâilâtün Fâilün

Mülk-i hüsnün beyle zâlim pâdişâhı olmagıl
Kim saña zâlim dise, âdil güvâhı olmagıl

Gamze tîğîñ çekme her sâ'at gönül yağmâsına
Hükme tâbi mülke gâretger sipâhî olmagıl

Âhını, ey mâh, uşşâkuñ yetürme göklere
Derd ehlinün nişân-ı tîr-i âhı olmagıl

Ger dilerseñ şem' tek gayret odına yanmayam
Şâmlar ağyâr şem' -i bezmgâhı olmagıl

Âdet itmek hoş değül bîdâde; rahm it Tañrı'çün
Gâh olsañ mâ'il-i bîdâd, gâhî olmagıl

Âşkî rüsvâ görüb men' itme, ey nâsih, meni
Münkir-i âsâr-ı takdîr-i İlâhî olmagıl

Ey Fuzûlî! Eyleme tâ'at; riyâyî terkin it
Tevbe kıl; minba'd meşgûl-i menâhî olmagıl

Gazel 173

Felek her Ay yüzünün başına senin kaşından bir hayâl göndermiştir. Bu yüzden her ayın başında bir hilâl vardır.

Yeni Ay kaşının sevdâsıyla âvâre olmuş. Bu yüzden âvâreler gibi ay, yıl dinlemez, gezer durur.

Güneş senin güzelliğine karşı olgunluğunu gösterdiği için, feleğin onu yok etmediği bir gün bile geçmez.

Sabahleyin görüldüğünde, güneş bir köşeye çekildi. Akşam yanağını gösterince, alınganlığı mumu eritti.

Yüzünü, yanağındaki beni gizleme, yoksa âhlarımdan çıkan duman feleğin yüzündeki güneşe ben düşürür.

Dolunay, eşiğinin toprağında makbûl kul olamadı. Tabiatındaki zayıflık onun her gün hâlini değiştirmesine sebep oldu.

Fuzûlî! O güneş yüzlüyle bir araya gelmek istiyorsan, Ay gibi sen de bütün varlığını yok et.

Gazel 174

Güzellik ülkesinin böyle zâlim pâdişâhı olma. Kim sana zâlim derse, onun âdil şâhidi olma.

Her an gönül yağmalamak için yan bakış kılıcını çekme. Senin hükmüne girmiş bir ülkede yağmacı sipâhî olma.

Ay yüzüm! Âşıklarının âhlarını göklere kadar yükseltme, Dert sâhiplerinin âh oklarına hedef olma.

Kıskançlık ateşiyle mum gibi yanmamamı istersen, akşamları başkalarının meclisini aydınlatan mum olma.

Zûlmü âdet hâline getirmek hoş bir şey değil. Allâh aşkına, merhamet et. Bazen zûlmetmeye heveslensen de, bazen de heveslenme.

Öğütçü! Âşıkları rezil rûsvâ görüp de bana engel olma. İlahî takdirin eserlerini inkâra kalkışma.

Fuzûlî! İkiyüzlüleri dinleme; terk et onları. Tövbe et; bundan böyle yasaklanmış şeylerle meşgul olma.

Gazel 175

Fâilâtün Fâilâtün Fâilâtün Fâilün

Eyle müstesnâ gözelsen kim saña yoğdur bedel
Senden, ey cân, münkatî' kılmaz meni illâ ecel

Nice sûret bağlasun gönlüm halâs-ı ıskdan
İşkdur bir hâl kim ol hâle gönlümdür mahal

İşkuma noksân yetürmez görmemek ol ârızı
Cevhere tağyîr-i âsâr-ı araz virmez halel

Eyledi rüsvâ gönül çâk-i girîbân-ı edeb
Gör ne ehl-i ilmdür; âdâb ile eyler cedel

Hâlümü gördükce men'-i ehl'i ışk eyler fakîh
Huccet-i maktû'ı yoğ; eyler kıyâs ilen amel

Medrese içre müderris virdüğü miñ dersden
Yeğdürür meyhânede bir cân virmek bir gözəl

Ey Fuzûlî! Men dem urmuşdum safâ-yı ıskdan
Matla'-ı hırşîd îcâd olmadın subh-i ezel

Gazel 176

Fâilâtün Fâilâtün Fâilâtün Fâilün

Hîç sünbül sünbül-i zülfün kimi müşgîn değül
Nâfe-yi Çîn'i saçun tek dirler ammâ çîn değül

Var gül berginde hem elhak nezâket birle reng
Lîk cânperver leb-i la'lün kimi şîrîn değül

Mihribân dirler seni ağyâre likin men aña
Bâver itmen kim saña mihr eylemek âyîn değül

Hûblar mihrâb-ı ebrûsına kılmazsen sücûd
Dinüni döndergil ey zâhid ki yahşî dîn değül

Tâ Fuzûlî kâmet ü ruhsârûna virmiş gönül
Mâ'il-i serv ü hevâhâh-ı gül ü nesrîn değül

Gazel 175

Öyle sıra dışı bir güzelsin ki senin bedelin yoktur. Cânım benim, ecel dışında bir şey seni benden koparamaz.

Gönlümün aşktan kurtulması nasıl mümkün olabilir? Aşk dediğin bir haldir; gönlüm de o hâlin yeridir.

O yanağı görmesem, aşkımda bir eksilme olmaz. Arazların etkilerinde görülen değişiklik maden cevherine zarâr vermez.

Rezil rüsvâ olmuş gönlüm “edeb”in yakasını yırttı. Nasıl ilim sâhibi olduğuna bakar mısınız?! “Âdâb” ile mücadele ediyor!

Fıkıhçı benim hallerimi gördükçe âşıkları aşktan men ediyor. Elinde kesin delil olmayınca, böyle mukâyese yoluna başvurarak hüküm veriyor.

Meyhânede bir güzelin bir kadeh şarap vermesi, müderrisin medresede verdiği bin dersten iyidir!

Fuzûlî! Ezel sabahında henüz Güneşin doğacağı yer yaratılmadan önce ben aşkın safâsından bahsetmiştim.

Gazel 176

Hiçbir sümbül, sümbüle benzeyen zülûflerin gibi misk kokulu değil. Çin nâfesini senin saçına benzetirler ama senin saçın gibi büklüm büklüm değil.

Gerçekten de gül yaprağında nâzikliğin yanında renk de var. Ama cana can katan dudağın gibi şirin değil.

Senin başkalarına karşı şefkat gösterdiğini söylüyorlar ama ben ona inanmıyorum. Şefkat göstermek senin tarzın değil.

Hey sofû! Güzellerin kaşının mihrabına karşı secde etmezsen, değiştir dînini. Çünkü bu güzel bir dîn değil.

Fuzûlî, senin boyuna bosuna, yüzüne âşık olduğundan beri ne selviyi ne gül ile nesrini görmek ister.

Gazel 177

Fâilâtün Feilâtün Feilâtün Feilün

Ey ruhuñ kible-yi cân, hâk-i derüñ Kâ'be-yi dil
Reh-i işkuñda fenâ serhadi evvel menzil

Lâlereng itdi gözüm kan ile hâk-i derüñi
Kimyâgerdür; ider gördüğü toprağı kızıl

Ol ki yârüñ şeb-i hecrine kıyâmet günü dir
Halk arasında kıyâmet günü olmaz mı hacil?

Katı müşkildür işüm zülf-i girihgîrinden
Sabr bu müşkili, dirler, açar ammâ müşkil

İtmek olmaz seni âgâh gönül hâlinden
Yazug ol kim vire gönlün saña senden gâfil

Seni cânân sanuram; çıh bedenümden ey cân
Men ü cânânum arasında çoğ olma hâ'il

Severem zâhidi kim gûşe-yi mihrâbı sever
Ham-ı ebrûña rakîbüm olub, olmaz mâ'il

Delü dirsem nola uşşâkına gülçihrelerüñ?
Özüni göz göre odlare salur mı âkil?

Ey Fuzûlî! Yanaram kim ne içün ol yüzi gül
Maña yanar od olur; özgeye şem'-i mahfil

Gazel 178

Fâilâtün Fâilâtün Fâilâtün Fâilün

Bes ki za'f-ı rûzeden her gün tapar tağyîr-i hâl
Olacakdur iyd içün mâh-ı temâmum bir hilâl

Kıldı mâh-ı rûze ol hırşîdi gün günden za'if
Zerre zerre aya san gün nûrın eyler intikâl

Bir hayâl itmiş mi za'f-ı rûze yâri, bilmezem
Yoğsa yâri görmeyüb men gördüğümdür bir hayâl

Yimek içmek fikrin ehl-i rûzeden kes ey güneş
Bir sevâb it, subhlar tâ şâm kıl arz-ı cemâl

Gazel 177

Yüzün can kıblesi, kapının toprağı gönül Kâbesidir. Aşkının yolunda yok oluş sınırı ilk konak yeridir.

Gözlerim kanlı yaş dökerek kapının toprağını lâle rengine boyadı. Gözlerim kimyacıdır; gördüğü toprağı kızılaştırır.

Sevgiliden ayrı geçen geceye “kıyâmet günü” diyen âşık, kıyâmet günü geldiğinde halkın arasında bu sözünden dolayı utanmaz mı?

Onun düğüm düğüm olan zülüfleri yüzünden işimin hallolması zordur. Bu problemi sabrın çözeceğini söylüyorlar, ama zor görünüyor.

Seni gönül hallerinden haberdar etmek doğru değil. Sana gönül verip de senden habersiz kalan âşığa yazık!

Ey cân! Seni sevgilim sanıyorum. Bedenimden çık. Sevgilim ile aramda çok engel-olma.

Sofuyu, mihrabın köşesini sevdiği için seviyorum. Bu yüzden rakibimdir ama kaşının kıvrımına meyletmez.

Gül yüzlülere âşık olanlara deli dersem, buna şaşmamalı. Akıllı insan göz göre göre kendini ateşe atar mı?

Fuzûlî! O gül yüzlü sevgili bana karşı alev alev yanan bir ateş ama başkalarına meclisi aydınlatan mum oluyor. İşte buna yanıyorum!

Gazel 178

Orucun verdiği halsizlik yüzünden sevgilimin hâli her gün değişiyor. Bu gidişle benim dolunay yüzüm bayrama doğru hilâle dönecek!

Oruç ayı o güneş yüzlü sevgilimi günden güne zayıflattı. Sanki Güneş, ışıklarını zerre zerre Ay'a gönderiyor.

Orucun verdiği halsizlik sevgilimi bir hayâle mi çevirmiş yoksa ben yârimi görmüyor da hayâl mi görüyorum? İşte bunu bilmiyorum.

Güneş yüzüm! Bir iyilik yap; sabahtan akşama kadar yüzünü göster. Böylece oruç tutanlar sana bakarak yeme içme düşüncesinde olmasın.

Dutabilseydüm su içmezdüm, kılurdum def'ini
Rûzenün kim göz göre hurşîdüme ister zevâl

Ay dutulsun rûze eyyâmında, gün düşsün yire
Kim bu ay günden bulubdur mihribân, mâhum melâl

Kanımı içmek diler ol la'l-i meygûn bu gice
Rûze dutmuş gâliba iftâr için ister helâl

Rûze teklîfin Fuzûlîden götür ey muhtesib
Nâtüvândur; anda bu teklîfe yoğdur ihtimâl

Gazel 179

Mefâilün Feilâtün Mefâilün Fa'lün

Yüzünü gözgüye, gaybetde, oğşadan gâfil
Dokunsa yüz yüze olmaz mı ara yirde hacil?

Bırak nikâbuñı, bilsün kemâl-i sun' görüb
Firişte hilkat-ı Âdem'de şübhesin bâtil

Hadîs-i vahyveşün zâyî itme ağyâre
Revâ mîdur idesen kadrin âyetün nâzil?

Seni koyub büte eyler ibâdetin kâfir
Azâb-ı dûzehe ol vechden olur kâbil

Hâkime nefy-i kıyâmet hatâsını bildür
Kıyâm göster aña i'tikâdın it zâ'il

Harîm-i kûyuñu göster numûne, eyle sevâb
Kim ola cennet için halk tâ'ate mâ'il

Garaz Fuzûlî'ye ancak yoluñda ölmekdür
Velî muhâldür ol hem sen olıcak kâtil

Oruç tutabilseydim, su içmez, böylece orucu tutup başımdan savardım.
Çünkü oruç benim güneşimin yok olmasını istiyor.
(Oruç tutamadım; öğleyin su içip orucumu bozdum.)

Oruç günleri geldiğinde Ay tutulsun, Güneş de ufukta batıp kaybolsun.
Çünkü bu Ay, Güneşten şefkat görürken benim Ay yüzlümün içi sıkılıyor.

Sevgilimin şarap renkli lâl dudakları bu gece kanımı içmek istiyor. Oruç
tutmuş, başına vurmuş galiba; iftar için benim helâl kanımı istiyor.

Muhtesip! Fuzûlî'den oruç tutma mükelleflliğini al; oruç tutmasın. Çok
güçsüz olduğundan böyle bir külfete dayanacak gücü yok.

Gazel 179

Sen yokken yüzünü aynaya benzeten gâfil, sen aynanın karşısına
geçtiğinde, bir senin yüzüne, bir aynaya baktığında utanmayacak mı?

Yüzünden örtüyü kaldır; melekler Tanrı'nın sendeki yaratma gücünü
gördükten sonra Âdem'in yaratılışı konusundaki şüphelerinin saçma
olduğunu anlasınlar.

Vahyi andıran sözlerini yabancılara söyleyerek sözünün değerini
kaybettirme. Âyetin kadrini düşürmek yakışık alır mı?

Kâfir seni bırakır da gider puta ibâdet eder. Bu yüzden zaten Cehennem
azâbına lâayk olur.

Filozofa kıyâmeti inkâr etmesindeki hatâsını anlat. Ayağa kalkıp boyunu
göstererek onun yanlış inancını gider.

Evini, çevresini örnek olarak göster; bir sevâp işle. Halk da bu sayede
Cennete gitmek için ibâdet etmeye meyletsin.

Fuzûlî'nin amacı sadece senin yolunda ölmektir. Ama kâtil sen olunca, bu
da imkânsız bir şeydir (çünkü öldürmekle bana hayat verirsin).

Gazel 180

Fâilâtün Fâilâtün Fâilâtün Fâilün

Câna basdum gonceveş peykânı ey tâze gül
Dözmek için hecriñe düzdüm demürden bir gönül

Veh ne sâhirsens ki oddan su çıharduñ, sudan od
Terledüb ruhsâruñı gül gül kılanda tâb-ı mül

Yandurub eczâ-yı terkîbüm, külüm virsen yele
Yoğ yoluñdan dönmeğüm; varum senüñdür cüz' ü kül

Merdüm-i çeşmüm yığar nâveklerüñ; mümkün sanur
Ol ağaclar birle dutmak eşk deryâsına pül

Ey gönül, levh-i emel nakş-ı bekâdan sâdedür
Fâni itme ömrüñ ol sevdâda kim bâkî değül

Sûretârâ olma; tahsîl-i kemâl-i ma'nî it
Kim behâyim nev'in itmez âdemî zerbeft cül

Nola dirsem kadr ile efzûn Mesîhâdan seni
Yir ü gök mîzân olub, fark olmuş ağırdan yüñül

Âteş-i dil eyle sûzândur ki basmaz hiç kim
Rahm idüb nâveklerüñden özge zaḥmum üzre kül

Hâsılun evvel gam-ı cânândur, âḥir terk-i cân
Bu imiş kismet Fuzûlî; ḥâḥ ağla ḥâḥ gül

Gazel 180

'Tâze gülüm! Goncayı andıran bakış oklarının temrenini bağrıma bastım.
Senin ayrılığına dayanabilmek için kendime demirden bir gönül yaptım.

Sen nasıl sihirbazsın! Şarabın verdiği harâret yüzünü terletip gülü andıran
allıklar oluştuğunda ateşten su, sudan ateş çıkardın.

Vücûdumu oluşturan bütün zerreleri yakıp küllerimi rüzgârda savursan da
yolundan asla dönmem. Zerre veya bütün hâlinde tüm varlığım senindir.

Gözbebeklerim bakış oklarını yığıp set oluşturuyor. Böylece ağaçtan
yapılmış oklarla gözyaşı denizinin üzerine köprü kuracağını sanıyor.

Gönlüm! Arzularımın sayfasında kalıcılıkla ilgili yazı yok. Kalıcı olmayan
bir sevdâ ile ömrünü ziyan etme.

Dışını süsleyen biri olma; mânâda mükemmelliği elde et. Çünkü sırmalı
çul, hayvan cinsini insana dönüştürmez.

Senin değerce İsâdan üstün olduğunu söylersem, buna şaşmamalı. Yeryüzü
ile gökyüzü terazi kefelerine koyulmuş; ağır ile hafif çeken birbirinden
ayrılmıştır.

Gönül ateşim öyle yakıcı ki hiç kimse hâlime acımıyor. Sadece senin
okların yaramın üstüne kül basıyor.

Fuzûlî! Eline geçen şey, önce cânânın gamı, sonra canını terk etmektir.
Kısmetin buymuş! İster ağla, ister gül.

Gazel 181

Fâilâtün Fâilâtün Fâilâtün Fâilün

Rehrev-i irfâna besdür sâgar ü sâkî delîl
Kim meh ü ħurşîdden tapmış temennâsın Ħalîl

Olsa isti'dâd-ı ârif kâbil-i idrâk-i vahy
Emr-i Hâk irsâline her zerredür bir Cebre'îl

Her kimüñ takdîrden maksûdı öz kadrincedür
Ehl-i ışk ister zülâl-i vasl, zâhid selsebîl

Cennete zâhid bilür, cân virmedin yetmez velî
Câna kıymaz öz temennâsındadır miskîn baĥîl

Ey kılan ızhâr-ı zillet! Müjde-yi izzet saña!
Kim bu dergehde mukarrerdür azîz olmak zelîl

Vađe-yi vasluñ meni salmış hayâl-i zülfüne
Kim diler tûl-i emel serrişte-yi ömr-i tavîl

Ey Fuzûlî! Ħûblar zıkr-i cemâliyle hoşem
Şükr kim kesb itmişem âlemde bir zıkr-i cemîl

Gazel 182

Mefâilün Mefâilün Mefâilün Mefâilün

Tenümde zaĥm-ı tığuñ çeşm-i ĥûneşâna benzettüm
Oĥuñ kim sâf sâf etrâfındadır, müjgâna benzettüm

Bekâ-yı rûhumu bildüm zülâl-i la'l-i nâbuñdan
Hayâtumdur didüm, bağruma basdum, kana benzettüm

Sünölmüş göğsümü kim doludur gamzeñ hayâliyle
Harâmîler yatağı menzîl-i virâna benzettüm

Tenümde incinüb çıĥmış revân cân kimi peykânüñ
Nicük incinmesin yetdükde zevkin câna benzettüm

Gözümde beslenüb kıymet bulan peykânüñi gördüm
Sadefde gevher olan katre-yi bârâna benzettüm

Fuzûlî öldürür her dem meni ehl-i nazar ta'nı
Ki niçün yâr la'lin çeşme-yi hayvâna benzettüm

Gazel 181

Kadeh ile sâkî irfan yolunda giden için kılavuz olarak yeterlidir. Nitekim Halil İbrâhîm de aradığını Ay ve Güneş yardımıyla bulmuştur.

Ârif olan kişide vahyi algılayabilecek istidat olursa, her zerrenin Tanrı'nın emrini ileten Cebrâil olduğunu anlar.

Herkes kendi gücü oranında ilahî takdirden bir şey ister. Âşıklar vuslatın saf suyunu, sofular ise Cennet'teki selsebil suyunu ister.

Sofu, canını vermeden Cennete gidemeyeceğini bilir. Zavallı, pinti herif! Canına kıyamaz, kendini düşünür.

Ey düşkünlüğünü gösteren! Sana yücelik müjdesi veriyorum. Çünkü bu dergâhta düşkün olan kişinin yüceleşmesi kesindir.

Vuslatı vaâd etmen beni zülûflerinin hayâline daldırdı. Uzun uzadıya emeller beslemek için uzun ömre sâhip olmak gerek.

Fuzûlî! Güzellerin adlarını iyilikle anmaktan mutluyum. Şükürler olsun, bu sayede âlemde iyi adla anılır oldum.

Gazel 182

Kılıcının bedenimde açtığı yarayı kanlı yaşlar saçan göze benzettim. Yaranın çevresinde bulunan dizi dizi okları kirpiğe benzettim.

Parlak lâl dudaklarının saf suyunu içince rûhumun ölümsüzleşeceğini anladım. Bu suyu hayat suyu bildim; dudaklarını kana benzeterek bağrıma bastım.

Gamzelerinin hayâliyle şu sarkmış göğsümü harâmîlerin konak yeri olan harâbeye benzettim.

Bakış okların bedenimden incinmiş; canımın çıkması gibi hemen çıkmış. Nasıl incinmesin ki! Okların bedenime saplandığı anda aldığım zevki can zevkine benzettim.

Gözümde gözyaşlarımla beslenip kıymetlenen bakış oklarını istirdiyenin içinde inciye dönen yağmur damlasına benzettim.

Fuzûlî! Sevgilimin lâl renkli dudaklarını hayat suyuna benzettiğim için ileri görüş sâhiplerinin kınamaları beni her an öldürüyor.

Gazel 183

Fâilâtün Fâilâtün Fâilâtün Fâilün

İşkdan cânımda bir pinhân maraz var ey hâkim
Halka pinhân derdüm ızhâr itme zinhâr ey hâkim

Var bir derdüm ki çoğ dermândan artuğdur maña
Koy meni derdümle, dermân eyleme, var ey hâkim

Ger basub el nabzuma, teşhîs kılсан derdümi
El-emânet; kılma her bîderde ızhâr ey hâkim

Gel menüm tedbîr-i bihbûdumda sen bir sa'y kıl
Kim olam bu derde artukrağ giriftâr ey hâkim

Gör ten-i üryân ile ahvâlümü hicrân günü
Var imiş rûz-i kıyâmet, kılma inkâr ey hâkim

Çekmeyince çâre-yi derdümde zahmet, bilmedüñ
Kim olur dermân-ı derd-i işk düşvâr ey hâkim

Renc çekme, sıhhat ümmîdin Fuzûlî'den götür
Kim kabûl-i sıhhat itmez böyle bîmâr ey hâkim

Gazel 184

Mefâilün Mefâilün Mefâilün Mefâilün

Gamuñdan başa dün hasret eliyle ol kadar urdum
Ki subh olunca mürde cismümi toprağa dapşurdum

Büküldü kaddüm, âhum yetdi hırşîde, saşın ey meh
Ki mihnet oşını peykânladum, gam yayını kurdum

Dimen Mecnûn'a âşık kim başında kuş yuva dutmuş
Menem âşık ki seyl-i eşkümi başumdan aşurdum

Kelâmuñdan müretteb eyledi burhân-ı isbâtın
Ne sâhibkeşfe kim dürc-i dehânuñ sırrını sordum

Tecerrüd seyrine sâyemden özge bulmadum hemreh
Tarîk-i işk içinde çoğlariyle durdum oturdum

Hevâ-yı işk sergerdânı olmuş girdbâdem kim
Savurdum göklere toprağımı her yirde kim durdum

Fuzûlî işkı mühlik dirdüm, ol mehveş inanmazdı
Bihamdillâh ki cân virmek tarîkiyle inandurdum

Gazel 183

Ey bilge! Aşk yüzünden canımda gizli bir hastalık var. Gizli derdimi halka ifşâ edeyim deme.

Ey bilge! Birçok tedâvî yönteminin işe yaramayacağı bir derdim var. Beni derdimle başbaşa bırak; tedâvîye kalkışma.

Elini nabzıma koyup da derdimi teşhis edecek olursan, bu sırrı emânet olarak sakla. Dertsiz olanlara açma.

Gel, derdime dermân bulmaya çalış; böylece bu derde daha çok müptelâ olayım.

Ey bilge! Ayrılık günlerini yaşarken çıplak vücûdumla hallerime bak. İşte kıyâmet günü varmış; inkâr etme artık.

Derdimi tedâvî etmeye uğraşmadığın için aşk derdinin tedâvîsinin zor olduğunu anlayamadın.

Ey bilge! Hiç uğraşma; Fuzûlî'nin sağlığına kavuşacağını umma. Böyle bir hasta iyileşmek istemez.

Gazel 184

Dün senin gamın yüzünden, sana kavuşma özlemi içinde başıma o kadar çok vurdum ki sabah olduğunda ölmüş bedenimi toprağa verdim.

Belim büküldü, âhlarım Güneşe kadar gitti. Ay yüzlüm; sakın aman! Çünkü mihnet okunun ucuna temren taktım, gam yayını kurdum

Başında kuşlar yuva yaptı diye Mecnûn'a âşık demeyin. Âşık varsa, o da benim. Çünkü gözyaşı selimi başımdan aşırdım.

Hangi keşfediciye mücevher kutusunu andıran ağzının sırrını sordumsa, ağzının var olduğunu kanıtlamak için sözlerinden delil getirdi.

Dünyadan soyutlanma yolculuğunda kendi gölgemden başka yol arkadaşı bulamadım. Oysa bu aşk yolculuğunda çok kişiyle oturmuş, kalkmışım.

Aşk fırtınasıyla başı dönen bir hortumum ben. Nerede durduysam, toprağımı göklere savurdum.

Fuzûlî! Aşkın öldürücü olduğunu söyledim de Ay yüzlüm inanmazdı. Şükürler olsun! Şimdi canımı vererek onu inandırmış oldum.

Gazel 185

Feilâtün Feilâtün Feilâtün Feilün

Dehenün şevkini cânsûz gümân itmez idüm
Yohsa bir dem anı ben mûnis-i cân itmez idüm

Vasl-ı hâl-i lebûni bilse idüm nâmakdûr
Ârizûsunda kara bağrumı kan itmez idüm

Hûblar âşıkâ meyl itmedüğin bilse idüm
Özimi ışk ile rüsvâ-yı cihân itmez idüm

Düşmeseydi gözümün yaşına feyz-i nazarun
Anı her serviñ ayağına revân itmez idüm

Salmasaydın dil-i vîrâne imâret tarhın
Anda genc-i güher-i ıskı nihân itmez idüm

Sitem-i tâ'ne-yi ağyâre değildüm vâkıf
Yohsa yârün ser-i kûyunda mekân itmez idüm

İtmeseydi sitem-i yâr, Fuzûlî, meni zâr
Munca feryâd çeküb âh ü figân itmez idüm

Gazel 186

Mefâilün Mefâilün Mefâilün Mefâilün

Değülseñ çoğdan ey gerdûn cihân seyrinde yoldaşum
Nola ham olsa kaddüm; senden artuğdur menüm yaşum

Terazû-yi iyâr-ı mihnetüm bâzâr-ı ışk içre
Gözüm her dem dolub miñ daşa her sa'at değer başum

Sirişküm âl, bağrum pâre, bir kûh-i belâyem kim
Hemîşe lâle vü la'l ile rengindür içüm daşum

Maña mânend bir divâne sûret bağlamaz gûyâ
Kalem sindurdu tasvîrüm çekenden soñra nakkâşum

Fuzûlî! Hâzin-i genc-i vefâyem; ol sebebdendür
Güherler tökdü isrâf ile bu çeşm-i güherpâşum

Gazel 185

Ağzına duyulan şevkin can yakar olduğunu sanmazdım. Can yakıcı olsa, bir an bile onu can yoldaşım eder miydim hiç?

Dudağındaki bene kavuşmanın imkânsız olduğunu bilsem, kavuşma arzusuyla kara bağrımı kan içinde bırakmazdım.

Güzellerin âşığa yüz vermediğini bilsem, aşk yüzünden kendimi dünyaya rezil etmezdim.

Gözyaşlarıma bakışlarının feyzi, bereketi erişmese, gözyaşlarımı her selvinin dibine, her selvi boylu dilberin ayağına akıtmazdım.

Virâne haldeki gönlümü mâmur etmeseydin, aşkın inci hazînelerini orada saklamazdım. Gönlüm saklayacak duruma geldiği için saklıyorum.

Yabancıların kınamalarının bir zulüm olduğunu bilmiyordum. Bilsem, yârin sokağının başını yurt tutmazdım.

Fuzûlî! Sevgilinin zûlmü beni inletip perîşân etmese, bunca âh çekip feryat figân etmezdim.

Gazel 186

Hey felek! Uzun zamandır dünyayı dolaşıyorum ama yoldaşım değilsin. Belim iki büklüm olsa da buna şaşılmaz. Benim yaşımdan senden fazladır.

Ben aşk pazarı içinde mihnet ayarını yapan bir teraziyim. Gözlerim her an dolar, başım her an bir taşa çarpar.

Gözyaşlarım kırmızı, bağrım parçalanmıştır. Ben belâlar dağıyım. Bu yüzden içimde hep lâl, dışımda lâle vardır.

Benim resmimi yapan ressam bana benzeyen bir divâne resmi yapmaz. Galiba benim resmimi yaptıktan sonra kalemini kırdı.

Fuzûlî! Ben vefa hazînelerinin bekçisiyim. Bu yüzden inci gibi yaş saçan gözyaşlarım bol bol inci dökmektedir.

Gazel 187

Fâilâtün Feilâtün Feilâtün Fa'lün

Bir kul oğlunu göñül mülküne sultân itdüm
Mısır-ı dil pâdişehin Yûsuf-i Ken'ân itdüm

Dil ki bir dilbere sermenzil idi âhum ilen
Yele virdüm, adını taht-ı Süleymân itdüm

Işk terki dil ü cândan görünürdü müşkil
“Terk-i ışk eyle” didüñ, terk-i dil ü cân itdüm

Cân gamuñ çekmiş idi; var idi boynumda hakı
Bu anuñ ecri idi kim saña kurbân itdüm

Reh-i ışkuñ dutup itdüm gam ü derdüm terkin
Gör ne cem'i bu tarîk ile perîşân itdüm

Saňa dapşurduğum oğlarını yağdun ey dil
Zâyi itdüñ ne kadar kim saňa ihsân itdüm

Sebze tek kıldı Fuzûlî çıkarub eşk iyân
Ten gubârında oğun her nice pinhân itdüm

Gazel 188

Mef'ûlû Fâilâtü Mefâilü Fâilün

Nûrunu mâh mihr-i ruhuñdan alur müdâm
İnkâr iderse, şehr güvâhumdurur temâm

Mihrâb imiş kaşuñ ki aña karşı kirpügüñ
Saf saf durur kıyâma, kılub gamzeni imâm

Ol hûr vâdesine behîşt-i visâl içün
Kur'ân'ca i'tibâr idübem hâsıl-ı kelâm

Aks-i ruhuñ uğurladığıyçün döne döne
Asıldı gözgü şehrde, ilden sürüldü câm

Dut azm yolları, yügürüp dutma ey sirişk
Ol serv idende nâz ile bizden yaña hırâm

Deşt üzre girdbâd mı yâ geldüğüm görüb
Mecnûn gubârıdur ki durub eyler ihtirâm

Gazel 187

Bir kul oğlunu gönül mülkümün sultânlığına getirdim. Kenan'lı Yûsuf'u gönül Mısır'ının pâdişâhı yaptım.

Gönlüm bir dilberin konak yeri idi. Bir âh çektim; âhımın rüzgârıyla o konak yerini yerden kaldırıp uçurmaya başladım. O konağa da Süleymân Tahtı adını verdim.

Aşkî terk etmek, cândan, gönülden vazgeçmekten daha zor görünüyordu. Bana “Vazgeç aşktan” dedin; aşktan vazgeçmedim; onun yerine gönlümü, cânımı terk ettim.

Canım senin gamına tahammül etmişti; bu yüzden boynumda hakkı vardı. Canım bu hakkın ecridi; bu yüzden canımı sana kurbân ettim.

Aşkınin yoluna girdim; gamı, derdi terk ettim. Bakar mısın, bu şekilde gam, dert kalabalığını nasıl da dağıttım!

Gönlüm! Sevgilinin bakış oklarını sana emânet etmiştim; tuttun, hepsini yaktın! Sana ihsanda bulunduğum bütün okları yok ettin.

Fuzûlî! Sevgilinin bakış oklarını toprak bedenimde saklamıştım. Ama şu gözyaşlarım yok mu? Hepsini ot gibi yeşertip çıkarttı; herkese gösterdi.

Gazel 188

Ay, ışığını daîmâ yüzünün güneşinden alır. Ay bunu inkâr edecek olursa, bütün şehir şâhidimdir.

Senin kaşın bir mihraptır. Bu yüzden kirpiklerin yan bakışlarını imam yapıp saf saf dizilir, karşında ayakta durur.

O hûriyi andıran sevgili vuslat cennetini vaâd ediyor. Onun vaâdlerini Kur'ân kadar önemsiyorum. Sözün özü budur.

Yüzünün görüntüsünü döne döne çaldığı için ayna şehirde asıldı; kadeh sürgün edildi.

Gözyaşım! Azimli ol! O selvi boylu sevgili nazlanarak bize doğru salındığı zaman koşuşturup yolları kapamaya kalkma.

Çölde gördüğüm şey toz hortumu mudur yoksa âdeta ayağa kalkarak bana saygısını sunan Mecnûn toprağı mıdır?

Hemsohbet oldu dâne-yi engür zâhide
Aslı budur kim oğudular bâdeni harâm

Meyhânedür cihânda Fuzûlî makâm-ı emn
Cehd it bir ev habâb kimi; anda dut makâm

Gazel 189

Fâilâtün Feilâtün Feilâtün Fa'lün

Penbe-yi merhem-i dâğ içre nihândur bedenüm
Diri oldukca, libâsum budur, ölsem kefenüm

Cânı cânân dilemiş, virmemek olmaz ey dil
Ne nizâ' eyleyelüm; ol ne senüñdür ne menüm

Daş deler âhum oğu şehd-i lebün şevkinden
Nola zenbûr evine benzese Beytül'-hazenüm?

Tavk-i zencîr-i cünûn dâ'ire-yi devletdür
Ne revâ kim meni andan çığara za'f-i tenüm

İşk sergeştesiyem; seyl-i sirişk içre yerüm
Bir habâbem ki hevâdan doludur pîrehenüm

Bülbül-i gamzedeyem; bağ u bahârum señsen
Dehen ü kadd ü ruğun gonce vü serv ü semenüm

İdemen terk Fuzûlî ser-i kûyın yârün
Nice kim zulm yeri ise maña hoşdur vatanum

Üzüm tanesi bir süre sofuyla sohbet etti ya; şarabın harâm sayılmasının sebebi budur.

Fuzûlî! Dünyada güvenilir yer ancak meyhânedir. Çalış, hava kabarcığı gibi bir ev yap kendine; orada otur.

Gazel 189

Bedenim, dağlanmış yaralara sürülen merhemlerin üstündeki pamuklarla görünmez oldu. Yaşadıkça giysimdir bu; öldüğüm zaman da kefenim yerine geçer.

Gönlüm! Cânân canımı istemiş; vermemek olmaz. Seninle bunu tartışacak değilim; çünkü ne senin, ne benimdir.

Dudaklarının balına kavuşmak için fırlattığım âh okları taşı bile geçer. Hüzünler Kulübesine benzeyen bedenim oklar yüzünden bal peteğine benzese, buna şaşılmaz.

Cinnet zincirinin ucundaki boyunduruk benim için devlet dairesidir. Zayıf bedenim yüzünden boyunduruk, başımdan kurtulup çıkıyor! Bu bana revâ mıdır?

Ben aşk içinde âvâre olmuşum; dönüp duruyorum. Gözyaşı selinin içindedir yerim. İçi hava dolu bir su kabarcığı gibiyim. Beden gömleğim aşk ile dolup kabarmıştır.

Ben gamlı bir bülbülüm; sen de benim bahçemsin, baharımsın. Ağzın gül goncam, boyun selvim, yanakların yâseminimdir.

Fuzûlî! Yârimin sokağının başından ayırlamam. O sokak bana zülmedilen bir yer olsa da vatanımdır.

Gazel 190

Fâilâtün Feilâtün Feilâtün Feilün

Fâş kıldıñ gamum ey dîde-yi hûnbâr menüm
Eyledün merdüme nem olduğın ızhâr menüm

Dehenin isterem ey ışk, yoñ it varlığum
Ki yoñ olmağda bu gün bir garazum var menüm

Çıhmış ağyâr ile seyr itmeğe ol merdüm-i çeşm
Bu aceb; merdümi çıhmış gözüüm, ağlar menüm

Bu temennâda kim ol şem' ile hemsohbet olam
Dûd-i âh itdi dünüm tek günümü târ menüm

Mevc ile gön'lümü, ey eşk, kopar yanımdan
Nâle ile başum ağrıtdı bu bîmâr menüm

Çıhmış ol şûh bu gün kim töke kanın gözümüñ
Girme ey göz, kerem it, kanuma zinhâr menüm

Ey Fuzûlî der ü divâra gamum yazmağdan
Şâhid-i hâl-i dilümdür der ü divâr menüm

Gazel 191

Mef'ûlü Mefâilü Mefâilü Feülün

Ol mâh visâliyle hoş it bir gice hâlüm
Ey ahter-i tâli'! Koma boynuñda vebâlüm

Feryâd ki ber virmedi bidâddan özge
Göz yaşum ilen besledüğüm turfe nihâlüm

Ol şem' hayâliyle hoşem ola ki dâ'im
Bu sûret ile çizgine fânûs-i hayâlüm

Sınmış müje tek halk gözünden ahıdur yaş
Nezzâre-yi zâf-ı beden-i müymisâlüm

Sûzândur odumdan tenüme sancılan oğlar
Pervâneym, ey şem', dutuşmuş per ü bâlüm

Gazel 190

Kanlı gözyaşı yağdıran gözlerim! Benim gizli gamımı ifşâ ettiniz! Elâleme neyim olduğunu gösterirken, gözbebeklerimin ıslak olduğunu da göstermiş oldunuz.

Ey aşk! Ben sevgilimin ağzını istiyorum. Varlığımı o ağızda yok et. Çünkü yok olmayı istemekten bir maksâdım var.

Gözümün bebeği sevgilim başkalarıyla gezip tozmaya çıkmış. Gözümün bebeği sevgilim böyle dolaşmaya çıkmışken benim gözbebeğim de onun ardından çıkmış! Gözbebeğim olmadığı halde yine de ağlayabiliyorum! İşte bu çok ilginç!

Yüzü mum gibi aydınlık olan sevgilimle sohbet etmek istiyordum. Gelgelelim ateşli âhlarımla birlikte çıkan duman gündüzümü gece gibi kararttı.

Gözyaşlarım! Bir büyük dalga çıkar da şu gönlümü benden kopar, götür. Çünkü hasta gönlüm inlemekten başımı ağrıttı.

Bugün o şüh sevgili gözümün kanını dökmeye çıkmış. Gözlerim! Kerem edin, aman benim kanıma girmeyin!

Fuzûlî! Kapıya, duvara gamımı yazıyorum. Bu yüzden kapı, duvar gönül hallerimin şâhididir.

Gazel 191

Tâlih yıldızı! O Ay yüzlüye kavuştur. Bir gece olsun, mutlu olayım. Bu vebâl senin boynunda kalmasın.

Çok yazık! Gözyaşlarıyla beslediğim, eşi görülmemiş fidanım, zulümden başka meyve vermedi.

Mum gibi parlak yüzlü sevgilinin hayâliyle mutluyum. Hayâllerimin fânusu bu şekilde sürekli dönsün.

Kıl gibi zayıflayıp incelmış bedenimi gören halk, göze kırık kirpik batmış gibi gözünden yaş döküyor.

Bedenime saplanan oklar içimdeki ateş yüzünden yanıyor. Mum gibi parlak yüzlü sevgilim! Ben senin pervânenim; kolum kanadım tutuşmuştur.

Sâkî gam-ı devrân ile gâyetde melûlem
Bir câm-ı ferahbahş ile def' eyle melâlüm

Lûtf eyle Fuzûlî menüm ahvâlümü arz it
Ol serve ki söyleşmeğe koymadı mecâlüm

Gazel 192

Fâilâtün Fâilâtün Fâilâtün Fâilün

Her habâb-ı eşküme bir aks salmış peykerüm
Şâh-ı mülk-i mihnetem; dutmuş cihânı leşkerüm

Ehl-i kadrem yanalı ışk oduna pervâneves
Sürme-yi çeşm eylemişler şem'ler hâkisterüm

Cismümi yaħduñsa pâmâl itme gönlümden saħın
Külhanem, eksük değül hâkisterümde aħkerüm

İşk sergerdânıyem, göğsümde miñ miñ dağlar
Bir sipihr-i sâ'ir ü sâbit cemî'-i aħterüm

Çeşm târ-ı cismüme düzmüşdü eşküm gevherin
Ah kim çerħ üzmüş ol târ! Dağılmış gevherüm

Nola her sâât od üstünde durursam ûd tek
Üd-i bezm-i ışkam; âteşdür bisât ü bisterim

Ey Fuzûlî! Çoħ melâmetden meni men' itme kim
Men nihâl-i gülşen-i derdem; melâmetdür berüm

Gazel 193

Fâilâtün Fâilâtün Fâilâtün Fâilün

Akl yâr olsaydı, terk-i ışk-ı yâr itmez m'idüm?
İhtiyâr olsaydı, râhat ihtiyâr itmez m'idüm?

Lâhza lâhza sûretin görseydüm ol şîrinlebün
Sen kimi, ey Bisütün, men hem karâr itmez m'idüm?

Nişe mahrem eyledün şem'i meni mahrûm idüb
Men senün bezmünde cân nakdin nisâr itmez m'idüm?

Yâr ile ağıyârı hemdem görmeğe olsaydı sabr
Terk-i gurbet eyleyüb azm-i diyâr itmez m'idüm?

Sâkî! Devrânın verdiği bu gam yüzünden çok sıkıntılıyım. Ferahlık veren bir kadeh bâde ile bu sıkıntılarımı uzaklaştı.

Fuzûlî! Lûtfet, hâlîmi o selvi boylu sevgiliye anlat. Çünkü bende sohbet edecek tâkat kalmadı.

Gazel 192

Vücûdumun görüntüsü her gözyaşı damlamın oluşturduğu kabarcığa düşmüş. Ben mihnet ülkesinin şâhıyım; askerlerim bütün dünyayı istilâ etmiştir.

Pervâne gibi aşk ateşinde yandığımdan beri takdir edilenlerden oldum. Mumlar benim küllerimi ilaç diye gözlerine sürme çekmiştir.

Bedenimi yaktınsa, ayağının altında ezme; gönlümden sakın. Ben bir ateş ocağına benzerim. Küllerimin arasında kor ateş eksik değildir.

Ben aşk yüzünden derbeder oldum. Göğsümde binlerce dağlanmış yara var. Ben hareket hâlindeki gökyüzü gibiyim; yıldızları andıran dağlarım ise sabittir.

Gözlerim zayıflıktan ip gibi incelmış bedenime gözyaşı incilerimi dizmişti. Eyvahlar olsun! Felek beden ipimi kopardı! İncilerim dağıldı!

Öd ağacı gibi daîmâ ateş üstünde durursam, buna şaşılmaz. Ben aşk meclisinin buhurandındaki öd ağacıyım. Yatağım, yorganım ateştir.

Fuzûlî! Çok kınanıyorum; buna engel olma! Ben dertler bahçesindeki gül fidanıyım; bu bahçede kınanma meyvesi veririm.

Gazel 193

Aklım bana yardımcı olsa, yârime olan aşkıma terk etmez miydim? Elimde seçenek olsa, rahatlığı tercih etmez miydim?

Bîsütun! O tatlı dudaklının her an yüzünü görsem, ben de senin gibi karâr bulup sakinleşmez miydim?

Beni meclisten mahrûm ederek mumu kendine nasıl mahrem ettin! Senin meclisine girsem, ben can nakdimi saçmaz mıydim?

Sevgilimin rakiplerimle arkadaş olduğunu görmeye sabredebilsem, gurbet ellerden ayrılıp kendi diyârıma dönmez miydim?

Vâ'izüñ küfrün menüm rüsvâluğumdan kıl kıyâs
Anda sıdk olsaydı, men takvâ şî'âr itmez m'idüm?

Ol gül-i handânı görmek mümkün olsaydı maña
Sen tek, ey bülbül, gülistâna güzâr itmez m'idüm?

Derdümi âlemde pinhân dutduğum nâcârdur
Uğrasaydum bir tabîbe, âşikâr itmez m'idüm?

Ey Fuzûlî! Dâğ-ı hicrân ile yanmış gönlümü
Lâlezâr açsaydı, seyr-i lâlezâr itmez m'idüm?

Gazel 194

Feilâtün Feilâtün Feilâtün Feilün

İşğüñ daşını kan ile yudu çeşm-i terüm
Bes ki pâkem; daşı la'l eyledi feyz-i nazarum

Ciğerüm dağına merhem bulamadı senden
Nice âh eylemeyem? Âh yanubdur ciğerüm!

Didi ol yâr: Seher vakti gelem lîk ne sûd?
Vakt ma'lûm degül; şâm ile birdür seherüm

Ey hoş ol şâm ki bihod gidem ol kûya vü men
"N'eyledüm anda?" deyü gayrdan alam haberüm

Düşmezem gönlüñe ya'nî olubam eyle zâ'îf
Derd-i işkuñla ki gözgüde görünmez eserüm

Nice miñ âşıkâ ancak bir oğ atduñ dimedüñ
Ki düşer birbirine bir nice üftâdelerüm

Ey Fuzûlî! Dura, menden ala ta'lîm-i vefâ
Nâgeh er merkad-i Mecnûn'a düşerse güzerüm

Şu vâizin ettiği kâfirlikle benim çektiğim rezilliği karşılaştı. Onda doğruluk olsa, ben takvâ yoluna girmez miydim?

Bülbül! O gülen gülü görmem mümkün olsa, senin gibi gül bahçesine uğramaz mıydım?

Derdimi ister istemez herkesten gizliyorum. Halden anlar bir doktora rastlasam, derdimi açmaz mıydım?

Fuzûlî! Ayrılık ateşiyle dağlanmıştı gönlüm. Gelincik tarlası çiçeklense, gönlümü rahatlatırsa, oralarda dolaşmaz mıydım sanki?

Gazel 194

Yaşlı gözlerim eşiğinin taşını kan dökerek yıkadı. Ben çok temiz bir âşığım; bakışlarımın feyzi eşik taşını lâl taşına dönüştürdü.

Ciğerimde dağlanmış yara için senden bir merhem istedim ama bulamadım. Nasıl âh çekmeyeyim ki? Ciğerim yanıyor!

Sevgilim “Seher vakti geleyim yanına” dedi, ama ne fayda! Ben vakti bilemiyorum; akşam ile sabah benim için birdir.

Kendimi bilmeden sevgilinin sokağına gittiğim, “Orada ne yaptım ben?” sorusunun cevâbını başkalarından aldığım akşam ne güzel akşamdır!

Aşkının derdiyle o kadar zayıfladım ki gönlüne bile düşmez oldum. Bu yüzden senin gönül aynanda görüntüm belirmiyor.

Binlerce âşığına bir ok attın, ama “Bunca düşkün âşıklarım bu yüzden birbirine düşecek!” demedin.

Fuzûlî! Bir gün Mecnûn’un mezarına yolun düşerse, Mecnûn mezarından kalkar da vefanın ne olduğunu benden öğrenir.

Gazel 195

Mef'ûlû Fâilâtün Mef'ûlû Fâilâtün

Zülfü kimi ayağın koymaz öpem nigârum
Yohdur anuñ yanında bir kılca i'tibârum

İnsâf hoşdur ey ışk ancak meni zebûn it
Ha beyle mihnet ile geçsün mi rûzigârum?

Vaslundan ayru nola kanum tökülse gül gül
Ben gülbün-i hazânun; bu fasldur behârum

Bildi temâm-ı âlem kim derdmend-i ışkam
Yârab henûz hâlüm bilmez mi ola yârum?

Tasvîr iden vücûdum, yazmış elümde sâgar
Ref' olmağa bu sûret yoh elde ihtiyârum

Dûr istemen zemânî mey neş'esin başumdan
Toprağ olanda yârab dürd-i mey it gubârum

Rüsvalarından ol meh saymaz meni Fuzûlî
Dîvâne olmayam mı dünyâda? Yoh mı ârum?

Gazel 196

Fâilâtün Fâilâtün Fâilâtün Fâilün

Dürdveş sergeşte-yi câm u herâb-ı bâdeyem
İtibârum yoh, ayag toprağı bir üftâdeyem

Hîç reng ilen maña âbâdlıg mümkün degül
Men herâb-ı bâde-yi sâf ü 'izâr-i sâdeyem

Dimezem degmez maña gamzeñ hadengi ya değer
Degme kaydı çekmezem; âlemde bir âzâdeyem

Âb-ı çeşmüm çizginür kûyuñda ammâ kadri yoh
Dimesün bu devrde kimse ki merdümzâdeyem

Çerh devrinden ne hâsıl kim virür tağyîr-i zevk
Virmedin zevk artırur; miskîn-i devr-i bâdeyem

Zâhidâ! Menden ne hâsıl kim oğursan mescide
Mende tâ'at yoh, heman âlâyîş-i seccâdeyem

Zevk istersen Fuzûlî terk-i dünyâ kıl ki men
Bulmadum bir zevk mundan gayrı tâ dünyâdeyem

Gazel 195

Sevgilim, uzunluğundan dolayı âdeta ayaklarını öpen zülüfleri gibi benim de ayaklarını öpmeme izin vermez. Onun yanında kıl kadar az bir itibârım yok.

Hey aşk! İnsaf güzel bir şeydir. Beni düşünleştire. Günlerim hep böyle mihnet içinde mi geçsin?

Sana kavuşamadığım için kanım gül gül dökülse, ne çıkar bundan? Ben sonbahar mevsiminin gül dalıyım. Benim ilkbaharım sonbahardadır.

Bütün âlem benim aşk yüzünden dertli olduğumu bildi. Allâh'ım! Sevgilim hâlâ benim hâlimi bilmiyor mu?

Benim varlığım oluşturan nakkaş Tanrı, beni elimde kadehle tasvir etmiş, mey içen bir kul olarak yaratmış. Bu resmin silinmesi benim elimde değil.

Bir an bile olsun, mey neşesinin başımdan uzaklaşmasını istemem. Yârabbi; ben ölüp toprak olduğumda, tozumu mey tortusuna dönüştür.

Fuzûlî! O Ay yüzlü beni aşk uğrunda rezil olanlardan saymıyor mu? Bu dünyada divâne olmayayım mı? Bende hiç ar yok mu sanıyor?

Gazel 196

Ben şarap tortusu gibiyim; kadehin dönmesinden başım dönüyor; bâde ile harap oldum. Artık hiç itibârım kalmadı; ayağın bastığı değersiz bir toprak gibiyim.

Benim hâlim hiçbir yöntemle düzelmez. Ben saf şarapla sarhoş, parlak yanak yüzünden harap olmuş biriyim.

Yan bakış okların bana isâbet eder veya etmez, demiyorum. Ben bunların kaygısını gütmem; âlemde özgür olan biriyim.

Gözyaşlarım evinin etrafında döne döne akar ama yine de itibârı yoktur. Kimse bana “Bu devirde ben asilzâde biriyim” demesin.

Feleğin dönüşüyle ne elde edilebilir ki? Ancak insanın keyfini kaçıtır. Zevk vermeden, daha da keyif kaçıtır. Bu yüzden mey kadehinin dönüşüyle âcizleşirim.

Hey sofû! Beni mescide çağırıyorsun. Benden ne olur? İbâdetim yok ki! Benden olsa olsa, seccâde süsü olur.

Fuzûlî! Zevk istiyorsan, dünya ile ilgili bağlantılarını kes. Yaşadığım sürece bundan başka bir zevk bulamadım.

Gazel 197

Mef'ûlû Fâilâtü Mefâilün Fâilün

Cânlar virüb senin kimi cânâne yetmişem
Rahm eyle kim yetince saña, cânê yetmişem

Şükrâne-yi visâlüne cân virdüğüm bu kim
Çoğ derd çekmişem ki bu dermâne yetmişem

Hâlüm diyüb murâduma yitsem, aceb değül
Bir bendeyem ki dergeh-i sultâne yetmişem

Mûr-i muhakkaram ki serâsîme çoğ gezüb
Nâgâh bârgâh-ı Süleymânê yetmişem

Bir bülbülem ki gülşen olubdur neşimenüm
Ya tûtiyem ki bir şekeristâne yetmişem

Devr-i felek müyesser idübdür murâdumı
Gûyâ ki tâlib-i güherem, kâne yetmişem

Miskîn Fuzûlîyem ki saña dutmuşam yüzüm
Yâ bir kemîne katre ki ummâne yetmişem

Gazel 198

Fâilâtün Feilâtün Feilâtün Feilün

Yâr hâl-i dilimi zâr bilübdür, bilürem
Dil-i zârumda ne kim var bilübdür, bilürem

Yârı ağyâr bilübdür ki maña yâr olmaz
Men daği anı ki ağyâr bilübdür, bilürem

Zülfünü ehl-i vefâ saydına dâm eyleyeli
Meni ol dâma giriftâr bilübdür, bilürem

Men ne hâcet ki kılâm derd-i dilüm yâre iyân
Kamu derd-i dilümi yâr bilübdür, bilürem

Yâr hemsohbetüm olmazsa, Fuzûlî, ne aceb
Özüne sohbetümi âr bilübdür, bilürem

Gazel 197

Çok sıkıntı çekerek, can vererek senin gibi cânâna ulaştım. Merhamet et bana; sana kavuşunca canımı verdim.

Sana kavuşmanın şükrânesi olarak can vermemin sebebi var. Çok dert çektim ama sonunda dermâna ulaştım.

Hâlîmi anlatarak murâdımı elde etsem, buna şaşılmaz. Ben bir kulum; sultânın huzûruna çıktım.

Ben orada burada şaşkın şaşkın gezinirken ansızın Süleymân'ın otağına gelen küçük bir karıncayım.

Ben, otağını gül bahçesine kuran bir bülbülüm; şeker kamışı tarlasına ulaşan bir papağanım.

Feleğin dönüşü murâdımı gerçekleştirdi. Âdeta mücevher arayıp da madene ulaşan biri gibiyim.

Ben, yüzünü sana dönmüş zavallı Fuzûliyim veya denize kavuşmuş küçük bir damla gibiyim.

Gazel 198

Sevgilim gönlümün perîşân halde bulunduğunu biliyor; ben de onun bunu bildiğini biliyorum. İnîm inîm inleyen gönlümde olup bitenleri biliyor; ben de onun bildiğini biliyorum.

Başkaları sevgilimin bana yâr olmayacağını biliyor. Ben de başkalarının bildiklerini biliyorum.

Zülûflerini vefalı âşıklar için tuzak olarak kullandığından beri beni de o tuzağa düşenlerden biri kabûl ediyor. Bunu da biliyorum.

Gönül derdimi yâre açıklamama ne gerek var? Zaten gönlümdeki bütün dertleri biliyor. Ben bunu da biliyorum.

Fuzûlî! Sevgili benimle oturup konuşmazsa, buna şaşmam. Benimle konuşmayı ar sayıyor; bunu da biliyorum.

Gazel 199

Mefâilün Feilâtün Mefâilün Feilün

Hoş ol zemân ki harîm-i visâle mahrem idüm
Ne mübtelâ-yı belâ ne mukayyed-i gam idüm

Gezerdüm itlerün içre fezâ-yı kûyuñda
Yerüm Behişt-i berîn idi, men bir Âdem idüm

Hemişe secdegehüm hâk-i âsitânuñ idi
Bu i'tibâr ile bir serbülend-i âlem idüm

Gedâ-yı kûyuñ idüm; beyle zilletüm yoğ idi
Serîr-i saltanat-ı kurbda mu'azzam idüm

Zemân zemân eser-i pertev-i cemâlünden
Mu'âlic-i dil-i pürderd ü çeşm-i pürnem idüm

Ziyâde gamzedeyem hecr ile hoş ol günler
Ki men bu gamzedelikden ziyâde hürrem idüm

Fuzûlî! Olmaz imiş mihnet-i firâka müfid
Bu zevk zikri ki bir vakt yâre hemdem idüm

Gazel 200

Fâilâtün Fâilâtün Fâilâtün Fâilün

Ney kimi her dem ki bezm-i vasluñı yâd eylerem
Tâ nefes vardur kuru cismümde feryâd eylerem

Rûz-i hicrândur, sevin ey murg-i rûhum kim bugün
Bu kafesden men seni elbette âzâd eylerem

Kan yaşum kılmaz vefâ giryân gözüm isrâfına
Munca kim her dem ciğer kanından imdâd eylerem

Vehm idüb tâ salmaya ol mâha mihrin hîç kim
Kime yetsem, cevri ü zulmünden aña dâd eylerem

İncimen her nice kim ağyâr bîdâd eylese
Yâr cevriyçün gönül bîdâda mu'tâd eylerem

Bilmişem bulman visâlin lîk bu ümmîd ile
Gâh gâh öz hâtır-ı nâşâdumı şâd eylerem

Levh-i âlemden yudum eşk ile Mecnûn adını
Ey Fuzûlî! Men daği âlemde bir ad eylerem

Gazel 199

Vuslat haremının mahremiydim. Ne hoştu o günler! Ne derde müptelâydım ne gam kaygısı çekerdim.

Evinin bahçesinde köpeklerinle birlikte gezerdim. Yerim Yüksek Cennet'ti; ben orada Âdem'dim.

Secde ettiğim yer hep eşiğinin toprağıydı. Bu yüzden âlemde başı yüce biriydim.

Sokağının dilencisiydim ama böyle zillet çekmezdim. Sana yakınlık demek olan saltanâtın tahtında oturan azâmetli bir pâdişâhtım.

Cemâlinden vuran ışığın etkisiyle zaman zaman dertli gönlümü, nemli gözlerimi tedâvi ederdim.

Ayrılık yüzünden çok gamlıyım. Ne hoştu o günler! Böyle gam çekmekten dolayı çok mutluydum.

Fuzûlî! Bir zamanlar yâr ile sohbet ettiğim günleri anmanın zevkini anmak bile ayrılık sıkıntısını geçirmek için faydalı olmuyor.

Gazel 200

Sürekli olarak ney gibi vuslat meclisini anıyorum. Kuru bedenimde nefes oldukça feryat ederim.

Rûh kuşum! Bugün ayrılık günü! Sevin. Çünkü bugün seni bu kafesten salıvereceğim.

Ağlayan gözlerimin onca kan dökmesine rağmen kanlı gözyaşlarım dikkatli olmaz, isrâfa devam eder. Üstelik her an ciğer kanı göndererek gözlerime yardım ediyorum.

O Ay yüzlüye kimse gönül vermesin diye kaygılanıyor, kime rastlasam, onun cevrim, zulûmlerini anlatıyorum.

Yabancılar bana ne kadar zûlmederse etsin, incinmem. Çünkü gönlümü yârimin cevirlere alıştırırmaya çalışıyorum.

Yâre kavuşamayacağımı biliyorum. Ama bir umûdum var, arada bir mutsuz gönlümü şâd ediyorum.

Fuzûlî! Mecnûn adını gözyaşlarımla âlem tahtasından sildim. Ben de bu âlemde ad sâhibi olacağım.

Gazel 201

Fâilâtün Fâilâtün Fâilâtün Fâilün

Şem'-i şâm-ı firkatem, subh-i visâli n'eylerem
Tapmışam yanmağda bir hâl, özge hâli n'eylerem

Gayra arz it her ne esbâbuñ ki var ey dehr-i dñn
Men gedâ-yı kûy-i ışkam, mñlk ü mâli n'eylerem

Yoğ aceb ger mâle rağbet, mñlke kılman iltifât
Men ki ehl-i zevkem, esbâb-ı melâli n'eylerem

Ehl-i hâlem, dime bñt vasfın maña ey bñtperest
Hâl bilmez dilber-i sâhibcemâli n'eylerem

İhtimâl-i hecr teşvîşine değmez zevk-i vasl
Vasl kim var anda hicrân ihtimâli n'eylerem

Nağl-i kaddñn isterem k'andan belâdur hâsılum
Bağmazam şimşâda; ber virmez nihâli n'eylerem

Sen Fuzûlî kıl kemâl-i akl kesbin yoğsa men
Kâmil-i ışkam; dahi özge kemâli n'eylerem

Gazel 202

Fâilâtün Feilâtün Feilâtün Feilün

Bâğa girdüm ser-i kûyuñ añub efgân itdüm
Gñl görñb yâduñ ile çâk-i giribân itdüm

Bakuben nergise, bîmâr gözñn kıldum yâd
Nergisi nâle vñ efgânuma hayrân itdüm

Gonce vñ lâle dime; dâğ karasın koparub
Al vâlâya sarub sebze de pinhân itdüm

Gñl-i ter üzre düşen şebneme düşdü nazarum
Gözñmñ şem'-i cemâlññle dürefşân itdüm

Berg-i gñl sanma ki ħñnâbe tñken demde gözñm
Nice toprağa ciğerkanı salub kan itdüm

Göricek sñnbñlñ añdum şiken-i kâkñlññi
Sñnbñli nâle vñ âhumla perişân itdüm

Ey Fuzûlî! Reviş-i akl melñl itdi meni
Sehv kıldum ki cñnñn derdine dermân itdüm

Gazel 201

Ben ayrılık akşamının mumuyum. Vuslat sabahını ne yapayım? Yanarak bir hâle kavuştum; bundan başka hâli ne yapayım?

Aşağılık dünya! Elinde sebep olarak ne varsa, başkalarına sun. Ben aşk sokağının dilencisiyim; malı mülkü ne yapayım?

Mala rağbet, mülke iltifat etmiyorsam, buna şaşılmamalıdır. Ben zevk sâhibiyim; üzüntüye sebep olacak şeyleri ne yapayım?

Hey putperest! Ben hâle önem verenlerdenim. Halden anlamaz güzel dilberi ne yapayım?

Vuslat zevki ayrılık ihtimâlinin söz konusu olduğu tedirginliğe değmez. Ayrılık ihtimâli olan vuslatı ne yapayım?

Ben senin fidan boyunu isterim. Çünkü ondan belâ geçer elime. Şimşire dönüp bakmam bile; meyve vermez fidanı ne yapayım?

Fuzûlî! Mükemmel derecede akıl sâhibi olmaya çalış. Ben aşkta zaten mükemmel biriyim; bundan başka bir kemâli ne yapayım?

Gazel 202

Bahçeye girince senin sokağını anarak feryat ettim. Gülü görünce, seni hatırladım; yakamı yırttım.

Nergise bakınca, senin hasta bakışlı gözlerini hatırladım. Nergisi iniltilerimle, feryatlarımla şaşkına çevirdim.

Goncaya gonca, lâleye de lâle deme. Çünkü göğsümdeki dağlanmış yerin kararmış kısımlarını kopardım, daha sonra bunu al kumaşa sarıp yeşilliklerde gizledim.

Tâze gül üzerine düşen çiy tanesine gözüm ilişti. Gül yüzünün mumuyla gözümü inci saçar hâle getirdim.

Gül yaprağını gerçek sanma. Gözlerim kanlı gözyaşı döktüğünde ciğerimden gelen kanı toprağa bırakıp her yeri kana boyadım.

Sümbülü görünce kâküllerinin kıvrımlarını andım. İniltilerimle, âh çekişlerimle sümbülü perişân ettim.

Fuzûlî! Aklımın bu gidişatı bıktırdı beni. Delilik derdimi tedâvî ettirmekle hatâ ettim.

Gazel 203

Mef'ûlû Me-fâilû Me-fâilû Fe'ûlûn

Hicrân ile yanar giceler rişte-yi cânım
Rûşen ola, ey şem', saña sûz-i nihânım

Bir şem'-i şebistân-ı belâyem ki değül kem
Tâ men diriyem, sûz-i dil ü eşk-i revânım

Ey halvetüme şem'-i ruhuñdan birağan nûr
Didâruña müştâk idi çeşm-i nigerânım

Sensüz giceler âh ü figânım meh işitdi
Ey meh! Saña hem yetdi ola bu âh ü figânım?

Cânâ ne revâdur ki çeküb tîğ demâdem
Gamzeñ söke cismüm, dele bağrum, töke kanım

Hemreng-i lebüñdür deyü kat'-ı nazar itmez
Hûn-i cigerümden müje-yi eşkfeşânım

Pinhânî odum âleme fâş oldu Fuzûlî
Yârab ki menüm şem' kimi yana zebânım

Gazel 204

Mefâilûn Feilâtûn Mefâilûn Feilûn

Dutuşdu gam oduna şâd gördüğün gönlüm
Mukayyed oldu ol âzâd gördüğün gönlüm

Diyâr-ı hecrde seyl-i sitemden oldu herâb
Fezâ-yı ıskda âbâd gördüğün gönlüm

Ne gördü bâdede, bilmen ki oldu bâdeperest
Mürîd-i meşreb-i zühhâd gördüğün gönlüm

Firâkuñ odını gördükçe mum tek eridi
Sebât ü sabrda fûlâd gördüğün gönlüm

Getürdi acz görüb ısk müşkül olduğunu
Kamu hünerlere üstâd gördüğün gönlüm

Değildi beyle deminde bir ehl-i' meşreb idi
Bu kanlar içmeğe mu'tâd gördüğün gönlüm

Fuzûlî eyledi âheng-i ayşhâne-yi Rûm
Esîr-i mihnet-i Bağdâd gördüğün gönlüm

Gazel 203

Mum fitilini andıran can ipim geceleri ayrılık derdiyle yanar.
Mum gibi parlak yüzlü sevgilim! İçin için yandığımı sen de bil.

Ben belâ denilen yatak odasının yanan mumuyum.
Yandığım sürece gönül yangınım, akan gözyaşlarım eksik olmaz.

Yanağının mumundan halvette bulunduğum anda odama ılık saçan
sevgilim! Meraklı gözlerim senin yüzünü görmeyi arzuluyordu.

Sensiz geçen gecelerde çektiğim âhları, ettiğim feryatları Ay bile işitti.
Ay yüzlüm! Bu âhlarım, feryatlarım sana da ulaştı mı acaba?

Cânım benim! Yan bakışlarının sürekli kılıç çekerek bedenimi parçalaması,
bağrımı delmesi, kanımı dökmesi revâ mı?

Gözyaşı saçan kirpiklerim dudağınla aynı renkte olduğu için ciğer kanımdan
gözlerini ayırmıyor.

Fuzûlî! İçimdeki gizli ateşi bütün âlem öğrendi. Yârabbi, şu dilim mum gibi
yansın!

Gazel 204

Şen gördüğün gönlüm gam ateşiyle tutuştu. Özgür gördüğün gönlüm
bağlandı.

Aşk fezâsında mâmur gördüğün gönlüm ayrılık diyârında zulüm selleriyle
harap oldu.

Zâhitlerin meşrebinde mürit olarak gördüğün gönlüm, bilmiyorum,
bâdede ne gördü de bâde düşkünü oldu?

Sabırda, sebâtta çelik gibi sağlam gördüğün gönlüm, ayrılık ateşiyle
karşılaşınca mum gibi eridi.

Bütün hünerlerde üstat gördüğün gönlüm aşkın zor olduğunu görünce
âcizliğini dile getirdi.

Kanlar içmeye alışkın gördüğün gönlüm böyle değildi. Meşreb ehli, zevk ü
safâ düşkünüydü.

Fuzûlî! Bağdat sıkıntılarına esir olarak gördüğün gönlüm Anadolu'nun
işret evine gitmek istedi.

Gazel 205

Mefâilün Mefâilün Mefâilün Mefâilün

Kaçan kim kâmetünden ayru seyr-i bûsitân itdüm
Koparub eşk seylâbiyle miñ servi revân itdüm

Koparub girdbâd-ı âh ile hırşide dapşurdum
Gubâr-ı rehğüzârûñ cevherin gözden nihân itdüm

Nişân-ı sûret-i hûbuñ virüb bütler sücûdunda
Fesâd-ı i'tikâdın kâfirûñ hâtırnişân itdüm

Görüb dîvârlarda Kûhken nakşın dimeñ âşık
Menem âşık ki dutdum deşt, terk-i hânümân itdüm

Olub sermest, kıldum neş'e-yi zevk-i lebûñ zikrin
Meye râgıb olanlar küfrini halka iyân itdüm

Reh-i ışkında ol gülruh ciğer kân itdüğüm bilmiş
Çeker her dem maña tığ-i siyâset san ki kân itdüm

Fuzûlî şâhbâz-ı evc-i istiğnâ iken bilmen
Ne sehv itdüm ki bu vîrâne deyri âşiyân itdüm

Gazel 206

Mefâilün Mefâilün Mefâilün Mefâilün

Muhalif devrden gülgûn şerâbı kana değşürdüm
Sürûdın çeng ü ûduñ nâle vü efgâne değşürdüm

Dahî zevk-i visâl-i dûst şevkin istemen menden
Ki men zevk-i visâli mihnet-i hicrâna değşürdüm

Meni ey bağbân ma'zûr dut gülzâr seyrinden
Ki men gülzâr seyrin Külbe-yi Ahzâna değşürdüm

Göñül virdüm fenâ vü fakra, terk-i i'tibâr itdüm
Bihamdillâh ki âhîr küfrüm îmâna değşürdüm

Göñülden zevk bulmazdum, çıhardum çâk göğsümden
Kaşı yaylar hadengiyle gelen peykâna değşürdüm

Nikâb-ı sûret-i hâl eyledüm hûn-i ciğer seylin
İyân rüsvâlığı derd ü gam-ı pinhâna değşürdüm

Fuzûlî mende zevk-i âfiyet az iste kim çoğdan
Men anı arizû-yi tal'at-ı cânâna değşürdüm

Gazel 205

Ne zaman boyunu görmeden bahçeye gittimse
Gözyaşı seliyle bin selviyi koparıp gönderdim

Âhımın girdabıyla kopardım, güneşe gönderdim
Yolundaki tozun cevherini gözlerden gizledim

Putlara secde edilirken güzel yüzünün alâmetini gösterdim
Kâfirlerin bozuk itikadlarını onlara hatırlattım

Duvarlarda Ferhâd'ın resmini görüp "âşık" demeyin
Âşık benim; çöllere düştüm, evi barkı terk ettim

Sermest oldum, dudağının zevkindeki neşeyi andım
Mey düşkünlerinin kâfirliğini halka açıkladım

O gül yanaklı bilmiş aşkının yolunda ciğerimin kanadığını
Her an bana ölüm kılıcı çeker; sanki kan döktüm!

Fuzûlî! İstîğna doruklarında uçan şahbazdım; bilmem
Ne hatâ ettim de şu vîrâne mâbede yuva yaptım?

Gazel 206

Aykırı devir yüzünden gül renkli şarabı kana dönüştürdüm
Çengin, udun nağmelerini iniltiye, feryâda dönüştürdüm

Artık dosta kavuşma zevkini, şevkini istemeyin benden
Ben vuslat zevkini hicrân mihnetine dönüştürdüm

Bahçıvan! Gül bahçesinde dolaşmaktan mâzur tut beni
Gül bahçesi gezintisini Hüzünler Kulübesi'ne dönüştürdüm

Fenâya, fakra gönül verdim; îtibârı terk ettim
Hamdolsun, sonunda küfrümü îmâna dönüştürdüm

Gönülden zevk almıyordum; yarılmış göğsümden çıkardım
Yay kaşlıların oklarıyla gelen temrenle değiştirdim

Ciğer kanı selini hâlimin yüzüne örtü yaptım
Açık rüsvâlîgimi gizli derde, gama dönüştürdüm

Fuzûlî! Bende ki afiyet zevkini az iste; çünkü çoktan
Onu ben cânânın yüzünün arzusuyla değiştirdim

Gazel 207

Fâilâtün Feilâtün Feilâtün Feilün

Kıldı ol serv seher nâz ile hammâma hırâm
Şem'-i ruhsârı ile oldu müzeyyen hammâm

Görünürdü bedeni çâk-i girîbânından
Câmeden çıldı yeñi ayını gösterdi temâm

Nilgün fûtaya sardı beden-i üryânın
San benefşe içine düşdü mukaşşer bâdâm

Tâs elin öpdi, hased kıldı kara bağrumı su
Yetdi su cismine, reşk aldı tenümden ârâm

Oldı pâbûs-i şerîfiyle müşerref leb-i havz
Buldı dîdâr-i latîfiyle ziyâ dîde-yi câm

Sandılar kim satılır dâne-yi dürr-i 'araki
Urdı el kîseye çoğlar kılub endîşe-yi hâm

Kâkülün şâne açub kıldı hevâyı müşgîn
Mîğ mûyın dağidub itdi yeri 'anberfâm

Çıldı hammâmdan ol perde-yi çeşmüm sarınub
Dutdu âsâyîş ile gûşe-yi çeşmümde makâm

Merdüm-i çeşmüm ayağına revân su tökdü
Ki gerek su töküle serviñ ayağına müdâm

Müzd-i hammâm, Fuzûlî, vireyüm cân nakdin
Kılmasun sarf-ı zer ol servkad ü sîmendâm

Gazel 207

O selvi, naz ile hamama doğru salındı seher vakti
Mum gibi aydınlık yüzüyle hamam süslendi

Bedeni yakasının aralığından görünürdü
Hilâl bedeni çıktı giysiden, dolunay göründü

Lâcivert peştemala sardı çıplak bedenini
Menekşe içine soyulmuş badem düştü sanki

Tas elini öptü; kıskançlık kara bağrımı eritti
Su değince bedenine, kıskançlık aldı benden huzûru

Havuz kenarı şerefli ayağını öptü, müşerref oldu
Hamam camları lâtif yüzünden ılık alır oldu

Sandılar ki satılır inci gibi ter taneleri
Nicesi ham düşünceye kapıldı, keseye el attı

Tarak kâkülünü açtı, havayı misk gibi kokuttu
Buhar saçlarını dağıttı, yeri amber gibi kokuttu

Gözümün perdesi sarındı, hamamdan çıktı
Yavaşça gözümün köşesinde yurt tuttu

Gözbebeklerim hemen ayağına su döktü
Selvinin dibine su dökülmeli sürekli

Fuzûlî! Hamam ücreti olarak vereyim canımı
Para harcamasın o selvi boylu, gümüş bedenli

Gazel 208

Fâilâtün Fâilâtün Fâilâtün Fâilün

Ey kemânebrû şehîd-i nâvek-i müjgânuñam
Bulmuşam feyz-i nazar sende, senüñ kurbânuñam

Kâkülün târînâ peyvend itmişem cân riştesin
Başuñ için bir terahhum kıl ki sergerdânuñam

Nola kılsam terk-i mey minnet kılub zâhidlere
N'eylerem mey neş'esin men kim senüñ hayrânuñam

Şâneveş yüz nâvek-i gam sancılubdur bağruma
Tâ esîr-i halka-yı gisû-yi müşgef şânuñam

El çeküb kat'-ı nazar kılmış 'ilâcumdan tabîb
Bildi gûyâ kim herâb-ı nergis-i mestânuñam

İlda bir kurbân keserler halk-ı âlem 'id için
Dembedem, sâ'atbesâ't men senüñ kurbânuñam

Câna meylün var ise, hükm eyle teslîm eyleyem
Pâdişâhum, men senüñ bir bende-yi fermânuñam

Gonçe kılmaz şâd, gül açmaz dutulmuş gönlümü
Ârizûmend-i ruḥ-i âl ü leb-i ḥandânuñam

Kan idüb bağrum, işümdür âh her dem ey felek
Hürmetüm dut bir iki gün kim senüñ mihmânuñam

Ey Fuzûlî! Âteş-i âh ile yandurduñ meni
Gâlibâ sanduñ ki şem'-i Külbe-yi Ahzânuñam

Gazel 208

Yay kaşlım! Kirpik oklarının şehidiyim
Bakışlarından feyiz aldım; senin kurbânınım

Kâkülünün teline bağladım can ipimi
Başın için merhamet et; senin âvârenim

Minneti zâhitlere yüklesem, meyi terketsem
Mey neşesini ne yapayım? Senin hayrânınım

'Tarak gibi saplanır bağrıma yüz gam temreni
Misk saçan saçlarının halkasına esir olduğumdan beri

'Tabip bırakmış tedâvîmi, çekmiş benden elini
Sarhoş nergis gözleriyle harap olduğumu bilmiş sanki

Âlem halkı yılda bir kurbân keser bayram için
Her an, her saat başı ben senin kurbânınım

Canımı almak istiyorsan, emret, teslim edeyim
Pâdişâhım! Ben senin bir emir kulunum

Tutulmuş gönlümü gonca şâd etmez, gül açmaz
Ben senin al yanağını, gülen dudaklarını isterim

Hey felek! Bağrımı kanattın; her an âh çekmek işim
Saygı göster bana; senin birkaç günlük misafirinim

Fuzûlî! Ateşli âhlarınla yandırdın beni
Galiba Hüzünler Kulübesinin mumu sandın beni

Gazel 209

Fâilâtün Fâilâtün Fâilâtün Fâilün

Secdedür her kanda bir büt görsem âyînüm menüm
Hâh kâfir hâh mü'min dut; budur dînüm menüm

Bâğbân şimşâd u nesrînün maña arz itme kim
Ol kad ü ruhsârdur şimşâd ü nesrînüm menüm

Hâk-i dergâhın nazardan sürme ey seylâb-ı eşk
Kılma zâyî' sürme-yi çeşm-i cihânbinüm menüm

Eşk mevci gezdürür her yan tenüm hâşâkini
Mümkin olmaz eşk tahrîkiyle teskinüm menüm

Çâre itdüm la'l-i şîrînünden eşk-i telhüme
Telh güftâr ile alduñ cân-ı şîrînüm menüm

Mende sâkin oldu derd-i ışk Mecnûn'dan giçüb
Andan artuğdur meğer ışk içre temkinüm menüm

Ey Fuzûlî! Her yeten, ta'n eyler oldu hâlüme
Bu yeter ehl-i melâmet içre tahsînüm menüm

Gazel 210

Fâilâtün Fâilâtün Fâilâtün Fâilün

Gel beru, lûtf eyle ey serv-i gülendâmum menüm
Şol leb-i cânperveründen virgilen kâmum menüm

Senden ayru Hâk bilür ey nâzenînler serveri
Mihnet ü gamlan geçer her subh ilen şâmum menüm

Düşmesün hiç kimse yârab men kimi cândan cüdâ
Tâ ezelden böyle yazılmış serencâmum menüm

Virmegil zâhid maña korğu cehennemden yürü
Cennetümdür ârızı; zülfüdürur dâmum menüm

Geçmesün hiç kimsenün yârab Fuzûlî tek günü
Hep geçen gamla fenâ dünyâda eyyâmum menüm

Gazel 209

Nerde bir put görsem, secde etmek âyınım benim
Kâfir veya mümin say; budur dînîm benim

Bahçıvan! Gösterme bana şimşir ile nesrinini
() boy ile yanaktır şimşir ile nesrinim benim

(Gözyaşı seli! Gözümden alma eşiğinin toprağını
Zâî etme dünyayı gören gözlerimin sürmesini benim

(Gözyaşlarımın dalgası gezdirir her yana çöp gibi bedenimi
Gözyaşı hareketiyle mümkün değil sakinleşmem benim

Tatlı lâl dudağından acı gözyaşıma çâre aradım
Acı sözlerle aldın tatlı canımı benim

Aşk derdi Mecnûndan geçti, yerleşti bende
Galiba ondan çoktur aşk içinde temkinim benim

Fuzûlî! Her gelen kınar durur hâlimi
Melâmet ehli içinde yeterli beğenilmem benim

Gazel 210

Beri gel, lûtfet, gül endamlı selvim benim
Cana can katan dudağından ver murâdımı benim

Nâzeninlerin önderi! Allâh bilir, senden ayrıken
Mihnetle, gamla geçer sabahım, akşamım benim

Yârabbî! Kimse cânından ayrı düşmesin benim gibi
Ezelden beri böyle yazılmış mâcerâm benim

Hey sofu! Cehennemle korkutma beni, yürü
Cennetimdir yanakları, zülfüdür tuzağım benim

Yârabbî! Kimsenin günü Fuzûlî'ninki gibi geçmesin
Fânî dünyada gamla geçer hep günlerim benim

Gazel 211

Fâilâtün Fâilâtün Fâilâtün Fâilün

Kalmışam gurbetde hayrân, zâr ü giryân, n'eyleyem
Haste vü rencûr u bîmâr ü perîşân, n'eyleyem

Olmuşam derde giriftâr ü gamuñdan ağılaram
Çünkü itmez bu felek derdüme dermân, n'eyleyem

Gerçi devrân dolanur her lâhza çoğlar râyına
Döñmedi hergiz menüm râyumca devrân, n'eyleyem

Tâ ki vasluñdan cüdâ düşdüm, demî hoş olmadum
Eyledi hecrüñ meni her lâhza giryân, n'eyleyem

Bilmişem subh-i visâlün kadrini şâm-ı firâk
Lîk yandurdi meni derdüñle hicrân, n'eyleyem

Gerçi pinhân eyledün mihrüñ Fuzûlî göñlüne
Göñlümün şehri gamuñdan olsa vîrân, n'eyleyem

Gazel 212

Fâilâtün Fâilâtün Fâilâtün Fâilün

Zâ'ir-i meyhâneyem; muğ secdesidür tâ'atüm
'İşk pîrüm, nakd-i cân nezrüm, tevekkül niyyetüm

Her saru baışsam surâhî tek sücûd etmek işüm
Kanda olsam bâde tek düşmek ayâğa âdetüm

Tavruma zâhid eğer sûretde eyler i'tirâz
İhtilât itsem, anı şermende eyler sîretüm

Bes ki câm-ı mey kimi hoşmeşreb ü sâfidilüm
Hürmetüm vâcib dutar her kim bilür keyfiyyetüm

Mu'teberlerdür gurûr ehli, men andan fâriğem
İ'tibâra çün değül kâbil muhakkar hey'etüm

İşk erbâb-ı riyâdan fâriğ itmiş göñlümi
Fakr esbâb-ı alâyıkdan götürmüş rağbetüm

Ey Fuzûlî! Fakr toprağında devlet iste kim
Sâye ol toprağa salmışdur hüma-yı devletüm

Gazel 211

Gurbette kalmışım hayrân, inlerim, ağlarım; neyleyim
Hastayım, kırgınım, perişândır hâlim; neyleyim

Tutulmuşum bir derde; gamından ağlarım
Bu felek derdime dermân etmez zîrâ; neyleyim

Gerçi devrân birçoğunun düşündüğü gibi döner
Dönmedi asla benim murâdımca devrân; neyleyim

Vuslatından uzak düştüm düşeli bir an mutlu olmadım
Ayrılığın her an ağlattı beni; neyleyim

Bildim vuslat sabahının değerini ayrılık akşamı
Ama yandırdı beni derdinle hicrân; neyleyim

Gerçi gizledin sevgini Fuzûlî'nin gönlüne
Gönlümün şehri gamından harap olsa; neyleyim

Gazel 212

Meyhâne ziyâretçisiyim; ateşperest secdesi ibâdetim
Aşk pîrimdir, can nakdi adağım; tevekkül niyetim

Nereye baksam, sürahi gibi secde etmek işim
Nerede olsam, bâde gibi düşmek kadehe âdetim

Sofu itiraz eder görünüşüme bakar da tavrıma
Haşır neşir olsak, utandırır onu karakterim

Mey kadehi gibi çok hoşmeşrep, gönlü saf biriyim
Saygı duymak zorunda kalır, bilirse ben kimim

Gururlular îtibâr görür; ben ondan uzağım
İtibâra lâıyk değil bu tevâzulu hâlim

Aşk riyâkârlardan uzaklaştırmış gönlümü
Fakr yüzünden dünya işlerine kalmamış rağbetim

Fuzûlî! Fakîrlik topraklarında devlet iste
O toprağa gölge salmıştır zîrâ devlet kuşum

Gazel 213

Fâilâtün Fâilâtün Fâilâtün Fâilün

Yandı cânım hecrile vasl-i ruḥ-i yâr isterem
Dermend-i firkatem, dermân-ı dîdâr isterem

Bülbül-i zârem, degül bihûde feryâd itdügüm
Kalmışam nâlân kafes kaydında, gülzâr isterem

Dehr bâzârında kâsiddür metâ'-ı himmetüm
Bu metâ'ı satmağa bir özge bâzâr isterem

Fâni olmak isterem ya'nî belâ-yı dehrden
Râhat-ı cism-i za'îf ü cân-ı efgâr isterem

Nola ger kılsam şeb-i hicrân temennâ-yı ecel
Neyleyem çoḥdur gamum, def'ine gamḥâr isterem

Çün bekâ bezmindedür dildâr men hem durmazam
Bu fenâ deyrinde bezm-i vasl-ı dildâr isterem

Ey Fuzûlî istemez kimse rızâsiylen fenâ
Men ki bundan özge bilmem çâre, nâçâr isterem

Gazel 214

Fâilâtün Fâilâtün Fâilâtün Fâilün

Yakma cânım; nâle-yi bî-iḥtiyarumdan saḥın
Tökme kanum; âb-ı çeşm-i eşkbârumdan saḥın

Su virür her subhdem göz yaşı tîğ-i âhuma
Çoḥ meni incitme; tîğ-i âbdârumdan saḥın

Cevr odı yaḥdı meni; yanumda durma ey göñül
Bir dutuşmuş âteşüm; kurb ü civârumdan saḥın

Ten evinden raḥtuñı, cehd eyle ey dil, taşra çek
Âfet-i seyl-i sirişk-i bîkarârumdan saḥın

Gerçi bir ḥâk-i rehüm; kimse meni almaz göze
Çoḥ hakâretle nazar kılma; gubârumdan saḥın

Şâh-ı mülk-i mihnetem; ḥayl ü sipâhum derd ü gam
Ḥayl-i bihadd ü sipâh-i bişümârumdan saḥın

Gelme kabrüm üzre ey ışk içre men tek ölmeyen
Ta'ne daşıdur saña, seng-i mezârumdan saḥın

Ey Fuzûlî hansı mahbûbı ki sevsen rahmi var
Kıl hazer ancak menüm bîrahm yârümden saḥın

Gazel 213

Yandı canım ayrılıktan; yârin yüzüne kavuşmak isterim
Ayrılık yüzünden dertliyim; sevgilinin yüzünü dermân isterim

İnleyen bülbülüm; boşuna değil feryat ettiğim
İnliyorum; bağlı kaldım kafeste; gül bahçesi isterim

Kesat düştü himmet metâma dünya pazarında
Bu metâi satmak için bir başka pazar isterim

Fânî olmak isterim yani dünyanın belâsından
Zayıf bedenimin rahatını, yaralı canımı isterim

Ayrılık gecesi ecelimi istesem, ne çıkar?
Neyleyim; gamım çok; defetmeye dert ortağı isterim

Madem sevgili kalıcılık meclisinde; durmam ben de
Bu yokluk mâbedinde sevgilinin vuslat meclisini isterim

Fuzûlî! Kimse istemez rızâsıyla yok olmayı
Ben bundan başka bilmem çâre; çâresiz isterim

Gazel 214

Yakma canımı, elimde olmayan iniltimden sakın
Dökme kanımı; yaş yağdıran gözümün suyundan sakın

Gözyaşlarım su verir her sabah âh kılıcına
Beni çok incitme; çifte sulu kılıcımdan sakın

Cevir ateşi yaktı beni; yanımda durma gönlüm
Tutuşmuş bir ateşim; yaklaşma bana, sakın

Gönlüm! Gayret et; taşı eşyânı beden evinden
Karârsız gözyaşlarımın sel âfetinden sakın

Gerçi bir yol toprağıyım; kimse umursamaz beni
Çok küçümseyerek bakma bana; tozumdan sakın

Mihnet ülkesinin şâhıyım; dert ile gam ordum, askerim
Sayısız ordumdan, askerlerimden sakın

Aşk içinde benim gibi ölmeyen! Gelme kabrime
Kınama taşıdır senin için; mezar taşımdan sakın

Fuzûlî! Hangi güzeli sevsen, var bir merhameti
Aman aman! Benim merhametsiz yârimden sakın

Gazel 215

Mefâilün Mefâilün Mefâilün Mefâilün

Kerem kıl; kesme sâkî iltifâtun bînevâlardan
Elünden geldiği hayrı dirîğ itme gedâlardan

Esîr-i gurbetüz biz; senden özge âşinâmuz yoğ
Ayâğuñ kesme başuñcün bizüm mihnetserâlardan

Sabâ kûyuñda dildâruñ nedür üftâdeler hâli?
Bizim yerden gelürsen, bir haber ver âşinâlardan

Dime zâhid ki terk it sîmber bütler temâşâsın
Meni kim kurtarur? Tanrı sataşdurmuş belâlardan

Girüb mescidlere ger muktedâlar peyrevi olman
Budur vechi ki hergîz görmedüm yüz muktedâlardan

Tabîbâ! Hâk-i kûy-i yârdendür eşk teskîni
Bize arturma zahmet göz yaşarur tûtiyâlardan

Felekde mihr zâil, yâr gâfil, ömr müstacil
Nedür tedbîr, bilmen; câna yetdüm bîvefâlardan

Vücûdum ney kimi sûrâh sûrâh olsa âh itmen
Mahabbetten dem urdum; incimek olmaz cefâlardan

Fuzûlî! Nazenînler görsen, ızhâr-ı niyâz eyle
Terahhum umsa, ayb olmaz gedâlar pâdişâhlardan

Gazel 215

Sâki! Kerem et; ilgini kesme yoksullardan
Elinden gelen hayrı esirgeme dilencilerden

Gurbet esiriyiz biz; senden başka âşinâmız yok
Başın için! Ayağını kesme bizim mihnet evlerinden

Sabâ rüzgârı! Sevgilinin sokağında nedir âşıkların hâli?
Bizim yerimizden gelirsen, bir haber ver dostlardan

Sofu! Deme bana: Terket gümüş göğüslü dilber seyrini
Beni kim kurtarır Tanrı'nın musallat ettiği belâlardan?

Mescitlere girip uymuyorsam imamlara
Sebebi var. Yüz bulamadım hiç imamlardan

Doktorcuğum! Yârin sokağının toprağıyla diner gözyaşlarım
Canımı yakma; gözüm yaşıyor göz ilaçlarından

Gökyüzünde güneş zevalde, yâr gâfil, ömür aceleci
Çâre nedir, bilmem; bıktım usandım vefasızlardan

Vücûdum ney gibi delik delik olsa, âh etmem
Sevgiden dem vurdum; incinmek olmaz cefâlardan

Fuzûlî! Nazlı güzelleri görürsen, yalvar onlara
Ayıp olmaz, yoksullar merhamet umsa pâdişâhlardan

Gazel 216

Fâilâtün Fâilâtün Fâilâtün Fâilün

Ey geyüb gülgûn, demâdem azm-i cevân eyleyen
Her taraf cevân idüb döndükce yüz kan eyleyen

Ey meni mahrûm idüb bezm-i visâline müdâm
Gayrı hân-ı iltifâtı üzre mihmân eyleyen

Nice kim efgânımı, ey mâh, işitdün giceler
Dimedün bir gice “Kimdür munca efgân eyleyen?”

Ey demâdem reşk tîğiyle menüm kanum töken
Mey içüb ağyâr ile seyr-i gülistân eyleyen

Nola ger cem’iyyet-i hâtırdan olsam nâümid
Cem’ olur mı hûblar zülfin perîşân eyleyen

Yâr dün çekmişdi katlüm kasdına tîğ-i cefâ
Yetmesün maksûdına yârab peşimân eyleyen

İşk derdiyle olur âşık mizâcı müstakîm
Düşmenümdür dûstlar bu derde dermân eyleyen

Zâhidün ta’n ile dönderdüm yüzün mihrâbdan
Nice bulmaz ecr miñ kâfir müselmân eyleyen?

Derd-i hicrân nâtüvân itmiş Fuzûlî hasteni
Yoh mudur yârab devâ-yı derd-i hicrân eyleyen?

Gazel 217

Fâilâtün Fâilâtün Fâilâtün Fâilün

Nola zâhid bilse küfr-i zülfün îmân olduğın
Şimdi görmüşler midür kâfir müselmân olduğın?

Men eğer âşık olub dîn virmeseydüm gârete
Kim bilürdi ışk mülküñ kâfiristân olduğın?

Kıl sevâb, ey göz, töküb kan, vâkıf it gâfilleri
Meyl idenler ışka bilsünler ciğer kan olduğın

Daşa benzer kanlu her pergâle kim gözden çıkar
Andan itdüm fehmi gönlüm şehri vîrân olduğın

Gazel 216

Gül renkli giysi giyip her an gezintiye çıkan
Her tarafı dolaşıp döndükçe yüz kan döken

Beni vuslat meclisinden sürekli mahmûr eden
Başkalarını iltifat sofrasına konuk eden

Ay yüzlüm! Nice feryâdımı işittin geceler
Demedin bir gece: Kimdir bu kadar feryat eden

Kıskançlık kılıcıyla sürekli kanımı döken
Rakiplerimle gezip gül bahçelerini gezen

Huzûrdan kessem umûdumu, ne çıkar bundan?
Huzûr bulur mu güzellerin zülfünü dağıtan?

Yâr dün beni öldürmek için çekmişti cefâ kılıcını
Amacına ulaşmasın Yârabbi onu pişman eden!

Aşk derdiyle âşığın sağlığı düzelir
Dostlar! Düşmanımıdır bu derde dermân eden

Kınaya kınaya zâhidin yüzünü döndürdüm mihraptan
Nasıl mükâfat almaz bin kâfiri Müslüman eden?

Ayrılık derdi hasta Fuzûlî'yi tâkatsiz bırakmış
Yok mu Yârabbi hicrân derdine dermân eden?

Gazel 217

Ne olur zâhid bilse zülûflerinin küfrünün îmân olduğunu?
Şimdi görmüşler mi kâfirin Müslüman olduğunu?

Ben âşık olup dînîmi yağmalatmasaydım
Kim bilirdi aşk ülkesinin kâfir ülkesi olduğunu?

Gözlerim! Sevâp et; kan döküp haberdar et gâfilleri
Aşka meyledenler bilsin ciğerin kan olduğunu

Gözümünden çıkan ciğer parçaları kanlı taş benzer
Buradan anladım gönül şehrimin vîrân olduğunu

Va'de-yi vaslına ol günden ki virdüm gönlümü
Men anuñ bilmez midüm âhir peşimân olduğın?

İşkını âsan görüb oldum esîri tıfl iken
Bilmedüm geldükce bir âşûb-i devrân olduğın

Ey Fuzûlî! Hûblar vaslına eylersen heves
Gûyiyâ bilmez misen vasl içre hicrân olduğın

Gazel 218

Mefâîlün Mefâîlün Mefâîlün Mefâîlün

Sipihriñ fâriğem vaslunda mâh ü âfitâbından
Garaz ıyd-i visâlüñdür bu ay ü gün hisâbından

Temâşâ-yi ruhuñ azmine çıldı âfitâb ammâ
Gelürken sür'at ile düşdi yüz yirde şitâbından

Felek mahcûbdur şem'-i ruhuñdan yandırub çerhi
Çıharmak ister anı şu'le-yi âhum hicâbından

Felek işkuñda ol gâyetde, ey meh, muztarib olmuş
Ki her ne eylese bilmez, ne eyler ıztırâbından

Güneş levhi değül gökte şu'a altında zerrîn hatt
Melek almış eline bir varak hüsnüñ kitâbından

Değirmen dâne için çizginür, bihûde devr itmez
Mücerredsên gönül; vehm itme çerhiñ inkılâbından

Kimi huşyâr görsen, sen aña sun câmı ey sâkî
Bihamdillâh Fuzûlî mestdür vahdet şerâbından

Vuslat vaâdine gönülden inandığım günden beri
Bilmez miydin sonunda onun pişman olduğunu?

Çocukken kolay gördüm aşkını; oldum onun esiri
Bilemedim büyüdükçe onun âfet-i devrân olduğunu

Fuzûlî! Güzellere kavuşmaya heveslenirsin
Bilmez miyim yoksa vuslat içinde hicrân olduğunu?

Gazel 218

Sana kavuşmak için uzağım feleğin güneşinden, ayından
Maksât vuslat bayramıdır bu ay, gün hesâbından

Yüzünü seyretmek için güneş yola çıktı ama
Sûratle gelirken yüz üstü yere düştü koşmaktan

Felek yüzünün parlaklığından mahcuptur. Feleği yakıp
Ahlarımın şûlesi kurtarmak ister onu utancından

Ay yüzlüm. Felek o kadar muzdarip ki aşkından
Ne yapsa, ne etse bilmiyor ızdırâbından

Güneş levhası ışıklar altında yazılmış altın yazı değil
Melek bir varak almış eline güzelliğinin kitabından

Değirmen tane için döner; dönmez boş yere
Gönlüm! Soyutlanmışsın sen; korkma feleğin değişmesinden

Sâki! Kimi ayık görürsen, sun ona kadehi
Hamdolsun! Fuzûlî sarhoştur vahdet şarabından

Gazel 219

Mefâilün Mefâilün Mefâilün Mefâilün

Egerçi iğne tek geçdüm cihânın yoh u vârandan
Henüz ardumcadur kayd-ı te'alluk zülf-i târından

Şehîd-i ışk olub feyz-i bekâ kesb eylemek hoşdur
Ne hâsıl bîvefâ dehrün hayât-i müste'ârından?

Habâb-ı eşk ü âh-ı pürşerer kılmış meni fâriğ
Cihânun kasr-ı simendûd u kâh-ı zernigârından

Görünmez sûret-i ümmîd-i vasluñ levh-i cânumda
Mükedderdür meğer ol âyîne cismüm gubârından

Uzanur rişte-yi tûl-i emel didâr zevkiyle
Ham açıldukca ol gülçihre zülf-i tâbdârından

Saînadur iktidâsı tavf-ı kûy-i Leylî itmekde
Hes ü hârı kopar ey nâka Mecnûn rehgüzârından

Fuzûlî'den melâmet ihtirâzın isteyen gûyâ
Değül vâkıf dil-i sûzân u çeşm-i eşkbârından

Gazel 220

Fâilâtün Fâilâtün Fâilâtün Fâilün

Dost bîpervâ, felek bîrahm, devrân bîsükûn
Derd çoğ, hemderd yoh, düşmen kavî, tâlî' zebûn

Sâye-yi ümmîd zâ'il, âfitâb-ı şevk germ
Rûtbe-yi idbâr âlî, pâye-yi tedbîr dîn

Akl dînhimmet, sedâ-yı ta'ne yer yerden bülend
Baht kemşefkat, belâ-yı ışk gün günden füzûn

Men garîb-i mülk-i vasl u râh pürteşvîş ü mekr
Men harîf-i sâdelevh u dehr pürmekr ü füsûn

Her sehîkad cilvesi bir seyl-i tûfan-ı belâ
Her hilâlebrû kaşı bir serhat-ı meşk-i cünûn

Yelde berg-i lâle tek temkîn-i dâniş bîsebât
Suda aks-i serv tek te'sîr-i devlet vâjgûn

Gazel 219

İğne gibi geçtim gerçi dünyanın varından yoğundan
Henüz zülûf teliyle dünya bağı gelir ardımdan

Aşk şehidi olup kalıcılık feyzini almak hoştur
Ne çıkar vefasız dünyanın eğreti hayatından?

Gözyaşı kabarcığı, kıvılcımlı âhlar vazgeçirdi beni
Dünyanın gümüş kaplamalı, altın nakışlı kasrından

Sana kavuşma umûdu görünmez canımın levhasında
Yoksa kaplanmış mı o ayna bedenimin tozundan?

Buluşma zevkiyle uzanır gider emeller ipi
Kıvrım açıldıkça o gülyüzlünün kıvrımlı saçlarından

Leylâ'nın sokağını tavaf etmek için uymuş sana
Ey deve! Dikenleri kopar Mecnûn'un yolundan

Fuzûlî'den kınanmaktan uzak durmasını isteyen kişi sanki
Haberdar değil yanan gönlünden, ağlayan gözlerinden

Gazel 220

Dost pervâsız, felek merhametsiz, devrân duraksız
Dert çok, dert ortağı yok, düşman güçlü, tâlih düşkün

Umût gölgesi kaybolmuş, şevk güneşi kavurucu
Tâlihsizlik doruklarda, alçak kalmış tedbir ayağı

Akul himmet fakîri; yer yer yükselir kınama sesleri
Bahtın şefkati az; günden güne artıyor aşk belâsı

Ben garibim; kargaşa, hile dolu vuslat ülkesinin yolu
Ben gönlü saf biriyim; dünya efsûnlu nakışla dolu

Her selvi boylunun cilvesi bir belâ tûfanı seli
Her hilâl kaşlının kaşı çılgınlık meşkinin başyazısı

İlimde temkin sebâtsiz, rüzgâra kapılmış gelincik yaprağı gibi
Devletin tesiri baş aşağı gelmiş, suya düşen selvi gibi

Serhad-i matlûba pürmihnet tarîk-i imtihan
Menzil-i maksûda pürâsib râh-ı âzmûn

Şâhid-i maksad nevâ-yı çeng tek perdenişin
Sâgar-ı işret habâb-ı sâf-ı sahbâ tek nigûn

Tefrika hâsıl, tarîk-i mülk-i cem'iyet maḥûf
Âh bilmen, neyleyem, yoḥ bir muvâfık rehnûmûn

Çihre-yi zerdin Fuzûlî'nin dutubdur eşk-i âl
Gör ana nîrengler geçmiş sipihr-i nîlgûn

Gazel 221

Mefâilün Feilâtün Mefâilün Fa'lün

Çerâğ köydüricek âteş-i nihânumdan
Fetîlesin kıluram mağz-ı üstûḥânumdan

Açıldı girmeğe gam cân evine revzenler
Çekende oḥlarum cism-i nâtüvânumdan

Oḥuñ tasarruf idüb cismi kasd-i cân itdi
Nolaydı rahm kılub çıḥmasaydı cânumdan

Bir iğne itdi meni za'f, riştem ol kandur
Ki muttasıl tökülür çeşm-i ḥûnfeşânumdan

Edâ-yı şükr-i ḥadengidür ol sedâ ki çıḥar
Zemân zemân tökülen katre katre kanumdan

Oḥuñ musâhabetiyle geçer ḥoş evkâtum
Helâk olurdum eğer depreneydi yanumdan

Gam-i nihânumı eyler Fuzûlî illere fâş
İyen azâbdayem nâle vü figânumdan

Varılacak yere götüren sınav yolu sıkıntı dolu
Varılacak yere götüren sınav yolu felâket dolu

Maksât güzeli perdede oturur çeng ezgisi gibi
İşret kadehi başaşağı gelmiş şarap kabarcığı gibi

Ayrılık var; oysa korkunçtur huzûr ülkesinin yolu
Ah bilmem, neyleyim; yok ki gösterecek doğru yolu

Kanlı gözyaşları kaplamış Fuzûlî'nin sarı yüzünü
Lâcivert felek, bak, oynamış ona oyunlarını

Gazel 221

Kandil yakacak olursam gizli ateşimden
İtilini yaparım kemiklerimin iliğinden

Gam girsin diye pencereler açıldı can evine
Oklarımı çektiğinde güçsüz bedenimden

Okun ele geçirdi bedenimi, kastetti canıma
Ne olurdu, acıyıp hâlime, çıkmasaydı canımdan

Zayıflık iğneye döndürdü beni; ipim o kandır
Sürekli dökülür kan saçan gözlerimden

Çıkan o ses, okuna teşekkürün edâsıdır
Çıkar arada bir dökülen damla damla kanımdan

Okunun arkadaşlığı ile güzel geçiyor vaktim
Helâk olurdum gitmeye yeltense yanımdan

Gizli gamımı ellere ifşâ eder Fuzûlî
Çok azâptayım iniltilerimden, feryatlarımdan

Gazel 222

Mefâilün Mefâilün Mefâilün Mefâilün

Ucaldun kabrüm, ey biderdler, seng-i melâmetden
Ki ma'lûm ola derd ehline kabrüm ol alâmetden

Mezârüm üzre koyman mîl eğer kûyuñda cân virsem
Koyuñ, bir sâye düşsün kabrime ol servkâmetden

Gören sâ'atde ol kâmet kıyâmın, kıymadum câna
Kıyâmet hem gele, kurtulmayam ben bu nedâmetden

Kıyâmetde hisâbı olmayanlardandur ol gâfil
Ki fark eyler firâkın şâmını subh-i kıyâmetden

Tarîk-i sabr ü tedbîr-i selâmet lezzetin bilmen
Maña aşk u melâmet yeğ gelür sabr u selâmetden

Tabîat inhirâfın gör hevâ-yı ışkdan tende
Îlâc it düşmedin sâkî mizâcum istikâmetden

Fuzûlî geç selâmet kûçesinden, sabr kûyundan
Ferâgat olmayan yerde sefer yeğdür ikâmetden

Gazel 223

Mefâilün Mefâilün Mefâilün Mefâilün

Budur farkı, gönül, mahşer güninüñ rûz-i hicrândan
Ki ol cân dönderür cisme, bu cismi ayırur cândan

Dutup râh-ı adem bulmuş dehânuñdan gönül kâmin
Maña hem cezmdür ol azm men hem kalmazam andan

Gamum şerh itmek için isterem her gördüğüm sâ'at
Dutam dâmânuñı değmez elüm çâk-i girîbândan

Tavâf-ı kûyuñ isterdüm kılâm bâr-ı gam-ı işkuñ
Ham itdi kâmetüm, yollar dutuldu hâr-ı müjgândan

Ne hoş ülfet dutubdur nâtüvân cismile cân gûyâ
Sanur bir târ-ı mûdur ol ser-i zülf-i perîşândan

Oñuñ geldükce çeşmüm tökse bağrum kanın, andandur
Ki bağrum kanına yir kalmadı sinemde peykândan

Sitem daşı, melâmet hançeri, bidâd şemşîri
Fuzûlî! Her cefâ kim gelse, hoşdur câna cânândan

Gazel 222

İley dertsizler! Yükseltin kabrimi kınama taşıyla
İert ehline malum olsun kabrim o alâmetle

Onun diyârında can veririm, mezarıma taş koymayın
Kabrim bir gölge düşsün o selvi boyludan; bırakın

Onun düzgün boyunu gördüğümde canıma kıymadım
Varsın kıyâmet kopsun; ben bu pişmanlıktan kurtulmam

O gâfile hesâp sorulmaz kıyâmet günü
Ayırır çünkü ayrılık akşamıyla kıyâmet sabahını

Sabır yolunun, selâmet tedbirinin lezzetini bilmem
Aşk ile kınanmayı sabır ile selâmete tercih ederim

Aşk havası yüzünden gör sağlığımdaki bozukluğu
Sağlığım iyice bozulmadan tedâvî et beni sâkî

Fuzûlî! Geç selâmet sokağından, sabır mahallesinden
Huzûr olmayan yerde sefer yeğdir ikametten

Gazel 223

Budur farkı, gönül, mahşer gününün ayrılık gününden
O bedene can verir, bu bedeni ayırır candan

Yokluk yolunu tutmuş, gönül murâdını bulmuş ağzından
Karârım karâr; ben de geri kalmam ondan

Gamımı açıklamak için ne zaman görsem seni
Tutmak isterim eteğini; yetişmez elim yaka yırtığı yüzünden

Evini tavaf etmek isterdim; aşkının gam yükü
Büktü belimi; yollar tutuldu kirpik dikenlerinden

Güçsüz bedenimle canım ne güzel anlaşıyor
Sanır ki bir saç telidir o dağınık zülüflerden

Okun geldikçe, gözüm bağır kanımı dökse, ondandır
Bağrımın kanaması için yer kalmadı göğsümde temrenden

Zulüm taşı, kınama hançeri, haksızlık kılıcı
Fuzûlî! Cana hangi cefâ gelse hoştur cânândan

Gazel 224

Fâilâtün Fâilâtün Fâilâtün Fâilün

Bezm-i ışk içre sirişkündür şerâb-i lâlegûn
Kıldı gam kaddüm büküb câm-ı şerâbum sernigûn

Her taraf pürhûn eliflerdür, çekilmiş göğsüme
Ya hevâdan mevc urur bağrumdaki deryâ-yı hûn

Arturur eyyâm-ı hicrânun sirişküm hiddetin
Müddet-i eyyâm mey keyfiyyetin eyler füzûn

Mesken itmiş yâr mâr-ı zülfü çeşmüm raḥnesin
Pend virmen kim anı andan çıḥarmaz miñ füsûn

Kat'-ı ülfet gâliba düşvârdur kim eylemiş
Nakş-i Şirîn ile Ferhâd mukayyed Bîsütun

Rişte-yi cân eylerem peyvend târ-ı zülfüne
Âh kim çekmekde imdâd eylemez baḥt-ı nigûn

Ey Fuzûlî! Men melâmet gevherinün genciyem
Ejdehâdur kim yatur çevremde zencîr-i cünûn

Gazel 225

Fâilâtün Fâilâtün Fâilâtün Fâilün

Yire düşmez her ne oḡ kim atsa ol ebrûkemân
Gün şu'â'ıyle anuñ çoḡ farkı var ey âsumân

Aşk nâmusu men ü Mecnûn'a düşmüş lâcerem
Gam yükün çekmekdeyüz; men bir zemân ol bir zemân

Yoḡ reh-i işkuñda bir menzil yaşum girdâbına
Yol itürmüşdür; işi sergeşte gezmekdür hemân

Kâm mümkindür uzun ömr ile zülfünden velî
Bulmak olmaz devr-i ruḥsârunda ḥattuñdan emân

Hîç kim sırr-ı dehânın bilmez ol İsilebün
Âlemi gavgâya salmışdur mücerred bîgümân

Şem'-i ruḥsârın nihân dut çeşme-yi ḥurşîtden
Nûr-i çeşmüm! İhtirâz eyle yamân gözden yamân

Ey Fuzûlî! Çekme sen râh-ı tevekkülден kadem
Menzîl-i maksûda yetmekdür mukarrer; men zımân

Gazel 224

Aşk meclisinde lâle renkli şarap gözyaşımdır
Çam büktü belimi, baş aşağı geldi şarap kadehim

Göğsümün her tarafına kanlı elif mi çekilmiş?
Bağrımdaki kan denizi senin arzunla mı dalgalanır?

Ayrılık günleri gözyaşımın hiddetini artırır
Günler geçtikçe meyin kalitesini artırır

Yârin zülûf yılanı mesken tutmuş gözümün rahnesini
Öğüt vermeyin; bin efsûn bile çıkaramaz oradan onu

İlişkiyi kesmek zor görünür; Bisütun Dağı
Bağlamış kendine Şirin resmiyle Ferhâd'ı

Can ipini bağlarım zülûflerinin teline
Ters tâlihîm yardım etmez zülûfleri çekmekte

Melâmet cevherinin hazînesiyim ben Fuzûlî
Bir ejderhâ yatar çevremde; adı çılgınlık zinciri

Gazel 225

O yay kaşlı ne kadar ok atsa, düşmez yere
Ey gökyüzü! Onun çok farkı var güneş ışıyla

Kuşkusuz aşk nâmusu düştü benimle Mecnûn'a
Gam yükünü çekeriz, ben bir süre, o bir süre

Gözyaşı girdabımın varacağı yer yok aşkının yolunda
Kaybetmiştir yolunu; işi gücü dolaşmaktır âvâre âvâre

Uzun ömürle zülfünden murat almak mümkün ama
Ayva tüylerinden aman bulunmaz yanağının devrinde

Kimse bilmez o İsâ dudaklının ağız sırrını
Bir kuşku kargaşaya düşürmüş âlemi

Yanağının mumunu gizle güneş pınarından
Gözümün nûru! Kötü gözden sakın aman!

Fuzûlî! Ayağını çekme tevekkül yolundan
Maksâda ulaşmak kesindir; kefilim ben

Gazel 226

Mefâîlün Mefâîlün Mefâîlün Mefâîlün

Görüp mühlik menüm çevremde bahr-i aşk tuğyânın
Kaçub bir dağa çıhmış Kûhken kurtarmağa cânın

Bırahmış itlerine pâre pâre gönlümi ol şûh
Üleşdürmiş kesüb erbâb-ı istihkâka kurbânın

Menüm çâk-i giribânum görüb ayb eylemez ol kim
Görüb sermest çıhdukca anuñ çâk-i giribânın

Gönül gam hemdemidür kanın ey göz merdümü içme
Bilürsen kana kandur, gam saña koymaz anuñ kanın

Gözün kim gûşe-yi mihrâb dutmuş, dîn kılur yağmâ
Bu mülkün itmek olmaz fark kâfirden müselmânın

Gözüm merdümeleri çoğdan kılurlar da'vî-yi işkuñ
Ne hâcet yaşların sormak anarlar Nûh tûfânın

Fuzûlî! Çekme yârüñ oğların her lâhza yârenden
Saña mı kaldı çekmek her zemân bir yâr hicrânın?

Gazel 227

Mefâîlün Mefâîlün Mefâîlün Mefâîlün

Şifâ lûtf et dil-i bîmâra la'l-i nûşhandüñden
İyen hem olma, ey bîderd, gâfil derdmendüñden

Semendün katlüme seğritdün ammâ korğum andandur
Ki sebkât ide nâgeh tevsen-i ömrüm semendüñden

Murâd-ı hâtıruñ ger müşkil olmağdur işüm olsun
Ne çâre geçmek olmaz hâtır-ı müşkilpesendüñden

Bilürdüm sende hem var ol hevâ kim mende var ey ney
Dem urdukça eğer çıhsaydı âteş bend bendüñden

Harîs eyler meni pendün mezâk-ı ıška ey nâsîh
Diriğ itme ki mahzûzam senün peyveste pendüñden

Kemend-i dūd-i âhuñdur Fuzûlî çerh boynuñda
Aceb sayyâdsen kim çerh kurtulmaz kemendüñden

Gazel 226

Çevremdeki aşk denizinin kabarmasını görüp tehlikeli
Bir dağa kaçmış Ferhâd kurtarmak için canını

Ö şûh, parça parça gönlümü bırakmış köpeklerine
Kesmiş kurbânını, bölüştürmüş hak sâhiplerine

Yakamın yırtığını görüp ayıplamaz o kimse
Onun yaka yırtığını görüp ben sarhoş oldukça

Gönül gamın arkadaş; gözbebeğim; içme kanını
Bilirsin kana kandır; gam sende bırakmaz onun kanını

Gözün mihrap köşesini tutmuş; yağmalar dinî
Mümkün değil ayırmak bu mülkün kâfirden Müslümanını

Gözbebeklerim ne zamandır eder aşk davâsını
Yaşını sormaya gerek yok; anarlar Nûh Tûfanını

Fuzûlî! Her an yarandan çekme yârin oklarını
Her zaman bir yâr hicrânını çekmek sana mı kaldı?

Gazel 227

Şifâ lûtfet hasta gönlüme tatlı lâl dudağından
Hey dertsiz! Çok da gâfil kalma dertlinden

Öldürmek için beni, koşturdun atını; ama korkarım
Ömrümün atı geride bırakır senin atını ansızın

Gönlünün murâdı müşkül olmaksâ işim; olsun
Çâre yok; mümkün değil müşkülpesent hâtırından

Ey ney! Bende olan havanın sende de olduğunu anlardım
Nefes verdikçe ateş çıksaydı her boğumundan

Öğütçü! Öğütlerin aşk zevkine hırslandırır beni
Esirgeme! Haz alıyorum senin sürekli öğüdünden

Fuzûlî! Feleğin boynundaki âh dumanının kemendidir
Usta avcısın doğrusu, felek kurtulmaz kemendinden

Gazel 228

Fâilâtün Feilâtün Feilâtün Feilün

Ele alur gezicek ol gül-i râ'nâ eteğin
Vehm ider kim duta bir âşık-ı şeydâ eteğin

Bildi kim hâk-i reh oldum eteğin dutmak için
Götürür, düşmeğe koymaz yire amdâ eteğin

Dâdlar kılmağa ol kâfir elinden giceler
Çıhar âhum göğe tâ duta Mesihâ eteğin

Şâmlar kanlu yaşum mevcine elbette değer
Her nice kim götürür çerç-i mu'allâ eteğin

Öyle üryân gerek âvâre-yi sahrâ-yı cünûn
Ki te'alluk tikenî dutmaya kat'â eteğin

Rind hâk olsa daî dürd-i hum-i bâde olur
Ne ise koymaz elinden mey-i sahbâ eteğin

Güller açıldı, Fuzûlî, yağalar çâk idüben
Gel, dutalum mey ü mahbûb ile sahrâ eteğin

Gazel 229

Fâilâtün Fâilâtün Fâilâtün Fâilün

Görmesem her göz açanda ol gül-i ra'nâ yüzün
Göz yumunca eşk-i gülgûnum dutar dünyâ yüzün

Gerçi kâfirsen saña ey büt yiter bu ecr kim
Rağbetün büthânedan dönderdi miñ tersâ yüzün

Perde-yi çeşmümde nakd-i cevher-i tığün senün
Mevce benzer kim dutar tahrîk ile deryâ yüzün

Olma, ey sahrânişîn, gâfil; değül her su serâb
Mevc-i eşk-i germ-i Mecnûn'dur dutan sahrâ yüzün

Yâd-ı ruşsâriyle ol mâhuñ gözüm kan yaş dolar
Her gören sâatde hırşîd-i cihânârâ yüzün

Nâz idüb dönderme ey bîderd yüz uşşâkdan
Munca hem gösterme fakr ehline istîgnâ yüzün

Ey Fuzûlî! Dûd-i âhum tîre eyler âlemi
Görmesem bir lâhza ol mâh-ı meleksîmâ yüzün

Gazel 228

() alımlı gül eline alır gezerken eteğini
Korkar, çılgın bir âşık tutar diye eteğini

Eteğini tutmak için yoluna toprak olduğumu bildi
Yere bırakmadı, kasten kaldırdı eteğini

O kâfir elinden yakınmak için geceleri
Ahım göklere çıkar tutmak için Mesih'in eteğini

Akşamları değer elbette kanlı gözyaşımın dalgalanmasına
Her ne kadar yüksek felek çekse de eteğini

Çılgınlık sahrâsının âvâresi çırpıplak olmalı
Dünya bağı denilen diken asla tutmamalı eteğini

Rind toprak olsa da bâde küpünün tortusu olur
Ne olursa olsun, bırakmaz şarap kadehinin eteğini

Fuzûlî! Güller yakalarını yırttı, açıldı
Gel turalım biz de mey, mahbûb ile kırların eteğini

Gazel 229

Her göz açtığımda görmesem o alımlı gülün yüzünü
Gözümü yumunca gül renkli gözyaşım kaplar dünya yüzünü

Put yüzlüm! Kâfir olsan da bu sevâp yeter sana
Bin Hıristiyan sana rağbetinden kiliseden çevirdi yüzünü

Kılıcının cevheri parlar gözümün perdesinde
Dalga gibidir; hareket ettirince kaplar dünya yüzünü

Hey göçebe! Gâfil olma; her su serap değil
Mecnûn'un sıcak gözyaşı dalgasıdır, tutmuş çöl yüzünü

O ay yüzlünün anısıyla gözüm kanlı yaş dolar
Ne zaman görsem dünyayı süsleyen güneşin yüzünü

Hey dertsiz! Naz edip âşıklardan çevirme yüzünü
Yoksullara da gösterme bu kadar istîğna yüzünü

Fuzûlî! Âhlarımın dumanı karartır âlemi
Görmesem bir an melek yüzlü o Ay'ın yüzünü

Gazel 230

Fâilâtün Fâilâtün Fâilâtün Fâilün

Sun' mi'mârı yapan sâ'atde gerdün mahzenin
Dûd-i âhum çıhmağa açmış kevâkib revzenin

Gün batub yıldız çıkar, sanman ki gök dihkânınuñ
Gece âhum dağıdur, gündüz yığılmış hırmenin

Göz töker isrâf ile hûnâbe la'lin gûyiyâ
Kim ciğer dâğında ol la'lün bulubdur ma'denin

Dözmek olmaz tiğ-i bîdâdına şîrinleblerün
Ger felek Ferhâdveş daş itse uşşâkuñ tenin

Subhveş çâk it, Fuzûlî, pîrehen ışk içre kim
Bilmeye kimse girîbânından anuñ dâmenin

Gazel 231

Mefâilün Mefâilün Mefâilün Mefâilün

Kurutmuş gâliba şevk odı Ferhâd'ın gözü yaşın
Ki ger aksaydı la'l eylerdi bîşek Bîsütün daşın

Belâ yolunda gavgâya kaçan men tek dözer Mecnûn
Kaçan olmaz duran tek, yeğ bilür her kimse yoldaşın

Dimen göz yaşı ile def' olur ışk âteşi tenden
Bu od her yire düşse, fark kılmaz kurusun yaşın

Beyân-ı ışk besdür levh-i ruhsârumda; hûn-i dil
Besâret ehline zâhir kılur her nakş nakkâşın

Fuzûlî bâdehârı dûzeñi dir halk hayrânem
Ki Hâk niçün salubdur cennete meyhâne evbâşın?

Gazel 230

Yaratış mîmârı felek mahzenini yaparken
Ah dumanımın çıkması için açmış yıldızlar penceresini

Güneş batınca yıldızlar çıkar. Sanmayın geceleri
Ahım dağıtır gökyüzü çiftçisinin gündüz yığdığı harmanları

Göz isrâf ederek lâl gibi kanlı gözyaşı döker
O lâlin ciğer dağında madenini bulmuş gibi

Dayanılmaz tatlı dudaklıların zulüm kılıcına
Felek Ferhâd gibi taştan yontsa da âşkının bedenini

Fuzûlî! Aşk içinde yırt gömleğini sabah gibi
Kimse ayırmasın onun yakasından eteğini

Gazel 231

Şevk ateşi kurutmuş galiba Ferhâd'ın gözyaşını
Aksaydı lâle dönüştürdü kuşkusuz Bîsütun taşını

Belâ yolunda kavgaya nasıl dayanır benim gibi Mecnûn
Kaçan, duran gibi olmaz; herkes iyi bilir yoldaşını

Demeyin; gözyaşı ile uzaklaşır aşk ateşi bedenden
Bu ateş nereye düşse, ayırmaz kurusunu yaşını

Yüzümün levhasındaki gönül kanı aşkı beyan için yeterli
Her resim görmesini bilenlere gösterir nakkaşını

Fuzûlî! Halk bâde düşünlerine cehennemlik diyor. Şaşkınlım
Tanrı niçin Cennete koydu meyhâne külhanbeyini?

Gazel 232

Mef'ûlû Mefâilü Mefâilü Feûlün

Gerd-i rehin ey eşk yudun çeşm-i terümden
Terk-i edeb itdün nola düşsen nezerümden?

Ûnîn müjelerdür mi veyâ merdüm eliyle
Ohlar çekilüb taşra atılmış ciğerümden

Her bâde ki sensüz içerem bezm-i belâda
Ûnâb olur elbette çıkar dîdelerümden

Seylâb-ı sirişk ile hoşem ışk yolunda
Hâşâk-i te'alluk koparur rehguzerümden

Daşlara döğüb başımı rüsvâ gezer oldum
Ey akl kaçub kurtulagör derd-i serümden

Kes mihrüni ey çerh güneşden saña her subh
Bir şu'le yiter ateş-i âh-ı seherümden

Sîmâb-i sirişk itdi meni garka Fuzûlî
Tâ devr cüdâ kıldı büt-i sîmberümden

Gazel 233

Fâilâtün Fâilâtün Fâilâtün Fâilün

Kûhken miñ tîşeni künd eylemiş bir dâğ ilen
Men koparub salmışam miñ kûhı bir dırnağ ilen

Gam yolunda men kalub gitdiyse Mecnûn yoğ aceb
Sayruya düşvârdur hemrehlik itmek sağ ilen

Gerd-i râhuñ virmese göz yaşıña teskîn nola?
Dutmak olmaz böyle seylâbuñ yolın toprağ ilen

Gam uğurlar aşk bâzârında nakd-i ömrümi
Kılmak olmaz sûd sovdâda yaman ortağ ilen

Ravza-yı kûyında dutmuşdur Fuzûlî bir makâm
Kim aña cennet kuşu yetmez miñ ıl uçmâğ ilen

Gazel 232

Gözyaşım! Onun yolunun toprağını sildin yaşlı gözümden
Edebî terk ettin; yeridir düşsen şimdi gözümden

Bunlar kanlı kirpik mi yoksa gözbebeğim tarafından
Çekilmiş oklar mıdır, çekilip dışarı atılmış ciğerimden?

Hangi bâdeyi sensiz içersen belâ meclisinde
Kanlı gözyaşı olur elbet, çıkar gözlerimden

Gözyaşı seli ile aram iyidir aşk yolunda
Dünya sevgisinin çerçöpünü koparır yolumdan

Taşlara vurup başımı, rüsvâlıkla gezer oldum
Ey akıl! Kaçıp kurtulmaya bak baş ağrıtmamdan

Hey felek! Güneşe sevgini bırak. Sana her sabah
Bir şûle yeter seher vakti çektiğim âh ateşinden

Fuzûlî! Gözyaşlarımın civası beni batırdı
Felek ayırdı beni gümüş göğüslü put gibi sevgilimden

Gazel 233

Ferhâd bin kazmayı köreltmış bir dağda
Ben koparıp attım bin dağı bir tırnakla

Gam yolunda ben kaldım, Mecnûn gittiyse, şaşılmaz buna
Hastaya zor gelir yoldaşlık etmek sağlıklıyla

Yolunun tozu gözyaşlarımı dindirmezse, şaşılmaz
Böyle sel suyunun önünü kesmek mümkün değil toprakla

Aşk pazarında gam ömrümün nakdini çalar
Ticarette kâr mümkün değil kötü ortakla

Fuzûlî bir makâm tutmuş evinin bahçesinde
Yetişemez ona cennet kuşu bin yıl uçmakla

Gazel 234

Fâilâtün Fâilâtün Fâilâtün Fâilün

Tâ sirişk-i dîde-yi Ferhâd'ı gördü lâlegûn
Çeşmeler suyunı gözden saldı kûh-i Bîsütûn

Tâ 'âlem kaldırdı âh-ı âteşinüm şerm idüb
Kıldı hırşîdün felek zerrîn livâsın sernigûn

Daş bağırılı olmasaydı Bîsütûn Ferhâd içün
Su yerine gözlerinden ağıdurdı seyl-i hûn

Ey gören miñ dağ ilen sabr ü sebâtum eyleme
Nisbetüm Ferhâd'a kim bir dağ ile olmuş zebûn

Kuş yuvası sanma kim sergeşte Mecnûn başına
Hâr ü hes cem' eylemiş girdâb-ı deryâ-yı cünûn

Tâ göründi safha-yı hüsnünde hattun reşkden
Daşa çaldı âfitâbun sâde levhin çerç-i dîn

Ey Fuzûlî hâk-i kûy-i yâre yetdüm, hanı Hızır?
Kim verem kâmin, olam âb-ı hayâta rehnümün

Gazel 235

Fâilâtün Fâilâtün Fâilâtün Fâilün

Cem' gönlün devr cevrenden perişân olmasun
Çerç fermânuñla gezmekden peşimân olmasun

Yer işi gök cünbişi re'yünle bir dem olmasa
Yeddi iklim ü dokuz gerdûn gerdân olmasun

Bir binâdur devletün olmuş penâh-ı hâs u 'âm
Ol binâ, yârab, cihân olduğca vîrân olmasun

Kılmasa âlem murâdunca medâr olsun herâb
Olmasa devrân senün re'yünce devrân, olmasun

Çizginürken dûstlar kâminca fermânuñda çerç
Hâkim-i takdîrden tağyîr-i fermân olmasun

Tâbi' olsun cümle-yi âlem senün fermânuña
Cümle-yi âlemde senden özge sultân olmasun

Lâhza lâhza gülşen-i medhûnde gûyâ olmasa
Bülbül-i nutkı Fuzûlî'nün hoşelhân olmasun

Gazel 234

Ferhâd'ın gözyaşlarını görünce lâle renkli
Pınar sularının akmasına izin verdi Bîsütun Dağı

Ateşli âhlarım bayrağını kaldırınca utandı
Felek alaşağı etti güneşin altın sancağını

Taş bağırlı olmasaydı Bîsütun dağı Ferhâd için
Su yerine gözlerinden kan seli akıttırdı

Bin yara ile sabrımı, sebâtımı gören! Beni
Ferhâd'a benzetme. Zebûn oldu o, bir dağa karşı

Kuş yuvası sanma âvâre Mecnûn'un başındakini
Çerçöp toplamış çılgınlık denizinin girdabı

Güzelliğinin sayfasında görününce ayva tüylerin
Alçak felek kıskançlıktan taşa çaldı güneşin sâde levhasını

Fuzûlî! Sevgilinin diyârının toprağına ulaştım. Hızır nerede?
Vereyim murâdını, göstereyim hayat suyunun yolunu

Gazel 235

Huzûrlu gönlün feleğin cevrenden perîşân olmasın
Felek senin emrinle gezmekten pişman olmasın

Bir an bile yeryüzünün işi, gökyüzünün hareketi emrinle yürümezse
Yedi iklim, dokuz gökyüzü döner olmasın

Devletin bir binâdır; sığınak olmuş seçkinine, avamına
Yârabbi, o binâ dünya durdukça vîrân olmasın

Âlem senin murâdını vermezse, harap olsun
Devrân senin dileğince dönmezse, yok olsun

Dostların murâdınca, emrinle dönerken felek
Takdir hâkimi Tanrı'dan emir değişikliği gelmesin

Bütün âlem senin emrine tâbi olsun
Bütün âlemde senden başka sultân olmasın

Sana övgü gülistânında her an şakımazsa
Fuzûlî'nin şiir bülbülü güzel şakır olmasın

Gazel 236

Mef'ûlû Fâilâtü Mefâilü Fâilün

Toprağdan götür meni ey eşk-i lâlegûn
Başumdan itme sâyenî kem ey habâb-ı hûn

İl ta'nesinden isterem ol kûya gitmeyem
Öz ihtiyârüm ile meni koyma ey cünûn

Teskîn bulur ciğerde harâret sirişk ile
Sûz-i dil ile sînede râhat olur füzûn

Ey hûn-i dîde kesme ciğerden te'allukuñ
Mihrün savutma sîneden ey âteş-i derûn

Bir gün bize sa'âdet-i vasl itmediñ nasîb
Bizden götür nuhûsetüñ ey tâlî'-i zebûn

Ol gamze hancerine bir uğratmaduñ bizi
Kes bizden âşinâlığuñ ey baht-ı vâjgûn

Ey çerh kıl Fuzûlî'nüñ ahından ihtirâz
Kim bir gün itmeye yedi tâkını sernigûn

Gazel 237

Fâilâtün Fâilâtün Fâilâtün Fâilün

Bâr-ı mihnetden nihâl-i kâmetüñ ham olmasun
Başumuzdan sâye-yi servkadüñ kem olmasun

Görmesem ruhsâr ü kadd ü çeşm ü la'lin dembedem
Ömr bir an, bir zemân, bir lâhza, bir dem olmasun

Gerd-i râhuñ azm-i gerdûn itdi kim bu kadr ile
Şöhre-yi âlem hemîn İsî-yi Meryem olmasun

İltimâs itdüm sabâdan tûtiyâ çekdürmeğe
Ağlama ey göz! Gubâr-ı dergehi nem olmasun

Sen tek âfet geldüğün bilmişdi kim Hâk'dan melek
İltimâs eylerdi kim âlemde âdem olmasun

Dir imiş zâhid ki olmak aybdur rüsvâ-yı ışk
Bu sözü fâş itmesün, rüsvâ-yı âlem olmasun

Ey Fuzûlî! Zevk-i derd-i ıška noksân hayfdur
İhtiyât it penbe-yi dâğunda merhem olmasun

Gazel 236

Gelincik renkli gözyaşım! Topraktan kaldır beni
Kan kabarcığı! Başımdan eksik etme gölgeni

Yabancılar kınar diye gitmek istemem o diyâra
Hey çılgınlık! Kendi irâdeme bırakma beni

Ciğerimdeki harâret, gözyaşıyla diner
Gönül yangınıyla göğsümde rahatlık artar

Kanlı gözyaşım! Ciğerle kesme ilgini
Gönül ateşim! Göğsümde soğutma onun sevgisini

Bir gün bize nasîp etmedin vuslat saâdetini
Düşkün tâlih! Çek üstümüzden uğursuzluğunu

O yan bakış hançeriyle buluşturmadın bizi
Ters tâlih! Kes bizimle dostluğunu

Hey felek! Sakın Fuzûlî'nin âhlarından!
Bir gün etmesin başaşağı yedi takını!

Gazel 237

Mihnet yükünden boyunun fidanı eğilmesin
Selvi boyunun gölgesi başımızdan eksilmesin

Görmesem yüzünü, boyunu, gözünü, lâl dudağını her an
Ömür bir an, bir zaman, bir lâhza, bir dem olmasın

Yolunun tozu gökyüzüne yükseldi; şu sebeple
Âlemde meşhur olan sadece Meryem'in İsâ'sı olmasın

Yalvardım sabâya gözüme tutya çektirmek için
Gözlerim! Ağlama. Eşiğinin tozu ıslanmasın

Melek öğrenmişti senin gibi âfetin geldiğini
Tanrı'ya yakarırdı: Âlemde insan olmasın

Zâhid "Aşk rüsvâsı olmak ayıptır" diyormuş
İfşâ etmesin bu sözü; âleme rezil olmasın

Fuzûlî! Yazık! Aşk derdinin zevkinde eksiklik olmasın
İhtiyatlı ol; yarıdaki pamukta merhem olmasın

Gazel 238

Fâilâtün Fâilâtün Fâilâtün Fâilün

Subhdem gülzâr içinde çaldı bülbül erganûn
Eyyuhe'l-uşşâke kûmû innekum lâ tesma'ûn

Ergavân dutdu piyâle, nesteren doldurdu câm
Mutribâ çal nağme-yi yâ eyyuhe'l-mustağfirûn

Her görenler hüsn-i hattun okudu sad âferîn
Lâ bişey'in ahsenû illâ kalilen şâkirûn

Gözlerün serhoş olanda bâde-yi pürhûn içer
Zîr-i lebde çağrışur sâkî velâhum yahzenûn

Sen Fuzûlî yâr yolunda cân virürsen 'âkıbet
İşidenler diyeler innâ ileyhi râci'ûn

Gazel 239

Feilâtün Feilâtün Feilâtün Fa'lün

Gör sirişküm şeb-i hicrân dime kim kandur bu
Zerre zerre şerer-i âteş-i hicrândur bu

Sanmañuz kanlu döğün sine delüb baş çekmiş
Şû'le-yi âteş-i âh-ı dil-i süzândur bu

Kesme ümmîd gönül başına çizginmekden
Ola nâgeh düşe fırsat ele, devrândur bu

Dembedem cânumı, ey derd ü belâ, incitmen
Lûtf idün bir iki dem kim size mihmândur bu

Ne yağarsen oğun, ey âteş-i dil, vasl günü
Bize hicrân gicesi şem'-i şem'istândur bu

Gönül ister ala bir bû ser-i zülfünden lîk
Virmedin cân, diler almak, sanur âsândur bu

Dün dimişsen ki Fuzûlî maña kurbân olsun
Saña kurbân olayum; yine ne ihsândur bu!

Gazel 238

Sabah vakti bülbül gül bahçesinde erganûn çaldı
Hey âşıklar! Kalkın! Kuşkusuz duymuyorsunuz onu

Erguvan kadeh tuttu, nesteren onu doldurdu
Mutrip! Çal “Ey tövbe edenler” nağmesini

Her gören çok beğendi ayva tüyünün güzelliğini
Az bir şey verseniz de ederiz biz şükrümüzü

Gözlerin sarhoş olunca içer kanlı şarabı
Sâki mırıldanır “Onlar hüzünlenmez” sözünü

Fuzûlî! Yâr yolunda vereceksin canını sonunda
İşitenler desin “Kuşkusuz döneceğiz ona”

Gazel 239

Ayrılık gecesi döktüğüm yaşlara deme: Kandır bu
Zerre zerre ayrılık ateşinin kıvılcımıdır bu

Kanlı yara sanmayın. Göğsümü delip başını kaldırmış
Yakıcı gönül âhlarımdan çıkan ateş şülesidir bu

Gönlüm! Onun için kurbân olmaktan kesme umûdunu
Bakarsın, bir fırsat geçiverir ele; devrândır bu

Dertler, belâlar! Sürekli incitmeyin canımı
Lûtfedin; bir süreliğine misafirinizdir bu

Gönül ateşim! Vuslat günü niçin yakarsın onun okunu?
Ayrılık gecesi için yatak odamızın mumudur bu

Gönlüm saçlarının ucundan bir koku almak ister ama
Can vermeden almak ister; sanır ki kolaydır bu

Dün “Fuzûlî bana kurbân olsun!” demişsin
Sana kurbân olayım! Yine ne ihsandır bu!

Gazel 240

Fâilâtün Fâilâtün Fâilâtün Fâilün

Bülbül-i dil gülşen-i ruhsârûn eyler ârizû
Tûti-yi cân la'l-i şekkerbârûn eyler ârizû

Nâme-yi kâsîd peyâmiyle hoş olmaz hâtırum
Öz lebûnden lehce-yi güftârûn eyler ârizû

Serv ü gül nezzâresin neyler saña hayrân olan
Ârızûnlan kadd-i hoşrefâtârûn eyler ârizû

Ârizû eyler ki men tek muttasıl bîmâr ola
Kim ki vasl-ı nergis-i bîmârûn eyler ârizû

Hecr bîmârı tenüm bâd-ı sabâdan dembedem
Sihhat için sohbet aḥbârûn eyler ârizû

Zulmet-i hecrûnde bahmaz şem'e çeşmüm merdümü
Pertev-i ruhsâr-ı pürenvârûn eyler ârizû

Ârizûmend-i visâlûndür Fuzûlî ḥastedil
Vasluñ ister, devlet-i didârûn eyler ârizû

Gazel 241

Feilâtün Feilâtün Feilâtün Feilün

Ramazân oldu çeküb şâhid-i mey perdeye rû
Mey için çeng dutub ta'ziye açdı gîsû

Bildi mutrib ki nedür hâl, götürdü kopuzın
Bezmden çekdi ayağını sürâhî yu sebû

Bezm kânûnı bozuldu neyiçün çeng ile def
Yıgılub itmeyeler hâkim işiğinde gulû?

Ramazân ayı gerek açıla cennet kapısı
Ne revâ kim ola meyḥâne kapısı bağlu?

Feth-i meyḥâne için oḥuyalum Fâtihalar
Ola kim yüzümüze açıla bir bağlu kapu

Âfitâb-ı kadeh itmez ramazân ayı tulû
Ne belâdur bize yârab, ne kara gündür bu!

İntizâr-ı mey-i gülreng ile bayram ayına
Baḥa baḥa inecedür gözümüze kara su

Ramazân oldu, budur vehmi Fuzûlî'nün kim
Nice gün içmeye mey zühd ile nâgeh duta ḥû

Gazel 240

Gönül bülbülü yanağının gül bahçesini eder arzu
Cân dudusu şeker yağdıran dudağını eder arzu

Ulağın mektup haberiyle hoş olmaz hâtırım
Kendi dudağından söyleyiş tarzını eder arzu

Sana hayrân olan ne yapsın selvi ile gül seyrini?
Yanağıyla güzel salınan boyunu eder arzu

Benim gibi sürekli hasta olmayı eder arzu
Kim hasta nergis gözlerine kavuşmayı ederse arzu

Ayrılık hastası bedenim sabâ rüzgârından her an
Sağlık için sohbet haberlerini eder arzu

Hicrân karanlığında bakmaz muma gözbebeğim
Nûrlu yüzünün ışıklarını eder arzu

Gönlü yaralı Fuzûlî vuslatını eder arzu
Vuslatını ister; yüzünün devletini eder arzu

Gazel 241

Ramazan geldi; mey dilberi yüzüne perde çekti
Saçları mey için eline çeng aldı; yas tuttu

Çalgıcı durumu anladı, kopuzunu götürdü
Meclisten ayağını çekti sürahi ile testi

Meclisin kanunu bozuldu; ne sebeple çeng ile tef
Hâkimin kapısında toplanıp koparmaz yaygarayı?

Ramazan ayında açılmalıdır Cennet kapısı
Haksızlık değil mi kapalı dursun meyhânenin kapısı?

Meyhânenin açılması için Fâtihâlar okuyalım
Bakarsın yüzümüze açılır kapalı bir kapı

Ramazan ayında doğmaz kadeh güneşi
Yârabbi, ne belâdır bize! Ne kara gündür bu!

Gül renkli şarabı beklerken bayram hilâlâine
Baka baka inecektir gözümüze kara su

Ramazan geldi ya, Fuzûlî'nin var bir korkusu
Kaç gündür mey içmedi; sofulukla ansızın alışır mı?

Gazel 242

Mefâilün Mefâilün Mefâilün Mefâilün

Nihâl-i derddür Mecnûn, yir itmiş sâyesin âhû
Başında kuş yuvası berg, ayağında selâsil su

Maña zâl-i felek çekdürdi ol mûy-i miyân cevrin
Görün her târ-ı mûy, nice ejder itmiş ol câdû

Olur meyl-i dilefzûn âsitânuñ daşına her dem
Egerçi resmdür yasdukdan ikrâh eylemek sayru

Terahhum kıl bükülmüş kaddüme, vehm eyle âhumdan
Sakin çıhmaya nâgeh yaydan ol oğ ey kemânebrû

Nedür didüm ruğ-i sâfuñda aks-i merdüm-i çeşmüm
Didi: Gelmiş gemiyle Rûm'a deryâ kat' idüb Hindû

Kaşuñ yayı firâkından hadengüñ kimi inceldüm
Nice bir çekdürürsen maña zulmün? Ne gücdür bu

Fuzûlî ayrı düşdün yârdan, sabr itmeğe yir yoğ
Düşüb sahrâya efgân idelüm sen ayru men ayru

Gazel 243

Mefâilün Mefâilün Mefâilün Mefâilün

Eğer çıhsaydı derdüñ cismden dirdüm ki cândur bu
Ne hâcet derdüni yeğdür dimek? Cândan ayândır bu

Demâdem hûblar cevriyle artar lezzeti ışkuñ
Yamandur bu ki tahkik itmedin dirler: Yamandır bu

Hadengi sâyesinde hoş geçür evkâtunı ey dil
Ki gülzâr-ı hayâtuñ zîneti serv-i revândur bu

Dutuşdum âteş-i dilden, ciğer kanına gark oldum
Egerçi bir şerâre oddur ol, bir katre kandır bu

Cihâna kaddüñ ile kâkülüñden fitneler düşmüş
Kıyâmet ibtidâsı, fitne-yi âhîr zemândır bu

Didiler bihaberler: Bâğ-ı cennet kûyuña benzer
Haber virdi maña andan gelen âdem: Yalandır bu

Fuzûlî kıldı feryâd ü figânuñ tîre gerdünü
Henüz ol mâh sormaz kim ne feryâd u figândur bu?

Gazel 242

Mecnûn bir dert fidanı; ceylan mesken edinmiş gölgesini
Başında kuş yuvası, ayağında zincir gibi su

Felek kocakarısı bana o ince bellinin cevriyi çektiirdi
Bakın her tel saçına; nasıl ejderhâya dönüştürmüş o cadı!

Eşiğinin taşına günden güne artar meyli
Bilinse de hastanın yastıktan nefret etmesi

İki büklüm belime merhamet et; kork âhımdan
Ansızın ok yaydan çıkmasın ey keman kaşlı!

Dedim: Nedir gözbebeğimin saf yüzündeki aksi?
“Deniz geçip gemiyle Rûm’a gelmiş Hindû” dedi

Keman kaşının ayrılığından okun gibi inceldim
Zûlmünle daha ne kadar çektireceksin? Ne güçtür bu?

Fuzûlî! Yârdan ayrı düştün. Yok sabretmenin anlamı
Çöllere düşüp feryat edelim sen ayrı ben ayrı

Gazel 243

Derdin bedenimden çıksa, derdim: Cândır bu
Derdine “iyidir” demeye ne hâcet? Cândan bellidir bu

Aşkın tadı güzellerin cevriyle sürekli artar
Ne kötü ama araştırmadan derler: Kötüdür bu

Gönlüm! Onun oku sayesinde hoş geçir vaktini
Hayat gülistânının ziyneti, yürüyen selvidir bu

Gönül ateşinden tutuştum, ciğer kanına battım
Gerçi bir kıvılcım ateştir o; bir damla kandır bu

Boyun ile kâkülün yüzünden fitne çıkmış dünyada
Kıyâmet başlangıcı, âhir zaman fitnessi bu

Habersizler dedi: Cennet bahçesi senin sokağına benzer
Oradan gelen Âdem haber verdi bana: Yalandır bu

Fuzûlî! Feryâdın, figânın kararttı gökyüzünü
Henüz o ay yüzlü sormaz: Ne feryâdıdır bu?

Gazel 244

Fâilâtün Feilâtün Feilâtün Fa'lün

Âşık oldum yine bir tâze gül-i ra'nâya
Ki salur âl ile her dem meni yüz gavgâya

Let urub kâlib-ı fersûdemi geh habs kılur
Geh serâsime vü üryân bırahur sahrâya

Yüzümüñ kan ile kîmûhtını al itdüm kim
Âlet-i san'at ola ol büt-i bîpervâya

Bu ne işdür ki bizi iğne kimi inceldüb
Salur iplik kimi her dem bir uzun sevdâya

Ayağın bağlamış âvârelerüñ san'at ile
Yoh nihâyet ser-i kûyında gezen şeydâya

Laht laht olmuş iken gamze direfşini çeküb
Çâresâz olmadı bir gün ten-i gamfersâya

Yağa çâk ideni başmak kimi salur ayağa
Ey Fuzûlî! Bağ anuñ itdüğü istiğnâya

Gazel 245

Mef'ûlü Fâilâtün Mef'ûlü Fâilâtün

Olsaydı mendeki gam Ferhâd-ı mübtelâda
Bir âh ile virürdi miñ Bîsütün'ı bâda

Virseydi âh-ı Mecnûn feryâdumuñ sadâsın
Kuş mu karâr iderdi başındaki yuvada

Ferhâd'a zevk-i sûret, Mecnûn'a seyr-i sahrâ
Bir râhat içre her kim, ancak menüm belâda

Eşk-i revânuma il cem' oldu, var ümîdüm
Kim ola vara vara cem'iyyetüm ziyâde

Geh gamzeñ içmek ister kanımı gâh çeşmüñ
Korhum budur ki nâgeh kanlar ola arada

Serverlik ister isen, üftâdelik şî'âr it
Kim düşmedin ayağa çılmadı başa bâde

Ger görmemek diler sen resm-i cefâ Fuzûlî
Olma vefâya tâlib dünyâ-yı bîvefâda

Gazel 244

Âşık oldum yine allı, sarılı tâze bir güle
Hile ile her an düşürür beni yüz mücadeleye

Solgun bedenimi sopa çekip atar hapse
Bazen şaşkın, çıplak bırakır beni çöllere

Yüzümün kumaşını kan ile boyadım kırmızıya
Sanat âleti olsun diye o pervâsız sevgiliye

Bu ne iştir? İnceltir bizi iğne gibi
Her an uzun bir sevdâya salar iplik gibi

Ayaklarını bağlamış âvârelerin sanat ile
Diyârında gezen çılgınların bilinmez sayısı ne

Parça parça iken vücûdum çekti gamze sancağını
Çâre olmadı bir gün gamdan solmuş bedenime

Yakasını yırtanı başmak gibi alır ayağına
Fuzûlî! Bakar mısın şunun istiğnasına!

Gazel 245

Olsaydı bendeki gam müptelâ Ferhâd'da
Bir âh ile verirdi bin Bisütun'u yele

Mecnûn'un âhı feryâdımın sesini verseydi
Kuş hiç kalır mıydı başındaki yuvada?

Ferhâd'a resim zevki, Mecnûn'a çölde dolaşma
Herkes rahatlık içinde, ancak benim belâda

Akan gözyaşlarıma eller toplandı; ümidim var
Toplananlar çoğalacak hal böyle olursa

Bazen gamzen bazen gözün kanımı içmek ister
Korkum şu: Ansızın ortalık dönecek kan deryâsına

Önderlik istersen, düşkünlüğü şiâr edin
Çünkü bâde kadehe düşmeden çıkmadı başa

Fuzûlî! Cefâ görmek istemiyorsan
Vefa beklerim deme vefasız dünyada

Gazel 246

Mefâilün Mefâilün Mefâilün Mefâilün

Hazer kıl âh odundan, cevruñi uşşâka az eyle
Ças ü hâşâki yahma, şu'lesinden ihtirâz eyle

Sanemler secdesidür bizde tâ'at Tanrıçün râhib
Kimi görsen sen öz dininde teklîf-i nemâz eyle

Hakikat hattını yazmak dilersen levh-i zâtunda
Çatın gülruhlarıñ manzûr dut meşk-i mecâz eyle

Sanemler sengdillerdür, işitmezler söz ey zâhid
Yiter bihûde men tek anlara arz-ı niyâz eyle

Senün nâzuñ görende akl kalmaz hasbetenlillâh
Emân vir âşık-ı didâra, bir dem terk-i nâz eyle

Yoluñda intizâr-ı makdemünle hâk olan çoğdur
Çırâm it bir kadem, miñ hâkisârı serfirâz eyle

Fuzûlî câna dapşurduñ hayâlin şimdi rüsvâsen
Saña kim dir ki her nâmahreme ifşâ-yı râz eyle

Gazel 247

Feilâtün Feilâtün Feilâtün Fa'lün

Batalı kana oñuñ dîde-yi giryân içre
Bir elifdür sanasın kim yazılır cân içre

Yiridür sîne-yi sûzânuma gülhan diseler
Anca kim yandı oñuñ sîne-yi sûzân içre

Cânı ten içre ne sahlardum eğer bilseydüm
Ki değül gizli gam-ı la'l-i lebûñ cân içre

Alagör oñlarını didelerümden ey dil
Hayfdur olmaya nâgeh ite müjgân içre

Çâk gönlüm yâresinde yaraşur peykânüñ
İkd-i şebnem hoş olur gonce-yi handân içre

Kaddüñe serv dimiş goncelerüñ ta'nından
Duramaz bâd-ı sabâ hiç gülistân içre

Ey Fuzûlî kime sûz-i dilümi şerh ideyüm
Yoğ menüm kimi yanan âteş-i hicrân içre

Gazel 246

Sakın âh ateşinden; az cefâ et âşıklara
Çerçöpü yakma; alevlerinden sakın

Bizde ibâdet güzellere secdedir; zâhid; Allâh aşkına
Kimi görürsen kendi dîninde; namaz teklif et ona

Hakikat yazısını yazmak istersen zâtının levhasında
Gül yüzlülerin ayva tüyüne bak; meşk et ona göre

Ey rahip! Putlar taş yüreklidir; söz dinlemez
Yeter! Benim gibi boş yere yalvarma onlara

Senin nazını görende akıl kalmaz; Allâh aşkına
Sevgilinin âşığına aman ver; bir an bırak nazı bir yana

Yolunda gelmeni bekleyen, toprak olmuş âşık çoktur
Salın gel bir adım; onurlandır birkaç âşığını

Fuzûlî! Onun hayâlini câna gösterdin; rezil oldun şimdi
Sana kim der ki nâmahrem olana aç sırrını?

Gazel 247

Okun ağlayan gözüme battığından beri
Cân içine yazılmış bir eliftir sanki

Yeridir, külhan deseler yanan göğsüme
O kadar çok okun yandı yanan göğsümde

Bilsem saklar mıydım cânımı beden içinde?
Lâl dudağının gamı gizli değil cân içinde

Gönlüm! Oklarını gözlerimden alıver
Yazıktır; ansızın kaybolmasın kirpiklerim içinde

Temrenin yaraşır yarılmış gönlümün yarasına
Şebnem dizisi hoş görünür gülen gonca içinde

Sabâ rüzgârı selvi demiş boyuna; goncaların kınamasından
Sabâ rüzgârı duramaz hiç gül bahçesi içinde

Fuzûlî! Gönlümdeki yangını kime anlatayım?
Yok benim gibi yanan hicrân ateşi içinde

Gazel 248

Fâilâtün Feilâtün Feilâtün Fa'lün

Ârızuñ görse felek mihr birañmaz aya
Zerre zerre kılur anı birañur sahrâya

Leblerüñ aksin alub bâğa girer her dem su
Reşkden kan içürür berg-i gül-i ra'nâya

Yiridür aksüñe âyîne demür bend ursa
Ne için karşı durur sen kimi bihemtâya

Buldığı yirde hasedden gün urur sâyeñe tiğ
Ki refik olmaya sen mâh-ı meleksîmâya

Oña peykân tikilür gamzeñ için peyveste
Dokınur ta'ne oñı kaşuñ ucundan yaya

La'l-i nâbuñ sıfatı şehd-i musaffâdur lîk
Acı itmiş anı safrâ-yı hased sahbâya

Yâr salmazsa Fuzûlî saña meylin ne aceb
Nice meyl itmek olur sen kimi bir rüsvâyâ?

Gazel 249

Mefâilün Mefâilün Mefâilün Mefâilün

Karardur âfitâbı sâye çeksen perde ruhsâre
Dirildür gonçe halkın dürc-i la'lüñ gelse güftâre

Saña bir söz diyince geçdi ömrüm hasbetenlillâh
Su'âlüm kâm-ı dil virmekde muhtâc itme tekrâre

Dil-i sâdpâremi cem' eylemek kûyuñda müşkildür
Olur mu cem'e kâbil her itüñ ağzında bir pâre

Ser-i zülfünde her mû sayd kılmış bir dil-i sûzân
Düşübdür sañasın bir şu'le od şem' üzre her târe

Temennâ-yı visâlün'çün değil giryem budur kasdum
Ki seyl-i eşkden yer kalmaya kûyuñda ağyâre

Başum kaldurmasun hâk-i rehûnden sernigûn çeksün
Çeker olsa musavvir sûretüm kûyuñda divâre

Fuzûlî za'f-ı ten özüyle kesme nâle vü zâruñ
Bizi çün çeng tek mu'tâd kılduñ nâle vü zâre

Gazel 248

Felek yanağını görse, sevgi göstermez aya
Zerre zerre eder onu, bırakır boşluğa

Su her an dudaklarının aksini alır girer bahçeye
Kıskançlıktan kan içirir sarı kırmızı gül yaprağına

Ayna demir bend vursa, yeridir, görüntüne
Ne için karşı durur senin gibi benzersiz güzele?

Güneş bulduğu yerde kıskançlığından kılıç vurur gölgene
Arkadaşlık etmesini istemez sen melek sîmalı ay yüzütiye

Yan bakışların için temren takılır sürekli oka
Kınama okları gelir kaşın yüzünden yaya

Saf lâl dudağının özelliği benzer saf bala
Kıskançlık safrası acılık vermiş şaraba

Yâr sana ilgi göstermezse, şaşılmaz Fuzûlî
Senin gibi bir rûsvâyâ hiç ilgi gösterilir mi?

Gazel 249

Karartır güneşi gölge; çeksen yüzüne perde
Gonca halkını diriltir lâl kutusu ağzın başlasa söze

Sana bir söz dedim; Allâh rızâsı için ömrüm geçti
Gönül murâdımı vermek için soru tekrârına muhtaç etme beni

Senin sokağında zordur toplamak yüz parça gönlümü
Her itin ağzında bir parça; toplaması mümkün mü?

Zülûflerinin her teli avlamış yanan bir gönlü
Mum fitilinin her ipliğine bir ateş parçası düşmüş sanki

Ağlamaktan maksâdım vuslatını istemek değil
Sokağında başkalarına yer bırakmasın gözyaşı seli

Başımı kaldırmayın yolunun toprağından; yapsın baş aşağı
Sokağındaki duvara ressam yapacak olursa resmimi

Fuzûlî! Beden zayıflığı özüyle kesme iniltini
Çünkü çeng gibi inlemeye alıştırdın bizi

Gazel 250

Fâilâtün Fâilâtün Fâilâtün Fa'lün

Rahm it ey şeh dil-i dervîş çeken âhlara
Ki gedâ âhı eser eyler ulu şâhlara

Mihri yoğ mâhlara âh eser itmez yârab
Vir bir insâf bu mihri yoğ olan mâhlara

Kaşlaruñ tâkına virsem dil-i sûzân ne aceb
Resmdür asıla kandîl nazargâhlara

Mâ'il-i servkadûñ vaslına yetmez nişe kim
Baht şâyeste değül himmeti kûtahlara

Sâkî-yi bezm-i cünûn nergis-i mestüñdür kim
İçirür bâde-yi gaflet dil-i âgâhlara

Bağma ey dide zenehdânına mahbûblaruñ
Gezme gâfil, hazer it, düşmeyesen çâhlara

Ey Fuzûlî vera' ehli reh-i mescid dutmuş
Sen reh-i meykede dut, uyma o gümrâhlara

Gazel 251

Feilâtün Feilâtün Feilâtün Feilün

Yine ol mâh menüm aldı karârum bu gice
Çıhacağdur feleğe nâle vü zârum bu gice

Şem' veş mahrem-i bezm eyledi ol mâh meni
Yanacağdur yine hecr odına varum bu gice

Hem visâli urar od cânuma hem hicrânı
Bir aceb şem' ile düşdü ser ü kârum bu gice

Ne dütündür ki çıhar çerçe dil-i zâre meğr
Hecr dağını urar lâle'izârum bu gice

Subha saldı bu gice şem' kimi katlümü hecr
Ola kim subh gelince gele yârüm bu gice

Pâre pâre ciğerüm itlerine nezr olsun
Ol ser-i kûya eğer düşse güzârum bu gice

Var idi subh visâline Fuzûlî ümmîd
Çıhmasa hasret ile cân-ı figârum bu gice

Gazel 250

Merhamet et şâhım yoksulun gönülden çektiği âhlara
Yoksulun âhı etkiler ulu şâhları zîrâ

Yârabbî âhların etkisi olmuyor sevgisiz ay yüzlülere
İnsaf ver sevgisi olmayan bu ay yüzlülere

Şaşılmaz yanan gönlümü assam kaşlarının kemerine
Âdettir; kandil asılır hep bakılan yerlere

Selvi boyuna meyleden niceleri eremez vuslatına
Bahtları uygun değil; himmet az onlarda

Çılgınlık meclisinin sâkîsi senin mest gözlerin
Gaflet şarabını içirir gönlü uyanıklara

Gözlerim! Bakmayın mahbûbların çene çukuruna
Gâfil gezmeyin; sakının; düşmeyin kuyulara

Fuzûlî! Sakınanlar mescit yolunu tutmuş
Sen meyhâne yolunu tut; uyma o yol kaybedenlere

Gazel 251

Yine o ay yüzlü karârsız bıraktı beni bu gece
İniltilerim göklere yükselecektir bu gece

Mum gibi meclisine aldı beni o ay yüzlü
Yanacaktır yine varlığım ayrılık ateşiyle bu gece

Hem vuslatı hem ayrılığı ateş düşürür canıma
Bir acayip mumla işim var bu gece

Gökyüzüne yükselen nasıl dumandır? Yoksa lâle yanaklım
Ayrılık dağını inleyen gönlüme mi vuruyor bu gece?

Ayrılık mum gibi öldürülmemi sabaha bıraktı
Yârim gelir belki sabaha çıkınca bu gece

Parça parça ciğerim adağım olsun itlerine
Sevgilinin sokağına düşerse yolum bu gece

Fuzûlî! Sabahleyin ona kavuşma umûdum var
Yaralı canım hasretle çıkmazsa bu gece

Gazel 252

Mef'ûlû Fâilâtün Mef'ûlû Fâilâtün

Mushâf dimek hatâdur ol safha-yı cemâle
Bu bir kitâb sözdür fehî iden ehl-i hâle

Ruhsâre nokta koymak resm-i hat olmasaydı
Düşmezdi menzil itmek ruhsârün üzre hâle

Hayrân-ı mâh-ı rûyuñ hurşide mihr salmaz
Müştâk-ı tâk-ı ebruñ eksük bañar hilâle

Kondurdu gerd hattun âyîne-yi murâda
Kufl urdu ıkd-i zülfün gencîne-yi visâle

Devrân maña kalem tek sevdâ kapusın açdı
Tâ kaddümi gamuñdan dönderdi za'f nâle

Resm-i vefâ, Fuzûlî, senden kemâle yetmiş
Hoş kâmil-i zemânsen, ahsent bu kemâle

Gazel 253

Fâilâtün Fâilâtün Fâilâtün Fâilün

İstedüm merhem oñuñdan ciğerüm yâresine
Attı miñ oñ ki değer her oñu bir pâresine

Birbiriyle çekişür gerd-i rehün'çün müjeler
Gör ne kanlar düşecekdür olaruñ aresine

Çekmez oldu gönül oñlar yükün ol serv meğer
Çekerek ata oñun rahm ide biçâresine

Kanı göz yaşı kimi ehl-i nazar kim yügürüp
Bir içim su vire deşt-i gamuñ âvâresine

Her taraf akslerümdür görünen yâ yığılub
Geldi su halkı sirişküm suyu nezzâresine

Bilmezem kim nazar ehli nesini eksildür
Gazab eyler nazar itsem meh-i ruhsâresine

Ey Fuzûlî ciğerüm kanını koymaz töküle
Cân fedâ ol sanemuñ gamze-yi hûnhâresine

Gazel 252

Mushaf demek hatâdır o güzellik sayfasına
Kitap bir söz demektir anlayan hal ehline

“Ruḥsâr” kelimesinde ḥâ üstüne nokta koyulmasaydı
Yanağın üzerindeki benin yeri doğru olmazdı

Ay yüzüne hayrân olan sevgi duymaz güneşe
Kaşlarının takını arzulayan eksik bakar hilâle

Toz kondurdu ayva tüylerin murat aynasına
Kilit vurdu zülûflerinin düğümü vuslat hazînesine

Devrân kalem gibi sevdâ kapısını açtı bana
Gamından zayıflığım döndürdü boyumu kamaşa

Fuzûlî! Vefada gelmişsin olgunluk derecesine
Zamanının kâmil insanısın; aferin olgunluğuna!

Gazel 253

Attığı ok için merhem istedim ciğerimin yarasına
Bin ok attı; her oku isâbet eder bir ciğer parçasına

Yolunun tozu için kirpiklerim çekişir birbiriyle
Bak; ne kanlar girecek onların arasına!

Gönlüm taşıyamaz oldu oklarının yükünü; belki
O selvi yavaş atar okunu, acır bu bîçâresine

Hani gözyaşı gibi bir görüş sâhibi? Koşsun da
Bir içim su versin gam çölünün âvâresine

Her tarafta görünen akislerim mi yoksa toplanıp
Sular mı gelmiş gözyaşı sularımı seyretmeye?

Bilmem neden, bakanlar nesini eksiltir
Kızır bana, baksam onun ay yüzüne

Fuzûlî! İzin vermez ciğer kanımın dökülmesine
Canım fedâ o put yüzlünün kan içici gamzesine

Gazel 254

Fâilâtün Fâilâtün Fâilâtün Fâilün

Hoşdur ey gün tâli'ün kim düşdün ol hâk-i dere
Ehl-i devlet dâmenin dutduñ, yitersen bir yere

Dâme düşmüş bir şikârem ki adem sahrâsına
Menzilümden her taraf açmış ecel miñ pencere

La'lün etrâfında hattıñdan gönül îmen değül
İ'timâd olmaz yeni imâna gelmiş kâfire

Ĥat ne hâcet ehl-i dil kaydına ruhsâruñ yiter
Âlemi dutmağda gün muhtâc olur mı leşkere?

Sâye salduñ suya serv-i nâzı reşk öldürdü kim
Men dururken devlet-i vasluñ ne nisbet âhere

Başda her tüg ışk odundan bir dütündür kim çığar
Çizginen başum belâ bezminde beñzer micmere

Ey Fuzûlî mende râhat koymadı şeydâ gönül
İsterem ki kurtulam andan, virem bir dilbere

Gazel 255

Mefâilün Mefâilün Mefâilün Mefâilün

Gönül tâ var elinde câm-ı mey, tesbîhe el urma
Nemâz ehline uyma, anlarıñla durma oturma

Eğilüb secdeye salma feragât tâcını başdan
Vuzûdan su sepüb râhat yuğusun gözden uçurma

Sağın pââmâl olursen bûriyâ tek mescide girme
Ve ger nâçâr girsen anda minber kimi çoğ durma

Müezzin nâlesin alma kulağa, düşme teşvîşe
Cehennem kapusun açdurma, vâ'izden haber sorma

Cemâ'at izdihâmı mescide salmış küdüretler
Küdüret üzre lûtf it bir küdüret sen hem arturma

Ĥatîbin sanma sâdık; vâ'izüñ kavliyle fi'l itme
İmâmın sanma âkil; ihtiyâruñ anâ dapşurma

Fuzûlî behre virmez tâ'at-i nâkıs; nedür cehdün
Kerem kıl; zerki tâ'at sûretinde hadden aşurma

Gazel 254

Ey güneş! Açıktır tâlihî; düştün o kapı toprağına
Devlet sâhibinin eteğini tuttun; ulaşırsın bir makâma

Tuzağa düşmüş bir avım; yokluk sahrâsına
Ecel her taraftan açmış bin pencere

Lâl dudağın etrafındaki ayva tüyünden emin değil gönlüm
Güvenilmez hiç yeni î mân etmiş kâfire

Gönül sâhiplerini bağlamak için ayva tüyü istemez; yüzün yeter
Âlemi zaptetmek için güneşin ihtiyacı olur mu askere?

Gölgeni düşürdün suya; kıskançlık su selvisini öldürdü
Ben dururken vuslat devleti düşer mi başka birine?

Başımdaki her tel saçımdan duman çıkar
Dönüp duran başım benzer tören meclisindeki tütsülüğe

Fuzûlî! Çılgın gönlüm huzûr bırakmadı bende
Ondan kurtulmak isterim; vereyim bir dilbere

Gazel 255

Gönlüm! Elinde varken mey kadehi, tespihe el atma
Namaz kılanlara uyma; onlarla düşüp kalkma

Secdeye eğilip feragat tâcını başından düşürme
Abdest alırken yüzüne su çarpıp huzûr uykusunu kaçırma

Hasır gibi mescide girme! Ayak altında ezilirsin yoksa
Mecbûren girecek olursan, orada minber gibi çok durma

Müezzinin iniltisine kulak verme; düşme ızdıraba
Cehennem kapısını açtırma; vâize haber sorma

Cemaâtin izdihâmından sıkışıklık olmuş mescitte
Lûtfet, bu sıkışıklık varken bir de sen katılma

Hatibi dürüst sanma; vâizin sözlerini uygulama
İmamı akıllı sanma; irâdeni ona bırakma

Fuzûlî! Eksik ibâdetin yok faydası; nedir bu gayret?
Kerem et; ibâdet şeklindeki riyâda haddini aşma

Gazel 256

Fâilâtün Feilâtün Feilâtün Fa'lün

Bâğa gir, bülbüle arz-ı gül-i ruhsâr eyle
Yık gülün ırzını bülbül gözüne hâr eyle

Bâğ şâhidlerine zülf ile çeşmüñ göster
Sünbülü derhem idüb nergisi bîmâr eyle

Gonceye lâf-ı letâfetde ağız açdurma
Lâhza lâhza anı şermende-yi güftâr eyle

Serve âzâdlık ismiyle yaraşmaz yürümek
Anı hem şîve-yi reftâra giriftâr eyle

Dâr-i dünyâñı, gönül, cehd kılub terk idegôr
Hâb-ı gafletde iken özüñi bîdâr eyle

Ey ciğer zağmı ağız açma hadengin göricek
Yitene râz-ı nihânum yiter ızhâr eyle

Kes Fuzûlî tama'ın gayrı temannâlardan
Kanda olsañ taleb-i devlet-i didâr eyle

Gazel 257

Mefâilün Mefâilün Mefâilün Mefâilün

Uyub âhûya düşdü müşg Mecnûn tek beyâbâne
Nola çekseñ anı zencîr-i zülf-i anberefşâne?

Çeker kâfir gözün her dem ciğerden gamze peykânın
Ne güçdür bu! Ne virdi, alabilmez, bir müselmâne?

Belâ nâvekleri sancılmasun mı göğsüme her dem
Dolaşur şâne tek her lâhza ol zülf-i perîşâne

Sedâ-yı nâvekün çıhduhca cân hürrem olur gûyâ
Bu zindân-ı belâdan çıhmağa ruhsat virür câne

Boyanub kana olmuş pâre pâre güller a'zâsı
Meğer hançer çeküb sen serv tek çıhduñ gülistâne

Melâmet odına yanduñ Fuzûlî, çıh bu âlemden
Terahhum kıl, revâ görme ki âlem odlara yane

Gazel 256

Bahçeye gir; yanağının gülünü göster bülbüle
Gülün değerini düşür; onu diken göster bülbüle

Zülûflerini, gözlerini göster bağ güzellerine
Sümbülü perîşân, nergisi hasta et yine

Güzellik lâflarında ağız açtırma goncaya
Utandır onu her an dediği sözleriyle

Selviye yürümek yakışmaz özgürlük ismiyle
Onu da yürüyüş tarzınla esir et kendine

Gönlüm! Gayret et, bırak dünya evini
Uyan; gaflet uykusunda kalma böyle

Ciğer yaralarım! Ağzını açma onun okunu görünce
Yeter artık; gizli sırrımı söyleme her gelene

Fuzûlî! Dileklerinden vazgeç artık, tamâh etme
Nerede olursan ol, sevgiliye kavuşmayı iste

Gazel 257

Misk âhûya uydu; Mecnûn gibi düştü çöle
Ne olur sanki vursan onu amber saçan zülûf zincirine?

Kâfir gözlerin her an ciğerden çeker gamze temrenini
Nasıl güç bu? Ne vermiş bir Müslümana da alamaz geri?

Belâ okları her an saplanmasın mı göğsüme?
Tarak gibi her an dolaşır o dağınık zülûflere

Okundan ses geldikçe canım şenlenir âdetâ
Bu belâ zindanından çıkmak için izin verir cana

Güllerin her yanı kan içinde kalmış, parçalanmış
Demek ki selvi gibi çektin kılıcını; çıktın gül bahçesine

Fuzûlî! Kınanma ateşiyle yandın; çık bu âleminden
Acı; âlemin ateşler içinde yanmasını revâ görme

Gazel 258

Fâilâtün Fâilâtün Fâilâtün Fâilün

Su virür her subh-dem göz yaşı tîğ-i âhuma
Kim tökem kanın sipih-rûñ salsa mihr-rûñ mâhuma

Şem-i ruhsâr-ıñ odı kıldı meni âteşperest
Çâk-i sinemden temâşâ eyle âteşgâhuma

Tûtîyâ tek çeşm-i erbâb-ı nazardur menzilüm
Gerçi hâk-i reh-güzârem dide-yi bedhâhuma

Gam kimi öldürse kanlu tek kaçır menden yana
Şâh-ı derdem, ilticâ eyler ulûvv-i câhuma

Bir fakîrem, durmasun kimse maña ta'zîm için
Kanda gitsem, ey gözüm, su sep gubâr-ı râhuma

Gâfilem sırr-ı leb-i cânperver-üñden tâ hâtuñ
Kondurubdur gerd mir'ât-ı dil-i âgâhuma

Ey Fuzûlî yâre dönderdüm yüzüm ağyârdan
Hâsmı çoğ gördüm, sığındum sıdk ile Allâhuma

Gazel 259

Mefâilün Feilâtün Mefâilün Feilün

Yürütmeniz arakı meclis içre bâde ile
Harâmzâdeni koyman helâl-zâde ile

Virür sitem sebakın tıfl-ı hatt-ıña zülf-üñ
Koma ol içi karañu bu levh-i sâde ile

Maña zemân ile Mecnûn mukaddem olsa nola?
Oyunda şâh berâber değül piyâde ile

Kaş-ıñ belâsına düşdüm felek gâmın çekerek
Bu güçlü yayı çeker oldum ol kebâde ile

Kapuñda ham kadümi gezdürüb yürür gön-lüm
İtündürür, yüğürür her taraf kılâde ile

Menem müderris-i ilm-i cünûn, kanı Mecnûn?
Ki bermurâd ola devrümde istifâde ile

Başum ayağuna ger düşse, men'in eylemezem
Ne eyledi maña, nem var bir fütâde ile?

Meni sağınma Fuzûlî gam içre Mecnûn tek
Ki men ziyâdeyem andan gam-ı ziyâde ile

Gazel 258

Her sabah vakti gözyaşım su verir âh kılıcıma
Feleğin kanını dökerim güneşin ışık verse ayıma

Yanak mumunun ateşi ateşperest etti beni
Göğümdeki yarıktan bak içimdeki ateşkedeye

Yerim sürme gibidir görüş sâhiplerinin gözünde
Bir yol toprağı olsam da kötülüğümü isteyenlerin gözünde

Gam kimi öldürse, kâtil gibi kaçır benden yana
Dert şâhiyım ben; sığınır makâmımın ululuğuna

Bir fakîrim ben; bana saygı için kimse kalkmasın ayağa
Gözlerim! Nereye gidersem, su serp yolumun toprağına

Can besleyen dudaklarının sırrından gâfilim; ayva tüylerin
Toz kondurmuştur uyanık gönlümün aynasına

Fuzûlî! Yabancılardan çevirdim yüzümü yârime
Düşmanı çok buldum; sığındım doğrulukla Rabbime

Gazel 259

Rakıyı dolaştırmayın mecliste şarap ile
Haramzâdeleri oturtmayın helâlzâdeler ile

Zülûflerin zulüm öğretir ayva tüyünün çocuklarına
Başbaşa bırakma o içi karanlığı bu temiz kalpli ile

Ne çıkar Mecnûn dünyaya benden önce gelmişse?
Satrançta şâh, piyade ile birlikte durmaz önde

Feleğin gamını çekerek düştüm kaşının belâsına
Bu güçlü yayı çeker oldum o gevşek yay sayesinde

Gönlüm, iki büklüm boyumu dolaştırır kapında
Köpeğindir gönlüm; koşturur her tarafa tasmayla

Çılgınlık ilminin hocası benim; Mecnûn nerede?
Faydalansın, murâdına ersin devrimde

Engel olmam, başım onun ayağına düşse
Ne yaptı ki bana? Ne işim var bir düşkünle?

Fuzûlî! Beni Mecnûn gibi sanma gam içinde
Ben ondan üstünüm ziyâde gamlarım ile

Gazel 260

Müfteilün Fâilün Mufâaletün Fa

Ey dil-i sergeşte vü şikeste vü vâlih
Salli ve sellim ale'n-nebiyyi ve âlih

Na't-ı Nebîdür kemâl-i akl nişânı
Fe'ti bi mâ şâ'e min sıfâtı kemâlih

Dâğ-ı firâkına ihtimâl ne mümkün
Ahrakanî nâru iştîyâkı visâlih

Zikri ile hoş geçür hemîşe zemânun
Müftekiren fi cemâlihi ve celâlih

Eyle hayâl-i ruḥun nazarda tasavvur
Vektebesen-nûri min şu'âi cemâlih

Marzî yü meşkûrdur cemî'-i fi'âli
Ahsene men ḥassahû cemîu ḥisâlih

Tâbi'i olmakdadur necât Fuzûlî
Yesserekallâhu iktidâu lifiâlih

Gazel 261

Mefâilün Mefâilün Mefâilün Mefâilün

Nihâl-i servdür kaddün, kaşun nûn ol nihâl üzre
Misâl-i nokta-yı nûn ḥâlün ol müşgîn hilâl üzre

Olub hayrân götürmen ḥatt ü ḥâlünden nazar gûyâ
Gözüm merdümlelidür noktalar ol ḥatt u ḥâl üzre

Ḥam itdün kâmetüm ger terk-i ser kıldumsa ma'zûrem
Ne özrüm var eğer dirlerse olmaz nokta dâl üzre

Zülâl-i hûn-i dildendür gözüm peymânesi memlû
Habâb altındadır ol nokta kim korlar zülâl üzre

Yazar göz perdesine eşk şerh-i hâl bilmez kim
Oḥunmaz kan ile yazılsa ḥat evrâk-ı âl üzre

Demâdem kilik-i müjgân ile tıf-ı merdüm-i çeşmüm
Ḥat-ı sevdâ-yı ḥâlün meşk ider levh-i hayâl üzre

Fuzûlî'nün tarîk-i nazma tab'ın müstakîm itmiş
Ḥayâl-i kâmetün kim bir elifdür i'tidâl üzre

Gazel 260

Âvâre, kırık, şaşkın gönlüm!
Selâm gönder Peygamber'e, ailesine

Peygamber'e naât akılda kemâlin işareti
Yaz olgunluğa ait özellikleri

Ayrılığının yarasına dayanmak mümkün mü?
Ona kavuşma iştîyâkının ateşi yaktı beni

Onun zikri ile hoşça geçir vaktini
Düşün onun cemâlini, yüceliğini

Gözümde canlandır yüzünün hayâlini
Onun cemâlinin nûrundan al ışığını

Beğenilir, şükürle karşılanır bütün hareketleri
Ne güzel yapmıştır Tanrı vermekle bu güzel huyları!

Kurtuluş ona uymaktadır Fuzûlî
Allâh kolaylaştırsın sana onun yaptıklarına uymayı

Gazel 261

Selvi fidanıdır boyun; kaşın o nihalin nûn'u gibi
Benin o miskli hilâl üzerindeki nûn noktası gibi

Hayrân kalırım; ayva tüylerinden, beninden çevirmem gözümü
O ayva tüylerinin, benin üzerindeki noktalar gözlerimin bebeği

Büktün belimi; mâzurum başımdan vazgeçtimse
Ne özüüm var "Dal üstünde nokta olmaz" derlerse?

Gönül kanının zülâliyle dolmuştur gönlümün kadehi
O nokta "habâb" altındadır; koyarlar zülâl'in ze'si üzerine

Gözyaşım göz perdesine yazar hâlini; bilmez oysa
Kan ile yazılan yazı okunmaz kırmızı kâğıt üzerine

Gözbebeğimin çocuğu sürekli kirpik kalemiyle
Beninin sevdâ yazısını meşkeder hayâl levhası üzerine

Fuzûlî'nin nazım yolundaki şairliğini doğru kılmış
Boyunun hayâli. Benzer boyun îtidâlli elife.

Gazel 262

Fâilâtün Fâilâtün Fâilâtün Fâilün

Ey vücûd-i kâmilün esrâr-ı hikmet masdarı
Masdarı zâtun olan eşyâ sıfâtun mazharı

Mazharı her hikmetün sensün ki kilik-i kudretün
Safha-yı eflâke nakş itmiş hutût-i aḥteri

Aḥteri mes'ûd olan oldur ki tab'-ı pâk ileñ
Kâbil-i feyz ola lûtfundan safâ-yı cevheri

Cevheri ma'yûb olan nâkıs menem kim muttasıl
Sâdedür hattun ḥayâlınden zamîrüm defteri

Defteri a'mâlümün hatt-ı ḥatâdandur siyâh
Kan töker çeşmüm ḥayâl itdükce hevl-i mahşeri

Mahşeri eşküm virür seylâba ger rûz-i cezâ
Olmasa makbûl-i dergâhun sirişküm gevheri

Gevheridür aşk bahrinün Fuzûlî âb-ı çeşm
Lîk bir gevher ki lûtf-i Hâk añadur müşteri

Gazel 263

Fâilâtün Feilâtün Feilâtün Feilün

Ey vücûduñ eseri ḥilkat-ı eşyâ sebebi
Nebî ol vakt ki bi'l-fi'l gerekmezdi nebî

Seyyid-i Ebtahî yu ümmî yu Mekkî yu zekî
Hâşimî yu Medenî yu Kureşî yu Arabî

Sebkat-i zât ile eyvân-ı risâlet sadrı
Şeref-i asl ile fihrist-i rüsûl munteḥabı

Enbiyâda kime sen tek bu müyesserdir kim
Âdem'e vech-i mübahât ola izz-i nesebi

Azm-i çerḥ itdi Mesîhâ ki bula mi'râcuñ
Yitmedi menzil-i maksûda tarîk-i talebi

Ḥalef-i mu'teber-i Âdem ü Havvâ sensen
Ce'alallâhu fidâen leke ümmî ve ebî

Yâ Nebî kılma Fuzûlî'ni kapuñdan mahrûm
Afv kıl var ise dergâhda terk-i edebî

Gazel 262

Kâmil vücûdun hikmet sırlarının kaynağı
Kaynağı zâtın olan eşya sıfatlarının mazhârı

Her hikmetin mazhârı sensin; kudret kalemin
Göklerin sayfasına nakşetmiş yıldız çizgilerini

Yıldızları kutlu olan kişi temiz tabiatıyla
Feyiz alabilir lûtfundan cevherinin temizliği

Cevheri kusurlu olan eksik kişi benim. Sürekli
Ayva tüylerinin hayâliyle sâdedir gönlümün defteri

Günâh yazılarından kararmıştır amellerimin defteri
Kan döker gözlerim hayâl ettikçe mahşer korkusunu

Gözyaşlarım sel içinde bırakır kıyâmet günü
Dergâhında makbûl olmazsa gözyaşımın incisi

Fuzûlî! Göz suyu aşk denizinin incisi
Bir cevher ki Tanrı'nın lûtfu onun müşterisi

Gazel 263

Varlığın her şeyin yaratılış sebebi
Nebî gerekmediği zaman da sendin nebî

Çölün efendisi, ümmî, Mekkelisin, arınmışsın
Hâşimî, Medenî, Kureyşli, Arabisin

Zâtının önceliği ile oldun risâlet eyvanının sadrı
Asalet şerefi ile elçiler fihristinin seçilmiş

Nebîler içinde kime müyesser olmuş senin gibi
Âdem'e övünç kaynağı olsun nesebinin izzeti

Mesih feleğe çıktı, bulmak için miracını
Talep yolu varılacak yere yetmedi

Sensin Âdem ile Havva'nın itibârlı halîfesi
Allâh fedâ etsin sana babam ile annemi

Fuzûlî'yi kapından mahrûm etme ya Nebî
Affet varsa dergâhta edebî terk ettiği

Gazel 264

Fâilâtün Fâilâtün Fâilâtün Fâilün

Ey hoş ol günler ki ruhsârûñ maña manzûr idi
Çeşm-i ümmîdüm çerâğ-ı vasldan pürnûr idi

Kurb şevki âfiyetbahş-ı ten-i bîmâr olub
Vasl zevki râhatefzâ-yı dil-i mehcûr idi

İzzetüm şem'i münevver, tâli'üm azmi kavî
Devletüm hükmü revân, ayşum evi ma'mûr idi

Dâmen-i ikbâlüme gerd-i ta'arruz yetmeyüb
Çeşm-i hâsid çihre-yi cem'iyetümden dûr idi

Âdem idüm kurb-i dergâhuñda, bulmuşdum kabûl
Menzilüm cennet, meyüm kevser, enîsüm hûr idi

Baht matlûbum müyesser kılmağa mahkûm olub
Dehr esbâbum müheyyâ kılmağa me'mûr idi

Her du'â kılsam, tevakkufsuz olurdı müstecâb
Her temennâ eylesem, ihmâlsiz makdûr idi

Hecr vehminden yetürmezdüm küdüret göñlüme
Gerçi devrânûñ muhâlif gezdüğü meşhûr idi

Nola ger salsa Fuzûlî'ni gam-ı hicrâne çerh
Vasl eyyâmında ol gâfil iyen mağrûr idi

Gazel 264

Hey gidi günler! Baktığım yer senin yüzündü
Umût gözüm vuslat kandiliyle aydınlanmıştı

Yakınlık şevki hasta bedenime afiyet verirdi
Vuslat zevki ayrı kalmış gönlümü rahatlatırdı

Yücelik mumum yanardı, tâlihimin azmi kuvvetliydi
Devletimin hükmü geçerdi, yaşadığım ev mâmurdu

İkbâl eteğime saldırı tozu yetişmezdi
Kıskancın gözü huzûrlu yüzümden uzaktı

Dergâhının yakınında Âdem'dim; kabûl edilmişim
Yerim Cennet, meyim Kevser, can dostum hûrilerdi

Bahtım isteklerimi gerçekleştirmekle görevliydi
Feleğe ihtiyaçlarımı karşılama emri verilmişti

Hangi duayı etsem, bekletilmeden kabûl olurdu
Neyi dilesem, ihmâl edilmez, yerine getirilirdi

Meşhur olsa da devrânın bana muhâlif döndüğü
Ayrılık korkusu gönlüme bulanıklık getirmezdi

Felek hicrân gamına düşürse, ne çıkar, Fuzûlî'yi
Vuslat günlerinde o gâfil çok mağrur idi

Gazel 265

Mefâilün Mefâilün Mefâilün Mefâilün

Meni cânndan usandurdi, cefâdan yâr usanmaz mı?
Felekler yandı âhumdan, murâdum şem'i yanmaz mı?

Kamu bîmârına cânân devâ-yı derd ider ihsân
Niçün kılma maña dermân? Meni bîmâr sanmaz mı?

Gamum pinhân dutardum men; didiler yâre kıl rûşen
Disem ol bîvefâ, bilmen, inanur mı inanmaz mı?

Şeb-i hicrân yanar cânum; töker kan çeşm-i giryânım
Uyarur halkı efgânım; kara bahtum uyanmaz mı?

Gül-i ruhsârûña karşı gözümde kanlu ahar su
Habîbüm; fasl-ı güldür bu; ahar sular bulanmaz mı?

Değildüm men saña mâ'il; sen itdün aklımı zâ'il
Maña ta'n eyleyen gâfil seni görgec utanmaz mı?

Fuzûlî rind-i şeydâdur; hemîşe halka rüsvâdur
Soruñ kim bu ne sevdâdur? Bu sevdâdan usanmaz mı?

Gazel 266

Fâilâtün Fâilâtün Fâilâtün Fâilün

Ey tegâfûl birle her sâ'at kılan şeydâ meni
Vâkıf ol kim öldürür bir gün bu istiğnâ meni

Zâfûm ilden yaşurup ahvâlümü sahlar velî
Nâle-yi bî-ihtiyârumdur kılan rüsvâ meni

Ger meni hûnâbe-yi eşküm nihân eyler, ne sûd
Kanda olsam mihnet-i işkuñ kılur peydâ meni

Vâlih-i zevk-i leb-i meygûn u çeşm-i mestûnem
Sâkiyâ, sanma herâb itmiş mey-i sahbâ meni

Hâlî itmişdür meni menden mahabbet düstlar
Ayb kılmañ görseñüz âlemde bîpervâ meni

Gûşe-yi mihrâb dutmuşdum reh-i zühd ü salâh
Koymadı öz hâlüme ol nergis-i şehlâ meni

Ey Fuzûlî! Bir sanem zülfüne gönlüm bağladum
Çekdi zencîr-i cünûna âkıbet sevdâ meni

Gazel 265

Beni candan usandırdı, sevgilim cefâdan usanmaz mı?
Ahlarımdan felekler yandı; murâdımın mumu yanmaz mı?

Cânân bütün hastalarına derdin devâsını verir
Niçin beni tedâvî etmez? Beni hasta sanmaz mı?

Gamımı gizli tutardım ben. Dediler: Anlat sevgiliye
Anlatsam, o vefasız, bilmem, inanır mı inanmaz mı?

Ayrılık gecesi canım yanar; ağlayan gözlerim kan döker
Feryatlarım halkı uyandırır; kara bahtım uyanmaz mı?

Yüzünün gülüne karşı gözlerimden kanlı yaş gelir
Sevdiğim! Gül mevsimidir; akan sular bulanmaz mı?

Ben sana meyilli değildim. Aklımı başımdan sen aldın
Beni kınayan gâfil seni görünce utanmaz mı?

Fuzûlî çılgın rinddir; daîmâ halka rüsvâdır
Sorun bakalım, “Bu nasıl sevdâdır? Bu sevdâdan utanmaz mı?”

Gazel 266

Ey tanımazlıktan gelerek çılgınlaştıran beni!
İyi bil; bir gün bu istiğnan öldürür beni

Zayıfladığımı gizli tutar, elâlemden saklar beni
Elimde olmadan çıkardığım inilti ler rüsvâ eder beni

Kanlı gözyaşlarım saklasa da beni, ne çâre
Nerede olsam, aşkının sıkıntısı ortaya çıkarır beni

Mey renkli dudağının zevkiyle, mest gözleriyle şaşkınlım
Sâki! Sanma üzüm şarabı harap etmiş beni

Dostlar! Muhabbet almıştır benden beni
Ayıplamayın, âlemde pervâsız görürseniz beni

Sofuluk, dindarlık yolunda dönmüştüm mihrap köşesine
O şehla nergis gözler bırakmadı kendi hâlime beni

Fuzûlî! Bir güzelin zülüflerine gönlümü bağladım
Çılgınlık zincirine vurdu sonunda karasevdâ beni

Gazel 267

Mefâilün Mefâilün Mefâilün Mefâilün

Bırâhdı hâke hüsnüñ âfitâb-ı âlemârâyı
Götürdü yir yüzinden mu'ciz-i la'lün Mesihâ'yı

İki gözden revân itmiş sirişküm kâmetün şevki
Asâ-yı mu'cizi gör kim iki bölmüş bu deryâyı

Bükülmüş kaddümi kurtarıgör kullâb-ı zülfünden
Hatâdur, çekmesün çoğ bağı çıkmüş bir sınık yayı

Ruğuñ üzre ham-ı ebrûnı görmek isterem ammâ
İyen düşvâr olur gün var iken görmek yeni ayı

Şerâb-ı nâba lûtf it muhtesib; kahr ile çoğ bahma
Mükedder kılma aks-i tîreden câm-ı musaffâyı

Yedi gündür ol ayı görmezem âhum şirârıyla
Nola kulsam Benâtü'n-naş ile yeksân Süreyyâyı

Fuzûlî eşk seyliyle perişân olma, sabr eyle
Aña hem var ola âhîr dutub durur mu dünyâyı

Gazel 268

Fâilâtün Feilâtün Feilâtün Feilün

Gitti elden sanemüñ sünbül-i müşgefşânı
Yine devr itdi perişân men-i sergerdânı

Eyle mu'tâd olubam âteş-i hicrânun ile kim
Görmesem yandurur elbette meni hicrânı

Gökte âhum yeli söndürdi çerâğın güneşün
Yerde eşküm ayağa urdı dür-i gâltanı

Göz beyâzına çeker la'l-i lebün sûretini
Dembedem hâme-yi müjgân ile bağrum kanı

Çıkdı cân, kimseye ızhâr idebilmen derdüm
N'ideyim âh bu derdün ne ola dermânı

Ey sitem daşını bîderdlere zâyî' iden
Yapagör bir nice daş ile dil-i vîrânı

Virse cân, yitmese cânâne Fuzûlî ne aceb
Her kişi kim sever öz cânı içün cânânı

Gazel 267

Güzelliğın toprağā düşürdü âlemi süsleyen güneş
Lâl dudağının mucizesi yeryüzünden götürdü İsâ'yı

Boyunun iştîyâkı iki gözümde akıtmış gözyaşlarını
Mucize asâsına bak! İkiye ayırmış deryâyı

Zülûflerinin çengelinden kurtarıver iki bûklüm belimi
Hatâdır; çok çekmesin ortası çökmüş kırık yayı

Yanağının üzerinde görmek isterim kaşının kıvrımını
Ama çok zordur güneş varken görmek yeni ayı

Muhtesip! Lûtfet saf şaraba kahrederek bakma
Koyu renkli akisle bulandırma saf şarap kadehini

Ahlarımın kıvılcımıyla yedi gündür görmüyorum o Ay'ı
Ne çıkar bir tutsam Büyükeyi ile Süreyya'yı?

Fuzûlî! Gözyaşı seliyle perîşân olma, sabret
Onun da sonu gelir; kaplayacak değil ya dünyayı!

Gazel 268

Gitti elden dilberin misk saçan sümbül saç
Felek yine perîşân etti ben âvâreyi

Öyle alışmışım ki ayrılığının ateşine
Görmesem de yakar beni elbet hicrânı

Ahlarımın yeli gökte söndürdü güneşin kandilini
Gözyaşlarım yerde ayağā düşürdü yuvarlanan inciye

Gözümün beyazına lâl dudağının yapar resmini
Kırpik kalemiyle sürekli bağrımın kanı

Canım çıktı, kimseye anlatamadım derdimi
Ah ne yapayım? Nedir acaba bu derdin dermânı?

Ey zulüm taşını dertsizlere atıp ziyan eden!
O taşlarla yapmaya çalış vîrân kalbini

Kendi canı için severse cânânı bir kişi
Canını verip cânâna kavuşmazsa, şaşılır mı Fuzûlî?

Gazel 269

Fâilâtün Fâilâtün Fâilâtün Fâilün

Giceler tâ hâlüme gerdün temâşâ itmedi
Terk idüb bidâdını, bir mihr peydâ itmedi

Nâvekin gör kim yarub eşküm dutar göz perdesin
Ey diyen Mûsî asâsı kat'-ı deryâ itmedi

Âşiyân tâ ravza-yı kûyuñda dutdu murg-i dil
Geçdi tavf-ı Kâ'beden uçmağa pervâ itmedi

Za'f-ı tab'ı kesdi dünyâdan nasîbin zâhidüñ
Yoḥsa öz re'yiyle zâhid terk-i dünyâ itmedi

Hiç âbid anmadı la'lüñ ki gözden kan töküñ
Secdeden durdukca taḡyîr-i musallâ itmedi

Her demünden miñ Mesîhâ zinde-yi câvid olur
Sen iden ızhâr icâzı Mesîhâ itmedi

İtmedi ilden nihân bir gice tavf-ı kûyuñu
Kim Fuzûlî'ni sedâ-yı nâle rüsvâ itmedi

Gazel 270

Fâilâtün Fâilâtün Fâilâtün Fâilün

Fârîḡ itdi mihrüñ özge mehlikâlardan meni
Hırz imiş işkuñ senüñ, saḡlar belâlardan meni

Göñlüm alduñ gösterüb yüz lûtf minnet cânuma
Eyledüñ müstaḡnî özge dilrübâlardan meni

Vâmık u Ferhâd tek rüsvâyâ kılmañ nisbetüm
Bir fakîrem, sanmañuz ol ḥodnümâlardan meni

İşve vü nâz ile ref' itdüñ gam ü endûhumı
Sıhr ilen bigâne itdüñ âşinâlardan meni

Kıl tekellüm, zülfüñ endûhını göñlümden gider
Bir füsûn ile ḡalâs it ejdehâlardan meni

Gâyet-i zühd ü vera', zâhid, visâl-i hûr ise
Vechi yoḡ, men' itmeñüz hûrîlikâlardan meni

Her cefâ kılmañ Fuzûlî tek şikâyet kılmañ
İşk etvârında sanmañ bîvefâlardan meni

Gazel 269

Felek geceleri görmedikçe hâlimi
Zûlmünü terk etmedi, sevgisini göstermedi

“Mûsâ’nın asâsı denizi yarmadı” diyen!
Bak onun oku yardı gözyaşımı, tuttu göz perdesini

Senin evinin bahçesinde yuva kuralı gönül kuşu
Kâbe tavafından vazgeçti; Cenneti istemedi

Zâhidin tabiatındaki zayıflık dünyadan ilgisini kestirdi
Yoksa zâhid kendi fikriyle dünyayı terk etmedi

Hiçbir ibâdet eden gözünden kan döküp lâl dudağını anmadı
Secdeden kalkınca namaz kıldığı yeri değiştirmede

Her nefesinle bin İsâ bulur ölümsüzlüğü
Senin gösterdiğin mucizeleri İsâ göstermedi

Bir gece bile evini tavaf etmeyi elâlemden gizleyemedi
Çünkü her gece inilti sesi Fuzûlî’yi rüsvâ etti

Gazel 270

Sevgin başka ay yüzlülerden uzak tuttu beni
Muskaymış senin aşkın; belâlardan korur beni

Cânıma yüz lûtuf, minnet gösterdin; aldın gönlümü
Başka gönülçelenlerden müstağni kıldın beni

Vâmık ile Ferhâd gibi rüsvâlara benzetmeyin beni
Bir fakîrim; o gösterişçilerden sanmayın beni

İşvenle, nazınla giderdin gamımı, kederimi
Sihirleriyle âşinâlara yabancı ettin beni

Konuş; zülfünün kederini gönlümden gider
Bir afsûnla kurtar ejderhâlardan beni

Zâhidin sofuluktan, takvâdan gâyesi kavuşmaksa hûriye
Boş yere men etmeyin hûrî yüzlülerden beni

Hangi cefâyı etsen, şikâyet etmem Fuzûlî gibi
Aşk tavırlarında vefasızlardan sanmayın beni

Gazel 271

Mef'ûlû Fâilâtü Mefâilü Fâilün

Dil gâretine tâze hatuñ çekdi leşkeri
Sındurdu miñ gönüllü safın bir yeñiçeri

Hûblar senüñ kapuña gelürler bölük bölük
Gitmezler özge kapuya; sensün ağaleri

Göz defterine salmışam oğu hisâbını
Aç, ey gönül, önünde revân oğu defteri

Nola asarsa göz müjede eşk katresin
Asar subaşı yol kesici kanlu kâferi

Odlu gönül evine girer gam günü oğuñ
Yoldur mu gice oda basa bir yaban eri

Gözgüde aks-i hâlünü gördüm gelüb didüm
Koymaz mı dâğ göğsüne Rûm'uñ kalenderi

Bilmen nedür günâh-ı Fuzûlî çeker maña
Her lâhza ol cefâ kılıcı cevri hançeri

Gazel 272

Fâilâtün Fâilâtün Fâilâtün Fâilün

Çihre-yi zerdümde gör hemdem sirişk-i âlümü
Ol gül-i ra'nâya bu reng ile bildür hâlümü

Tâ nigârum basa başum üzre gâhî bir kadem
Ey musavvir; rehğüzârı üzre çek timsâlümü

Ey felek yoğdur pelâs-ı fakrdan ârum menüm
Atlasundan bilmişem üstün muhakkar şâlümü

Ey hoş ol kim ışk harfin bir dahi tekrâr idem
Haşr divânında görgeç nâme-yi a'mâlümü

Hîç kim yoğdur ki nâlemden şikâyet eylemez
Şükr kim arz eyleyen çoğdur saña ahvâlümü

Niyyetüm oldur ki ruhsârüñ görüb cânım virem
Mushaf-ı ruhsârüñ açub kıl mübârek fâlümü

Subh u şâm ol kıble-yi ebrû mukâbildür maña
Ey Fuzûlî! Tanrı gözden sahlasun ikbâlümü

Gazel 271

Gönül yağmalamaya tâze ayva tüylerin çekti askeri
Kırdı geçirdi bin gönüllü safını bir yeniçeri

Güzeller senin kapına gelir bölük bölük
Gitmezler başka kapıya; sensin ağaları

Göz defterine yazdım oklarının sayısını
Gönlüm! Aç, güzelce oku önündeki defteri

Ne çıkar, gözlerim kirpikte asarsa gözyaşı damlasını?
Subaşı asar yol kesici kanlı kâfiri

Ateşli gönül evine girer gam günü okların
Doğru mu geceleyin odaya girsin yabancı biri?

Aynada beninin aksini gördüm; gelip dedim
Göğsünü dağlamaz mı Rûm'un kalenderi?

Bilmem, nedir Fuzûlî'nin günâhı? Çeker bana
Her an cefâ kılıcını, cevir hançerini sevgili

Gazel 272

Arkadaş! Sararmış yüzümde gör kanlı gözyaşımı
O sarılı kırmızılı güle bildir bir yol ile hâlîmi

Sevgilim başıma bassın bazen ayağını
Ressam! Yolunun üzerine yap resmimi

Hey felek! Fakîrlik çulundan yok utancım benim
Onun atlasından üstün bilirim değersiz şalımi

Ne hoştur aşk sözünü bir kez daha tekrârlamam!
Mahşer dîvânında görünce ameller defterimi

İniltimden şikâyet etmeyen kimse yoktur
Şükürler olsun; anlatan çoktur sana hâlîmi

Niyetim yüzünü görüp vermektir canımı
Aç yüzünün Mushafını, mübârek eyle falımı

Sabah akşam karşımda durur kaşının kıblesi
Fuzûlî! Tanrı kötü gözden saklasın ikbâlîmi

Gazel 273

Fâilâtün Feilâtün Feilâtün Fa'lün

Yâr kılmazsa maña cevır ü cefâdan gayrı
Men aña eylemezem mihr ü vefâdan gayrı

Ey diyen gayre gönül virme. Kanı mende gönül?
Ser-i zülfünde olan bahtı karadan gayrı

Kıldı Mecnûn kimi çoğlar heves-i ışk velî
Döymedi derdine men biserüpâdan gayrı

Müşg-i Çîn zülfün ile eylese da'vî, ne aceb?
Ne olur yüzü kara kulda hatâdan gayrı?

Lebüne çeşme-yi hayvân dimezem kim lebünün
Var miñ câna yarar feyzi bekâdan gayrı

Hiç kim bilmedi tahkîk ile ağzuñ sırrın
Sırr-ı gaybı ne bilür kimse Hüdâdan gayrı

Ey Fuzûlî! Bize takdîr gam itmiş rûzî
Kılalum sabr; nedür çâre rızâdan gayrı?

Gazel 274

Fâilâtün Feilâtün Feilâtün Fa'lün

Yıhıdı sâkî bir ayağ ile men-i efgârı
Bir tepük eyledi virân bu kühen dîvârı

Gâh ma'mûr kılur bâde meni gâh herâb
Görünüz gâh yapub gâh yıhan mi'mârı

Gün çıhınca saçarum gevher-i eşk encüm tek
Giceler yâduma geldükce meh-i ruhsârı

Dil yağar dâğ gözün fikri ile hecr günü
Bu çerâğ ile mi sağlar gice ol bîmârı?

Yoğ özünden haberi kim ki gelür dünyâya
Bezmden daşra komaz pîr-i mugân huşyârı

Bize çün kadr bulunmaz çıhalum dünyâdan
Müşteri yoğ; nice bir bekleyelüm bâzârı?

Kayd-ı taklîd, Fuzûlî, saña bir âfetdür
Bir hisâr idegör andan özüne zünnârı

Gazel 273

Yâr etmezse bana cevirden, cefâdan gayrı
Ben ona göstermem sevgiden, vefadan gayrı

Ey “Başkasına gönül verme” diyen! Bende gönül hani?
Zülûflerinin ucunda duran bahtı karadan gayrı

Mecnûn gibi niceleri aşka heves etti
Dayanamadı derdine ben biçâreden gayrı

Çin miski zülfünle davâya kalkışsa, şaşılır mı?
Yüzü kara kulda ne olur hatâdan gayrı?

Dudaklarına ölümsüzlük pınarı demem. Zîrâ
Dudaklarının bin cana yarar feyzi var bekâdan gayrı

Kimse bilemedi gerçekten ağzının sırrını
Gaybın sırrını kim bilebilir Allâh’tan gayrı?

Fuzûlî! İlahî takdir nasîp etmiş bize gamı
Sabredelim; çâre nedir rızâdan gayrı?

Gazel 274

Yıktı sâkî bir kadeh ile ben yaralıyı
Bir tekmeyle yıktı bu eski duvarı

Bazen mâmur bazen harap eder bâde beni
Görün kâh yapıp kâh yıkan mîmârı

Güneş doğunca saçarım gözyaşı incisini yıldız gibi
Geceleri aklıma geldikçe onun yüzünün Ay’ı

Gözünü düşünerek gönül dağlar kendini hicrân günü
Bu ışıkla mı korur geceleri o hastayı?

Kim dünyaya gelirse, olmaz kendinden haberi
Meclisten dışarı bırakmaz meyhâne pîri ayığı

Madem değer verilmez bize, çıkalım dünyadan
Müşteri yok; daha ne bekleyelim pazarı?

Fuzûlî! Senin için âfettir taklit bağı
Âfete karşı hisar edin kendine zünnârı

Gazel 275

Fâilâtün Feilâtün Feilâtün Fa'lün

Hâsılum yoĥ ser-i kûyuñda belâdan gayrı
Garazum yoĥ reh-i ıŝkuñda fenâdan gayrı

Ney-i bezm-i gamem, ey âh, ne bulsañ yile vir
Oda yanmış kuru cismümde hevâdan gayrı

Perde çek çihreme hicrân günü ey kanlu sirişk
Ki gözüm görmeye ol mâhlikâdan gayrı

Yetti bakeslüğüm ol gâyet kim çevremde
Kimse yoĥ çizgine girdâb-ı belâdan gayrı

Ne yanar kimse maña âteş-i dilden özge
Ne açar kimse kapum bâd-ı sabâdan gayrı

Bozma ey mevc gözüm yaşı habâbın ki bu seyl
Koymadı hiç imâret bu binâdan gayrı

Bezm-i ışk içre Fuzûlî nice âh eylemeyem
Ne temettü' bulunur neyde sedâdan gayrı?

Gazel 276

Mefâilün Mefâilün Mefâilün Mefâilün

Tereşşuh kabrümün daşından itmiş çeşmümün yaşı
Ĥayâl eyler gören kim la'ldendür kabrümün daşı

Ne zibâsen ki sûret bağlamaz tasvîr-i ruĥsârûñ
Tehayyür sûret eyler sûretün çekdükde nakkâşı

Nola girdâb-ı gam dirsem men-i sergeşte dünyâya
Sanur kim çizginür âlem kimün kim çizginür başı

Sipihr-i pürkevâkibden değül derde devâ mümkün
Ĥayâl itmen vire tiryâk-i zehr-i gam bu haşhâşı

Bekâsı mümkün olmaz, olsa ger dîvâr-ı ömründe
Meh ü ĥurşîdden ĥışt-ı binâ eflâkden daşı

Virür emvâta ihyâ bâde gûyâ kim çıhub her dün
Salur feyz-i Mesihâ bâdeye ĥumĥâne ĥuffâşı

Fuzûlî'ni reh-i ıŝkuñda eşk ü âh ider rüsvâ
Belâdur her kimün bir yolda gammâz olsa yoldaşı

Gazel 275

Kazancım yok senin diyârında belâdan gayrı
Maksâdım yok aşkının yolunda yok olmaktan gayrı

Gam meclisinin neyiyim. Ey âh! Ne bulursan yele ver
Ateşlere yanmış kuru bedenimde havadan gayrı

Kanlı gözyaşı! Perde çek yüzüme ayrılık günü
Gözüm görmesin kimseyi o ay yüzlüden gayrı

Kimsesizliğim o dereceye geldi ki çevremde
Dönecek kimse yok belâ girdabından gayrı

Ne yanar kimse bana gönül ateşinden gayrı
Ne açar kimse kapımı sabâ rüzgârından gayrı

Ey dalga! Gözyaşı kabarcığımı bozma. Bu sel
Hiçbir yapı bırakmadı bu binâdan gayrı

Fuzûlî! Aşk meclisinde nasıl âh etmeyeyim!
Ne kazanç bulunur neyde sedâdan gayrı?

Gazel 276

Kabrimin taşından sızmış gözümün yaşı
Gören sanır ki lâldendir kabrimin taşı

Ne kadar güzelsin! Yapamaz yüzünün resmini
Ressam yüzünün yerine resmeder hayretini

Ne çıkar başı dönen ben, dersem dünyaya gam girdabı?
Âlemin döndüğünü sanır kimin dönerse başı

Yıldızlı gökyüzünden mümkün değil derdin devâsı
Hayâl etmeyin bu haşhaş gam zehirinin olur panzehiri

Kalıcı olamaz asla ömrünün duvarı
Olsa ay ile güneşten tuğlası, feleklerden taşı

Bâde ölüleri diriltir. Her gece çıkar sanki
Mesih'in feyzini bırakır bâdeye meyhâne yarasası

Gözyaşı ile âh rüsvâ eder aşkının yolunda Fuzûlîyi
Belâdır, kimin bir yolda gammaz olursa yoldaşı

Gazel 277

Fâilâtün Fâilâtün Fâilâtün Fâilün

Aldı gülzâr içre su aks-i izâr-ı âlûñi
Çekdi güller sûretin manzûr idüb timsâlûñi

Auñ itmiş gün alub bir aks mir'ât-ı felek
Subh gösterdükde sen ruhsâr-ı ferruhfâlûñi

Şerha bir gün kıldığuñ bîdâdı çekmez haşre dek
Ol melek kim yazmag ister nâme-yi a'mâlûñi

Seyl-i hûn hâlûñ hayâliyle bozub göz merdümin
Merdüm itmiş çeşm-i hûnbâre hayâl-i hâlûñi

Murg-i dil kalmadı kim sayd olmadı bir dem aña
Sâkin it pervâzdan şehbâz-ı müşgînâbâlûñi

Koymaduñ bir kimse cevruñ çekmeğe, rahm it demî
Men' kıl hûnrîzlikden gamze-yi kattâlûñi

Gam günü üstümde senden özge yoğ ey dûd-i âh
Lûtfkıl menden götürme sâye-yi ikbâlûñi

Ey Fuzûlî! Bes ki gamnâk oldu ahvâlûñ soran
Gamdan ölseñ; hiç kim sormaz daği ahvâlûñi

Gazel 278

Fâilâtün Fâilâtün Fâilâtün Fâilün

Hayret ey büt, sûretûñ gördükde lâl eyler meni
Sûret-i hâlüm gören sûret hayâl eyler meni

Mihr salmazsen maña, rahm eylemezsen munca kim
Sâye tek sevdâ-yı zülfûñ pâyimâl eyler meni

Za'f-ı tâlî' mâni'-i tevfik olur her nice kim
İltifâtûñ ârizûmend-i visâl eyler meni

Men gedâ sen şâha yâr olmağ yoğ ammâ neyleyem
Ârizû sergeşte-yi fikr-i muhâl eyler meni

Tîr-i gamzeñ atma kim bağrum deler, kanum töker
İkd-i zülfûñ açma kim âşüftehâl eyler meni

Dehr vakfitmiş meni nevres cüvânlar ıskına
Her yeten mehveş esîr-i hatt u hâl eyler meni

Ey Fuzûlî! Kılmazam terk-i tarîk-i ısk kim
Bu fazîlet dâhil-i ehl-i kemâl eyler meni

Gazel 277

Su gül bahçesinde al yanağının aksini aldı
Timsâline bakarak güllerin resmini yaptı

Adını güneş koymuş, bir akis alıp felek aynası
Sabahleyin gösterince sen kutlu yüzünü

Mahşere kadar anlatamaz bir günde ettiğin zûlmü
O melek yazmak ister senin amel defterini

Kan seli beninin hayâliyle bozmuş gözbebeğini
Kan yağdıran gözlerime gözbebeği etmiş beninin hayâlini

Bir an bile avlamadığı gönül kuşu kalmadı
Uçurma artık misk kanatlı şahbazını

Cevrini çekecek kimse bırakmadın; bir süre acı
Men' et kan dökmekten kâtil yan bakışını

Gam günü üzerimde senden başkası yok ey âh dumanı
Lûtfet, üzerimden çekme ikbâl gölgeni

Fuzûlî! Hâlini soranlar gamlara battı
Gamdan ölsen, kimse sormaz artık hâlini

Gazel 278

Put yüzlüm! Şeklini görünce hayretim dilsizleştirir beni
Benim hâlimi gören resim zanneder beni

Sevgini vermezsin, acımazsın hiç bana
Zülfünün sevdâsı gölge gibi ezerken beni

Tâlihimin zayıflığı başarmama engel olur
İltifatın vuslat arzusuna düşürdükçe beni

Ben yoksulun sen şâha yâr olması söz konusu değil
Yine de arzum imkânsız düşüncelerle âvâre eder beni

Gamze okunu atma; bağrımı deler, kanımı döker
Çözme zülûflerinin düğümünü; perîşân eder beni

Felek yeni yetme gençler aşkına vakfetmiş beni
Her yeni yetme ay yüzlü ayva tüyüne, benine esir eder beni

Fuzûlî! Aşk yolunu terk etmem zîrâ
Bu fazîlet kemâl sâhipleri arasına sokar beni

Gazel 279

Fâilâtün Fâilâtün Fâilâtün Fâilün

Gördüm ol hurşid hüsnüñ, ihtiyârum kalmadı
Sâye tek bir yerde durmağa karârüm kalmadı

Bir gün olmaz tal'atun görmek müyesser, âh kim
Zerrece ol gün yanında i'tibârum kalmadı

Pâk kıldı za'f-ı tenden levh-i dehr âyînesin
Eyle mahv oldum ki bir zerre gubârum kalmadı

Gam günü hemdemlerüm gark oldılar göz yaşına
Silmeğe göz yaşımı bir gamgüsârüm kalmadı

Rûzigârum hoş geçerdi âh kim devrân dönüb
Oldu ahvâlüm herâb u rûzigârum kalmadı

Râh-ı ışk içre maña ancak fenâ maksûd idi
Şükr kim maksûda yitdüm, intizârum kalmadı

Ey Fuzûlî! İl kamu ağyârum oldı yâr için
Sûz-i dilden gayrı bir dilsûz yârüm kalmadı

Gazel 280

Fâilâtün Fâilâtün Fâilâtün Fâilün

Her gören ayb itdi âb-ı dîde-yi giryânumı
Eyledüm tahkîk, görmüş kimse yoğ cânânımı

Lâhza lâhza hûblar gördüm ki dil kasdındadır
Pâre pâre eyledüm men hem dil-i sûzânımı

Çoğ yetürme göklere efgânum, ey kâfir, saşın
İncinür gûyâ Mesîhâ işidüb efgânumı

Kılma her sâ'at meni rüsvâ-yı halk ey berk-i âh
Eyleme rüşen şeb-i gam Külbe-yi Ahzânımı

Çılma ey divâne bâzâr-ı melâmetden deyü
Muttasıl çâk-i girîbânım dutar dâmânımı

Hansı бүtdür, bilmezem imânımı gâret kılan?
Sende iman yoğ ki sen aldun diyem imânımı

Ey Fuzûlî! Câna yetmişdüm gönülden; şükr kim
Bağladum bir dilbere, kurtardum andan cânımı

Gazel 279

Gördüm o güneşin güzelliğini; irâdem kalmadı
Gölge gibi bir yerde duracak karârım kalmadı

Bir gün parlak yüzünü görmek kısmet olmadı
Âh âh! O güneşin yanında zerre kadar îtibârım kalmadı

Zayıflığım dünya aynasındaki şeklimi sildi
Öyle mahvoldum ki zerre kadar tozum kalmadı

Gam günü arkadaşlarım gözyaşlarımda battı
Göyâşımı silecek bir dert ortağım kalmadı

Zamanım güzel geçerci. Âh âh, devrân döndü
Hâlîm harap oldu; güzel günüm kalmadı

Aşk yolunda maksâdım fânî olmağı.
Şükürler olsun; ulaştım amacıma; bekleyişim kalmadı

Fuzûlî! Yâr uğruna herkes bana yabancı oldu
Gönlümdeki yanıştan başka müşfik dostum kalmadı

Gazel 280

Ağlayan gözlerimin yaşını görenler ayıpladı beni
Araştırdım; kimse görmemiş sevgilimi

Her an bir güzel gördüm, gönüle kasteder
Parça parça ettim ben de yanan gönlümü

Hey kâfir! Sakın! Göklere yükseltme feryâdımı
İncinebilir Mesih işitirse feryâdımı

Ah şimşegi! Her saat halka rezil etme beni
Aydınlatma gam gecesi hüzünler kulübemi

Hey divâne! Melâmet pazarından çıkma diye
Yakamın yırttığı eteğimi tutar sürekli

Hangi put yüzlüdür, bilmem, yağmalayan îmânımı
Sende îmân yok ki sen aldın diyeyim îmânımı!

Fuzûlî! Gönül yüzünden bunalmıştım; çok şükür
Bağladım bir dilbere onu; kurtardım ondan canımı

Gazel 281

Fâilâtün Fâilâtün Fâilâtün Fâilün

Cânumın cism ile zevk-i ittisâli kalmadı
Âh kim sensüz dirilmek ihtimâli kalmadı

Şükrüllillâh, baht yâr oldu yetürdüm tîğine
Başumuñ bir kılca boynumda vebâli kalmadı

İstedüm ol mâha arz-ı hâl idem, hayret maña
Eyle gâlib oldu kim bir söz mecâli kalmadı

Bilmezem hâlün hayâlin kanda tasvîr eyleyem
Dâğdan bir yer ten ü cânumda hâlî kalmadı

Her kimi gördünse gam üftâdesi dutduñ elin
Veh ki menden gayrı bir gam pâyimâli kalmadı

Ey hoş ol sermest kim gönlünde zevk ü şevkden
Âhiret endîşesi, dünyâ melâli kalmadı

Âferin ey câm kim sildün göñül âyînesin
Hâtır-ı pâkümde dünyânın melâli kalmadı

Dürdnisbet pâyimâl-i kayddur her kim ki var
Bezm-i ayş içre harîf-i lâubâli kalmadı

Gör Fuzûlî ışk tuğyânın, adem mülkin gözet
Azm-i künc it kim hevânuñ i'tidâli kalmadı

Gazel 281

Canımın bedenle kavuşma zevki kalmadı
Âh âh! Sensiz yaşama ihtimâli kalmadı

Şükürler olsun! Bahtım yaver oldu; ulaştırdım kılıcına
Başımın bir kıl kadar boynumda vebâli kalmadı

O ay yüzlüye anlatmak istedim hâlimi; hayret bana
Öyle baskın çıktı ki söz söyleyecek mecâlim kalmadı

Beninin hayâlini nasıl tasvir edeyim? Bilmiyorum
Bedenimde, canımda yaralanmadık yer kalmadı

Gam düşkünü kimi gördünse, tuttun elinden
Vah vah! Benden başka gam altında ezilen kalmadı

Ne mutlu o sarhoşa! Gönlünde zevk ile şevkten
Âhiret endişesi, dünya üzüntüsü kalmadı

Aferin ey kadeh! Temizledin gönül aynasını
Temiz hâtırımda dünyanın üzüntüsü kalmadı

Herkes tortu gibi dünya ilgisiyle bağlanıp çökmüş
İşret meclisinde dünyayı umursamaz arkadaş kalmadı

Fuzûlî! Aşkın kabardığını gör; yokluk ülkesini gözet
Çekil bir köşeye; bu havanın dengesi kalmadı

Gazel 282

Fâilâtün Fâilâtün Fâilâtün Fâilün

Giryedür her dem açan gamdan dutulmuş gönlümü
Eşkdür hâlî kılan kan ile dolmuş gönlümü

Ey perîveşler cefâ resmin unutmañ, lutf idüñ
Eylemeñ bedhû cefâ mu'tâdı olmuş gönlümü

Va'de-yi vasl ile ey gülruhlar itmeñ muztarib
Mihnet-i hicrân ile ârâm bulmuş gönlümü

Hancer-i bîdâd ile her dem urar zağm üzre zağm
Hiç bir dem görmedüm uymuş avunmuş gönlümü

Sîmberlerden gelen daşları yığmış çevreme
Işk ma'mûr eylemek ister bozulmuş gönlümü

Pâyband-i lûtf olub bir yirde sâkin bulmadum
Deşt-i hayretde tereddütten yorulmuş gönlümü

Her zemân bir âteşînuhsâr sevdâsın çeker
Ey Fuzûlî! Gör bu odlara urulmuş gönlümü

Gazel 283

Fâilâtün Fâilâtün Fâilâtün Fâilün

Sanma kim bülbül açar uçmağa bâl ü perini
Gül yağub anı savurmuş göğ'e hâkisterini

Gözüm ü yüzüm arasında müjem sedd oldı
Ki gözümden su çıhub yumaya hâk-i derini

Mevc-i eşküm görüb ebrûya salar çîn; ne aceb
Ki suvarmak çıkarur ol kılıcın cevherini

Düşdü vâsf-ı dür-i dendânı ağızdan ağıza
İşidüb saldı beyâbâna deniz gevherini

Göz yüzün görmese kanlar tökülür âh nola
Kademün başa müşerref kıla göz manzarını

Reşha-yı câm bizi dutdı nola ger sâkî
Gele kurtara bizi, ala ayağı derini

Oldu nezzâremüze cem' Fuzûlî etfâl
Gel dutalum bu sipâh ile cünûn kişverini

Gazel 282

Ağlamaktır her an açan gamdan kapanmış gönlümü
Gözyaşıdır boşaltan kan ile dolmuş gönlümü

Peri yüzlüler! Cefâ töresini unutmayın; lütfedin
Kötü huylu etmeyin cefâyâ alışmış gönlümü

Gül yüzlüler! Vuslat vaâdiyle muzdarip etmeyin
Ayrılık derdiyle huzûr bulmuş gönlümü

Zulüm hançeriyle her an vurur yara üstüne yara
Hiçbir an sakinleşmiş, rahatlamış görmedim gönlümü

Gümüş göğüslülerden gelen taşları yığmış çevreme
Aşk mâmur etmek ister yıkılmış gönlümü

Lûtuf ayağına bağlanıp bir yerde sakin bulmadım
Hayret cölünde koşturmaktan yorulmuş gönlümü

Her zaman ateş yanaklı birinin sevdâsını çeker
Fuzûlî! Gör bu ateşe verilmiş gönlümü

Gazel 283

Sanma ki bülbül uçmak için açar kanadını
Gül yakmış onu; göğşe savurmuş külünü

Gözüm ile yüzüm arasında set oluşturdu kirpiğim
Gözümünden su çıkıp yıkamasın diye kapısının toprağını

Gözyaşı dalgalarını görüp kaş çatar; şaşılmaz buna
Çünkü su vermek kaş kılıcının çıkarır cevherini

İnci dişlerinin tarifi düştü ağızdan ağıza
İşitince sâhile bıraktı deniz incilerini

Göz onun yüzünü görmese kanlar döker. Ne olurdu
Ayağın göz penceremi tepemden açsaydı!

Kadehin sızıntısı bizi sarhoş etti; sâkî
Gelip kurtarsın bizi, alsın ayak ücretini

Fuzûlî! Çocuklar beni seyretmek için toplandı
Gel, bu askerlerle zaptedelim çılgınlık ülkesini

Gazel 284

Fâilâtün Fâilâtün Fâilâtün Fâilün

Tâb-ı sûz-i sînenen eksilmeseydi göz nemi
Göz yumub açınca seylâba virürdüm âlemi

Her gözüm pürmevc bir deryâdur ol deryâ üze
Her kaşumdur mevcden bir sernigûn olmuş gemi

Mûy-i jûlîdemdedür cem'iyet-i esnâf-ı gam
Mülk-i sevdânun budur gûyâ sevâd-ı a'zamı

Hecr var ey dîde vasl eyyâmı tökme hûn-i dil
Sakla kim elbette hem anuñ gelür bir gün demi

Âdemîden çoğ olur zâhir perîveşler velî
Az olur vâkî' perîveşlerde sen tek âdemî

Vasl va'diyle gönül söndürme âhum âteşin
Külbe-yi târurndan ikrâh itmesün hicrân gamı

Ey Fuzûlî! Kıldı cânım riştesin pür pîçütâb
Bir perîveş dilberün sevdâ-yı zülf-i pürhamı

Gazel 285

Fâilâtün Fâilâtün Fâilâtün Fâilün

Gark-ı hûnâb-ı dil itdi dîde-yi giryân meni
Anca merdüm kanını tökdüm ki dutdu kan meni

Her taraf yüz gam helâküm kasdın itmiş Tanrıçün
Bir dem ey gözden ahan hûnâbe, kıl pinhân meni

Yoğ mecâlüm özge gülruhsâre sensüz bağmağa
Eyle kim kılmış gamuñ öz hâlüme hayrân meni

Rûz-i vasl, ey gün, çeküb bir tığ, minnet koy maña
Yohsa minnetsüz helâk eyler şeb-i hicrân meni

Gark-ı hûnâb oldı cism-i hâksârüm âh kim
Dürdveş saldı ayağlara gam-ı devrân meni

Penbe-yi dağum nihân itmiş serâser cismümi
Kim melâmet kılmaya her kim görüb üryân meni

Bir meh-i bîmihreyem mâ'il, Fuzûlî, yoğ aceb
Kılsa her yan zerre-nisbet çerh sergerdân meni

Gazel 284

Gönlümdeki yangının harâretinden eksilmeseydi gözümün nemi
Göz yumup açana kadar sel içinde bırakırdım âlemi

Her gözüm çalkantılı bir deniz o deniz üzerinde
Her kaşım dalgadan alabora olmuş bir gemi

Dağınık saçlarımda toplanmıştır gam sınıfları
Sevdâ mülkünün budur sanki en büyük şehri

Gözlerim! Ayrılık var! Vuslat günleri dökme gönül kanını
Sakla onları. Bir gün elbet gelir onun zamanı

İnsanoğlundan çok çıkar peri gibi güzeller ama
Az çıkar periler arasında senin gibi bir insanoğlu

Gönlüm! Vuslat vaâdiyle söndürme âhımın ateşini
Karanlık kulübemden nefret etmesin hicrân gamı

Fuzûlî! Canımın ipini büklüm büklüm büktü
Bir peri yüzlü dilberin büklümlü zülfünün sevdâsı

Gazel 285

Ağlayan gözlerim gönül kanına batırdı beni
O kadar insan kanı döktüm ki kan tuttu beni

Her taraftan yüz gam kastetmiş beni öldürmeye; Allâh aşkına
Gözümünden akan kanlı yaşım; bir an için gizle beni

Yok mecâlim sen yokken başka gül yüzlüye bakmaya
Gamin kendi hâlime o derece şaşkın etmiş beni

Ey güneş! Vuslat günü bir kılıç çek; minnet ettir beni
Yoksa minnetsiz helâk eder ayrılık gecesi beni

Toprak gibi hâkir bedenim kanlı sulara battı âh
Tortu gibi kadeh dibine çökertti devrânın gamı beni

Yara pamukları gizlemiş bütün bedenimi
Kimse çıplak görüp kınamasın diye beni

Sevgisiz bir ay yüzlüye meylim var Fuzûlî; şaşmamalı
Felek zerre gibi her yerde dolaşırsa beni

Gazel 286

Fâilâtün Fâilâtün Fâilâtün Fâilün

Hoşdur irmek ol beden vaslına pîrâhen kimi
Geh el öpmek âstîn tek geh ayağ dâmen kimi

Aks salmaz peykerüm gözgüye bahsam za'fdan
Âlem-i sûretde bir şeydâ bulunmaz men kimi

Cem'dür gönlün senün kim var men tek çoğlarun
Men perişanem ki bir şeydâ bulunmaz men kimi

Bu çemen gülruhlarına derd-i dil kılmaz eser
Yüz dilün var ise hâmuş ol gönül sûsen kimi

Ger dilersen ideseñ nezzâre-yi dîdâr-ı yâr
Kendüzün görme arada dîde-yi rûşen kimi

Dâmenün doldursa gerdün dürr ile tök ebr tek
Dürr için telh itme kâmuñ bahr-i terdâmen kimi

Sal nazardan la'l hem görsen sirişk-i âl tek
La'l için her daşa urma başuñ ma'den kimi

Kârgâh-ı sun'da bir sûret it nakş-ı zamîr
Miñ hayâliñ dutmagıl serriştesin sûzen kimi

Bahrler seyr eylesen mutlak ter olmaz dâmenün
Ger hevâ-yı ışk ile memlû iseñ yelken kimi

Kanda olsañ kapuçı tek sen gözet ismet yolın
Açma göz divârlardan her eve revzen kimi

Göz yaşıyla dâne dâne cem'-i esbâb itme kim
Yile virür dehr anı pâmâl idüb hırmen kimi

Ey Fuzûlî! Menzil-i maksûda yitmek istesen
Hiç rehber yoğdurur etvâr-ı müstahsen kimi

Gazel 286

Ne hoştur erişmek o bedenin vuslatına gömlek gibi!
Kâh el öpmek yen gibi, kâh ayak öpmek etek gibi

Vücûdumun görüntüsü düşmez aynaya baksam zayıflığımdan
Sûretler âleminde bir çılgın âşık bulunmaz benim gibi

Huzûrludur senin gönlün; çok âşığın var benim gibi
Hâlim perişân. Bir çılgın bulunmaz benim gibi

Bu çimenliğin gül yanaklılarına tesir etmez gönül derdi
Gönlüm! Yüz dilin varsa, sus süsen gibi

Sevgilinin yüzünü seyretmek istiyorsan
Görme kendini arada aydınlık göz gibi

Felek eteğini doldursa inci ile, dök bulut gibi
İnci için ağzının tadını kaçırma iffetsiz deniz gibi

Lâl görürsen, gözden düşür kızıl gözyaşı gibi
Lâl için her taş vurma başını maden gibi

Yaratılış atölyesinde gönlüne bir resim nakşet
Bin hayâlin ucundan tutma iğne gibi

Denizlerde dolaşsan asla ıslanmaz eteğin
Aşk havasıyla dolmuşsan yelken gibi

Nerede olursan ol, ismet yolunu gözet kapıcı gibi
Duvarlarda göz açma her eve pencere gibi

Gözyaşıyla tane tane toplama huzûr sebeplerini
Dünya çiğner onu sonra yele verir harman gibi

Fuzûlî! Varacağın yere ulaşmak istersen
Hiçbir rehber yoktur beğenilen tavırlar gibi

Gazel 287

Fâilâtün Fâilâtün Fâilâtün Fâilün

Mey peyâpey sunma sâkî, kılma lâya'kil meni
İtme bir dem devlet-i didârdan gâfil meni

Zehr-i kahruñ içmedin var ise kasduñ katlüm it
Âb-ı hayvân içsem, öldürmek olur müşkil meni

Âr katlümnden saña, men teşne âb-ı tiğüñe
Öldürür hasret ger öldürmezseñ ey kâtil meni

Men saña hayrân ü menden gayrı senden bîhaber
Şükr aña kim ıskuña kılmış hemin kâbil meni

Ey hoş ol sermestlik vakti ki ref' olur hicâb
Zevk-i mey bî-ihtiyâr eyler saña mâ'il meni

Döne döne la'l-i meygûnuñ öper ey gonceleb
Kılmasuñ mı reşk-i câm-ı bâde hûnîndil meni?

Zevk noksânı bir âfetdür maña ey pîr-i deyr
Koyma nâkıs, bir nice câm ile kıl kâmil meni

Kurtulam gamdan direm kûyuñda ammâ bilmezem
Kurtarur mı bahr-i gam mevciñden ol sâhil meni?

Ey Fuzûlî devlet-i bâkî fenâdandur maña
Kim fenâdur eyleyen maksûduma vâsıl meni

Gazel 287

Arka arkaya mey sunma sâkî; fitil gibi sarhoş etme beni
Bir an bile yüzünü görme devletinden mahrûm etme beni

Öldürmek istiyorsan, kahır zehrini içirmeden öldür beni
Hayat suyunu içerse, öldürmek zor olur beni

Beni öldürmek ardır sana; ben susamışım kılıcının suyuna
Ey kâtil! Sen öldürmezsen, hasretin öldürür beni

Ben sana hayrânım; senden habersizdir benden başkası
Şükür Allâh'a; aşkına karşı kâbiliyetli kılmış beni

Ne hoştur o sarhoşluk vakti! Perde kalkar aradan
Mey zevki elimde olmadan sana meylettirir beni

Gonca dudaklım! Döne döne öper mey renkli lâl dudağını
Bâde kadehini kıskanmak gönlü kanlı etmesin mi beni?

Mâbed pîri! Bir âfettir benim için zevk eksikliği
Eksik bırakma; birçok kadehle kâmil kıl beni

Diyârında gamdan kurtulayım derim ama bilmem
Gam denizinin dalgasından kurtarır mı o sâhil beni?

Fuzûlî! Kalıcı devlet yok olmakla gelir bana
Çünkü yok olmak ulaştırır amacıma beni

Gazel 288

Mef'ûlû Fâilâtün Mef'ûlû Fâilâtün

Merhem koyub onarma sînemde kanlu dağı
Söndürme öz elüñle yandurduğunu çerâğı

Uymuş cünûna gönüm, ebrûña dir meh-i nev
Ne i'tibâr aña kim seçmez karadan ağı

Kaddün gamında servün sormağa za'f-ı hâlin
Gülzârdan kesilmez ırmağların ayağı

Dür tek dişün sözünü her dem işitmek ister
Bahrun müdâm anuñçün sâhildedür kulağı

Zülfü siyeh sanemler olmuş senün esirün
İşkuñda her birinün öz zülfü boynu bağı

Ger müşg dirse âşık ol bûy-i zülfe sâki
Tünd olma, bir kadeh vir; ter eylesün dimâğı

Devrân havâdisinden yoğ bâkümüz Fuzûlî
Dârü'l-emânumuzdur meyhâneler bucağı

Gazel 289

Fâilâtün Feilâtün Feilâtün Fa'lün

Kâmetün hidmetine servün eğilmez başı
Ne bilür ehl-i tarîkün revîşin ol nâşi?

Öğünür dîde ki hayrânem ezelden yüzüne
Oldu ma'lûm bu lâfında ki çoğdur yaşı

Eşk-i la'lüm reh-i işkuñda dutubdur etegüm
Korhuluğdur nice salub gideyüm yoldaşı

Yetdi ol gâyete za'fum ki çeker tasvîrüm
Her zemân dâ'ire-yi hayrete miñ nakkâşı

Muhtesib Tanrı için gel maña çoğ virme azâb
Meyl-i mescid mi ider meykedeler evbaşı?

Kesdi men şifteden ehl-i selâmet yolını
Bes ki etrâfuma cem' oldu melâmet daşı

Ey Fuzûlî! Ne belâ oğları kim gelse maña
Sebeb ol kaşları yânuñ gözüdür yâ kaşı

Gazel 288

Merhem koyup iyileştirme göğsümdeki kanlı dağı
Söndürme kendi elinle yaktığın kandili

Çılgınlığa uymuş gönlüm yeni ay diyor kaşına
İtibâr edilir mi ona? Ayırt edemez karadan akı

Boyunun gamıyla zayıflayan selvinin hâlini sormak için
Gül bahçesinden kesilmez akarsuların ayağı

İnci gibi dişlerinin bahsini her zaman dinlemek ister
Bu yüzden hep sâhildedir denizin kulağı

Siyah zülüflü güzeller senin esirin olmuş
Aşkının uğrunda her birinin zülfü olmuş boyun bağı

Sâki! Âşık o zülûf kokusuna misk derse
Sinirlenme; ver bir kadeh; bulsun kafayı

Fuzûlî! Devrânın olaylarından yok korkumuz
Sığındığımız yerdir bizim meyhâneler bucağı

Gazel 289

Boyuna karşı saygı için eğilmez selvinin başı
Tarikat ehlinin tarzını ne bilir o acemi?

Göz yüzüne hayrân olduğu için övünür
Bu lâfından anlaşıldı; gözünde çoktur yaşı

Kanlı gözyaşlarım aşkının yolunda eteğimi tuttu
Korkunç yoldur; nasıl bırakır giderim yoldaşı?

O kadar zayıfladım ki resmim çeker
Her zaman hayret dairesine bin nakkaşı

Muhtesip! Allâh aşkına çok azâp çektirme bana
Mescide döner mi yüzünü meyhâne düşkün?

Selâmet ehlinin yolunu kesti ben âşıktan
Etrafıma o kadar yığıldı melâmet taşı

Fuzûlî! Hangi belâ oku gelse bana
Sebeup o yay kaşlının ya gözüdür ya kaşı

Gazel 290

Mef'ûlû Fâilâtü Mefâilü Fâilün

Hoş geldi dün ol aye sirişküm nezâresi
Beyle olur ki âşıkun işler sitâresi

Ey her maraz ilâcına hükm eyleyen tabîb
Bîmâr-ı derd-i ışk olanun yoĥ mu çâresi?

Çıhmak diler sefine-yi ten cünbişiyle cân
Deryâ-yı ışkdan ki ademdür kenâresi

Dirler ki var Vâmık u Mecnûn aceb değül
Daĥılmış ola âteş-i âhum şerâresi

N'oldu getürmedün ele sad pâre gönlümü
Vehm eyledün mi el kese bu şişe pâresi?

Senden hemîşe tîr-i belâdur gelen maña
Beyle olur mu âşık u ma'sûkun aresi?

Ey söyleyen Fuzûlî'ye ışk içre sabr kıl
Söyle bu merhem ile kimün bitdi yâresi?

Gazel 291

Mefâilün Mefâilün Mefâilün Mefâilün

Meĥer hâb içre gördün ey gönül ol çeşm-i şehlâyı
Ki kıldun tarfetü'l-'ayn içre gark-ı eşk dünyâyı

Yetürdi âhumı gerdûna ol büt; gör ne kâfirdür
Dimez kim gökde âhum incide nâgeh Mesihâyı

Çekersen ey musavvir sûretin ol mehveşün ammâ
Ne mümkindür murâdınca çekilmek kaşları yayı

Belâdur şehirlerde men kimi rüsvâ-yı halk olmak
Ne hoş Ferhâd u Mecnûn menzil itmiş kûh u sahrâyı

Görünmez yâr u halk eşküm temâşasına cem' olmuş
Eĥer nâgeh görünse ol perî, gel gör temâşayı

Dutup kuşlar başumda âşiyân, feryâde gelmişler
Çıĥ ey âhum odu, bir dem başumdan sav bu gavgâyı

Fuzûlî hattı sevdâsın kalem tek başa salmışsan
Gider başun eĥer baştan çıĥarmazsan bu sevdâyı

Gazel 290

Gözyaşlarımı seyretmek dün o Ay'ın hoşuna gitti
Böyle olur âşığın tâlih yıldızı

Her hastalığın tedâvisini eden doktor!
Aşk derdi hastasının yok mu çâresi?

Çıkmak ister can hareketiyle beden gemisi
Aşk denizinden ama yok bu denizin sâhili

Derler ki Vâmık ile Mecnûn var. Şaşılmaz buna
Dağılmış olmalı ateşli âhlarımın kıvılcımı

Ne oldu yüz parça gönlümü almadın eline?
Korktun mu yoksa elini keser bu şişe parçası

Senden bana gelen hep belâ okudur
Böyle mi olur âşık ile mâşuğun arası?

Fuzûlî'ye "Aşkta sabırlı ol" diyen!
Söyle, bu merhemle kimin iyileşti yarası?

Gazel 291

Gönlüm! Yoksa rüyânda mı gördün o gözü şehlâyı?
Bir anda gözyaşına batırdın dünyayı

O put yüzlü göklere çıkardı âhımı; bak ne kâfirdir
Düşünmez hiç, âhımın gökte inciteceğini İsâ'yı

Ey ressam! O ay yüzlünün resmini yapmak istersin
Ama mümkün değil, çizemezsin kaşlarının yayını

Şehirlerde ben gibi halka rezil olmak belâdır
Ne hoş! Ferhâd ile Mecnûn mesken tutmuş dağ ile sahrâyı

Yâr görünmez; halk toplanmış gözyaşımı izlemeye
Ansızın görünürse o peri; seyret o zaman temâşayı

Kuşlar başıma yuva yapmış, başlamışlar çığlığa
Ahımın ateşi! Çık, bir an için dağıt bu kavgayı

Fuzûlî! Ayva tüylerinin sevdâsı düşmüş başına
Başın gider başından çıkarmazsan bu sevdâyı

Gazel 292

Mefâilün Mefâilün Mefâilün Mefâilün

Mübeddel kılmağa subh-i visâle şâm-ı hicrânı
Menüm âhum alubdur subh u şâm u çerç dâmânı

Gözüm yaşıyla hemreng olduğıyçün keşf-i râzumda
Basarken bağruma damdı gözümden bağrumuñ kanı

Dil-i pürhûn mudur sînemde yâ ol kaşları yanuñ
Çekilmiş nâveki cismümde kalmış kanlu peykânı

Yüzün görmek temennâsındayem ammâ budur müşkil
Ki dem düşdükçe açdurmaz maña göz eşk tuğyânı

Didûñ, ey Hızır, beñzer yâr la'li âb-ı hayvâna
Bu ta'zîm ile topırağdan götürdüñ âb-ı hayvânı

Nisâr-ı hâk-i pâyûñ lâyıkı bir gevher isterdüm
Kamu gözden geçürdüm katre katre eşk-i gâltânı

Fuzûlî'niñ yiter ışkına, inkâr eyle ey gerdün
Güvâh-ı hâl yitmez mi saña feryâd ü efgânı?

Gazel 293

Mütefâilün Mütefâilün Mütefâilün Mütefâilün

Yiter ey felek bu cefâ yetür men-i zâre serv-i revânımı
Meh-i tal'atiyle münevver it dil ü dîde-yi nigerânımı

Ruğum üzre hatt-ı sirişkümü defe'ât ile kalem-i müjem
Rakam itdüğüyçün il oğuyub bilür oldu râz-ı nihânımı

Çiğerüm odını nihân iken ele zâhir itdi mürûr ile
Göreyüm yire geçe âb-ı çeşm-i ter-i şerârefeşânımı

Nice kadd ü hal ü hat u ruğun gam ü renc ü derd ü belâ ile
Büke kaddümi, töke yaşımı, yıha gönlümü, yağa cânımı

Dutalum ki zülf-i siyâhuñı dutan üzre sâbit olur günâh
Ne revâ ki gamze-yi kâtilün güneş itmedin töke kanımı

Bu belâya saldı meni kadûñ ki yaşardı yir yüzini yaşum
Bu yere yetürdi meni gamuñ ki felek işitdi figânımı

Sitemüñ daşıyla başı sınık bedeni şikeste Fuzûlî'yem
Bu alâmet ile bulur meni soran olsa nâm u nişânımı

Gazel 292

Vuslat sabahına dönüştürmek için hicrân akşamını
Ahlarım tutmuştur sabahın, akşamın, feleğin eteğini

Gözümün yaşıyla aynı renkte olduğu için sırrımı ifşâda
Basarken bağrıma damladı gözümünden bağrımın kanı

Göğsümdeki kanlı gönül müdür yoksa o yay kaşlının
Oku çekilmiş de bedenimde kalmış kanlı temreni mi?

Yüzünü görmek istiyorum ama sorun şudur
Fırsat çıktıkça göz açtırmaz bana gözyaşı taşkını

Ey Hızır! “Yârin lâl dudağı hayat suyuna benzer” dedin
Böyle saygı göstererek topraktan götürdün hayat suyunu

Ayağının toprağına saçmak için bir inci arıyordum
Gözden geçirdim damla damla yuvarlanan gözyaşlarımın tümünü

Hey felek! Yeter artık Fuzûlî'nin aşkını inkâr ettiğin
Onun hâline tanıklık etmez mi feryatları?

Gazel 293

Ey felek! Yeter bu cefâ! Ulaştır bana selvi boylumu
Parlak ay yüzüyle aydınlat gönlümü, meraklı gözlerimi

Kirpik kalemim defalarca yanağıma gözyaşı yazımı
Yazdığı için eller okuyup öğrendi sırlarımı

Çiğerimin ateşini gizliyken, zamanla elâleme ifşâ etti
Yere geçsin; göreyim kıvılcım saçan gözyaşlarımı

Daha ne kadar boyun, benin, ayva tüyün, yanağın acı, dert, belâ ile
Büksün boyumu, döksün gözyaşımı, yıksın gönlümü, yaksın canımı?

Diyelim ki siyah zülûflerini tutanın sabit olur günâhı
Revâ mı öldürücü yan bakışın günâha girmeden döksün kanımı?

Bu belâya düşürdü beni boyun. Gözyaşlarım kapladı yeryüzünü
Buralara getirdi beni gamın. Felek işitti feryatlarımı

Zûlmünün taşıyla başı kırık, bedeni hasta Fuzûlîyim
Arayan soran çıkarsa, bu işaretlerle bulur beni

Gazel 294

Fâilâtün Fâilâtün Fâilâtün Fâilün

Ey saf-ı nevk-i müjeñ zülf-i melâmet şânesi
Her girih zülfünde bir dâm-ı tehayyür dânesi

Bülbül-i cân evc-i istiğnâ-yı hüsnün tâ'iri
Tâ'ir-i dil pertev-i şem'-i ruhuñ pervânesi

Gönlümü kılmış hayâl-i merdüm-i çeşmün vatan
Şükr kim merdümnişin olmuş bu gam vîrânesi

Devr-i ruhsâruñda hattun hey'eti ışk ehline
Bezm-i gamda kan ile dolmuş belâ peymânesi

Zâyi olmaz vâdi-yi vahdetde ol âvâre kim
Beste-yi zencîr-i zülfündür dil-i dîvânesi

Şem'-i rûyuñ tâbı hurşîd-i kuyâmet pertevi
Hokka-yı la'lün sözi hâb-ı 'adem efsânesi

Kanlı yaşın anca kim saçmış, Fuzûlî, her taraf
Lâlereng olmuş habâb-i mey kimi gamhânesi

Gazel 295

Mef'ûlü Mefâilün Mef'ûlü Mefâilün

Âyîne sever cândan ruhsâre-yi cânânı
Bir gâyete yetmiş kim ayrılса çıkâr cânı

Feryâd ki aks oldu ol kim göreyüm dirdi
Âyîne-yi ruhsâruñ levh-i dil-i hayrânı

Âzâdeleriñ gönlün cem' itmiş iken gaflet
Debretme sabâ billâh ol zülf-i perîşânı

Ol çâh-ı zenaḥdâna dirdüm vireyüm gönlüm
Gönlümde görür oldum ol çâh-ı zenaḥdânı

Yâre gam-ı pinhânum ızhâr idebilmezdüm
Şâdem ki revân oldu gözden ciğerüm kanı

Derd ü gam-ı pinhânum fehmi itdi el âhumdan
Yüz âh ki fâş itdi derd ü gam-ı pinhânı

Gazel 294

Kirpik oklarının dizisi kınama zülfünün tarağı
Zülfündeki her düğüm bir hayret tuzağının tanesi

Can bülbülü uçar güzelliğinin istiğna doruğunda
Gönül kuşu pervâne olmuş yanak mumunun ışığına

Gönlümü vatan edinmiş gözbebeğinin hayâli
Çok şükür; insanların oturduğu yer olmuş bu gam vîrânesi

Yüzünün devrinde ayva tüylerin âşıklara
Kan ile dolmuş belâ kadehidir gam meclisinde

O âvâre kaybolmaz vahdet vâdisinde
Divâne gönlü bağlanmıştı zülfünün zincirine

Mum yüzünün parlaklığı kıyâmet güneşinin ışığı
Lâl hokkayı andıran dudağının sözü yokluk uykusunun masalı

Fuzûlî kanlı yaşını o kadar saçmış ki her yana
Gam evi mey gibi lâle rengini almış âdeta

Gazel 295

Ayna candan sever cânânın yüzünü
O kadar sever ki ayrılrsa ondan, çıkar canı

O kimse görmek isterdi yüzünün aynasını
Yazık ki bir akis oldu şaşkın gönlünün levhası

Gaflet âşık olmayanların gönlünü huzûrlu tutarken
Sabâ rüzgârı! Allâh aşkına, oynatma o dağınık saçları

O çene çukuruna gönlümü vereyim derdim
O çene çukurunu gönlümde görür oldum

Yârime anlatamazdım gizli gamımı
Mutluyum şimdi; gözümünden aktı ciğerimin kanı

Gizli derdimi, gamımı eller âhlarımdan anladı
Yüzlerce eyvah! İfşâ etti gizli derdimi, gamımı

Hicrân gicesin görgeç dûzeğ elemin bildüm
Kim rûz-i kıyâmetdür yârûñ şeb-i hicrânı

Cândan geçeli buldum râhat gam-ı âlemden
Hoş hikmet ile buldum ol derde bu dermânı

Yârab ne sebebdendür kim hiç eser kılmaz
Dildâre Fuzûlî'nün feryâd ile efğânı

Gazel 296

Mef'ûlû Fâilâtü Mefâilü Fâilün

Mahşer günü görem didüm ol servkameti
Ger anda hem görünmese, gel gör kıyâmeti

Terk-i mey itdüñ ey gönül eyyâm-ı gül gelür
Elbette bu işüñ çekilür bir nedâmeti

Mecnûn ki pâdişâh-ı sipâh-ı vuhûş idi
Men tek musaḥḥar itmedi mülk-i melâmeti

Sahrâneverd iken maña tasvîr-i Kûhken
Öğretti şehr-i ıskda resm-i ikâmeti

Seng-i melâmet ile çeküñ çevreme hisâr
Eşküm fenâya virmesün ehl-i selâmeti

Zâhid çoğ itme ta'ne mey üftâdesine kim
Çoğları yıhdi pîr-i mugânuñ kerâmeti

Gam zulmetinde bulmağa derd ü belâ meni
Hoşdur Fuzûlî âteş-i âhum alâmeti

Ayrılık gecesini görünce cehennem azâbını anladım
Kıyâmet günüymüş yârin ayrılık gecesî

Candan vazgeçeli âlemin gamından kurtuldum
Güzel bir hikmetle o derde bu dermânı buldum

Sebeb her ne ise tesir etmez Yârabbi
Sevgiliye Fuzûlî'nin feryâdı figânı

Gazel 296

Mahşer günü göreyim dedim o selvi boyluyu
Orada da görmezsem, gör o zaman kıyâmeti

Gönlüm! Meyi terkettin; gül zamanı geliyor
Elbette bu işin çekilir pişmanlığı

Mecnûn yaban hayvanları ordusunun pâdişâhıydı
Benim gibi zaptetmedi melâmet ülkesini

Çöllerde dolaşırken bana Ferhâd'ın resmi
Aşk şehrinde nasıl yaşandığını öğretti

Melâmet taşı ile çevreme hisar örün
Gözyaşlarım yok etmesin selâmet ehlini

Zâhid! Mey düşkününü çok kınama
Nicelerini yıktı meyhâne pîrinin kerâmeti

Gam karanlığında dert ile belânın bulması için beni
Fuzûlî! Ne hoştur âh ateşlerinin alâmeti!

Gazel 297

Mefâilün Mefâilün Mefâilün Mefâilün

Revâcın nakd-i peykânuñla bulmuş hüsn bâzârı
Geçer nakdün eğer miñ Yûsuf' uñ olsañ haridârı

Meğer devr-i ruñuñ tarhın çeker gül safhası üzre
Kim olmuş gevherefşân bülbülün pergâr-ı minkârı

Çeker miñ dâ'ire çevremde hırz için sirişkümnden
Hamîde kaddümün bihûde çizginmez bu pergârı

Geçer nâlem felekden ham kadümi çenge benzetmeñ
Ki çılmaz perdeden çengün sedâ-yı nâle vü zârı

Yeñi aydan felek sathında miñ kâlib düzüb bozmuş
Virünce kaşlaruñ tâkına sûret sun' mi'mârı

Sanemler hidmetin tâ'at bilen rind ecrsüz kalmaz
Kılır miñ rişte-yi tesbîh işi her târ-ı zünnârı

Fuzûlî'ni dehânuñ hayreti bir derde salmış kim
Ne pinhân itmeği mümkündür ol derdiñ ne ızhârı

Gazel 298

Mef'ûlü Fâilâtü Mefâilü Fâilün

Ey her tekellümüm hat-ı sebzün hikâyeti
Virdüm hemîşe Mushaf-i ruhsâruñ âyeti

İrmiş sahîh nakl ile ervâh-ı kudsden
İsî'ye mu'ciz-i leb-i la'lün rivâyeti

Dil kişverini gâret iderlerdi hûblar
Men' itmeseydi şihne-yi şevküñ himâyeti

Bildüm tarîk-i ışk hatarnâkdür velî
Men dönmezem bu yoldan ölüm olsa gâyeti

Kaddün helâkiyem, düşebilmen ayağuña
Bir derde düşmüşem ki bulunmaz nihâyeti

Bes kim seni görende gider menden ihtiyâr
Gelmez beyâne mihnet-i işkuñ şikâyeti

Şükr it Fuzûlî, itme figân yâr kılsa cevır
Kim ehl-i işka cevrdür anuñ inâyeti

Gazel 297

Ok temreniyle revaç bulmuş güzellik pazarı
Nakitlerin satın alabilir bin Yûsuf'u

Galiba yüzünün yuvarlaklığını çiziyor gül yaprağına
İnciler saçar olmuş bülbülün gaga pergeli

Korumak için çevreme gözyaşımдан bin daire çizer
Boşuna dönmez iki büklüm boyumun pergeli

İniltilerim felekten geçer; çenge benzetmeyin bükük belimi
Perdeden dışarı çıkmaz çengin sesi, iniltisi

Felek sathında yeni aydan bin kalıp yapıp bozmuş
Kaşlarının yayına şekil verene kadar yaratış mîmârı

Put yüzlülere hizmeti ibâdet bilen rind sevâpsız kalmaz
Zünnârının her ipliği görür bin tespîh dizisinin işini

Ağzına hayret etmesi Fuzûlî'yi düşürmüş bir derde
Ne gizlemesi ne açıklaması mümkün o derdi

Gazel 298

Her konuşmam ayva tüylerinin hikâyesi
Dilimden düşmez daîmâ yüzünün Mushafının âyeti

Doğru rivâyetle gelmiş kutsal rûhlardan
İsâ'ya lâl dudağının mucizesinin rivâyeti

Gönül ülkesini yağmalardı güzeller
Engel olmasaydı şevk zaptiyesinin hâmiliği

Biliyorum aşk yolu tehlikelidir ama
Ben dönmem bu yoldan ölüm olsa sonunda

Boyun helâk etti beni; düşemiyorum ayağına
Öyle derde düştüm ki bulunmaz sonu

Seni görünce nasıl da kaybederim irâdemi
Edemem aşkının mihnetinden şikâyetimi

Fuzûlî! Şükret; yâr cevretse, feryat etme
Âşıklara cevretmektir onun inâyeti

Gazel 299

Fâilâtün Fâilâtün Fâilâtün Fâilün

Göz karesi eşk-i gülğûnumda hâlün sadkası
Eşk-i gülğûnum gül-i ruhsâr-ı âlün sadkası

Dûd-i âhumdan kararmış zâr ü sergerdân tenüm
Âteşin ruhsâr üzre müşgîn hilâlün sadkası

Şevk-i vasluñ yanduran nâkıs vücûdum mâh tek
Zerre zerre âfitâb-ı bîzevâlün sadkası

Âşiyân-ı tende murg-i rûhı itmen terbiyet
Olmasa pervâne tek şem-i cemâlün sadkası

Hecrine başum fidâ olsun ki cânum almadı
İtdün âhîr müjde-yi zevk-i visâlün sadkası

Yûsuf-i gümgeşte kimdür ki saña mânend ola?
Yüz aña mânend hüsn-i bîmisâlün sadkası

Afv ider hizmetde her taksîrümüz pîr-i mugân
Ey Fuzûlî cânumuz ehl-i kemâlün sadkası

Gazel 300

Mefâilün Mefâilün Mefâilün Mefâilün

Lebün aksi gözüm yaşını mey tek lâlegûn itdi
Zenehdânun murâdum dûstkâmın sernigûn itdi

Saňa aksün mukâbil durduğıyçün hüsn lâfiyle
Anı câm içre gayret garka-yı girdâb-ı hûn itdi

Özün nisbet kılurdu zülfüne zencîr her sâ'at
Bu sevdâlar anı serhalka-yı ehl-i cünûn itdi

Müjeñ hançerlerin gönlüm basar bağına vehm itmez
Aña câdû gözüñ gûyâ ki tâ'lîm-i füsûn itdi

Anuñ tek kim perişânlığ ziyâsın arturur şem'in
Maña cevruñ ziyâd olmak saña meylüm füzûn itdi

Bekâ-yı sûret-i Şîrîn içün tevfik mi'mârı
Binâ-yı ısk-ı Ferhâd'ın esâsın Bisûtûn itdi

Fuzûlî'den sebât u sabr-ı cevır ü kahr az iste
Ki ol bîcâreni derd ü gamuñ bîhad zebûn itdi

Gazel 299

Gül renkli gözyaşındaki göz karası, beninin sadakası
Gül renkli gözyaşım al yanak gülünün sadakası

Ah dumanımda kararmış perîşân, âvâre bedenim
Ateş rengi yanağının üzerindeki hilâl kaşın sadakası

Vuslatının şevkiyle ay gibi yanıp eksilen vücûdum
Her zerresiyle, batmayan güneşin sadakası

Beden yuvasında rûh kuşunu beslemem
Olmasa pervâne gibi cemâlinin mumunun sadakası

Hicrânına başım fedâ olsun; almadı canımı
Sonunda ettim onu vuslat zevkinin müjde sadakası

Kaybolan Yûsuf da kimmiş? Nasıl benzermiş sana?
Benzersiz güzelliğin onun gibi yüz güzelliğin sadakası

Meyhâne pîri affeder hizmetteki kusurlarımızı
Fuzûlî! Olsun canımız kâmil insanların sadakası

Gazel 300

Dudağının aksi gözümün yaşını mey gibi lâle renkli etti
Çene çukurun murâdımın kadehini başaşağı etti

Aksin karşında durduğu için güzellik iddiâsıyla
Kıskançlık kadeh içinde onu kan girdabına batırdı

Zincir her an kendini zülûflerine benzetirdi
Bu sevdâlar onu zincirlik divânelerin başı etti

Gönlüm kirpik hançerlerini bağrına basar; korkmaz
Galiba büyüleyici gözleri ona afsûnu öğretti

Fitilin dağınıklığı nasıl artırırsa mumun ışığını
Bana cevrinin artması sana ilgimi artırdı

Şirin'in resmi kalıcı olsun diye başarı mîmârı
Ferhâd'ın aşk binâsının temelini Bisütun dağı etti

Fuzûlî'den çevre, kahra dayanmayı az iste
Derdin, gamın o zavallıyı son derece düşkün etti

Gazel 301

Fâilâtün Fâilâtün Fâilâtün Fâilün

Ey saçuñ fikri kamu sevdâlaruñ sermâyesi
Olmasuñ başumdan eksük servkaddüñ sâyesi

Baş koyar her subhdem hırşîd hâk-i pâyuña
Bu sa'âdetden anuñ geldükce artar pâyesi

Görmemiş mehd-i zemîn bir tıfl sen tek tâ felek
Dehr Zâl'in kılmış etfâl-ı reyâhîn dâyesi

Sen selâmet kisvetin zîver kıl ey ehl-i hîred
Kim maña bes mûy-i jûlîdem cünûn pîrâyesi

Berk-i âhından Fuzûlî'nüñ köyerdi bîhaber
Dünler efgâniyle bîdâr olmasa hemsâyesi

Gazel 302

Fâilâtün Feilâtün Feilâtün Feilün

Dün gönül dilbere şerh-i gam-ı pinhân itdi
Cem' iken gönlini bir pâre perîşân itdi

Yir dutam dirdi gönül nâle ile kûyuñda
Yitmedi bir yere her nice ki efgân itdi

Va'de virdi ciğerüm kanın içe müjgânuñ
İntizâr ile bu hasret ciğerüm kan itdi

Kıldı mihrâba kaşuñ fikri fakîhi mâ'il
Gör nice kâfiri ol va'z müselmân itdi

Gamze tîğiyle gözün gönlümi yüz pâre kılub
Her birin bir hedef-i nâvek-i müjgân itdi

Göreyin çoğ yaşasun dîde ki merdümlük idüb
Gam hüçûmunda meni eşk ile pinhân itdi

Ey ecel! Cân tama'ın kılma Fuzûlî'den kim
Bir kemânebrûya çoğdan anı kurbân itdi

Gazel 301

Saçını düşünmek bütün sevdâların sermâyesi
Başından eksik olmasın selvi boyunun gölgesi

Baş koyar her sabah güneş ayağının toprağına
Bu saâdetle gittikçe artar onun mertebesi

Yeryüzü beşiği görmemiş senin gibi bir çocuğu
Felek, dünya kocakarısını koku çocuklarına dadı edeli

Sen süslen esenlik giysisiyle akıl sâhibi
Dağınık saçlarım yeter bana; çılgınlığımın süsü

Fuzûlî'nin âh şimşeğiyle yanardı habersizce
Gece feryatları yüzünden uyanmasa komşusu

Gazel 302

Gönül geceleyin dilbere gizli gamını anlattı
Huzûrlu olan gönlünü biraz perîşân etti

Gönül inleyerek civârında yer tutmak isterdi
Ne kadar feryat etse de bir yer edinemedi

Kirpiklerin ciğerimin kanını içmek için vaâd verdi
Bu bekleyiş, bu hasret ciğerimi kan etti

Kaşını düşünmesi fıkıhçıyı mihrâba yöneltti
Bak o vaaz nice kâfiri Müslüman etti

Gözün gamze kılıcıyla gönlümü yüz parça etti
Her birini bir kirpik okuna hedef etti

Göreyim, çok yaşasın gözlerim; insanlık etti
Beni gözyaşıyla gizledi ne zaman ki gam hücûm etti

Ecel! Fuzûlî'nin canına tamâh etme
Bir yay kaşlıya onu çoktan kurbân etti

Gazel 303

Fâilâtün Feilâtün Feilâtün Feilün

Ey göz ol nergis-i hûnhâre nigâh itme dağı
Rûzîgârûm gam-ı ışk ile siyâh itme dağı

Ey gözüm yaşı bu sergeşteliğün terkin kıl
Servkâmetlere kat'-ı ser-i râh itme dağı

Ey gönül ömrümi virdün yile âşıklığ ile
Bağma her gonceleb ü gülruha âh itme dağı

Kılma ey ışk maña arz perîçihreleri
Sûret-i hâlümi mihr ile tebâh itme dağı

Bağma ey cân hat ü ruhsârına mahbûbların
İhtiyât eyle; günâh üzre günâh itme dağı

Götür ey nefis hevâ vü hevesün âlemden
Herze herze taleb-i rif'at-ı câh itme dağı

Ey Fuzûlî! Mey ü ma'sûk mezâkın terk it
Özüñü âsi-yi dergâh-ı İlâh itme dağı

Gazel 304

Mefâilün Mefâilün Mefâilün Mefâilün

Gönül yetdi ecel, zevk-i ruğ-i dildâr yetmez mi?
Ağardı mûy-i ser, sevdâ-yı zülf-i yâr yetmez mi?

Yetürdi başuñı gerdûn ayağa bâr-ı mihnetden
Hayâl-i halka-yı gîsû-yi anberbâr yetmez mi?

Saňa yetdi ecel peymânesin nûş itmeğe nevbet
Hevâ-yı çeşm-i mest ü gamze-yi hunhâr yetmez mi?

Yeter oldu kulağa bang-i rihlet dehr bağından
Ne durmuşseñ? Temâşa-yı gül-i ruhsâr yetmez mi

Yeter, cem' eyle bâr-ı ma'siyet tağyîr-i etvâr it
Hayâ kıl; yoğ mudur insâfuñ? Ol kim var, yetmez mi?

Hidâyet menziline yetdiler sa'y ile akrânun
Dalâlet içre sen kalduñ; saňa ol âr yetmez mi?

Fuzûlî dime yetmek menzil-i maksûda müşkildür
Dutan dâman-ı şer'-i Ahmed-i Muhtâr yetmez mi?

Gazel 303

Gözlerim! Kan içen o nergis gözlere bakma
Aşk gamıyla hayatımı daha da karartma

Gözyaşlarım! Terket bu derbederliğini
Artık kesme selvi boyluların yolunu

Gönlüm! Âşıklık ile ömrünü verdin yele
Bakma her gonca dudaklıya, gül yanaklıya. Âh etme

Ey aşk! Gösterme bana peri yüzlüleri
Sevgi ile tebâh etme şu hâlimi

Ey cân! Bakma mahbûbların ayva tüyüne, yüzüne
İhtiyatlı ol; günâh üstüne günâha girme

Nefsim! Bırak âlemdeki hevâ hevesini
Bırak yüksek makâma erişme saçmalığını

Fuzûlî! Terk et mey ile mâşuktan zevk almayı
Asi konumuna düşürme Allâh huzûrunda kendini

Gazel 304

Gönül! Ecel geldi; sevgilinin yanak zevki yetmez mi?
Saçların ağardı; yârin zülûf sevdâsı yetmez mi?

Felek mihnet yükünden başını ayağına kadar indirdi
Amber yağdıran saçların halkasının hayâli yetmez mi?

Ecel kadehinden içme sırası geldi sana
Sarhoş gözleri, kan içen gamzeleri arzulamak yetmez mi?

Dünya bahçesinden göç kervanının davul sesi geldi
Ne duruyorsun? Gül yanakları seyretmek yetmez mi?

Günâh yükünü topladığın yeter; değiştir tavırlarını
Hayâ et; insafın yok mu? Var olan yetmez mi?

Çalışarak hidâyet konak yerine ulaştı akrânın
Yolunu şaşırان bir sen kaldın; bu utanç yetmez mi?

Fuzûlî! “Varılacak yere ulaşmak güçtür” deme
Hazret-i Muhammed’in şerîat eteğini tutan ulaşmaz mı?

Gazel 305

Feilâtün Feilâtün Feilâtün Fa'lün

Ne görür ehl-i cefâ mende vefâdan gayrı
Ne bulur şem' yağan kimse ziyâdan gayrı

Ey olan sâkin-i mescid! Ne bulubsañ bilmen
Bûriyâsında anuñ bûy-i riyâdan gayrı

Gel hârâbâta, nazar sâkiye kıl kim yoğdur
Ruğ-i sâf ü mey-i sâfında safâdan gayrı

Serbeser vâdi-yi mihnetdür ü gam mülk-i vücûd
Bir ferâgat yiri yoğ şehir-i fenâdan gayrı

Cümle-yi halk maña yâr içün ağyâr oldı
Kalmadı kimse maña yâr Hüdâdan gayrı

Azm-i kûyuñda gönül yârlıg ister bizden
Elimüzden ne gelür hayr du'adan gayrı

Fakr imiş fakr Fuzûlî şeref-i ehl-i vücûd
Özüñe eyleme hemdem fukarâdan gayrı

Gazel 306

Fâilâtün Fâilâtün Fâilâtün Fâilün

Eyle şîrîn leblerün âşüftehâl eyler meni
Halk Ferhâd-ı belâdîde hayâl eyler meni

Bir gönül irmez dehânuñ remzine hiç vechile
Yoğ yire vâbeste-yi fikr-i muhâl eyler meni

Girdbâd-ı deşt-i gam tek, ey gönül, her lâhza âh
İşk sergerdân-ı bir müşkîn gazâl eyler meni

Nice arz idem nigâra hâl-i zârüm, bilmezem
Sihri-hüsni-ârızuñ gördükde lâl eyler meni

Eyle inceldüm hayâl-i târ-ı zülfünden anuñ
Ey Fuzûlî! Her gören bir mû hayâl eyler meni

Gazel 305

Ne görür cefâkârlar bende vefadan gayrı?
Ne bulur mum yakan kimse ışıktan gayrı?

Ey mescitte oturan! Ne bulursun bilmem
Onun hasırında riyâ kokusundan gayrı!

Meyhâneye gel; bak sâkiye; yoktur
Saf yüz ile saf meyinde safâdan gayrı

Varlık ülkesi baştanbaşa mihnet ile gam vâdisi
Rahat edilecek yer yok yokluk şehrinde gayrı

Bütün halk yâr uğruna bana yabancı oldu
Kalmadı kimse bana yâr Allâh'tan gayrı

Sokağındayken gönül bağışlanma ister bizden
Elimizden ne gelir hayır duadan gayrı?

Fuzûlî! Fakr imiş varlık ehlinin şerefi
Arkadaş tutma kendine fakîrlerden gayrı

Gazel 306

Tatlı dudakların nasıl da perîşân eder beni
Halk belâ çeken Ferhâd sanır beni

Hiçbir gönül anlayamaz ağzının sırrını
Yok yere imkânsız düşüncelere bırakır beni

Gönlüm! Gam çölünün girdabı gibi her lâhza âh
Aşk misk kokulu bir ceylanın âvâresi eder beni

Perîşân hâlimi nasıl anlatayım sevgiliye, bilmem
Onun yanak güzelliğinin sihri görürce, dilsiz eder beni

Onun zülûf tellerinin hayâliyle öyle zayıfladım ki
Fuzûlî! Her gören bir saç teli sanır beni

Murabbâlar

Murabbâ 1

Fâilâtün Fâilâtün Fâilâtün Fâilün

Hâsılum berk-i havâdisden melâmet dağıdır
Mesnedüm kûy-i melâmetde fenâ toprağıdır
Zâr gönlüm tende zindân-ı belâ dutsağıdır
Rahm kıl devletlü sultânüm, mürüvvet çağıdır

Devr cevrenden ten ü cânümde râhat kalmadı
Sûret-i hâlümde âsâr-ı ferâgat kalmadı
Mihnet ü gam çekmeğe min ba'd tâkat kalmadı
Rahm kıl devletlü sultânüm, mürüvvet çağıdır

Gönlümün mülkün cefâ seylâbı vîrân eyledi
Bahtumuñ hâlin hücum-i gam perişân eyledi
Bağrumı endîşe-yi devr-i felek kan eyledi
Rahm kıl devletlü sultânüm, mürüvvet çağıdır

İntihâsız cevrler odlara yandurdı meni
Acı sözler datlu cânümdan usandurdı meni
Halkdan bihûde efgânüm utandurdı meni
Rahm kıl devletlü sultânüm, mürüvvet çağıdır

İsteyüb bir çâre, çoğ yeldüm yügürdüm her yaña
Rahm idüb bir kimse imdâd itmedi mutlak maña
Çâresiz kaldum mürüvvet isteyü geldüm saña
Rahm kıl devletlü sultânüm, mürüvvet çağıdır

Dâde geldüm adl divânına feryâdum işit
Sen ki âdilseñ gör efgânüm nedendür, gavre yit
Şerh-i hâlüm sor, murâdum vir, elüm dut, fikrüm it
Rahm kıl devletlü sultânüm, mürüvvet çağıdır

Gör Fuzûlî'nün ruḥ-i zerdinde eşk-i âlini
Perde-yi idbâr dutmuş sûret-i ikbâlini
Dermendüñdür inâyetler idüb sor hâlini
Rahm kıl devletlü sultânüm, mürüvvet çağıdır

Murabbâ 1

Kazancım olaylar şimşeginden kınanma dağıdır
Dayanağım kınanma diyârında yokluk toprağıdır
İnleyen gönlüm belâ zindanı tutsağıdır
Acı devletli sultânım, mürüvvet çağıdır

Feleğin cevrenden bedenimde, canımda rahat kalmadı
Hâlime bakarsam, feragat izleri kalmadı
Sıkıntı, gam çekmeye bundan böyle güç kalmadı
Acı devletli sultânım, mürüvvet çağıdır

Gönlümün ülkesini cefânın sel suyu virân etti
Bahtımın hâlini gam hücumu perîşân etti
Bağrımı feleğin dönüş endişesi kan etti
Acı devletli sultânım, mürüvvet çağıdır

Sonsuz cevir etti, ateşlere yandırdı beni
Acı sözler tatlı canımdan usandırdı beni
Boş yere feryatlarım halktan utandırdı beni
Acı devletli sultânım, mürüvvet çağıdır

Bir çâre aradım, çok koştum koşuşturdum her yana
Acıyıp da bir kimse yardım etmedi mutlak bana
Çâresiz kaldım, mürüvvet istemek için geldim sana
Acı devletli sultânım, mürüvvet çağıdır

Hâk aramaya geldim adalet divânına, feryâdımı işit
Sen âdilsin, bak feryâdıma; sebeplerine git
Hâlimi sor, murâdımı ver, düşün beni, elimden tut
Acı devletli sultânım, mürüvvet çağıdır

Gör Fuzûlî'nin sarı yüzünde kanlı yaşını
Tâlihsizlik perdesi örtmüş ikbâlinin yüzünü
Dertlindir senin, inâyetler et, sor hâlini
Acı devletli sultânım, mürüvvet çağıdır

Murabbâ 2

Fâilâtün Feilâtün Feilâtün Feilün

Nice bir vesvese-yi akl ile gamnâk olalum
Gelin alâyiş-i gamdan çıhalum, pâk olalum
Neş'e-yi mey tapalum, kâbil-i idrâk olalum
Mest-i medhûş u arâbâtî yu bibâk olalum

Rindler bezmine sermest sebû tek girüben
Zevk bâğına girüb câm gülünü dirüben
Meye dirlerse behâ, akl metâ'ın virüben
Mest-i medhûş u arâbâtî yu bibâk olalum

Paybest-i mey-i sâfi olalum dürdmisâl
Virelüm sâkîye cân, eyleyelüm kesb-i kemâl
Neş'eden bilmeyelüm âleme keyfiyyet-i hâl
Mest-i medhûş u arâbâtî yu bibâk olalum

Mey habâbı kimi meyânede bir ev dutuben
İkd-i engûr kimi bir araya baş çatuben
Alsalar dîn ile dünyâyı şerâba satuben
Mest-i medhûş u arâbâtî yu bibâk olalum

Bâdeden gayrı ki gam def'ine bir câm yeter
Nakdini nisyye her kim virür elbette iter
Ey Fuzûlî! Revîş-i ehl-i riyâdan ne biter?
Mest-i medhûş u arâbâtî yu bibâk olalum

Murabbâ 2

Daha ne kadar akıl vesvesesiyle gamlı olalım?
Gelin, gam kirinden çıkalım, temiz olalım
Mey neşesini bulalım, anlaşılabilir olalım
Bulut gibi sarhoş, meyhâne müdâvimi, korkusuz olalım

Rindler meclisine sarhoş testi gibi girerek
Zevk bahçesine girip kadeh gülünü dererek
Meye pahâ biçerlerse, akıl metânı vererek
Bulut gibi sarhoş, meyhâne müdâvimi, korkusuz olalım

Tortu gibi saf meyin ayağına bağlı olalım
Sâkiye can verelim, olgunluk elde edelim
Âlemin hâli nedir? Neşeden bilmeyelim
Bulut gibi sarhoş, meyhâne müdâvimi, korkusuz olalım

Mey kabarcığı gibi meyhânede bir ev tutarak
Üzüm salkımı gibi bir araya toplanarak
Alsalar dîn ile dünyayı şaraba satarak
Bulut gibi sarhoş, meyhâne müdâvimi, korkusuz olalım

Ne var meyden başka? Gamı uzaklaştırmaya bir kadeh yeter
Kim peşinini veresiyeye verirse, elbette kaybeder
Fuzûlî! İkiyüzlülerin davranışından ne çıkar?
Bulut gibi sarhoş, meyhâne müdâvimi, korkusuz olalım

Murabbâ 3

Mefâilün Mefâilün Mefâilün Mefâilün

Perişanhâlün oldum, sormaduñ hâl-i perişanum
Gamuñdan derde düşdüm, kılmađuñ tedbîr-i dermânüm
Ne dirsün, rûzigârum beyle mi geçsün gözel hânüm?
Gözüm, cânüm efendüm, sevdüğüm devletlü sultânüm

Esîr-i dâm- ıskuñ olalı senden vefâ görmem
Seni her kanda görsem, ehl-i ıška âşinâ görmem
Vefâ vü âşinâlığ resmini senden revâ görmem
Gözüm, cânüm efendüm, sevdüğüm devletlü sultânüm

Değer her dem vefâsız çerh yayından maña miñ oğ
Kime şerh eyleyem kim mihnet ü endûh u derdüm çoğ
Saña kaldı mürüvvet; senden özge hiç kimsem yoğ
Gözüm, cânüm efendüm, sevdüğüm devletlü sultânüm

Nazar kılmazsın ehl-i derd gözden ağıdan seyle
Yamanlığdur işün uşşâk ile, yahşı mıdur beyle
Gel Allâh'ı seversen, bendeñe cevır itme, lutf eyle
Gözüm, cânüm efendüm, sevdüğüm devletlü sultânüm

Niçün gönlün demâdem zulm ile bîdâde râğıbdur?
Gözeller mihneti olmaz; cefâ senden ne vâcibdür?
Senün tek nâzenîne nâzenîn işler münâsibdür
Gözüm, cânüm efendüm, sevdüğüm devletlü sultânüm

Gözümden dembedem bağrum ezüb yaşum kimi gitme
Seni terk itmezem çün men, meni sen dağı terk itme
İyen hem zâlim olma, men kimi mazlûmı incitme
Gözüm, cânüm efendüm, sevdüğüm devletlü sultânüm

Fuzûlî şîve-yi ihsânun ister bir gedâyundur
Dirildükçe ser-i kûyuñ yolunda hâk-i pâyuñdur
Gerek öldür gerek ko, hükm hükmün, rây râyuñdur
Gözüm, cânüm efendüm, sevdüğüm devletlü sultânüm

Murabbâ 3

Senin için perişân oldum, sormadın perişân hâlimi
Gamından derde düştüm, almadın dermânımın tedbîrini
Ne dersin, zamanım böyle mi geçsin güzel hanım?
Gözüm, cânım efendim, sevdiğim devletli sultânım

Aşkının tuzağında esir olalı senden vefa görmem
Seni nerede görsem, âşıklara âşinâ görmem
Vefa, âşinâlık âdetini sana uygun görmem
Gözüm, cânım efendim, sevdiğim devletli sultânım

Saplanır her an vefasız felek yayından bana bin ok
Kime anlatayım? Sıkıntım, kederim, derdim çok
Sana kaldı mürüvvet, senden başka hiç kimsem yok
Gözüm, cânım efendim, sevdiğim devletli sultânım

Bakmazsın dertlilerin gözden akıttığı sele
Kötülüktür işin âşıklara; güzel mi böyle?
Gel Allâh'ı seversen, lûtfet, cevretme bendene
Gözüm, cânım efendim, sevdiğim devletli sultânım

Neden gönlün her an zûlme, siteme râğbet eder? *
Güzellerden mihnet gelmez; niçin cefâ etmen gerekir?
Senin gibi nâzenine nâzik işler münasiptir
Gözüm, cânım efendim, sevdiğim devletli sultânım

Gözümden her an bağrımı ezip yaşım gibi gitme
Ben seni terk etmem, sen de beni terk etme
Çok da zâlim olma, benim gibi mazlumu incitme
Gözüm, cânım efendim, sevdiğim devletli sultânım

Fuzûlî ihsanlarını arzu eden bir dilencidir
Dirildikçe sokağın yolundaki toprağındır
İster öldür ister bırak, hüküm hükmün, karâr karârındır
Gözüm, cânım efendim, sevdiğim devletli sultânım

Muhammesler

Muhammes 1

Fâilâtün Fâilâtün Fâilâtün Fâilün

Ey harîr içre tenün mutlak bilür içre gülâb
Göksün âb-ı rûşen ol âb üzre dügmendür habâb
Eyle zîbâseñ ki yoğ âlemde nezzâreñe tâb
Veh eğer tizcek çıhub serpüblecek açsañ nikâb
Hiç şek yoğ kim seni görgec olur âlem herâb

Ey yüzü gül, köyneği gülgün u donı kırmızı
Âteşin kisvet giyüb odlara yandurduñ bizi
Ay ü gündür hüsn bâbında cemâlün âcizi
Âdem oğlunda senün tek doğmaz ey kâfir kızı
Gûiyiyâ atañ meh-i tâbandur, anañ âfitâb

Al saçak altında müşgîn saç perîşânhâliyem
Sîm sâk üzre kızıl halhâller pâ mâliyem
Sanma halhâlün kimi mihrün den ey meh hâliyem
Ârızun devrinde zerrîn silsile timsâliyem
Gamzeñ oğundan hazîn cânında yüz miñ ızırâb

Dil çeküb zerrîn utağan virdi la'lünden sürağ
Dutdu ol güftâr için la'l-i bunâgûşun kulağ
Zülfüne hemdem tarak âşüfte men andan ırağ
Diş salub her pîçütâb açdukca zülfünden tarağ
Rište-yi cânuma reşkinden düşer yüz pîç ü tâb

Sürmeden gözler kara, eller hınâdan lâlereng
Hiç şâhid yoğ bu resm ileñ ki senseñ şûh ü şeng
Vesmelü kaşun yaşıl tozlu kemân gamzeñ hadeng
Gamze vü kaşına meyl eyler Fuzûlî bîdireng
Kuş acebdür kılmağay tîr ü kemândan ictinâb

Muhammes 1

İpekliler içinde bedenini billur içindeki gülsuyu gibi
Göğsün aydınlık su; su üstündeki kabarcık düğmen sanki
Öyle güzelsin ki dayanılmaz seyretmeye âlemde seni
Bir de çabucak çıkıp açıversen yüz örtünü
Hiç şüphe yok, seni görünce âlem olur harap

Ey yüzü gül, gömleği gül renkli, donu kırmızı
Ateş rengi giysi giydin, ateşlere yandırdın bizi
Ay ile güneş güzelliğinin kapısında cemâlinin âcizi
İnsanoğlunda senin gibisi doğmaz ey kâfir kızı!
Baban parlak ay, annen güneş sanki

Al saçak altında miskli saç; onun perîşânıyım
Gümüş baldırda kızıl halhallar; yerlerdeyim
Ay yüzlüm; sanma halhalın gibi sevginden uzağım
Yanağının devrinde altın zincir misâliyim
Gamzen okundan hüznü canımda yüz bin ızdırâbım var

Gönül altın takke çekti, lâl dudağından haber verdi
Lâl renkli kulak memen o söze kulak verdi
Tarak zülfünün hemdemi; uzağım ondan ben perîşân halli
Dişlerini geçirip tarak zülûflerinden açtıkça her kıvrımı
Kıskançlıktan can ipim büküm büküm olur

Sürmeden gözler kara, eller kınadan lâle rengi
Başka hiç güzel yok; bu durumda sensin şûh, neşeli
Rastıklı kaşın, yeşil tozlu yay; gamzen ok
Gamzene, kaşına meyleder hemen Fuzûlî
Kuş oktan, yaydan sakınmaz; buna şaşmalı

Muhammes 2

Fâilâtün Fâilâtün Fâilâtün Fâilün

Cândadur subh-i ezelden mihr-i ruhsâruñ senüñ
Nola tâ şâm-ı ebed olsam talebkâruñ senüñ
Şimdi cânâ olmuşam men âşık-ı zâruñ senüñ
Ey ezelden tâ ebed gönlüm giriftâruñ senüñ
Çâre kıl kim dil olubdur zâr u efgâruñ senüñ

Dutdular teşhîs-i derd için mu'âlicler regüm
Buldular sıhhat ki firkatden yakındur ölmeğüm
Çün yakîn oldu devâsız derdden cân virmeğüm
Cân viren demde başumga Tañrı için gel begüm
Bâri görmüş bolgamın bir lâhza dildârun senüñ

Hûblarını imtihân itmekde çekdüm çoğ cefâ
Nâle vü zâr ile bildüm, derd-i dil bulmaz şifâ
Men sinadum, şimdi sen pendüm işit, kıl iktifâ
Çünkü hûblar mezhebinde yoğ imiş resm-i vefâ
Ey göñül ne yerge gitgey nâle vü zârun senüñ

Gönlüm aldı ol iki ayyâr çeşm-i pürhumâr
Şimdi cân kasdına durmuşlar ne reng ileñ ki var
Örf içinde olsa ger ayyâr kavli üstüvâr
Şer'ilen ger dutsalar esrük sözüne i'tibâr
Kanuma bir gey danıglığ iki ayyârun senüñ

Sanma cevri itseñ Fuzûlî incinüb terkiñ kıla
Ger cefâ kıl ger vefa, cânım fidâ sen kâtile
Men hod öldüm, imdi sen tığ-i cefâ alub ele
Lutfilen öldürsen ey dilber cefâ tıği bile
Anda hem bolgay menüm rûhum mededkâruñ senüñ

Muhammes 2

Candadır ezel sabahından yüzünün güneşi senin
Ne çıkar ebed akşamına kadar olsam talibin senin
Sevgilim! Şimdi inleyen âşîğın oldum senin
Ezelden ebede kadar gönlüm giriftârın senin
Çâresini bul; gönlüm oldu perişânın, yaralın senin

Tuttular dert teşhisi için hekimler nabzımı
Vardılar karâra; ayrılık yüzünden yakında öleceğim
Kesinleşince devâsız dert yüzünden can vermem
Can vereceğim sırada Allâh aşkına başıma gel beyim
Bari bir an yüzünü görmüş olayım senin

Güzellerini sınava çekmekte çektim çok cefâ
Ağlayıp inleyerek bildim, gönül derdi bulmaz şifâ
Ben denedim; şimdi dinle öğüdümü, uy bana
Çünkü vefa denilen şey yokmuş güzeller arasında
Gönlüm! Nereye varacak iniltilerin senin?

Gönlümü aldı o iki mahmûr, ayyâr gözün
Şimdi can kasdına girişmişler, hileleri var
Örfe göre ayyâr veya sözü doğru olsa da
Şerîata göre itibâr etseler sarhoş lâfına
Kanıma iyi tanıklık eder iki ayyâr gözün senin

Cevretsen sanma Fuzûlî incinip terk eder seni
İster cefâ et ister vefa, canım fedâdır sen kâtile
Ben öldüm zaten, şimdi sen cefâ kılıcını alıp ele
Ey dilber! Lûtfedip öldürsen vefa kılıcı ile
Orada da olacak benim rûhum yardımcın senin

Muhammes 3

Fâilâtün Fâilâtün Fâilâtün Fâilün

Ten bozuldu eşk-i çeşm-i hûnfeşânumdan menüm
Köydü cân gönlümdeki sûz-i nihânumdan menüm
Tâ eser var cism ü cân-ı nâtüvânumdan menüm
Gam kem itmez göz ü gönlüm cism ü cânımdan menüm
Bu başumdan savuvub ol gitse yanumdan menüm

Meyl-i bezm itmiş kadümni çeng-i bezm-i yâr tek
Reglerüm sızlar el ursam çeng üzre târ tek
Çeng ne mümkün kim ide zârlılığ men zâr tek
Bes ki memlûyem hevâ-yı ıška mûsikâr tek
Miñ figân her dem çıkar bir üstühânımdan menüm

Âlemi dutdu sirişküm kanı, duymazsen haber
Saldı yaşum rahneler yollara, kılmazsen nazer
Kan yaşumdan sarı kim tutmuş yolum, kıl bir güzer
Meyl kıl bir dem maña servüm, bu istiğnâ yiter
Kanlu isem dahi gel geç şimdi kanımdan menüm

Göz evi tek oldu eşkümden çoğ evler gark-ı âb
Göz evi tek kıldı çoğ ev merdüm-i çeşmüm herâb
Âlemi seylâba virdüm ey cemâli afitâb
Görünür merdüm gözine seyl ileñ kopmuş habâb
Suya her ev kim gider eşk-i revânımdan menüm

Ey hayâlün halveti nakd-i revânımdan mahzeni
Göz yaşum olur revân herdem hayâl itsem seni
Lutf umub senden ser-i kûyunda dutdum meskeni
Gel gözümden nûru Fuzûlî tek çoğ ağılatma meni
İncimez mi hâtıruñ munca figânımdan menüm?

Muhammes 3

Sağlığım bozuldu kan saçan gözümün yaşlarından benim
Yandı can gönlümdeki gizli yangınımdan benim
Eser kaldıkça güçsüz cismimden, canımdan benim
Gam eksik etmez gözüm, gönlüm cismimden, canımdan benim
Bu başımdan savuşsa, o gitse yanımdan benim

Meclis isteği etmiş boyumu yârin meclisinde çeng gibi
Damarlarım sızlar el vursam çeng üzerine tel gibi
Çengin mümkün mü inlemesi ben inleyen gibi?
Aşk havasıyla nasıl da doluyum mûsikâr gibi
Bin figân her an çıkar bir kemiğimden benim

Gözyaşımın kanı âlemi tuttu; haber sormazsın
Gözyaşlarım rahnelere açtı yollarda; bakmazsın
Kandan sararmış gözyaşlarım kapatmış yolları; bak bir
Meylet bir an bana selvi boylum; bu istiğna yeter
Kanlı olsam da, gel geç şimdi kanımdan benim

Göz evim gibi gözyaşımın çok ev suda kaldı
Gözbebeklerim göz evi gibi çok evi yıktı
Âlemi sel sularıyla kapladım güneş yüzlüm
İnsanlar gözüne sel ile gelen kabarcık görünür
Her ev suda kalır akan gözyaşlarımdan benim

Hayâlinle başbaşalığım rûhumun nakit mahzeni
Gözyaşlarım akmaya başlar ne zaman hayâl etsem seni
Lûtuftum sende; sokağında tuttum meskeni
Gel gözümün nûru; Fuzûlî gibi çok ağlatma beni
İncinmez mi hâtırın bunca figânımdan benim?

Muhammes 4

Fâilâtün Fâilâtün Fâilâtün Fâilün

Vây yüz miñ vây kim dildârdan ayrılmışam
Fitneçeşm ü sâhir-i hûnîhârdan ayrılmışam
Bülbül-i şûrideyem, gülzârdan ayrılmışam
Kimse bilmez kim ne nisbet yârdan ayrılmışam
Bir kadi şimşâd ü gülruhsârdan ayrılmışam

Kaddi tûbî, la'li firdevsün şerâb-ı kevseri
Hulk u hûyu çün melek sûretde emsâli perî
Burc-i eflâkiñ sa'âdetlü, şerefli ahteri
Hüsânâ mecmû'ı hûbların serâser serveri
Bir kadi şimşâd u gülruhsârdan ayrılmışam

Düstlar men nâle vü feryâd kılsam, ayb imes
Çerh-i bedmihriñ elinden dâd kılsam, ayb imes
Gam diyârın, dilârâ, âbâd kılsam, ayb imes
Bu binâ birlen cihânda ad kılsam, ayb imes
Bir kadi şimşâd u gülruhsârdan ayrılmışam

İştiyâk-ı vasldan cân u dilüm âlûdedür
Şâm-ı gam ferzâne-yi bahtum menüm uyhudadur
Ağlamağdan çeşm ü cism-i nâtüvânum sudadur
Sanma ey hemdem ki feryâdum menüm bihûdedür
Bir kadi şimşâd u gülruhsârdan ayrılmışam

Düşmüşem gamhâne-yi hicrâna zâr ü derdnâk
Nâhun-i hasret bilen idüb giribânımı çâk
Günde yüz kez hecr tığiyleñ olurdum men helâk
Gerdiş-i devvâr cevrenden men-i dilhastenâk
Bir kadi şimşâd u gülruhsârdan ayrılmışam

Vasl umub cevri ü cefâsını çekerken cân henûz
Mîhr umub şevkinde yanarken dil-i sûzân henûz
Cism-i gamnâkümde var iken gam-ı hicrân henûz
Yitmedin pâyâne âh ü nâle vü efgân henûz
Bir kadi şimşâd u gülruhsârdan ayrılmışam

Mülk-i vaslı dilberün gönlümde ma'mûr olmadın
Aşk câmindan dil ü cân mest ü maħmûr olmadın
Derd-i bîdermân-ı hecrinden tenüm dûr olmadın
Hem Fuzûlî ısk u âşıklığı meşhûr olmadın
Bir kadi şimşâd u gülruhsârdan ayrılmışam

Muhammes 4

Vay, yüz bin vay! Sevgilimden ayrılmışım
Gözü fitneli, kan dökücü sihirbazdan ayrılmışım
Coşkulu bir bülbülüm; gül bahçesinden ayrılmışım
Kimse bilmez; ne sebeple yârdan ayrılmışım
Bir boyu şimşir, gül yüzlüden ayrılmışım

Boyu Tübâ, lâl dudağı cennetin Kevser şarabı
Huyu melek gibi, görünüşte sanki peri
Felek burçlarının saâdetli, şerefli yıldızı
Her şeyiyle güzeldir, bütün güzelliklerin önderi
Bir boyu şimşir, gül yüzlüden ayrılmışım

Dostlar! İnlesem, feryat etsem, ayıp değil
Sevgisiz feleğin elinden sızlansam, ayıp değil
Gönlümün süsü! Gam diyârını mâmur etsem, ayıp değil
Bu hâlimle dünyada meşhur olsam, ayıp değil
Bir boyu şimşir, gül yüzlüden ayrılmışım

Vuslat arzusuyla cânım, gönlüm doludur
Gam akşamı bahtımın âlimi uykudadır
Ağlamaktan gözüüm, güçsüz bedenim sudadır
Sanma arkadaş benim feryâdım boşunadır
Bir boyu şimşir, gül yüzlüden ayrılmışım

Hicrânın gam evine düşmüşüm inleyerek, dert ile
Yakamı yırtmışım hasret tırnağı ile
Günde yüz kez helâk olurdum ben ayrılık kılıcı ile
Dönen gökkubbenin cevrenden gönlü yaralı ben
Bir boyu şimşir, gül yüzlüden ayrılmışım

Vuslat umup cevrimini, cefâsını çekerken can henüz
Şefkat umup şevkiyle yanarken yanan gönlüm henüz
Gamlı bedenimde var iken hicrân gamı henüz
Sona ermeden âhım, iniltilim, figânım henüz
Bir boyu şimşir, gül yüzlüden ayrılmışım

Dilberin vuslat mülkü gönlümde mâmur olmadan
Aşk kadehiyle gönlüm, canım mest, mahmûr olmadan
Ayrılığın dermânsız derdinden bedenim uzak olmadan
Hem Fuzûlî'nin aşkı, âşıklığı meşhur olmadan
Bir boyu şimşir, gül yüzlüden ayrılmışım

Tahmîs

Tahmîs

Fâilâtün Fâilâtün Fâilâtün Fâilün

Tâ cünûn rahtın geyüb dutdum fenâ mülkün veten
Ehl-i tecrîdem, kabûl itmen kabâ vü pîrehen
Her kabâ vü pîrehen giysem misâl-i gonce men

“Ger senüñ çün kılmasam çâk ey büt-i nâzûkbeden
Gûrum olsun ol kabâ eĝnümde pîrâhen kefen”

Gerçi sevdâ-yı ser-i zülfüñdenem zâr ü zelil
Geçmen ol sevdâdan olduĝca maña ömr-i tavîl
Sanma terk idem bu sevdânı ger olsam men kâtil

“Çıhmaya sevdâ-yı zülfüñ başdan ey meh ger yüz il
Üstühân-ı kellem içre dutsa akrebler veten”

Gâlib olmuş subhdem şevk-i gül-i rûyuñ maña
Seyr-i bağ itdüm ki bûy-i gül vire teskîn aña
Gül görüb yâduñla dürr-i eşk saçdum her yaña

“Düşdü şebnem bâğa gir tâ gül nisâr itsün saña
Sebzenüñ her bergine bir dür ki dapşurmuş çemen”

Dir idüm: Ey dil! Getürme hiç derd ehline şek
Tâ seni hem salmaya bir derde devrân-ı felek
Almaduñ pend; imdi âşıksan, işüñ âh eylemek

“Ey gönül! Işk ehline her şeb gülerdüñ şem’ tek
Ben dimezdüm mi ki tanla ağlayasıdur gülen?”

Hâh sincâb eylesün ferşin Fuzûlî hâh kül
Hecr ara mutlak yuĝu görmez göz, eĝlenmez gönül
Yârsız ışk ehlinüñ dinlenmeĝi mümkün deĝül

“Nice dinlensün Habîbî sensüz ey endâmı gül
Kim batar cismüne tende her tûğ olmuş bir tiken”

Tahmîs

Çılgınlık giysisini giyip yokluk ülkesini yurt tuttuğumdan beri
Tecrîd ehli oldum; kabûl etmem cübbeyi, gömleği
Hangi cübbeyi giysem ben gonca gibi

“Nârin bedenli put! Yırtmazsam onu senin için ben
O cübbe mezarım olsun, sırtımdaki gömlek kefen”

İnledim, düşkünleştım zülüflerinin ucır sevdâsından
Ömrüm uzun oldukça geçmem o sevdâdan
Kâtil olsam da, sanma sevdânı terk ederim

“Zülfünün sevdâsı çıkmaz başımdan ay yüzlüm
Kafatasımda akrepler yüz yıl tutsa vatan”

Gâlip olmuş sabah vakti gül yüzünün şevki bana
Bahçeyi gezindim; gül kokusu sakinlik versin diye ona
Gül görüp hâtıranla, gözyaşı incisi saçtım her yana

“Düştü şebnem; bahçeye gir de gül saçsın ona
Bir inci göndermiş çimen yeşilliğın her yaprağına.”

Derdim: Gönlüm! Dertlileri şüpheye düşürme
Feleğın dönüşü düşürmesın seni bir derde
Öğüt dinlemedin; âşıksın şimdi; işın âh çekme

“Gönlüm! Âşıklara gülerdin mum gibi her gece
Demedim mi ben, gülenler ağlayacak şafak vaktinde”

İster sincap kürkü etsin döşeğini Fuzûlî ister kül
Ayrılık içinde mutlaka uyku görmez göz; eğlenmez gönül
Yâr olmadan âşıkların dinlenmesi mümkün değil

“Nasıl dinlensın Habîbî sensiz ey endamı gül
Batar cismine, bedendeki her tüy olmuş bir diken”

Müseddes

Müseddes

Mef'ûlü Fâilâtü Mefâilü Fâilün

Dün sâye saldı başuma bir serv-i serbüleñd
Kim kaddi dilrübâ idi, refâtârı dilpesend
Güftâre geldi nâgeh açub la'l-i nûşhand
Bir piste gördüm anda, döker rîze rîze kand

Sordum meğer bu dürc-i dehendür didüm; didi
Yoğ yoğ devâ-yı derd-i nihânuñdurur senüñ

Eğmiş hilâli üstüne tarf-i külâhını
Çoğ dilşikestenün göğë yetürmiş âhını
Zülfün dağıtdı, gizledi ebr içre mâhını
Gördüm yüzünde halka-yı zülf-i siyâhını

Ol pîçütâbı çoğ ne resendür didüm; didi
Devr-i ruhumda rişte-yi cânuñdurur senüñ

Virmiş fûrûğ şem'-i ruğu gün çerâğına
Salmış şikest serv-i kadi gül budağına
Dün serv tek basanda kadem göz bulağına
Bir nice hârdan elem ırmış ayağına

Gül bergine batan ne dikendür didüm; didi
Müjgân-ı çeşm-i eşkfeşânuñdurur senüñ

Seyr ile saldı bağa güzer ol semen'izâr
Envâ'-ı zîb ü zînet ile fasl-ı nevbahâr
Tökmüş gül üzre süñbül-i gîsû-yi müşgbâr
Yakmış latîf ayağıña gülberg tek nigâr

Nesrine reng-i lâle nedendür didüm; didi
Gamzem hadengi tökdüğü kanuñdurur senüñ

Düşmüş izârı üzre mu'anber selâsili
Âşüftehâl idüb nice bîsabr u bîdili
Aklumı vâlih eyledi şekl ü şemâ'ili
Göz gördü kâmetüñ; dil ü cân oldı mâ'ili

Veh bu ne turfa serv-i çemendür didüm; didi
Manzûr-i dîde-yi nigerânuñdurur senüñ

Müseddes

Dün gölge saldı başıma uzun bir selvi
Boyu gönül çelerdi, beğenilir hareketleri
O tatlı dudaklar açıldı ansızın, dile geldi
Bir fıstık gördüm onda, küçük küçük şeker dökerdi

“Yoksa bu ağız kutusu mu?” dedim; dedi
Yok yok, gizli derdinin devâsıdır senin

Eğmiş hilâl kaşı üstüne külâhının kenarını
Çok kalbi kırığın göklere yükseltmiş âhını
Zülfünü dağıttı, gizledi bulut içinde ayını
Gördüm yüzünde siyah zülfünün halkasını

“Böyle çok bükümlü olan nasıl iptir?” dedim; dedi
Yüzümün devrinde canının ipidir senin

Parlaklık vermiş gün چراغına yüzünün aydınlığı
Boyunun selvisi kırmış gül dalını
Dün ayak bastığında göz pınarına selvi
Birçok diken yüzünden acımış ayağı

“Gül yaprağına batan hangi dikendir?” dedim; dedi
Gözyaşı fışkırtan gözlerindeki kirpiklerin senin

Bakınarak bahçede dolaştı o yâsemin yanaklı
Türlü türlü süslerle ilkbahar faslı
Dökmüş gül üzerine misk yağdıran saç sümbülünü
Lâtif ayağına kına yakmış sevgili gül yaprağı gibi

“Nesrindeki lâle rengi nedendir?” dedim; dedi
Gamze oklarımın döktüğü kanındır senin.

Düşmüş yanağı üstüne zincir gibi amber saçları
Perişân edip nice sabırsız âşığı
Aklımı başımdan aldı şekli şemâili
Göz gördü boyunu; gönlüm, canım meyletti

“Vay bu ne ilginç çayırılık selvisi!” dedim; dedi
Şaşkın gözlerinin baktığı şeydir senin

Seyl-i sirişküm oldu revân hâk-i kûyuña
Cân vâlih oldu la'l-i leb ü güftügûyuña
Dil düşdü dâm-ı silsile-yi müşgbûyuña
Ol lâhza kim sataşdı gözüm zülf ü rûyuña

Akreb meh-i münîre vatandur didüm; didi
Vehm eyle kim haterlü kırânuñdurur senüñ

Dün subhdem ki lâle vü nesrîn salub nikâb
Gül çehresinden aldı sâba perde-yi hicâb
Gülzâre çıhdı seyr ile ol reşk-i âfitâb
Şebnem nisâruñ itdi yüküş lü'lü-i hoşâb

Bunlar nedür; ne dürr-i Aden'dür didüm; didi
Epsem Fuzûlî; eşk-i revânuñdurur senüñ

Gözyaşı selim aktı sokağının toprağına
Can şaşırdı sözleriyle lâl dudağına
Gönül düştü misk kokulu zincir saçların tuzağına
Gözlerim zülüflerine, yüzüne iliştigi anda

“Akrep aydınlık ayın vatanıdır” dedim; dedi
Kork bundan; tehlikeli “kırân”ındır senin

Dün sabah vakti lâle ile nesrin örtüsünü açtı
Sabâ gülün yüzünden hicap perdesini aldı
Gezinmek için gül bahçesine çıktı o güneşin kışkandığı
Şebnem bol bol parlak inci saçtı

“Bunlar nedir; hangi Aden incisidir?” dedim; dedi
Sus Fuzûlî; akan gözyaşlarındır senin

Terkîb-i Bend

Terkîb-i Bend

Mefâilün Feilâtün Mefâilün Feilün

Menem ki kâfilesâlâr-ı kârbân-ı gamem
Müsâfir-i reh-i sahrâ-yı mihnet ü elemem
Hâkir baĥma maña, kimseden saĥınma kemem
Fakîr-i pâdşehâsâ, gedâ-yı muhteşemem

Sirişk taĥt-ı revândur maña vü âh âlem
Cefâ vü cevır mülâzım, belâ vü derd haşem

Ne mülk ü mâl maña virse çerh, memnûnem
Ne mülk ü mâlden âvâre kılma, mahzûnem
Egerçi müflis ü pest ü muhakkar u dñnem
Demâdem öyle ĥayâl eylerem ki Kârûnem

Göñülde nakd-i vefâ genci lik pinhânî
Gözüm ĥizâne-i la'l ü güher velî fânî

Hayât sarf idüben derd kılmışam hâsıl
Sirişk-i âl ü ruĥ-i zerd kılmışam hâsıl
Zamîr gözgüsüne gerd kılmışam hâsıl
Tabîat-ı seg-i şebgerd kılmışam hâsıl

İşim kare gice tâ subh nâle vü feryâd
Ne virseler, aña şâkir, ne kılsalar aña şâd

Sirişkrîz gülendâmlar hevâsiyle
Şikestehâl siyeh zülfler belâsiyle
Zamâne içre gam-ı ışk mâcerâsiyle
Hemişe maslahatum özgeler rızâsiyle

Ne devr-i gerdiş-i gerdñn menüm murâdım ile
Ne gâyet-i emelüm hüsn-i i'tikâdım ile

Hasûd sûret-i ahvâlüme nazer kılmaz
Cefâ kılur men-i biçâreye, hazer kılmaz
Sanur ki nâle vü zârüm aña eser kılmaz
Anı mürûr ile âlemde derbeder kılmaz

Zamâne içre mücerredür intikâm-ı zemân
Hemişe yaĥşıya yaĥşı virür, yamana yaman

Terkîb-i Bend

Gam kervanının kervanbaşı benim
Mihnet, elem çöllerinin yolcusuyum
Küçümseyerek bakma bana; sanma herkesten eksikim
Pâdişâh görünümlü fakîr, muhteşem bir dilenciyim

Gözyaşı tahtırevandır bana; alemdir âhlarım
Cefâ ile cevîr mülazımım; belâ ile dert mâiyetim

Felek hangi malı mülkü verse bana, memnunum
Maldan mülkten âvâre etse, mahzûn olurum
Gerçi müflisim, düşkünüm, aşağılanmışım
Ama hep hayâl ederim; ben bir Kârûn'um

Gönlümde vefa hazînesi var ama gizli
Gözüm lâl ile mücevher hazînesi ama fânî

Hayatımı harcayarak dert elde etmişim
Kırmızı gözyaşı, sarı yüz elde etmişim
Gönül aynamı toz toprak içinde bırakmışım
Geceleri dolaşan köpek tabiatlı olmuşum

Karanlık gecede sabaha kadar inilti, feryattır işim
Ne verilse ona şükrederim; ne yapsalar onunla şâdım

Gözyaşı dökerim gül endamlar arzusuyla
Kırık dökük hâlim siyah zülûflerin belâsıyla
Zamâne içinde aşk gamı mâcerâsıyla
Bütün işim gücüm başkalarının rızâsıyla

Ne feleğin dönüş devri benim murâdımla
Ne bütün emellerim güzel itikadıyla

Kıskanç kişi hallerime hiç bakmaz
Cefâ eder ben zavallıya, sakınmaz
Sanır ki iniltirlerim onu etkilemez
Onu zamanla âlemde derbeder etmez

Zaman içinde denenmiştir zamanın intikamı
Daîmâ iyiye iyi verir, kötüye kötü

Hoşem ki hâme-yi takdîr-i İzed-i müte'âl
Vücûd levhine tasvîr idende sûret-i hâl
Rakam kılan eğer idbârdur ve ger ikbâl
Olur tegayyür aña gayrden bir emr-i muhâl

Sa'âdet-i ezeli kâbil-i zevâl olmaz
Güneş yir üstüne hem düşse, pâyimâl olmaz

Azîz-i Hâk hased-i düşmen ile olmaz hâr
Hasûd hîlesi ikbâli eylemez idbâr
Egerçi gülbüne gâhî hazândan âfet var
Tedârük eyler aña âkıbet nesîm-i behâr

Garaz ki her kim ezelden olursa devletmend
Muhâldür yite âsâr-ı devletine gezend

Egerçi bir nice gün iktizâ-yı âlem-i dîn
Cihânda eyledi ikbâl râyetini nigûn
Zemâne sûret-i ahvâlin itdi diğergûn
Vefâ hatına kalem çekdi çerh-i bûkalemûn

Künûn zemâne ol ahvâlden peşimândur
Egerçi kâfir idi, hâliyâ müselmândur

Fuzûlî! Eyledüğüñ ahdiñe vefâ kılğıl
Yiter, şikâyet idüb şerh-i mâcerâ kılğıl
Vücûduñu hedef-i nâvek-i belâ kılğıl
Kamu cefâlara sabr eyleyüb du'â kılğıl

Kim ola dûst rızâsı hemîn saña hâsıl
Rızâ-yı dûstdur asl-ı temettü' ey gâfil

Mutluyum, Yüce Tanrı'nın takdir kalemi
Varlık levhasına tasvir edince benim hâlimi
Tâlihsizlik veya ikbâl olarak yazdı kaderimi
İmkânsızdır ondan başkasının değıştirmesi

Ezelî saâdette zeval mümkün olmaz
Güneş ışığı yere düşse de ayak altı olmaz

Düşmanın hasediyle düşkün olmaz Hâkk'ın azizi
İkbâli tâlihsizliğe çeviremez kıskancın hilesi
Gül fidanına hazandan âfet gelse de bazı
Sonunda eksikliğini kapatır onun bahar meltemi

Maksât; kim ezelden devletli olursa
İmkânsızdır zarâr gelmesi devletinin izlerine

Birkaç gün aşağılık âlem uyarınca
İkbâl sancağın başaşağı gelmişse dünyada
Zaman halleri değıştirdiyse başka hâle
İkiyüzlü felek kalem çekmişse vefaya

Şimdi zamâne o hallerden pişmandır
Kâfirdi eskiden, şimdi Müslümandır

Fuzûlî! Verdiğin söze göster vefa
Yeter şikâyet; anlat şimdi mâcerâ
Vücûdunu hedef yap belâ okuna
Bütün cefâlara dayan, et dua

Böylece kazan dostun rızâsını
Gâfil! Asıl kazanç dostun rızâsı.

Tercî-i Bendler

Tercî-i Bend 1

Mefâilün Mefâilün Mefâilün Mefâilün

Getür sâkî kadeh kim nevbehâr-ı âlemârâdur
Zemîn sebz ü hevâ cânbağ u gülşen râhatefzâdur
Perişân olma kim gülberg tek hâlâ bu gülşende
Neşât u ayş içün esbâb-ı cem'iyet müheyyâdur
Açıldı lâle, güldü gonca, geldi işret eyyâmı
Zebân-ı hâl-i sebze işret îmâsına gûyâdır
Gör öz hâlünü vü çekme gam-ı mâzî yu müstakbel
Ki hâlâ mevsim-i gülgeşt ü devr-i câm-ı sahbâdur
Seher gülzâre gir billah bu mevsimlerde vü herdem
Temâşâ kıl ki divânında verdiñ hoş temâşâdur

Açıldı gonce tûmârı vü ma'lûm oldu mazmûnu
Budur kim fevt kılman, mevsim-i gül, câm-ı gülgünü

Getür sâkî kadeh, bil kim te'allül fevt-i fursatdur
Bu fursat var iken fevt itme kim fursat ganîmetdür
Zemîne keyfe yuhyi'l-arz yazmış hâme-yi sebze
Nazar kıl kim bu hem âsâr-ı rahmetden bir âyetdür
Diyerler cennet içre âteş olmaz; bu acebdür kim
Gülistân âteşin gül birle reşk-i bağ-ı cennetdür
Cihânı reşk-i gülzâr-ı İrem sanmañ behâr itmiş
Bu feyz-i adl-i İbrâhîm Hân-i pâksîretdür
Anuñ yanında kim gülberg-i gülzâr-ı ma'ânîdür
Anuñ bezminde kim serv ü reyâhîn bâğ-ı behcetdür

Açıldı gonce tûmârı vü ma'lûm oldu mazmûnu
Budur kim fevt kılman, mevsim-i gül, câm-ı gülgünü

Getür sâkî kadeh, olduñsa râz-ı dehrden âgeh
Ki devrân üzredür peyveste subh u şâm u sâl ü meh
Hâzândan kurtulub gülzâr bezminden azan bülbül
Çerağ-ı gül yağub halvetserây-ı vasla tapmış reh
Gül açmış hân-ı vaslın bülbüle teklîf ider herdem
Ki ger mihmân isen Hân-ı Halilullâh'a bismilleh
Cihânda dün mükedderhâtır idüm fâl-i feth içün
Bu gün gülzâre girdüm gül kitâbın açmağa nâgeh

Açıldı gonce tûmârı vü ma'lûm oldu mazmûnu
Budur kim fevt kılman, mevsim-i gül, câm-ı gülgünü

Tercî-i Bend 1

Sâkî! Kadeh getir. Âlemi süsleyen ilkbahardır
Zemin yeşil, hava can katıyor; gül bahçesi huzûr veriyor
Perişân olma gül yaprağı gibi, şimdi bu gül bahçesinde
Güzel yaşamak için her türlü huzûr sebebi var
Açıldı lâle, güldü gonca, geldi işret günleri
Yeşillikler hal diliyle “İşret meclisini kurun” diyor
Bak kendi hâline; çekme geçmişin, geleceğin gamını
Şimdi gülşende dolaşma mevsimi, şarap kadehi devridir
Seher vakti gül bahçesine gir; vallâhi bu mevsimde, her zaman
Güllerin huzûrunda seyret, hoş seyir vardır

Açıldı gonca defteri, anlaşıldı içeriği
Kaçırmayın gül mevsimini; gül renkli kadehi

Getir sâkî kadehi; bahâne bulma, fırsat kaçır
Bu fırsat varken kaçırma; fırsat ganîmettir
Yere “Yeryüzünü nasıl diriltir” yazmış yeşil kalem
İyi bak; bu rahmet eserlerinden bir âyettir
Derler ki Cennette ateş olmaz. Buna şaşılır
Gülistân ateş rengi gül ile Cennet bahçesini kışkandırır
Sanmayın İrem gülistânının kıskançlığı dünyayı bahar etmiş
Bu temiz huylu İbrâhîm Hân’ın adalet feyzidir
Onun yanında kim mânâlar gülistânının gül yaprağıdır?
Onun meclisinde kim selvi, reyhan, güzellik bağıdır?

Açıldı gonca defteri; anlaşıldı içeriği
Kaçırmayın gül mevsimini; gül renkli kadehi

Getir sâkî kadeh; haberdar oldunsa dünyanın sırrından
Sabah, akşam, ay, yıl demeden döner durur devrân
Hazandan kurtulup gül bahçesi meclisinde coşan bülbül
Gül çirasını yakmış vuslatın halvet sarayına bulmuş yol
Gül açmış vuslat sofrasını, bülbüle teklif eder her an
Buyur Hâilullâh Hân’a konuk isen
Dün bulanıktı gönlüm; iyi fal açmak için
Bugün gül bahçesine giriverdim gül kitabını açmak için

Açıldı gonca defteri; anlaşıldı içeriği
Kaçırmayın gül mevsimini; gül renkli kadehi

Getür sâkî kadeh kim ayş hoşdur gül zemânında
Zemân fevt itme dehrûn gussa-yı sûd u ziyânında
Kanârî Tahtühe'l-enhâr oğur gülzâr vâsfında
Anâdil Hâzihi'l-cennât oğur gülzâr şânında
Sabâ gonçe dehânun pür zer itse, hiç ayb olmaz
Ki medh-i Hân-ı miñ hâkândurur gonçe dehânında
Hevâ sebze zebânun tîz eğer kılsa yeridür kim
Senâ-yı Hân-ı hayrencâmdur sebze zebânında
Kadeh dutmakdan ikrâh itmezem tâ kim işitdüm men
Seher bülbül dilinde, gül katında, sebze yanında

Açıldı gonçe tûmârı vü ma'lûm oldu mazmûnu
Budur kim fevt kılman, mevsim-i gül, câm-ı gülgûnu

Getür sâkî kadeh kim bâğ u sahrâ lâlezâr oldu
Aceb fasl-ı hüceste, mevsim-i hoşrûzigâr oldu
Şikûfe bergi toprağ üzre sîmîn hıştlardur kim
Esâs-ı ayş-ı halk ol hıştlardan üstüvâr oldu
Ciğër kanı kimi gitmişdi gözden tâze gül şekli
Yine dâğ-ı dil-i ehl-i vefâ tek âşikâr oldu
Çıhardı sebze vü gül hâkden çoğ la'l ü firûze
Velî yüz şükr kim Hân hâk-i pâyüne nisâr oldu
Fuzûlî ger hazân vakti olurduñ müttakî hâlâ
Mey iç kim mevsim-i gül geldi, eyyâm-ı behâr oldu

Açıldı gonçe tûmârı vü ma'lûm oldu mazmûnu
Budur kim fevt kılman, mevsim-i gül, câm-ı gülgûnu

Getir sâkî kadeh; yaşamak hoştur gül zamanında
Zamanını kaçırma dünyanın kârı, zarârı tasasıyla
Kanarya “Altından ırmaklar akar” okur gül bahçesi vâsfinda
Bülbüller “Budur cennetler” okur gül bahçesi şânında
Sabâ goncanın ağzını doldursa altınla hiç ayıp olmaz
Bin hakanın Hân’a övgüsü var gonca ağzında
Hava yeşilliklerin dilini sivriltse yeridir zirâ
Sonu hayırlı Hân’a övgü var yeşilliklerin dilinde
Kadeh tutmaktan; çekinmem ben, işittim zirâ
Seher bülbül dilinde, gül katında, yeşillikler yanında

Açıldı gonca defteri; anlaşıldı içeriği
Kaçırmayın gül mevsimini, gül renkli kadehi

Getir sâkî kadeh. Bahçe ile kırlar gelincik tarlası oldu
Acayip kutlu mevsim; güzel geçen günler oldu
Tomurcuk yaprağı toprak üstünde gümüş kerpiç sanki
Halkın yaşayış temeli o kerpiçlerle sağlam oldu
Tâze gül şekli ciğer kanı gözden gitmişti
Yine vefalıların gönül dağı gibi âşikâr oldu
Yeşillikler, güller topraktan çok lâl ile firûze çıkardı
Ama çok şükür, Hân’ın ayak toprağına saçılır oldu
Fuzûlî, sonbaharda takvâ sâhibi olurdun; şimdi
Mey iç; gül mevsimi geldi; bahar günleri oldu

Açıldı gonca defteri; anlaşıldı içeriği
Kaçırmayın gül mevsimini, gül renkli kadehi

Tercî-i Bend 2

Fâilâtün Fâilâtün Fâilâtün Fâilün

Men kimem bir bîkes ü bîçâre vü bîhânumân
Tâli'üm âşüfte, ikbâlüm nigûn, bahtum yaman
Nemli eşkümden zemîn, memlû ünümden âsumân
Âh ü nâlem nâvek ü peyveste, ham kaddüm kemân
Tîr-i âhum bîhatâ, te'sîr-i nâlem bîgümân
Muttasıl gamhâne-yi sînemde yüz gam mihmân
Kanda bir gam itse menden istesünler men zımân
Yoğ maña kayd-ı belâ vü dâm-ı mihnetden emân
Çıhdı cân gönlümde endûh u gam u mihnet hemân
Ey menüm cânum sen ü gönlüm senünle şâdmân

Sensiz olman ayrı mihnetden belâdan bir zemân
El-emân hicrân belâ vü mihnetiñden el-emân!

Fârîğ idüm cümle âlemden, bilür âlem meni
Ayb iderdi bîhaber sanub benî Âdem meni
Koymadı devrân-ı çerh öz hâlûme hürrem meni
Şâd iken âlemde çerh itdi esîr-i gam meni
Işk nâgâh oldu peydâ, dutdu müstahkem meni
Saldı yüz sevdâya ol gîsû-yi hamderham meni
Şimdi Mecnûn'dan gam-ı ışk içre sanman kem meni
Yâr hod kılmaz harîm-i vasluna mahrem meni
Sen ki mahremsen sabâ billâh anub herdem meni
Söyle ey gül kim saña baht eylemez hemdem meni

Sensiz olman ayrı mihnetden belâdan bir zemân
El-emân hicrân belâ vü mihnetiñden el-emân!

Bülbül-i zârem, gül-i ruhsâr-ı âlûñden cüdâ
Tûti-yi lâlem, şekernisbet makâlûñden cüdâ
Dir idüm sabr eyleyem, olsam cemâlûñden cüdâ
Bilmedüm, düşvâr imiş olmak visâlûñden cüdâ
Tîre oldı rûzigârum zülf ü halûñden cüdâ
Oldı sahrâ menzilüm vahşî gazâlûñden cüdâ
Mû tek inceldi tenüm nâzûk nihâlûñden cüdâ
Ham getürdi kâmetüm müşğîn hilâlûñden cüdâ
Çıhdı cân-ı nâtüvân şîrîn zülâlûñden cüdâ
Oldum el-kıssa ruḥ-i ferḥundefâlûñden cüdâ

Sensiz olman ayrı mihnetden belâdan bir zemân
El-emân hicrân belâ vü mihnetiñden el-emân!

Tercî-i Bend 2

Ben kimim? Bir kimsesiz, biçâre, evsiz barksız
Tâlihîm karışık; ikbâlîm başaşağı, bahtım kötü
Yer gözyaşlarımla ıslak; sesimle dolu gökyüzü
Ahlârim ok, iniltim sürekli, boyum ikiye bükülü
Ah okum hatâ yapmaz; iniltimin etkisinde yok kuşku
Göğsümün gam evinde yüz gam konuk sürekli
Nerde bir gam kayboldu, istesinler benden; kefilim
Belâ bağından, mihnet tuzağından yok amanım
Canım çıktı, gönlümde keder, mihnet ile gam
Benim cânımsın; seninle sevinçlidir gönlüm

Sensiz uzak kalmam mihnetten, belâdan bir zaman
Elaman ayrılığın belâsından, mihnetinden elaman!

Uzaktım bütün âlemden; bilir âlem beni
Ayıplardı habersiz sanıp insanoğlu beni
Bırakmadı felek kendi hâlimde mutlu beni
Mutluyken âlemde, felek gam esiri etti beni
Aşk ansızın belirdi, sınıksız tuttu beni
Saldı yüz sevdâyâ kıvrım kıvrım saç beni
Şimdi Mecnûn'dan aşk gamında sanmayın az beni
Sevgilim vuslat haremine mahrem etmez beni
Sen mahremsin; vallâhi sabâ her an anıp beni
Söyle ey gül! Baht sana arkadaş etmez beni

Sensiz uzak kalmam mihnetten, belâdan bir zaman
Elaman ayrılığın belâsından, mihnetinden elaman!

İnleyen bülbülüm; al yanak gülünden ayrı
Suskun papağanım; şeker gibi tatlı sözünden ayrı
Derdim: Sabredeyim, olursam cemâlinden ayrı
Bilmedim, zormuş vuslatından olmak ayrı
Karardı günlerim zülûflerinden, beninden ayrı
Çöle yerleştim, vahşi ceylanından ayrı
Kıl gibi inceldi bedenim iki fidanından ayrı
İki büklüm oldu belim misk kokulu kaşından ayrı
Güçsüz canım çıktı tatlı dudak suyundan ayrı
Oldum sonuçta falı kutlu yanağından ayrı

Sensiz uzak kalmam mihnetten, belâdan bir zaman
Elaman ayrılığın belâsından, mihnetinden elaman!

Sîneçâk ü dide nemnâk ü beden efgârdur
Cân hazîn, hâtır gamîn, şeydâ gönül bîmârdur
Men bu gam içre ki def'îñ eylemek nâçârdur
Maslahat sordum, didiler maslahat ızhârdur
Söyledüm derd-i dilümi, bildi ol kim yârdur
Kılmadı bir rahm, bes kim zâlim ü hûnârdur
Dahi ızhâr eylemen, ne hâcet-i tekrârdur
Eylereñ sabr ü tehammül tâ hayâtum vardur
Câna yetgeç mende tâ kim kuvvet-i güftârdur
Söylerem ey gül ki senden ayrılığ düşvârdur

Sensiz olman ayrı mihnetden belâdan bir zemân
El-emân hicrân belâ vü mihnetiñden el-emân!

Yâr bilgeç hâlümü, bir rahm peydâ eyleye
Anlayub derd-i dilümi bir müdâvâ eyleye
Olmaya gâfil maña min ba'd pervâ eyleye
Rahm idüb ancak meni âlemde rüsvâ eyleye
Tâ özün gönlüm anuñ ışkunda şeydâ eyleye
Duta dâmânın anuñ, vaslın temennâ eyleye
Kılmaya ikrâh cevriñden, müdârâ eyleye
Düşmeye andan cüdâ, kûyunda me'vâ eyleye
Ger özinden yâr anı ayırsa, gavgâ eyleye
Dembedem yüz şevk ile bu beyti inşâ eyleye

Sensiz olman ayrı mihnetden belâdan bir zemân
El-emân hicrân belâ vü mihnetiñden el-emân!

Âkıbet âhum menüm ol mâha te'sîr itmese
Munca efsûnum perîveş yârı teshîr itmese
Yâr hâl-i zâruma bir fikr ü tedbîr itmese
Bîvefâlık resmini geldükce tağyîr itmese
Ol cüvân-ı nâzenîn meyl-i men-i pîr itmese
Dutaram bir yâr men hem, ömr taksîr itmese
Yâr yâr olmaz gönül uşşâk ile bir itmese
Zülfini âşıklarun boynuna zencîr itmese
Âşkuñ kaydına yüz nîreng ü tezvîr itmese
Görmeyen sâatde yüz özr ile takrîr itmese

Sensiz olman ayrı mihnetden belâdan bir zemân
El-emân hicrân belâ vü mihnetiñden el-emân!

Göğsüm yarık, gözüm yaşlı, beden yaralıdır
Cân hüznü, hâtırım gamlı, âşık gönül hastadır
Bu gam içinde onu uzaklaştırmam çâresizdir
Ne olacağını sordum; dediler: Olacağı bellidir
Söyledim gönül derdimi o kişi ki yârimdir
Hiç acımadı; öyle zâlim, öyle hunhârdır
Bir daha anlatmam; tekrâra hâcet yoktur
Sabrederim, dayanırım artık yaşadıkça
Canım kaldıkça bedende, konuşacak hâlim oldukça
Söylerim ey gül; senden ayrılık zordur

Sensiz uzak kalmam mihnetten, belâdan bir zaman
Elaman ayrılığın belâsından, mihnetinden elaman!

Yâr bilirse hâlimi, belki acır hâlime
Anlar gönül derdimi, başlar tedâvisine
Olmaz artık benden gâfil; özen gösterir bana
Acır bana ancak rüsvâ eder beni âlemde
Gözümü, gönlümü şeyda etsin onun aşkıyla
Gönlüm tutsun eteğini, bulunsun vuslat arzusunda
Cevrinden bıkmassın; baksın iyi geçinmeye
Düşmesin ondan ayrı; sığınsın onun diyârına
Yâr onu yanından ayırırsa, etsin kavga
Yüz şevk ile bu beyti inşa etsin daîmâ

Sensiz uzak kalmam mihnetten, belâdan bir zaman
Elaman ayrılığın belâsından, mihnetinden elaman!

Sonunda âhım benim o Ay'a tesir etmese
Bunca efsûnum peri gibi yâri büyülemese
Yâr perîşân hâlimi düşünüp tedbir almasa
Vefasızlık âdetini zamanında değiştirmese
O nâzenin civan ben ihtiyara meyletmese
Ben de bir başka yâr edinirim ömür kusur etmezse
Yâr yâr olmaz gönlünü âşıklarla birleştirmese
Zülûflerini âşıkların boyuna zincir etmezse
Âşığı bağlamak için yüz hile, oyun etmese
Görmediğim anda yüz özrünü beyan etmese

Sensiz uzak kalmam mihnetten, belâdan bir zaman
Elaman ayrılığın belâsından, mihnetinden elaman!

Fakr ışk içre Fuzûlî izz ü câhumdur menüm
Şive-yi mihr ü mahabbet resm ü râhumdur menüm
Derdümi sâbit kılan uşşâka âhumdur menüm
Âh bu da'vîde bir âdil güvâhumdur menüm
Gerçi gam maksûdu katl-i bîgünâhumdur menüm
Gam değül çün künc-i meyhâne penâhumdur menüm
Dergeh-i pîr-i mugân ümmîdgâhumdur menüm
Men anuñ bir çâkeri, ol pâdişâhumdur menüm
Ey ki her cürm olsa lutfuñ özrhâhumdur menüm
Ayıran senden meni baht-ı siyâhumdur menüm

Sensiz olman ayrı mihnetden belâdan bir zemân
El-emân hicrân belâ vü mihnetiñden el-emân!

Fuzûlî! Fakr içinde aşk izzetimidir benim
Sevgi yolu âdetim, yolumdur benim
Derdimi sabitleştiren âşıklara âhımdır benim
Ahlarım bu davâda âdil tanığımdır benim
Gerçi gamdan maksâdım günâhsızken katlimdir benim
Gam değil, meyhâne köşesi sığınağımdır benim
Meyhâne pîrinin dergâhı umût yerimdir benim
Ben onun kuluyum, o pâdişâhımdır benim
Hangi suç olsa ortada, lûtfun özür dileyicimdir benim
Beni senden ayıran kara bahtımdır benim

Sensiz uzak kalmam mihnetten, belâdan bir zaman
Elaman ayrılığın belâsından, mihnetinden elaman!

Kıt'âlar

Kıt'â 1

Fâilâtün Fâilâtün Fâilâtün Fâilün

Hamd-i bîhad dembedem ol mübdi'-i eşyâye kim
Hîlkat-ı imkân vücûb-i zâtunı îcâb ider

Geh sevâd-ı girdbâd-ı kahrı hâk-i tîreyi
Tûtiyâ-yı dîde-yi hûrşîd-i âlemtâb ider

Geh nüzûl-i katre-yi bârân-ı ebr-i rahmeti
Yer yüzinde sebze-yi pejmürdeyi sırâb ider

Meyde muzmer eyleyüb keyfiyyet-i tağyîr-i hâl
Sîmberler zûlfini cân kaydına kullâb ider

Câna hem elbette andandur bu isti'dâd kim
Rağbet-i mahbûb u sevdâ-yı şerâb-ı nâb ider

Ola kim makbûl ola öZR ü günâhum çün bilür
Kim amel teklîfini cem'îyyet-i esbâb ider

Kıt'â 1

Sonsuz hamdolsun o her şeyi var edene
İmkânın yaradılışı îcap eder zâtının gerekliliğini

Bazen kahır girdabının karalığı kara toprağı
Sürme eder âlemi aydınlatan güneşin gözüne

Bazen rahmet bulutunun yağmur damlasının düşmesi
Yeryüzünde suya kandırır solgun yeşillikleri

Meyde gizler hal değişikliği özelliğini
Can bağlamak için çengel eder gümüş göğüslülerin zülfünü

Elbette canın ondan gelir bu istidâdı
Uyandırır mahbûbun, saf şarabın sevdâsını

Bakarsın makbûl olur özrüm, günâhım. Bilir çünkü
Huzûrun sebebi eder amel etme görevini

Kıt'â 2

Fâilâtün Fâilâtün Fâilâtün Fâilün

Ey vücûd-i kâmilün âyinedâr-ı feyz-i Hâk
Asitânun kible-yi hâcât-ı erbâb-ı yakîn

Ey kemâl-i re'fetün sermâye-yi emn ü emân
Vey cemâl-i şevketün pîrâye-yi dünyâ vü dîn

Hüsn-i re'yün âfitâb-ı âlem-i sıdk u safâ
Hâk-i pâyuñ menşe'i cem'iyyet-i rûy-i zemîn

Gelmemiş bir sen kimi pakîzetînet âleme
Tâ binâ-yı âlem itmiş nakşbend-i mâ' u tîn

Mesned-i Nûşîrevân'dur buk'a-yı Dârüsselâm
Sensün istihkâk ile Nûşîrevân'a cânîşîn

Cismdür ma'nîde burc-i evliyâ sen rûh-i pâk
Bir nigîndür hıttâ-yı Bağdâd, sen nakş-ı nigîn

Serverâ! Yüz şükr kim feyz-i kemâl-i re'fetün
Evliyâ burcını itmiş reşk-i Firdevs-i Berîn

Hâs u 'âm olmuş nevâl-i ni'metünden behremend
Âferîn ey şehriyâr-ı mülkperver âferîn

Kemterinem, bir duâgüyem, nazar kılduñ maña
Koymaduñ hâk-i mezelletde kalam zâr u hazîn

Zâyî' iken kadrümi bildürdüñ ehl-i âleme
Tîre iken eyledüñ hâk-i vücûdum anberîn

Ebr-i lûtfun kıldı hâr-i huşkumu gülberg-i ter
Feyz-i cûduñ kıldı eşk-i şûrumu dürr-i semîn

Ni'metün şükrü maña farz itdi ızhâr-ı senâ
Şefkatün tavkı meni kıldı gulâm-ı kemterîn

Gam değül ehl-i gazez eylerse menden men'-i hayr
Gam değül ehl-i hased bağlar men-i miskîne kîn

Rûzigâr ile menüm maksûdumu hâsıl kılub
Ol ki men' eyler, olur bedhâh-ı Rabbülâlemîn

Hiç şek yoñ kim yiter maksûda, kalmaz nâümid
Hırmen-i eltâfuñ etrâfında olan huşuçîn

Var ümîdüm mihr ü mâh itdükce devrân olaseñ
Kâmyâb u kâmrân u kâmbağş ü kâmbîn

Kıt'â 2

Kâmil varlığın Hâk feyzinin ayna tutanı
Eşiğin yakîn sâhiplerinin hâcetler kıblesi

Yufka yüreklilikte kemâlin güven, aman sermâyesi
Şevketinin cemâli, dînîn, dünyanın süsü

Düşünce güzelliğin doğruluk, safâ âleminin güneşi
Ayağının toprağı yeryüzündeki huzûrun kaynağı

Gelmemiş âleme senin gibi temiz huylu biri
Âlemi kurmuş su ile çamurun birleşmesi

Enûşirvan tahtıdır Dârüsselâm diyârı
Hâk ettin, sensin Enûşirvan'ın halefi

Mânâda cisimdir velîler burcu; sen temiz rûhsun
Bir yüzük kaşdır Bağdat toprağı; sen kaşın nakşı

Önderim! Yüz kere şükür! Yumuşak kalpliliğinin kemâl feyzi
Yüksek cennetin kıskanma sebebi olmuş velîler burcunu

Nîmet sofrandan faydalanmış avamı, seçkini
Ülkesini gözeten şehriyârım! Aferin! Aferin!

Küçük kulunum, duacınım; iltifat ettin bana
Perişân, hazin bırakmadın beni düşkünlük toprağında

Kaybolmuşken değerimi bildirdin tüm âleme
Karanlık iken amber gibi kokuttun vücûdumun toprağını

Kuru dikenimi tâze gül yaprağı yaptı lûtfunun bulutu
Tuzlu gözyaşlarımı değerli inci yaptı cömertliğinin feyzi

Nîmetinin şükrü bana farz etti övgüde bulunmayı
Şefkatinin tasmaı en küçük kulun kıldı beni

İyilik yapmama gam değil garaz sâhipleri engel olsa
Gam değil, kıskançlar kinlenir ben zavallıya

Allâh gerçekleştirir zamanla maksâdımı
Kim engel olursa, olur Rabbülâlemîn'in reddettiğı

Şüphe yok, ulaşır amacına; umûtsuz kalmaz
Lûtuflarının harmanı etrafında başak toplayan biri

Umûdum var, ay ile güneş döndükçe
Murâdına eren, murat süren, murat veren, murat gören ol

Kıt'â 3

Fâilâtün Fâilâtün Fâilâtün Fâilün

Sarf-i nakd-i ömr idüb men kesb-i irfân itmişem
Ehl-i dünyâ hem kemâl-i cehl ile tahsîl-i mâl

Dehr bir bâzârdur her kim metâ'in arz ider
Ehl-i dünyâ sîm ü zer, ehl-i hüner fazl ü kemâl

Kim ki menden nef' bulmaz istemen nef'in anuñ
Ol ki nef'üm yoñ aña nef'i maña olmaz helâl

İstemen nâdân maña ger virse genc-i sîm ü zer
Kim ivezsüz mâla zindân-ı tasarrufdur vebâl

Kıt'â 4

Fâilâtün Fâilâtün Fâilâtün Fâilün

Çoñ tefâñur kılma cem'-i mâl ile ey hâce kim
Sîm ü zer cem'iyyeti ehl-i gurûr eyler seni

Bârgâh-ı kurbdan cem'iyyet-i mâl ü menâl
Her ne mikdâr olsa, ol mikdâr dûr eyler seni

Gerçi ni'met çoñ kifâyetden tecâvüz kılma kim
İmtilâ bâr-ı bedendür, bihuzûr eyler seni

Kıt'â 5

Mefâilün Mefâilün Mefâilün Mefâilün

Kef-i hırs ile dâ'im dâmen-i gerdûn-i dûn dutsan
Zemâne şûrbañt eyler seni peyveste deryâ tek

Mülevves olmayub tecrîd ile çıñsan bu âlemdeñ
Seni Zâl-i felek ħurşide cüft eyler Mesîhâ tek

Kıt'â 3

Ömrümün nakdini harcadım; oldum irfan sâhibi
Cehâlet içinde mal topladı dünya düşkünleri

Dünya bir pazardır; herkes sunar elindeki malı
Dünya düşkünün gümüş ile altını; hüner ehli fazîlet ile kemâli

Kim benden fayda bulmazsa, istemem onun faydasını
Kime faydam yoksa, helâl olmaz bana onun faydası

İstemem câhil bana verse gümüş, altın hazînesi
Karşılıksız mala vebâl olur tasarruf zindanı

Kıt'â 4

Mal toplamakla çok övünme efendi
Altın, gümüş toplamak gururlu eder seni

Ne kadar çok olursa mal mülk toplama
Yakınlık eşiğinden o kadar uzaklaştırır seni

Gerçi nîmet çoktur; kâfi olanı aşma
Mide şişkinliği beden yüküdür; huzûrsuz eder seni

Kıt'â 5

Hırs avucuyla alçak feleğin eteğini tutsan sürekli
Zamâne deniz gibi bahtı çalkantılı eder seni sürekli

Kirlenmeyip soyutlanarak çıksan bu âlemden
Felek kocakarısı güneşe eş tutar Mesih gibi seni

Kıt'â 6

Mefâilün Feilâtün Mefâilün Feilün

Hemişe dũstum oldur direm ki mâl virüb
Kılur tabi'atümi beste-yi alâka-yı mâl

İbâdet-i Hâk u kesb-i ulûm için mutlak
Komaz mülâhaza-yı zabt-ı mâl mende mecâl

Müdâm düşmen aña söylerem ki mâlum alur
Maña müyesser ider ni'met-i ferâgat-ı hâl

Huzûr-i kalb virür revnak-ı ibâdet-i Hâk
Ferâğ-ı hâtır olur mucib-i husûl-i kemâl

Figân ki dũstumu düşmenümden itmen fark
Kemâl-i cehl ile evkât sarf olur meh ü sâl

Bu cehl ile özümi ehl-i ma'rifet sanuram
Zihî tasavvur-i bâtl, zihî hayâl-i muhâl!

Kıt'â 7

Fâilâtün Feilâtün Feilâtün Feilün

Ey ki endiše-yi mâl ile serâsime gezüb
Dün ü gün dehrde âşüfte geçer ahvâlün

Cem'i mâl eyledüğün râhat içündür ammâ
Râhatuñ eksük olur her nice artar mâluñ

Mâlı çoğ itme, hazer eyle azâbından kim
Renci artar ağır olduğca yükü hammâluñ

Kıt'â 8

Fâilâtün Fâilâtün Fâilâtün Fâilün

Olsa maksûdunca devrân-ı felek bir nice gün
Olma mağrûr ehl-i hâl-i dehr rûşendür saña

Kâtil-i âbâ vü ecdâduñ mu'âf itmez seni
Umma andan dostluğ resmiñ ki düşmendür saña

Kıt'â 6

Daîmâ dostum odur derim; mal veririm
Mala ilgi gösterir eder tabiatımı

Hâkk'a ibâdet, ilim öğrenmek için mutlaka
Mal tutma kaygısı fırsat tanımaz bana

Sürekli düşman ona derim; alır malımı
Sağlar bana gönül huzûru nîmetini

Hâkk'a ibâdet canlılığı verir kalp huzûrunu
Olgunluk getirir insana gönül huzûru

Heyhat! Dostumu düşmanımdan ayıramam
Ay, yıl boyunca câhillikle geçer zamanım

Mârifet ehlinden sanırım kendimi bu cehâletle
Ne imkânsız hayâl! Ne yanlış düşünce!

Kıt'â 7

Mal kaygısıyla sersem sersem gezersin
Gece gündüz dünyada perişânlıkla geçer hâlin

Mal toplamam rahatlık içindir ama
Rahatın eksik olur malın ne kadar çok artarsa

Çok mal biriktirme, sakın onun azâbından
Zahmeti artar ağır oldukça yükü hamalın

Kıt'â 8

Murâdınca dönse felek birkaç gün
Mağrur olma; dünya düşkünlerinin hâlini bilirsin

Babanı, atalarını öldüren, muaf tutmaz seni
Dostluk beklerim deme sana düşman olandan

Kıt'â 9

Fâilâtün Fâilâtün Fa'lün

Nice bir nefs temennâsiyle
Yimek ü içmek ola dilhâhuñ

Eyleyüb zühd ü verâ'dan nefret
Tâ'at-ı Hâk'dan ola ikrâhuñ

Ma'bedüñ matbağ ola şâm ü seher
Müsterâh ola ziyâretgâhuñ

Bunun için mi olubsan maḥlûk
Bu mudur emri saña Allâh'ın?

Kıt'â 10

Fâilâtün Fâilâtün Fâilâtün Fâilün

Ey ki âlemde mahabbet adını mezmûm idüb
Her zemân bir mâhruḥsârın olursun mâ'ili

Geçdi ömrün şâhid-i maksad cemâlin görmeyüb
Şâhid-i maksad saḡınmışdur arada hâ'ili

Ârif iseñ dutagör serrişte-yi feyz-i bekâ
Terk kıl bu sûret-i fânî yü nakş-ı zâ'ili

Kıt'â 11

Fâilâtün Fâilâtün Fâilâtün Fâilün

Sen ne âfetsen maña ey akl-ı nâfercâm kim
Bulmağ olmaz sûret-i kurbunda âsâr-ı neşât

Tıflar dîvâneler senden müberrâ olmağın
Dünyî vü ukbîden bulmuşlar kemâl-i inbisât

İzzet ü zilletde bilmezler tarîk-i i'tibâr
Hillet ü hürmetde çekmezler azâb-ı ihtiyât

Ol ki dâ'im hemnişînüñdür mu'azzebdür müdâm
Nişe kim teklif-i hükm-i şer' ile sensün menât

Ol zemândan kim saña virdüm inân-ı ihtiyâr
Ol zemândan keyledüm muhkem senünle irtibât

Olmayub ḡâlî gam u endûhdan gönlüm evi
Ḥâr bisterdür maña peyveste ḡâkister bisât

Olmasaydum kâşki herḡiz senünle hemnişîn
Kılmasaydum kâşki mutlak senünle ihtilât

Kıt'â 9

Daha ne kadar nefsinin isteğiyle
Yemek içmek canının istediği olsun?

Zühdden, takvâdan nefret edip
Hâkk'a ibâdetten ikrâh edesin

Akşam, sabah mâbedin mutfak olsun
Ziyâret ettiğin yer müsterâh olsun

Sen bunun için mi yaratıldın?
Bu mudur emri sana Allâh'ın?

Kıt'â 10

Âlemde kötölere sevginin adını
Her zaman bir ay yüzlünün olursun mâili

Ömrün geçti; maksât güzelinin görmedin cemâlini
Maksât güzeli uzakta; var orada engeli

Ârifsen tutmaya bak bekâ feyzinin ucunu
Terket bu fânî sûreti; kaybolan nakşını

Kıt'â 11

Benim için nasıl âfetsin uygunsuz aklım!
Bulmak mümkün değil yakınında sevinç izlerini

Çocuklar, divâneler senden uzak durduğu için
Dünyada, ukbâda bulmuşlar rahatlık kemâlini

İzzette, zillette bilmezler itibâr yolunu
Helâlde, hürmette çekmezler ihtiyat azâbını

Seninle birlikte olan azâptadır sürekli
Şeriat hükmüne göre sensin Menât

Sana irâde dizginini verdiğimden beri
Seninle sağlam bağ kurduğumdan beri

Uzak kalmadı gamdan, kederden gönlümün evi
Diken yastığımdır, toprak döşediğim sürekli

Keşke asla seninle oturmasaydım!
Keşke seninle hiç haşır neşir olmasaydım!

Kıt'â 12

Fâilâtün Feilâtün Feilâtün Fa'lün

Her kimün var ise zâtunda şerâret küfri
İstılâhât-ı ulûm ile müselmân olmaz

Ger kara taşı kızıl kan ile rengin itseñ
Tab'a tağyîr virüb la'l-i Bedaḥşân olmaz

Eylesen tûtiye ta'lîm-i edâ-yı kelimât
Nutkî insân olur ammâ özi insân olmaz

Her uzun boylu şecâ'at idebilmez da'vî
Her ağaç kim boy atar, serv-i ẖırâmân olmaz

Kıt'â 13

Fâilâtün Fâilâtün Fâilâtün Fâilün

Dehr bir seylâbdur mülhak adem deryâsına
Biz ki sergerdânuz ol seylâba düşmüş ḥâr u ḥes

Çizginür ḥâr u ḥes ol seylâb oldukça revân
Yitmeden deryâya râhat mümkün olmaz bir nefes

Kıt'â 14

Mefâilün Mefâilün Mefâilün Mefâilün

Elüñden dâdlar ey aḥter-i baḥt-ı siyâhum kim
Meni ḥalk içre alîkadr iken gâyetde ḥâr itdün

Kılub ḥurşîd-i hırmân matla'-ı ümmîd gerdûnın
Vücûdumdan misâl-i sâye selb-i i'tibâr itdün

Sevâd-i dîdemi mutlak beyâz-ı ayne dönderdün
Beyâz-ı hüsn-i hâlüm hâl-i rûy-i rûzigâr itdün

Kıt'â 15

Fâilâtün Fâilâtün Fâilâtün Fâilün

Yaḥamı pençe-yi taḥvîf-i reh-i şer' dutar
Dâmen-i ma'rîfet-i ehl-i siyâset dutsam

Zeng-i iflâs dutar âyine-yi râhatumı
Terk-i hükkâm kılub künc-i kanâ'at dutsam

Hiç âlemde bulunmaz eser-i râhat-ı rûh
Olurum muztaribü'l-hâl ne san'at dutsam

Kıt'â 12

Kimin zâtında varsa şirretlik küfrü
Bilimsel terimlerle Müslüman olmaz

Kara taşı boyasan kızıl kan rengine
Mizacı değişip Bedahşân lâli olmaz

Papağana kelimelerin telâfuzunu öğretsen
Konuşması insan gibi olsa da insan olmaz

Her uzun boylu bulunmaz cesaret iddiâsında
Boy atan her ağaç salınan selvi olmaz

Kıt'â 13

Dünya bir sel suyudur, katılmış yokluk denizine
Biz çerçöpler âvâreyiz düşmüş o sel suyuna

Döner durur o çerçöp sel suyu aktıkça
Bir nefes rahat mümkün olmaz, ulaşmadan deryâya

Kıt'â 14

Elaman elinden kara bahtımın yıldızı
Halk içinde değerliyken çok düşkün ettin beni

Umûdun doğduğu yeri mahrûmluk güneşi ettin
İtibârı vücûdumdan gölge gibi çektin

Gözümün karasını göz akına çevirdin
İyi hâlimdeki beyazlığı zamâne yüzüne döndürdün

Kıt'â 15

Yakamı şeriat yolunun korkutma pençesi tutar
Siyaset ehlinin mârifet eteğini tutsam

İflas pası kaplar rahatlık aynamı
Hâkimleri terkedip kanâat köşesini tutsam

Âlemde bulunmaz hiç rûh rahatlığının eseri
İzdirap çeker dururum hangi sanatı tutsam

Kıt'â 16

Mef'ûlû Fâilâtü Mefâilü Fâilün

Ehl-i kemâle câhil eğer kadr kılmasa
Ma'zûr dut melâmetin itmek revâ degül

Câhil tabî'atında mezâk-ı kemâl yoğ
Her nefse iktidâ-yı tabî'at hatâ degül

Ülfet hemîşe fer'i olur âşinâlığıñ
Câhil fazilet ehli ile âşinâ degül

Kıt'â 17

Fâilâtün Fâilâtün Fâilâtün Fâilün

Eyleyüb nâdâna arz-ı fazl u ızhâr-ı hüner
Şermsâr itmek, 'atâ ummak nedür zulm-i sarîh

Sen bilürsen mücmelen andan ne alursan velî
Bilmez ol kim alduğı senden hasendür yâ kabîh

Zâhiren satmak hüner almak atâ bir bey'dür
Tıfldur nâdân buyurmaz şer' anuñ bey'in sahîh

Kıt'â 18

Fâilâtün Mefâilün Fa'lün

İlm kesbiyle rütbe-yi rif'at
Arizû-yi muhâl imiş ancak

Aşk imiş her ne vâr âlemde
İlm bir kîlûkâl imiş ancak

Kıt'â 19

Fâilâtün Fâilâtün Fâilâtün Fâilün

Ey sıfât-ı sûretün kaydın çeken bil kim henûz
Jengden âyîne-yi idrâküñi pâk itmedüñ

Jengdür âyîne-yi idrâke her sûret ki var
Sen henûz ey sâde bu mazmûnı idrâk itmedün

Kıt'â 16

Kemâl sâhiplerine câhil değer vermese
Mâzur gör onu; kınamak revâ değil

Câhil tabiatında olgunluk zevki yok
Her nefse tabiatın uyması hatâ değil

Ülfet daîmâ âşinâlığın fer'i olur
Câhil fazilet sâhipleriyle âşinâ değil

Kıt'â 17

Câhile fazilet, hüner göstermek
Utandırmak onu, bağış ummak nedir? Açık zulüm

Kıscası; sen bilirsin ondan ne aldığını
Bilmez ama o senden aldığını; güzel mi çirkin mi

Görünüşte hüner satmak, bağış almak bir alışveriş
Câhil çocuğa benzer; şeriatta onunla olmaz alışveriş

Kıt'â 18

İlim öğrenerek makâmca yükselmek
İmkânsız bir arzuymuş ancak

Aşk imiş her ne varsa âlemde
İlim bir dedikoduymuş ancak

Kıt'â 19

Görünüşteki sıfatların kaygısını çeken! Bil ki henüz
İdrak aynandaki pasları gidermedin

İdrak aynasındaki her görüntü bir pastır
Hey akılsız! Sen bu kavramı algılamadın henüz

Kıt'â 20

Fâilâtün Fâilâtün Fâilâtün Fâilün

Ey gönül mutlak ibâdet kılmayub ömrün temâm
Eyledün sevdâ-yı zülf-i her perîruhsâra sarf

Saç ağardı gel yiter mir'ât-ı bahtuñ tîre kıl
Ömrden bir dem ki kalmış eyle istiğfâra sarf

Kıt'â 21

Feilâtün Feilâtün Feilâtün Fa'lün

Gelün ey ehl-i hakikat çıhalum dünyâdan
Gayrı yerler gezelüm özge safâlar görelüm

Seyr-i germiyyet-i gavgâ-yı kıyâmet kılalum
Vaz'-ı cem'iyyet-i hengâme-yi mahşer görelüm

Reviş-i silsile-yi dehr melûl itdi bizi
Nice bir dehrde evzâ'-ı mükerrer görelüm

Kıt'â 22

Fâilâtün Me'fâilün Feilün

Miñ iken kadr ü kıymetün bir olur
Muztarib olsa kalbün ey ârif

Eyle teskîn-i kalb hâsıl kim
Elfi tahrîk-i kalb eyler elif

Kıt'â 23

Feilâtün Feilâtün Feilâtün Fa'lün

Muttasıl ma'rifet ehlini ayağlara salub
Felek-i sifle kılur mihnet ü gam pâmâli

Ol ki câhildür idüb cümle murâduñ hâsıl
İ'tibâr ile kılur mesned-i kadrün âlî

Bu sebebdan bilürem kim bu cihân avretdür
Avretün beyledür akvâli ile ef'âli

Ulu evlâdı keser südden ü te'dîb virür
Süd virüb lûtf ile bağlar beşiğe etfâli

Kıt'â 20

Gönlüm! İbâdet etmeden doğru dürüst, ömrünü
Her peri yüzlünün zülûf sevdâsına harcadın

Saçlar ağardı; gel, yeter; baht aynanı karart
Ömürden bir an kalmış; geçir onu istiğfarla

Kıt'â 21

Hakikat ehli! Gelin çıkalım dünyadan
Başka yerler gezelim; başka safâlar görelim

Kıyâmet kavgasının sıcaklığını seyredelim
Mahşer hengâmesinde halkın hâlini görelim

Dünyanın olaylar zinciri biktırdı bizi
Daha ne kadar dünyada tekrârlanan halleri görelim?

Kıt'â 22

Bin iken kadrin, kıymetin bir olur
Muzdarip olsa kalbin ey ârif

Kalp sakinliğini elde et zîrâ
Elif ters çevrilse de yine olur elif

Kıt'â 23

Sürekli mârifet ehlini ayaklara düşürür
Sefil felek mihnet, gam altında ezdirir

Câhil olan elde eder sürekli murâdını
İtibâr ile kadir makâmını yükseltir

Bu yüzden bilirim; bu dünya bir kadındır
Kadının sözleri, hareketleri böyledir

Büyük çocukları keser süttten; edep öğretir
Lûtufîlâ süt verir; çocukları beşiğe bağlar

Kıt'â 24

Fâilâtün Feilâtün Feilâtün Feilün

Perde çek aybına zulmet kimi halkıñ dâ'im
Ger diler sen ki nasîb ola saña âb-ı hayât

Kılma hırşîd kimi aybnümâlığ ki felek
Yire salmaya seni ba'de ulüvv-i derecât

Cehd kıl zâtuñ ola mazhar-ı âsâr-ı kabûl
Kılma ol câha tefâhür ki değül kâbil-i zât

Fazl olur sanma saña menzilet-i asl ü neseb
Câh olur sanma saña kesret-i esbâb u cihât

Âriyetden sözüñe kılma kamer tek zînet
Gayrdan âriyetüñ nûr ise hem yazıya at

Kıt'â 25

Mefâilün Feilâtün Mefâilün Fa'lün

Bağıl kılmasa cem' itdüğü direm sarfın
Nihâl-i maksadı sersebz olub semer virmez

Elündeki güheri bezl kılmasa mümsik
Şeb-i gamına emel müjde-yi seher virmez

Tükenmeyince kevâkib güneş tulû itmez
Tökülmeyince şikûfe nihâl ber virmez

Kıt'â 24

Perde çek halkın ayıbına daîmâ karanlık gibi
İstersen hayat suyunun sana nasîp olmasını

Ayıp bulmaya kalkma güneş gibi; felek
Yüksek derecelerden sonra yere düşürmesin seni

Çalış; makbûl olma eserlerine mazhâr olsun zâtın
O makâmıla övünme, uymuyorsa zâtına

Soy sopun sana üstünlük verdiğini sanma
Makâmın zenginlik, rahatlık verdiğini sanma

Ay gibi süsleme eğreti şeylerle sözlerini
At dışarı başkasından aldığın eğreti nûru

Kıt'â 25

Cimri topladığı paraları harcamasa
Maksât fidanı yeşerip vermez meyva

Pinti elindeki inciye saçmasa
Emel seher müjdesi vermez gam akşamına

Yıldızlar tükenmeyince güneş doğmaz
Çiçek dökülmeyince fidan meyve vermez

Kıt'â 26

Fâilâtün Fâilâtün Fâilâtün Fâilün

Pâdişâh-ı mülk dînâr u direm rüşvet virüb
Feth-i kişver kılmağa eyler müheyyâ leşkeri

Yüz fesâd u fitne tahrîkiyle bir kişver alur
Ol daği âsâr-ı emn ü istikâmetden berî

Gösteren sâatde devrân-ı felek bir inkılâb
Hem özi fânî olur hem leşkeri hem kişveri

Gör ne sultânüm men-i dervîş kim feyz-i suhan
Eylemiş ikbâlümü âsâr-i nusret mazheri

Her sözüm bir pehlevândur kim bulub te'yîd-i Hâk
Azm kıldukda dutar tedrîc ile bahr ü beri

Handa kim azm itse mersûm u mevâcib istemez
Hansı mülkü dutsa değmez kimseye şûr ü şeri

Pây mâl itmez anı âsîb-i devr-i rûzigâr
Eylemez te'sîr aña devrân-ı çerh-i çenberi

Kılmasun dünyâda sultânlar maña teklîf-i cûd
Besdurur başumda tevîk-i kanâ'at efseri

Her cihetden fâriğem âlemde hâşâ kim ola
Rızık içün ehl-i bekâ ehl-i fenânuñ çâkeri

Kıt'â 27

Fâilâtün Mefâilün Fa'lün

Zulm ile akçeler alub zâlim
Eyler in'âm halka minnet ile

Bilmez anı ki itdüğü zulme
Görecekdür cezâ mezellet ile

Müdde'ası bu kim rızâ-yı ilâh
Aña hâsıl olur bu âdet ile

Cenneti almağ olmaz akçe ile
Girmek olmaz behište rüşvet ile

Kıt'â 26

Ülke pâdişâhı rüşvet verir dinarı, dirhemi
Ülkeler fethetmeye hazırlar askeri

Yüz fesat, fitne çıkarır, bir ülke alır
O da güvenlikten, istikametten uzaktır

Feleğin dönüşü gösterdiğinde bir değişimi
Fânî olur hem kendi, hem ülkesi, hem askeri

Sultânım! Bak ben yoksula. Sözümün feyzi
Zafer eserlerinin mazhârı etmiş ikbâlîmi

Her sözüm bir pehlivandır; Hâk'tan almış teyidi
Azmedince sırayla tutar karayı, denizi

Nereye giderse, istemez maaşı, parayı
Nereye yerleşse, olmaz kimseye zarârı

Ayak altına almaz zamânenin musîbetleri
Tesir etmez ona çember feleğin dönüşleri

Etmesin sultânlar bana dünyada cömertlik teklifi
Yeterli benim için başımdaki kanâat tâcı

Âlemde her bakımdan feragat içindeyim
Rızık için bekâ ehli olur mu fenâ ehlinin hizmetçisi?

Kıt'â 27

Zâlim zûlmederek para alır
Minnet ile onu halka bağışlar

Bilmez oysa, zûlmünün karşılığında
Düşkünlük içinde görecektir ceza

İddiâsı şudur: Allâh'ın rızâsını
Bu âdetiyle kazanacaktır

Cenneti almak mümkün değil para ile
Girmek mümkün değil cennete rüşvet ile

Kıt'â 28

Fâilâtün Fâilâtün Fâilâtün Fâilün

Ey güzel zâtun ma'ârif birle rengin idegör
Hatt-i müşgîn perde-yi ruhsâr-ı gülgün olmadın

Sohbet-i erbâb-ı ilm ü ma'rifetden kesb kıl
Hüsn-i sîret sûret-i hâlün diğergün olmadın

Cehd kıl kim görmeye hurşid-i ruhsârın zevâl
Nûr-i feyzinden hilâl-i kadrün efzûn olmadın

Kıt'â 29

Fâilâtün Fâilâtün Fâilâtün Fâilün

Ey hatâ-yı lafz ile Kur'ân şükûhın sındıran
Mu'ciz-i âyât-ı Kur'ân'dan hazer kılmaz mısın?

Her elif bir hancer-i hûnrîz-i bürrândur saña
Hancer-i hûnrîz-i bürrândan hazer kılmaz mısın?

Bir hâkim-i kâmilün dârüşşifâ-yı hikmetün
İtmek istersin herâb; andan hazer kılmaz mısın?

Kıt'â 30

Mefâilün Mefâilün Mefâilün Mefâilün

Sadâ-yı ney harâm olsun didün ey sûfi-yi câhil
Yile virdün hilâf-ı şer'ile nâmûsun islâmun

Bu endâm ile vecd itmek dilersen ehl-i hâl içre
Îlâhî ney kimi sûrâh sûrâh olsun endâmuñ!

Kıt'â 31

Fâilâtün Fâilâtün Fâilâtün Fâilün

Ey mu'allim âlet-i tezvîrdür eşrâre ilm
Kılma ehl-i mekre ta'lîm-i ma'ârif zinhâr!

Hile içün ilm ta'lîmin viren müfsidlere
Katl-i âm içün virür cellâda tığ-i âbdâr

Her ne tezvîr itse ehl-i cehl aña olmaz sebât
Mekr-i ehl-i ilmdür asl-i fesâd-ı rûzigâr

Kıt'â 28

Güzelim! Zâtını bilgiyle renklendirmeye bak
Mis kokulu ayva tüylerin gül renkli yüzüne perde olmadan

İlim, mârifet sâhipleriyle sohbet et
İyi huyun, görünüşteki hâlin değişmeden

Gayret et; batmasın yüzünün güneşi
Feyiz nûruyla kadir hilâli büyümeden

Kıt'â 29

Söz hatâlarıyla Kur'ân'ın görkemini bozan!
Kur'ân âyetlerinin mucizesinden sakınmaz mısın?

Her elif kan dökücü, keskin bir hançerdir sana
Kan dökücü, keskin kılıçtan sakınmaz mısın?

Kâmil bir hekimin hikmet hastanesini
Harap etmek istersin. Bundan sakınmaz mısın?

Kıt'â 30

Hey câhil sofu! Ney sesi harâm olsun, dedin
Şerîata muhalefetle İslâmın nâmusunu yele verdin

Bu endamınla vecde gelmek istersen dervişler arasında
İlahî ney gibi delik deşik olsun endamın!

Kıt'â 31

Öğretmenim! Kötüler için ilim hile âletidir
Hilekârlara sakın ilim öğretirim deme!

Kim hile için ilim öğretirse bozgunculara
Katliam için çifte sulu kılıç verir cellâda

Câhillerin ettiği hile olmaz kalıcı
İlim ehlinin hilesi olur zamânedeki fesadın aslı

Kıt'â 32

Fâilâtün Fâilâtün Fâilâtün Fâilün

Müdde'i eyler maña taklîd nazm u nesrde
Lîk nâmerbût elfâzı mükedder zâtı var

Pehlevânlar bâdpâlar seğridende her taraf
Tıfl hem cevân ider ammâ ağaçdan atı var

Kıt'â 33

Fâilâtün Fâilâtün Fâilâtün Fâilün

Sâ'd ü nahs ahvâlini kılsañ müneccimden su'âl
Muktedâ-yı ma'rîfet Bircîs ü Keyvân'dur aña

Eylesen remmâlden teftîş-i hâl-i nîk ü bed
Mürşîd-i râh-ı yakîn Engîs ü Lehyân'dur aña

Nokta-yı eşkâl-i reml ü seyr-i ecrâm u nücûm
Kime rehber olsa feyz-i akl bühtândur aña

Bilmiş ol kim her ne sâdır olsa zîşt ü hûbdan
Mazharı bir ilmdür kim akl hayrândur aña

Kıt'â 34

Fâilâtün Mefâilün Fa'lün

Severim ol nigâr-ı sîmberi
Ki cefâpîşe vü sitemgerdür

Nişe kim aña ıskbâzluğum
Ma'siyet olduğu mukarrerdür

Cevr ile ol müdâm men'im idüb
Reh-i zühd ü salâha rehberdür

Kâbil-i ecr olursa cevri nola
Emr-i ma'rûf u nehy-i münkerdür

Kıt'â 32

İddiâcı taklit eder beni nazımda, nesirde
Ancak bağlantısız sözleri, bulanık zâtı var

Savaşçılar atları koşturduğunda her yana
Çocuk da koşturur ama tahtadan atı var

Kıt'â 33

Uğurlu, uğursuz durumları sorsan müneccime
Onun bilgi dayanağı Bircîs ile Keyvan'dır

İyi, kötü halleri sorsan kum falcısına
Onun bilgi yolunun mürşîdi Engis ile Lehyandır

Remil şekillerinin noktası, gök cisimlerinin, yıldızların seyri
Aklın feyzi kime rehber olsa, onun için bühtândır

İyi bil şunu; ne gelirse iyiden, kötüden
Mazhârı bir ilimdir; akıl ona hayrândır

Kıt'â 34

Severim o gümüş göğüslü sevgiliyi
Cefâ eder; zâlimdir

Bilirim, onunla aşk oyunu oynamam
Kesin olarak bir günâhtır

Sürekli cevreder, engel olur bana
Zühd, salâh yolunun rehberidir

Onun cevri sonunda ecir varsa
Bunlar emr-i marûf, nehy-i münkerdir

Kıt'â 35

Mef'ûlû Fâilâtü Mefâilü Fâilün

Men subh u şâm idüb dûd-i dil-i sûznâk ile
Bağrın kebab idüb virürem çerçe inkılâb

Hût u Hamel medârı ile âsmân dahî
Kan yutdurub virür dil-i sûzânıma azâb

Dünyâda yok ferâgata ümmîd nişe kim
Kan yağdırur oda nice kim çizginür kebâb

Kıt'â 36

Mef'ûlû Fâilâtü Mefâilü Fâilün

Ey kâdî-yi hucestelikâ kim Hâk eylemiş
Sâhibserîr-i mesned-i hükm-i kazâ seni

Cehd eyle kim mülâhaza-yı nef'-i dünyevî
Hükm-i kazâda itmeye ehl-i hatâ seni

Makbûl-i halk kılmuş iken ilm ü ma'rifet
Merdûd-i Hâlik eylemeye irtişâ seni

Kıt'â 37

Mef'ûlû Fâilâtü Mefâilü Fâilün

Oldur gazel ki feyzi anuñ 'âm olub müdâm
Ârâyış-i mecâlis-i ehl-i kabûl ola

Vird-i zebân-ı ehl-i safâ vü sürûr olub
Mazmûnı zevkbağış u serî'u'l-husûl ola

Andan ne sûd kim ola mübhem ibâreti
Her yirde istimâ'ın idenler melûl ola

Kıt'â 38

Mefâilün Mefâilün Mefâilün Mefâilün

Hıredmendî ki dâ'im âlem-i ilm içre seyr eyler
Esâlîb-i fûnûn-i şî'rden elbette gâfildür

Mezâk-ı şî'r hem bir özge âlemdür hakikatde
İki âlem müsahhar eylemek gâyetde müşkildür

Kıt'â 35

Sabah akşam yakıcı gönül dumanımla
Feleğin bağırını yakar, değiştiririm

Balık ile Koç burçları, bir de gökyüzü
Kan yutturur, yanan gönlüme azâp verir

Dünyada huzûra kavuşma umûdum yok
Kebap döndükçe ateşe kan yağdırır

Kıt'â 36

Kutlu yüzlü kadı! Hâk Teâlâ
Yargı koltuğunda makâm sâhibi etmiş seni

Gayret et; dünya çıkarlarını düşünmek
Yargı sırasında hatâlılardan etmesin seni

İlmin, mârifetin halk tarafından beğenilirken
Yaratan'ın reddettiği etmesin rüşvet seni

Kıt'â 37

Gazel dediğin; feyzi daîmâ yaygın olur
Beğenenler meclisinin süsü olur

Safâ, sevinç sâhiplerinin dilinde vird olur
İçeriği zevk verir; çabuk sonuçlu olur

O gazelin faydası ne? İbaresî belirsiz olur
Kim dinleyecek olursa, bıkkın olur

Kıt'â 38

Sürekli ilim âleminde dolaşan akıl sâhibi
Şiir sanatının üslûplarından elbette gâfildir

Şiir zevki de başka bir âlemdir aslında
İki âlemi fethetmek çok zor şeydir

Kıt'â 39

Fâilâtün Fâilâtün Fâilâtün Fâilün

Ey vezîr-i mülkperver kim nizâm-ı mülk için
İntihâb itmiş cemî'-i halkdan sultân seni

Hall ü akdün âlemin kılmış mufavvez re'yüne
Nâ'ib-i hükm-i hilâfet eyleyüb devrân seni

Kıl hazer kim olmaya nâgeh mizâcuñ münkalib
Kılmaya sermest câm-ı şevket-i dîvân seni

Olasın insâf için mansûb iken ehl-i fesâd
İde dîn ehline âfet killet-i î mân seni

İtme kim ma'mûre-yi İslâmı vîrân kendüye
A'zam-ı a'vân ü ensâr eyleye şeytân seni

İtmiş iken efdal-i halk-ı cihân ikbâl ile
Erzel-i ehl-i cehennem eyleye Sübhân seni

Kıt'â 40

Mef'ûlü Fâilâtü Mefâilü Fâilün

Doğruluğ ile iste ulüvv-i makâm kim
Geldükce hâlüne vire devr-i felek revâc

Doğruluğ ile harflere sadrdur elif
Yâ harfini ayağa bırakmışdur i'vâc

Yâ ihtilâtı ile serîr oldu pâymâl
Başda makâm dutdu elif nusret ile tâc

Doğrular ile gez ki seni serbülend ide
Eğriler ile eyleme elbette imtizâc

Kıt'â 41

Mef'ûlü Fâilâtü Mefâilü Fâilün

Ey hâce ger kulundan oğulluğ murâd ise
Şefkat göziyle bak ona dâim oğul kimi

Vur oğluñı umarsan ola sâhib-i edeb
Elbette eyle zillate mu'tâd kul kimi

Kıt'â 39

Ûlkeyi gözeten vezir! Ûlkenin nizâmı için
Seçmiş halk arasından sultân seni

Âlemin işini düzene koymak bırakılmış görüşüne
Halifelik hükmünün nâibi etmiş devrân seni

Sakın aman! Ansızın değişmesin mizacın
Sarhoş etmesin devlerin ululuk kadehi seni

İnsaf için atandın oraya; bozguncular
Îmân azlığıyla birlikte dindarlara belâ etmesin seni

İslâm mâmuresini vîrân etme kendine
Şeytan en büyük yardımcısı etmesin seni

İkbâl ile dünya halkının en üstünü etmişken
Yüce Tanrı cehennemliklerin en rezili etmesin seni

Kıt'â 40

Doğruluk ile iste makâm yüceliği
Feleğin dönüşü revaç versin hâline

Harflerin başıdır elif doğruluk sebebiyle
Ayağa düşmüş ya harfi yamukluk sebebiyle

Ya harfi karışıklık yüzünden tahtın altına düştü
Başta yer tuttu elif zafer ile taç

Doğrularla gez; yüce başlı etsin seni
Eğrilerle haşır neşir olurum deme

Kıt'â 41

Efendi! Kulundan oğulluk etmesini istersen
Şefkat gözüyle bak ona daîmâ oğul gibi

Edepli olmasını umuyorsan, vur ona
Elbette düşkünlüğe alıştır onu kul gibi

Kıt'â 42*Mef'ûlû Fâilâtü Mefâilü Fâilün*

Yevmü's-su'âl hazrete arzileyem eğer
Eltâf u merhametle kulundan cevâb ala

Dünyâ evinde konduk oturduk bir iki gün
Lâyık mıdur kerîme konukdan hisâb ala?

Kıt'â 43*Fâilâtün Fâilâtün Fâilâtün Fâilün*

La'net ol nâdâna ki bir kimseden bir kimseye
Bir çiğerkâh olacak söz nakl ide gerçek yalan

Çün haber hem sıdkâ hem kizbe olubdur muhtemel
Ol sözü kendü dimiş olur o şahsa bigümân

Kıt'â 44*Fâilâtün Mefâilün Feilün*

Mü'min olmaz kişi hakikat ile
Dutmayınca tarîk-i terk-i hevâ

Her ne öz nefesine revâ görse
Yâr u kardaşa görmeyince sezâ

Kıt'â 45*Fâilâtün Mefâilün Feilün*

Zinhâr olma ehl-i âlem ile
Munkabız tab'lu yaman sözlü

Tañrı ol bendesin sever ki müdâm
Ola hoş hulklu, güler yüzlü

Kıt'â 46*Fâilâtün Fâilâtün Fâilâtün Fâilün*

Ol sebebden farisî lafz ile çoğdur nazm kim
Nazm-ı nâzûk Türk lafziyle iyen düşvâr olur

Lehce-yi Türki kabûl-i nazm u terkîb itmeyüb
Ekser-i elfâzı namerbût u nâhemvâr olur

Mende tevfik olsa bu düşvârı âsân eylerem
Nevbehâr olgac tikenden berg-i gül ızhâr olur

Kıt'â 42

Sorgu suâl günü huzûrda arzedeyim
Lûtufîla, merhametle kulundan cevâp alacaksa

Dünya evine konduk, oturduk bir iki gün
Misafirden hesâp sormak yakışır mı ev sâhibine?

Kıt'â 43

Lânet olsun o câhile! Bir kişiden bir kişiye
Ciğer yaralayan söz nakleder gerçek, yalan

Haber doğru veya yalan olabilirse
O sözü kendisi demiş olur o kişiye, inan

Kıt'â 44

Gerçekten mümin olamaz o kimse
Hevâ heves yolunu terk etmeyince

Kendi için revâ gördüğü her şeyi
Yâri, kardeşi için revâ görmeyince

Kıt'â 45

Olma sakın insanlara karşı
Aksi tabiatlı, kötü sözlü

Tanrı o kulunu sever; sürekli
Olur iyi huylu, güleryüzlü

Kıt'â 46

Şu sebeple Fars diliyle şiir çok yazılır
Nâzik nazım Türk diliyle çok zor olur

Türk dili nazmı, terkibi kabûl etmez
Sözlerin çoğu bağlantısız, düzensiz olur

Tanrı nasîp ederse başarıyı, bu zoru kolaylaştırırım
İlkbahar gelince dikenden gül yaprağı çıkar olur

Beyit

Mef'ûlû Mefâîlû Mefâîlû Feûlün

Hızır ister iken hırsa düçâr oldu Fuzûlî
Balık yirine tûruna tosbağa ilişdi

Matla'

Fâîlâtün Fâîlâtün Fâîlâtün Fâîlün

Ey perîveş dilberüm niçün girîbânçâksen?
Özgeler heyran seninçün; sen neden gamnâksen?

Beyit

Hızır isterken hırsa kapıldı Fuzûlî
Balık yerine ağına kaplumbağa girdi

Matla'

Peri yüzlü sevgilim! Niçin yakarı yırttın?
Başkaları hayrân sana; sen neden gamlısın?

Rubâîler

Rubâî 1

Elhamdu limen enâre kalbî ve hedâ
Veş-şukru li mâ fihi mine's-şevki bedâ
Mâ emdahu vâhiben sivâhu ebedâ
Lâ eşriku fî senâi Rabbî ebedâ

Rubâî 2

Elhamdu limen azze kemâlen ve alâ
Men kâme bi emrihi ve men nâza'a lâ
Summe's-salavâtu ve't-tahiyyâtu alâ
Men faddalahullâhu bi izzin ve alâ

Rubâî 3

Ey feyz-i vücûd şahid-i cûd saña
Vey şahid-i cûd her ne mevcûd saña
Ümmîd-i kabul u i'timad-ı keremün
Merdûdunu itmiş yine merdûd saña

Rubâî 4

Ey zâtına mümkünât burhân-ı vücûb
Sâbit saña imtinâ' -ı imkân-ı uyûb
Şâyeste-yi ni'met-i hayât-ı ebedî
Ervâh-ı ma'ârifüñle ebdân u kulûb

Rubâî 5

Huş ol ki çekem dem-i ecel bâde-yi nâb
Sermest yatam kabrde tâ rûz-i hisâb
Gavgâ-yı kıyâmetde duram mest ü herâb
Ne fikr-i sevâb ola ne pervâ-yı azâb

Rubâî 6

Ey ukdegüşâ-yı Acem ü Türk ü Arab
Ressâm-ı rüsûm-i fazl u âsâr-ı edeb
Mazmûn-i hadîsüñ sebab-i her millet
Da'vâ-yı kabûlüñ sened-i her mezheb

Rubâî 1

Hamdolsun kalbimi aydınlatana, yol gösterene
Şükürler olsun; şevk uyandı benim gönlümde
Övmem O'ndan başka bağışçıyı asla
Rabbime övgüme kimseyi ortak etmem asla

Rubâî 2

Hamdolsun kemâlde, yücelikte en üstün olana
Herkes uyar emrine, “yok” demez asla
Ona salavat, tahiyyat olsun sonra
İzzetle, yücelikle üstünlük verdi ona

Rubâî 3

Varlığın feyzi cömertlik şâhididir sana
Mevcut olan her şey cömertlik şâhididir sana
Makbûl olma umûdu, keremine duyulan itimat
Reddettiğini yine döndürmüş sana

Rubâî 4

Mümkün varlıklar zâtının gerekliliğinin kanıtı
Sabittir; mümkün değil kusurlarının olması
Ebedî hayat nîmetine lâayk olur
Mârifet rûhlarıyla bedenler, kalpler

Rubâî 5

Ne hoştur! Ecel vakti saf şarabı içirim
Kıyâmete kadar kabrimde sarhoş yatarım
Kıyâmet kavgasında fitil gibi sarhoş kalkarım
Ne sevâbı düşünür ne azâptan çekinirim

Rubâî 6

Acemin, Türkün, Arabın sorunlarını çözen
Fazîleti, edep eserlerini resme çeken
Sözünün içeriği her milletin sebebi
Kabûl sözün her mezhebin senedi

Rubâî 7

Sâkî kerem it şerâb-ı gûlfâm yürüt
Gûlfâm şerâba virme ârâm yürüt
Bezm içre habâb-ı eşk-i gûlgûnumdan
Miñ câm yürütme, lebbeleb câm yürüt

Rubâî 8

Cânumda olan zaîre-yi nutk u hayât
Cismümde olan cevher-i hüsn-i harekât
Sarf olmadı hûblar reh-i ıskında
Efsûs ki bîhûde geçirdüm evkât

Rubâî 9

Ta'mîr-i bikâ' u cem'i mâl itdün dut
Her ârizû itdünse aña yetdün dut
Çün ömr bekâsına dutulmaz ümmîd
Her hâl ile geldüğün kimi gitdün dut

Rubâî 10

Dirler ki kılur gonce leb-i yâr ile bahs
Gülberg-i ter ol la'l-i güherbâr ile bahs
Ol bir nice dilsizlere töhmetdür bu
Da'vîye gele, eyleye güftâr ile bahs

Rubâî 11

Ey mihr-i ruhuñ kadîm ü âlem hâdis
Izhâr-ı vücûda keşf-i râzuñ bâ'is
Geçdüm ser-i kûyuñda iki âlemden
Lî beyne makâmeyni makâmun sâlis

Rubâî 12

Hayl-i gamuñ itdi nakd-i ömrüm târâc
Sabr ile müyesser olmadı derde ilâc
Ruhsâruma tökdü merdüm-i çeşmüm kan
Hindû'yı görün; la'l virür Rûm'a harâc

Rubâî 7

Sâkî! Kerem et; gül renkli şarabı yürüt
Gül renkli şarabı bekletme; yürüt
Mecliste gül renkli gözyaşı kabarcığımdan
Bin kadeh yürütme; dudak dudağa kadeh yürüt

Rubâî 8

Cânımda olan konuşma, hayat zâhiresi
Bedenimde olan güzel davranış cevheri
Harcanmadı güzellerin aşk yolunda
Yazık! Boş yere geçirdim ömrümü

Rubâî 9

Yer yurt edindin, mal topladın say
Ne murâd ettinse, kavuştun say
Ölümsüzlük umûdu olmadığına göre
Her ne ise, geldiğin gibi gittin say

Rubâî 10

Derler ki gonca sevgilinin dudağıyla tartışır
Tâze gül yaprağı inci yağdıran lâl ile tartışır
Nice dilsizle edilen bir töhmettir bu
İddiâ eder; dile gelir, tartışır

Rubâî 11

Yanağının güneşi kadîmdir; âlem sonradan olma-
Sırrını keşfetmek sebep oldu varlığını ızhâra
İki âlemden vazgeçtim senin civârında
Üçüncü bir makâm var iki makâm arasında

Rubâî 12

Gam ordun ömrümün nakdini yağmaladı
Sabır ile derdimin devâsı müyesser olmadı
Gözbebeklerim yüzüme kan döktü
Hindûya bakın; lâl haracına bağlar Rûm'u

Rubâî 13

Ey şerbet-i vasluñ elem-i hecre ilâc
Bâzâr-ı gamuñda eşk nakdine revâc
Ger dutsa hadengüñ reg-i cânım ne aceb?
Nabz ile kılur tabîb teşhîs-i mizâc

Rubâî 14

Ey fâ'ide-yi ilmüñe âlem muhtâc
Hâk-i kademüñ ehl-i hüner başına tâc
Her kimde ki gördü şefkatüñ sû'-i mizâc
Ol sû-i mizâca lûtf ile kıldı ilâc

Rubâî 15

Ey zikr-i lebüñ nâsih-i enfâs-ı Mesîh
Nutkuñ ene efsah kelimâtında fasîh
Izhâr-ı kabulüñ eser-i lûtf-i hafî
İhfâ-yı reh-i şerî'atüñ zulm-i sarîh

Rubâî 16

Gül devri hoş ol ki dutdu gülfâm kadeh
Bezmüñde demî dutmaya ârâm kadeh
Her subh ki hûrşîdsıfat kaldıra baş
Bezmüñ bezeyüb gezdire tâ şâm kadeh

Rubâî 17

Dutdukca ele sâgar-ı sahbâ-yı sabûh
Artar eser-i zevk-i dil ü râhat-ı rûh
Tuğyân-ı gama müfiddür zevrak-ı mey
Tûfân hatarında eyle kim keştî-yi Nûh

Rubâî 18

Mey şevki olubdur maña âdet ey şeyh
Geldükce bu şevk olur ziyâdet ey şeyh
Hoşdur maña mey saña ibâdet ey şeyh
Re'yile gerek ışk u irâdet ey şeyh

Rubâî 13

Vuslatının şerbeti ayrılık eleminin ilâcı
Gamının pazarında gözyaşı nakdine verir revâcı
Okun can damarımı tutsa, şaşılır mı?
Tabip nabız tutar, koyar mizaç tanısını

Rubâî 14

İlminin faydasına bütün âlem muhtaç
Ayağının toprağı hüner sâhiplerinin başına taç
Şefkatin kimde gördüyse bozuk mizaç
O bozuk mizâca lûtfetti, verdi ilaç

Rubâî 15

Dudaklarını anmak Mesih nefeslerine öğüt verir
Sözlerin “En fasih dilli benim” sözlerinde belirgindir
Kabûlünü göstermek gizli lûtfunun eseridir
Şeriatının yolunu gizlemek açık zulüm demektir

Rubâî 16

Gül devridir, ne hoş! O kişi tuttu gül renkli kadeh
Meclisinde bir an bile durmasın kadeh
Her sabah güneş gibi kaldırsın başını
Meclisini süslesin; akşama kadar gezdirsin kadeh

Rubâî 17

Elinde tuttukça sabah şarabının kadehini
Artar gönül zevkinin eseri, rûhun huzûru
Gam taşkınında yararlıdır mey sandalı
Tûfan tehlikesinde Nûh’un gemisi gibi

Rubâî 18

Mey şevki âdetim oldu benim ey şeyh
Mey geldikçe bu şevk artar ey şeyh
Mey benim, ibâdet senin hoşuna gider ey şeyh
Aşkta, irâdette re’y gerek ey şeyh

Rubâî 19

Ger kûyuña eşküm güzer eyler güstâh
V'er kaddüñe çeşmüm nazer eyler güstâh
Ayb eyleme reng-i çihre-yi zerdümi gör
Kim çoğları âlemde zer eyler güstâh

Rubâî 20

Tâ boynuma saldı ol ham-ı zülf kemend
Tedbîr ile açılmadı boynumdan bend
Çok pend virüldi olmadı fâ'idemend
Yetmez mi maña pend viren halka bu pend?

Rubâî 21

Bir âb ü hevâdur eşk-i germ ü dem-i serd
Kim andan alır neşv ü nemâ gülbün-i derd
Gülzâr-ı gamıñ benefşe vü yâsemeni
Dûd-i dil-i âşüftedür ü çihre-yi zerd

Rubâî 22

Def'-i gam-ı rûzigâradur bâde müfid
Ref'-i elem-i ıška ruḥ-i sâde müfid
Terk-i mey ü ma'sûkdur ol illet kim
Olmaz aña hiç nesne dünyâda müfid

Rubâî 23

Tâ devrdedür dâ'ire-yi kevn ü fesâd
Mümkin değül olmağ harekâtından şâd
Tâs-ı felek içre ku'beteyn-i encüm
Göstermez imiş hîc kime nakş-ı murâd

Rubâî 24

Her yirde kim ol sîmber ü sîmînḥad
Arz eylese ârız açâ sünbül çeke kad
Reng-i gül ü bûy-i sünbül ü cilve-yi serv
Hükm eylemezem ki ola makbûl-i ḥired

Rubâî 19

Gözyaşlarım sokağından geçerse küstahça
Gözlerim boyuna bosuna bakarsa küstahça
Ayıplama beni; gör sararmış yüzümü
Niceleri âlemde altın yapar küstahça

Rubâî 20

O zülûf kıvrımı boynuma kement attığından beri
Hiçbir yöntemle çözülmedi kemendin düğümü
Çok öğüt verildi, olmadı bir faydası
Bana öğüt veren! Halka bu öğüt yetmez mi?

Rubâî 21

Bir iklimdir sıcak gözyaşıyla soğuk nefes
Gelişmesini ondan sağlar dert gülü
Gam gülistânının menekşesi, yâsemîni
Perişân gönlün dumanı, sararmış yüzü

Rubâî 22

Bâde dünya gamını defetmeye faydalı
Aşk elemini gidermeye sâde yüz faydalı
Meyi, mâşuğu terk etmek bir hastalık
Dünyada hiçbir şey bu hastalığa olmaz faydalı

Rubâî 23

Döndükçe bu var oluş, yok oluş çemberi
Mümkün değil hareketlerinden olmak mutlu
Felek taşı içinde bu yıldız zarlari
Göstermezmiş kimseye murâd resmini

Rubâî 24

Her nerede o gümüş göğüslü, gümüş ynaklı
Açarsa sümbül saçını, gösterse yanağını, boyunu
Gülün rengi, sümbülün kokusu, selvinin cilvesi
Sanmam ki olsun aklın makbûlü

Rubâî 25

Tâ mahmel-i mihrdür bu zengârî mehd
Mihrüñle vefâ ehline muhkemdür ahd
Birdür bize bezmgâh-ı ıřkuñda felek
Ger kahr ile zehr virse v'er lutf ile şehd

Rubâî 26

Ey şehd-i lebüñ sözü şekervâr lezîz
La'lüñ kimi kanda bir şeker var lezîz?
Teng-i şeker olmasaydı dürc-i dehenüñ
Olmazdı çıhan lehce-yi güftar lezîz

Rubâî 27

Her dem maña yâr arz-ı ruhsâr eyler
Hüsnuñe meni beter giriftâr eyler
Gûyâ ki kemâl-i ışk dersin oğudur
Her dem maña ta'lîmini tekrâr eyler

Rubâî 28

Ger mihnet-i devrdür ve ger ni'met-i sabr
Sabr ile kanâatde gerek müslim ü gebr
Her mihnet ü ni'met ki virürsen yârab
Ver ni'mete bir kanâat ü mihnete sabr

Rubâî 29

Hecrüñ ciğerini her kimüñ kan eyler
Tedrîc ile vasluñ aña dermân eyler
Zülfüñ kimi kim müddet ile kâfir ider
La'lüñ anı bir demde müselmân eyler

Rubâî 30

Mehveşler içinde bir nigârum vardur
Hecr ile bu nev' rûzigârum vardur
Rüsvâluğuma nasîhat eyler nâsih
Sanur ki elümde ihtiyârum vardur

Rubâî 25

Bu paslı beşik sevgi mahfesi oldukça
Sevginle ahdin sağlamlaşır vefalılara
Bizim için birdir felek aşkının meclisinde
Ha zehir vermiş kahrıyla, ha bal vermiş lûtufla

Rubâî 26

Bal dudaktan çıkan sözün şeker gibi leziz
Lâl dudağın gibi nerede bir şeker var leziz?
Şeker kabı olmasaydı ağzının kutusu
Olmazdı ağzından çıkan sözler leziz

Rubâî 27

Yâr her an bana yüzünü gösterir
Güzelliğine beni beter esir eder
Sanırım, aşkta mükemmellik dersini okutur
Öğrettiğini her an bana tekrâr eder

Rubâî 28

Devrin mihneti, sabrın nîmeti olsa da
Müslümanı, kâfiri kanâat etmeli sabırla
Yârabbi, hangi mihneti, nîmeti verirsen
Bir kanâat ver nîmete, sabır ver nîmete

Rubâî 29

Ayrılığın kimin ciğerini kanatırsa
Vuslatın dermân eder ona zamanla
Zülfün gibi kâfir eder zamanla
Lâl dudağın Müslüman eder onu bir anda

Rubâî 30

Ay yüzlüler içinde bir sevgilim vardır
Ayrılıkla geçen bir zamanım vardır
Rezilliğim yüzünden öğüt verir öğütçü
Sanır ki elimde irâdem vardır

Rubâî 31

İşkuñda gönül eğerçi kan ise yeter
Yoksa garazuñ bu nîm cân ise yeter
Kurbânun olam eğerçi sitemdür besdür
Başuñga içün ger imtihân ise yeter

Rubâî 32

Her dil ki esîr-i gam-ı hicrân olmaz
Şâyeste-yi zevk-i vasl-ı cânân olmaz
Her derd ki var, var dermânı velî
Bîderdlerün derdine dermân olmaz

Rubâî 33

Kimdür ki gamuñda nâle-yi zâr itmez
Derdin saña nâle ile ızhâr itmez
Feryâdına hiç kimsenün yetmezsen
Feryâd ki feryâd saña kâr itmez

Rubâî 34

Biz âlem-i ışk âlemâralarıyuz
Meyhâne-yi derd dürdpeymâlarıyuz
Gülberg-i nedâmet çemenidür âlem
Biz bu çemenün bülbül-i şeydâlarıyuz

Rubâî 35

Rengim gül-i za'ferâna döndü sensüz
Kaddüm ham olub kemâna döndü sensüz
Kurbânun olam meğer sitemdür besdür
Peymânem elümde kana döndü sensüz

Rubâî 36

Çıkıdı feleğe âh ü figânum sensüz
Çoğ derde mukayyed oldu cânum sensüz
Ayıralı çerğ sen habibi menden
Bî tâkat ü bî tâb u tûvânem sensüz

Rubâî 31

Aşkında gönlüm kan içindeyse de yeter
Yok, maksâdın şu yarım can ise, yeter
Kurbânın olayım, artık zûlmün yeter
Başın için! Bu bir sınavsa, yeter

Rubâî 32

Bir gönül ki hicrân gamının esiri olmaz
Cânâna kavuşma zevkine lâîk olmaz
Ne kadar dert varsa, dermânı var amma
Dertsizlerin derdine dermân olmaz

Rubâî 33

Kim senin gamınla inim inim inlemez?
İnleyerek sana derdini göstermez
Kimsenin koştırmazsın feryâdına
Çok yazık! Feryat sana tesir etmez

Rubâî 34

Aşk âleminde âlemi süsleyenleriz
Dert meyhânesinde tortulu mey içenleriz
Âlem pişmanlık gül yaprağının çayırılığıdır
Biz bu çayırılığın âşık bûlbûlleriyiz

Rubâî 35

Rengim safran çiçeğine döndü sensiz
Boyum büküldü, yaya döndü sensiz
Kurbânın olayım; bu sitem artık yeter
Kadehim elimde kana döndü sensiz

Rubâî 36

Çıktı feleğe âhım, feryâdım sensiz
Çok derde bağlandı cânım sensiz
Ayıralı sen sevgilimi felek benden
Tâkatsizim, bitkinim, halsizim sensiz

Rubâî 37

Sûz-i dilüm eşk-i âlden eyle kıyâs
Endûhumu za'f-ı hâlden eyle kıyâs
Hûrşîd ki hüsnüñle kılur bahs-i kemâl
Terk-i edebîn zevâlden eyle kıyâs

Rubâî 38

Cânân ise matlûb, tama' cândan kes
Matlûb ise cân, ümîd cânândan kes
Cân sevmek ile müyesser olmaz cânân
Yâ bundan ümîd yâ tama' andan kes

Rubâî 39

Edvâr-ı zemân dâ'ire-yi hayret imiş
Esbâb-ı cihân mehâlik-i mihnet imiş
Dünyâya heves itmemek itmekden yeğ
Çü evveli hırs u âhîri hasret imiş

Rubâî 40

Kûyunda senüñ ne daşa kim urdum baş
Kıldum anı gark-ı hûn, töküp gözden yaş
Göz yaşına rahm eyle ki çok müddetdür
Bîdâdına sabr idüb basar bağrına daş

Rubâî 41

Gurbetde garîb şâdmân olmaz imiş
Hiç kimse garîbe mihribân olmaz imiş
Altun kafes içre ger kızıl gül bitse
Bülbüle tiken tek âşîyân olmaz imiş

Rubâî 42

Ey kesb-i kemâle i'tikâduñ nâkıs
Tahsîl-i kemâle ictihâduñ nâkıs
Âr itme talebden, kıl hazer andan kim
Kâmiller içinde ola aduñ nâkıs

Rubâî 37

Gönlümdeki yangını kanlı gözyaşımdan et kıyas
Üzüntümü hâlimdeki zayıflıktan et kıyas
Güneş olgunluk yarışına girer güzelliğinle
Edebî terkettiğini batışından et kıyas

Rubâî 38

Cânân ise istenilen, candan tamâhını kes
Can ise istenilen, cânândan umûdunu kes
Can sevmekle kavuşulmaz cânâna
Ya bundan umûdunu ya ondan tamâhını kes

Rubâî 39

Zamanın devirleri bir hayret dairesiymiş
Dünya nîmetleri mihnetlerin tehlikeli yeriymiş
Dünyaya heves etmemek yeğdir etmekten
Çünkü başlangıcı hırs, sonu hasretmiş

Rubâî 40

Senin sokağında hangi taşa vurdumsa baş
Kan içinde bıraktım onu döküp gözden yaş
Gözyaşına merhamet et zirâ uzun süredir
Zûlmüne sabreder, basar bağına taş

Rubâî 41

Garip gurbette mutlu olmazmış
Hiç kimse garibe müşfik olmazmış
Altın kafes içinde kızıl gül bitse
Bülbüle diken gibi yuva olmazmış

Rubâî 42

Olgunluk kazanmada îtikâdın eksik
Olgunluk elde etmede gayretin eksik
Talepten utanma; sakın şundan aman
Kâmiller arasında olsun adın eksik

Rubâî 43

Hoş ol ki kılub rehber-i sîdkun ihlâs
Halvetgeh-i kurba ola ihlâs ile hâs
Sarrâf-ı vefâ pûte-yi tedîbe salub
Her gışdan ide miss-i vücûdunu halâs

Rubâî 44

Ey bâd kıl ahvâlûmi cânânuma arz
Sergeşteliğüm serv-i hırâmânuma arz
Öldürdü kinâyet ile ağyâr meni
Bu zulm-i sarîhi eyle sultânuma arz

Rubâî 45

Ey cevher-i işkuñ eseri cism ü araz
Yoh âşîka senden özge âlemde garaz
Çün bildüñ esîrûñem terahhum kıl kim
Tedbîr gerek müşahhas oldukda maraz

Rubâî 46

Zâhid mey-i nâbdandur ikrâh galat
Sen hâh sözümler sahîh dut hâh galat
Mescidlere girdüğüm değül rağbetden
Sermestliğümden eylerem râh galat

Rubâî 47

Dâğ urma dil-i hazîne ey müşgînhat
Ger mâ'il-i hüsn-i hat isen kılma galat
Kim eylememiş kâtib-i divân-ı kazâ
Dil harflerin kâbil-i tezyîn-i nukat

Rubâî 48

Mey men'ini eyleyüb şî'âr ey vâ'iz
Dutduñ reh-i ta'n-ı ışk-ı yâr ey vâ'iz
Terk-i mey ü mahbûb idüb cennet için
Şerh eyle ki cennetde ne var ey vâ'iz?

Rubâî 43

Ne mutlu ona! Sadâkat rehberi edinir ihlâsı
İhlâs ile Tanrı'ya yakınlık yerinin olur has kulu
Vefa sarrafı edep potasına koyar onu
Fazlalıklardan arıtır varlığının bakırını

Rubâî 44

Hey rüzgâr! Hâlimi cânânıma arz et
Âvâreliğimi salınan selvi boyluma arz et
Kinâyeli lâflarla öldürdü rakiplerim beni
Bu açık zûlmü sultânıma arz et

Rubâî 45

Aşk cevherinin eseri cisim ile arazdır
Âşık için âlemden senden başka amaç yoktur
Esirin olduğumu anladın; acı bana
Hastalığa tanı koyulunca, tedâvî gerekir

Rubâî 46

Hey sofu! Saf şaraptan tiksirmek yanlış
Sözümü ister doğru bul ister yanlış
Mescitlere girdiğim, değil rağbetimden
Yolumu şaşıyorum sarhoşluğumdan

Rubâî 47

Hey misk ayva tüylü! Dağlama mahzûn gönlümü
Güzel yazıya meraklıysan, yapma hatâyı
Kazâ divânındaki yazıcı zîrâ
Nokta ile süslenir kılmamış gönül harflerini

Rubâî 48

Mey yasaklamayı şiâr edindin be vâiz
Yâr aşkını kınama yoluna girdin be vâiz
Meyi, mahbûbu terkettin cennet uğruna
Söyle hele, cennette ne var be vâiz?

Rubâî 49

Tehdîd ile geçdi rûzigâr ey vâ'iz
Fevt oldu şerâb-ı vasl-ı yâr ey vâ'iz
Ger kevser ü hûr ise garez, virme azâb
Ne terk buyur ne intizâr ey vâ'iz

Rubâî 50

Ey vasf-ı cemâlûne tehayyür mâni'
Virmiş saña isbât-ı kemâlûn sâni'
Vasluñda cefâ-yı ta'ne-yi ağyârûn
Hecrûnde meni hayâle itmiş kâni'

Rubâî 51

Pervâneye zulm-i bihisâb eyler şem'
Zulm odına bağırını kebâb eyler şem'
Gûyâ ki bilür zulm serencâmı nedür
Bîhûde değül ki ıztırâb eyler şem'

Rubâî 52

Her şâm yiter visâl-i cânâne çerâğ
Tâ subh kalur hemdem ü hemhâne çerâğ
Reşk odına yandurdu meni her sâ'at
Vehm eylemez âhum odına yâne çerâğ

Rubâî 53

Hergeh ki behâr kıldı ârâyış-i bâğ
Nevmîdliğ urdı lâleveş bağruma dâğ
Zîrâ tiken üzre dutdı bülbül mesken
Gül bâd güzergehinde yandurdu çerâğ

Rubâî 54

Yoğ dehrde bir muvâfık-ı tab' harîf
Kim sohbeti dilgûşâ ola tab'ı zarîf
Feryâd ki nâcins musâhibler ile
Bîfâ'ide zâyî' oldu evkât-ı şerîf

Rubâî 49

Tehdit ile geçti ömür be vâiz
Yâre kavuşma şarabı tükendi be vâiz
Kevser ile hûrî ise maksâdın, azâp çektirme
Ne terk etmeyi söyle ne beklet be vâiz

Rubâî 50

Cemâlini anlatmaya hayretim engeldir
Yaratan sana mükemmelliğin ispâtını vermiştir
Vuslat vakti rakiplerimin kınama cefâsı
Ayrılığında beni hayâlle yetindirmiştir

Rubâî 51

Pervâneye hesâpsız zûlmeder mum
Zulüm ateşiyle bağrını kebab eder mum
Güyâ bilir zûlmün sonu nedir
Boşuna değil bu; ızdırap çeker mum

Rubâî 52

Her akşam cânânın vuslatına erer kandil
Sabaha kadar arkadaş olur, onunla kalır kandil
Kıskançlık ateşiyle yaktı beni her saat
Ah ateşimle yanmaktan korkmaz kandil

Rubâî 53

Bahar ne zaman süslese bahçeyi
Umûtsuzlukla bağrımı dağladı lâle gibi
Çünkü bülbül diken üzerinde mesken tuttu
Gül rüzgârın geçtiği yolda meşâle yaktı

Rubâî 54

Tabiatıma uygun bir arkadaş yok dünyada
Sohbeti gönlümü açsa, tabiatı zarif olsa
Eyvahlar olsun! Cinsi bozuk arkadaşlarla
Değerli vakitlerim zâyî oldu boşu boşuna!

Rubâî 55

Men züh'd ü vera'dan urmazam lâf u güzâf
Dâ'im ruḥ-i sâde isterem bâde-yi sâf
Terk-i mey ü mahbûb idebilmen mutlak
Ger itse idüm urmaz idüm lâf-ı ḫilâf

Rubâî 56

Ey nâvek-i bidâduña her sine hedef
V'ey cevher-i peykânuña her dîde sade f
Feryâd ü figân um gam-i hicrân uñdan
Bezm-i gamadur nevha-yı ney nâle-yi def

Rubâî 57

Uşşâka değül kayd-ı alâyık lâyık
Hergiz gam-ı rûzigâr çekmez âşık
Kayd-ı gam-ı rûzigâr bir illetdür
Ol illete işkdur tabîb-i hâzık

Rubâî 58

Ey sâlik-i râh-ı Hâk saña kat'-ı tarîk
Düşvârdur olmazsa refîküñ tevfi k
Dut dâmen-i mürşîd-i tevekkül ki saña
Maksûd müyesser ola tevfi k refîk

Rubâî 59

Sermen zil-i her murâda rehberdür ışk
Keyfiyyet-i her kemâle mazhardur ışk
Gencîne-yi kâ'inâta gevherdür ışk
Mişkât-ı vücûd-i ḫalka masdardur ışk

Rubâî 60

Yâ men besata'l-arza ve ecre'l-e flâk
İdrâku kemâlihi kemâlu'l-idrâk
Fi'l-arzi ve fi's-semâi lâ rabbe sivâk
Mâ na'budu yâ vâhidu illâ iyyâk

Rubâî 55

Zühdden, takvâdan bahsedip saçmalamam
Daîmâ güzel yüz ile saf bâde isterim
Meyi, mahbûbu asla terkedemem
Etsem, böyle aykırı lâf söylemezdim

Rubâî 56

Zulüm oklarına her göğüs hedefdir
Temrenlerinin cevherine her göz sedeftir
Ayrılığının gamından feryat figânım
Gam meclisinde ney ağıtı, def iniltisidir

Rubâî 57

Âşıklar için dünyaya bağlanmak değil lââyık
Zamanın gamını asla çekmez âşık
Zamâne gamına bağlanmak bir hastalık
Aşktır o hastalığın tabîbi hem de hâzık

Rubâî 58

Hâk yolunun yolcusu! Yol alma
Zordur sana; tevfik arkadaş olmazsa
Tevekkül mürşîdinin eteğine sarıl
Maksâdın gerçekleşsin, tevfik arkadaş olsun sana

Rubâî 59

Her murâdın başkonağına götüren rehberdir aşk
Her kemâlin keyfiyetine mazhârdır aşk
Evren hazînesinin mücevheridir aşk
Halkın varlık fenerine kaynaktır aşk

Rubâî 60

Yeryüzünü döşeyen, gökleri yürüten Tanrı
Onun kemâlini anlamak verir idrak mükemmelliğini
Yeryüzünde, gökyüzünde yok senden başka Tanrı
Ancak sana taparız ey biricik Tanrı

Rubâî 61

Yâ men bike ilticâu men kâne sivâk
Tûbâ li men iktedâ bimâ fihi rızâk
Burhânuke fi'l-kemâli yekfî levlâk
Levlâke lemâ dâre medâru'l-eflâk

Rubâî 62

Mecnûn oda yandı şûle-yi âh ile pâk
Vâmık suya batdı eşkden oldı helâk
Ferhâd hevesle yele virdi ömrün
Hâk oldılar anlar, menem imdi ol hâk

Rubâî 63

Tâ halka-yı zülf-i yâre düşdüñ ey dil
Dâm-ı gam-ı rûzigâre düşdüñ ey dil
Efsûs ki kutb-i ehl-i cem'iyyet iken
Ol dâ'ireden kenâre düşdüñ ey dil

Rubâî 64

Meh durdu mukâbil saña buldukda kemâl
Gördü ki özünde sence yok hüsn ü cemâl
Bir gâyete yetdi incelüb gamdan kim
Zâf-ı beden ile bedr iken oldu hilâl

Rubâî 65

Hurşîd ki kıldı subh-dem arz-ı cemâl
Dergâhuña yüz sürmek ile buldı kemâl
Çün yetdi kemâle itdi sen mâh ile bahs
Ol terk-i edeb virdi kemâliñe zevâl

Rubâî 66

Ruhsâre ser-i zülfi perîşân itgil
Gözden gül-i ruhsaruñı pinhân itgil
Bir nice perîşânları öz hâline koy
Her lâhza yiter kasd-i dil ü cân itgil

Rubâî 61

Senden başka her şey sığınır sana
Ne mutlu ona! Uyar razı olduklarına
Olgunluğunun kanıtına “Levlâk” yeterlidir
Sen olmasaydın dönmezdi gökler

Rubâî 62

Mecnûn âh ateşiyle yandı ateşte tümüyle
Vâmık gözyaşlarında suya battı, oldu helâk
Ferhâd hevesle ömrünü verdi yele
Toprak oldu onlar; şimdi benim o toprak

Rubâî 63

Sevgilinin zülûf halkasından düşeli gönlüm
Zamâne gamının tuzağına düştün gönlüm
Çok yazık! Huzûr sâhiplerinin kutbuydun
O daireden dışarı düştün gönlüm

Rubâî 64

Ay durdu karşında bulunca kemâl
Gördü ki kendinde yok senin gibi güzellik, cemâl
Gam yüzünden o kadar inceldi ki
Zayıflıktan dolunay iken oldu hilâl

Rubâî 65

Güneş cemâlini gösterdi sabah vakti
Eşiğine yüz sürerek buldu kemâli
Kemâle erince sen Ay ile yarıştı
Edebî terk etmesi, kemâline zeval verdi

Rubâî 66

Zülûflerinin ucunu dağıt yüzüne
Yüzünün gülünü gözlerden gizle
Nice perîşânları bırak kendi hâline
Her an yeter kastetmen can ile gönüle

Rubâî 67

Ey ukdegüşâ-yı rişte-yi tedbîrüm
Her tâate afvuñ sebeb-i taksîrüm
Taksîrûme itme özge takdîr-i cezâ
Şermendeliğüm yiter menüm taksîrüm

Rubâî 68

Besdür maña lâ ilâhe illallâhum
Yâr olsa Muhammeddür resûlullâhum
Vallâh ikisi dâduma yitmez billâh
Lutf eylemese Alî veliyyullâhum

Rubâî 69

Hemdem, gör ahan sirişk-i âlümni menüm
Dutmuş ruḥ-i kehrübâ misâlümni menüm
Billâh bizi ol gülruḥa arz eyleyigör
Bir reng ile bu sûret-i halümni menüm

Rubâî 70

Kad enkazanî devâmu re'yi dâim
Mâ li cesedun ale'l-me'âsî kâim
Yâ lâimu lev vaka'te fimâ ene fih
Vallâhi lemâsahte ve lumte'l-lâim

Rubâî 71

Dâim özümü bîser ü sâ mân gördüm
Üftâde-yi derd ü dâğ-ı hicrân gördüm
Bir kat ile ki munda Nûh tûfân gördü
Men Nûh değıldüm nice tûfân gördüm

Rubâî 72

Kad şerrefekallâhu bitavfi'l-haremeyn
Min ru'yeti meşhedeyni karret leke ayn
Tûbâ li men elkâke li enne't-tahkîk
Men zâreke kad zâre Aliyyen ve Huseyn

Rubâî 67

Tedbir ipimin çözersin düğümlerini
Her ibâdeti affetmendir taksîrimin sebebi
Taksîrime başka ceza takdir etme
Taksîrim yüzünden utanmam yeter bana

Rubâî 68

Yeterlidir bana Lâ ilâhe illallâhım
Yâr olaksa Muhammed'dir yâr, Resûlullâhım
Vallâhi billâhi koşmaz imdâdına
Lûtfetmezse bana Ali Veliyyullâhım

Rubâî 69

Arkadaş! Gör akan kanlı yaşlarımı benim
Kaplamış kehribar misâli yanaklarımı benim
Allâh aşkına arz et bizi o gül yanaklıya
Bir yolunu bularak şu hâlimi benim

Rubâî 70

Ardı kesilmez düşüncelerim ezer beni
Bir bedenim var; günâhlara koyar beni
Kınamazdın beni bir bilsen hâlimi
Kınayan seni kınar, sana öğüt verir vallâhi

Rubâî 71

Daîmâ kendimi evsiz barksız gördüm
Derde düşmüş, hicrânla dağlanmış gördüm
Bir fark var: Nûh burada tûfan gördü
Ben Nûh değildim; nice tûfan gördüm

Rubâî 72

İki haremi ziyâretle Allâh şereflendirdi seni
Gözlerin aydınlandı görmekle iki şehitliği
Ne mutlu seninle buluşana! Çünkü gerçekten
Kim ziyâret etse seni, ziyâret eder Ali ile Hüseyin'i

Rubâî 73

Ey gâ'ib olan dîde-yi hûnbârumdan
V'ey râhat olan sîne-yi efgârumdan
Ben vârumı yoĥ seniñçün itdüm ne revâ
Sen dutmayasen ĥaber yoĥ u vârumdan

Rubâî 74

Hûnâbe töküb dîde-yi giryânumdan
Sensüz boyadum yir yüzün öz kanumdan
Öz kanımı eylerem özümle da'vî
Gitmezse elüm nola giribânumdan?

Rubâî 75

Efgândur işüm serv-i ĥırâmânun için
Kandur ciĥerüm gonce-yi ĥandânun için
İşkuñda gam u gussa çeküb pîr oldum
Ben pîre terahhum it yiĥit cânun için

Rubâî 76

Didüm lebüne la'l-i Bedaĥşân'dur bu
Güldü didi: Ey fakîr, bühtândur bu
Bir daşa ne reng ile kılursen nisbet
Şîrîn ü şekerfeşân u ĥandândur bu

Rubâî 77

Kaddüne didüm ki serv-i bûstândur bu
Tünd oldu ki ey ĥaste ne hezyândur bu!
Pâbeste vü ûr u bîzebândur didüğün
Ĥandân u kabâpûş ĥırâmândur bu

Rubâî 78

Yandurdı meni şevk-i cemâlün ey mâh
Her lâhza aceb değül yetürsem göĥe âh
Zülfün girihi çıĥdı elümden nâgâh
Gör kim ne cefâ kıldı maña baĥt-ı siyâh

Rubâî 73

Kan yağdıran gözlerimden kaybolan!
Yaralı göğsüm yüzünden rahatta olan
Ben vârimı senin için yok ettim; revâ mı
Haberin olmayacak senin yokumdan, vârimdan?

Rubâî 74

Kanlı yaş döküp ağlayan gözlerimden
Sen yokken boyadım yüzümü kendi kanımla
Kendi kanıma karşı bulunurum davâda
Ne çıkar elim uzaklaşmazsa yakamdan

Rubâî 75

Feryat etmektir işim salınan boyun için
Kanlıdır ciğerim gülen gonca dudağın için
Aşkında gam, keder çektim, yaşlandım
Bir yaşlıya merhamet et yiğit cânın için

Rubâî 76

Dudakları için dedim: Bedahşân lâlidir bu
Güldü, dedi: Hey fakir! Bühtândır bu
Hangi renkle bir taş a benzetirsin?
Tatlıdır, şeker saçar, gülen dudaktır bu

Rubâî 77

Boyun için dedim: Bahçe selvisidir bu
Sinirlendi: Hey hasta! Nasıl hezeyandır bu!
Ayağı bağı, çıplak, dilsizdir dediğin
Güler, pelerin giyer, salınandır bu

Rubâî 78

Cemâlinin şevki yaktı beni ay yüzlüm
Her an göğ e yükseltsem âhımı, şaşılır mı?
Ansızın elimden kaçtı zülfünün düğümü
Gör, ne cefâ etti bana kara bahtım

Rubâî 79

Müjgânımı ey şûh güherbâr itme
Pinhân gamımı âleme ızhâr itme
Işk ehline zulmdür vefa itmemeğün
Zinhâr itme bu zulmü zinhâr itme

Rubâî 80

Feryâd ki ışk bîkarâr itdi meni
Derd ü gam ile zâr ü nizâr itdi meni
Hâk-i ser-i kûyuñda gubâr itdi meni
Sergeşte vü hâr u hâksâr itdi meni

Rubâî 81

Gördüm seni, elden ihtiyârım gitdi
Bağdım kadüñe, sabr u karârım gitdi
Hâk oldum u her yaña gubârım gitdi
Elkıssa kapuñda i'tibârım gitdi

Rubâî 82

Ruhsâruña ayb itme nigâh itdügümi
Göz yaşı töküp nâle vü âh itdügümi
Ey pâdşeh-i hüsn! Terahhum kıl kim
Afv eyle ki bilmişem günâh itdügümi

Rubâî 83

Gül faslı bu yıl aceb behârım geçdi
Gam birle bu çâklarda medârım geçdi
Sensüz ne diyem, ne çekmişem hâsıl
Kanlar yuda yuda rûzigârım geçdi

Rubâî 79

Ey şûh! Kirpiklerimi inci yağdırır etme
Gizli gamımı âleme âşikâr etme
Vefa etmemen âşıklara zulümdür
Sakın etme bu zûlmü, sakın etme!

Rubâî 80

Eyvahlar olsun! Aşk dur duraksız etti beni
Dertle, gamla inim inim inletti beni
Sokağının toprağında toz etti beni
Âvâre, düşkün, yerde sürünür etti beni

Rubâî 81

Gördüm seni; elimden irâdem gitti
Boyuna baktım; sabrım, karârım gitti
Toprak oldum; her tarafa tozum gitti
İşin sonunda kapında îtibârım gitti

Rubâî 82

Ayıplama yüzüne baktığımı
Gözyaşı döküp inlediğimi, âh ettiğimi
Güzellik pâdişâhı! Acı bana
Affet beni; biliyorum günâh ettiğimi

Rubâî 83

Bu yıl gül faslında acayip baharım geçti
Bu kovuklarda gamlı günlerim geçti
Ne diyeyim; sen yokken neler çektim! Sonuçta
Kanlar yuta yuta zamanım geçti.

Su Kasîdesi

Saçma ey göz eşkden gönümdeki odlare su
Kim bu deñlü dutuşan odlare kılmaz çâre su

Âbgûndur günbed-i devvâr rengi bilmezem
Yâ muhît olmuş gözümden günbed-i devvâre su

Zevk-i tîguñdan ‘aceb yoğ olsa gönüm çâk çâk
Kim mürûr ilen bıragur rañneler dîvâre su

Vehm ilen söyler dil-i mecrûh peykânun sözün
İhtiyât ilen içre her kimde olsa yâre su

Suya virsün bağbân gülzârı zahmet çekmesün
Bir gül açılmaz yüzün tek virse miñ gülzâre su

Oğşadıbilmez gubârını muharrir hatuñâ
Hâme tek bañmakdan inse gözlerine kâre su

‘Ârizuñ yâdiyle nemnâk olsa müjgânum n’ola
Zâyî’ olmaz gül temennâsiyle virmek hâre su

Gam günü itme dil-i bîmârdan tîguñ dirîg
Hayrdur virmek karañu gicede bîmâre su

İste peykânın gönül hecrinde şevkum sâkin it
Susuzam bir gez bu sahrâda menümçün are su

Men lebün müştâkıyam, zühhâd Kevser tâlibi
Nitekim meste mey içmek hoş gelür, huşyâre su

Ravza-yı kûyına her dem durmayup eyler güzâr
‘Âşık olmuş gâlibâ ol serv-i hoşreftâre su

Su yolın ol kûydan toprag olup dutsam gerek
Çün rakîbümdür dahi ol kûya koyman vare su

Destbûsı ârizûsiyle ger ölsem dâstlar
Kûze eyleñ topragum, sunuñ anuñla yâre su

Serv serkeşlûk kılur kumrî niyâzından meger
Dâmenin duta, ayağına düşe, yalvare su

İçmek ister bülbülün kanın meger bir reng ile
Gül budagınun mizâcına gire, kurtare su

Tıynet-i pâkini rûşen kılmış ehl-i ‘âleme
İktidâ kılmış tarîk-i Ahmed-i Muhtâr’e su

Saçma gözlerim gözyaşımdan gönlümdeki ateşlere su
Çünkü böyle tutuşan ateşlere fayda etmez su

Dönen gökkubbe su renginde mi? Bilmiyorum
Gökkubbeyi mi kaplamış gözümde akan su?

Kılıcının zevkiyle gönlüm olsa dilim dilim; şaşılmaz
Zamanla duvarda yol açar kendine su

Korkarak söyler yaralı gönlüm temreninin adını
Kimin yarası varsa, ihtiyatla içer su

Bahçıvan gül bahçesini su içinde bıraksın, zahmet çekmesin
Yüzün gibi bir gül açılmaz verse bin gül bahçesine su

Kâtip benzetemez yazısını ayva tüylerine
Kalem gibi bakmaktan inse gözlerine karası

Yanağını anınca ıslansa kirpiklerim, ne çıkar?
Boşa gitmez gül yetiştirme arzusuyla dikene vermek su

Gam günü esirgeme kılıcını hasta gönlümden
Sevâptır karanlık gecede hastaya vermek su

Gönlüm! Onun temrenini iste; şu ayrılıkta sakinleştir şevkimi
Susuzum; bir kere gez bu çölde; benim için ara su

Ben dudağını arzularım; sofular tâlip olmuş Kevser'e
Nitekim mestin hoşuna gider mey içmek, ayığın su

Hiç durmaz, her an uğrar evinin bahçesine
Âşık olmuş galiba o salınarak giden selviye su

Toprak olup suyun oradan geçmesine engel olayım
Ne de olsa rakibimdir; bırakmam oraya aksın su

Dostlarım! Onun elini öpme arzusuyla ölürsem
Toprağımdan testi yapın; sunun onunla yârime su

Kumru niyâz ediyor diye selvi serkeşlik ediyor
Eteğine sarılsın, kapansın ayağına, yalvarsın su

Galiba bir oyunla bülbülün kanını içmek ister
Gül dalının mizacına girip bülbülü kurtarmak ister su

Temiz yaratılışını bildirmiş bütün âleme
Ahmed-i Muhtâr'ın yoluna girmiş su

Seyyid-i nev'-i beşer, deryâ-yî dürr-i istifâ
Kim sepüpdür mu'cizâtı âteş-i eşrâre su

Kılmag için tâze gülzâr-i nübüvvet revnakın
Mu'cizinden eylemiş izhâr seng-i hâre su

Mu'cizi bir bahr-i bîpâyân imiş âlemde kim
Yetmiş andan miñ miñ âteşhâne-yi küffâre su

Hayret ilen barmagın dişler kim itse istimâ'
Barmagından virdügin şiddet günü Ensâr'e su

Dostı ger zehr-i mâr içse olur âb-ı hayât
Hasmı su içse döner elbette zehr-i mâre su

Eylemiş her katreden miñ bahr-i rahmet mevçîz
El sunup urgaç vuzû' için gül-i ruhsâre su

Hâk-i pâyine yetem dir 'ömrlerdür muttasıl
Başını daşdan daşa urup gezer âvâre su

Zerre zerre hâk-i dergâhına ister sala nûr
Dönmez ol dergâhdan ger olsa pâre pâre su

Zikr-i na'tüñ virdini dermân bilür ehl-i hatâ
Eyle kim def'-i humâr için içer meyhâre su

Yâ Habîballah yâ Hayre'l-beşer müştâkuñam
Eyle kim lebteşneler yanub diler hemvâre su

Senseñ ol bahr-i kerâmet kim şeb-i Mi'râc'da
Şebnem-i feyzüñ yetürmiş sâbit ü seyyâre su

Çeşme-yi hırşîdden her dem zülâl-i feyz iner
Hâcet olsa merkadüñ tecdîd iden mi'mâre su

Bîm-i dûzeḥ nâr-ı gam salmış dil-i sûzânuma
Var ümîdüm ebr-i ihsânüñ sepe ol nâre su

Yümn-i na'tüñden güher olmuş Fuzûlî sözleri
Ebr-i nîsândan dönen tek lü'lü'-i şehvâre su

Hâb-ı gafletden olan bîdâr olanda rûz-i haşr
Eşk-i hasretten tökende dîde-i bîdâre su

Umduğum oldur ki mahrûm olmayam dîdârdan
Çeşme-yi vasluñ vire men teşne-yi dîdâre su

İnsanoğlunun efendisi, seçkinlik incilerinin denizi
Mucizeleriyle kötülerin ateşine serpmiş su

Peygamberliğin gül bahçesine canlılık vermek için
Mucizesiyle granit taşından çıkarmış su

Âlemdaki mucizeleri sonsuz bir denizmiş
Binlerce kâfir ateşkedesine ondan ulaşmış su

Hayretler içinde parmağını ısırır kim dinlese
Zorluk günü Ensâr'a parmağından verdiğini su

Dostu yılan zehiri içse, olur hayat suyu
Düşmanı su içse, yılan zehirine döner su

Her damlasından bin rahmet denizi kabarmış
Elini uzatıp abdest için gül yüzüne çarpınca su

Devirler boyu sürekli ayağının toprağına erişmek ister
Başını taştan taşa vurur, âvâre gezer su

Dergâhının toprağına zerre zerre ışık saçmak ister
Dönmez o dergâhtan paramparça olsa da su

Günâhkârlar naâtını dilden düşürmez; dermân bilir
Mahmûrluğu başından atmak için mey düşkünü içer su

Allâh'ın Habîbi, insanların en hayırlısı! Müştâkının
Dudağı kurumuşlar nasıl yanarak isterse hep su

Sensin o cömertlik denizi. Miraç gecesinde
Feyzinin şebnemi ulaştırmış gezegene, yıldıza su

Güneş pınarından her an feyizli sular iner
İhtiyaç duysa merkadini yenileyen mîmâra su

Cehennem korkusu gam ateşi düşürmüş yanan gönlüme
Umûdum var; ihsan bulutun serpecek o ateşe su

Naâtının uğuruyla inci olmuş Fuzûlî'nin sözleri
Âdetâ Nisan bulutuyla şâhvâr inci olmuş su

Gaflet uykusundakiler uyanınca mahşer günü
Hasret gözyaşlarıyla döktüklerinde uyanmış göze su

Umduğum şudur: Mahrûm olmayayım o yüzden
Vuslat pınarın versin ben yüzüne susamışa su!

Sözlük

a

âb: 1. Su. 2. Parlaklık.

âb-ı hayât: 1. Ölümsüzlük suyu, bengi su. Karanlıklarda bulunan, kaynağı bilinmeyen su. Hızır ile İlyas peygamberlerin bularak içtiği ölümsüzleştigi su. İskender bu suya ulaşmak için Karanlıklar Ülkesine gittiysede bulamadı. 2. Sevgilinin dudağı.

açmak: 1. Açmak. 2. Fethetmek.

Âdem: Adem Peygamber. Cennetteki yasak meyveyi yiyince Cennetten kovuldu. Meleklerin hocası Azâzîl –daha sonra İblis oldu- ona secde etmedi.

afyon: Donuk haşhaş usaresi.

ağaç at: Çocukların gerçek at yerine kullandıkları değnek.

âh: 1. Âşığın çektiği âh. 2. Güneşin doğuşu ve batışı. 3. Yüksekliği dolayısıyla sevgilinin boyu.

âh-ı âteşin: 1. Ateşli âh. 2. Güneşin doğuşu ve batışı sırasında ufukta görülen ve güzel he harfine benzetilen manzara. 3. Sam yeli.

Ahmed-i Mürsel: Elçi olarak gönderilmiş Ahmed, Hz. Muhammed.

al etmek: 1. Kızartmak, kırmızıya boyamak. 2. Hile yapmak.

âlem: 1. Âlem. 2. Zindan.

alev: (şûle) 1. Alev, yalaz. 2. Dil.

ârız: (ruh, izâr) 1. Yanak. 2. Gül. 3. Şarap. 4. Ateş. 5. İnci tanesi.

asâ: Hz. Mûsâ'nın değneği. Mucize eseri olarak ejderhâya, büyük yılanı dönüşmüştü.

âsitâne: 1. Yüksek eşik. 2. İstanbul. 3. Pîrin, şeyhin oturduğu makâm. 4. Sevgilinin evindeki kapının eşiği. Âşığın başını koyup yattığı yer.

âşık-ı ciğerhâr: 1. Ciğer yiyen âşık. 2. Izdırıp çeken âşık.

aşk: Yaratılışın sırrı.

âteş: 1. Ateş. 2. Cehennem.

ay: 1. Ay. 2. Sevgilinin yüzü. 3. Masivâ, Tanrı dışındaki her şey.

ay başı: Her ay başı delilik nükseder.

ay tutulması: (hüsuf) Ay tutulmasının cinler tarafından gerçekleştirildiği inancına vurgu yapılır. Cinleri kovmak için Ay tutulduğu anda gürültü çıkarılır veya silah atılır.

ayag: 1. Ayak. 2. Kadeh.

ayağa düşmek: 1. Kadehe dökülmek. 2. Ayağa kapanmak. 3. Rezil olmak, değerini yitirmek.

ayak çekmek: 1. Gelmez olmak. 2. Kadehi götürmek.

ayaktan salmak: Yere düşürmek.

âyîne: Ayna; çelikten yapılan ayna. Yuvarlaktır. Dolunaya benzer. Sevgilinin aynadaki boy görüntüsü Hz. Muhammed'in Ay'ı ikiye bölen parmağını andırır.

âyîne-yi gîtinümâ: 1. Dünyayı gösteren ayna. 2. İskender'in aynası.

âyîne-yi ruhsâr: 1. Yanak aynası. 2. Sevgilinin ayna gibi parlak yanağı.

b

baîr: Deve. A'râf sûresi 40. âyete gönderme yapılır. Kâfirlerin cehennemden çıkmalarının mümkün olmadığı vurgulanır. "Hattâ yecilu'lcemelu fî semmi'l-hıyâtî" (Bizim âyetlerimizi yalanlayıp da onlara karşı kibirlenmek isteyenler var ya, işte onlara gök kapıları açılmayacak ve onlar, deve iğne deliğine girinceye kadar cennete giremeyeceklerdir! Suçluları işte böyle cezalandırırız!)

bel bağlamak: 1. Zünnâr kuşanmak, kafir olmak. 2. Umûtlanmak.

belâ: 1. Musibet, belâ. 2. "Evet", Elest meclisindeki "evet" sözü.

Benatü'n-na's: Yedi yârlar, yedi yıldızdan oluşan Büyükayı takımyıldızı.

berg-i gül: 1. Gül yaprağı. 2. Dil.

beydak: Satrançta piyon (piyâde). Önde durur. Âşığı temsil eder.

bîderd: 1. Dertsiz. 2. Dertsiz sevgili, âşığı düşünmeyen sevgili. 3. Âşık olmayan.

Bisütûn: İran'da Hemedan yakınlarında bir dağ. Bu dağda Persler döneminden kalma yazıtlar, kabartmalar vardır. Ferhâd'ın sevgilisi Şirin için kazdığı, su yolu açtığı dağ.

büt: 1. Put. 2. Put yüzlü güzel.

c-ç

Câm-ı Cem: 1. Cemşid'in kadehi. Üzerinde yedi yazı bulunan, yedi iklimin seyredilebildiği, yedi madenden yapılmış kadeh. 2. Müminin gönlü. 3. Âşığın kalbi.

cân: 1. Can. 2. Madde, mâsiva.

can ipi: Mum fitili.

Cem: Pers hükümdarlarından Cemşid. Şarabı icat ettiği söylenir.

cem'iyet-i dil: Gönül huzûru, dağılmış gönlün bir araya gelmesi.

Cemşid: Şarabı bulan, nevrûzu keşfeden Pers hükümdarı. 2. Veda'lardaki güneş mâbedi.

Cennet: (Behişt, Uçmak) Yedi katlıdır. Naîm, Adn, Huld, Firdevs, A'lâ, Dârüsselâm, Ravza.

ceres: 1. Çan. 2. Çingirak. 3. Sır ifşâ eder. 4. Hallac-ı Mansur gibi asılır.

cetvel: 1. Sayfa kenarı çizgisi. 2. Bahçelerdeki su arkı. 3. Dere.

cevher: 1. Mücevher, değerli taş. 2. Hz. Muhammed'in Ravza'sındaki toz. 3. Yetenek. 4. Kılıç menevişi. 5. Noktalı harf.

cevher-i tîğ: 1. Kılıca verilen su. 2. Kılıç üstündeki menevişlenme.

Cibrîl-i Emîn: Cebrâil.

ciğer: 1. Ciğer, karaciğer. 2. Kan merkezi. (Ciğer kanı gözden akıtılır).

cüllâb: Gülab, gülsuyu. Müshil ve sinir hastalığına karşı kullanılan ilaç.

çâk-i girîbân: 1. Yırtılmış yaka. 2. Açılmış gül.

çarh / çerh : 1. Felek. 2. Bileyi çarkı, bileyi taşı.

çekmek: 1. Şarap içmek. 2. Kahır çekmek.

çene çukuru: Ters dönmüş kadeh.

çeng: 1. Kucakta çalınan bir saz. 2. Âşığın ip gibi dökülen gözyaşı. 3. Âşığın iki büklüm olmuş boyu.

çîn: Doğru. Çîn kelimesiyle cinas yapılır.

çift yay: 1. İki kaş. 2. Kaabe kavseyn. Allâh'a yakınlık.

çîn: 1. Çin. 2. Kıvrım, büklüm, kırışıklık.

d

dâd: 1. Adalet. 2. Verme. 3. Vergi. 4. İmdât, elaman.

dâğ: 1. Dağlama yarası. 2. Mühür.

Dârâ: 1. Eski İran hükümdarlarından biri. 2. Tanrı.

dehân / dehen: 1. Ağız. 2. Fenafillah. 3. Mücevher kutusu.

dem: 1. An. 2. Nefes. 3. Kan.

dem vurmak: 1. Söz etmek. 2. Üflemek.

demir ten: Zırh.

devr-i kamer: 1. Hz. Muhammed devri. Bin yıllık devir. 2. Ay gibi parlak, yuvarlak yüz.

deyr: 1. Manastır. 2. Kilise. 3. Dünya.

diken: 1. Diken. 2. Âşık. Gül ise sevgilidir.

dil: 1. Gönül. 2. Mânâ. 3. Kuş.

direfş: 1. Bayrak. 2. İsyan bayrağı. Demirci Kâve'nin önlüğünü sırtının ucuna bağlayarak zâlim Dahhâke karşı isyan bayrağını açması.

dünyâ zâli: Dünya kocakarısı, büyücü kadın.

dürd: 1. Şarap tortusu. 2. Aşk şarabının tortusu. Dürd ile derd kelimeleri aynı yazıldığı için şairler bu iki kelimeyle oynar.

dürd içmek: 1. Şarap tortusu içmek. 2. Aşkın en yüksek derecesine çıkmak. 3. Gönül aynasını parlatmak. Aynalar tortu veya ince kum ile parlatılırdı.

dürr-i nâsüfte: 1. Delinmemiş inci. 2. Kur'ân.

dürr-i yetîm: 1. İstiridye içinde tek olarak gelişen inci. 2. Yetim olarak büyüyen Hz. Muhammed.

e

ebrû: 1. Kaş. 2. Mihrap.

ebrû-yi peyveste: 1. Bitişik kaş. 2. Kaabe kavseyn, iki yay. Tanrı'ya yakınlık.

ejderhâ: 1. Ejderhâ, büyük yılan. 2. Hazîne bekçisi. 3. Gök-yüzünde oluşan hortum. 4. Âşığın döne döne göklere yükselen âh dumanı.

elif: 1. Elif harfî. 2. Bir. 3. Selvi. 4. Sevgilinin boyu.

emsem: 1. Em: İlaç. 2. Sem: Zehir. 3. emmek fiilinden emsem.

engîs: Remel şekillerinden biri.

eşk: 1. Gözyaşı. 2. İnci tanesi.

ezel katipleri: Allâh'ın irâdesi.

f

fakîh: İslâm hukukçusu. Âlimdir, ârif değildir. Batınî bilgileri bilmez.

fakr: 1. Fakîrlik. 2. Değer vermeme, önemsememe. 3. Gerçek sultânlık.

felek: fânus.

ferâgat: 1. Huzûr. 2. Vazgeçme.

Ferîdûn: Pers hükümdarlarından biri. Mitolojide Demirci Kâve'nin Dahhâk'i öldürmesinden sonra tahta geçti. Edebiyatta ihtişamıyla, alınıdaki saltanât ışığıyla (ferriyle) anılır.

feyz: 1. Feyiz. 2. Su.

fûlad gözgü: Çelikten yapılan ayna. Gözyaşı aynanın tozunu alır ama pasını alamaz. Bunun için ince kum gerekir.

g

gammaz: 1. Gözyaşı. 2. Âh.

gamze: 1. Yan bakış. 2. Zâlim.

gamze tîği: Sevgilinin oku andıran yan bakışı.

gamze-yi hûnhâr: Âşığın kanını içen yan bakış.

gayr: 1. Yabancı. 2. Âşığın rakîbi.

gece: 1. Gece. 2. Ceberût âlemi.

genc: 1. Hazîne. 2. Hazînenin bekçiliğini ejderhâ yapar. 3. Bazen mahabbet kelimesiyle birlikte kullanılır. "Kuntu kenzen mahfiyyen" (Ben gizli bir hazîne-ydim) kudsî hadisine gönderme yapılır.

gerdûn: [geşten (dönmek) > gerd + ûn] 1. Dönen gökkubbe. 2. Felek. 3. Yel değirmeni.

gonca: 1. Gül goncası. 2. Yürek. 3. Sevgilinin ağzı. 4. İlaç hokkası. 5. Konik kıl çadır.

gönül: 1. Gönül. 2. Mabet.

göz: 1. Göz. 2. Cellat. 3. Kâtil. 4. Sedef, istiridye.

göz merdümü: 1. Gözbebeği. 2. Mürekkep.

gözyaşı: 1. İnci. 2. Yıldız.

gözyaşı incisi: Para.

gubâr: 1. Toz. 2. Afyon, esrar. 3. Gücenme, alınma.

gûr: 1. Mezar. 2. Yaban eşeği.

gurbet: 1. Dünya, unsurlar âlemi. 2. Elest meclisinden ayrılıp unsurlar âlemine düşmek.

güher: (gevher, lü'lü, cevher, dürr) 1. İnci. 2. Gözyaşı. 3. Diş. Deniz sevgilinin inci gibi güzel dişlerini kıskanır. Kendisinde böyle inci olmadığı için içindeki incileri sâhile atar. 4. Çerh kelimesiyle birlikte kullanıldığında incinin çark ile delinmesi husûsu hatırlatılır.

göl: 1. Gül. 2. Çok yapraklı olması dolayısıyla kesret. 3. Selviye aşılanan, selviyi saran gül. 4. Mecâzî sevgili.

gülâbî: Tımarhane gardiyanı, güllabici.

gül-i ra'nâ: 1. Sarılı, kırmızılı gül; dışı kırmızı içi sarı gül. 2. Sevgilinin yüzü.

güneş: (hurşîd, âfitâb, şems) 1. Güneş. 2. Tanrı'nın varlığı. 3. Sevgilinin yüzü. 4. Sevgilinin yanağı. 5. Kadeh. 6. Yara. 7. Lâl. 8. Dördüncü felek. İsa'nın bulunduğu tabaka.

h

habâb: 1. Su kabarcığı. 2. Şarap kabarcığı, şarap köpüğündeki kabarcık. 3. Kubbe. 4. Türbe kubbesi.

habâb-ı eşk: 1. Gözyaşı kabarcığı. 2. Binâ. 3. Yokluk âlemi.

habîb: 1. Sevgili. 2. Hz. Muhammed.

hâk-i makdem: Ayak basılan toprak.

hâk-i pâ-y: 1. Ayak toprağı. 2. Sevgilinin bastığı yerin toprağı. Göz sürmesi olarak kullanılır. 3. İlahî âyetler.

hâk-i râh, hâk-i reh: 1. Yürünen yolun toprağı. 2. Sevgilinin topraktaki ayak izi. 3. Âyet. 4. Âcizliğin son haddi.

hâk-i ser-i kûy: 1. Sevgilinin diyârı, sevgilinin evinin bulunduğu yer. 3. Hz. Muhammed'in türbesi ve haremi.

hâl: 1. Ben. 2. Gözbebeğı. 3. Yem. 4. Hindû. 5. Hırsız. 6. Bekçi. 7. Kâbe. 8. Yutulan afyon hâpı.

hâl-i siyeh, hâl-i siyâh: 1. Siyah ben. 2. Tâlihsizlik. 3. Gayb âlemi.

halka-yı zülf: 1. Zülûf halkası. 2. Tuzak.

ham-ı ebrû: 1. Kaş eğrisi. 2. Mihrap.

ham kad: 1. Bükük bel. 2. Çeng.

harâbât: Meyhâne.

Hassân bin Sâbit: Hz. Muhammed'i öven Arap şairi.

hasta, haste: 1. Hasta. 2. Yaralı. 3. Sevgilinin bakış oklarıyla yaralanmış âşık.

hat: 1. Ayva tüyü. 2. Yazı. 3. Berzah âlemi. 4. Çocuk. 5. Toz, gubâr. 6. Afyon. Ferman. 7. Reyhan. 8. Karınca. Hz. Süleymân ile karınca hikayesine gönderme yapılır.

hat çekmek: Üstünü çizmek, iptal etmek, yok saymak.

hatâ: 1. Hatâ, kusur. 2. Hıtay. 3. Güzelleri ve ceylanları ile meşhur Türk toprakları.

havf: Korku.

hayât-ı câvidân: Ebedî hayat, ölümsüzlük.

hayrân: 1. Şaşkın. 2. Esrar sarhoşu.

hayret: Esrar sarhoşluğu.

hazân: 1. Sonbahar. 2. Zindan.

hel min mezîd: Daha da verir misin? Kaf sûresi 29.-30. âyetlere gönderme yapılır.

hevâ: 1. Hava. 2. İstek, arzu.

hilâl: 1. Yeni ay. 2. Parmak. 3. Şahadet parmağı.

hil'at-ı gülğûn. 1. Kırmızı giysi. 2. Cellat giysisi.

hind: 1. Hindû. 2. Siyah. 3. Hindistan.

huld-i berrîn: 1. Yüksek Cennet. 2. Sevgilinin meclisi.

hum-i mey: 1. Şarap küpü. 2. Köşeye çekilen âşık. Orada birçok sırrı keşfeder.

hûn-i dil: 1. Yürek kanı. 2. Izdırap.

hûnîn müje: 1. Kanlı kirpik. 2. Kızgın mil.

i

iğne iplik: Âşığın zayıf vücûdu iğne, gözlerinden akan kanlı yaş ipliktir. İğne ile aynı zamanda Hz. İsrâ'ya gönderme yapılır. Gökyüzüne yükselirken üstü aranmış, dünyaya ait bir eşya olan iğne bulununca dördüncü gökte bırakılmış, daha yükseğe çıkarılmamıştır.

iki bahr: 1. İki deniz. 2. Bahreyn. En değerli incilerin çıktığı adalar. 3. Karadeniz ile Akdeniz.

iki cihan: Dünya ile âhiret.

inbisat: Rahatlama.

isbât: İllallah (Allâh'tan başka).

İsfendiyâr: Pers hükümdarı. Rûyînten (tunç bedenli) lakabıyla bilinir. Mitolojide Rüstem Pehlivan'la yaptığı savaşı kaybetmiştir.

it: 1. Köpek. 2. Sevgilinin sokağını koruyan köpek. 3. Rakip.

j

jûlîdemû: 1. Dağılmış, keçeleşmiş saçlı. 2. Kıl çadır. 3. Leylânın çadırı.

k

kabz: Daralma.

kadd: 1. Boy. 2. Sevgilinin boyu. 3. Beyaz mum ile sevgilinin boyu arasında bağlantı kurulur.

kadd-i mevzûn: Ölçülü boy.

kadeh: 1. Kadeh. 2. Açılmış göz. 3. Hayret bakışı. 4. Aşk dolu gönül.

kâkül: Beli bükük cadı.

kâmet: 1. Boy. Fitne kopardığı için kıyâmet kelimesi ile ilişkilendirilir. 2. Ayakta duruş.

kandan: 1. Nerede, nereden. 2. “Kan”dan.

kanlı: 1. Canı. 2. Kırmızı.

kaş: 1. Kaş. 2. Mihrap. 3. Beli bükük ihtiyar. 4. Tak, kemer.

kayd: 1. Bağ. 2. Zincir. 3. Dünya ile ilgili şey.

kelâm: 1. Söz. 2. İnci gibi değerli söz.

kevser: 1. Kevser suyu. 2. Sevgilinin sözü.

kirpik: (müje, müjgân) 1. Kanlı yazı yazan kalem. 2. Saf, sıra.

kûhken: 1. Dağ kazan. 2. Ferhâd.

kurbân: 1. Kurbân. 2. Yakınlık. 3. Tanrı’ya yakınlık.

kulak tutmak: 1. Dinlemek. 2. Önemsemek, değer vermek.

küdûret: Bulanıklık; tozlanma.

küfr: 1. Örtmek. 2. Kafirlik.

küfr-i zülûf: 1. Saçları örtme. 2. Saçların siyahlığı.

kühlü’l-cevher: Göz sürmesi. İsfahan sürmesi.

Külbe-yi ahzân: 1. Hüzünler kulübesi. 2. Yakup Peygamber’in uzak düştüğü Yûsuf’un hasretine dayanamayarak, kabileden uzaktaki bir mekânda yaptığı, içinde ağladığı kulübe.

l

lâl: 1. Lâl taşı. 2. Sevgilinin rengi bakımından lâl taşına benzeyen dudağı. 3. Yokluk, fenafillah. 4. Şarap, kırmızı şarap. 5. Kullaktaki kırmızı lâl taşından küpe.

lâl-i güherbâr: 1. İnci yağdıran lâl taşı. 2. Arasından inci gibi dişler görünen kırmızı dudak. 3. İnci gibi sözler dökülen dudak.

lâle: Gelincik.

leb: 1. Dudak. 2. Yokluk. 3. Söz, kelam. 4. Fenafillah.

lehyân: Remel şekillerinden biri.

lü'lü: 1. İnci. 2. Sevgilinin dişi.

m

makâm-ı kurb: Allâh'a yakınlık makâmı.

Mansur minaresi: Hallac-ı Mansur'un asılmaya götürülürken, üstüne çıkarak ezan okuduğu, Allâhüekber deyince eriyen taş.

mâsivâ: Allâh'tan başka her şey, yaratılış âlemi.

mecmûa: 1. Şiir defteri. 2. Tümü, hepsi.

meh / mâh: 1. Ay. 2. Ay yüzlü sevgili.

melâhat: 1. Alımlılık, güzellik. 2. Tuzluluk.

melâmet: Kınanma.

merdüm: 1. Gözbebeği. 2. İnsanlar.

Mesih-i vakt: 1. Zamanın Mesihi. 2. Ölmüş âşıkları nefesiyle diriltten sevgili.

mevc: 1. Dalga. 2. Izdırap.

mey: (bâde, şerâb) 1. Şarap, kırmızı şarap. 2. Aşkın baskın çıkması.

mey-i ergavân: 1. Erguvan renkli şarap. 2. İlahî aşk şarabı.

meyhâne: 1. Şarap içilen yer. 2. İlahî aşk hazînesi. 3. Tekke.

mezar taşı: (seng-i kabr) Yerden fıskıran alev şeklindedir. Âşığın öldükten sonra bile âhlarının devam ettiğini ima eder.

Mısır sultânı: Yûsuf Peygamber.

mihr: 1. Güneş. 2. Sevgi. 3. Şefkat.

mihr-i ruḥ : 1. Yüz güneşi. 2. Sevgilinin güneşi andıran parlak yüzü.

mihrâb: 1. Cami mihrabı. 2. Sevgilin yay kaşı.

mir'ât: 1. Ayna. 2. Kâinât, mevcudât.

miyân: 1. Bel. Melekût ve mülk âlemlerinin birleştiği yer. Bel-den yukarısı melekût, aşağısı mülk âlemi. 2. Orta.

mug: Ateşperest rahibi. Mug ateşe, âşık aşk ateşine secde eder.

mukavves kaş: 1. Yay gibi kaş. 2. Kılıç. 3. Harâmî.

mumun erimesi: Âşığın ağlaması.

mûy-i jûlide: 1. Karışık saç, dağınık saç. 2. Kuş yuvası. 3. Hümâ kuşunun gölgesi. 4. Saltanât.

müdâm: 1. Devamlı. 2. Şarap.

müddeî: 1. İddiâcı. 2. Rahip. 3. Düşman.

müjgân: (müje) 1. Kirpik. 2. Kalem. Kanlı gözyaşı ile sarı yüze yazı yazar. 3. Hançer. 4. Çengel. 5. Eskiden bazı mahkumlar çengele asılarak idam edilirdi.

müselsel: 1. Zincir. 2. Ejderhâ.

müşg-i çîn: Çin âhûsunun göbeğinden düşen hoş kokulu kurumuş kan.

n

nâhoş mülk: Dünya.

nasîb: 1. Nasîp, kısmet. 2. Ok atılırken söylenen “yâ nasîb” sözü.

nâvek-i müjgân: Kirpik oku. Ucunda kan damlası olur.

nazar: 1. Bakış. 2. İltifat, ilgi, sevgi.

nazar ehli: 1. Güzel bakışlı. 2. İç yüze nüfuz edenler.

nâzûk: 1. İnce, zarif. 2. Dar.

nefy u isbât: Lâ ilâhe illallah deme.

nefy: Lâ ilâhe (ilah yoktur).

nemed: 1. Keçe. 2. Kepenek.

nemedpûş: 1. Keçe aba giyen. 2. Keçe ile sarılmış ayna. 3. Yoksul, derviş.

nergis: 1. Nergis çiçeği. 2. Mahmûr göz, hasta bakışlı göz. Eskilerin inancına göre hasta bakan göz daha güzel olurmuş. 3. Nergis çiçeğinin sapında uyuşturucu madde bulunur.

nevk-i müjgân: Kirpik oku. Etki bakımından cellat kılıcından üstündür.

ney: 1. Ney. 2. İnsan.

nikâb-ı gayb: 1. Gayb örtüsü. 2. Dudak ile çevresindeki ayva tüyleri.

nisâr: 1. Saçma. 2. Saçı. 3. Tohum.

niyâz: 1. Şarap. 2. Birinin yüce rûhundan himmet isteme.

nûn harfi: Âşığın iki büklüm olmuş boyu. İçindeki nokta yürek dağı.

o-ö

ocak: 1. Ocak. 2. Âşıklar ailesi.

ok: (nâvek, tîr, hadeng) 1. Ok. 2. Nasîp, kısmet, pay. 3. Sevgiliden gelecek ızdırıp. 4. Anahtar.

ölmek: 1. Ölmek. 2. Mumun sönmesi.

P

pâk: 1. Temiz. 2. Tamamen. 3. İyice.

parmak kaldırmak: Namazda Kelime-yi Şahadet getirirken sağ elin işaret parmağının kaldırılması.

perde-yi çeşm: 1. Gözkapığı. 2. Göz perdesinin ardında oturan mahrem.

pergâle: 1. Ciğer parçası. Ağlayan âşığın gözyaşlarında bulunur. 2. kalın iplikten dokunmuş bir tür kumaş.

perî: 1. Peri. 2. Efsûnlayarak âşıklarını ele geçiren peri yüzlü, peri tabiatlı sevgili.

perîtal'at: Peri yüzlü sevgili.

peykân: 1. Ok temreni. 2. Sevgilinin bakış okunun temreni. 3. Gül yaprağı. 4. Su damlası. 5. İnci. 6. Yıldız. 7. Kalp. Şekil bakımından yüreğe benzer.

peyvend: 1. Bağ, zincir. 2. Ümît.

pîr-i mugân: 1. Ateşperest başrahibi. 2. Meyhâneci. 3. Kâmil pîr, mürşîd, şeyh.

r

râh-ı 'adem: 1. Yokluk yolu. 2. Fenafillah.

rakîb: 1. Aynı sevgiliye âşık olan kişi. 2. Âşıkları sevgilinin yanına yaklaştırmayan kişi. 3. Nefis isteği, dünya ihtirası.

ra'nâ: 1. Güzel. 2. İki yanlı.

ravza: 1. Cennet bahçesi. 2. Sevgilinin diyârı.

recâ: Ümît.

reng: 1. Renk. 2. Hile. 3. Dağ keçisi.

revân: 1. Yürüyen. 2. Hemen. 3. Tamamen. 4. Rûh.

reyhan: 1. Ayva tüyü. 2. Reyhan, kokulu ot. Cennette Tanrı'ya yakın olanlara verilen nîmet. Ve'l-habbu zu'l-'asfi ve'r-reyhân (Kur'ân, 55/12) (Yapraklı taneler ve hoş kokulu bitkiler vardır); "Fe'emmâ in kâne mine'l-mukarrebîne ferevhun ve reyhânun ve cennetu naîmin" (Kur'ân, 56/89) (Fakat ölen kişi Allâh'a yakın olanlardan ise ona rahatlık, güzel rızık ve Naîm cenneti vardır).

reyhanî: 1. Bir yazı türü. 2. Kokulu ot. 3. Ayva tüyü.

rif'at: 1. Yükseklik. 2. Hz. Îsâ'nın gökyüzünün dördüncü katındaki konumu.

rişte: 1. İp. 2. Mum fitili.

riyâ ehli: Kuru sofular. Aşktan, ihlâstan uzak olarak ibâdet edenler.

ruḥ: 1. Yanak. 2. Tecelli.

ruḥ-i zerd: 1. Sarı yüz. 2. Âşğın sararmış yüzü. 3. Ayna.

ruḥsâr: 1. Yüz. 2. Îmân. 3. Beyaz. 4. Güneş. 5. Ay.

rûzigâr: 1. Rûzgâr, yel. 2. Zaman.

s-ş

sabâ: Bahar rûzgârı.

sabûh: Sabah içilen şarap.

sade / sedef: 1. İstiridye. 2. Kulak.

safâ ehli: Temiz kalpli insanlar.

sâhil: 1. Kıyı. 2. Güvenli yer.

sâid: 1. Kol. 2. Tanrı'nın kuvvet sıfatı.

sanem: 1. Put. 2. Güzel sevgili, mecâzî güzel.

sebeb: 1. Sebep. 2. İp.

semâ: 1. İşitme, dinleme. 2. Raksetme.

semen: Beyaz gül.

serçeşme: Pınarbaşı. Pınarbaşlarında periler bulunur.

sergeşte: 1. Başı dönen, âvâre. 2. Kurbân. Kurbân ölmüş birinin rûhu için kesilecekse, mezarının etrafında birkaç defa döndürdükten sonra kesilirdi. Fuzûlî burada "çizginmek" (dönmek) fiilini sık kullanır.

serv: 1. Selvi. 2. Vahdet. 3. Bir. 4. Elif. 5. Sevgilinin boyu. 6. Uzun boylu sevgili. 7. Ok. 8. Gökyüzüne yükselen siyah âh du-

manı. 9. Büyü ile yürütülemez. Hz. Muhammed'in ağacı yürütmesi mucizesine gönderme yapılır.

serv-i âzâd: Yaprak dökmeyen, meyva vermeyen selvi.

serv-i gülendâm: 1. Sevgili. 2. Selvi ağacına aşılanmış, gül tarafından sarılmış selvi.

serv-i revân: 1. Salınan selvi. 2. Salınarak yürüyen sevgili.

sevdâ: 1. Karasevdâ, melankoli. 2. Siyah.

sîmber: 1. Gümüş göğüslü. 2. Put. Putların göğsü gümüşten yapıldı.

sîb-i zenaḥdân: Elmayı andıran çene çukuru. Edebiyatta bu çukur zindana benzetilir. Yûsuf Peygamber'in düştüğü kuyu ile bağlantı kurulur.

sîm-i sirişk: 1. Gözyaşı gümüşü. 2. Gümüş renkli gözyaşı.

sîne: 1. Göğüs. 2. Kalkan. Sevgilinin oklarının saplandığı yer.

3. Âşığın yaralı göğsü. 4. Gül-i rânâ.

sipend: 1. Çörekotu, nazar otu. 2. Kabuk bağlamış yara.

sirişk kanı: 1. Kanlı gözyaşı. 2. Kıvılcım.

sitâre: 1. Yıldız. 2. Altın para. 3. Saçı.

Sühâ: Gökyüzündeki zayıf ışıklı yıldızlardan biri.

Süheyl: Etkisiyle deriyi kızıla boyayan yıldız.

Süreyya: (Pervin, Ülker) Yedi yıldızdan oluşan küme.

şâh: 1. Pâdişâh. 2. Satrançtaki şâh taşı. Arkada durur.

şeb: (leyl) 1. Gece. 2. Ceberut âlemi.

şem': 1. Mum. 2. Meclisi aydınlatan sevgili. 3. Mecâzî güzel. 4. Hizmetkâr köle. 5. Sır saklar. Baş kesilse de (fitil kesilerek kısalsa da) sırrını ifşâ etmez.

şem'-i cemâl: 1. Güzellik mumu, yüz mumu. 2. Mum gibi parlak yüz.

şem'-i ruḥ: 1. Yanak mumu. 2. Sevgilinin parlak yanağı.

şecer-i nûr: 1. Nûr ağacı. 2. Tûr Dağı'nda Hz. Mûsâ'ya görünen ağaç.

şerâb: 1. Şarap, üzüm şarabı. 2. Hayat suyu.

şerâbhâne: 1. Meyhâne. 2. Ârifin gönlü.

şerâb-ı nâb: 1. Tortusuz saf şarap. 2. Temiz aşk, Tanrı aşkı.

şerbet-i lâl: 1. Lâl renkli şurup. 2. Sevgilinin ağız suyu.

şerer: 1. Kıvılcım. 2. Altın.

şimşâd: 1. Şimşir. 2. Sevgilinin boyu. 3. Kesret âlemi.

şîraze: 1. Kitap cildini tutan dikişli bez. 2. Akarsu. 3. Düzen.

şîrin: 1. Tatlı. 2. Ferhâd ile Şirin hikayesinin kadın kahramanı.

şu'le-yi âh: 1. Âh alevi. 2. Altın taç.

t

tâb: 1. büklüm, kıvrım. 2. Parlaklık, ışık. 3. Tâkat, güç.

tâb görmek: 1. Bükülmek, kıvrılmak. 2. Kıvrınmak. 3. Parlamak.

tarak: Demirden yapılan tarak şeklinde eski bir işkence âleti.

tarîk: 1. Yol. 2. Tarîkat. 3. Tasavvuf.

tas: 1. Kara bağır. 2. Felek. 3. Kâse, çanak.

tecerrüd: 1. Soyutlanma. 2. Dünyadan el etek çekme. Hz. Îsâ tecerrüdün sembolüdür.

ter: İnci tanesi.

tersâ: 1. Korkak. 2. Tanrı'dan korkan. 3. Hıristiyan. 4. Hıristiyan rûhanîsi.

tersâbeççe: 1. Hıristiyan çocuğu. 2. Gaybdan gelen ilham.

teşrif: Kürk.

tiğ: 1. Kılıç. 2. Sevgilinin bakış oku. 3. Güneş ışını. 4. Makas. Eskiden hamamlarda saç kesilirdi. Yere düşen siyah saçlar beyaz mermer üstünde amber gibi görünürdü.

tiğ-i hûrşîd: 1. Güneş kılıcı. 2. Güneş ışını.

tîr-i gamze: 1. Yan bakış oku. 2. Sevgilinin etkileyici bakışı.

tiryâk: 1. Afyon. 2. Panzehir.

tiryâkî: Afyonkeş.

tîz: 1. Çabuk. 2. Keskin.

turre, turra: 1. Alna dökülen kâkül. 2. Saç. (Fital ile arasında benzerlik kurulur). 3. Mürekkep hokkasının dibinde bulunan, saç tellerinden veya ipekten yapılan lika.

turre-yi destâr: Sarıgın kulağa kadar sarkıtılan ucu, taylesan.

tûtiyâ: 1. Göz sürmesi, göz ilâcı. Gözleri yaşartır. Gözlerin daha iyi görmesini sağlar. 2. Sevgilinin bastığı yerin toprağı.

tuzlu: 1. Tatlı (Azerî Türçesinde). 2. Lezzetli.

tünd: 1. Keskin. 2. Öfkeli. 3. Acı.

u-ü

ucundan: 1. Ucundan. 2. - den dolayı.

usanmak: Akıllanmak.

üftâde: 1. Düşmüş. 2. Düşkün. 3. Âşık.

v

vatan: 1. Yurt, vatan. 2. Rûhlar âlemi, Elest meclisi. 3. Cennet.

vech: 1. Yüz. 2. Sebep.

vechi var: 1. Sebebi var. 2. Yüzü var, yüz­süz değil.

vefa sâhibi: Elest meclisinde verdiği sözde duran.

y

yâ nasîb: Hedefe isâbet etmesi için ok atılırken söylenen söz.

Yakub: Yûsuf Peygamber'in babası. Yûsuf'un ayrılığına dayanamarak Hüzünler Kulübesine çekilmiş, ağlamaktan gözleri görmez olmuştu.

yanak: 1. Yanak. 2. Kur'ân.

yara: (zahm) 1. Yara. 2. Dağlama yarası. 3. Gamze oku yarası.

4. Temren / peykân yarası. 5. Kırmızı yuvarlak altın.

yaş: 1. Islak. 2. Genç. 3. Gözyaşı. 4. Yaş.

yedi kemandar: 1. Yedi okçu. 2. Yedi felek.

yeg: 1. Yeğ. 2. Yek'ten bozma: Bir.

yele vermek: 1. Yok etmek, heder etmek. 2. Rüzgâra tutmak.

yeni ay: 1. Hilâl. 2. Anahtar. 3. Âşığın zayıf vücûdu.

yıldız: 1. Yıldız. 2. Elmas. 3. Göz.

Yûsuf: Yûsuf ile Züleyha hikâyesinin kahramanı. Yakub Peygamber'in güzelliğiyle tanınan oğlu.

yürümek: 1. Yürümek. 2. Salınmak.

yüz: 1. Yüz. 2. Vahdet. 3. Kur'ân. İnsan yüzünde 28 harf bulunduğu söylenir. Hutût-i ümmühât, hutût-i âbâ. Hutût-i ümmühât: 2 kaş, 4 kirpik, 1 saç = 7. Hutût-i âbâ: 2 bıyık, 4 sakal, 1 bam teli = 7. İkisinin toplamı 14. Bunun ikiyle çarpımı sonucu: 28 harf. 4. Cennet.

zebân: 1. Dil. 2. Kılıç.

zebâne: 1. Yalaz. 2. Dil.

zekât: 1. Zekât. 2. Arıtma, temizleme.

zencîr-i zülûf: 1. Zülûf zinciri. 2. Dünyadaki ilgi çekici güzellikler.

zeneḥdân: 1. Çene. 2. Çene çukuru.

zer: 1. Altın. 2. Sararmış yüz. 3. Sararmış yaprak.

zevrak-ı mey: 1. Mey kayığı. 2. Kadeh.

zinde-yi câvîd: Ebedî diri, ölümsüz.

zinnûreyn: İki nûr sâhibi. Hz. Muhammed'in iki kızıyla evlenen, Kur'ân'ı Mushaf hâline getiren Hz. Osman.

zulûmât: 1. Karanlıklar. 2. Mürekkep.

Zühre: 1. Venüs, Çolpan. 2. Mitolojiden musikiden, eğlence-den sorumlu yıldız.

zûlf: 1. Saç. 2. Gece. 3. Kesret. 4. Zindan zinciri. 5. Zülûf uçlarından bir âşık gönlü asılıdır. Ay gibi yuvarlak yüzün etrafında asılı olan gönüllerle, âşıkların bir yerde toplanması anlatılır, vahdet tablosu çizilir.

zülûf ḥamı: 1. Saçın kıvrımlı ucu. 2. Çengel.

Dizin

A

Acem 422

Âdem 120, 121, 132, 133, 148, 152,
153, 198, 199, 222, 223, 271, 290,
291, 292, 293, 350, 380, 457

Aden 366, 367

Ahmed-i Muhtâr 336, 452

Ahmed-i Mürsel 12, 458

Alî 444

Allâh 19, 21, 35, 37, 43, 45, 50, 51,
53, 61, 63, 83, 119, 123, 128, 129,
135, 143, 150, 151, 169, 175, 187,
193, 219, 235, 275, 277, 289, 291,
303, 315, 319, 321, 327, 337, 339,
346, 347, 353, 391, 396, 397, 407,
445, 455, 460, 461, 463, 464, 467

Arab 3, 422

Arabî 290

B

Bağdâd 54, 226, 390

Bedaşşân 398, 446

Behîşt-i berîn 222

Benâtü'n-naş 296

Beytü'l-hazen 210

Beytullâh 82

Bircîs 410, 411

Bîsütûn 214, 258, 262, 272, 332,
459

C-Ç

Cem 34, 38, 58, 59, 92, 93, 242,
262, 316, 334, 394, 459

Cemşîd 58, 92, 168, 459

Cennet 105, 108, 109, 147, 159,
203, 223, 269, 271, 293, 377, 459,
463, 467, 470

çeşme-yi hayvân 36, 202, 302

Ceyhûn 105, 172, 173

Cibrîl-i Emîn 16, 459

Çîn 40, 106, 194, 302, 460

D

Dârüsselâm 390, 459

Dûzeğ 12, 40, 80, 82, 100, 178, 180,
198, 258, 328, 454

E

Engîs 410

Ensâr 454, 455

F

Ferhâd 47, 96, 97, 104, 105, 112,
113, 114, 115, 122, 123, 124, 125,
129, 136, 137, 141, 146, 147, 150,
151, 182, 183, 229, 252, 253, 255,
258, 259, 261, 262, 263, 272, 273,
298, 299, 322, 323, 329, 332, 333,
338, 339, 442, 443, 459, 464, 469

H

Habîballah 454

Habîbî 360, 361

Hâk 12, 16, 17, 18, 20, 36, 44, 52,
53, 170, 176, 202, 234, 258, 264,
290, 343, 372, 390, 391, 394, 396,
406, 407, 412, 413, 440, 441

Hâlik 412

Halîlullâh 376

Hamel 412

Hâşimî 290, 291

Hassân 60, 462

Havvâ 290

Hayre'l-beşer 454

- Hind 64
Hızır 59, 99, 177, 263, 325, 419, 457
Hüdâ 302
Hûl-d-i Berîn
Hûr 34, 184
Huseyn 10, 444
Hût 412
- I-İ**
İbrâhîm Hân 376, 377
İrem 140, 141, 376, 377
İsî 132, 154
İzed 52, 62, 372
- K**
Kâ'be 150, 168, 196
Kâbil 40, 112, 290, 410
Kâf 136, 168
Kârûn 176, 177, 371
Kevser 105, 110, 111, 159, 293,
357, 439, 452, 453, 464
Keyvân 410
Kûhken 46, 128, 150, 228, 254,
260, 328
Kûlbe-yi Ahzân 100, 228, 232, 308,
465
Kulzüm 172
Kur'ân 16, 17, 36, 37, 120, 121, 169,
184, 185, 208, 209, 408, 409, 460,
467, 470
Kureşî 290
- L**
Lehyân 410
Leylî 24, 106, 144, 146, 172, 246
- M**
Mecnûn 25, 26, 27, 42, 43, 60, 61,
62, 63, 82, 83, 84, 85, 104, 105,
106, 107, 112, 113, 122, 123, 136,
137, 140, 141, 144, 145, 146, 147,
160, 162, 163, 172, 173, 182, 183,
204, 205, 208, 209, 216, 217, 222,
223, 234, 235, 246, 247, 252, 253,
256, 257, 258, 259, 260, 261, 262,
263, 270, 271, 272, 273, 284, 285,
286, 287, 302, 303, 322, 323, 328,
329, 380, 381, 442, 443
Medenî 290, 291
Mekkî 290
Meryem 132, 133, 264, 265
Mesîh 20, 426, 465
Mesihâ 132, 176, 182, 200, 256,
290, 296, 298, 304, 308, 322, 392
Mi'râc 62, 156, 454
Mîsr 152, 208
Muhammed 10, 13, 337, 445, 458,
459, 460, 462, 468, 470
Mushaf 168, 170, 171, 184, 185,
281, 300, 330, 470
- N**
Nasûh 70, 71
Nebî 18, 290, 291
Nûh 70, 71, 254, 255, 426, 427,
444, 445
Nûşîrevân 390
- R**
Rabbülâlemîn 390, 391
Ravza-yı Rıdvân 146, 158
Rıdvân 146, 158, 184
Rûm 226, 270, 271, 300, 301, 424,
425
- S-Ş**
Seyyid-i Ebtahî 290
Şîrîn 46, 104, 112, 124, 146, 150,
182, 183, 252, 332, 446
Sübân 414
Sühâ 16, 17, 468
Süheyl 156, 157, 468
Süleymân 3, 120, 121, 136, 137,
152, 153, 182, 183, 208, 209, 220,
221, 463
Süreyyâ 296
- T**
Tahâ 16
Tañrı 128, 134, 192, 352, 416
Tûbâ 34, 35, 52, 442, 444

Türk 3, 4, 9, 416, 417, 422, 463

V

Vâmık 122, 123, 298, 299, 322, 323,
442, 443

Y

Yâsîn 16

Yûsuf 12, 13, 62, 63, 64, 65, 128,
129, 208, 209, 330, 331, 332, 333,
464, 465, 468, 470

Yûsuf-i Ken'ân 208

Z

Zâl 56, 334, 392

Zühre 44, 45, 471

Züleyhâ 64

İçindekiler

Sunuş	9
Gazeller	11
Murabbâlar	341
Muhammesler	349
Tahmîs	359
Müseddes	363
Terkîb-i Bend	369
Tercî-i Bendler	375
Kıt'âlar	387
Rubâiler	421
Su Kasîdesi	451
Sözlük	457
Dizin	475